

ความต่อเนื่องและเปลี่ยนแปลงของนโยบายต่างประเทศสหราชอาณาจักร: กรณีศึกษาโกลบอลบริเตน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2565

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Continuities and Changes in United Kingdom foreign policy: A case study of Global
Britain

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in International Relations

Department of International Relations

FACULTY OF POLITICAL SCIENCE

Chulalongkorn University

Academic Year 2022

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ความต่อเนื่องและเปลี่ยนแปลงของนโยบายต่างประเทศส
	พระราชอาณาจักร: กรณีศึกษาโกลบอลบริเตน
โดย	นายธนภัทร จังพานิช
สาขาวิชา	ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐนันท์ คุณมาศ

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต

.....	คณบดีคณะรัฐศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปกรณ์ ศิริประกอบ)	
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	
.....	ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร.ภาณุภัทร จิตเที่ยง)	
.....	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐนันท์ คุณมาศ)	
.....	กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติภัทร พูนขำ)	

CHULALONGKORN UNIVERSITY

ธนภัทร จังพานิช : ความต่อเนื่องและเปลี่ยนแปลงของนโยบายต่างประเทศสหราชอาณาจักร: กรณีศึกษาโกลบอลบริเตน. (Continuities and Changes in United Kingdom foreign policy: A case study of Global Britain) อ.ที่ปรึกษาหลัก : รศ. ดร.ณัฐนันท์ คุณมาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษาความเปลี่ยนแปลงและความต่อเนื่องที่เกิดขึ้นในการดำเนินนโยบายต่างประเทศของสหราชอาณาจักรภายหลังการสิ้นสุดของสงครามโลกครั้งที่สอง โดยนำแนวคิดโกลบอลบริเตน (Global Britain) ที่ปรากฏขึ้นมาในรัฐบาลของเทเรซา เมย์ และบอริส จอห์นสัน ขึ้นมาเป็นกรณีศึกษาผ่านกรอบการศึกษาแนวคิดสังคมนิยมคลาสสิกใหม่เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์การรับรู้ของชนชั้นนำของสหราชอาณาจักร จากการศึกษาได้บ่งชี้ว่า ยุทธศาสตร์โกลบอลบริเตนไม่เพียงแต่ตอบสนองต่อเหตุการณ์การออกจากการเป็นสมาชิกสหภาพยุโรปของสหราชอาณาจักร หรือ เบร็กซิต (Brexit) ในปี ค.ศ. 2016 เพียงอย่างเดียว แต่เป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงความต่อเนื่องในการดำเนินนโยบายต่างประเทศที่พยายามแสวงหาคำตอบในการต่างประเทศของสหราชอาณาจักรอันหยั่งรากลึกมาอย่างยาวนานตั้งแต่การล่มสลายของอำนาจบริติช (The collapse of British power) ที่เริ่มปรากฏให้เห็นเด่นชัดเจนในยุคหลังสงครามโลกครั้งที่สองว่า "สหราชอาณาจักรมีบทบาทอย่างไรในโลก"

โดยความพยายามดังกล่าวเกิดขึ้นภายใต้ความเชื่อที่ว่า “สหราชอาณาจักรยังคงมีบทบาทที่สำคัญต่อโลกนี้” ตลอดจนแสดงให้เห็นถึงความพยายามของลอนดอนในการแสวงหาความมั่นคงท่ามกลางความไม่แน่นอนจากปัจจัยต่างๆ ที่ชนชั้นนำในลอนดอนเผชิญ นอกจากนี้การศึกษายังชี้อีกว่า การผลักดันยุทธศาสตร์โกลบอลบริเตนเป็นวิธีการเอาตัวรอดของรัฐบาลและพรรคอนุรักษนิยมจากการขาดเตรียมความพร้อมจากเหตุการณ์เบร็กซิต

สาขาวิชา ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ลายมือชื่อนิสิต

ปีการศึกษา 2565

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก

6280150824 : MAJOR INTERNATIONAL RELATIONS

KEYWORD: Global Britain, British Foreign Policy, Brexit, Royal Navy, Postwar period

Thanaput Jungpanich : Continuities and Changes in United Kingdom foreign policy: A case study of Global Britain. Advisor: Assoc. Prof. NATTHANAN KUNNAMAS, Ph.D.

The purpose of this study is to examine the continuities and changes in United Kingdom foreign policy in the post-Second World War era. The Global Britain concept, which emerged during the premierships of Theresa May and Boris Johnson, is chosen as a case study to illustrate these continuities and changes. Neo-Classical Realism theory provides an analytical framework for the study in order to understand the perception of the UK elite. The study shows that the Global Britain concept is not solely a response to the UK's exit from the European Union in 2016, but rather it reflects an attempt to address one of the most significant questions in UK foreign policy since the collapse of British power, which was clearly distinguished in the era after the Second World War: "What role does the UK play in the world?" This attempt to answer that question arose under the belief that "The UK continues to play an important role in the world."

Additionally, the study also shows that the Global Britain concept represents London's efforts to find stability amidst the uncertainties faced by the London elite and the Implementing a Global Britain strategy is a means of securing the government and the Conservative Party from the lack of preparedness for Brexit.

Field of Study: International Relations

Student's Signature

Academic Year: 2022

Advisor's Signature

กิตติกรรมประกาศ

ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณ รศ.ดร.ณัฐนันท์ คุณมาศ ที่ปรึกษาวิจัยเล่มนี้เป็นอย่างสูงที่ให้คำปรึกษาและคำแนะนำในการทำวิจัย ตลอดจนหากิจกรรมต่างๆ ที่ไม่เพียงเปิดโลกกว้างให้แก่ผู้ศึกษา แต่ยังสร้างแรงผลักดันและแรงบันดาลใจในการทำวิจัยเล่มนี้จนเสร็จสิ้นเรียบร้อย นอกจากนี้ขอขอบพระคุณ อ.ดร.ภาณุภัทร จิตเที่ยง และรศ.ดร.จิตติภัทร พูนขำ กรรมการสอบวิจัยที่ให้คำติชมและข้อเสนอแนะจนวิจัยเล่มนี้มีความสมบูรณ์ ตลอดจนขอขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิทั้งสามท่านจากวารสารรัฐศาสตร์สารที่ประเมินบทความของข้าพเจ้า จนนำไปสู่ข้อเสนอแนะที่นำมาปรับใช้ในการทำวิจัยเล่มนี้

ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณผู้ปกครองของข้าพเจ้า โดยเฉพาะคุณพ่อและคุณแม่ของข้าพเจ้า ที่ยินดีสนับสนุนและส่งเสริมอย่างเต็มที่ต่อการเรียนและกิจกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นในระหว่างการทำวิจัยเล่มนี้แบบไม่มีเงื่อนไขใดๆ ตลอดจนคอยรับฟังและให้กำลังใจข้าพเจ้ามาโดยตลอดในยามที่ข้าพเจ้ารู้สึกท้อแท้และอยากยอมแพ้ จนเป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญที่ทำให้ข้าพเจ้าทำวิจัยเล่มนี้เสร็จสิ้น

ขอขอบพระคุณเพื่อนๆ น้องๆ ทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือทางตรงและทางอ้อมในการทำวิจัยเล่มนี้จนเสร็จสิ้นลุล่วง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาร์ท ฉัตร จิน ชะเอม ภัทร น้องอัค น้องแพตตี้ น้องกอล์ฟ น้องคิว ที่มานั่งพูดคุยกับข้าพเจ้าจนได้ประเด็นหรือข้อเสนอแนะไปใช้ในงานวิจัย ตลอดจนคอยรับฟังให้กำลังใจ และหากิจกรรมให้ข้าพเจ้ามีแรงบันดาลใจที่จะทำวิจัยเล่มนี้ให้เสร็จสิ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมบอร์ดเกมในวันเสาร์และอาทิตย์ที่คอยหล่อเลี้ยงข้าพเจ้ามีกระจิตกระใจทำวิจัยเล่มนี้จนเสร็จสิ้น

ขอขอบพระคุณเพื่อนๆ ร่วมรุ่นป.โททุกท่านที่ทำให้ 4 ปีนี้สนุกสนาน ตลอดจนให้คำแนะนำและความช่วยเหลือต่างๆ

และผู้ศึกษาขอขอบคุณตัวข้าพเจ้าเองเป็นอย่างมากที่สามารถยืนหยัดจนมาถึงจุดสิ้นสุดของการทำวิจัยเล่มนี้ ท่ามกลางอุปสรรคจากสุขภาพของตัวข้าพเจ้าเอง

สุดท้ายนี้ ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณทุกท่านในข้างต้นทั้งหมดอีกครั้งด้วยใจจริง รวมถึงท่านอื่นๆ ที่ข้าพเจ้าอาจจะไม่ได้กล่าวถึงในที่นี้ แต่มีส่วนสำคัญในการให้คำแนะนำ ติชม และให้กำลังใจ จนวิจัยเล่มนี้เสร็จสิ้นไปได้ด้วยดี ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณทุกท่านอย่างใจจริงและขออภัยถ้าไม่ได้มีการกล่าวถึง

ธนภัทร จังพานิช

สารบัญ

	หน้า
.....	ค
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญรูปภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา.....	1
1.2 คำถามการวิจัย.....	8
1.3 วัตถุประสงค์งานวิจัย.....	8
1.4 สมมุติฐาน.....	9
1.5 ขอบเขตการศึกษา.....	9
1.6 การทบทวนวรรณกรรม.....	9
1.6.1 กลุ่มงานการศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดโกลบอลบริเตน.....	9
1.6.2 งานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทราชนาวิกกับนโยบายของรัฐ.....	16
1.6.3 งานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทราชนาวิกกับโกลบอลบริเตน.....	20
1.7 กรอบการวิเคราะห์.....	22
1.8 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	26

บทที่ 2 ความท้าทายและการดำเนินนโยบายต่างประเทศของสหราชอาณาจักรภายหลังสงครามโลกครั้งที่สอง	28
2.1 สถานะของสหราชอาณาจักรหลังสงครามโลกครั้งที่สอง	28
2.1.1 สถานการณ์ด้านเศรษฐกิจ.....	29
2.1.2 การเสื่อมและการปลดปล่อยอาณานิคม (Decolonization).....	32
2.1.3 วิฤตการณ์คลองสุเอซกับอัสตงของจักรวรรดิบริติช	36
2.2 วงกลมหัตถ์ศรียสามวงของเซอร์ซิล (Churchill three Majestic circles) กับสถานะใหม่หลังสงคราม	40
2.2.1. วงกลมที่แรก “จักรวรรดิและเครือจักรภพ”	43
2.2.2. วงกลมที่สอง “แองโกลสเฟียร์”	48
2.2.3. วงกลมสุดท้าย “ยุโรป”	59
2.3 พรศแรงงานใหม่กับการดำเนินนโยบายต่างประเทศแบบใหม่	70
2.3.1. ความพยายามในการกำหนดบทบาทของสหราชอาณาจักรในเวทีโลก	73
2.3.2. การนิยามอัตลักษณ์และการรักษาความเป็นหนึ่งเดียวของชาติ	77
2.3.3 มิติทางด้านจริยธรรม (Ethical Dimension).....	81
2.4 ความเปลี่ยนแปลงและความต่อเนื่องของนโยบายต่างประเทศของสหราชอาณาจักร	87
บทที่ 3 เบริ์กชิตและโกลบอลบริเตน.....	92
3.1 เบริ์กชิต	92
3.1.1 การลงประชามติใน ค.ศ. 2016.....	93
3.1.1.1 สภาวะยกเว้นของบริติช (British exceptionalism)	95
3.1.1.2 แนวคิดเกี่ยวกับอคติสหภาพยุโรป.....	101
3.1.2 การเจรจาข้อตกลงในการออกจากความเป็นสมาชิก	104
3.1.3 ผลกระทบของเบริ์กชิต	107
3.1.3.1 ปัญหาการขาดแคลนแรงงาน ห่วงโซ่อุปทาน และค่าครองชีพพุ่งสูง	108

3.1.3.2 ปัญหาเกี่ยวกับพิธีสารไอร์แลนด์เหนือ (Northern Ireland Protocol).....	110
3.1.3.3 กระแสการแยกตัวเป็นเอกราชและความเป็นไปได้ของการแตกแยกของสหภาพ	113
3.2 โกลบอลบริเตน	115
3.2.1 Global Britain in a competitive age.....	119
3.2.2 ภาพรวมของเอกสารการทบทวนแบบบูรณาการ.....	130
3.2.3 นัยยะทางการเมืองของโกลบอลบริเตน.....	135
3.2.4 โกลบอลบริเตนกับการปรับเปลี่ยนความสำคัญในพื้นที่ของวงกลมมหัศจรรย์.....	139
3.2.5 โกลบอลบริเตน สำเร็จ หรือ ล้มเหลว.....	148
3.2.6 จุดจบของโกลบอลบริเตน.....	153
3.3 บทสรุปของโกลบอลบริเตน.....	155
บทที่ 4 โกลบอลบริเตนและราชนาวิ.....	157
4.1 สถานะและบทบาทของราชนาวิสหราชอาณาจักรก่อนยุทธศาสตร์โกลบอลบริเตน.....	157
4.2 สถานะและบทบาทของราชนาวิภายใต้โกลบอลบริเตน	172
4.3 ราชนาวิภายใต้โกลบอลบริเตน	179
บทที่ 5 บทวิเคราะห์และสรุปผลการศึกษา.....	180
บรรณานุกรม.....	189
ประวัติผู้เขียน.....	216

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 ผลการลงประชามติเกี่ยวกับสมาชิกภาพในสหภาพยุโรปของสหราชอาณาจักรใน ค.ศ. 2016.....	114
--	-----

สารบัญรูปร่าง

หน้า

รูปภาพที่ 1 วงกลมมหัศจรรย์สามวงของเซอร์ชิล 43

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา

การสิ้นสุดของสงครามโลกครั้งที่สอง กล่าวได้ว่าเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญในการดำเนินนโยบายต่างประเทศของสหราชอาณาจักร จากการที่สหราชอาณาจักรได้เข้าสู่สภาวะถดถอยในทุกด้าน ส่งผลให้ชนชั้นนำในลอนดอนพยายามแสวงหาแนวทางในการรักษาอิทธิพลและบทบาทของสหราชอาณาจักรในเวทีโลก ทว่าความพยายามดังกล่าวโดยรัฐบาลหลังสงครามได้ประสบความล้มเหลวอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งการชนะการเลือกตั้งทั่วไปของพรรคแรงงานใน ค.ศ. 1997 ได้ส่งผลให้โทนี แบลร์ (Tony Blair) ขึ้นมาดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีในช่วงระหว่าง ค.ศ. 1997-2008 การขึ้นมาดำรงตำแหน่งของแบลร์ในช่วงเวลาดังกล่าว ได้ส่งผลต่อการดำเนินนโยบายต่างประเทศของสหราชอาณาจักรกลับมาส่งเสริมบทบาทนอกภูมิภาคยุโรปและในระดับโลกมากขึ้น เช่น การจัดทำเอกสาร Strategic Defence Review 1998 ที่มุ่งเน้นเสริมขีดความสามารถเหล่าทัพของสหราชอาณาจักรในการตอบสนองต่อวิกฤตการณ์ระหว่างประเทศ การนำสหราชอาณาจักรเข้าไปมีบทบาทสำคัญในสงครามต่อต้านการก่อการร้าย (war on terror) เป็นต้น ซึ่งแนวคิดดังกล่าวถูกพัฒนาตั้งแต่สมัยแบลร์ขึ้นมาดำรงตำแหน่งหัวหน้าพรรคแรงงานเห็นได้จากการจัดทำเอกสาร A Fresh Start for Britain: Labour's strategy for Britain in the Modern World และแถลงการณ์การเลือกตั้งทั่วไปของพรรคแรงงานใน ค.ศ. 1997 ถือได้ว่าเป็นรากฐานของความพยายามในการปรับเปลี่ยนบทบาทของสหราชอาณาจักรให้เป็นศูนย์กลางของยุโรปและฟื้นคืนสถานะของสหราชอาณาจักรในฐานะศูนย์กลางในการตัดสินใจของระบบระหว่างประเทศ (the central of international decision-making) ถือเป็นแนวทางที่มีความแตกต่างจากรัฐบาลของพรรคอนุรักษนิยมก่อนหน้านี้ในการแสวงหาบทบาทของสหราชอาณาจักรในเวทีโลกและนอกภูมิภาคยุโรป (Vickers, 2011, pp. 159-160) การดำเนินนโยบายต่างประเทศของพรรคแรงงานเป็นหนึ่งในตัวอย่างของความพยายามตอบคำถามต่อบทบาทและสถานะของสหราชอาณาจักรภายหลังสงครามโลกครั้งที่สอง

ต่อมา ได้เกิดเหตุการณ์ที่สั่นคลอนสถานะและรากฐานในการดำเนินนโยบายต่างประเทศของสหราชอาณาจักรใน ค.ศ. 2016 ผลของการลงประชามติออกจากการเป็นสมาชิกสหภาพยุโรปของสหราชอาณาจักรได้นำมาสู่เหตุการณ์ที่เรียกว่า เบร็กซิต (Brexit) รัฐบาลของสหราชอาณาจักรอ้างว่า ชาตอิสระในการดำเนินนโยบายของตนเอง โดยเฉพาะประเด็นเรื่องการรับผู้อพยพและการ

ออกกฎหมายของสหภาพยุโรปที่ทำให้สหราชอาณาจักรเสียประโยชน์ ได้กลายเป็นสาเหตุสำคัญของการออกจากการเป็นสมาชิกสหภาพยุโรปของสหราชอาณาจักร (UK government, 2018) ดังที่สะท้อนผ่านสโลแกนที่รัฐบาลใช้ในการรณรงค์ **“กลับมาควบคุมพรมแดน กฎหมาย และเงินของเรา”** (taking back control of our borders, our laws, and our money) (Department for Exiting the European Union, 2018) การออกจากการเป็นสมาชิกสหภาพยุโรปได้ทำให้บทบาทของสหราชอาณาจักรในเวทีระหว่างประเทศสั้นคลอนอีกครั้งหนึ่ง รัฐบาลสหราชอาณาจักรตัดสินใจสร้างสโลแกนโกลบอลบริเตน (Global Britain) ซึ่งเป็นสโลแกนที่ผลักดันโดยรัฐบาลพรรคอนุรักษนิยมของเทเรซา เมย์ (Theresa May) ภายหลังจากลงประชามติออกจากการเป็นสมาชิกสหภาพยุโรป ใน ค.ศ. 2016 เพื่อการส่งสัญญาณต่อนานาชาติถึงทิศทางและบทบาทของสหราชอาณาจักรภายหลังสิ้นสุดการเป็นสมาชิกสหภาพยุโรป ดังที่รัฐบาล สหราชอาณาจักรได้กล่าว **“โกลบอลบริเตนเกี่ยวกับการลงทุนในความสัมพันธ์ใหม่อีกครั้ง การเป็นผู้สนับสนุนระเบียบระหว่างประเทศที่มีกฎระเบียบเป็นรากฐาน และแสดงให้เห็นว่าสหราชอาณาจักรนั้นเปิดกว้างมองไปยังข้างหน้า และมีความมั่นใจบนเวทีโลก”** (Global Britain is about reinvesting in our relationships, championing the rules-based international order and demonstrating that the UK is open, outward looking and confident on the world stage) (Dray, 2021) เมื่อมองประกอบกับการมีประวัติศาสตร์มาอย่างยาวนานในฐานะมหาอำนาจที่มีบทบาทสำคัญในการจัดระเบียบการเมืองโลกและภาคพื้นยุโรปตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 17 การเป็นรัฐที่มีขีดความสามารถทางเศรษฐกิจสูงโดยมีผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจกระจายตัวอยู่ทั่วโลก รวมถึงมีผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสูงถึง 2.83 ล้านล้านปอนด์ซึ่งคิดเป็นอันดับที่ 5 ของโลก (World Population Review, 2021) และการเป็นรัฐที่ครอบครองและมีขีดความสามารถในการป้องปรามอาวุธนิวเคลียร์ ประกอบกับการที่สหราชอาณาจักรมีบทบาทที่สำคัญในฐานะสมาชิกถาวรของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ สมาชิกของกลุ่ม G7 และสมาชิกในสนธิสัญญาแอตแลนติกเหนือ (North Atlantic Treaty Organization ;NATO) ทำให้สหราชอาณาจักรเชื่อมั่นเสมอว่าตนเองมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในเวทีโลก ดังนั้นรัฐบาลสหราชอาณาจักรเชื่อมั่นในขีดความสามารถของตนว่าจะสามารถผลักดันให้สโลแกนโกลบอลบริเตนเป็นจริงและสหราชอาณาจักรเชื่อมั่นว่าตนจะกลับไปเป็นรัฐที่อิสระในการดำเนินนโยบายและสามารถเข้าถึงคู่ค้าใหม่ในภูมิภาคภายใต้ระบบการค้าเสรี ซึ่งการกระทำดังกล่าวจะสามารถนำตนกลับไปสู่ความรุ่งโรจน์และมีบทบาทสำคัญบนเวทีโลกอีกครั้ง (Cabinet Office, 2021b, pp. 6-7)

ภายใต้รัฐบาลอนุรักษนิยมของบอริส จอห์นสัน (Boris Johnson) ได้ผลักดันโกลบอลบริเตนจากสโลแกนให้เป็นยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติที่ครอบคลุมทุกระดับของนโยบาย ได้แก่

ความมั่นคง การต่างประเทศ และการพัฒนา ภายหลังจากการเผยแพร่พระราชดำรัสของพระราชินี (The Queen's speech) ในเดือนธันวาคม ค.ศ. 2019 และเอกสารโกลบอลบริเตนในยุคแห่งการแข่งขัน การทบทวนเกี่ยวกับความมั่นคง การป้องกันประเทศ การพัฒนาและนโยบายต่างประเทศแบบบูรณาการ (Global Britain in a Competitive Age: the Integrated Review of Security, Defence, Development and Foreign Policy) หรือเอกสารการทบทวนแบบบูรณาการ (integrated review) ได้แสดงความชัดเจนถึงความทะเยอทะยานของสหราชอาณาจักรในอนาคตที่เกี่ยวข้องกับด้านเศรษฐกิจ ความมั่นคง และการนำเสนอคุณค่าของความเป็นบริติช (British values) ภายใตโกลบอลบริเตน กล่าวคือ ในด้านเศรษฐกิจ โกลบอลบริเตนถือเป็นการส่งสัญญาณถึงการขยายขอบเขตภูมิรัฐศาสตร์ที่จะไม่ได้ถูกจำกัดอยู่เพียงแค่อุโรป เพื่อที่สหราชอาณาจักรจะได้เข้าไปแสวงหาผลประโยชน์ทางด้านอุตสาหกรรมและเศรษฐกิจในภูมิภาคอื่นผ่านการให้ความร่วมมือทั้งแบบพหุภาคีและทวิภาคี โดยเฉพาะการค้าทางทะเลที่เป็นหัวใจสำคัญทางเศรษฐกิจของสหราชอาณาจักร การค้าทางทะเลของสหราชอาณาจักรคิดเป็นร้อยละ 95 ของการค้าทั่วโลกของสหราชอาณาจักร สร้างรายได้ให้แก่สหราชอาณาจักร 5 แสนล้านปอนด์ต่อปี สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจกว่า 4 หมื่นล้านปอนด์และสร้างงานมากกว่า 1 ล้านตำแหน่งในสหราชอาณาจักร (Maritime UK, 2021) และการที่สหราชอาณาจักรมีภูมิศาสตร์ที่เป็นเกาะทำให้มีความจำเป็นที่ต้องพึ่งพาทรัพยากรจากการค้าทางทะเลโดยเฉพาะน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ ใน ค.ศ. 2019 สหราชอาณาจักรได้นำเข้าก๊าซธรรมชาติ 1.7 ล้านเมตริกตัน และน้ำมัน 17.5 ล้านเมตริกตัน (Sönnichsen, 2021) ทำให้เส้นทางทะเลเป็นหัวใจสำคัญในการเชื่อมโยงสหราชอาณาจักรเข้ากับภูมิภาคอื่น โดยเฉพาะภูมิภาคอินโด-แปซิฟิกในอนาคต จะมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจสหราชอาณาจักรเป็นอย่างมาก ภูมิภาคอินโด-แปซิฟิกมีเส้นทางทางการค้าทางทะเลที่เชื่อมยุโรป อ่าวเปอร์เซีย และมหาสมุทรแปซิฟิก ผ่านมหาสมุทรอินเดียและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยรัฐในภูมิภาคมีสัดส่วน GDP ขึ้นเป็นร้อยละ 40 ของทั้งโลก (Cabinet Office, 2021b, p. 66) และภูมิภาคดังกล่าวยังอุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรทางธรรมชาติที่สำคัญ เช่น บ่อน้ำมันและก๊าซธรรมชาติในตะวันออกกลาง รวมถึงยังเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจขนาดใหญ่ โดยมีประเทศที่มีผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและตลาดภายในประเทศขนาดใหญ่ที่มีความต้องการบริโภคที่สูงอยู่ในภูมิภาค เช่น จีน ญี่ปุ่น อินเดีย รวมถึงยังมีประเทศอื่นๆ ที่ตลาดภายในประเทศกำลังเติบโตอย่างรวดเร็ว ซึ่งภูมิภาคอินโด-แปซิฟิกถือเป็นเป้าหมายสำคัญที่เปิดประตูทางโอกาสใหม่ให้แก่เศรษฐกิจของสหราชอาณาจักร

ในด้านของความมั่นคง นับตั้งแต่การก้าวเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ สหราชอาณาจักรได้แสดงถึงความมุ่งมั่นของตนในบทบาทการรักษาสันติภาพและความมั่นคงทั่วโลกมาโดยตลอด ดังที่กระทรวงกลาโหมของสหราชอาณาจักรได้แถลงไว้ว่า *“สหราชอาณาจักรมีความรับผิดชอบ*

โดยเฉพาะต่อการรักษาสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ” (the UK has particular responsibility for maintaining international peace and security) (Dray, 2021) โดยสหราชอาณาจักรสหราชอาณาจักรเป็นชาติที่ใช้จ่ายเกี่ยวกับการป้องกันเป็นอันดับสองของนาโต้และสูงที่สุดของยุโรปหรือคิดเป็นร้อยละ 2.2 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Cabinet Office, 2021b, p. 4) มีปฏิบัติการทางการทหารในการรักษาสันติภาพกระจายอยู่ เช่น เอกสารการทบทวนแบบบูรณาการ ได้แสดงให้เห็นชัดเจนขึ้นว่าภายใต้โกลบอลบริเตน สหราชอาณาจักรได้ส่งสัญญาณถึงพันธมิตรและนานาชาติว่า สหราชอาณาจักรยังคงบทบาทสำคัญในความมั่นคงในระดับ นานาชาติ (International Security) ทั้งการต่อต้าน ป้องปรามและป้องกันภัยคุกคามทางกายภาพและทางไซเบอร์ทุกรูปแบบ ไม่ว่าจะภัยคุกคามจะอยู่ในดินแดนของสหราชอาณาจักรหรือดินแดนโพ้นทะเล (overseas) ทั้งที่มาจากตัวแสดงที่เป็นรัฐหรือไม่ใช่รัฐ และส่งเสริมความร่วมมือกับชาติพันธมิตรในการสร้างแนวทางการปลอดภัยแบบบูรณาการ (integrated security) ที่สามารถกล่าวถึงความท้าทายทางความมั่นคงรูปแบบต่างๆ เช่น ความมั่นคงทางทะเล การสร้างบรรทัดฐานใหม่ หลักนิติธรรม เป็นต้น ทั้งในภูมิภาคยุโรป-แอตแลนติก แอฟริกา ตะวันออกกลาง และอินโด-แปซิฟิก (Cabinet Office, 2021b, p. 66)

นอกจากนี้โกลบอลบริเตนยังให้ความสำคัญถึงคุณค่าของความเป็นบริติช (British value) ที่เปรียบเสมือนอำนาจเหนี่ยวนำ (soft power) ของสหราชอาณาจักรที่ได้พยายามเผยแผ่ไปในระบบระหว่างประเทศ ได้แก่ ประชาธิปไตย (democracy) หลักนิติธรรม (the rule of law) เสรีภาพส่วนบุคคล (individual liberty) และความเคารพและความอดทนซึ่งกันและกันต่อผู้ที่มีความเชื่อและศาสนาที่แตกต่างกัน (mutual respect and tolerance of those with different faiths and beliefs) (Department for Education, 2014) สหราชอาณาจักรได้พยายามนำเสนอคุณค่าของความเป็นบริติชผ่านความช่วยเหลือทางด้านมนุษยธรรม ซึ่งสหราชอาณาจักรใช้งบประมาณเกี่ยวกับภารกิจทางด้านมนุษยธรรมคิดเป็นสัดส่วนของรายได้ประชาชาติจำนวนร้อยละ 0.70 หรือใน ค.ศ. 2019 คิดเป็น 15,197 ล้านปอนด์ (Commonwealth Foreign & Development Office, 2020) และกองทัพเหล่าต่างๆ ของสหราชอาณาจักร ต่างมีบทบาทสำคัญในภารกิจทางด้านมนุษยธรรมในการช่วยเหลือการอพยพในพื้นที่เกิดการสู้รบและภัยธรรมชาติ การเข้าไปให้บริการทางการแพทย์ในเขตที่ห่างไกล การกู้คืนระบบโครงสร้างพื้นฐาน และการกระจายสิ่งของบรรเทาทุกข์แก่ผู้ประสบภัย เช่น ใน ค.ศ. 2016 ภายหลังจากเกิดเฮอริเคนเอร์มา (Hurricane Irma) สหราชอาณาจักรได้ส่งหน่วยทหารช่างของกองทัพบกและนาวิกโยธินเข้าไปช่วยสร้างค่ายพักอาศัยชั่วคราว ใน ค.ศ. 2006 รัฐบาลอิสราเอลได้เปิดปฏิบัติการทหารจู่โจมกลุ่มฮิซบอลลอห์ (Hezbollah) ราชอาณาจักรได้ส่งเรือรบไปช่วยอพยพประชาชนกว่า 4,400 คนจากเลบานอนไปยังไซปรัส (The Military Mutual, 2017)

อย่างไรก็ตามภายใต้บทบาทของกองทัพในฐานะที่เป็นหนึ่งในเครื่องมือทางนโยบายต่างประเทศ ราชนาวิกเรือได้ว่าเป็นเหล่าทัพที่มีความโดดเด่นที่สุดในบรรดากองทัพทุกเหล่าของสหราชอาณาจักร โดยเฉพาะเมื่อพิจารณาจากที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของสหราชอาณาจักรที่ถูกห้อมล้อมไปด้วยทะเล ในแง่หนึ่งการที่ถูกห้อมล้อมด้วยทะเลคือจุดแข็งที่สำคัญของสหราชอาณาจักรที่มีทะเลเป็นปราการโดยธรรมชาติ แต่ในแง่หนึ่งมันคือความเปราะบางเพราะทำให้ความอยู่รอดของสหราชอาณาจักรถูกผูกมัดเข้ากับขีดความสามารถในการเข้าถึงเส้นทางทางทะเล ทำให้ไม่สามารถปฏิเสธได้ถึงบทบาทที่สำคัญของราชนาวิกเรือที่มีมาอย่างยาวนานจวบจนถึงปัจจุบัน

ในปัจจุบันบทบาทของราชนาวิกเรือสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) เป็นกำลังรบที่ต่อสู้ในสงคราม (Warfighting) ในทางทะเลหรือจากทะเล 2) สร้างความมั่นคงทางทะเล (Maritime Security) เพื่อปกป้องผลประโยชน์และการค้าของสหราชอาณาจักร 3) การสร้างความร่วมมือในระดับระหว่างประเทศ (International Engagement) ในมิติของความมั่นคงทางทะเล การสร้างขีดความสามารถทางความมั่นคง ตลอดจนการช่วยเหลือทางมนุษยธรรม (Royal navy, 2017) จากบทบาทดังกล่าวของราชนาวิกเรือทำให้สามารถจัดแบ่งเป็นรูปแบบปฏิบัติการ (Operations) ได้เป็น 3 รูปแบบได้แก่ 1) การลาดตระเวนเส้นทางเดินเรือซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็นสองภารกิจสำคัญ คือ ภารกิจแรก การลาดตระเวนเขตเศรษฐกิจจำเพาะ (Exclusive Economic Zone; EEZ) ที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับที่ห้าของโลกและอุดมไปด้วยทรัพยากรมหาศาล โดยเฉพาะการประมงได้สร้างผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจมหาศาลแก่สหราชอาณาจักร โดยใน ค.ศ. 2019 ได้สร้างผลกำไรทางเศรษฐกิจถึง 979 ล้านปอนด์ (Marine Management Organization, 2020, p. 7) ทำให้สหราชอาณาจักรได้จัดตั้งหมวดเรือสำหรับลาดตระเวนในเขตดังกล่าว คือ กองเรือลาดตระเวนชายฝั่ง (Overseas patrol Squadron) ภารกิจที่สอง การลาดตระเวนบนเส้นทางเดินเรือที่สำคัญที่ครอบคลุมพื้นที่ในมหาสมุทรแอตแลนติก ทะเลเหนือ ทะเลบอลติก อาร์คติก ทะเลเมดิเตอร์เรเนียน ทะเลดำ ทะเลแดง อ่าวเปอร์เซีย มหาสมุทรอินเดีย และมหาสมุทรแปซิฟิก เช่น ปฏิบัติการคิปปิออน (Operation Kipion) ราชนาวิกเรือได้ส่งหมวดเรือไปลาดตระเวนในบริเวณอ่าวเปอร์เซีย โดยจุดประสงค์ของการส่งหมวดเรือไปลาดตระเวนคือการสร้างความปลอดภัย ความมั่นคง เสถียรภาพ และเป็นการแสดงถึงความมุ่งมั่นของสหราชอาณาจักรในการรักษาสันติภาพโลก และภารกิจที่สาม การป้องปรามนิวเคลียร์เชิงยุทธศาสตร์ ราชนาวิกเรือได้มีเรือดำน้ำนิวเคลียร์ชั้นแวนการ์ด (Vanguard class) ที่ขนระบบอาวุธไทรเดนต์ (Trident system) จำนวน 4 ลำ ลาดตระเวนอยู่บนเส้นทางเดินเรือสำคัญและพร้อมที่จะใช้อาวุธดังกล่าวในการป้องปรามนิวเคลียร์เชิงยุทธศาสตร์ (Royal Navy, n.d.) 2) สร้างความร่วมมือกับชาติพันธมิตรผ่านในรูปแบบของการซ้อมรบและปฏิบัติการร่วม เช่น ปฏิบัติการอตาลันต้า (Operation Atalanta) เป็นปฏิบัติการร่วมกับชาติในสหภาพยุโรปในการลาดตระเวนบริเวณ

มหาสมุทรอินเดีย เพื่อป้องกันโจรสลัดและการปล้นเรือสินค้าในพื้นที่บริเวณดังกล่าว (Royal Navy, n.d.) การฝึกซ้อมเบาท็อป (Exercise Baltops) เป็นการฝึกซ้อมระหว่างราชนาวิกกับกองเรือของสมาชิกของนาโต้ (Royal Navy, n.d.) 3) การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อใช้ในทางการทหารและป้องกันการคุกคามจากไซเบอร์ เช่น โครงการนาวิกเอกซ์ (Navy X) โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้การสนับสนุนในการพัฒนาเทคโนโลยีใหม่สำหรับการปฏิบัติการ โครงการนักรบข่าวสาร (Information Warrior) มีจุดประสงค์เพื่อแสดงความพร้อมของราชนาวิกในสงครามสารสนเทศ (Information Warfare)

ภายใต้โกลบอลบริเตน ดังที่ได้ปรากฏในเนื้อหาของเอกสารการทบทวนแบบบูรณาการ ได้ให้ความสำคัญเป็นอย่างมากต่อพื้นที่ทางทะเลในฐานะที่เป็นหัวใจสำคัญในการเชื่อมโยงสหราชอาณาจักรเข้ากับภูมิภาคอื่น เช่น อินโด-แปซิฟิก แอฟริกา และอ่าวเปอร์เซีย (Cabinet Office, 2021b, p. 4) และความทะเยอทะยานของสหราชอาณาจักรในการเป็นผู้สนับสนุนระดับโลกในการค้าเสรีและเท่าเทียม (Global champion of free and fair trade) สนับสนุนในการสร้างระบบระหว่างประเทศที่เสรีและเปิดกว้าง (Open international order) เป็นกำลังเพื่อสิ่งที่ดีในโลกแห่งนี้ (Force for good in the world) รวมถึงความมั่นคงและเศรษฐกิจของสหราชอาณาจักรยังคงถูกผูกโยงกับยูโร-แอตแลนติก (Cabinet Office, 2021b, p. 18)

อย่างไรก็ตาม มีความท้าทายต่างๆ มากมายที่จะส่งผลให้การดำเนินยุทธศาสตร์ภายใต้โกลบอลบริเตนนั้นล้มเหลว กล่าวคือ การเชื่อมโยงกับภูมิภาคอื่นของสหราชอาณาจักรต้องอาศัยเส้นทางทางทะเลเป็นจุดเชื่อมโยงหลัก แต่ในพื้นที่ดังกล่าวล้วนแต่มีภัยคุกคามต่อความมั่นคงทางทะเลที่ย่อมส่งผลกระทบต่อความมั่นคงและเศรษฐกิจ ไม่ว่าจะเป็นที่มาจากตัวแสดงที่ไม่ใช่รัฐ เช่น โจรสลัดโซมาเลียในบริเวณมหาสมุทรอินเดีย กลุ่มลักลอบเข้ามาทำการประมงในเขต EEZ หรือมาจากตัวแสดงที่เป็นรัฐที่เป็นภัยคุกคามที่สำคัญที่สุดปัจจัยหนึ่งต่อโกลบอลบริเตน อ้างอิงจากเอกสารการทบทวนแบบบูรณาการ และเอกสารการป้องกันประเทศในยุคแห่งการแข่งขัน ได้แสดงให้เห็นว่า เขตยูโร-แอตแลนติก สหราชอาณาจักรได้มองว่ารัสเซียถือเป็นภัยคุกคามสำคัญต่อเกาะอังกฤษและเขตยูโร-แอตแลนติกทั้งหมด (Cabinet Office, 2021b, p. 71) พฤติกรรมที่ก้าวร้าวของรัสเซียได้สร้างภัยคุกคามทั้งทางด้านนิวเคลียร์และสงครามตามแบบ (Conventional military) จากการที่รัสเซียเป็นตัวแสดงที่มีขีดความสามารถทางทะเลสูง กองเรือรัสเซียได้สร้างภัยคุกคามในทะเลเหนือ ทะเลบอดิก ทะเลดำ และทะเลเมดิเตอร์เรเนียน นอกจากนี้รัสเซียยังได้พัฒนาขีดความสามารถได้ทะเล โดยเฉพาะขีดความสามารถในการดำน้ำในทะเลลึก (Deep sea) ที่สามารถตัดสายเคเบิลทะเลลึกและมีขีดความสามารถในการยิงขีปนาวุธใต้น้ำที่ชายฝั่ง (Ministry of Defence, 2021b, p. 9) ประกอบกับการที่รัสเซียมีลักษณะสนับสนุนรัฐที่เป็นเผด็จการ การจารกรรม (espionage) และการ

โจมตีทางไซเบอร์ ทำให้รัสเซียเป็นตัวแสดงที่มีขีดความสามารถสูงที่มีพฤติกรรมไม่สามารถคาดเดาได้ และเป็นภัยคุกคามในทุกระดับของความมั่นคงต่อสหราชอาณาจักรและพันธมิตร

ในส่วนของภูมิภาคอินโด-แปซิฟิก สหราชอาณาจักรจะสามารถเชื่อมโยงเข้ากับภูมิภาคนี้ได้ โดยผ่านทางทะเลเท่านั้น ทำให้จีนถือได้ว่าเป็นตัวแสดงที่เป็นภัยคุกคามที่ใหญ่ที่สุดต่อการกลับเข้าไปในภูมิภาคของสหราชอาณาจักร การขึ้นมาผงาดของจีนในทศวรรษที่ผ่านมาได้ผลักดันให้จีนมีบทบาทในระดับระหว่างประเทศมากขึ้นและเข้าไปมีอิทธิพลในกลุ่มประเทศขนาดกลางในภูมิภาค จีนกลายเป็นตัวแสดงที่สำคัญในภูมิภาคและจีนยังได้มีการปรับปรุงกองทัพให้มีความทันสมัย โดยเฉพาะกองทัพเรือ ภายใน ค.ศ. 2030 จีนจะมีเรือบรรทุกเครื่องบิน 5 ลำ เรือบรรทุกเฮลิคอปเตอร์ 4 ลำ และเรือสนับสนุนอีกจำนวนมาก (Ministry of Defence, 2021b, p. 9) การเติบโตทางการทหารที่ก้าวกระโดดของจีนในเวลาเพียงไม่กี่ทศวรรษ ประกอบการที่จีนมีค่านิยม รูปแบบการปกครอง และการดำเนินนโยบายต่างประเทศที่ก้าวร้าวและท้าทายต่อระบบระหว่างประเทศ เช่น การอ้างสิทธิ์ในพื้นที่ทะเลจีนใต้ ทำให้จีนกลายเป็นคู่แข่งในระบบ (systemic competition) ของสหราชอาณาจักรไปโดยปริยายและกลายเป็นความท้าทายสำคัญต่อการกลับเข้ามาในภูมิภาคอินโด-แปซิฟิกและการดำเนินยุทธศาสตร์ภายใต้โกลบอลบริเตนของสหราชอาณาจักร

จากความท้าทายทางความมั่นคงจากรัสเซียและการขึ้นมาผงาดของจีนในฐานะตัวแสดงที่มีอำนาจทางการทหารและบทบาทที่สำคัญ การที่สหราชอาณาจักรจะสามารถบรรลุเป้าหมายทางยุทธศาสตร์ของโกลบอลบริเตนได้ สหราชอาณาจักรจำเป็นต้องมีกองเรือที่เข้มแข็ง ดังที่ได้กล่าวไปในข้างต้นการเชื่อมโยงกับภูมิภาคอื่นของสหราชอาณาจักรต้องอาศัยเส้นทางทางทะเลเป็นจุดเชื่อมโยงหลักและการที่สหราชอาณาจักรมองว่ามีตัวแสดงพยายามท้าทายกฎพื้นฐานของระบบระหว่างประเทศอาจจะส่งผลเกิดความขัดแย้งในรัฐย่อย (Sub state conflict) ที่จะส่งผลให้เกิดความท้าทายต่อสิ่งแวดล้อมในการเดินเรือ (maritime environment) (Ministry of Defence, 2017b, p. 18) ทำให้ราชนาวีจึงเป็นหนึ่งในเครื่องมือสำคัญที่มีบทบาทในการสร้างความมั่นคงทางทะเล ปกป้องเศรษฐกิจและเส้นทางการค้า ประกอบกับการประจำการเรือบรรทุกเครื่องบินชั้นอลิซาเบธ (Queen Elizabeth class carrier) ทั้งสองลำ ได้แก่ เรือหลวงควีนอลิซาเบธ (HMS Queen Elizabeth) และเรือหลวงพรินซ์ออฟเวลส์ (HMS Prince of Wales) ได้เปิดโอกาสให้สหราชอาณาจักรมีบทบาทเกี่ยวข้องกับบนเวทีระดับโลกในระดับยุทธศาสตร์ การที่ราชนาวีมีเรือบรรทุกเครื่องบินจะเปิดโอกาสให้ราชนาวีสามารถดำเนินการได้หลายบทบาททั้งในลักษณะการป้องกันแบบดั้งเดิม (conventional deterrence) และการสร้างความร่วมมือในระดับระหว่างประเทศ (International Engagement) ได้แก่ ขีดความสามารถในการโจมตีของเรือบรรทุกเครื่องบิน (carrier strike) การสื่อสารเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic messaging) การแสดงแสนยานุภาพ

(power projection) การทูตทางเรือ (naval diplomacy) และการส่งเสริมการค้า (trade promotion) (Storey, 2020) เพื่อตอบสนองต่อบทบาทระดับโลกของสหราชอาณาจักรทางมิติ เศรษฐกิจและความมั่นคง เช่น ในเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 2021 สหราชอาณาจักรได้ส่ง เรือหลวงควีนอลิซาเบธและกองเรือคุ้มกันเข้าไปในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชีย ตะวันออก โดยหนึ่งในเป้าหมายสำคัญคือการแสดงถึงเสรีภาพในการเดินเรือในทะเลจีนใต้ เพื่อเป็นการ ตอบโต้จีนในการอ้างสิทธิเหนือดินแดนดังกล่าว เป็นต้น ราชนาวิจึงมีบทบาทสำคัญในการผลักดันให้ สหราชอาณาจักรเป็นผู้สนับสนุนระดับโลกในการค้าเสรีและเท่าเทียม (Global champion of free and fair trade) สนับสนุนในการสร้างระบบระหว่างประเทศที่เสรีและเปิดกว้าง (Open international order) เป็นกำลังเพื่อสิ่งที่ดีในโลกแห่งนี้ (Force for good in the world) (Cabinet Office, 2021b, p. 18)

ดังนั้นการหยิบยกแนวคิดโกลบอลบริเตนขึ้นมาเป็นกรณีศึกษาเพื่อมุ่งทำความเข้าใจกับการ ดำเนินนโยบายต่างประเทศของสหราชอาณาจักรภายหลังสงครามโลกครั้งที่สอง เพื่อแสดงให้เห็นว่า ยุทธศาสตร์โกลบอลบริเตนไม่เพียงแต่ตอบสนองต่อบริบท แต่เป็นความต่อเนื่องจากความพยายาม ในการตอบคำถามในการต่างประเทศของสหราชอาณาจักรอันหยั่งรากลึกมาอย่างยาวนานตั้งแต่การ สิ้นสุดของสงครามโลกครั้งที่สอง

1.2 คำถามการวิจัย

1. ยุทธศาสตร์โกลบอลบริเตนถือเป็นความต่อเนื่องและเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้างในการดำเนิน นโยบายต่างประเทศของสหราชอาณาจักร
2. ภายใต้ยุทธศาสตร์โกลบอลบริเตน ราชนาวิสหราชอาณาจักรถูกให้ความสำคัญอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์งานวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต่อเนื่องและเปลี่ยนแปลงในการดำเนินนโยบายต่างประเทศของสหราชอาณาจักรที่เกิดขึ้นภายใต้ยุทธศาสตร์โกลบอลบริเตน
2. เพื่อศึกษาความเปลี่ยนแปลงของราชนาวิที่เกิดขึ้นภายใต้ยุทธศาสตร์โกลบอลบริเตน

1.4 สมมติฐาน

ภายใต้ยุทธศาสตร์โกลบอลบริเตนเป็นการส่งสัญญาณเด่นชัดถึงการที่สหราชอาณาจักรจะเพิ่มบทบาทของตนเองมากขึ้นในระดับโลก อย่างไรก็ตาม ผู้ศึกษาเชื่อว่ายุทธศาสตร์โกลบอลบริเตนไม่ได้เพียงแต่เป็นการตอบสนองต่อการแสวงหาบทบาทระดับโลกเท่านั้น แต่ยังรวมถึงเป็นความต่อเนื่องในการดำเนินนโยบายต่างประเทศตั้งแต่การสิ้นสุดของสงครามโลกครั้งที่สอง นอกจากนี้ ผู้ศึกษาเชื่อว่าการนำยุทธศาสตร์ โกลบอลบริเตนมาปฏิบัติ จะทำให้รัฐบาลสหราชอาณาจักรจะให้ความสำคัญต่อการขยายขีดความสามารถและยกระดับบทบาทของเครื่องมือบางชิ้น เพื่อตอบสนองต่อบทบาทของตนเองที่เพิ่มมากขึ้นในระดับโลก เช่น ราชนาวิ

1.5 ขอบเขตการศึกษา

งานการศึกษาความต่อเนื่องและการเปลี่ยนแปลงในการดำเนินนโยบายต่างประเทศของสหราชอาณาจักร กรณีศึกษาโกลบอลบริเตนได้กำหนดขอบเขตการศึกษาในช่วงระหว่างรัฐบาลของเมย์ที่โกลบอลบริเตนในฐานะสโลแกนได้มีการปรากฏขึ้นมาครั้งแรก จนถึงรัฐบาลของจอห์นสันที่โกลบอลบริเตนถูกยกระดับจากสโลแกนให้เป็นยุทธศาสตร์อย่างสมบูรณ์

1.6 การทบทวนวรรณกรรม

เพื่อศึกษาบทบาทของราชนาวิภายใต้แนวคิดโกลบอลบริเตน ผู้เขียนได้ตั้งคำถามที่กว้างออกไปว่าราชนาวิีมีบทบาทสำคัญอย่างไรในการรักษาผลประโยชน์แห่งชาติของสหราชอาณาจักรและสถานการณ์ในสหราชอาณาจักรในปัจจุบันจะมีผลอย่างไรต่อราชนาวิ งานศึกษาที่มีมาก่อนแล้วแบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่ แนวคิดโกลบอลบริเตน ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทราชนาวิกับนโยบายของรัฐ และความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทราชนาวิกับโกลบอลบริเตน

1.6.1 กลุ่มงานการศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดโกลบอลบริเตน

กรอบแนวคิดที่สำคัญมีผลกระทบต่อการกำหนดบทบาทของราชนาวิภายใต้ความพยายามของสหราชอาณาจักรที่ต้องการกำหนดบทบาทใหม่ของตนภายหลังจากสิ้นสุดการเป็นสมาชิกของสหภาพยุโรป คือแนวคิดโกลบอลบริเตนซึ่งเป็นแนวคิดที่กลุ่มเห็นด้วยกับเบร์กชิต พยายามที่จะผลักดันภายหลังจากการลงประชามติออกจากเป็นสมาชิกสหภาพยุโรป อย่างไรก็ตาม กลุ่มงานศึกษาชุดนี้มี

ข้อจำกัด คือ การถูกเขียนขึ้นก่อนการเผยแพร่เอกสารการทบทวนแบบบูรณาการในเดือนมีนาคม ค.ศ. 2021 โดยในงานศึกษาโกลบอลบริเตนได้อธิบายเกี่ยวกับการกำเนิดขึ้นมาของแนวคิด โกลบอลบริเตน ได้แก่ **Glencross and McCourt (2018)** ได้อธิบายว่า การที่จะสามารถเข้าใจแนวคิด โกลบอลบริเตน มีความจำเป็นที่จะต้องเข้าใจถึงธรรมชาติของนโยบายต่างประเทศภายหลังยุคจักรวรรดิของสหราชอาณาจักร สหราชอาณาจักรในหลังสงครามโลกครั้งที่สองได้สูญเสียสถานะมหาอำนาจและถูกลดบทบาทลง ทำให้ สหราชอาณาจักรในช่วงเวลานี้กำลังหาบทบาทของตนเองในระเบียบโลกชุดใหม่ แต่ในขณะเดียวกัน สหราชอาณาจักรได้เครื่องมือทางนโยบายที่ทำให้สามารถชกข้ามรุ่น (Push above its weight) และสามารถดำรงบทบาทถาวรของตนในเวทีระหว่างประเทศ ผ่านการเป็นสมาชิกถาวรในคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติและสมาชิกขององค์การสนธิสัญญาแอตแลนติกเหนือ ประกอบกับการเข้าไปมีส่วนร่วมในการบูรณาการยุโรป แต่ที่ สหราชอาณาจักรสามารถรักษาบทบาทของตนได้นั้น มาจากการสนับสนุนของบรรดาประเทศพันธมิตร โดยเฉพาะสหรัฐฯ และฝรั่งเศสที่คอยสนับสนุนมุมมองของสหราชอาณาจักรที่มีต่อตัวเองในฐานะผู้เล่นที่สำคัญในเวทีโลกผ่านนโยบายต่างประเทศของตนเอง ดังนั้นนโยบายต่างประเทศของสหราชอาณาจักรจึงถูกผลักดันด้วยความกลัว ความกลัวที่ว่า จะไม่สามารถเติมเต็มความต้องการของรัฐอื่นได้ในฐานะที่ สหราชอาณาจักรเป็นผู้เล่นที่สำคัญไม่ว่าจะในระดับภูมิภาคหรือระดับโลก ในมุมมองของสหราชอาณาจักร การที่ไม่สามารถตอบสนองความต้องการรัฐอื่นได้จะส่งผลให้บทบาทของตนเองถูกสั่นคลอน ทำให้นโยบายต่างประเทศในยุคหลังจักรวรรดิของสหราชอาณาจักรมีความจำเป็นที่จะต้องผลิตวาทกรรม (rhetoric) ขึ้นมา เพื่อจะสื่อสารไปยังทั้งพันธมิตรและศัตรู ในกรณีของโกลบอลบริเตน เป็นวาทกรรมที่เกิดขึ้นมาจากรัฐบาลพรรคอนุรักษนิยมภายหลังจากที่สหราชอาณาจักรมีความต้องการออกจากสหภาพยุโรป หรือ “เบร็กซิต” ได้สร้างความไม่แน่นอนต่อบทบาทของสหราชอาณาจักรบนเวทีโลก ซึ่งส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของประเทศพันธมิตรและประเทศอื่นๆ ดังนั้น โกลบอลบริเตนจึงเป็นการสื่อสารว่า “สหราชอาณาจักรสามารถตัดสินใจได้เฉียบขาดทั่วโลก และสามารถทำให้โลกเป็นที่ปลอดภัย ในขณะที่เรายืนหยัดเพื่อคุณค่าของความเป็นบริติช ผลประโยชน์ของสหราชอาณาจักรทั้งหมดของโลก” ถึงแม้ว่าแนวคิดการ re-globalization จะไม่ใช่เรื่องใหม่ในนโยบายต่างประเทศของสหราชอาณาจักร เพราะในสมัยกอร์ดอน บราวน์ (Gordon Brown) ยังดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีกระทรวงการคลัง (Chancellor of the Exchequer) สหราชอาณาจักรเองก็ได้มีความพยายามในการที่ปรับมุมมองของสหราชอาณาจักรให้เน้นความสำคัญต่อโลกในระดับเดียวกับที่สหราชอาณาจักรให้ความสนใจสหภาพยุโรป แต่ถึงกระนั้นโกลบอลบริเตนยังเป็นการส่งสารต่อทั้งพันธมิตรและศัตรูเท่านั้น รวมถึงกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ ภายในประเทศว่า สหราชอาณาจักรภายหลังเบร็กซิต มีความต้องการจะทำอย่างไรต่อจากนี้ และสามารถคาดหวังอะไร

ได้บ้างจากนโยบายต่างประเทศชุดใหม่ที่กำลังจะสถาปนาขึ้นมาเมื่ออิทธิพลต่อบทบาทของสหราชอาณาจักรในอนาคต

สำหรับ **Turner (2019)** อธิบายว่าการเกิดขึ้นมาของโกลบอลบริเตนเกิดจากการผลักดันจากปัจจัยภายในประเทศเป็นหลัก โดยเปรียบเสมือนยารักษาอาการป่วยจากอาการบาดเจ็บภายใน (domestic trauma) ที่เกิดจากการสูญเสียการเป็นสมาชิกของสหภาพยุโรป ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่คล้ายกับการที่สหราชอาณาจักรก่อตั้งเครือจักรภพภายหลังการสูญเสียจักรวรรดิอาณานิคมในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่สอง สำหรับ **Devanny and Berry (2021)** อธิบายว่า โกลบอลบริเตน คือแนวคิดที่เป็นความต่อเนื่องทางยุทธศาสตร์ตั้งแต่หลังสงครามโลกครั้งที่สองและมีความเชื่อที่ว่าสหราชอาณาจักรยังมีบทบาทสำคัญบนเวทีโลก ในขณะที่เดียวกันโกลบอลบริเตน คือ ความพยายามของชนชั้นนำและพรรคอนุรักษนิยมที่ตั้งใจจะคงไว้ซึ่งบทบาทดั้งเดิมของสหราชอาณาจักรในฐานะมหาอำนาจและเป็นการดำเนินนโยบายที่ลดความเสี่ยงต่อรัฐบาลเอง อย่างไรก็ตาม โกลบอลบริเตนได้สะท้อนถึงการหลงทางและความพยายามที่จะหาบทบาทบนเวทีโลกที่สหราชอาณาจักรไม่ได้เป็นมหาอำนาจแต่ในขณะเดียวกัน สหราชอาณาจักรไม่ใช่รัฐทั่วไปที่อยู่ในอันดับกลาง และสะท้อนถึงความขัดแย้งในอัตลักษณ์ของชาติระหว่างความเป็น Englishness และ Britishness ซึ่งมีผลต่อความไม่ชัดเจนในผลประโยชน์แห่งรัฐ

งานศึกษาส่วนใหญ่ได้มองว่าการเกิดขึ้นมาของโกลบอลบริเตนได้ถูกผลักดันจากปัจจัยภายในประเทศเป็นสำคัญ แต่ขาดมุมมองในระดับระหว่างประเทศ รวมถึงการที่สหราชอาณาจักรมีข้อจำกัดหลายอย่างในการดำเนินนโยบาย ดังนั้นได้มีงานศึกษาต่างๆ ที่ชี้ให้เห็นถึงความท้าทายต่างๆ ภายใต้โกลบอลบริเตนที่สหราชอาณาจักรจะต้องเผชิญ **Glencross and McCourt (2018)** ได้ชี้ให้เห็นว่าความมั่นใจของเดวิด คาเมรอน (David Cameron) ที่มั่นใจต่อผลโหวตการลงประชามติใน ค.ศ. 2016 ว่าฝ่ายสนับสนุนสหภาพยุโรปจะได้รับชัยชนะอย่างเด็ดขาด ส่งผลให้คาเมรอนได้สั่งหน่วยงานต่างๆ ของรัฐบาลไม่ให้ศึกษาและเตรียมความพร้อมถึงความเป็นไปได้ถ้าสหราชอาณาจักรต้องออกจากสหภาพยุโรป เมื่อเกิดเบร็กซิตขึ้นทั้งภาคเอกชนและรัฐบาลต่างขาดการเตรียมพร้อมและแนวทางการรับมือ ภาคธุรกิจถือเป็นกลุ่มที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากเหตุการณ์ดังกล่าว แต่อย่างไรก็ตาม เบร็กซิตไม่ได้ส่งผลกระทบโดยตรงต่อทางการทหาร เพราะว่าไม่ได้มีองค์กรหรือโครงสร้าง EU ที่มีความเกี่ยวข้องกับด้านนี้ เช่น กรณีของสนธิสัญญาแลงคาสเตอร์เฮาส์ (Lancaster House Treaties) ใน ค.ศ. 2010 เป็นการทำสนธิสัญญาความร่วมมือทางการด้านการทหารที่ให้สหราชอาณาจักรนำกำลังผสมนอกประเทศ (expeditionary force) ที่ประกอบขึ้นมาจากกำลังทหารจากเดนมาร์ก สวีเดน ฟินแลนด์ ลิทัวเนีย ลัตเวีย และเนเธอร์แลนด์ หรือกองกำลังรบนอกประเทศผสมระหว่างสหราชอาณาจักรกับฝรั่งเศส แต่สนธิสัญญานี้ไม่ได้รับการบรรจุเข้าไปในโครงสร้างภายใน

สนธิสัญญาลิสบอน (Treaty of Lisbon) ทำให้เมื่อเปลี่ยนผ่านไปยังโกลบอลบริเตน ทำให้ด้านการทหารไม่ได้รับผลกระทบจากเบร็กซิต

อย่างไรก็ตาม เบร็กซิตได้สร้างความแตกแยกขึ้นภายในของสหราชอาณาจักรเอง ในการทำประชามติออกจากการเป็นสมาชิกสหภาพยุโรปใน ค.ศ. 2016 ผลโหวตส่วนใหญ่ในสกอตแลนด์และไอร์แลนด์เหนือได้แสดงให้เห็นว่าต้องการเป็นสมาชิกสหภาพยุโรปต่อ ถึงแม้ว่าถ้ามองโดยผิวเผินเรื่องนี้อาจจะไม่กระทบต่อความมั่นคงโดยตรง แต่โดยแท้จริงแล้วเรื่องนี้อาจจะกลายเป็นปัญหาใหญ่ที่ส่งผลกระทบต่อขีดความสามารถทางการทหารและการป้องกันนิวเคลียร์ของสหราชอาณาจักรโดยตรง โดยเฉพาะในกรณีของสกอตแลนด์ซึ่งเป็นที่ตั้งของคลังเก็บอาวุธนิวเคลียร์และฐานทัพเรือดำน้ำของสหราชอาณาจักร กระแสความต้องการแยกตัวจากสหราชอาณาจักรของสกอตแลนด์เริ่มมีการตื่นตัวมากขึ้น ถ้าสกอตแลนด์สามารถแยกตัวเป็นเอกราชได้สำเร็จจะส่งผลกระทบต่อขีดความสามารถการทำสงครามและป้องกันนิวเคลียร์ของสหราชอาณาจักร เพราะพรรคแห่งชาติสกอตแลนด์ (Scottish National Party) เป็นกลุ่มที่สนับสนุนการต่อต้านการมีอาวุธนิวเคลียร์และมีความต้องการให้ย้ายคลังอาวุธนิวเคลียร์และฐานทัพเรือดำน้ำนิวเคลียร์บริเวณแม่น้ำไคลด์ออกจากสกอตแลนด์ ซึ่งปัญหาดังกล่าวอาจจะส่งผลให้การสนับสนุนของสาธารณชนเกี่ยวกับโครงการพัฒนาขีปนาวุธที่ลดลง นอกจากนี้พลเมืองของสหราชอาณาจักรที่ไปทำงานต่างถิ่นที่กระจายอยู่ทั่วโลก ส่วนใหญ่มีเชื้อสายสกอตแลนด์ และในกรณีที่สกอตแลนด์เป็นเอกราช ประชากรในต่างแดนเหล่านี้ย่อมถูกยื้อแย่งกันระหว่างรัฐทั้งสอง

ภายใต้สถานการณ์ดังกล่าวจะกลายเป็นเกมที่ต้องมีแพ้-ชนะ (zero-sum game) และย่อมบ่อนทำลายแนวคิดโกลบอลบริเตน สำหรับ Roger (2017) ได้อธิบายว่าการที่สหราชอาณาจักรจะสามารถออกไปมีบทบาทระดับโลกได้นั้น ภูมิรัฐศาสตร์ของยุโรปต้องมีการจัดระเบียบอำนาจ เพราะความมั่นคงของอังกฤษได้ขึ้นอยู่กับยุโรป ถ้ามีรัฐใดมีอำนาจมากไปจนสามารถที่จะมีอิทธิพลในยุโรปภาคพื้นทวีปได้ ก็จะมีทรัพยากรมากพอที่ทำทนายราชนาวิและคุกคามเกาะอังกฤษ ซึ่งตลอดช่วงตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 17 สหราชอาณาจักรมีบทบาทสำคัญมาโดยตลอดในการจัดระเบียบอำนาจในยุโรปภาคพื้นทวีป Rogers มองประเด็นความท้าทายของสหราชอาณาจักรคือความพยายามในการรักษากรอบความร่วมมือยูโร-แอตแลนติก ตั้งแต่ ค.ศ. 2015 สิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ของสหราชอาณาจักรกำลังอยู่ในช่วงที่ย่ำแย่ กล่าวคือ การขยายขีดความสามารถทางการทหารและการทำสงครามนอกรูปแบบของรัสเซียได้สร้าง “ความวุ่นวายที่สามารถจัดการได้” (manageable chaos) ในรัฐเพื่อนบ้านที่ไม่ใช่สมาชิกนาโต้เพื่อป้องกันไม่ให้รัฐเหล่านี้ไม่สามารถเข้าร่วมกรอบความร่วมมือยูโร-แอตแลนติกได้ ซึ่งทำให้พันธมิตรของสหราชอาณาจักรในภูมิภาคยูโร-แอตแลนติกอยู่ในสถานะอ่อนแอลงเป็นอย่างมาก ประกอบกับการขึ้นมาเป็นประธานาธิบดีของทรัมป์ได้เปลี่ยน

การดำเนินนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกา ภายใต้นโยบายอเมริกาต้องมาก่อน (America First) ทำให้นโยบายต่างประเทศของสหรัฐฯ ลดการมีส่วนร่วมในระดับโลกและไม่สามารถคาดเดาทิศทางได้ เห็นได้จากการที่สหรัฐฯ ลดการสนับสนุนองค์การนาโต้และมีแนวโน้มว่าสหรัฐฯ จะออกห่างจากยุโรปและหันไปสนใจผลประโยชน์ของตนในเอเชียมากขึ้น ประกอบกับสหรัฐฯ เองไม่สามารถบรรลุข้อตกลงการค้าใหม่กับสหราชอาณาจักรภายหลังเบริกซิทได้เร็วเหมือนที่คาดการณ์ ทำให้รัฐบาลสหราชอาณาจักรเกิดความลังเลที่จะรับรองหรือสนับสนุนบทบาทในฐานะสะพานที่เชื่อมระหว่างสหภาพยุโรปและนาโต้เข้าไว้ด้วยกัน ซึ่งกระทบกับความสัมพันธ์ระหว่างสหราชอาณาจักรกับสหรัฐฯ ที่เป็นหัวใจสำคัญของกรอบความร่วมมือยูโร-แอตแลนติก

การกระทำดังกล่าวอาจจะส่งผลให้พันธมิตรบนภาคพื้นทวีปของสหราชอาณาจักรช่วยกันผลักดันความร่วมมือทางความมั่นคงกันเองภายในยุโรป เช่น กรณีของประธานาธิบดีของฝรั่งเศส แอมานูแอล มาครง (Emmanuel Macron) ได้ออกมากล่าวถึง “Defend Europe” ซึ่งมีจุดมุ่งหมายในการเพิ่มความร่วมมือทางทหารของรัฐในสหภาพยุโรปมากขึ้น การปล่อยให้รัฐในยุโรปสามารถผลักดัน Defend Europe จะไม่เป็นผลดีต่อสหราชอาณาจักรไม่ว่าจะทางใดทางหนึ่ง ถ้าแนวคิดนี้ประสบความสำเร็จสหภาพยุโรปจะกลายเป็นผู้เล่นที่มีอำนาจการต่อรองสูงขึ้นเพราะสามารถใช้ปฏิบัติการทางทหารหรือกำลังทางทหารเพื่อเข้าไปร่วมในการรักษาผลประโยชน์ทางการเมืองหรือเศรษฐกิจในสหภาพยุโรปมีศักยภาพทางการทหารมากพอที่จะแสดงกำลังอำนาจไปยังภูมิภาคอื่น สหราชอาณาจักรจะยิ่งถูกโดดเดี่ยว แต่ถ้าแนวคิดดังกล่าวล้มเหลวอาจจะทำให้เกิดความไม่มั่นคงในสมาชิกสหภาพยุโรปและยังส่งผลกระทบต่อความเหนียวแน่นและความมีประสิทธิภาพทางยุทธศาสตร์ของนาโต้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ถึงแม้สหราชอาณาจักรจะสิ้นสุดการเป็นสมาชิกของสหภาพยุโรปและภายใต้โกลบอลบริเตน ยุโรปจะถูกลดความสำคัญลง แต่สหราชอาณาจักรต้องให้ความสำคัญกับยุโรปเพื่อที่ตนจะสามารถออกไปมีบทบาทนอกภูมิภาคได้ ดังนั้นความท้าทายสำคัญที่มีต่อสหราชอาณาจักรคือสิ่งที่ต้องเล่นบทบาทสำคัญในการรักษากรอบความร่วมมือยูโร-แอตแลนติกไว้ เพื่อจะรักษาบทบาทของตนเองในการจัดระเบียบอำนาจและเพื่อความมั่นคงของตนเอง สำหรับ **Hemmings (2018)** เห็นด้วยกับการที่อินโดแปซิฟิกกำลังจะมีบทบาทสำคัญทางภูมิรัฐศาสตร์และเศรษฐกิจของโลก จากการคาดการณ์ของธนาคารพัฒนาเอเชีย (Asian development bank ;ADB) มองว่า ศตวรรษแห่งเอเชีย (Asian Century) กำลังจะเกิดขึ้น ถ้าคาดการณ์ถูกต้อง รัฐในเอเชียจะมี GDP สูงถึงร้อยละ 52 ของ GDP ทั้งโลก โดยกว่าร้อยละ 90 จะเป็นของจีน อินเดีย อินโดนีเซีย ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ไทย และมาเลเซีย รัฐเหล่านี้จะมี GDP คิดเป็นร้อยละ 90 ของรัฐในเอเชียทั้งหมดและประชากรชนชั้นกลางโลกที่คาดการณ์ว่าจะโตขึ้นถึงร้อยละ 40-50 ส่วนใหญ่จะมาจากอินเดียและจีน ซึ่งการคาดการณ์ดังกล่าว

กำลังบอกถึงการเกิดขึ้นมาของความเป็นเมือง (Urbanization) และการปรับให้เป็นอุตสาหกรรม (industrialization) ขนาดใหญ่ที่สุดในประวัติศาสตร์ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดเมืองใหม่เกิดขึ้นบริเวณภูมิภาคอินโด-แปซิฟิกเป็นจำนวนมากและเกิดการขยายตัวของระบบสาธารณูปโภคและการขนส่งสินค้าทางทะเลที่มากขึ้น ดังนั้นถ้าเป้าหมายของโกลบอลบริเตนคือการให้สหราชอาณาจักรกลับเข้าไปในเอเชีย สหราชอาณาจักรจะต้องเข้าไปทางทะเล ซึ่งหมายความว่าโกลบอลบริเตนคือการฟื้นคืนขีดความสามารถทางทะเลและการค้าทางทะเลของสหราชอาณาจักร

อุปสรรคที่สำคัญต่อขีดความสามารถทางทะเลของสหราชอาณาจักรคือ การที่รัฐในเอเชียต่างใช้จ่ายงบประมาณที่สูงในการขยายขีดความสามารถและปรับปรุงกำลังทางทหารให้มีความสมัยใหม่ ซึ่งตรงข้ามกับรัฐในยุโรปส่วนใหญ่ โดยเฉพาะเรือดำน้ำจะมีบทบาทสำคัญอย่างมากในเวลาน้ำของภูมิภาคนี้ รัฐในภูมิภาคต่างขยายขนาดกองเรือดำน้ำของตนเองสองถึงสามเท่า ซึ่งการขยายขีดความสามารถนี้ไม่ได้เป็นเพียงแค่การเพิ่มขนาดกองเรือเพียงอย่างเดียว แต่ยังรวมถึงคุณภาพของอาวุธที่สามารถเทียบเท่าได้กับรัฐในยุโรปที่มีขีดความสามารถทางทหารอันดับต้นๆ ทำให้การแข่งขันสะสมอาวุธในภูมิภาคนี้รุนแรงเป็นอย่างมาก จึงถือได้ว่าเป็นอุปสรรคสำคัญของสหราชอาณาจักรที่ถึงแม้จะมีการใช้งบประมาณทางการทหารที่สูงกว่ารัฐในยุโรปส่วนใหญ่ แต่ไม่สามารถเทียบเท่ากับบางรัฐในภูมิภาคนี้ได้ ซึ่งสอดคล้องกับ **Roger (2017)** เห็นด้วยกับการที่สหราชอาณาจักรต้องรักษาการใช้จ่ายงบประมาณทางการทหารให้มากกว่าร้อยละ 2 ของ GDP เป็นไปได้ควรใช้จ่ายให้ได้ถึงร้อยละ 3 Rogers มองว่าถ้าสหราชอาณาจักรต้องการเล่นบทบาทรักษาข้อผูกมัดที่มีต่อยุโรปเพื่อรักษากรอบความร่วมมือยูโร-แอตแลนติก ในขณะเดียวกันต้องการขยายบทบาทของตนเข้าไปในภูมิภาคอินโด-แปซิฟิก รวมถึงเพื่อตอบสนองต่อภัยคุกคามที่เพิ่มขึ้น

นอกจากนี้ **Hemmings (2018)** มองถึงอุปสรรคในการเข้าไปของสหราชอาณาจักรในภูมิภาคอินโด-แปซิฟิกถือได้ว่าเป็นภารกิจที่ทำนายต่อผู้ดำเนินนโยบายเป็นอย่างมาก การขึ้นมาผงาดของจีนในภูมิภาคถือเป็นความท้าทายที่สำคัญ จีนได้พัฒนาความสัมพันธ์ในรูปแบบของการแข่งขัน โดยเฉพาะกับพันธมิตรและหุ้นส่วนของสหราชอาณาจักร ได้แก่ สหรัฐฯ ญี่ปุ่น และอินเดีย สร้างความกังวลและไม่ไว้วางใจต่อจีนในระบอบโครงสร้างการปกครองที่เป็นเผด็จการซึ่งย่อนแย้งกับแนวคิดตะวันตกและกระบวนการกำหนดนโยบายต่างประเทศที่เป็นปริศนาและเป็นความลับ อย่างไรก็ตาม สหราชอาณาจักรยังคงต้องรักษาความสัมพันธ์ทางการเมืองและเศรษฐกิจกับจีน ซึ่งมีสาเหตุจากปัจจัยสองประการ คือ ปัจจัยแรกสหราชอาณาจักรไม่ต้องการให้เปลี่ยนระเบียบระหว่างประเทศที่มีกติกาเป็นบรรทัดฐานแต่จีนสามารถทำได้ การเปลี่ยนแปลงอย่างสุดโต่งจะกระทบต่อสหราชอาณาจักรโดยตรง ปัจจัยที่สอง สหราชอาณาจักรมีผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจในทะเลจีนใต้อย่างมากมหาศาล โดยคิดเป็นร้อยละ 12 ของมูลค่าการค้าที่เกิดขึ้นในทะเลจีนใต้ ทำให้สหราชอาณาจักรต้องทำให้

ทะเลจีนใต้มีเสรีภาพในการเดินเรือ (free and open) นอกจากนี้สหราชอาณาจักรยังเผชิญกับข้อจำกัดทางภูมิศาสตร์ ด้วยการที่ภูมิภาคอยู่ห่างไกลจากยุโรปทำให้กระทบถึงการสนับสนุนทางทรัพยากรและการเมือง รวมถึงการขาดความเข้าใจทางนโยบายต่อภูมิภาคอินโด-แปซิฟิก อย่างไรก็ตาม สหราชอาณาจักรยังมีข้อได้เปรียบอยู่บ้างจากการที่มีฐานทัพตั้งอยู่ท่าอ่าวเปอร์เซีย มหาสมุทรอินเดีย และทัพเรือที่สิงคโปร์ และยังเป็นสมาชิกของเครือจักรภพ (Commonwealth) ความตกลงการป้องกันประเทศร่วมกัน 5 ฝ่าย (Five Power Defence Arrangements; FPDA) และความร่วมมือทางข่าวกรองกับ 5 ประเทศ (Five eyes intelligence group)

ทั้งนี้ การที่สหราชอาณาจักรจะประสบความสำเร็จในภูมิภาคนี้ได้สหราชอาณาจักรต้องเปิดทางเลือกให้ตัวเองไว้หลากหลาย กล่าวคือ ความร่วมมือกับทางเศรษฐกิจกับจีนถือเป็นโอกาสทางเศรษฐกิจที่ดีแต่ในขณะเดียวกัน สหราชอาณาจักรต้องระมัดระวังในความร่วมมือกับจีน ความร่วมมือกับรัฐอื่นในภูมิภาคก็จำเป็นเพื่อพัฒนาทางเลือกของตนเอง เช่น กรณีของหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง (Belt and Road Initiative ;BRI) ซึ่งเป็นโครงการของจีนซึ่งจะนำมาซึ่งผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจมหาศาลมาให้ถ้าสำเร็จ แต่สหราชอาณาจักรควรร่วมมือกับอินเดียและญี่ปุ่นในการพัฒนาโครงข่ายสาธารณูปโภคของตนเองไว้เป็นทางเลือก ในด้านความมั่นคง สหราชอาณาจักรควรให้ความสำคัญกับความร่วมมือที่มีอยู่ เพื่อเป็นการเพิ่มอิทธิพลของตนเองในภูมิภาคและในระดับโลก

การที่มีอุปสรรคจำนวนมากต่อโกลบอลบริเตน ทำให้งานศึกษาเกี่ยวกับโกลบอลบริเตนส่วนใหญ่จะเห็นพ้องไปในทางเดียวกันว่าโกลบอลบริเตนเป็นสิ่งเพื่อฝันของรัฐบาลสหราชอาณาจักรยากจะเป็นจริง เนื่องจากมีข้อจำกัดหลายอย่างในการดำเนินนโยบาย นักวิชาการส่วนใหญ่จึงมองว่าแนวคิดนี้เป็นแค่สโลแกนมากกว่าจะเป็นนโยบายที่สามารถปฏิบัติจริงได้ ดังที่ **ณัฐนันท์ กำแพงสิน (2019)** อธิบายว่า โกลบอลบริเตนเป็นได้แค่คำพูดที่สวยงามแต่ไม่สามารถทำได้ ไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง มันขาดทั้งวัตถุประสงค์ทางการเมืองที่ชัดเจนและขาดยุทธศาสตร์ในการปฏิบัติ สำหรับ **Biscop (2018)** โอกาสที่แนวคิดนี้จะไม่ประสบความสำเร็จมีมาก จากข้อจำกัดในการดำเนินนโยบายและยุทธศาสตร์ของอังกฤษ นับตั้งแต่ช่วงสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 2 Biscop มองว่า สถานการณ์ของสหราชอาณาจักรในปัจจุบัน แทนที่จะนำไปสู่การเพิ่มอิทธิพลในเวทีโลกของสหราชอาณาจักร แต่อาจจะส่งผลตรงข้ามที่อาจจะก่อให้เกิดการลดลงอิทธิพลทางด้านความมั่นคงและการป้องกันของสหราชอาณาจักรในเวทีต่างๆ รวมถึงยังสิ้นคลอนความสัมพันธ์พิเศษระหว่างสหราชอาณาจักรและสหรัฐ สำหรับ **Turner (2019)** ได้อธิบายว่าจุดอ่อนของโกลบอลบริเตนว่ามีอยู่สามประการ ประการแรก โกลบอลบริเตนเกิดขึ้นมาจากมุมมองภายในประเทศมากกว่าที่จะเป็นมุมมองระหว่างประเทศ ทำให้โกลบอลบริเตนเสมือนเป็นแพนตาซีในนโยบายระหว่างประเทศมากกว่าที่จะเป็นนโยบายที่ปฏิบัติได้จริง ประการที่สอง โกลบอลบริเตนเป็นมุมมองเกี่ยวกับจักรวรรดิที่ล่าหลัง

มากกว่าจะก้าวหน้าและยึดติดกับโลกที่ไม่มีอยู่จริง และประการสุดท้าย พื้นฐานแนวคิด โกลบอลบริเตนย่อนแย้งความเข้าใจและกฎของความร่วมมือระหว่างประเทศ (international partners) กับสถานะในปัจจุบันของสหราชอาณาจักร เพราะสิ่งที่สหราชอาณาจักรเป็นอยู่ตั้งแต่หลัง สหราชอาณาจักรคือ อติมหาอำนาจ ประเทศอำนาจปานกลางในยุโรป สหราชอาณาจักรได้ สูญเสียอัตลักษณ์ที่ทำให้สามารถใช้ “projection of Britishness” ไปแล้ว ซึ่งผู้เขียนมองว่าเป็นปัจจัย ที่สำคัญที่สุดที่ทำให้โกลบอลบริเตนล้มเหลวในฐานะนโยบายต่างประเทศ

ทั้งนี้ จากงานศึกษาดังกล่าวข้างต้น ได้เห็นข้อจำกัดของงานที่เขียนขึ้นก่อนการเผยแพร่ของ เอกสารทบทวนแบบบูรณาการ ทำให้บทบาทความดังกล่าวเขียนขึ้นจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่มี ประกอบกับความคมเครือของแนวคิดโกลบอลบริเตนในขณะนั้น ทำให้งานศึกษาชิ้นนี้จะสามารถ เพิ่มเติมองค์ความรู้ว่าโกลบอลบริเตนในเชิงวิสัยทัศน์และผลลัพธ์ของการดำเนินนโยบายส่งผลอย่างไร ต่อการต่างประเทศของสหราชอาณาจักร

1.6.2 งานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทราชนาวิกับนโยบายของรัฐ

งานศึกษากลุ่มนี้เป็นงานศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของราชนาวิกับนโยบาย ของรัฐตั้งแต่หลังสงครามเย็นถึงช่วงทศวรรษที่ 2010 ซึ่งเป็นช่วงที่มียุทธศาสตร์ของสหราชอาณาจักร มีความต่อเนื่องและคาบเกี่ยวกับโกลบอลบริเตนในบทบาทของราชนาวิ สำหรับ **Till (2010)** อธิบายว่า เส้นทางทางทะเลถือได้ว่าเป็นเส้นทางสำคัญที่มีความสำคัญต่อสหราชอาณาจักรโดยเฉพาะ ด้านเศรษฐกิจที่หากเกิดผลกระทบแล้วจะส่งผลต่อความมั่นคงในด้านอื่นๆ การค้าขายของ สหราชอาณาจักรต้องพึ่งพาเส้นทางทางทะเลมากถึงร้อยละ 90 ซึ่งทำรายได้ให้แก่ประเทศมากกว่า 4.7 พันล้านปอนด์ต่อปี และสหราชอาณาจักรยังต้องพึ่งพาการนำเข้าสินค้าที่มีความจำเป็นต่อการ บริโภคภายในประเทศ เช่น การผลิตพลังงานไฟฟ้าบนเกาะมีความจำเป็นอย่างมากที่ต้องพึ่งพาก๊าซ ธรรมชาติและน้ำมันซึ่งส่วนใหญ่จำเป็นต้องนำเข้าจากต่างประเทศ เป็นต้น ซึ่งความสำคัญดังกล่าวใน ข้างต้นทำให้เห็นถึงว่าสหราชอาณาจักรต้องพึ่งพาเส้นทางทะเลเป็นอย่างมาก จึงถือได้ว่าเป็นความ อ่อนไหวเรื่องหนึ่งของสหราชอาณาจักร ทำให้บทบาทหลักของราชนาวิในยุคสมัยใหม่ยังคงเป็นการ ปกป้องการค้าและเส้นทางที่สำคัญที่ไม่ได้มีความแตกต่างจากอดีต

นอกจากหน้าที่ดังกล่าวข้างต้นแล้ว ราชนาวิเผชิญความท้าทายและภัยคุกคามที่มาพร้อมกับยุคโลกาภิวัตน์ เช่น โอกาสที่จะเกิดความขัดแย้งจากการใช้ทะเลรูปแบบต่างๆ การก่อคดีรูปแบบ ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในทะเล ปัญหาโจรสลัด ปัญหาเรื่องทรัพยากร ปัญหาเรื่องสิ่งแวดล้อม ได้กลายเป็น

ความท้าทายและภัยคุกคามที่สามารถสร้างผลกระทบต่อเส้นทางหรือสภาพแวดล้อมที่จำเป็นต่อการค้าทางทะเล ย่อมที่จะกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ที่อาจจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงด้านอื่นๆ ของสหราชอาณาจักร ซึ่งผู้เขียนมองว่าการที่ราชนาวีจะสามารถเผชิญหน้าภัยคุกคามในยุคโลกาภิวัตน์ได้ จำเป็นต้องมีการพัฒนาขีดความสามารถ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านแรก ขีดความสามารถในการต่อสู้และชนะสงครามได้ (Fighting and winning wars) ด้านที่สอง ขีดความสามารถที่จะจัดการภัยคุกคามได้ก่อนที่จะเกิดภัยคุกคาม (Staging distant expeditions) กล่าวคือความสามารถที่จะรักษาสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการทำการค้าได้ ด้านที่สาม ขีดความสามารถในการรักษาความมั่นคงทางทะเล (Defending good order at sea/maritime security) และด้านสุดท้าย ขีดความสามารถในการป้องกันและป้องปราม (Preventing and deterring conflict) แต่ปัญหาอุปสรรคที่สำคัญต่อการพัฒนาขีดความสามารถดังกล่าวมาจากทรัพยากรกับภารกิจที่ผูกมัดราชนาวีมีความไม่สมดุลกัน ซึ่งทำให้ราชนาวีเผชิญปัญหาหลักอยู่สองประการในการพัฒนาขีดความสามารถของตนคือราชนาวีจะสามารถบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวและจะสามารถก้าวข้ามผ่านช่วงเวลาที่มีย่อจำกัดหลายประการไปได้ได้อย่างไร

นอกจากนี้การที่สหราชอาณาจักรได้เข้าร่วมสงครามต่อต้านการก่อการร้ายกับสหรัฐฯ ได้สร้างอุปสรรคต่อราชนาวีที่ต้องสลับไปกับฐานทัพต่างแดน รวมถึงการที่สงครามต่อต้านการก่อการร้ายได้ดำเนินมาอย่างยาวนานทั้งในอิรักและอัฟกานิสถาน ได้ดึงทรัพยากรที่มีจำกัดของราชนาวีไปเป็นอย่างมาก แต่ถึงจะเผชิญกับปัญหาดังกล่าว กลุ่มผู้กำหนดนโยบายความมั่นคงก็ยังเติมพนักกับราชนาวีในฐานะที่เป็นแนวหน้าที่ต้องปกป้องและรักษาผลประโยชน์ของสหราชอาณาจักรในความขัดแย้งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต สำหรับ **Black (2005)** อธิบายว่าเพื่อเป็นการตอบสนองต่อการคุกคามทางนิวเคลียร์ของสหภาพโซเวียต ตั้งแต่ช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่สอง ราชนาวีได้มีการเน้นบทบาทของเรือดำน้ำนิวเคลียร์ที่พัฒนาขึ้นจากโครงการโพลาลิส (Polaris) และไตรเดน (Triden) ซึ่งเป็นโครงการพัฒนาอาวุธนิวเคลียร์ถึงแม้จะไม่ได้เป็นการพัฒนาเพื่อใช้สำหรับการปฏิบัติการทางทะเลโดยตรง ทำให้เรือดำน้ำของราชนาวีในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่สองมีขีดความสามารถในการโจมตีโดยใช้ขีปนาวุธทางยุทธศาสตร์ โจมตีเป้าหมายภาคพื้นดิน ภาคพื้นสมุทร และสามารถปฏิบัติการได้ในระยะไกลโดยที่ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องเติมเชื้อเพลิงและยุทโธปกรณ์มากนัก ทำให้เรือดำน้ำมีขีดความสามารถที่จะสามารถปกป้องเส้นทางการค้า รวมถึงปฏิบัติการต่อต้านเรือดำน้ำ ทำให้เรือดำน้ำของราชนาวีในช่วงนี้ได้ถูกเพิ่มบทบาทให้เป็นทางเลือกสุดท้ายในการตอบโต้ทางยุทธศาสตร์และการพัฒนาเฮลิคอปเตอร์ใช้ในทางการทหารทำให้แนวคิดแสดงอำนาจ เริ่มเปลี่ยนแปลงจากการเน้น

ขีดความสามารถเน้นการเข้าควบคุมชายฝั่งตามแนวคิดของการปฏิบัติการสะเทินน้ำสะเทินบกมาเป็นการมีขีดความสามารถที่จะเข้าไปปฏิบัติการลึกเข้าไปจากแนวชายฝั่งได้ถึง 80 กิโลเมตร

ประเด็นข้างต้นส่งผลให้ราชนาวิกโยธินได้มีการปรับปรุงแนวคิดแสดงอำนาจ จากการใช้ปฏิบัติการสะเทินน้ำสะเทินบกมาเป็นการต่อต้านภัยคุกคามตามแนวขอบฝั่ง หรือที่ Black เสนอว่ามั่นคงคือนโยบาย East of Suez ใหม่ของอังกฤษ ทำให้ **Branley (2019)** ได้อธิบายว่า ตั้งแต่ช่วงสงครามเย็น ราชนาวิกโยธินได้รับการฝึกการป้องปรามนิวเคลียร์ (Nuclear Deterrence) ซึ่งเป็นผลมาจากโครงการโพลาลิส ซึ่งเป็นโครงการพัฒนาขีปนาวุธจากเรือดำน้ำ (Submarine-launched Ballistic Missile; SLBM) ของสหรัฐ ทำให้เรือดำน้ำมีขีดความสามารถในการป้องปรามในการโจมตีครั้งที่สอง (second-strike deterrent) การออกแบบดังกล่าวได้นำขีดความสามารถของเรือดำน้ำมาใช้ประโยชน์อย่างสูงสุดกล่าวคือ ความสามารถในการซ่อนตัวและตรวจจับได้ยาก ทำให้สามารถรอจังหวะโอกาสที่จะได้กลับได้ โดยสามารถโจมตีที่ใดเวลาใดก็ได้ ใน ค.ศ. 1968 สหรัฐฯ ได้ให้ราชนาวิกโยธินเข้าถึง SLBM ซึ่งได้ถูกนำมาใช้ในเรือดำน้ำชั้นเรสซาลูชั่น ทำให้ราชนาวิกโยธินสามารถเพิ่มขีดความสามารถในการป้องปรามในทะเลได้มากขึ้น **Ellwood (2013b)** อธิบายว่า เรือบรรทุกเครื่องบินชั้นโอลิชาเบธ กำลังจะเข้าประจำการใน ค.ศ. 2020 และจะประจำการไปอีกเกือบ 50 ปี ถูกออกแบบมาสำหรับการเปลี่ยนแปลงภายในระเบียบโลกที่กำลังจะเกิดขึ้นที่จะส่งผลกระทบต่อนโยบายและผลประโยชน์ของ สหราชอาณาจักรที่กำลังจะเปลี่ยนแปลงในอนาคต โดยมีปัจจัยสำคัญ 6 ประการที่มีอิทธิพลต่อความต้องการในการออกแบบเรือบรรทุกเครื่องบินชั้นโอลิชาเบธ ได้แก่

ประการที่ 1) การเปลี่ยนผู้เล่นและพันธมิตรใหม่ในระเบียบระหว่างประเทศ สหราชอาณาจักรสามารถใช้ขีดความสามารถของเรือบรรทุกเครื่องบินที่มีบทบาททางยุทธศาสตร์และยุทธวิธีในการเป็นอำนาจแข็ง (Hard Power) และอำนาจเหนี่ยวนำ ซึ่งในมิติของความมั่นคงแบบดั้งเดิมสามารถทำให้สหราชอาณาจักรป้องกันและป้องปรามภัยคุกคามต่างๆ ผ่านทะเล ในขณะที่เดียวกันสามารถทำให้รัฐบาลสหราชอาณาจักรมีทางเลือกทางการทูตมากขึ้น เช่น การเพิ่ม-ลดความกดดัน การส่งสัญญาณและสื่อสารทางยุทธศาสตร์ เป็นต้น นอกจากนี้การมีเรือบรรทุกเครื่องบินสามารถทำให้สหราชอาณาจักรยังมีทางเลือกในการใช้ปฏิบัติทางการทหาร เพราะลดความกดดันทางการเมืองและสังคมในการส่งกองกำลังขนาดใหญ่ออกไปปฏิบัติการทางการทหาร เช่น อิรัก อัฟกานิสถาน ที่ถูกวิพากษ์วิจารณ์อย่างหนักถึงความสูญเสียและสิ้นเปลืองของการปฏิบัติทางการทหารขนาดใหญ่

ประการที่ 2) การส่งเสริมความร่วมมือกับพันธมิตรดั้งเดิมของสหราชอาณาจักร โดยเฉพาะความร่วมมือในปฏิบัติการทางการทหาร โดยการเปิดโอกาสให้พันธมิตรทั้งในกลุ่มของนาโต้และไม่ใช่นาโต้

ยืมใช้ขีดความสามารถของเรือบรรทุกเครื่องบินในฐานะฐานทัพอากาศเพื่อสนับสนุนปฏิบัติการทางทหาร

ประการที่ 3) การเพิ่มชื่อเสียงทางทหารของสหราชอาณาจักร การประจำการของเรือบรรทุกเครื่องบินจะเป็นการส่งสัญญาณต่อตัวแสดงที่เป็นรัฐและไม่ใช่รัฐ รวมถึงพันธมิตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งสหรัฐฯ ที่อาจจะต้องนำเรือบรรทุกเครื่องบินของสหราชอาณาจักรมาเป็นปัจจัยสำคัญในการผลิตและตัดสินใจทางนโยบาย

ประการที่ 4) ส่งเสริมบทบาทของสหราชอาณาจักรในภารกิจทางด้านมนุษยธรรม สหราชอาณาจักรสามารถยืดหยุ่นในภารกิจดังกล่าวมากขึ้น เรือบรรทุกเครื่องบินสามารถนำมาใช้ได้ ในหลากหลายภารกิจให้มีความสะดวกมากขึ้น เช่น การอพยพ การส่งสิ่งของบรรเทาทุกข์ เป็นต้น ถึงแม้จะมีประเด็นที่เกิดข้อถกเถียงอยู่บ้างถึงการส่งเรือบรรทุกเครื่องบินเข้าไปปฏิบัติการทางมนุษยธรรม เช่น เรื่องขีดความสามารถทางการทหาร การใช้บุคลากรทางทหาร เป็นต้น

ประการที่ 5) การแพร่กระจายทางเทคโนโลยี (Technological Proliferation) ในขณะที่ช่องว่างทางเทคโนโลยีระหว่างสหราชอาณาจักรและกับตัวแสดงที่เป็นรัฐและไม่ใช่รัฐลดลง สหราชอาณาจักรจำเป็นต้องตอบสนองต่อความใกล้เคียงทางเทคโนโลยีดังกล่าวเพื่อที่สามารถสร้างความเหนือกว่าในการรบสำหรับความขัดแย้งในอนาคต โดยเรือบรรทุกเครื่องบินชั้นอลิซาเบธถือเป็น การตอบสนองต่อการพัฒนาขีดความสามารถในการสงครามตามแนวขอบฝั่ง (Littoral Warfare)

และประการสุดท้าย คือ การตอบสนองต่อแรงกดดันในการลดค่าใช้จ่ายทางการทหาร เมื่อเปรียบเทียบกับเรือบรรทุกเครื่องบินของชาติอื่น เรือบรรทุกเครื่องบินชั้นอลิซาเบธมีราคาถูกกว่ามาก เมื่อเปรียบเทียบกับเรือบรรทุกเครื่องบินชั้นนimitz (Nimitz-class) และชั้นฟอร์ด (Ford-class) แต่ในขณะเดียวกันมีขีดความสามารถมากกว่าเรือยกพลขึ้นบกจู่โจม (Amphibious assault ship) ชั้นอเมริกา (America-class) และชั้นวอสป์ (Wasp-class) โดยการเข้าประจำของเรือบรรทุกเปิดโอกาสให้สหราชอาณาจักรสามารถแสดงแสนยานุภาพ (power projection) รวมถึงการใช้ขีดความสามารถในการจู่โจมทางอากาศจากเรือบรรทุกเครื่องบิน (Carrier Strike) และการจู่โจมชายฝั่ง (Littoral Strike) จากฝูงบินที่อยู่บนเรือบรรทุกเครื่องบิน โดยจากตัวอย่างสถานการณ์ในลิเบียเมื่อ ค.ศ. 2011 ที่สหราชอาณาจักรได้ให้การสนับสนุนต่อนาโต้ในการบังคับใช้มติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ค.ศ. 1973 (United nations security council resolution 1973) ถึงแม้สหราชอาณาจักรจะประสบความสำเร็จในความร่วมมือกับชาติพันธมิตร แต่ด้วยการที่สหราชอาณาจักรไม่มีเรือบรรทุกเครื่องบินทำให้ต้องพึ่งพาเครื่องบินรบจากฐานทัพอากาศมาฮาม (Marham) ซึ่งห่างจากเขตปฏิบัติการ 4,830 กิโลเมตรทำให้ต้องใช้การเติมน้ำมันกลางอากาศถึง

5 ครั้ง ถึงแม้ต่อมาจากย้ายไปใช้ฐานทัพโจเยีย เดล คอลเล (Gioia del colle) ในอิตาลีตอนใต้ก็ยังต้องเติมน้ำมันกลางอากาศถึง 2 ครั้งซึ่งทำให้สหราชอาณาจักรมีปัญหาโลจิสติกส์ (Logistics) ในการบำรุงรักษาและการตัดสินใจในการบังคับบัญชา นอกจากนี้ยังส่งผลให้เครื่องบินที่ใช้ในปฏิบัติการต้องย้อนอายุการใช้งานให้สั้นลงเป็นผลมาจากการเดินทางที่เกิดระยะปฏิบัติการของเครื่องบิน รวมถึงค่าใช้จ่ายที่สูงในการปฏิบัติการระยะไกล ปฏิบัติการในลิเบียได้แสดงถึงถ้าสหราชอาณาจักรต้องการจะมีบทบาทและสนับสนุนต่อความรับผิดชอบ (commitment) ในระดับระหว่างประเทศ เรือบรรทุกเครื่องบินจึงมีความสำคัญอย่างมากถ้าสหราชอาณาจักรต้องการตอบสนองต่อบทบาทดังกล่าว

ทั้งนี้ จากงานศึกษาดังกล่าวข้างต้น ได้เห็นข้อจำกัดของงานที่เขียนขึ้นก่อนการเผยแพร่ของเอกสารทบทวนแบบบูรณาการ ทำให้บทบาทความดังกล่าวเขียนขึ้นจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่มีประกอบกับความคุมเครือของแนวคิดโกลบอลบริเตนในขณะนั้น ทำให้งานศึกษาชิ้นนี้จะสามารถเพิ่มเติมองค์ความรู้ภายใต้ยุทธศาสตร์โกลบอลบริเตนเปลี่ยนความสัมพันธ์อย่างไรระหว่างชนชั้นนำในลอนดอนและราชนาวิ

1.6.3 งานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทราชนาวิกับโกลบอลบริเตน

สำหรับในงานการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทราชนาวิกับโกลบอลบริเตนยังมีไม่มาก เนื่องจากรัฐบาลสหราชอาณาจักรเพิ่งให้ความชัดเจนต่อโกลบอลบริเตนในเดือนมีนาคม ค.ศ. 2021 ภายหลังการเผยแพร่เอกสารการทบทวนแบบบูรณาการ โดยส่วนใหญ่เป็นงานศึกษาเกี่ยวกับการตั้งสมมุติฐานกับบทบาทของราชนาวิที่คาดว่าจะ เป็น เช่น Roger (2017) ได้อธิบายว่าภายใต้โกลบอลบริเตน สหราชอาณาจักรควรยกระดับและเพิ่มการปรากฏตัวทางทหาร (Military presence) ในภูมิภาคอินโด-แปซิฟิกและโซนยุโรปกว้าง (Wider Europe) โดยราชนาวิจะมีบทบาทสำคัญในหน้าที่ดังกล่าว โดยเฉพาะการยกระดับการปรากฏตัวทางทหารในบริเวณเส้นทางทะเลที่ถูกเรียกว่าเส้นทางหลวง (Royal route) โดยถือว่าเป็นเส้นทางทะเลที่สำคัญที่สุดเพราะเป็นจุดที่เชื่อมโยงเกาะอังกฤษเข้ากับแหล่งทรัพยากรน้ำและตลาดขนาดใหญ่ที่สำคัญในภูมิภาคอินโด-แปซิฟิก ถึงแม้ว่าสหราชอาณาจักรได้ถอนตัวออกจากภูมิภาคนี้ในช่วงทศวรรษที่ 1960-1970 ได้คงการปรากฏตัวทางทหารไว้ในระดับหนึ่ง โดยเฉพาะราชนาวิที่คงหมวดเรือรบขนาดใหญ่ไว้ในอ่าวเปอร์เซีย

แต่ภายใต้โกลบอลบริเตนความสำคัญของเส้นทางนี้จะมากขึ้น โดยเฉพาะความสำคัญของเส้นทางนี้ที่เชื่อมอินโด-แปซิฟิกเข้ายุโรป ทำให้สหราชอาณาจักรต้องมีกองกำลังทางเรือที่เข้มแข็งและเคลื่อนไหวได้ในระดับโลกเพื่อจะสามารถเข้าถึงภูมิภาคและช่วยเหลือพันธมิตรในอินโด-แปซิฟิก

Patalano (2019) อธิบายว่า ภูมิภาคอินโด-แปซิฟิกได้กลายเป็นศูนย์กลางการแข่งขันระหว่างสหรัฐฯ และจีน โดยมีพื้นที่ทางทะเลเป็นศูนย์กลางของความขัดแย้ง ทำให้จีนได้เพิ่มขีดความสามารถทางทะเลเพื่อเป็นแรงผลักดันสำคัญในการท้าทายอำนาจของสหรัฐฯ ในระดับภูมิภาคและระดับโลก นอกจากนี้ยังต้องการใช้ขีดความสามารถดังกล่าวในการเข้ายึดและควบคุมแหล่งทรัพยากร รวมถึงทำให้จีนสามารถแสดงแสนยานุภาพในดินแดนที่จีนมีผลประโยชน์ จีนได้ใช้ข้อพิพาททางทะเลในการทำทลายกฎระเบียบทางทะเล (Maritime order) และปรับเปลี่ยนดุลแห่งอำนาจในภูมิภาคใหม่ นอกจากการแข่งขันระหว่างรัฐในภูมิภาคและพฤติกรรมในการทำทลายระบบของตัวแสดงในภูมิภาค ยังเกิดความขาดเสถียรภาพที่ส่งผลกระทบต่อตัวแสดงที่ไม่ใช่รัฐในมิติทางการเมืองและเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการขาดเสถียรภาพเกิดจากภัยพิบัติและความไม่ปลอดภัยของเส้นทางเดินเรือในภูมิภาค บทบาทของราชนาวีในภูมิภาคนี้ถือได้ว่าความท้าทายเป็นอย่างมาก ลำพังขีดความสามารถของราชนาวีไม่สามารถทัดเทียมเท่ากับกองทัพเรือจีนที่มีขนาดเป็นอันดับสองรองจากสหรัฐฯ เพื่อชดเชยความไม่เท่าเทียมดังกล่าว สหราชอาณาจักรต้องอาศัยการส่งเสริมความร่วมมือทางทะเลกับพันธมิตรในภูมิภาค เช่น ญี่ปุ่น สหรัฐฯ ออสเตรเลีย เพื่อที่จะสามารถบรรลุเป้าหมายในการสร้างเสถียรภาพใน ความมั่นคงทางทะเล ในขณะที่เดียวกันราชนาวีก็ต้องส่งหมวดเรือรบผลัดเปลี่ยนกันเข้าไปในภูมิภาค โดยเฉพาะเรือยกพลขึ้นบกจู่โจมที่มีความสามารถที่ยืดหยุ่นปฏิบัติการได้หลากหลายรูปแบบ ได้แก่ การปฏิบัติช่วยเหลือทางมนุษยธรรม ส่งสิ่งของบรรเทาทุกข์ การสนับสนุนปฏิบัติการทางทหาร เป็นต้น

Till (2019) อธิบายว่าเหตุที่สหราชอาณาจักรจะกลับเข้าไปในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพราะสหราชอาณาจักรมีผลประโยชน์ในภูมิภาคนี้อย่างมาก เช่น สหราชอาณาจักรเป็นประเทศที่ไม่ใช่ EU ที่มีตลาดการส่งออกที่ใหญ่เป็นอันดับสามในภูมิภาค แนวคิดโกลบอลบริเตนและเรือบรรทุกเครื่องบินชั้นอลิซาเบธจำนวน 2 ลำจะเป็นแรงผลักดันสำคัญที่ทำให้สหราชอาณาจักรกลับเข้าไปในภูมิภาคดังกล่าวและการกลับเข้าไปสหราชอาณาจักรไม่จำเป็นต้องมีฐานทัพในรูปแบบฐานสิงคโปร์ เดิม แต่อาศัยความร่วมมือกับประเทศในภูมิภาคเพื่อฐานทัพลักษณะฐานทัพเรือล่องหน (Visible naval base) แต่การกลับเข้าไปก็ยังมีอุปสรรคที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ เช่น การขาดแคลนเรือ ฟริเกตเพื่อใช้ในการคุ้มกันเรือบรรทุกเครื่องบิน ค่าใช้จ่ายที่สูงที่ใช้ในการปรับปรุงกองเรือให้มีความทันสมัยโดยราชนาวีมีโครงการเรือฟริเกตประเภทที่ 31 (type 31 Frigate) ผูกบินเครื่องบินขับไล่แบบเอฟ 35 (F-35) และเรือดำน้ำที่มีซีปนาวุธระยะไกลรุ่นใหม่ แต่งบประมาณที่จัดสรรให้ราชนาวียิ่งเท่าเดิมแต่สวนทางกับขอบเขตภารกิจและความต้องการอาวุธสมัยใหม่ที่เพิ่มขึ้น เป็นต้น

ทั้งนี้ จากงานศึกษาดังกล่าวข้างต้น ได้เห็นข้อจำกัดของงานที่เขียนขึ้นก่อนการเผยแพร่ของเอกสารทบทวนแบบบูรณาการ ทำให้บทความดังกล่าวเขียนขึ้นจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่มี จึงทำให้

งานศึกษาชิ้นนี้จะสามารถเพิ่มเติมองค์ความรู้เกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นต่อราชนาวิภายใต้ ยุทธศาสตร์โกลบอลบริเตนว่ามีความสำคัญมากน้อยเพียงใด

1.7 กรอบการวิเคราะห์

ในงานการศึกษา บทบาทของราชนาวิสหราชอาณาจักรภายใต้นโยบายโกลบอลบริเตน: ความต่อเนื่องและการเปลี่ยนแปลง ใช้กรอบแนวคิดสังคมนิยมคลาสสิกใหม่ (Neoclassic Realism) ในการดำเนินการศึกษา แนวคิดนี้เป็นการนำข้อดีของสังคมนิยมคลาสสิก (Classic Realism) ที่อธิบายเกี่ยวกับความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนระหว่างรัฐและสังคมโดยที่ไม่ละเลยโอกาสและข้อจำกัดของระบบระหว่างประเทศซึ่งเป็นแกนกลางของสังคมนิยมใหม่ (Neorealism) (Lobell et al., 2009, p. 23) โดยสิ่งที่ทั้งสามทฤษฎีให้ความสำคัญเหมือนกันคือการเชื่อว่ารัฐ (state) เป็นตัวแสดงที่สำคัญที่สุดในระบบการเมืองระหว่างประเทศเพราะสมมุติฐานและความเชื่อพื้นฐานของสังคมนิยมคือมนุษย์ไม่สามารถอยู่รอดได้ในฐานะปัจเจกบุคคล แต่ต้องรวมตัวเป็นกลุ่มทางสังคมขนาดใหญ่ การรวมกลุ่มไม่ได้เกิดขึ้นเพียงจากการมีเป้าหมายร่วมเท่านั้นแต่ปัจจัยที่สำคัญที่สุดคือการถูกผลักดันจากความกลัว โดยเฉพาะความกลัวภัยคุกคาม (Lobell et al., 2009, p. 24) กลุ่มจึงมีหน้าที่สำคัญในการปกป้องสมาชิกขณะเดียวกันสมาชิกก็ต้องให้ความจงรักภักดีกับกลุ่ม ทำให้เผ่าพันธุ์นิยม (tribalism) จึงเป็นปัจจัยสำคัญต่อการคุ้มครองคุณภาพของมนุษย์และการเมืองของมนุษย์ โดยรัฐจัดเป็นกลุ่มทางสังคมที่เด่นชัดที่สุดในยุคสมัยใหม่ นอกจากนี้ทั้งสามทฤษฎียังเชื่อว่าระบบระหว่างประเทศอยู่ในสภาวะอนาธิปไตย (Anarchy) และไม่มีรัฐใดรัฐหนึ่งกุมอำนาจเบ็ดเสร็จ ส่งผลให้ไร้ซึ่งกฎระเบียบและผู้ดูแล ทำให้รัฐภายใต้สภาวะอนาธิปไตยก้าวร้าวและกระหายอำนาจ มีความหวาดระแวงซึ่งกันและกันอยู่โดยตลอด

แต่สิ่งทำให้สังคมนิยมคลาสสิกใหม่มีความแตกต่างจากสังคมนิยมคลาสสิกและสังคมนิยมใหม่คือสังคมนิยมคลาสสิกใหม่จะให้ความสนใจต่อนโยบายต่างประเทศ โดยในมุมมองของสังคมนิยมคลาสสิกใหม่ คำว่า “รัฐ” ไม่ได้ถูกกำหนดขึ้นด้วยเงื่อนไขเดียวกับรัฐสมัยใหม่ แต่จะเป็นคำทั่วไปที่กล่าวถึง กลุ่มการเมืองอิสระกลุ่มต่างๆ ที่มีความแตกต่างกันในขอบเขตทางภูมิศาสตร์ คุณลักษณะภายใน และขีดความสามารถทางวัตถุเชิงสัมพัทธ์ (relative material capabilities) แต่อยู่ร่วมกันและมีปฏิสัมพันธ์ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เป็นอนาธิปไตย (Lobell et al., 2009, p. 26) โดยสังคมนิยมคลาสสิกใหม่ รัฐถูกมองในฐานะผู้บริหารความมั่นคงของรัฐ โดยผู้ที่บริหารประกอบด้วยหัวหน้ารัฐบาล รัฐมนตรี และเจ้าหน้าที่อื่นๆ ที่มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายต่างประเทศจากข้อมูลการเมืองและการทหารที่รัฐมี อย่างไรก็ตามถึงแม้บรรดาผู้บริหารเป็นอิสระในการกำหนดนโยบาย

ต่างประเทศ แต่เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับการเมืองภายใน ผู้บริหารเหล่านี้ต่างมีความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนกับตัวแสดงภายในประเทศที่เป็นกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ ทำให้ต้องมีการเจรจาและตกลงเพื่อจะทำได้สามารถดำเนินนโยบายไปอย่างราบรื่น กล่าวคือ ผู้นำกำหนดผลประโยชน์แห่งชาติและดำเนินนโยบายต่างประเทศบนพื้นฐานจากการประเมินเกี่ยวกับอำนาจเชิงสัมพัทธ์ (relative power) และเจตนาารมณ์อื่นๆ ของรัฐ แต่ก็ยังถูกรอบงำด้วยข้อจำกัดภายในประเทศ (Lobell et al., 2009, p. 25) ซึ่งเมื่อเทียบกับสัญนิยมที่มองว่าธรรมชาติของมนุษย์นั้นเหมือนกันหมด ชั่วร้าย กร้าวร้าย และเห็นแก่ตัว ทำให้สัญนิยมละเลยถึงการที่แรงกดดันทางสังคมมีผลต่อการสร้างรัฐและอุปนิสัยของรัฐที่แสดงต่อภายนอก แต่ในทางกลับกันสัญนิยมคลาสสิกใหม่มองว่าการกำหนดนโยบายต่างประเทศของผู้นำส่งผลต่อตัวแสดงภายในประเทศ เช่น กลุ่มผลประโยชน์ภายในประเทศ นักการเมือง ชนชั้นนำ และประชาชน ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีผลต่อการสร้างแรงกดดันต่อตัวผู้นำที่เป็นผู้กำหนดนโยบายและกลุ่มเหล่านี้ยังมีผลต่อการระดมทรัพยากรทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง และการทหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จของนโยบายต่างประเทศ ดังนั้นในมุมมองของสัญนิยมคลาสสิกใหม่การเมืองและข้อจำกัดภายในประเทศ การคาดการณ์ และความเข้าใจของชนชั้นนำถือเป็นปัจจัยที่แทรกแซงระหว่างแรงกดดันจากภายนอก และนโยบายต่างประเทศของรัฐ

ซึ่งงานศึกษาชิ้นนี้จะใช้แนวทางสัญนิยมคลาสสิกใหม่ของ Steven E. Lobell, Norrin M. Ripsman และ Jeffrey W. Taliaferro ที่ปรากฏในหนังสือ *Neoclassical Realism, the State, and Foreign Policy* ซึ่งการหยิบแนวการศึกษาในลักษณะนี้เพื่อต้องการศึกษาถึงความต่อเนื่องและเปลี่ยนแปลงของบทบาทสหราชอาณาจักรและราชนาวิภายใต้โกลบอลบริเตน ซึ่งหนังสือดังกล่าวได้แบ่งแนวทางการศึกษาออกเป็น 3 แนวทาง ได้แก่ 1) การเมืองของการประเมินภัยคุกคาม (The politics of Threat assessment) 2) การเมืองของการเปลี่ยนแปลงทางยุทธศาสตร์ (The politics of Strategic assessment) และ 3) การเมืองของการระดมทรัพยากรภายในและการดำเนินนโยบาย (The politics of Resource extraction, Domestic mobilization, and Policy Implementation) ผู้เขียนได้เลือกแนวทางการเมืองของการประเมินของภัยคุกคาม เพื่อที่จะสามารถวิเคราะห์ว่าผู้นำและผู้ที่มีส่วนร่วมในนโยบายต่างประเทศ (the foreign policy executive; FPE) ประเมินภัยคุกคามอย่างไร ใครเป็นตัวแสดงภายในประเทศที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับนโยบาย และเกิดอะไรขึ้นเมื่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทางนโยบายกับตัวแสดงภายในประเทศเกิดความขัดแย้งกันในการประเมินภัยคุกคาม (Lobell et al., 2009, p. 45) ซึ่งการหยิบยกแนวทางในการประเมินภัยคุกคาม มีจุดหมายในการศึกษาโกลบอลบริเตนในฐานะยุทธศาสตร์ที่มีผลต่อการกำหนดบทบาทของสหราชอาณาจักร ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจว่าปัจจัยใดที่ทำให้ผู้นำและผู้ที่มีส่วนร่วมประเมินว่าอะไรเป็นภัยคุกคามต่อความสำเร็จทางยุทธศาสตร์ ผู้นำจะตอบสนองในระดับไหนที่สามารถมีอิทธิพลต่อทุกระดับ

และมีความจำเป็นต้องโยกย้ายหรือเพิ่มขีดความสามารถอะไร รวมถึงเพื่อจะศึกษาวิเคราะห์ว่ามีตัวแสดงภายในประเทศตัวใดเป็นปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการผลักดันโกลบอลบริเตนและมีตัวแสดงใด ชัดแย้งกับผู้นำในการประเมินภัยคุกคามภายใต้ยุทธศาสตร์ดังกล่าว เพื่อที่จะสามารถหาคำตอบว่าอะไรเป็นปัจจัยต่อการประเมินภัยคุกคาม แนวทางศึกษาการประเมินภัยคุกคามได้แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ระดับคือ

1) ภัยคุกคามในระดับระบบ (Systemic threats) เป็นการประเมินภัยคุกคามในระดับระบบ ซึ่งระบบระหว่างประเทศได้ถูกกำหนดโดยการแข่งขันระหว่างรัฐ ทำให้มีความจำเป็นต้องหิบบกแนวคิดของสัจนิยมเชิงป้องกัน (defensive realism) และ สัจนิยมเชิงรุก (offensive realism) มาช่วยในการวิเคราะห์ถึงว่ารัฐต้องการจะมีความปลอดภัยสูงสุดหรือต้องการกระจายอำนาจสูงสุด ในส่วนของโกลบอลบริเตนนั้นชัดเจนว่าสหราชอาณาจักรต้องการความปลอดภัยสูงสุดภายใต้ระเบียบชุดนี้ ดังที่เอกสารการทบทวนแบบบูรณาการ ได้มีการระบุไว้ถึงเป้าหมายที่ต้องการให้สหราชอาณาจักรเป็นผู้สนับสนุนระดับโลกในการค้าเสรีและเท่าเทียม (Global champion of free and fair trade) สนับสนุนในการสร้างระบบระหว่างประเทศที่เสรีและเปิดกว้าง (Open international order) เป็นกำลังเพื่อสิ่งที่ดีในโลกแห่งนี้ (Force for good in the world) (Cabinet Office, 2021b, p. 18) รวมถึงสหราชอาณาจักรต้องมีกฎพื้นฐาน (Rules base) ของระบบชุดนี้ในการบรรลุเป้าหมายดังกล่าว ซึ่งทำให้สัจนิยมเชิงป้องกันช่วยสามารถวิเคราะห์ได้ถึงนิสัยของสหราชอาณาจักรภายใต้โกลบอลบริเตนที่ต้องการความปลอดภัยสูงสุด นอกจากนี้ยังสามารถเข้าใจถึงสิ่งแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ที่ทำให้สหราชอาณาจักรรู้สึกถูกคุกคามในความเปราะบางของตัวเองและการเพิ่มหรือขยายขีดความสามารถในบางอย่างเพื่อตอบสนองต่อภัยคุกคามดังกล่าว

2) ภัยคุกคามในระบบย่อย (subsystemic threats) เป็นการประเมินภัยคุกคามในระดับภูมิภาค ถึงแม้ในช่วงที่โลกมีลักษณะเป็นขั้วอำนาจเดียวภายใต้ความเป็นเจ้าของอเมริกา (American hegemony) ได้นำมาซึ่งเสถียรภาพในภูมิภาค ทำให้การประเมินภัยคุกคามระดับภูมิภาคถูกละเลย แต่อย่างไรก็ตามภูมิภาคล้วนแต่มีพลวัตในตัวของมันเอง ถึงแม้เป็นในสภาวะกึ่งอิสระ (semi-autonomous) ที่ไม่สามารถตัดขาดจากระบบระเบียบของมหาอำนาจและการเมืองภายในได้ (Lobell et al., 2009, p. 49) เช่น ในกรณีของชาติอาเซียน การกลับมาของสหราชอาณาจักรภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สหราชอาณาจักรต้องการที่จะสร้างความร่วมมือกับอาเซียนเพื่อผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและความมั่นคง สหราชอาณาจักรต้องเข้าใจว่าประเทศสมาชิกบางประเทศตกอยู่ภายใต้อิทธิพลเศรษฐกิจของจีน เช่น ลาว เมียนมาร์ กัมพูชา บางประเทศมีแนวโน้มที่จะดำเนินนโยบายที่ต้องการถ่วงดุลทั้งจีนและสหรัฐฯ เช่น ฟิลิปปินส์ บางประเทศมีปัญหาการเมืองภายในทำให้ใช้นโยบายโดดเดี่ยวตนเอง เช่น เมียนมาร์ เป็นต้น นอกจากการนำบริบทของภูมิภาคมา

ใช้ประเมินถึงภัยคุกคามแล้ว ท่าทีของมหาอำนาจก็เป็นปัจจัยสำคัญที่ควรนำมาพิจารณา การเคลื่อนไหวของมหาอำนาจในภูมิภาคส่งผลต่อการแบ่งแยกอำนาจ (distribution of power) ซึ่งสามารถสร้างทั้งภัยคุกคามรูปแบบใหม่และโอกาสแก่รัฐในภูมิภาค เช่น การมีนโยบายหันกลับมาสนใจเอเชียของสหรัฐฯ ตั้งแต่สมัยประธานาธิบดีทรัมป์เพื่อตอบสนองกับการผงาดขึ้นมาของจีนในฐานะตัวแสดงที่มีอิทธิพลทางเศรษฐกิจและการทหาร การผงาดขึ้นมาของจีนส่งผลให้ดุลแห่งอำนาจในเอเชียมีการเปลี่ยนแปลง เป็นต้น การสามารถวิเคราะห์และเข้าใจถึงบริบทในภูมิภาคไม่เพียงแต่จะเข้าใจถึงการประเมินภัยคุกคามในระดับภูมิภาคของสหราชอาณาจักรภายใต้โกลบอลบริเตน รวมถึงสามารถเข้าใจถึงท่าทีของสหราชอาณาจักรที่มีต่อทั้งตัวแสดงภายในภูมิภาคและมหาอำนาจที่มีบทบาทในภูมิภาคนั้น

3) ภัยคุกคามในระดับภายในประเทศ (Domestic threats) เป็นการประเมินภัยคุกคามที่ถูกกำหนดจากการแข่งขันของตัวแสดงภายในประเทศหรือกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ บ่อยครั้งที่การกำหนดนโยบายระหว่างประเทศสร้างผลกระทบต่อความสมดุลภายในประเทศระหว่างอำนาจการเมืองและอำนาจเศรษฐกิจ ซึ่งสร้างความกังวลต่อตัวแสดงภายในประเทศต่อความผกผันถึงสมดุลดังกล่าว ในขณะที่ผู้นำกังวลต่อความอยู่รอดของระบอบ ความล้มเหลวของนโยบายอาจจะส่งผลให้ระบอบล้มลง เช่น ในกรณีของผู้นำตะวันตกส่วนใหญ่ ความสำเร็จหรือล้มเหลวของนโยบาย ย่อมส่งผลต่อการเลือกตั้งในสมัยหน้า เป็นต้น จึงทำให้ในบางกรณีผู้นำกังวลถึงภัยคุกคามจากภายในประเทศมากกว่าภัยคุกคามจากภายนอกเพราะส่งผลต่อความอยู่รอดของระบอบตนเอง ซึ่งจุดประสงค์ของการใช้การประเมินภัยคุกคามในระดับภายในประเทศ เพื่อมุ่งหาตัวแสดงภายในประเทศที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินยุทธศาสตร์โกลบอลบริเตน เช่น สมาชิกของพรรครัฐบาล กลุ่มผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ พรรคฝ่ายค้าน ประชาชน เป็นต้น กลุ่มเหล่านี้สามารถสร้างผลกระทบโดยตรงต่อทิศทางการดำเนินนโยบายหรือการโยกย้ายทรัพยากรเพื่อส่งเสริมนโยบาย เช่น ถ้าสหราชอาณาจักรเพิ่มงบประมาณทางการทหารเพื่อที่จะให้ราชนาวีสามารถนำไปพัฒนาขีดความสามารถมากขึ้น ก็อาจจะถูกตั้งคำถามถึงความเหมาะสมในสภาวะที่เกิดโรคระบาด จนอาจจะส่งผลกระทบต่อทิศทางการดำเนินนโยบายของรัฐบาล เป็นต้น

การประเมินภัยคุกคามสามารถทำให้เห็นท่าทีและภัยคุกคามของสหราชอาณาจักรภายใต้โกลบอลบริเตน แต่อย่างไรก็ไม่สามารถตอบคำถามได้ครบถ้วนถึงความต่อเนื่องและการเปลี่ยนแปลงของบทบาทราชนาวี เพราะไม่สามารถอธิบายถึงการเพิ่มหรือโยกย้ายขีดความสามารถเพื่อตอบสนองต่อภัยคุกคามที่ถูกประเมินได้ การที่จะสามารถเข้าใจถึงบทบาทของเครื่องมือทางนโยบายได้ Steven E. Lobell ได้เสนอแนวคิดชิ้นส่วนแห่งอำนาจ (Component power) ที่มีสมมุติฐานว่าผู้นำ FPE และตัวแสดงภายในประเทศ ไม่ได้ประเมินภัยคุกคามจากการเปลี่ยนแปลงและผกผันของอำนาจเพียง

อย่างเดียว แต่ตัวแสดงเหล่านี้เลือกที่จะประเมินภัยคุกคามจากบางชั้นส่วนของอำนาจรัฐอื่น แทนที่จะเป็นการให้ความสนใจกับยุทธศาสตร์ภาพรวม (Grand strategy) ของรัฐนั้น และผู้นำ FPE และตัวแสดงภายในประเทศจะตอบสนองต่อรัฐอื่น เมื่อเกิดการกระจายของขีดความสามารถบางอย่างที่ทำให้เกิดการคุกคามต่อทางยุทธศาสตร์บางอย่าง ซึ่งการตอบสนองของผู้นำ FPE และตัวแสดงภายในประเทศเป็นการโยกย้ายหรือเพิ่มขีดความสามารถบางอย่าง เช่น ดินแดน ประชาชน อุตสาหกรรม อุตสาหกรรม ฐานทัพ กำลังรบทางบก อากาศ และเรือ เป็นต้น (Lobell et al., 2009, pp. 54-55) ซึ่งการหยิบยกแนวคิดชิ้นส่วนแห่งอำนาจมาช่วยศึกษาบทบาทราชนาวิจะสามารทำให้เข้าใจถึงการเพิ่มและการโยกย้ายขีดความสามารถของราชนาวิไปยังในภูมิภาคต่างๆ เพื่อตอบสนองต่อการประเมินภัยคุกคามของสหราชอาณาจักรภายใต้ เช่น การเข้าใจถึงการโยกย้ายเรือบรรทุกเครื่องบินกับหมวดเรือคุ้มกันมายังภูมิภาคอินโด-แปซิฟิก การปลดประจำการเรือรบที่ล้าสมัยในขณะที่เรือรบที่ทันสมัยกว่ายังไม่พร้อมเข้าประจำการ เป็นต้น

นอกจากกรอบสังคมนิยมคลาสสิกใหม่ถูกหยิบยกมาวิเคราะห์ในงานการศึกษาชิ้นนี้ ผู้ศึกษาได้หยิบยกแนวคิดเกี่ยวกับความเป็นชาติและอัตลักษณ์ของชาติมาประกอบการศึกษาในงานชิ้นนี้ เพราะผู้ศึกษามองว่าความเป็นชาติและอัตลักษณ์ของชาติมีส่วนสำคัญต่อการกำหนดและดำเนินนโยบายต่างประเทศ

1.8 วิธีการดำเนินการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัยเน้นค้นคว้าวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) เป็นหลัก โดยมีการใช้เอกสารเชิงนโยบายและเอกสารชั้นรอง ประกอบด้วย

1. เอกสารชั้นต้นประกอบด้วย เอกสารจากเว็บทางการของรัฐบาลและกองทัพเรือสหราชอาณาจักร ซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลที่เข้าถึงได้ง่ายที่สุด เช่น เอกสารความมั่นคงได้แก่ เอกสารการทบทวนแบบบูรณาการ เพื่อดูทิศทางของความมั่นคงในระหว่าง ค.ศ. 2021-2025 ของสหราชอาณาจักรจะไปทิศทางใด ซึ่งสามารถเข้าถึงได้จากเว็บไซต์ทางการของรัฐบาลสหราชอาณาจักร ดังนี้ <https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads> หรือเอกสารของราชนาวิที่สามารถเข้าถึงได้จากเว็บทางการของรัฐสภาสหราชอาณาจักรเพื่อดูตารางการก่อสร้างของเรือรบและงบประมาณของราชนาวิ เช่น ตารางการก่อสร้างเรือในเดือนกุมภาพันธ์ การเข้าถึงข้อมูลราชนาวิบางส่วน เช่น นิตยสาร Navy News

2. เอกสารชั้นรอง ประกอบด้วย งานวิชาการ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ เช่น บทความของณัฐนันท์ กำแพงสิน เรื่อง Global Britain ร่วงหรือรอด? จากวารสารยุโรปศึกษาที่สามารถเข้าถึงจาก

ฐานข้อมูลออนไลน์ของสำนักงานวิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และแหล่งข้อมูลออนไลน์ที่มีความเกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์และบทบาทของราชนาวิ เช่น Jstor U.S. naval war college หรือ Cambridge University Press - Global eBooks เป็นต้น อย่างน้อยที่สุดข้อมูลที่จะพบในเอกสารชั้นรองเหล่านี้คือการอธิบายถึงการกระทำของราชนาวิในแต่ละยุค เนื้อหาของทฤษฎีที่เกี่ยวข้องที่ใช้เป็นกรอบในการวิจัย เช่น แนวคิดโกลบอลบริเตน

บทที่ 2

ความท้าทายและการดำเนินนโยบายต่างประเทศของสหราชอาณาจักรภายหลังสงครามโลกครั้งที่สอง

ทันทีที่เสถียรภาพของสงครามโลกครั้งที่สองจบลง สหราชอาณาจักรได้พบว่าสถานะของตนกำลังถูกสั่นคลอน จักรวรรดิบริติชที่เคยยิ่งใหญ่กำลังเข้าสู่ยุคของความเสื่อมถอยในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการทหาร อาณานิคมหลายแห่งเริ่มเกิดการเรียกร้องเอกราชและทยอยแยกตัวเป็นอิสระซ้ำร้าย สถานะของจักรวรรดิบริติชบนเวทีโลกตกอยู่ในความไม่แน่นอน เมื่อสงครามมหาอำนาจใหม่อย่างสหรัฐอเมริกาและสหภาพโซเวียตได้ก้าวขึ้นมาเป็นมหาอำนาจสำคัญแทนที่ในระเบียบโลกยุคหลังสงคราม อย่างไรก็ตาม การที่สหราชอาณาจักรมีบทบาทสำคัญต่อการจัดระเบียบในยุโรปและเวทีโลกตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 17 ทำให้สหราชอาณาจักรมีความสำคัญเกินกว่าจะหมดความสำคัญอย่างสิ้นเชิง ทว่าความเสื่อมถอยดังกล่าวได้ทำให้เกิดคำถามสำคัญว่า สหราชอาณาจักรจะดำเนินบทบาทของตนอย่างไรในยุคหลังสงคราม ส่งผลให้รัฐบาลหลังสงครามได้มีความพยายามมาโดยตลอดในการแสวงหา “บทบาทของสหราชอาณาจักร” โดยเฉพาะช่วงการขึ้นมาเป็นรัฐบาลของพรรคแรงงานในระหว่าง ค.ศ. 1997-2004 ถือเป็นช่วงเวลาที่มีความน่าสนใจที่สุดช่วงหนึ่งในสมัยหลังสงครามโลกครั้งที่สอง ที่ได้เห็นความพยายามของชนชั้นนำในลอนดอนในการแสวงหาบทบาทใหม่ให้แก่สหราชอาณาจักร ทำให้ในบทนี้ ผู้ศึกษาได้พยายามชี้ให้เห็นว่า ปัจจัยใดที่มีผลต่อการเสื่อมถอยของสหราชอาณาจักร และความเสื่อมถอยดังกล่าวส่งผลอย่างไรต่อการดำเนินนโยบายต่างประเทศของสหราชอาณาจักรภายหลังสงครามโลกครั้งที่สอง

2.1 สถานะของสหราชอาณาจักรหลังสงครามโลกครั้งที่สอง

สงครามโลกครั้งที่สองสิ้นสุดลงด้วยชัยชนะของฝ่ายสัมพันธมิตร แต่ความรุนแรงของสงครามทำให้ดินแดนของหลายประเทศในยุโรปและดินแดนโพ้นทะเลหลายแห่งกลายเป็นซากปรักหักพัง ชัยชนะของสหราชอาณาจักรในสงครามแลกมาด้วยความเสื่อมถอยของอำนาจทางเศรษฐกิจซึ่งถือเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยสหราชอาณาจักรสามารถคงอิทธิพลของตนเองบนเวทีโลก ภายในประเทศ สหราชอาณาจักรได้เผชิญหน้ากับปัญหาขาดแคลนอาหารและเชื้อเพลิง ส่งผลให้มีการปันส่วนอาหารเรื่อยมาจนถึง ค.ศ. 1953 หลายพื้นที่ทั้งเขตอยู่อาศัยและอุตสาหกรรมได้รับ ความเสียหายจากสงคราม ขณะที่ภายนอกประเทศ สหราชอาณาจักรได้เผชิญหน้ากับกระแสชาตินิยมเรียกร้องเอกราช

ของบรรดาอาณานิคมต่างๆ ของตนเอง เช่น อินเดีย พม่า ทำให้สหราชอาณาจักรเริ่มสูญเสียการผูกขาดในตลาดของอาณานิคม ขณะเดียวกันระเบียบโลกชุดใหม่หลังสงครามกำลังก่อตัวขึ้นไปพร้อมกับความขัดแย้งระหว่างสหรัฐอเมริกาและสหภาพโซเวียต ความเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอกประเทศ ทำให้เกิดคำถามที่สำคัญขึ้นว่า สหราชอาณาจักรจะปรับตัวอย่างไรกับสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกใหม่ที่กำลังเผชิญ ก่อนที่ผู้ศึกษาจะกล่าวถึงในประเด็นดังกล่าว ผู้ศึกษาต้องอธิบายให้เห็นถึงสถานะและการดำเนินนโยบายต่างประเทศของสหราชอาณาจักรภายหลังสงครามโลกครั้งที่สอง โดยผู้ศึกษาได้จัดแบ่งเป็นมิติต่างๆ เพื่อให้เห็นสถานะของสหราชอาณาจักรในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่สอง เพื่อชี้ให้เห็นถึงปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลให้สหราชอาณาจักรไม่สามารถดำรงสถานะเดิมในระเบียบโลกใหม่ได้และนำไปสู่การล่มสลายของอำนาจบริติช (collapse of British power) ที่ส่งผลให้เกิดการลดทอนขีดความสามารถ (capability) และทรัพยากร (resource) ที่ต่างมีผลต่อ “พลังอำนาจหรืออำนาจ” ในการมีปฏิสัมพันธ์หรืออิทธิพลต่อรัฐอื่นๆ ในเวทีโลกของสหราชอาณาจักร ความเสื่อมสลายทางพลังอำนาจได้ส่งผลให้สถานะและบทบาทของสหราชอาณาจักรในเวทีโลกถูกลดทอนจาก “มหาอำนาจ” สู่อำนาจขนาดกลาง จนทำให้เกิดคำถามที่สำคัญต่อชนชั้นนำในลอนดอนในช่วงหลังสงครามว่า “สหราชอาณาจักรมีบทบาทสำคัญอย่างไรต่อโลกนี้”

2.1.1 สถานการณ์ด้านเศรษฐกิจ

ในช่วงระหว่างสงครามโลกครั้งที่สอง สหราชอาณาจักรได้ระดมทรัพยากรมหาศาลทุกภาคส่วนเพื่อใช้การทำสงครามทั่วทุกมุมโลก ตั้งแต่สมรภูมิในยุโรปจนถึงเอเชีย จนกล่าวได้ว่านี่คือสงครามเบ็ดเสร็จ (total war) ครั้งแรกที่สหราชอาณาจักรเผชิญ ทำให้เกิดการจ้างงานเต็มอัตราครั้งแรกตั้งแต่การสิ้นสุดของสงครามโลกครั้งที่ 1 (Lowe, 2009, pp. 563-564) แต่เมื่อเข้าสู่ช่วง ค.ศ. 1945 เศรษฐกิจของสหราชอาณาจักรได้เข้าสู่ภาวะอันตรายจากการแบกรับภาระของสงครามมายาวนานถึง 6 ปี ทองคำสำรองของประเทศร่อยหรอจนสร้างความกังวลให้แก่ธนาคารกลางอังกฤษ (Bank of England) สำหรับสาเหตุการลดลงของปริมาณทองคำสำรองเป็นผลมาจากการที่สหราชอาณาจักรขายทองคำสำรองเพื่อแลกเปลี่ยนเป็นอาหาร อาวุธ และทรัพยากรที่จำเป็นต่อการทำสงคราม (Ibid, p. 568) รวมถึงมีการจัดเก็บภาษีภายในประเทศกว่า 16,647 ล้านปอนด์ (Hughes, 1958, p. 193) ส่งผลให้เมื่อสงครามสิ้นสุดลง สหราชอาณาจักรในขณะนั้นมีหนี้สาธารณะเพิ่มสูงถึงร้อยละ 270 ของ GDP (Office for budget responsibility, 2017) ถือเป็นหนี้สาธารณะที่สูงที่สุดในประวัติศาสตร์ และเกือบทำให้สหราชอาณาจักรเข้าสู่ภาวะล้มละลาย

จากการมีหนี้สินภายในประเทศที่เกิดจากการระดมทรัพยากร เงินตรา ผ่านการขายพันธบัตรสงคราม (war bond) เช่น การให้เจ้าของบริษัทและโรงงานต่างชาติขายสินทรัพย์เกือบทั้งหมดให้รัฐบาลในช่วงสงคราม เพื่อสหราชอาณาจักรสามารถสนองความต้องการที่เพิ่มขึ้นของวัตถุดิบและเพิ่มอัตราการผลิตในช่วงสงคราม โดยรัฐบาลชดเชยด้วยการจ่ายเป็นพันธบัตรสงครามเป็นการแลกเปลี่ยน เป็นต้น ทำให้เมื่อสงครามสิ้นสุดลงรัฐบาลต้องทำการจ่ายเงินดังกล่าวตามมูลค่าพันธบัตรสงครามที่ผูกพันกับเอกชนรายนั้น ทำให้การจ่ายเงินคืนตามมูลค่าพันธบัตรสงครามสร้างภาระให้แก่การคลังเป็นอย่างมาก (Sanders, 2017, p. 57) นอกจากนี้สหราชอาณาจักรยังมีแหล่งหนี้สินอื่นๆ ที่เกิดจากการกู้เงินภายในประเทศจากแหล่งต่างๆ สูงถึง 15,237 ล้านปอนด์ (Hughes, 1958) และหนี้สินที่เกิดจากภายนอก เช่น หนี้สินเกิดจากการระดมทรัพยากรจากบรรดาโดมินิกเนี่ยนต่างๆ ส่งผลให้สหราชอาณาจักรเกิดหนี้สินกับอินเดียและแคนาดา รวม 3,567 ล้านปอนด์ หนี้สินที่เกิดขึ้นจากโครงการยืม-เช่า (lend-lease program) กับสหรัฐฯ โดยโครงการดังกล่าวสหรัฐฯ ได้จัดหาทรัพยากรที่จำเป็นต่อการทำสงครามให้แก่สหราชอาณาจักร การจัดหาดังกล่าวได้รวมถึงการให้ยืมเงิน 31,000 ล้านปอนด์ (Sanders, 2017, p. 58) เป็นต้น (Hinds, 1999, p. 103) สถานการณ์ปัญหาหนี้สินจากภายนอกได้ทำให้สหราชอาณาจักรตกที่นั่งลำบากเมื่อดุลการชำระเงิน (balance of payment) มีการขาดดุลเพิ่มมากขึ้นจากใน ค.ศ. 1945 มียอดสุทธิอยู่ที่ 704 ล้านปอนด์ ลดเหลือ 488 ล้านปอนด์ใน ค.ศ. 1948 การขาดดุลดังกล่าวเกิดจากการที่รัฐบาลหลังสงครามต้องใช้จ่ายเงินจำนวนมากไปกับภาระฟื้นฟูความเสียหายจากสงคราม การสร้างรัฐสวัสดิการ และการชำระหนี้สาธารณะที่พุ่งสูงขึ้น

ในส่วนภาคอุตสาหกรรมและการส่งออกถือว่าเข้าสู่ขั้นภาวะวิกฤต สงครามได้สร้างผลกระทบต่อเส้นทางการค้าของสหราชอาณาจักรโดยตรง สังเกตได้จากเก้าเดือนแรกของ ค.ศ. 1945 สหราชอาณาจักรสามารถส่งออกได้เพียงร้อยละ 42 ของช่วงก่อนสงคราม จากความต้องการที่ต้องส่งออกให้ได้ร้อยละ 175 ของปี ค.ศ. 1938 เพื่อให้มีรายจ่ายสมดุลกับรายรับ (Sanders, 2017, p. 57) นอกจากนี้สหราชอาณาจักรยังเผชิญหน้ากับภาวะขาดแคลนวัตถุดิบจำเป็นสำหรับการผลิตสินค้าเพื่อการบริโภคภายในประเทศและส่งออก ส่งผลให้อัตราการผลิตสำหรับส่งออกลดลงและทรัพย์สินที่ลงทุนในต่างประเทศก็ถูกขายเพื่อมาใช้เป็นทุนในการทำสงคราม (Lowe, 2009, pp. 567-568) ส่งผลให้เป็นการลดอนขีดความสามารถทางเศรษฐกิจของจักรวรรดิบริติชเป็นอย่างมากเพราะการลงทุนต่างแดนถือเป็นหนึ่งในปัจจัยความแข็งแกร่งที่ค้ำชูจักรวรรดิบริติชและเป็นแรงผลักดันต่อการดำเนินนโยบายต่างประเทศของสหราชอาณาจักร ข้ำร้ายด้วยเงื่อนไขของข้อตกลงโครงการยืม-เช่า สหราชอาณาจักรไม่สามารถนำวัตถุดิบที่นำเข้ามาผ่านโครงการดังกล่าวมาป้อนเข้าสู่สายการผลิตเพื่อส่งออกได้ แม้ออนดอนได้มีความพยายามในการขอให้ผ่อนผันเงื่อนไขดังกล่าวกับวอชิงตัน แต่ทว่าทางวอชิงตันกลับไม่ยินยอม ทำให้ สหราชอาณาจักรสูญเสียโอกาสในการเข้าถึง

ตลาดต่างประเทศในช่วงที่มีความต้องการบริโภคที่สูงขึ้นจากการที่หลายประเทศกำลังตกอยู่ในภาวะกำลังผลิตไม่เพียงพอที่จะป้อนความต้องการภายในประเทศได้อันเนื่องมาจากความเสียหายจากสงคราม (Sanders, 2017, pp. 57-58)

จึงกล่าวได้ว่า ถึงแม้สหราชอาณาจักรจะเป็นผู้ชนะในสงครามโลกครั้งที่สอง แต่สงครามดังกล่าวได้ทำให้เศรษฐกิจของสหราชอาณาจักรเข้าสู่ภาวะที่ถดถอยจากการแบกรับภาระหนี้สินและผลกระทบทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจากสงคราม แม้ว่าเศรษฐกิจของสหราชอาณาจักรยังคงมีขนาดใหญ่เป็นอันดับสามของโลก แต่ด้วยภาวะเศรษฐกิจที่เกือบเข้าสู่ภาวะล้มละลายและการระดมทรัพยากรเพื่อทำสงคราม รวมถึงภาระทางการคลังที่เกิดขึ้นจากการบริหารจัดการและฟื้นฟูอาณานิคมหลายแห่งที่กลายเป็นภาระมากกว่าที่จะทำให้เกิดผลกำไร ได้ส่งผลให้เศรษฐกิจของสหราชอาณาจักรเข้าสู่ภาวะถดถอยอย่างหนัก แม้ว่ารัฐบาลอนุรักษ์นิยมและรัฐบาลแรงงานในช่วงหลังสงครามได้ออกนโยบายต่างๆ เพื่อแทรกแซงเศรษฐกิจ รวมถึงการรับความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจจากสหรัฐฯ ผ่านการกู้ยืมเงินและความช่วยเหลือทางการเงินผ่านแผนการมาร์แชล (Marshall Plan) แต่รัฐบาลหลังสงครามต้องเผชิญกับอุปสรรคจากความจำเป็นที่ต้องเพิ่มรายจ่ายทางการทหารเพื่อตอบสนองกับสงครามเย็นที่เริ่มร้อนระอุที่เกิดจากสงครามเกาหลี และความหวาดระแวงจากภัยคุกคามจากสหภาพโซเวียตในช่วงต้นทศวรรษที่ 1950

ในช่วง ค.ศ. 1955-1956 ชนชั้นนำในลอนดอนเริ่มตระหนักได้ว่าถ้าสงครามนิวเคลียร์เกิดปะทุขึ้นจริง สหราชอาณาจักรจะไม่สามารถป้องกันตนเองได้และคณะกรรมการข่าวกรองร่วม (Joint Intelligence Committee; JIC) ได้มีการประเมินว่าสงครามจะไม่เกิดขึ้นเร็วๆ นี้ ประกอบกับท่าทีของสหภาพโซเวียตที่มีท่าทีที่โอนอ่อนลงที่ถูกแสดงผ่านสุนทรพจน์ของนิกิตา ครุสชอฟ (Nikita Khrushchev) ว่าการแข่งขันระหว่างชาติตะวันตกและสหภาพโซเวียตสามารถเกิดขึ้นไปพร้อมกับการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ทำให้สหราชอาณาจักรสามารถนำทรัพยากรกลับไปใช้เพื่อเพิ่มการลงทุนและพัฒนาการส่งออกเพื่อแข่งขันทางการค้ากับสหภาพโซเวียต (Peden, 2012, pp. 1075-1076) จนสามารถทำให้สหราชอาณาจักรกลับไปสู่ยุคทอง (golden age) ได้อีกครั้งในช่วงปลายทศวรรษที่ 1950 แต่ถ้านำอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของสหราชอาณาจักรไปเปรียบเทียบกับช่วงก่อนสงคราม ได้แสดงให้เห็นว่าสหราชอาณาจักรไม่มีทางจะฟื้นตัวกลับไปมีสถานะเหมือนช่วงก่อนสงคราม และการทำข้อตกลงทางการเงินกับสหรัฐฯ ในช่วงหลังสงครามได้ส่งผลให้สหราชอาณาจักรสูญเสียตลาดไปจำนวนมากทั่วโลกจากการถูกแทนที่โดยสหรัฐฯ ที่เข้าไปแสวงหาตลาดใหม่ (Lowe, 2009, p. 568) ช้ำร้าย สหราชอาณาจักรในหลังยุคทอง สหราชอาณาจักรได้เผชิญหน้ากับภาวะเศรษฐกิจถดถอยเป็นระยะ โดยเฉพาะในช่วงระหว่างกลางทศวรรษที่ 1960 ถึงช่วงทศวรรษที่ 1980 ได้กลายเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ผลักดันให้สหราชอาณาจักรจำใจต้องหันหาความสนใจไปที่ยุโรปและ

ตัดสินใจสมัครเป็นสมาชิกของประชาคมเศรษฐกิจยุโรป (European Economic Community ; EEC) โดยกลุ่มนักประวัติศาสตร์ที่ให้ความสนใจต่อการเสื่อมสลายของจักรวรรดิบริติชได้ตั้งข้อสังเกตว่าภาวะเศรษฐกิจถดถอยของสหราชอาณาจักรตั้งแต่หลังการสิ้นสุดของสงครามโลกครั้งที่สองเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดที่นำไปสู่การเสื่อมสลายทางอำนาจของสหราชอาณาจักร เพราะมันส่งผลให้สหราชอาณาจักรต้องดำเนินนโยบายและบทบาทในเวทีโลกเกินกว่าทรัพยากรของตนเองที่มีอยู่อย่างจำกัด (Coker, 2003, p. 13) ทำให้ผู้ศึกษามองว่าภาวะเศรษฐกิจของสหราชอาณาจักรที่ตกอยู่ในสถานะลุ่มๆ ดอนๆ ถือเป็นที่มีส่วนต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวในการดำเนินนโยบายการต่างประเทศและความมั่นคงของสหราชอาณาจักรหลังสงครามโลกครั้งที่สอง เพราะเศรษฐกิจเป็นตัวกำหนดทรัพยากรที่ลอนดอนมีใช้ในการดำเนินนโยบายต่างประเทศและความมั่นคง

2.1.2 การเสื่อมและการปลดปล่อยอาณานิคม (Decolonization)

การสิ้นสุดของสงครามโลกครั้งที่สองถือเป็นจุดเปลี่ยนครั้งใหญ่ของจักรวรรดิบริติชที่เข้าสู่ช่วงการเสื่อมสลายและการปลดปล่อยอาณานิคม ส่วนหนึ่งไม่เพียงเกิดมุมมองแง่ลบของประเทศส่วนใหญ่ในโลกที่มีต่อการครอบครองอาณานิคม แต่ยังรวมถึงการที่จักรวรรดิบริติชไม่อยู่ในสถานะที่จะตอบโต้หรือต้านทานกระแสปลดปล่อยอาณานิคมได้จากการขาดแคลนทรัพยากร สถานการณ์ดังกล่าวไม่ได้เกิดขึ้นแค่ในจักรวรรดิบริติชเท่านั้น เจ้าอาณานิคมยุโรปอื่นๆ ต่างประสบปัญหาในลักษณะเดียวกันสำหรับกรณีของสหราชอาณาจักรนั้น แม้ว่ากระบวนการให้เอกราชแก่ดินแดนที่ตนเข้าไปครอบครองได้เริ่มปรากฏให้เห็นตั้งแต่การสิ้นสุดของสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง แต่กรณีนั้นเป็นการดำเนินนโยบายที่สืบเนื่องมาจากการที่สันนิบาตชาติ (League of Nations) ได้ให้อำนาจ (mandate) แก่สหราชอาณาจักรเข้าไปดูแลและเตรียมตัวให้แก่เอกราชดินแดนเหล่านี้ ได้แก่ ทรานส์จอร์แดน (Transjordan) ปาเลสไตน์ (Palestine) และ อิรัก (Iraq) (Lowe, 2009, p. 698) ซึ่งการให้เอกราชดินแดนเหล่านี้เป็นไปเพื่อผลประโยชน์ของสหราชอาณาจักรในอนาคต แต่ในดินแดนส่วนอื่นๆ สหราชอาณาจักรไม่ได้มีแผนการยอมให้เอกราช เพราะรัฐบาลในช่วง ค.ศ. 1945-1951 ต้องการใช้ดินแดนเหล่านี้เพื่อการฟื้นตัวเศรษฐกิจของสหราชอาณาจักร ด้วยการเพิ่มความแข็งแกร่งของเขตสเตอร์ลิง (Sterling area) รวมถึงการเร่งส่งออกวัตถุดิบจากบรรดาอาณานิคมต่างๆ เพื่อเพิ่มการถือครองเงินดอลลาร์ของตน เพื่อนำไปใช้จ่ายในการซื้อวัตถุดิบที่จำเป็น อย่างไรก็ตาม ขนชั้นนำในลอนดอนได้เริ่มยอมรับถึงสถานการณ์ความเป็นจริงหลังสงครามของตนที่ไม่อาจจะรักษาอาณานิคมและโดมิเนียนภายใต้ตนไว้ได้ทุกแห่ง มุมมองดังกล่าวเกิดจากขบวนการชาตินิยมได้เติบโตจนแข็งแกร่งและได้รับการสนับสนุนอย่างแพร่หลาย เช่น อินเดีย พม่า ประกอบกับภาพลักษณ์ของจักรวรรดิบริติช

อันแข็งแกร่งและไม่มีทางพ่ายแพ้ได้ถูกทำลายจากความสูญเสียและพ่ายแพ้ในช่วงต้นสงครามโลกครั้งที่สอง ซึ่งการที่ภาพลักษณ์ความไร้เทียมทานของจักรวรรดิได้ถูกทำลายลงได้สร้างขวัญกำลังใจและความกล้าให้แก่ขบวนการชาตินิยมให้ลุกขึ้นมาต่อต้านจักรวรรดิมากขึ้น รวมถึงการที่เศรษฐกิจของสหราชอาณาจักรอยู่ในภาวะวิกฤติและถดถอย ทำให้สหราชอาณาจักรไม่มีทรัพยากรมากพอต่อการรักษาจักรวรรดิของตน ส่งผลให้นโยบายเกี่ยวกับจักรวรรดิในช่วงหลังสงครามนั้นจึงมีความเป็นปฏิปตินิยมสูงที่มีทั้งประสบความสำเร็จและล้มเหลว นอกจากนี้การที่สหรัฐฯ และสหภาพโซเวียตได้กลายเป็นตัวแสดงที่มีบทบาทสำคัญและครอบงำระเบียบโลกหลังสงคราม ได้กลายเป็นอุปสรรคสำคัญต่อสหราชอาณาจักร จากการทำอำนาจทั้งสองมีความขัดแย้งต่อสหราชอาณาจักรไม่ทางใดก็ทางหนึ่งในกรณีสหรัฐฯ แม้ว่าทั้งสองได้มีความสัมพันธ์อันใกล้ชิด แต่สหรัฐฯ กลับไม่พอใจในความเป็นจักรวรรดิและการมีอาณานิคมอันใหญ่โตของสหราชอาณาจักร เพราะสหราชอาณาจักรใช้จักรวรรดิเป็นกลวิธีในการกีดกันและสร้างความไม่เท่าเทียมทางการค้าจากการที่ไม่สามารถเข้าไปทำการค้าขายกับบรรดาอาณานิคมเหล่านี้ได้โดยตรง อันเนื่องมาจากต้องค้าขายโดยตรงกับสหราชอาณาจักรเท่านั้น จนกล่าวได้ว่านี่คือโครงข่ายการค้าแบบผูกขาดของจักรวรรดิบริติช (Arnstein, 1988, pp. 370-372) ส่วนสหภาพโซเวียตเป็นศัตรูด้วยอุดมการณ์ต่อลัทธิจักรวรรดินิยม จึงแสดงท่าทีไม่พอใจต่อการที่สหราชอาณาจักรครอบครองอาณานิคมเพราะมองว่าจักรวรรดินิยมคือความชั่วร้ายของทุนนิยม นอกจากนี้ค่านิยมในระเบียบโลกหลังสงครามได้มีการเปลี่ยนแปลงแถมมต่อจักรวรรดินิยมไปในแง่ลบ (Lowe, 2009, pp. 699-701) ทำให้บทสรุปเรื่องราวและนโยบายของจักรวรรดิบริติชในยุคหลังสงครามเป็นการดำเนินนโยบายที่ผสมผสานกันระหว่างการดำเนินนโยบายลักษณะล่าถอยและผ่อนปรน (retrenchment) ที่เกิดขึ้นพร้อมกัน (Self, 2010, p. 42)

ในกรณีของการดำเนินนโยบายในลักษณะล่าถอยเกิดขึ้นได้ชัดเจนที่สุดคือกรณีของบริติชราช (British Raj) หรือดินแดนอินเดีย ปากีสถาน ศรีลังกา และพม่าในปัจจุบัน ชนชั้นนำในลอนดอนได้แสดงท่าทียอมรับว่าการปกครองดินแดนเหล่านี้ใกล้สิ้นสุดลง โดยสาเหตุหลักมาจากขบวนการชาตินิยมมีความเข้มแข็งและกล้าท้าทายการปกครองของสหราชอาณาจักรโดยตรงมากขึ้น แม้ชนชั้นนำในลอนดอนได้ตอบสนองผ่านการดำเนินนโยบายการปฏิรูปหลายอย่างเพื่อลดทอนการขยายตัวของขบวนการชาตินิยม ในอินเดีย ลอนดอนได้พยายามตอบสนองต่อความต้องการของขบวนการชาตินิยมด้วยให้อิสระในการปกครองตนเองมากขึ้น ได้แก่ การปฏิรูปมองทากู-เชล์มฟอร์ด (Montagu-Chelmsford reforms) ใน ค.ศ. 1919 และการออกพระราชบัญญัติการปกครองอินเดีย ค.ศ. 1935 (the government of India act 1935) แต่การปฏิรูปดังกล่าวกลับเป็นการแก้ปัญหาไม่ตรงจุดและแสดงให้เห็นจุดอ่อนของสหราชอาณาจักรที่อาจจะยอมรับข้อเรียกร้องมากขึ้นถ้ามีแรงกดดันจากขบวนการชาตินิยม (Sanders, 2017, pp. 83-84) นอกจากนี้ขบวนการชาตินิยมได้ทำลาย

กฎระเบียบที่สหราชอาณาจักรได้วางไว้ช่วงก่อนสงครามโลกครั้งที่สองและได้ก่อความวุ่นวายขึ้นจากความขัดแย้งทางเชื้อชาติและศาสนา ความวุ่นวายดังกล่าวมีตัวอย่างให้เห็นเป็นประจักษ์ เช่น การก่อกบฏของราชนาวีอินเดีย (royal Indian navy mutiny) ใน ค.ศ. 1946 การเกิดกระแสความขัดแย้งและตึงเครียดระหว่างกลุ่มคนนับถือศาสนาพราหมณ์-ฮินดูและกลุ่มคนนับถือศาสนาอิสลาม เป็นต้น ทำให้การกลับเข้าไปดูแลอินเดียได้กลายเป็นภาระและมีความซับซ้อนมากขึ้นในการแก้ปัญหา ดังนั้นการให้เอกราชได้กลายเป็นแนวทางการแก้ปัญหาที่สมเหตุสมผลมากขึ้นเพื่อเป็นการสร้างเสถียรภาพภายในอดีตอาณานิคมเหล่านี้และปล่อยให้รัฐบาลใหม่ที่ขึ้นมาจัดการปัญหาภายในดังกล่าวเอง (Ibid, p. 86) รวมถึงลอนดอนได้สูญเสียแรงจูงใจทางเศรษฐกิจที่จะรักษาอาณานิคมเหล่านี้ เช่น กรณีของอินเดีย สงครามโลกครั้งที่สองได้ทำลายคุณค่าที่เหลืออยู่ในฐานะที่เป็นโรงงานผลิตอันเก่าแก่ของจักรวรรดิและสหราชอาณาจักรยังมองว่าการส่งออกไปยังอินเดียจะไม่ช่วยความต้องการของสหราชอาณาจักรในการเพิ่มเงินดอลลาร์สำรอง (Hinds, 1999, pp. 100-101) ดังนั้นการที่สหราชอาณาจักรได้ล่าถอยและให้เอกราชแก่อาณานิคมเหล่านี้ สามารถมองในแง่หนึ่งได้ว่าทำไปเพื่อผลประโยชน์ของตนเองเพราะอย่างน้อยยังรักษาความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและทางการทูตรวมถึงเป็นการไม่เปิดโอกาสให้กลุ่มอำนาจอื่นเข้าไปแทรกแซง โดยอินเดีย ปากีสถาน และศรีลังกายังคงยอมตกลงร่วมเป็นสมาชิกของเครือจักรภพแห่งชาติ (commonwealth of nation) ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อทั้งอดีตเจ้าอาณานิคมและอดีตอาณานิคม

การดำเนินนโยบายล่าถอยออกจากบริติชราชมีความใกล้เคียงกับกรณีปาเลสไตน์ สงครามโลกครั้งที่สองได้ผลักดันให้ดินแดนปาเลสไตน์เกิดการพัฒนากการอยู่สองประการ ได้แก่ พัฒนาการแรกคือการที่ชาวยิวในนามของขบวนการไซออนิสต์ (Zionism) ได้หลบหนีการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ในยุโรปและอพยพเข้าไปตั้งถิ่นฐานในบริเวณปาเลสไตน์ พัฒนาการที่สองคือกลุ่มชาติพันธุ์อาหรับเริ่มมีสำนึกความเป็นชาติพันธุ์และอยากมีสิทธิในการปกครองตนเอง จนชั้นนำในลอนดอนที่รับรู้ถึงพัฒนาการดังกล่าวได้พยายามไกล่เกลี่ยให้สองกลุ่มนี้สามารถอยู่ร่วมกัน แต่เมื่อไม่สามารถทำได้จึงตัดสินใจที่จะแบ่งดินแดนเป็นสองส่วนให้แต่ละกลุ่มปกครองกันเอง จนนำมาสู่มติสมัชชาสหประชาชาติที่ 181 แต่กระบวนการเจรจาการแบ่งดินแดนจบลงด้วยหายนะจากความสัมพันธ์ที่เสื่อมทรามลงระหว่างลอนดอนและชาวอาหรับในพื้นที่ ประกอบกับการที่กลุ่มไซออนิสต์ต้องการผลักดันให้เกิดรัฐยิวในดินแดนดังกล่าว ส่งผลให้ข้อตกลงจากการเจรจาตามมติสมัชชาสหประชาชาติที่ 181 ไม่ถูกยอมรับโดยกลุ่มอาหรับและปาเลสไตน์ ทำให้ความขัดแย้งระหว่างชาวยิวและอาหรับขยายตัวจนนำไปสู่สงครามอาหรับ-อิสราเอลครั้งแรกในเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 1948 ที่เกิดขึ้นทันทีที่ สหราชอาณาจักรได้เริ่มกระบวนการถอนตัวออกจากพื้นที่ (Sanders, 2017, pp. 89-90) สำหรับผลกระทบจากการถอนตัวจากอาณานิคมที่ตามมาอย่างชัดเจนปรากฏให้เห็นชัดอยู่สองอย่าง ได้แก่ การเสียฐานทัพที่มีส่วนสำคัญในความเชื่อมโยงทางยุทธศาสตร์ต่อการป้องกันจักรวรรดิ

และการที่เหตุการณ์ถอนตัวดังกล่าวได้สร้างแรงกระตุ้นให้กับขบวนการชาตินิยมในอื่นๆ ในจักรวรรดิ อย่างไรก็ตาม การดำเนินนโยบายถอนตัวถือว่ามีความสำเร็จอยู่บ้างจากการที่สหราชอาณาจักรได้รับความเสียหายเพียงเล็กน้อย และยังสามารถรักษาเขตอิทธิพลของตนเองไว้ได้ จากการที่อินเดียและปากีสถานยังคงเป็นสมาชิกเครือจักรภพ ส่วนอิสราเอลและจอร์แดนยังคงอยู่ในเขตอิทธิพลของสหราชอาณาจักร ผ่านการเป็นสมาชิกของสนธิสัญญาแบกแดด (Baghdad pact)

สำหรับกรณีการดำเนินนโยบายผ่อนปรนที่เกิดกับอาณานิคมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ แอฟริกา และแคริบเบียน โดยเฉพาะกรณีของมาลายา อาณานิคมโกลด์โคสต์ (Gold Coast) และไนจีเรีย แรงจูงใจทางเศรษฐกิจถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ชนชั้นนำในลอนดอนตัดสินใจในการรักษาอาณานิคมดังกล่าวไว้ จากเหตุผลที่อาณานิคมทั้งสามเป็นแหล่งหาเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ที่สำคัญของสหราชอาณาจักรในช่วงหลังสงคราม ถ้าพึ่งแค่เพียงมาลายาสามารถหาเงินดอลลาร์ได้มากกว่า 120 ล้านดอลลาร์ใน ค.ศ. 1947 ผ่านการส่งออกยางและดีบุกที่มาลายาเป็นแหล่งผลิตที่สำคัญของโลก โดยมาลายามีสัดส่วนผลิตยางคิดเป็นหนึ่งในสามของยางที่มีการผลิตทั่วโลกและมีสัดส่วนการผลิตดีบุกคิดเป็นครึ่งหนึ่งของการผลิตทั่วโลก เมื่อเกิดสงครามเกาหลีขึ้นใน ค.ศ. 1950 ได้ส่งผลให้ราคายางมีการปรับตัวพุ่งสูงขึ้น ทำให้ ใน ค.ศ. 1952 การส่งออกยางจากมาลายาสามารถทำรายได้มากกว่า 352 ล้านดอลลาร์ (Hinds, 1999, p. 107) ทำให้อาณานิคมทั้งสามแห่งนี้มีส่วนสำคัญอย่างมากต่อการปกป้องเสถียรภาพของเขตสเตอร์ลิงและช่วยฟื้นฟูเศรษฐกิจหลังสงครามของสหราชอาณาจักร ส่วนในแง่ยุทธศาสตร์อาณานิคมเหล่านี้ ในมุมมองชนชั้นนำในลอนดอนถือว่ามีส่วนสำคัญในการพยายามรักษาเขตอิทธิพล เช่น มาลายามีส่วนสำคัญต่อการปกป้องเขตอิทธิพลของสหราชอาณาจักรในเอเชีย จากการที่สหราชอาณาจักรหวังจะใช้มาลายาและสิงคโปร์เพื่อรื้อฟื้นเขตอิทธิพลในเอเชียตะวันออกเฉียง (Self, 2010, p. 47) ทว่าดินแดนส่วนนี้ของจักรวรรดิเองก็มีขบวนการเรียกร้องเอกราชที่กลายเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการรื้อฟื้นอิทธิพลของสหราชอาณาจักรในภูมิภาค เช่น กลุ่มคอมมิวนิสต์ในมาลายา (Malayan Communist Party; MCP) กลุ่มซีพีพี (Convention People's Party; CPP) ในโกลด์โคสต์ กลุ่มอีโอก้า (Ethniki Organosis Kyprion Agoniston ; EOKA) ในไซปรัส เป็นต้น ประกอบการสูญเสียบริติชราชและปาเลสไตน์ ทำให้ชนชั้นนำในลอนดอนกลัวถึงกระแสเรียกร้องเอกราชว่าจะแพร่กระจายไปอาณานิคมอื่นๆ เหมือนเชื้อโรค ส่งผลให้ชนชั้นนำในลอนดอนได้ข้อสรุปอย่างหนึ่งว่าสหราชอาณาจักรต้องต่อต้านกระแสเหล่านี้เพื่อหลีกเลี่ยงการล่มสลายของจักรวรรดิบริติช

นอกจากนี้ ชนชั้นนำในลอนดอนได้กำหนดหลักการในการดำเนินนโยบายขึ้นมาสองอย่างเพื่อรับมือกับกระแสเรียกร้องเอกราชในอาณานิคมที่ยังคงเหลือ ได้แก่ ประการแรก ความพยายามรักษาอำนาจและอิทธิพลของสหราชอาณาจักรในดินแดนเหล่านั้นให้นานที่สุด โดยเฉพาะอิทธิพลต่อการกำหนดทิศทางนโยบายให้หลากหลายมิติมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ประการที่สองพยายามลดความ

ขัดแย้งภายในอาณานิคม ด้วยการเพิ่มบทบาทด้านนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารของคนท้องถิ่นในอาณานิคมให้มากขึ้น (Sanders, 2017, p. 93) รวมถึงการยอมใช้กำลังทหาร เช่น กรณีของมาลาया เมื่อลอนดอนได้ตัดสินใจเปิดปฏิบัติการต่อต้านก่อการร้ายกับกลุ่มคอมมิวนิสต์ในมาลาया เป็นต้น สำหรับสาเหตุที่สหราชอาณาจักรต้องการถ่วงเวลาที่รักษาอาณานิคมเหล่านี้ให้อยู่ภายใต้อิทธิพลของตน มาจากทั้งแรงจูงใจทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจากความกังวลว่าจะเกิดการล่มสลายของเขตสเตอร์ลิงเพราะการฟื้นฟูทางเศรษฐกิจหลังสงครามขึ้นอยู่กับความสามารถในการหาสกุลเงินอื่น ซึ่งอาณานิคมมีส่วนสำคัญอย่างมากต่อการหาสกุลเงินอื่นมาถือครอง โดยเฉพาะดอลลาร์ และการล่าถอยแบบสิ้นเชิงของสหราชอาณาจักรจะเป็นการเปิดทางให้ลัทธิคอมมิวนิสต์เข้ามามีอิทธิพลเหนือบรรดาดีต่ออาณานิคมเหล่านี้ จากการศึกษานโยบายลักษณะล่าถอยและผ่อนปรนที่มีต่ออาณานิคมของสหราชอาณาจักรที่เกิดขึ้นในหลังสงครามโลกครั้งที่สอง การดำเนินนโยบายในลักษณะดังกล่าวได้สะท้อนถึงความพยายามของลอนดอนที่พยายามจัดการความเสื่อมถอยทางอำนาจและการเข้าถึงทรัพยากรของตน ทำให้ผู้ศึกษาได้ข้อสรุปว่าการสูญเสียอาณานิคมทั่วโลกถือเป็นความสูญเสียครั้งใหญ่ที่ลดทอนขีดความสามารถของสหราชอาณาจักร จากการสูญเสียการเข้าถึงทรัพยากร กำลังคน และจุดยุทธศาสตร์ที่สำคัญในภูมิภาคต่างๆ ของโลก รวมถึงโครงข่ายระบบเศรษฐกิจแบบผูกขาด ที่ต่างเป็นเครื่องมือสำคัญในการดำเนินนโยบายต่างประเทศและการรักษาอิทธิพลของสหราชอาณาจักรในเวทีโลก

2.1.3 วิกฤตการณ์คลองสุเอซกับอัสดงของจักรวรรดิบริติช

เหตุการณ์ที่เป็นขบวนการสำคัญที่นำมาสู่กระแสปลดปล่อยอาณานิคมรอบที่สองและจุดจบของจักรวรรดิบริติช คือ วิกฤตการณ์ของคลองสุเอซใน ค.ศ. 1956 ถือเป็นเหตุการณ์ที่แสดงให้เห็นถึงความล้มเหลวทางนโยบายต่างประเทศของสหราชอาณาจักรต่อการตอบสนองสภาพแวดล้อมภายนอกและสะท้อนให้เห็นการที่สหราชอาณาจักรได้สูญเสียสถานะมหาอำนาจอย่างสิ้นเชิง รวมถึงเป็นจุดเปลี่ยนของจุดยืนของสหราชอาณาจักรที่มีต่อตะวันออกกลางและจักรวรรดิ วิกฤตการณ์คลองสุเอซทำให้เกิดข้อถกเถียงที่สำคัญว่าวิกฤตการณ์คลองสุเอซนั้นมีผลกับชนชั้นนำในลอนดอนต่อการดำเนินนโยบายต่างประเทศในระยะยาวอย่างไร แต่ก่อนอื่นผู้ศึกษาขอเกริ่นถึงจุดเริ่มต้นและสาเหตุสำคัญที่ชักจูงให้สหราชอาณาจักรเข้าไปเกี่ยวข้องกับวิกฤตการณ์คลองสุเอซ

ย้อนกลับไปในช่วงภายหลังสงครามโลกครั้งที่หนึ่งสิ้นสุดลง สหราชอาณาจักรได้รับอำណัติจากสันนิบาตชาติเข้าไปดูแลและเตรียมให้เอกราชแก่ดินแดนในตะวันออกกลาง อำណัติดังกล่าวถือเป็นการเปิดโอกาสให้สหราชอาณาจักรเข้าไปสถาปนาอิทธิพลของตนเองในภูมิภาคตะวันออกกลาง ซึ่งอุดมสมบูรณ์ไปด้วยน้ำมันและเป็นที่ตั้งของคลองสุเอซที่เป็นจุดเชื่อมต่อระหว่างอาณานิคมใน

ตะวันออกไกลกับเกาะบริเตน เมื่อเข้าสู่ช่วงยุคสงครามเย็น พื้นที่ตะวันออกกลางได้มีความสำคัญมากขึ้นในสายตาของชนชั้นนำในลอนดอนที่กำลังหมกมุ่นกับทฤษฎีโดมิโนและมองเห็นความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์ของตะวันออกกลางมีต่อการคุกคามแหล่งอุตสาหกรรมและแหล่งน้ำมันที่สำคัญของโซเวียต (Self, 2010, pp. 50-52) โดยเฉพาะฐานทัพในอียิปต์ที่เป็นจุดยุทธศาสตร์สำคัญต่อความมั่นคงของจักรวรรดิ แต่เมื่อความสัมพันธ์กับอียิปต์เริ่มเสื่อมทรามลงในสมัยประธานาธิบดีกาเมล अबเดล นัสเซอร์ (Gamal Abdel Nasser) นายทหารขึ้นมามีอำนาจใน ค.ศ. 1953 ภายหลังประสบความสำเร็จในการโค่นล้มพระเจ้าฟารูก (Farouk of Egypt) ในระยะแรกรัฐบาลของแอนโทนี อีเดน (Anthony Eden) ได้พยายามผูกสัมพันธ์กับนัสเซอร์เพื่อพยายามเปลี่ยนให้อียิปต์เป็นพันธมิตรที่ใกล้ชิดกับสหราชอาณาจักร จนนำไปสู่ข้อตกลงใน ค.ศ. 1954 ที่สหราชอาณาจักรจะทำการถอนทหารออกจากเขตคลองสุเอซ แต่ความพยายามของอีเดนล้มเหลว เมื่อนัสเซอร์ได้พยายามบ่อนทำลายอิรักและจอร์แดนที่เป็นพันธมิตรที่ใกล้ชิดกับสหราชอาณาจักร ในขณะเดียวกันก็พยายามที่จะเข้าหาทั้งฝ่ายเสรีนิยมและฝ่ายคอมมิวนิสต์ ในการหาแหล่งเงินทุนเพื่อสร้างเขื่อนอัสวาน (Aswan dam) และปรับปรุงกองทัพอียิปต์ให้ทันสมัย

การดำเนินนโยบายในลักษณะดังกล่าวของนัสเซอร์ได้สร้างความไม่พอใจกับสหรัฐฯ ภายหลังกัสเซอร์รับข้อเสนอปรับปรุงกองทัพให้ทันสมัยจากสาธารณรัฐสังคมนิยมเชโกสโลวัก (Czechoslovak Socialist Republic) หนึ่งในรัฐบริวารของโซเวียต ส่งผลให้รัฐบาลของประธานาธิบดี ดไวต์ ดี. ไอเซนฮาวร์ยกเลิกการสนับสนุนเงินทุนให้กับเขื่อน อัสวาน นัสเซอร์ได้ตอบโต้ด้วยการประกาศให้บริษัทคลองสุเอซ (Suez Canal Company) ที่ถือหุ้นส่วนใหญ่โดยชาวฝรั่งเศสและอังกฤษตกเป็นสมบัติของรัฐ โดยนัสเซอร์หวังว่าจะนำเงินเก็บค่าผ่านทางไปใช้เป็นเงินทุนสร้างเขื่อนอัสวาน การกระทำดังกล่าวได้ทำให้อิเดนโกรธมาก เพราะสหราชอาณาจักรต้องพึ่งพาคลองสุเอซเป็นอย่างมากไม่ว่าในแง่ของเชิงยุทธศาสตร์การป้องกันจักรวรรดิหรือทางเศรษฐกิจจากการที่เรือสินค้าหนึ่งในสามของสหราชอาณาจักรต้องแล่นผ่านคลองสุเอซ (Ibid, p. 53) รัฐบาลของอีเดนตัดสินใจใช้กำลังทหารในปฏิบัติการร่วมกับฝรั่งเศสในการเข้ายึดคลองสุเอซ รวมถึงสมคบคิดกับอิสราเอลในการเข้าโจมตีอียิปต์เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้สหราชอาณาจักรและฝรั่งเศสใช้เป็นข้ออ้างเข้าไปรักษาความปลอดภัยคลองสุเอซ แต่สุดท้ายปฏิบัติการดังกล่าวจบลงด้วยหายนะ แม้ปฏิบัติการทหารจะประสบความสำเร็จอย่างงดงาม จากการที่กองกำลังผสมแองโกล-ฝรั่งเศสสามารถเข้ายึดพื้นที่สำคัญได้ตามเป้าหมายของปฏิบัติการมัสเกตีเยร์ (Operation Musketeer) แต่ในทางการทูตถือเป็นหายนะอย่างสิ้นเชิง เมื่อสหราชอาณาจักรและฝรั่งเศสได้ถูกประณามอย่างหนักจากการเปิดปฏิบัติการทางทหารที่ขาดความชอบธรรม ส่งผลให้ทางสหภาพโซเวียตจะเข้ากำลังตอบโต้ถ้าสหราชอาณาจักรและฝรั่งเศสไม่ถอนกำลังออกมา ในขณะที่สหรัฐฯ ในฐานะพันธมิตรที่ใกล้ชิด

ได้ปฏิเสธการสนับสนุนและออกมาตรการต่างๆ เพื่อบีบบังคับกำลังผสมแองโกล-ฝรั่งเศสถอนกำลังออกจากพื้นที่

วิกฤตการณ์คลองสุเอซใน ค.ศ. 1956 ถือเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญที่สะท้อนความเปลี่ยนแปลงในระเบียบโลกหลังสงครามที่วุ่นวายอำนาจที่แท้จริง คือ สหรัฐอเมริกาและสหภาพโซเวียต กล่าวคือ การขาดการสนับสนุนจากสหรัฐฯ ทำให้พันธมิตรของแองโกล-ฝรั่งเศสล้มเหลวในการกำหนดผลลัพธ์ของเหตุการณ์ ซึ่งการปฏิเสธการสนับสนุนและออกนโยบายกีดกันของสหรัฐฯ มีสาเหตุจากที่ไม่เห็นด้วยกับการรื้อฟื้น “นโยบายเรือปืน” (gunboat policy) ถ้าสหรัฐฯ เข้าไปสนับสนุนจะไม่เป็นผลดีต่อการเลือกตั้งที่กำลังจะมาถึงและยังเปิดโอกาสให้สหภาพโซเวียตนำไปเป็นโฆษณาชวนเชื่อใช้ในการโจมตีสหรัฐฯ (Sanders, 2017, p. 99) ประกอบกับการที่ถูกสหภาพโซเวียตข่มขู่ว่าจะทำการตอบโต้ด้วยการกำลังทหารด้วยการยิงขีปนาวุธใส่ลอนดอนและส่งกองกำลังเข้าไปช่วยเหลืออียิปต์ ทำให้ลอนดอนและปารีสถูกบีบบังคับให้ตัดสินใจถอนกำลังออกจากพื้นที่คลองสุเอซ สำหรับสหราชอาณาจักรได้รับผลกระทบที่ชัดเจนอยู่ 3 ประการ ได้แก่ ประการแรก วิกฤตการณ์นี้กระทบต่อเกียรติยศ (prestige) ของสหราชอาณาจักรระดับเวทีระหว่างประเทศอย่างหนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเป็นผู้สนับสนุนต่อศีลธรรมในเวทีระหว่างประเทศ (international morality) ซึ่งโดยปกติแล้วการใช้กำลังทหารของสหราชอาณาจักรที่เกี่ยวข้องกับกิจการในยุโรปหรือระดับโลกมักมีเหตุผล ค่านิยม หรือหลักศีลธรรมอะไรบางอย่างถูกนำมาประกอบสร้าง เพื่อให้เกิดความชอบธรรมสำหรับการใช้กำลังทหาร เช่น การร่วมมือกับฝรั่งเศสในสงครามไครเมีย เพื่อสกัดกั้นการขยายอิทธิพลของจักรวรรดิรัสเซียเพื่อเป็นการรักษาสถานะที่เป็นอยู่ (status quo) ในยุโรป การขยายและรักษาอาณานิคมในจักรวรรดิบริติชภายใต้แนวคิดภาระของคนผิวขาว (white people's burden) ทว่าปฏิบัติการเข้ายึดคลองสุเอซกลับไม่มีความชอบธรรมใดๆ มารองรับ ส่งผลให้หลังวิกฤตการณ์นานาชาติต่างมองว่าการดำเนินนโยบายต่างประเทศของสหราชอาณาจักรเป็นไปตามสัญชาตญาณมากกว่าความเป็นอารยะ ประการที่สอง สหราชอาณาจักรไม่ได้รับการสนับสนุนจากชาติสมาชิกของเครือจักรภพตามที่คาดหวัง และประการสุดท้าย แสดงถึงข้อจำกัดของการดำเนินนโยบายต่างประเทศของสหราชอาณาจักรที่มีต่อการจัดการรัฐที่มีขนาดเล็ก แม้ตนเองจะมีขีดความสามารถที่สูงกว่าแต่ขาดอิสระในการดำเนินนโยบาย (Ibid, pp. 109-111)

นอกจากนี้วิกฤตการณ์ดังกล่าวถือว่าเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญที่มีผลกระทบต่อนโยบายการต่างประเทศและจุดยืนของสหราชอาณาจักรในเวทีโลก โดยผู้ศึกษาสามารถจัดแบ่งเป็นสามประเด็น กล่าวคือ ประเด็นแรก การที่สหราชอาณาจักรสูญเสียความมั่นใจในขีดความสามารถของตนเองในการดำเนินนโยบายโดยลำพังและหันไปพึ่งพาสหรัฐฯ มากขึ้น ส่งผลให้นำไปสู่การพัฒนาความสัมพันธ์แบบหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์และเป็นการยอมรับว่าสหราชอาณาจักรได้สูญเสียสถานะมหาอำนาจไป

โดยปริยาย ประเด็นที่สอง กระแสปลดปล่อยอาณานิคมครั้งที่สองหรือจุดจบของจักรวรรดิบริติช ตามที่นักวิชาการบางกลุ่มเสนอ เหตุการณ์ดังกล่าวนำมาสู่การสูญเสียอาณานิคมส่วนใหญ่ใน ตะวันออกกลางและแอฟริกา จนถูกขนานนามว่าบางกลุ่มมองว่าเป็นสัญญาณเริ่มต้นความตกต่ำของ สหราชอาณาจักรในเวทีโลก และประเด็นสุดท้ายการลดความสำคัญลงของเครือจักรภพ โดยเหตุผล มาจากช่วงวิกฤตการณ์คลองสุเอซ สหราชอาณาจักรไม่ได้รับการสนับสนุนจากชาติสมาชิกของ เครือจักรภพตามที่คาดหวัง ข้าราชการสมาชิกส่วนใหญ่ได้แสดงจุดยืนว่าไม่เห็นชอบต่อการกระทำของ สหราชอาณาจักร มีเพียงชาติสมาชิกเครือจักรภพเพียงชาติเดียวที่สนับสนุนสหราชอาณาจักร คือ ออสเตรเลีย ในขณะที่สมาชิกบางประเทศที่จะออกจากการเป็นสมาชิกเครือจักรภพ ทำให้ลอนดอน หันไปให้ความสนใจและแสวงหาความร่วมมือจากยุโรป จนสามารถเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของประชาคม เศรษฐกิจยุโรป

แต่ก็มีนักวิชาการและนักการเมืองบางกลุ่มกลับมองว่า วิกฤตการณ์คลองสุเอซนั้นไม่ได้เป็น จุดเริ่มต้นของความตกต่ำของสหราชอาณาจักร ดังที่เซลวิน ลอยด์ (Selwyn Lloyd) ผู้เคยดำรง ตำแหน่งรัฐมนตรีต่างประเทศของสหราชอาณาจักรในขณะที่เกิดวิกฤตการณ์คลองสุเอซมองว่า วิกฤตการณ์ดังกล่าวเป็นแค่แพะรับบาปต่อความตกต่ำของสหราชอาณาจักรในยุคหลังสงคราม หรือ แอนโทนี สต็อคเวลล์ (Anthony Stockwell) ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับประวัติศาสตร์จักรวรรดิบริติชก็ได้ ถกเถียงถึงประเด็นนี้ว่า วิกฤตการณ์คลองสุเอซนั้นไม่ได้เป็นจุดเปลี่ยนมุมมองที่สหราชอาณาจักรมีต่อ จักรวรรดิหรือสมมุติฐานสถานะของสหราชอาณาจักรในเวทีโลกขณะนั้น แม้แต่ไอเดนเองก็ยอมรับว่า วิกฤตการณ์คลองสุเอซคือแสงสว่างวาบในความมืดที่ทำให้สหราชอาณาจักรตระหนักถึงความเป็นจริง ของภูมิทัศน์ทางการเมืองและการทหารในยุคหลังสงครามโลกครั้งที่สองมากกว่าจุดเริ่มต้นของความ ตกต่ำ (Peden, 2012, pp. 1074-1075) สำหรับผู้ศึกษาเองเห็นด้วยกับข้อถกเถียงของแนวคิด ดังกล่าว เพราะความตกต่ำของสหราชอาณาจักรนั้นไม่ได้เพิ่งเกิดขึ้นในช่วงวิกฤตการณ์แต่มีปรากฏให้ เห็นอย่างชัดเจนตั้งแต่การสิ้นสุดของสงครามโลกครั้งที่สอง ทั้งความตกต่ำทางเศรษฐกิจและสถานะใน เวทีโลก ตลอดจนการทยอยสูญเสียอาณานิคมไปทั่วโลก

ดังนั้น วิกฤตการณ์คลองสุเอซในทัศนะของผู้ศึกษาจึงมองว่ามันคือกระຈกที่สะท้อนและตอก ย้ำให้ชนชั้นนำในลอนดอนตระหนักถึงความเป็นจริงของตนเองในช่วงหลังสงครามถึงความเสื่อมถอยที่ เกิดขึ้นภายหลังการล่มสลายของอำนาจบริติชในโลกภายใต้สภาพแวดล้อมและระเบียบโลกที่ เปลี่ยนแปลง เพราะไม่เพียงชี้ให้เห็นถึงความเสื่อมถอยทางพลังอำนาจของสหราชอาณาจักรจากการ ที่สหราชอาณาจักรไม่สามารถใช้พลังอำนาจของตนในการกำหนดผลลัพธ์ของเหตุการณ์ให้ออกมา สอดคล้องกับผลประโยชน์แห่งชาติของตน แต่ได้สะท้อนให้เห็นถึงความล้มเหลวของลอนดอนในการ ไม่สามารถใช้พลังงานอำนาจของตนป้องกันการแทรกแซงจากรัฐอื่นได้ จนกล่าวได้ว่า วิกฤตการณ์

คลองสุเอซเป็นมรดกกรรมในความพยายามของลอนดอนต่อการเล่นบทบาทอำนาจอิสระ หรือ เหตุการณ์สำคัญที่ชี้ให้เห็นถึงการที่สหราชอาณาจักรเปลี่ยนผ่านจากมหาอำนาจสู่อำนาจขนาดกลาง อย่างสมบูรณ์ ตลอดจนสร้างความไม่มั่นคงให้แก่ชนชั้นนำในลอนดอนต่ออิทธิพลและบทบาทของสหราชอาณาจักรบนเวทีโลก

2.2 วงกลมมหัศจรรย์สามวงของเซอร์ชิล (Churchill three Majestic circles) กับสถานะใหม่ หลังสงคราม

เมื่อสหราชอาณาจักรไม่สามารถฟื้นตัวเพื่อดำรงสถานะและบทบาทเดิมเหมือนก่อนสงคราม แต่ทว่าชนชั้นนำในลอนดอนยังคงยึดมั่นและหมกมุ่นกับความเชื่อที่ว่า “สหราชอาณาจักรยังคงมี บทบาทสำคัญต่อโลกนี้” ดังนั้นเพื่อตอบสนองต่อความเสื่อมถอยที่สร้างความรู้สึกไม่มั่นคงให้แก่ สหราชอาณาจักรและชนชั้นนำในลอนดอน ชนชั้นนำในลอนดอนได้กำเนิดแกนหลักในการดำเนิน นโยบายต่างประเทศของสหราชอาณาจักรที่มุ่งตอบสนองต่อความเสื่อมสลายทางอำนาจของสหราชอาณาจักร หลักการดังกล่าวคือ “วงกลมมหัศจรรย์สามอันของเซอร์ชิล” โดยวงกลมมหัศจรรย์สามวง ของเซอร์ชิลมีที่มาจากสุนทรพจน์ของวินสตัน เชอร์ชิล (Winston Churchill) กล่าวในระหว่างการ ประชุมพรรคอนุรักษนิยมที่เมืองแลนดูโนว์ (Landudno) ในขณะนั้นสุนทรพจน์ไม่ได้มีเนื้อหา สาระสำคัญมากไปกว่าการกล่าวถึงอนาคตของสหราชอาณาจักรภายหลังสงคราม ประกอบกับกลุ่ม ผู้ฟังก็มีจำนวนไม่มาก ทว่าเนื้อหาของสุนทรพจน์ดังกล่าวต่อมาได้เป็นที่รู้จักในฐานะวงกลมมหัศจรรย์ สามวงของเซอร์ชิล ดังที่มีการกล่าวไว้ว่า

“ในขณะที่ข้าพเจ้าได้มองไปยังอนาคตของประเทศเราในฉากการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของ ชะตากรรมมนุษยชาติ ข้าพเจ้าได้รู้สึกถึงการมีตัวตนอยู่ของวงกลมที่ยิ่งใหญ่ทั้งสามวงในประเทศอิสระ และเป็นประชาธิปไตย ข้าพเจ้าเกือบหวังว่าอยากจะมีกระดานดำเพื่อที่ข้าพเจ้าจะได้ทำให้ทุกคนเห็น ภาพ...วงกลมแรกสำหรับพวกเราแล้วคือเครือจักรภพแห่งชาติและจักรวรรดิ นอกจากนี้ยังมีกลุ่ม ประเทศที่พูดภาษาอังกฤษ ซึ่งเรา แคนาดา โดมินิออนต่างๆ ของบริติช และสหรัฐฯ ต่างมีบทบาท สำคัญที่ต้องเล่น และท้ายสุดนั่นคือสหรัญยุโรป โดยวงกลมมหัศจรรย์ทั้งสามวงต่างอยู่ร่วมกันและถ้า พวกนี้สามารถเชื่อมโยงกันจะไม่มีพลังหรือการรวมตัวไหนที่จะสามารถโค่นล้มหรือแม้แต่ทำลายพวกนี้ ได้ ในขณะที่ถ้าคุณกำลังคิดถึงวงกลมทั้งสามที่เชื่อมโยงกัน คุณจะเห็นว่าเราเป็น ประเทศเพียงหนึ่ง เดียวที่เป็นส่วนสำคัญในวงกลมแต่ละอัน อันที่จริงเรายืนอยู่ที่จุดเชื่อมต่อที่สำคัญ และในที่เกาะแห่งนี้ ที่เป็นจุดศูนย์กลางของเส้นทางทางทะเล หรือบางทีอาจจะรวมถึงเส้นทางทางอากาศด้วย ทำให้เรามี

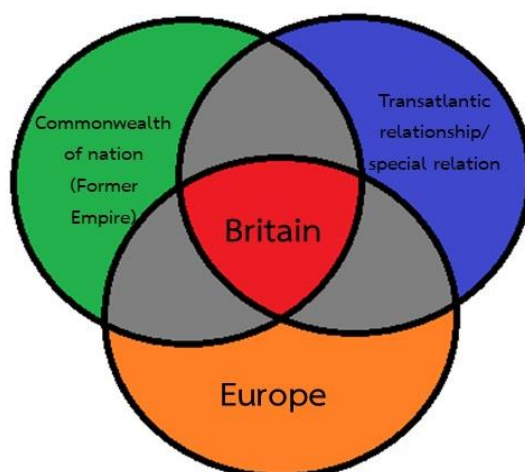
โอกาสรวมพวกเขาทั้งหมดเข้าด้วยกัน หากเราก้าวเดินสู่โอกาสในปีต่อไป อาจพบอีกครั้งว่า เราถือ
 ฤกษ์แจสำคัญในการเปิดประตูสู่นาคตที่ปลอดภัยและเป็นสุขให้แก่มนุษยชาติ แล้วเราจะได้รับการ
 ขอบคุณพร้อมด้วยเกียรติยศ ”

(As I look out upon the future of our country in the changing scene of human destiny, I feel the existence of three great circles among the free nations and democracies. I almost wish I had a blackboard. I would make a picture for you.... The first circle for us is naturally the British Commonwealth and Empire, with all that comprises. Then there is also the English-speaking world in which we, Canada, and the other British Dominions and the United States play so important a part. And finally, there is United Europe. These three majestic circles are co-existent and if they are linked together there is no force or combination which could overthrow them or even challenge them. Now if you think of the three interlinked circles you will see that we are the only country which has a great part in every one of them. We stand, in fact, at the very point of junction, and here in this Island at the Centre of the seaways and perhaps of the airways also, we have the opportunity of joining them all together. If we rise to the occasion in the years that are to come it may be found that once again, we hold the key to opening a safe and happy future to humanity, and will gain for ourselves gratitude and fame) (cite in Davis, 2015)

เป้าหมายของวงกลมมหัศจรรย์สามวงของเซอร์ซิลคือการสร้างกลุ่มประเทศโลกเสรีโดยมีสหราชอาณาจักรเป็นศูนย์กลาง (Garrity, 2016) จากวงกลมทั้งหมดสามวง วงกลมที่เซอร์ซิลให้ความสำคัญที่สุดคือจักรวรรดิหรือเครือจักรภพ ที่เปรียบได้กับศูนย์กลางทางเศรษฐกิจแบบดั้งเดิมของสหราชอาณาจักร (traditional hub of Britain's economy) และเป็นจุดยุทธศาสตร์ที่สำคัญของสหราชอาณาจักรกระจายตัวอยู่ทั่วโลก ต่อมา วงกลมที่มีความสำคัญรองลงมาเป็นกลุ่มประเทศที่พูดภาษาอังกฤษหรือแองโกลสเฟียร์ (Anglosphere) โดยมีพันธมิตรอเมริกัน-สหราชอาณาจักรเป็นแกนกลางที่สำคัญต่อการรวมกลุ่มประเทศเหล่านี้เพื่อเผชิญกับปัญหาในระดับโลก และท้ายที่สุดวงกลมสุดท้ายที่เซอร์ซิลให้ความสำคัญ คือ ยุโรป ที่เปรียบเสมือนสวนหลังบ้านของสหราชอาณาจักร ส่งผลให้เซอร์ซิลเกิดความตั้งใจจะรวมยุโรปให้เป็นหนึ่งภายใต้โปรเจกต์ยุโรป (European project) โดยมี สหราชอาณาจักรเป็นศูนย์กลางของวงกลมทั้งสามวง เพราะในทัศนะของเซอร์ซิล สหราชอาณาจักรไม่ได้เป็นเพียงแค่ประเทศที่เก่าแก่ แต่เป็นประเทศที่มีสภาวะยกเว้น (exceptionalism) จากการเป็นจุดเชื่อมโยงระหว่างโลกใหม่และโลกเก่าหรือระหว่างอเมริกาและยุโรป ดังที่ปรากฏในเนื้อหาของ

สุนทรพจน์ข้างต้นที่กล่าวสหราชอาณาจักรว่า “เป็นประเทศเพียงหนึ่งเดียวที่เป็นส่วนสำคัญในวงกลมแต่ละอัน” (The only country has a great part in every one of them) โดยทักษะและการรับรู้ของเซอร์ซิลถูกผลักดันจากการที่สหราชอาณาจักรมีภูมิศาสตร์เป็นเกาะ และการมีความรู้สึกที่ว่าสหราชอาณาจักรตั้งอยู่ในยุโรปแต่ไม่ได้เป็นยุโรป (Harvey, 2011, pp. 4-5) ดังที่เซอร์ซิลได้เคยกล่าวไว้ว่า “เราอยู่กับยุโรป แต่เราไม่ใช่ยุโรป” (We are with Europe, but not of it) (cite in Clark, 2020) การกล่าวถึงวงกลมสามวงโดยเซอร์ซิลคาดว่าจะต้องการสร้างหลักการดำเนินนโยบายต่างประเทศใหม่ภายหลังสงครามที่ต้องการแสวงหาสภาพแวดล้อมภายนอกที่สอดคล้องกับผลประโยชน์แห่งชาติของสหราชอาณาจักร (Sanders, 2017, p. 2) และยังสะท้อนถึงความเชื่อของชนชั้นนำในลอนดอนถึงบทบาทสำคัญของสหราชอาณาจักรที่มีต่อโลกแห่งนี้

แต่ปัญหาสำคัญของหลักการคิดของเซอร์ซิลคือ การไม่ได้เล็งเห็นหรือยอมรับความเสื่อมถอยทางด้านเศรษฐกิจของสหราชอาณาจักร และยังมองว่าสหราชอาณาจักรมีสถานะสำคัญในเวทีโลกไม่ได้เป็นเพียงแค่ประเทศอำนาจขนาดกลางในยุโรปที่ดำเนินนโยบายต่างประเทศที่เกินตัวเหมือนปัจจุบัน (Ibid, pp. 1-2) ทำให้แนวคิดวงกลมมหัศจรรย์สามวงของเซอร์ซิลมักถูกโต้แย้งจากกลุ่มผู้มองว่าสหราชอาณาจักรภายหลังสงครามโลกครั้งที่สองกำลังตกอยู่ในภาวะถดถอยทุกด้านว่าหลักการของเซอร์ซิลคือความเพ้อฝันที่ทะเยอทะยานของกลุ่มชนชั้นนำที่ยังเชื่อมั่นอย่างมากต่ออิทธิพลของสหราชอาณาจักรที่มีต่อตัวแสดงอื่น และเหตุการณ์ต่างๆ ในเวทีโลก (Davis, 2015) หรือวงกลมมหัศจรรย์สามวงของเซอร์ซิลบางครั้งก็ถูกวิพากษ์วิจารณ์ว่าเป็นจักรวรรดิบริติชเวอร์ชัน 2.0 (Deighton, 2019) แต่สิ่งที่ชัดเจนอย่างหนึ่ง วงกลมมหัศจรรย์สามวงของเซอร์ซิลได้เป็นภาพสะท้อนของคำพูดที่โด่งดังของดีน แอชสัน (Dean Acheson) อดีตรัฐมนตรีต่างประเทศของสหรัฐฯ ที่กล่าววิพากษ์วิจารณ์การดำเนินนโยบายต่างประเทศของสหราชอาณาจักรไว้ใน ค.ศ. 1962 ว่า “สหราชอาณาจักรได้สูญเสียจักรวรรดิและยังหาบทบาทของตนเองไม่เจอ” (Great Britain has lost an empire and has not yet found a role) (cite in Sanders, 2017, p. 3) คำพูดดังกล่าวได้กลายเป็นคำวิพากษ์วิจารณ์ที่ท้าทาชชนชั้นนำของสหราชอาณาจักรถึงการเผชิญกับปัญหาของความไม่ชัดเจนของอัตลักษณ์ของชาติซึ่งส่งผลให้เกิดความไม่ชัดเจนต่อผลประโยชน์แห่งชาติและการเลือกเขตอิทธิพลของตนเอง

รูปภาพที่ 1 วงกลมมหัศจรรย์สามวงของเซอร์ซิล

แม้สหราชอาณาจักรไม่มีขีดความสามารถมากพอที่จะผลักดันแผนอันยิ่งใหญ่ของเซอร์ซิลให้เป็นจริงได้ แต่แนวคิดดังกล่าวได้ถูกชนชั้นนำในยุคหลังหยิบยกขึ้นมาเป็นหลักการใช้กำหนดสถานะบทบาท และผลประโยชน์แห่งชาติของสหราชอาณาจักรในโลก เพื่อสุดท้ายนำไปสู่การรักษาอิทธิพลและบทบาทของสหราชอาณาจักรในเวทีโลกที่กำลังถดถอยทุกด้านภายหลังการล่มสลายของอำนาจบริติช เช่น การเป็นสะพานเชื่อมข้ามแอตแลนติก การเป็นจุดศูนย์กลางของโลก (global hub) และการเป็นศูนย์กลางของโครงข่ายโลก (Centre of a networked of world) ล้วนถูกนำมากล่าวถึงใหม่หรือแปลงโฉมใหม่ แต่โดยพื้นฐานยังสามารถสืบย้อนไปถึงแนวคิดของวงกลมมหัศจรรย์สามวงของเซอร์ซิล (Ibid, pp. 2-3) รวมถึงความสัมพันธ์ต่อวงกลมแต่ละวงถูกปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับผลประโยชน์แห่งชาติในช่วงเวลานั้น จนกล่าวได้ว่าพื้นที่ในวงกลมแต่ละอันเปรียบได้กับพื้นที่ที่ถูกให้ความสำคัญสูงสุดในการต่างประเทศของสหราชอาณาจักร ทำให้ผู้ศึกษาใช้โอกาสนี้ อธิบายถึงพัฒนาการความสัมพันธ์ของสหราชอาณาจักรที่มีต่อวงกลมต่างๆ เพื่อให้เห็นถึงความสำคัญที่แต่ละวงกลมมีต่อสหราชอาณาจักรดังนี้

2.2.1. วงกลมที่แรก “จักรวรรดิและเครือจักรภพ”

แม้เป็นวงกลมที่เซอร์ซิลมองว่าสหราชอาณาจักรควรให้ความสำคัญที่สุด แต่กลับเป็นวงกลมที่ถูกให้ความสำคัญน้อยที่สุดโดยชนชั้นนำในปัจจุบัน การพัฒนาการความสัมพันธ์ระหว่างวงกลมจักรวรรดิกับสหราชอาณาจักรอย่างที่คุณศึกษาได้กล่าวไปในหัวข้ออาณาจักรคมว่า หลัง ค.ศ. 1945

นโยบายของสหราชอาณาจักรที่มีต่อวงกลมจักรวรรดินั้นอยู่ในลักษณะในการล่าถอยและการผ่อนปรน ในบริติชราชและปาเลสไตน์ การล่าถอยเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ด้วยความรุนแรงและการขยายตัวของ ขบวนการชาตินิยม แต่การล่าถอยกล่าวได้ว่าประสบความสำเร็จในระดับหนึ่งเพราะสหราชอาณาจักร ยังสามารถรักษาอิทธิพลของตนเองภายในภูมิภาคได้ แม้ความขัดแย้งในปาเลสไตน์ได้ลุกลาม กลายเป็นสงครามอาหรับ-ยิวครั้งที่ 1 สำหรับในแอฟริกา มาลายา และแคริเบียน สหราชอาณาจักร ประสบความสำเร็จในการดำเนินนโยบายลักษณะผ่อนปรนส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากขบวนการชาตินิยม ในดินแดนข้างต้นตื้นตัวน้อยกว่าในบริติชราชและปาเลสไตน์ ทำให้ในหลัง ค.ศ. 1948 การดำเนิน นโยบายลักษณะผ่อนปรนถูกปรับให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้น เมื่อตกอยู่ในสถานการณ์ที่ลอนดอนไม่ สามารถควบคุมได้ แต่ในภาพรวมแล้วทั้งนโยบายล่าถอยและผ่อนปรนอาจกล่าวได้ว่าประสบความสำเร็จ เพราะสามารถหลีกเลี่ยงความเสียหายและยังสามารถรักษาเขตอิทธิพลไว้ได้ แต่ทว่า กระแสการปลดปล่อยอาณานิคมได้เป็นสิ่งที่สหราชอาณาจักรและเจ้าอาณานิคมชาติอื่นไม่สามารถ หยุดยั้งได้ นโยบายการผ่อนปรนของสหราชอาณาจักรทำได้แค่ซื้อเวลาที่ สหราชอาณาจักรมีอิทธิพล เหนืออาณานิคมในจักรวรรดิของตนเอง เพราะการเติบโตของกระแสชาตินิยมที่เกิดขึ้นทั่วจักรวรรดิ โดยเฉพาะในช่วงทศวรรษที่ 1950 ประกอบกับความสำเร็จของขบวนการชาตินิยมในการเรียกร้อง เอกราชในหลายแห่งทั่วโลก ได้สร้างแรงบันดาลใจให้กับขบวนการชาตินิยมทั่วทั้งจักรวรรดิบริติช ออกมาเรียกร้องเอกราชต่อลอนดอน เมื่อผนวกกับเศรษฐกิจที่ยังไม่ฟื้นตัว การมีขีดความสามารถพ้ นทะเลที่ลดลง และการลดลงของอิทธิพลสหราชอาณาจักรในเวทีโลก ทำให้สหราชอาณาจักรไม่อยู่ใน สถานะที่จะต้านทานกระแสนี้ ทำให้ในท้ายที่สุด ขนชั้นนำในลอนดอนไม่มีทางเลือกนอกจากยอมรับ กระแสดังกล่าว จนนำไปสู่การปลดปล่อยอาณานิคมในแอฟริกาและแคริเบียนตั้งแต่ทศวรรษที่ 1960 (Ibid, pp. 113-118)

ตั้งแต่เริ่มเกิดกระแสปลดปล่อยอาณานิคมในช่วงปลายทศวรรษที่ 1940 ขนชั้นนำใน ลอนดอนได้มุ่งความสนใจต่อการทำให้บรรดาอดีตอาณานิคมกลายเป็นสมาชิกของเครือจักรภพที่มี ศักยภาพและพึ่งพาตนเองได้ ส่งผลให้กล่าวได้ว่าช่วงเวลานี้คือช่วงเปลี่ยนผ่านจากจักรวรรดิสู่ เครือจักรภพ (Self, 2010, p. 68) แต่คำถามสำคัญคือ“อะไรคือเครือจักรภพ” ย้อนกลับไปในช่วง ปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 ถือเป็นยุคที่รุ่งเรืองที่สุดของจักรวรรดิบริติช แต่ทว่ารัฐบาลที่ลอนดอนไม่ สามารถดูแลจัดการอาณานิคมที่กว้างใหญ่มหาศาลได้ จึงได้ทำการให้ยกฐานะของอาณานิคม บางแห่งให้กลายเป็นโดมิเนียน (dominion) กล่าวคือ อาณานิคมเหล่านี้มีลักษณะเป็นกึ่งอิสระ สามารถออกกฎหมายและบริหารจัดการภายในได้ แต่เรื่องความมั่นคง การดำเนิน นโยบายต่างประเทศ และการค้ายังคงเป็นอำนาจสิทธิขาดของลอนดอน โดยแคนาดาถือเป็น อาณานิคมแรกที่ได้รับสถานะโดมิเนียนใน ค.ศ. 1876 ตามมาด้วย ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และ

แอฟริกาใต้ ตามลำดับ (Ugwukah, 2014, p. 18) ต่อมา ค.ศ. 1926 ได้เกิดการรวมตัวของเครือจักรภพแห่งบริติช (British Commonwealth of Nations) เพื่อเป็นที่ประชุมระหว่างโดมิเนียนและสหราชอาณาจักร ก่อนในเวลาต่อมาได้มีการบังคับใช้คำประกาศบัลโฟร์ใน ค.ศ. 1926 (balfour declaration) และพระราชบัญญัติแห่งเวสต์มินสเตอร์ ค.ศ. 1931 (statute of westminster 1931) ส่งผลให้อาณานิคมที่มีสถานะเป็นโดมิเนียนได้รับการยกสถานะให้เป็นประเทศอิสระ (The Commonwealth) ที่มีสถานะเท่าเทียมกับสหราชอาณาจักร แต่ต้องคงความสัมพันธ์อันใกล้ชิดและมีสิ่งที่หลอมรวมสมาชิกทั้งหมดเข้าด้วยกันคือการจงรักภักดีต่อกษัตริย์หรือราชินีแห่งอังกฤษ โดยมีคำประกาศบัลโฟร์และพระราชบัญญัติแห่งเวสต์มินสเตอร์ ค.ศ. 1931 เป็นอัตลักษณ์และรูปแบบของการดำเนินงานของเครือจักรภพแห่งบริติช (Arnstein, 1988, pp. 292-293)

การได้รับเอกราชของอินเดีย ใน ค.ศ. 1947 ถือเป็นหมุดหมายสำคัญในการเปลี่ยนผ่านจากเครือจักรภพแห่งบริติชเป็นเครือจักรภพแห่งชาติแบบเป็นที่รู้จักในปัจจุบัน เนื่องจากอินเดียเป็นสาธารณรัฐและปฏิเสธที่จะแสดงความจงรักภักดีต่อกษัตริย์หรือราชินีแห่งอังกฤษ แต่อินเดียได้แสดงเจตจำนงอยากเป็นสมาชิกเครือจักรภพแห่งบริติช ทำให้ใน ค.ศ. 1949 ได้มีการบังคับใช้ปฏิญญาลอนดอน (London Declaration) เพื่ออนุญาตให้อินเดียสามารถเข้าเป็นสมาชิก (The Commonwealth) รวมถึงมีการเปลี่ยนชื่อมาเป็นเครือจักรภพแห่งชาติและปรับเงื่อนไขให้กษัตริย์และราชินีของอังกฤษมีหน้าที่เป็นเพียงประมุขแห่งเครือจักรภพแห่งชาติเท่านั้น (UK Parliament) ต่อมาได้ลดมาตรฐานการเข้าเป็นสมาชิกด้วยการไม่กำหนดคุณสมบัติอะไรเป็นพิเศษและไม่มีการแบ่งระดับชั้นของสมาชิก เพื่อที่จะเป็นแรงจูงใจให้รัฐขนาดเล็กและมีศักยภาพไม่สูงมากสามารถเข้ามาเป็นสมาชิกได้โดยง่าย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โดยเป้าหมายของสหราชอาณาจักรต่อเครือจักรภพ คือสิ่งมาทดแทนจักรวรรดิบริติชที่กำลังอยู่สภาวะเสื่อมสลายและช่วยรักษาสถานะบนเวทีโลกของตน รวมถึงลอนดอนได้มีความต้องการผลักดันให้เครือจักรภพเป็นขั้วอำนาจที่สามารถได้ระเบียบโลกชุดใหม่ที่ตกอยู่ภายใต้ความขัดแย้งระหว่างสหรัฐและโซเวียต ผ่านการผลักดันบรรดาอดีตอาณานิคมของตนเองกลายเป็นประเทศที่มีศักยภาพในการพึ่งพาตนเองและมีความมั่นคง จนสามารถกลายเป็นพันธมิตรและหุ้นส่วนที่พึ่งพาได้ ความต้องการดังกล่าวเกิดจากมุมมองของชนชั้นนำในลอนดอนที่เชื่อว่าการเป็นเอกราชของอดีตอาณานิคมไม่สามารถเป็นเหตุที่มากพอให้มีการตัดสัมพันธ์อันใกล้ชิดทางด้านเศรษฐกิจ ความมั่นคง และสัมพันธ์ทางการทูตกับสหราชอาณาจักร ดังนั้นการรักษาความสัมพันธ์กับอดีตอาณานิคมจะสามารถช่วยรักษาสถานะและอิทธิพลของสหราชอาณาจักรบนเวทีโลก โดยเหตุผลสนับสนุนมุมมองของชนชั้นนำมาจากสภาพแวดล้อมในช่วงทศวรรษที่ 1950 เมื่อความเชื่อมโยงทางวัฒนธรรมและการค้าเสรีระหว่างชาติสมาชิกยังสูง ประกอบกับท่าทีของบรรดาชาติสมาชิกของเครือจักรภพที่ต่างยินดีส่งกำลัง

ทหารเข้าร่วมในสงครามเกาหลี ทำให้ชนชั้นนำในลอนดอนมองว่าผู้นำของรัฐสมาชิกพร้อมจะสนับสนุนจุดยืนของสหราชอาณาจักรในเวทีโลก ทว่าทัศนคติของชนชั้นนำในลอนดอนมองนั้นค่อนข้างสวยงามเกินความเป็นไป เพราะถ้ามองถึงขีดความสามารถและศักยภาพของประเทศสมาชิกที่เป็นอดีตอาณานิคม ผู้ศึกษามองว่าสมาชิกเครือจักรภพมีช่องว่างในขีดความสามารถที่ต่างกันเกินไป ประกอบกับสภาพเศรษฐกิจของสหราชอาณาจักรที่ไม่ได้มีขีดความสามารถมากพอจะอยู่ในสถานะที่สามารถให้ความช่วยเหลือได้มาก ซึ่งแตกต่างคู่แข่งอย่างสหภาพโซเวียตที่พยายามเข้าไปแย่งชิงเขตอิทธิพลของสหราชอาณาจักร หรือแม้กระทั่งสหรัฐฯ เองที่ต่างมีทรัพยากรมากพอที่จะชักจูงชาติเหล่านี้ให้หันไปสนับสนุนตนเอง รวมถึงการที่ผลประโยชน์แห่งชาติของอดีตอาณานิคมเริ่มที่มีความแตกต่างที่ชัดเจนมากขึ้น (Self, 2010, p. 69) ทำให้ในท้ายที่สุดแล้วเครือจักรภพไม่ได้ถูกผลักดันให้เป็นตามความหวังของชนชั้นนำในลอนดอนที่ต้องการนำเครือจักรภพมาทดแทนจักรวรรดิที่เสื่อมสลาย

ในวิกฤตการณ์คลองสุเอซใน ค.ศ. 1956 สหราชอาณาจักรได้กลับลำในนโยบายล่าถอยออกจากคลองสุเอซตามข้อตกลง ค.ศ. 1954 ที่ทำร่วมกับอียิปต์ การกลับลำดังกล่าวเป็นผลมาจากการที่ประธานาธิบดีนัสเซอร์ได้ทำการเข้ายึดกิจการบริษัทคลองสุเอซเป็นสมบัติของรัฐ ทำให้ลอนดอนตัดสินใจเปิดปฏิบัติการทหารร่วมระหว่างสหราชอาณาจักรและฝรั่งเศสในการเข้ายึดพื้นที่บริเวณคลองสุเอซ ลอนดอนได้คาดหวังว่าสมาชิกของเครือจักรภพต้องให้การสนับสนุนจุดยืนของลอนดอนอย่างเต็มที่ แต่ในความเป็นจริงแล้วลอนดอนต้องผิดหวังต่อท่าทีของสมาชิกเครือจักรภพเป็นอย่างมาก นอกจากจะไม่มี การสนับสนุนใดๆ สหราชอาณาจักรได้ถูกประณามโดยชาติสมาชิกจากการกระทำดังกล่าว ข้าราชการสหราชอาณาจักรเกือบถูกขับไล่จากสนธิสัญญาแบกแดด จอร์แดนยกเลิกสนธิสัญญาการป้องกันกับสหราชอาณาจักร ถูกซีเรียและซาอุดีอาระเบียคว่ำบาตร จนเป็นจุดเริ่มต้นของการสิ้นสุดอิทธิพลของสหราชอาณาจักรในตะวันออกกลาง (Sanders, 2017, p. 109)

ดังนั้น วิกฤตการณ์คลองสุเอซถือได้เป็นจุดเปลี่ยนสำคัญของนโยบายสหราชอาณาจักรที่มีต่อเครือจักรภพมากที่สุด ประกอบการขาดความเป็นหนึ่งเดียวกันของรัฐสมาชิกที่เกิดจากการจัดตั้งกลุ่มประเทศที่ไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดขึ้นใน ค.ศ. 1962 โดยมีสมาชิกจากเครือจักรภพเกินครึ่ง ประกอบกับการเสื่อมความสำคัญของเขตสเตอร์ลิงในฐานะสกุลเงินสำคัญที่ใช้ในการแลกเปลี่ยน ทำให้สหราชอาณาจักรหันไปให้ความสนใจต่อการเพิ่มบทบาทของตนเองต่อยุโรปมากขึ้น เห็นได้จากสุนทรพจน์ลมแห่งการเปลี่ยนแปลง (winds of change) ของนายกรัฐมนตรีฮาโรลด์ แมคมิลแลน (Harold Macmillan) ที่เป็นการส่งสัญญาณการลดบทบาทและความต้องการปลดปล่อยอาณานิคมของสหราชอาณาจักรในแอฟริกา (Dubow, 2011, p. 1090) รวมถึงการดำเนินนโยบายการล่าถอยจากตะวันออกของสุเอซ (retreat of east Suez) ของนายกรัฐมนตรีฮาโรลด์ วิลสัน (Harold Wilson)

เป็นการส่งสัญญาณถึงลดบทบาทและความสนใจต่อเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เอเชียตะวันออก และ ตะวันออกกลาง รวมถึงรัฐมนตรีที่เคยคัดค้านการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจยุโรปได้เปลี่ยนจุดยืนหัน มาสนับสนุนการเข้าร่วม ทำให้ สหราชอาณาจักรหันเหความสนใจอย่างเต็มที่สู่การเข้าร่วมประชาคม เศรษฐกิจยุโรปและให้ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจมากกว่า นอกจากนี้ยังมีหลักฐานว่าสหราชอาณาจักร พยายามที่จะพัฒนาความสัมพันธ์ทางการทหารและการเมืองร่วมกับประเทศในยุโรปตะวันตกมากขึ้น ภายหลังจากวิกฤตการณ์คลองสุเอซ โดยอาจจะเป็นรองแค่ความสัมพันธ์พันธมิตรระหว่างแองโกล - อเมริกัน อย่างไรก็ตาม การที่ฝรั่งเศสขาดความไว้วางใจต่อลอนดอนภายหลังจากวิกฤตการณ์คลองสุเอซสิ้นสุด ลงกลายเป็นอุปสรรคสำคัญต่อสถาปนาความสัมพันธ์ดังกล่าว (Peden, 2012, pp. 1085-1087)

ภายหลังจากนี้เครื่องจักรภาพได้กลายเป็นพื้นที่ให้บรรดาดีดอานานิคมใช้ในการแสดงท่าที ความไม่เห็นด้วยต่อการดำเนินนโยบายต่างประเทศของสหราชอาณาจักร เช่น กรณีของแอฟริกาใต้ที่ ใช้นโยบายการแบ่งแยกสีผิว (apartheid) ซึ่งขัดกับหลักการของเครื่องจักรภาพที่สนับสนุนความ หลากหลายทางเชื้อชาติและวัฒนธรรม ส่งผลให้เกิดความขัดแย้งกันระหว่างหลักการทางศีลธรรมและ ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของสหราชอาณาจักรที่มีต่อแอฟริกาใต้ในช่วงสมัยของมาร์กาเรต แทต เซอร์ (Margaret Thatcher) ที่นำมาสู่จุดต่ำสุดของความสัมพันธ์ระหว่างสหราชอาณาจักรและ สมาชิกรัฐเครื่องจักรภาพ เมื่อสมาชิกของเครื่องจักรภาพต้องการให้สหราชอาณาจักรยอมออกแถลงการณ์ ประณามและคว่ำบาตรแอฟริกาใต้เพื่อแสดงความไม่เห็นด้วยต่อนโยบายการแบ่งแยกสีผิว แต่ สำหรับแทตเซอร์ไม่ได้มีมุมมองร่วมกับชาติสมาชิกอื่นๆ ทำให้ไม่แสดงความเห็นออกเห็นใจต่อ สถานการณ์ในแอฟริกาใต้และนำสหราชอาณาจักรตีตัวออกห่างจากเครื่องจักรภาพเพราะแทตเซอร์มอง ว่าเป็นองค์กรที่เต็มไปด้วยความงุนงงและการดูถูก (puzzlement and contempt) แต่การลงจาก ตำแหน่งของแทตเซอร์และการล่มสลายของกฎหมายแบ่งแยกสีผิวของแอฟริกาใต้ ส่งผลให้ ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐสมาชิกและสหราชอาณาจักรกลับมาฟื้นฟูอีกครั้ง (Self, 2010, pp. 69-70)

ปัจจุบันลักษณะเฉพาะของเครื่องจักรภาพแห่งชาติถูกกำหนดจากอารมณ์และความรู้สึกของ ชาติสมาชิกเป็นหลัก กิจกรรมของเครื่องจักรภาพได้มุ่งเน้นไปในลักษณะเชิงวัฒนธรรม กีฬา และ การช่วยเหลือทางมนุษยธรรมเป็นหลัก รวมถึงเป็นช่องทางให้ลอนดอนสามารถเข้าไปช่วยเหลืออดีต อาณานิคมที่เกิดวิกฤตการณ์บางครั้ง ทำให้เครื่องจักรภาพไม่สามารถส่งเสริมอิทธิพลของ สหราชอาณาจักรหรือมีอิทธิพลต่อเหตุการณ์โลกปัจจุบันตามความตั้งใจเดิม แต่การที่ลอนดอนได้ พยายามผลักดันยุทธศาสตร์โกลบอลบริเตนขึ้นมา ชนชั้นนำในลอนดอนอาจจะกลับมาทบทวนถึง ความสำคัญของวงกลมเครื่องจักรภาพอีกครั้งว่ามีประโยชน์ต่อการผลักดันยุทธศาสตร์โกลบอลบริเตน หรือไม่ ผู้ศึกษาจะกล่าวถึงในบทต่อไป

2.2.2. วงกลมที่สอง “แอตแลนติกเพียร์”

ในสุนทรพจน์ของวงกลมมหัศจรรย์สามวงของเซอร์ซิล วงกลมที่มีความสำคัญรองลงมา หมายถึงกลุ่มประเทศที่พูดภาษาอังกฤษเป็นหลักหรือกลุ่มประเทศที่เชื่อมโยงด้วยการมีวัฒนธรรมและภาษาคู่กับสหราชอาณาจักร เช่น สหรัฐฯ แคนาดา ออสเตรเลีย เป็นต้น แม้แนวคิดแอตแลนติกเพียร์ของเซอร์ซิลไม่ได้ถูกพัฒนาตามที่คาดหวัง เพราะสหราชอาณาจักรไม่มีขีดความสามารถมากพอในการรวมกลุ่มประเทศที่พูดภาษาอังกฤษ แต่ลอนดอนได้เลือกหันไปส่งเสริมความสัมพันธ์ข้ามแอตแลนติกกับบราซิล เพื่อตั้งให้สหรัฐฯ เข้ามามีบทบาทในยุโรปซึ่งกำลังอยู่ในสภาวะอ่อนแอจากสงครามและกำลังเผชิญหน้ากับภัยคุกคามจากคอมมิวนิสต์ที่กำลังรุกคืบเข้ามาภายหลังสงครามโลกครั้งที่สองสิ้นสุด จนนำไปสู่การก่อตั้งสนธิสัญญาแอตแลนติกเหนือหรือนาโต้ ทำให้วงกลมนี้ถูกพัฒนาจากวงกลมแอตแลนติกเพียร์มาเป็นวงกลมแอตแลนติก (Atlantic circle) และกลายเป็นวงกลมที่มีความสำคัญต่อการดำเนินนโยบายต่างประเทศและความมั่นคงของสหราชอาณาจักรมากที่สุดในแง่ของการเป็นพันธมิตรและหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ที่คอยเกื้อหนุนในการดำเนินนโยบาย

โดยวงกลมแอตแลนติกนั้นถูกขับเคลื่อนด้วยพันธมิตรแอตแลนติก-อเมริกัน หรือ “ความสัมพันธ์พิเศษ” (special relationship) สำหรับคำดังกล่าวได้ถูกหยิบยกขึ้นมาใช้ครั้งแรกในสุนทรพจน์รากฐานแห่งสันติภาพ (The Sinews of Peace) ของเซอร์ซิล ใน ค.ศ. 1946 ก่อนที่ในปัจจุบัน คำว่า “ความสัมพันธ์พิเศษ” กลายเป็นคำถูกใช้เพื่อนิยามความสัมพันธ์ระหว่างสหราชอาณาจักรและสหรัฐฯ โดยอัตลักษณ์ของความสัมพันธ์พิเศษถูกสร้างขึ้นบนความเชื่อมโยงทางประวัติศาสตร์ ค่านิยม ภาษา และวัฒนธรรมที่ทั้งสองชาติต่างมีส่วนร่วมกัน การที่ทั้งสองฝ่ายหยิบยกคำนี้ขึ้นเพื่อแสดงให้เห็นถึงความพิเศษกว่าความสัมพันธ์ข้ามแอตแลนติกของชาติอื่นๆ อย่างไรก็ตาม คำว่า “พิเศษ” ในความสัมพันธ์นี้ไม่ได้ถูกแสดงออกผ่านแค่ในขอบเขตภาษาและวาทศิลป์แต่ยังถูกแสดงออกผ่านการแสวงหาค่านิยมร่วมกันและความร่วมมือในมิติต่างๆ โดยเฉพาะความร่วมมือทางความมั่นคงและการทหารที่เป็นหัวใจสำคัญของความสัมพันธ์นี้ (Wallace & Phillips, 2009, p. 267)

ทำให้ตลอดช่วงเวลา 70 ปีของความสัมพันธ์พิเศษระหว่างสหราชอาณาจักรและสหรัฐฯ ความสัมพันธ์นี้ได้กลายเป็นปัจจัยสำคัญที่คอยเกื้อหนุนนโยบายการต่างประเทศและความมั่นคงของสหราชอาณาจักรที่กำลังถดถอยทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง การทหาร และอิทธิพลบนเวทีโลก ทำให้บรรดาชนชั้นนำในลอนดอนยินดีต่อการรักษาความสัมพันธ์พิเศษนี้เพื่อแลกเปลี่ยนกับขีดความสามารถของสหรัฐฯ มาใช้เกื้อหนุนสถานะและบทบาทของสหราชอาณาจักรในเวทีโลก ทำให้ความพิเศษของความสัมพันธ์พิเศษนี้ขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ส่วนตัวของผู้นำทั้งสองฝ่าย ผลประโยชน์แห่งชาติในช่วงเวลานั้น ราคาที่ต้องจ่ายเพื่อรักษาความสัมพันธ์ รวมถึงการรับรู้ของผู้ที่หยิบยก

ความสัมพันธ์ดังกล่าวขึ้นมาใช้งาน (Pitts-Tucker, 2020, pp. 1-2) เงื่อนไขดังกล่าวได้แสดงให้เห็นว่าความสัมพันธ์พิเศษนี้ไม่ได้ตายตัว มีความผันผวนในอัตลักษณ์ของตัวมันเอง และไม่สามารถสำคัญเหนือกว่าผลประโยชน์แห่งชาติขณะนั้นที่ความสัมพันธ์นี้รับใช้ได้ ทำให้ผู้ศึกษาได้ข้อสรุปว่า เงื่อนไขข้างต้นคือธรรมชาติของความสัมพันธ์พิเศษระหว่างสหราชอาณาจักรและสหรัฐฯ

ถ้าไม่คำนึงถึงความสัมพันธ์ทางประวัติศาสตร์และรากเหง้าที่สหราชอาณาจักรกับสหรัฐฯ มีร่วมกันความสัมพันธ์พิเศษสามารถสืบบย้อนกลับไปได้ตั้งแต่ช่วงระหว่างสงครามโลกครั้งที่สอง เมื่อทั้งสองชาติมีความสัมพันธ์อันใกล้ชิดผ่านความร่วมมือทางการทหาร การมีสายบังคับบัญชาาร่วม การปฏิบัติการข่าวกรองร่วมกัน ความร่วมมือการวิจัยทางการทหาร และห่วงโซ่อุปทานเกี่ยวกับอาวุธ (arms supply chain) จนกล่าวได้ว่าการทำงานร่วมกันเพื่อที่จะชนะสงครามนำทั้งสองชาติมาใกล้ชิดกันมากขึ้น นอกจากนี้ปัจจัยจากความสัมพันธ์ส่วนตัวระหว่างเซอร์ซิลกับประธานาธิบดีแฟรงคลิน ดี. โรสเวลต์ (Franklin Delano Roosevelt) ได้ผลักดันให้สองประเทศมีความสัมพันธ์ใกล้ชิด อย่างไรก็ตามการสิ้นสุดของสงครามโลกครั้งที่สองได้นำมาสู่จุดเสื่อมถอยของความสัมพันธ์ระหว่างสองชาติเป็นช่วงเวลาระยะเวลาสั้นๆ จากการที่สหรัฐฯ ได้ยกเลิกข้อตกลงเช่า-ยืมในเดือนกันยายน ค.ศ. 1945 ภายหลังลอนดอนไม่สามารถประนีประนอมกับทางวอชิงตันเพื่อนำวัตถุติดจากโครงการดังกล่าวมาป้อนสู่ภาคอุตสาหกรรมของสหราชอาณาจักรโดยตรงและการยกเลิกข้อตกลงพัฒนาอาวุธนิวเคลียร์ร่วมกันระหว่างสหรัฐฯ และสหราชอาณาจักรได้บ่อนทำลายความทะเยอทะยานทางนิวเคลียร์และลดทอนบทบาทอำนาจของสหราชอาณาจักรในหลังสงคราม รวมถึงการถอนกำลังทหารของสหรัฐฯ ออกจากยุโรป แต่วอชิงตันได้เปลี่ยนท่าทีต่อลอนดอนอย่างรวดเร็วภายหลังทางวอชิงตันเปลี่ยนสมมติฐานท่าทีของมอสโกที่มีต่อยุโรป (Wallace & Phillips, 2009, pp. 264-265) ซึ่งเกิดขึ้นจากปัจจัยอยู่สองประการคือ ประการแรกการดำเนินนโยบายทางการทูตของสตาลินที่เป็นอุปสรรคขัดขวางในการประชุมสมัชชารัฐมนตรีต่างประเทศและการประชุมสันติภาพที่ปารีสในช่วงระหว่าง ค.ศ. 1945-1946 ประการที่สองการที่สหภาพโซเวียตแอบแทรกแซงการเลือกตั้งและจัดตั้งรัฐหุ่นเชิดในยุโรปตะวันออกในช่วงระหว่าง ค.ศ. 1945-1948 (Sanders, 2017, pp. 62-63)

ส่งผลให้รัฐบาลของแฮร์รี ทรูแมน (Harry Truman) ตอบโต้กับท่าทีดังกล่าวด้วยการเริ่มให้ความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจกับรัฐในยุโรป ทางสหรัฐฯ ได้ให้สหราชอาณาจักรกู้ยืมเงินจำนวนหนึ่งเพื่อมารักษาสภาพเศรษฐกิจที่กำลังเกือบล่มสลายใน ค.ศ. 1947 และความสัมพันธ์ที่เสื่อมถอยกลับถูกรื้อฟื้นกลับมาอย่างรวดเร็ว เห็นได้ความร่วมมือระหว่างสหราชอาณาจักรกับสหรัฐฯ ในฐานะพันธมิตรที่มีเป้าหมายร่วมกันคือการฟื้นคืนเสถียรภาพให้แก่ยุโรปและสกัดกั้นการขยายตัวอิทธิพลของคอมมิวนิสต์ในระหว่าง ค.ศ. 1947-1955 เช่น การสร้างรื้อฟื้นการแบ่งปันข่าวกรองระหว่างสหรัฐฯ สหราชอาณาจักร แคนาดา ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ การร่วมมือกันคลี่คลายวิกฤตการณ์เบอร์ลิน

ค.ศ. 1949 การสร้างเครือข่ายพันธมิตรเพื่อรักษาความปลอดภัยของชาติยุโรปตะวันตกและสกัดการขยายอิทธิพลของโซเวียตในยุโรปตะวันตก ตะวันออกกลาง และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ การที่สหราชอาณาจักรเป็นผู้ผลักดันในการเจรจาเพื่อคืนอธิปไตยและอนุญาตให้เยอรมันตะวันตกจัดตั้งกองทัพอีกครั้งหนึ่งภายใต้การกำกับของสหภาพยุโรปตะวันตก (Western European union; WEU) เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม การที่สหรัฐฯ ปฏิเสธการสนับสนุนจุดยืนของสหราชอาณาจักรและฝรั่งเศส ในช่วงระหว่างวิกฤตการณ์คลองสุเอซ ใน ค.ศ. 1956 ได้นำมาสู่การเสื่อมทรามอย่างรวดเร็วของความสัมพันธ์ทั้งสองชาติ แต่ทว่าได้มีความพยายามระหว่างผู้นำทั้งสองฝ่ายในการรื้อฟื้นความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองชาติขึ้นมาในช่วงระหว่าง ค.ศ. 1957-1963 มุ่งเน้นไปที่ความร่วมมือทางการทหาร ภายหลังจากลงนามระหว่างแมคมิลแลนกับไอเซนฮาวในข้อตกลงเบอร์มิวดา (Bermuda Agreement) ข้อตกลงฉบับนี้ถือเป็นหมุดหมายสำคัญในการรื้อฟื้นความร่วมมือการพัฒนาอาวุธนิวเคลียร์ระหว่างสองชาติ ส่งผลให้สหราชอาณาจักรสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีขีปนาวุธและนิวเคลียร์จากสหรัฐฯ ถือเป็นความพยายามของทางวอชิงตันในการยืนยันความสัมพันธ์ว่าความสัมพันธ์แบบทวิภาคีของทั้งสองชาติยังมีความเหนียวแน่นและเป็นหัวใจสำคัญต่อการป้องกันยุโรปจากภัยคุกคามต่างๆ โดยเฉพาะการขยายอิทธิพลของคอมมิวนิสต์ ประกอบกับการประสบความสำเร็จในการส่งดาวเทียมสปุตนิก 1 (Sputnik 1) ใน ค.ศ. 1957 ถือเป็นประกาศชัยชนะของสหภาพโซเวียตในการแข่งขันทางอวกาศและเพิ่มภัยคุกคามจากอาวุธนิวเคลียร์ของโซเวียตมากขึ้น ยิ่งทำให้สหรัฐฯ มองเห็นความจำเป็นต่อการฟื้นฟูความสัมพันธ์กับสหราชอาณาจักรมากขึ้น (Ibid, pp. 168-169) แต่ความสัมพันธ์ทั้งชาติได้มีการเผชิญกับความท้าทายครั้งสำคัญ เพราะรัฐบาลของไอเซนฮาวและจอห์น เอฟ. เคนเนดี (John F. Kennedy) ต้องการขยายความสัมพันธ์ทวิภาคีกับสหราชอาณาจักร ไปพร้อมกับการสานสัมพันธ์กับรัฐยุโรปผ่านประชาคมแอตแลนติกตะวันตก (western Atlantic) ที่ถือเป็นการกระชับความสัมพันธ์แบบพหุภาคีกับเยอรมันตะวันตกและฝรั่งเศสไปพร้อมกัน

การตัดสินใจของรัฐบาลไอเซนฮาวและเคนเนดีมาจากวอชิงตันมองประชาคมเศรษฐกิจยุโรปเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ ซึ่งเท่ากับเป็นการลดสิทธิพิเศษทางเศรษฐกิจและการเงินของสหราชอาณาจักรลง (Wallace & Phillips, 2009, p. 265) รวมถึงความล้มเหลวของโครงการขีปนาวุธสกายโบล (Skybolt missile) ในเดือนตุลาคม ค.ศ. 1962 ที่เปรียบเสมือนสัญลักษณ์ความร่วมมือทางนิวเคลียร์ระหว่างสหราชอาณาจักรและสหรัฐฯ ได้ทำให้ทางลอนดอนเกิดความหวาดระแวงและเคลือบแคลงสงสัยว่าทางวอชิงตันไม่ต้องการให้สหราชอาณาจักรมีขีดความสามารถในการป้องปรามอาวุธนิวเคลียร์และอาจจะนำไปสู่การตั้งคำถามถึงว่าสหราชอาณาจักรในฐานะพันธมิตรสามารถพึ่งพาได้มากนักน้อยเพียงใด แต่ในภาพรวมแล้วความสัมพันธ์ทั้งสองชาติยังคงอยู่ในระดับดีเยี่ยมตลอดในช่วง

ระหว่าง ค.ศ. 1958-1963 ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการมีผลประโยชน์และ ภัยคุกคามที่ทั้งสองชาติมีร่วมกัน ส่วนความหวาดระแวงและเคลือบแคลงสงสัยของลอนดอน ทางวอชิงตันได้พยายามยืนยันความพิเศษของความสัมพันธ์ทั้งสองชาติ ด้วยการบรรลุข้อตกลงใหม่อย่างข้อตกลงแนสซอ (Nassau agreement) ในเดือนธันวาคม ค.ศ. 1962 และในช่วงวิกฤตการณ์ขีปนาวุธคิวบา ทางวอชิงตันได้แสดงท่าทีว่าพร้อมส่งมอบเทคโนโลยีอาวุธนิวเคลียร์รุ่นล่าสุดและมีการปรึกษาใกล้ชิดกับทางลอนดอนต่อวิกฤตการณ์ดังกล่าว ถือเป็นหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าสหรัฐฯ ให้ความสำคัญของความสัมพันธ์พิเศษเป็นอย่างมาก (Sanders, 2017, p. 170)

ต่อมาในช่วง ค.ศ. 1964-1979 ถือเป็นช่วงที่ความสัมพันธ์ทั้งสองชาติเข้าสู่ช่วงเสื่อมถอย แม้ทั้งสองชาติยังคงสามารถรักษาความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน แต่ตั้งแต่แอสันได้กล่าวถึงความสัมพันธ์พิเศษมีชีวิตอยู่นานกว่าความจำเป็นของผลประโยชน์ที่มันรับใช้ นอกจากนี้ชนชั้นนำและผู้กำหนดนโยบายที่มีบทบาทสำคัญในช่วงระหว่างสงครามโลกครั้งที่สองทั้งในวอชิงตันและลอนดอนที่มีอิทธิพลต่อการรักษาความสัมพันธ์พิเศษ ต่างเกษียณราชการหรือไม่ได้มีบทบาทในรัฐบาลขณะนั้นประกอบการที่นโยบายต่างประเทศของสหรัฐฯ ได้หันเหความสนใจไปยังตะวันออกและการเปลี่ยนท่าทีต่อความสัมพันธ์พิเศษของลอนดอน ภายหลังการขึ้นมาเป็นนายกรัฐมนตรีของวิลสันที่มีการประกาศอย่างชัดเจนว่าความสัมพันธ์ระหว่างลอนดอนและวอชิงตันไม่ใช่ความสัมพันธ์พิเศษอีกต่อไป แต่ยังคงเป็นความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิด การเปลี่ยนท่าทีของลอนดอนมีสาเหตุมาจาก ชนชั้นนำในลอนดอนเล็งเห็นว่าสหราชอาณาจักรไม่สามารถทุ่มทรัพยากรไปกับการรักษาสถานะของความสัมพันธ์พิเศษได้อีกต่อไป นอกจากนี้ วิลสันต้องเผชิญปัญหาอีกสองประการที่นำไปสู่การลดความสำคัญลงของสหราชอาณาจักรในนโยบายต่างประเทศและความมั่นคงของสหรัฐฯ คือ ประการแรก การที่สหราชอาณาจักรไม่สามารถสนับสนุนจุดยืนของสหรัฐฯ ในสงครามเวียดนามได้ ประการที่สอง การเกิดวิกฤตการณ์เงินในเขตสเตอร์ลิง ใน ค.ศ. 1965 ทำให้ทางลอนดอนร้องขอให้ทางวอชิงตันช่วยเหลือทางการเงินเพื่อแลกกับการคงกองกำลังไว้ในเขตตะวันออกของสุเอซและรักษาข้อตกลงในการจัดซื้ออาวุธจากทางสหรัฐฯ รวมถึงลอนดอนได้เสนอจะให้การสนับสนุนทางยุทธวิธีในสงครามเวียดนาม ทว่าข้อเสนอดังกล่าวได้มีอันยกเลิกไป เมื่อรัฐบาลของวิลสันตัดสินใจตัดงบประมาณด้านกลาโหม ส่งผลให้ลอนดอนได้มีการตัดสินใจถอนกำลังออกจากตะวันออกของสุเอซและข้อตกลงการจัดซื้ออาวุธเป็นอันยกเลิกไป ทำให้ความสัมพันธ์พิเศษระหว่างทั้งสองชาติเหลือความพิเศษแต่เพียงในนาม

การเสื่อมถอยของความสัมพันธ์พิเศษ ได้กลายเป็นหนึ่งในปัจจัยให้ลอนดอนหันเหความสนใจไปที่ยุโรปผ่านการสมัครเข้าร่วมเป็นสมาชิกของประชาคมเศรษฐกิจยุโรป จนประสบความสำเร็จในการเข้าเป็นสมาชิกใน ค.ศ. 1973 หรือช่วงรัฐบาลของเอ็ดเวิร์ด ฮีท (Edward Heath) ฮีทได้พยายาม

หลักเลียงข้อครหาว่าลอนดอนเปรียบเสมือนเป็น “ม้าไม้โทรจันของสหรัฐอเมริกา” (America's Trojan horse) ทำให้ฮิตได้มีการประกาศว่าความสัมพันธ์ทวิภาคีระหว่างสหราชอาณาจักรและสหรัฐฯ เป็นเพียงความสัมพันธ์ปกติทั่วไป (Self, 2010, p. 87) หลังจากนั้นความสัมพันธ์ของทั้งสองชาติยิ่งเสื่อมทรามลง เมื่อสหราชอาณาจักรปฏิเสธให้ความช่วยเหลือสหรัฐฯ ในการจัดส่งอาวุธไปสนับสนุนอิสราเอลในสงครามยมคิปปูร์ (Yom Kippur War) ใน ค.ศ. 1973 สำหรับสาเหตุสำคัญของการเสื่อมถอยในความสัมพันธ์พิเศษช่วงระหว่าง ค.ศ. 1964-1979 มาจากการที่ไม่มีฝั่งใดฝั่งหนึ่งยอมทุ่มเทมากกว่าเพื่อที่จะรักษาความสัมพันธ์พิเศษนี้ไว้ ทำให้ความสัมพันธ์พิเศษในช่วงเวลานี้ได้ถูกแช่แข็งและสหราชอาณาจักรถูกลดความสำคัญลงในนโยบายต่างประเทศและความมั่นคงของสหรัฐฯ แม้ปรากฏว่ามีความร่วมมือทางข่าวกรองและทางทหารอยู่บ้าง ทำให้อาจจะกล่าวถึงความสัมพันธ์พิเศษในช่วงระยะเวลานี้ได้ตามข้อสรุปของเฮซ ซี แอนลัน (H. C. Allen) ว่า ความสัมพันธ์พิเศษได้ตายไปพร้อมกับการตายของเคนเนดี แมคมิลแลนทำเต็มที่เพื่อที่จะรักษาความสัมพันธ์พิเศษ ในขณะที่ลินดอน จอห์นสัน (Lyndon Johnson) ทำเพียงเล็กน้อยและฮิตไม่ทำอะไรเลย ส่วนริชาร์ด นิกสัน (Richard Nixon) ได้แต่พูดเห็นดีเห็นงามแต่โดยเนื้อแท้ก็ไม่ได้ทำอะไรเพื่อรักษาความสัมพันธ์พิเศษของทั้งสองชาติ (Allen, 1985, p. 406)

ความสัมพันธ์พิเศษได้ถูกรื้อฟื้นขึ้นมาอีกครั้งในช่วงรัฐบาลแทตเชอร์ จนกล่าวได้ว่าเป็นหนึ่งในแกนกลางในการดำเนินนโยบายต่างประเทศของแทตเชอร์ จากการที่แทตเชอร์มีความเชื่อว่าสหราชอาณาจักรจะมีอิทธิพลมากขึ้นในเวทีโลกผ่านการเป็นหุ้นส่วนอันใกล้ชิดของสหรัฐฯ เท่านั้น ตลอดจนแทตเชอร์ไม่เชื่อในเรื่องความเสื่อมถอยของสหรัฐฯ ทิศนะต่อสหรัฐฯ ในลักษณะดังกล่าวของแทตเชอร์ถือเป็นทิศนะที่ไม่ได้ปรากฏให้เห็นในชนชั้นนำลอนดอนตั้งแต่สมัยช่วงระหว่างสงครามโลกครั้งที่สองของเซอร์ซิล (Sharp, 1997, p. 105) อย่างไรก็ตาม ความสัมพันธ์พิเศษระหว่างลอนดอนและวอชิงตันไม่ได้ถูกฟื้นคืนขึ้นมาทันทีที่แทตเชอร์เข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรี โดยมีสาเหตุสำคัญมาจากพื้นฐานของการดำเนินนโยบายต่างประเทศของรัฐบาลแทตเชอร์ในช่วงก่อนสงครามหมู่เกาะฟอล์กแลนด์ ขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์แบบหุ้นส่วนระหว่างแทตเชอร์กับลอร์ดคาร์ริงตัน (Lord Carrington) รัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศจากการที่แทตเชอร์มุ่งเน้นความสำคัญไปที่การแก้ปัญหาภาวะเศรษฐกิจถดถอยที่สหราชอาณาจักรกำลังเผชิญ จึงส่งผลให้อำนาจในการดำเนินนโยบายต่างประเทศตกไปอยู่ที่ลอร์ดคาร์ริงตัน แต่ทว่าทั้งสองกลับมีมุมมองในการดำเนินนโยบายต่างประเทศที่แตกต่างกัน แม้จะมีเป้าประสงค์เดียวกันคือการเพิ่มอิทธิพลของสหราชอาณาจักรที่มากขึ้นในเวทีโลก โดยแทตเชอร์เชื่อถึงความจำเป็นของความสัมพันธ์อันใกล้ชิดระหว่างวอชิงตันและลอนดอน ในมุมมองกลับกัน ลอร์ดคาร์ริงตันมีความเชื่อว่าสหราชอาณาจักรมีบทบาทเชิงบวกที่ต้องเล่น (Positive role play) โดยบทบาทดังกล่าวอยู่บนพื้นฐานของความรับผิดชอบเชิงประวัติศาสตร์ของสหราชอาณาจักร (British's

historic responsibilities) และการอาศัยประโยชน์จากการเป็นสมาชิกประชาคมเศรษฐกิจยุโรปอย่างสูงสุด เพื่อสุดท้ายแล้วนำไปสู่การเพิ่มอิทธิพลของสหราชอาณาจักรในเวทีโลก (Ibid, p. 33) ประกอบกับลอร์ดคาร์ริงตันได้มองว่าสหรัฐฯกำลังเข้าสู่สภาวะถดถอยและอ่อนแอลงในทุกด้าน ดังที่สะท้อนให้เห็นผ่านความล้มเหลวของสหรัฐฯ ในสงครามเวียดนาม และวิกฤตทางการเมืองภายในประเทศ (Ibid, pp. 102-103) จนลอร์ดคาร์ริงตันและชนชั้นนำในลอนดอนบางส่วนมองว่าสหรัฐฯ ไม่พร้อมที่จะเล่นบทบาทนำ และการเชื่อมสัมพันธ์ใกล้ชิดกับวอชิงตันไม่สอดคล้องกับความต้องการเพิ่มอิทธิพลของสหราชอาณาจักรในเวทีโลก

การมีทัศนคติที่แตกต่างกันต่อการเพิ่มอิทธิพลระหว่างทั้งสองได้กลายเป็นอุปสรรคสำคัญในการพยายามฟื้นฟูความสัมพันธ์พิเศษระหว่างลอนดอนและวอชิงตัน ดังที่ปรากฏเห็นได้ในหลายกรณี โดยเฉพาะการบังคับใช้มาตรการคว่ำบาตรอิหร่านภายหลังการปฏิวัติโค่นล้มกษัตริย์อิหร่านใน ค.ศ. 1979 ซึ่งแทตเชอร์ได้แสดงจุดยืนชัดเจนว่าต้องการสนับสนุนมาตรการคว่ำบาตรของสหรัฐฯ ที่มีต่ออิหร่าน ดังที่แทตเชอร์ได้กล่าวต่อประธานาธิบดีจิมมี คาร์เตอร์ (Jimmy Carter) ในระหว่างการเยือนสหรัฐฯ ของเธอใน ค.ศ. 1979 ว่า “เราสนับสนุนคุณ...เราจะสนับสนุนคุณอย่างแน่นอนและจะไม่มีสิ่งที่มีผิดพลาดเกี่ยวกับเรื่องนี้อย่างเด็ดขาด” (We do support you...We shall support you and let there be no mistake about it) (Ibid, p. 104) ส่งผลให้แทตเชอร์มอบหมายลอร์ดคาร์ริงตันไปคิดและริเริ่มมาตรการคว่ำบาตร ทว่ามาตรการคว่ำบาตรที่ลอร์ดคาร์ริงตันผลักดันกลับไม่ได้มีความรุนแรงดังที่ทางวอชิงตันคาดหวัง รวมถึงแทตเชอร์ล้มเหลวในการผลักดันมาตรการสนับสนุนการคว่ำบาตรกีฬาโอลิมปิกที่จัดโดยสหภาพโซเวียต ค.ศ. 1980 ที่มีสหรัฐฯ เป็นผู้ริเริ่ม ทำให้ทางวอชิงตันแสดงท่าทีที่ชัดเจนว่าผิดหวังต่อลอนดอนเป็นอย่างมาก ส่งผลให้การฟื้นฟูความสัมพันธ์พิเศษในช่วงต้นรัฐบาลแทตเชอร์ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรเป็น จนกล่าวได้ว่าลอร์ดคาร์ริงตันคืออุปสรรคสำคัญที่นำไปสู่การฟื้นฟูความสัมพันธ์พิเศษระหว่างทั้งสองชาติ

ทว่าการตัดสินใจบุกหมู่เกาะฟอล์กแลนด์ของรัฐบาลทหารอาเจนติน่าใน ค.ศ. 1982 ถือเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญในการดำเนินนโยบายต่างประเทศของรัฐบาลแทตเชอร์ เมื่อลอร์ดคาร์ริงตันตัดสินใจลาออกเพื่อรับผิดชอบต่อความล้มเหลวในการป้องกันเหตุการณ์ดังกล่าว ทำให้ภายหลังสงครามหมู่เกาะฟอล์กแลนด์ความสัมพันธ์พิเศษระหว่างทั้งสองชาติถูกรื้อฟื้นขึ้นมาพร้อมกับความสัมพันธ์ส่วนตัวอันใกล้ชิดระหว่างแทตเชอร์กับประธานาธิบดีโรนัลด์ เรแกน (Ronald Reagan) แม้สหรัฐฯ ได้พยายามเป็นตัวกลางไกล่เกลี่ยและไม่ได้ให้การสนับสนุนสหราชอาณาจักรอย่างเต็มที่ในระหว่างสงครามหมู่เกาะฟอล์กแลนด์ (Ibid, p. 98) แต่ด้วยทัศนคติที่แทตเชอร์มีต่อสหรัฐฯ ส่งผลให้ลอนดอนสนับสนุนบทบาทและท่าทีของวอชิงตันด้วยความคาดหวังว่า สหราชอาณาจักรจะสามารถมีอิทธิพลต่อการดำเนินนโยบายต่างประเทศและความมั่นคงของสหรัฐฯ ส่งผลให้ลอนดอนสนับสนุนท่าทีของ

วอชิงตันอย่างชัดเจน เช่น การอนุญาตให้สหรัฐฯ ใช้ฐานบินเพื่อใช้ในการโจมตีทางอากาศลิเบีย ใน ค.ศ. 1989 การไม่วิพากษ์วิจารณ์โครงการสตาร์วอล (Star Wars program) โดยเฉพาะในสงครามอ่าวเปอร์เซียครั้งที่ 1 ใน ค.ศ. 1991 ที่ลอนดอนได้ใช้โอกาสนี้แสดงการสนับสนุนต่อจุดยืนของวอชิงตันอย่างเต็มที่ในการทำสงครามกับอิรักเพื่อพิสูจน์ถึงการที่สหราชอาณาจักรเป็นหุ้นส่วนและพันธมิตรที่สำคัญที่สุดของสหรัฐฯ เป็นต้น ทำให้ลอนดอนประสบความสำเร็จในการสถาปนาจุดยืนของตนเองในวอชิงตันอีกครั้งหนึ่ง รวมถึงได้ใช้โอกาสนี้จูงใจให้สหรัฐฯ ตัดสินใจช่วยยกระดับขีดความสามารถการป้องกันนิวเคลียร์ของสหราชอาณาจักรผ่านการจัดซื้อขีปนาวุธในโครงการไทเดน แต่ก็การดำเนินนโยบายต่างประเทศของแทตเชอร์ที่นำสหราชอาณาจักรไปใกล้ชิดกับสหรัฐฯ (Ibid, pp. 123-127) ก็ได้รับเสียงวิพากษ์วิจารณ์จากนักการเมืองและผู้คนที่มีความวิตกกังวลต่อสหรัฐฯ ว่า แทตเชอร์ทำตัวเหมือนหมาพุดเดิ้ลของเรแกน (Reggan's poodle) (Ibid, p. 105) ทว่าปัญหาภายในและสถานะเศรษฐกิจถดถอยของรัฐบาลจอห์น เมเจอร์ (John Major) ทำให้ลอนดอนไม่สามารถใช้ความได้เปรียบนี้ที่ถูกก่อสร้างขึ้นในช่วงแทตเชอร์ในการสร้างอิทธิพลต่อการดำเนินนโยบายของวอชิงตันได้เท่าที่ควร (Wallace & Phillips, 2009, pp. 266-267) แต่กลับเป็นการเปิดช่องทางให้แก่รัฐบาลของพรรคแรงงานของแบลร์ในการใช้ข้อได้เปรียบนี้ในการกระชับความสัมพันธ์พิเศษและขยายอิทธิพลของสหราชอาณาจักรในการดำเนินนโยบายต่างประเทศและความมั่นคงของวอชิงตัน

ความสัมพันธ์พิเศษได้ถูกยกระดับให้มีความใกล้ชิดมากขึ้นในช่วงรัฐบาลของแบลร์ ทั้งจากความสัมพันธ์ส่วนตัวระหว่างแบลร์ต่อประธานาธิบดีทั้งสอง อันได้แก่ บิล คลินตัน (William Clinton) และจอร์จ ดับเบิลยู. บุช (George W. Bush) ประกอบกับการมีอุดมการณ์ทางการเมืองที่ใกล้เคียงกัน เพราะวิธีการที่แบลร์ใช้ในการปรับภาพลักษณ์พรรคแรงงานก็นำมาจากวิธีที่คลินตันใช้หาเสียงในการเลือกตั้งทั่วไป ค.ศ. 1992 ที่ส่งผลให้พรรคเดโมแครตของคลินตันมีอิทธิพลต่อแรงงานของแบลร์อย่างสูง (Phythian, 2011, p. 193) รวมถึงความต้องการแสวงหาการเมืองที่มีอิทธิพลเหนือทิศทางการดำเนินนโยบายต่างประเทศและความมั่นคงของวอชิงตัน ในขณะเดียวกันแบลร์ได้ใช้อิทธิพลนั้นในการขับเคลื่อนนโยบายต่างประเทศและความมั่นคงของตนเอง โดยการนำสหราชอาณาจักรยื่นเคียงข้างกับสหรัฐฯ ในการทำสงครามต่อต้านก่อการร้ายหลังเหตุการณ์ 9/11 ใน ค.ศ. 2001 และสงครามอิรักใน ค.ศ. 2003 ผ่านปฏิบัติการทางทหารที่สหรัฐฯ เป็นผู้นำ รวมถึงเป็นกระบอกเสียงและพยายามเจรจากับชาติอื่นๆ ให้มาร่วมกับสหรัฐฯ โดยเฉพาะกับชาติในยุโรป ทำให้แบลร์ประสบความสำเร็จในการยกระดับความสัมพันธ์พิเศษให้กลับมาสู่จุดสูงสุดและทางวอชิงตันได้มองลอนดอนในฐานะพันธมิตรและหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ที่ใกล้ชิดและพึ่งพาได้ที่สุดของสหรัฐฯ ซึ่งมรดกของแบลร์ได้ตกทอดสู่กอร์ดอน บราวน์ (Gordon Brown) แต่กลับสร้างสถานะกลืนไม่เข้าคายไม่ออกให้แก่รัฐบาลของบราวน์ว่าจะรักษาความสัมพันธ์พิเศษที่เข้มข้นในระดับเดียวกับแบลร์ดีหรือไม่ (Ibid, p. 198)

ส่วนหนึ่งเกิดจากความไม่พอใจของทั้งภาคประชาชน สื่อ และกลุ่มทางการเมืองที่มีต่อการเข้าร่วม สงครามอิรักและอัฟกานิสถานของแบลร์ โดยเฉพาะช่วงเวลาของบราวน์ ที่บุคลากรและเจ้าหน้าที่ ของสหราชอาณาจักรประสบความสูญเสียอย่างมากในอัฟกานิสถาน ข้ำร้ายปฏิบัติการต่อต้านการ ก่อการร้ายในอัฟกานิสถานไม่มีท่าทีจะเสร็จหรือประสบความสำเร็จได้อย่างที่คาดหวัง ทำให้ใน ช่วงเวลาของบราวน์ได้เห็นความสัมพันธ์พิเศษไม่ว่าจะในระดับชาติหรือความสัมพันธ์ส่วนตัวระหว่าง ผู้นำได้ลดทอนลงและไม่เทียบเท่าความสัมพันธ์พิเศษในช่วงเวลาของแบลร์ (Garnett et al., 2018, pp. 301-302) แม้สหรัฐฯ ได้มีการเปลี่ยนผู้นำจากบุชเป็นบารัค โอบามา (Barack Obama) ภายหลัง การเลือกตั้งใน ค.ศ. 2009 ก็ไม่ได้ช่วยให้ความสัมพันธ์พิเศษกลับมาอยู่ในระดับเดียวกับที่แบลร์เคยมี ที่ถูกสะท้อนผ่านการเยือนสหรัฐฯ ของ บราวน์ใน ค.ศ. 2009 ที่ธรรมเนียมบางอย่างได้มีการยกเลิก และผิดแปลกจากเดิม เช่น การจัดแถลงข่าวร่วมระหว่างผู้นำทั้งสองชาติในสวนกุหลาบของทำเนียบ ขาวที่ถูกใช้ทุกครั้งที่มีการจัดแถลงข่าวร่วมระหว่างแบลร์และบุช (Gerstein, 2009) ของขวัญที่โอบามา มอบให้เป็นการตอบแทนที่ยึดปากกาสั่งทำพิเศษจากไม้ของเรือหลวงแกนเน็ต (HMS Gannet) ของบราวน์เป็นเพียงแผ่นดิจิทัลลอกเนกประสงค์เกี่ยวกับภาพยนตร์ที่โอบามาชื่นชอบจำนวน 25 แผ่นที่ สามารถหาซื้อได้ทั่วไป เป็นต้น (Lester, 2009) อย่างไรก็ตาม การที่บราวน์ดำรงตำแหน่ง นายกรัฐมนตรีในช่วงระยะสั้นๆ ประกอบการความแพ้ของพรรคแรงงานในการเลือกตั้งทั่วไป ค.ศ. 2010 ทำให้ไม่ได้เห็นความเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ใดๆ ที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับความสัมพันธ์พิเศษในยุคหลัง แบลร์

ถ้าให้ผู้ศึกษากล่าวสรุปถึงความสัมพันธ์พิเศษในช่วงแบลร์และบราวน์ ถือเป็นช่วงเวลา ที่ ลอนดอนได้ทุ่มเทเป็นอย่างมากเพื่อที่จะรักษาความสัมพันธ์พิเศษกับทางวอชิงตันไว้ กล่าวคือ สหราชอาณาจักรได้เพิ่มและรักษาการใช้จ่ายงบประมาณกลาโหมอย่างมหาศาลเพื่อสามารถเข้าไปมี ส่วนร่วมในความขัดแย้งทุกภูมิภาคที่เกิดขึ้นและยกระดับเทคโนโลยีให้เท่าทันกับสงครามสมัยใหม่ (Wallace & Phillips, 2009, pp. 268-269) เพื่อให้วอชิงตันมองเห็นว่าลอนดอนให้ความสำคัญของ ความสัมพันธ์พิเศษ รวมถึงเป็นไปเพื่อการรักษาอิทธิพลในการกำหนดทิศทางนโยบายต่างประเทศ และความมั่นคงของสหรัฐฯ ในขณะที่พรรคแรงงานต้องจ่ายเป็นการสูญเสียความนิยมที่ถูกสะท้อน ผ่านการสูญเสียที่นั่งในสภาผู้แทนราษฎร ดังที่ปรากฏให้เห็นในการเลือกตั้งทั่วไปใน ค.ศ. 2005 พรรคแรงงานได้รับเลือก 356 ที่นั่ง (Uk political info) จากที่การเลือกตั้งครั้งทั่วไปใน ค.ศ. 2001 ได้ที่ 412 ที่นั่ง (Uk political info) เท่ากับว่าพรรคแรงงานสูญเสียที่นั่ง 56 ที่นั่ง ความนิยมที่ถดถอย ลงได้ส่งผลให้พรรคแรงงานพ่ายแพ้การเลือกตั้งทั่วไป ค.ศ. 2010 สาเหตุสำคัญส่วนหนึ่งมาจากการ ตัดสินใจของแบลร์ที่นำสหราชอาณาจักรเข้าร่วมสงครามอิรักร่วมกับสหรัฐฯ ทว่าความพยายามของ แบลร์ไม่ได้สูญเปล่าเสียทีเดียว เพราะกระชับความสัมพันธ์กับสหรัฐฯ ได้เปิดโอกาสให้สหราชอาณาจักร

สามารถกำหนดบทบาทของตนเองในฐานะสะพานเชื่อมความสัมพันธ์ข้ามแอตแลนติกระหว่างสหรัฐฯ และยุโรป (Phythian, 2011, p. 195) ในขณะที่ผลตอบแทนของการเป็นพันธมิตรและหุ้นส่วนที่ใกล้ชิดและพึ่งพาได้ สหราชอาณาจักรสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีทางการทหารของสหรัฐฯ เช่น ซีปนาวูธ แบบแปลนการออกแบบเรือดำน้ำ การเป็นหุ้นส่วนอันดับหนึ่งเพียงรายเดียวในโครงการเครื่องบินขับไล่ F-35 เป็นต้น รวมถึงแผนการทหารต่างๆ ความร่วมมือใกล้ชิดทางข่าวกรอง และความร่วมมือทางนิวเคลียร์

ต่อมาในช่วงระหว่าง ค.ศ. 2010-2016 การชนะการเลือกตั้งของพรรคอนุรักษนิยม ส่งผลให้คาเมรอนขึ้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ภายหลังพรรคอนุรักษนิยมสามารถจัดตั้งรัฐบาลได้จากการเป็นรัฐบาลผสมระหว่างพรรคอนุรักษนิยมและพรรคเสรีประชาธิปไตย (Liberal Democrats) ทว่าการเป็นรัฐบาลผสมได้กลายเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินนโยบายต่างประเทศของคาเมรอน จากการทำทั้งสองพรรคมีจุดยืนในการต่างประเทศต่างกันสิ้นเชิง โดยเฉพาะเรื่องจุดยืนที่มีต่อความสัมพันธ์พิเศษ โดยพรรคอนุรักษนิยมภายใต้คาเมรอนได้เน้นย้ำความสำคัญและสะท้อนให้เห็นจุดยืนของพรรคอนุรักษนิยมที่สนับสนุนความสัมพันธ์พิเศษ คาเมรอนได้มีการแสดงจุดยืนของเขาในหลายโอกาส เช่น สุนทรพจน์เกี่ยวกับนโยบายต่างประเทศและความมั่นคงเมื่อครั้งต้องแสดงวิสัยทัศน์ในฐานะหัวหน้าพรรค คาเมรอนกล่าวว่า “แนวคิดต่อต้านอเมริกันไม่ต่างจากการยอมจำนนทางสติปัญญาและศีลธรรม” (Anti-Americanism represents an intellectual and moral surrender) เป็นต้น (The Guardian, 2006) ในขณะที่พรรคเสรีประชาธิปไตยเป็นพรรคแสดงจุดยืนต่อความสัมพันธ์พิเศษกับสหรัฐฯ ว่ามีจุดยืนคนละด้านกับพรรคอนุรักษนิยม ดังที่มีการวิพากษ์วิจารณ์การตัดสินใจของแบลร์ในการส่งกำลังทหารร่วมปฏิบัติการทางทหารของสหรัฐฯ ในอิรัก หรือ การที่แถลงการณ์ของพรรคในระหว่างการเลือกตั้งทั่วไปใน ค.ศ. 2010 ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์พิเศษว่าเป็น “อันตรายของความสัมพันธ์จำยอมกับสหรัฐฯ ที่ละเลยค่านิยมพื้นฐานและผลประโยชน์ของสหราชอาณาจักร” (the dangers of a subservient relationship with the United States that neglects Britain’s core values and interests.) (Liberal Democrat, 2010, p. 63) รวมถึงพรรคเสรีประชาธิปไตยถูกจัดว่าเป็นพรรคที่นิยมยุโรปและสนับสนุนการบูรณาการยุโรป จนถูกมองว่าเป็นพวก “พวกคลั่งไคล้ยุโรป” (Eurofanatics) (Garnett et al., 2018, p. 304) อย่างไรก็ตาม ในช่วงก่อนการเลือกตั้งทั่ว ค.ศ. 2010 ประเด็นความสัมพันธ์พิเศษกับสหรัฐฯ ไม่ได้เป็นประเด็นที่กลายเป็นข้อถกเถียงที่ได้รับความสนใจอย่างกว้างขวาง ในขณะที่รัฐบาลใหม่ของโอบามามีความอึดอัดที่จะหันกลับไปยกประเด็นความสัมพันธ์วอชิงตัน-ลอนดอนให้มีความเข้มข้นในลักษณะเดียวกับช่วงบุชและแบลร์

ทำให้พรรคอนุรักษนิยมและพรรคเสรีประชาธิปไตยที่มีจุดยืนต่างกันสามารถบรรลุข้อตกลงร่วมกันได้ในจุดยืนที่มีต่อความสัมพันธ์พิเศษ ดังที่ปรากฏในเอกสารข้อตกลงจัดตั้งรัฐบาลผสม (The

Coalition: our programme for government) ที่แสดงให้เห็นจุดยืนรัฐบาลใหม่ที่มีต่อความสัมพันธ์กับสหรัฐฯ ว่ายังคงเน้นย้ำการมีความสัมพันธ์แน่นแฟ้น ใกล้ชิด และซื่อตรง (a strong, close and frank relationship) แต่เป็นที่น่าสนใจการใช้คำว่า “ความสัมพันธ์พิเศษ” ในเอกสารดังกล่าวไม่ได้หมายถึงความสัมพันธ์กับทางสหรัฐฯ แต่เป็นความสัมพันธ์ระหว่างสหราชอาณาจักรและอินเดีย (Cabinet Office, 2010a, p. 20) ซึ่งสอดคล้องกับท่าทีของวอชิงตันและลอนดอนที่พยายามก้าวข้ามความสัมพันธ์ใกล้ชิดและแนบแน่นในยุคบุชและแบลร์ การถดถอยของความสัมพันธ์พิเศษที่ไม่ได้มีความเข้มข้นเท่าเดิมอันเป็นผลมาจากท่าทีของสาธารณชนที่มีต่อความสูญเสียในสงครามต่อต้านการก่อร้ายและการจับมือระหว่างพรรคอนุรักษนิยมและพรรคเสรีประชาธิปไตยได้ทำให้รัฐบาลของคาเมรอนดำเนินนโยบายต่างประเทศภายใต้หลักการอนุรักษนิยมเสรี (Liberal conservatism) ที่เปรียบได้กับฉันทานุมัติระหว่างทั้งสองพรรคในการดำเนินนโยบายต่างประเทศที่ผสมผสานระหว่างแนวคิดแบบอุดมคติและการดำเนินการในเชิงปฏิบัติ เพื่อใช้ค่านิยมแบบเสรีนิยมอันได้แก่ เสรีภาพ ประชาธิปไตย สิทธิมนุษยชน และหลักนิติธรรม ในการส่งเสริมอิทธิพลและบทบาทของสหราชอาณาจักรในเวทีโลก (Garnett et al., 2018, pp. 305-306)

ส่งผลให้รัฐบาลผสมของคาเมรอนพยายามนิยามบทบาทของสหราชอาณาจักรภายใต้แนวคิด “โครงข่ายโลก” (networked world) ที่มองว่าโลกกำลังถูกเชื่อมโยงภายใต้ความร่วมมือแบบพหุภาคีมากขึ้นที่เกิดขึ้นผ่านองค์กรระหว่างประเทศต่างๆ และการดำเนินนโยบายต่างประเทศไม่ได้มีความเป็นเอกสิทธิ์ของนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศเท่านั้น แต่ตัวแสดงอื่นๆ ตั้งแต่ระดับปัจเจกชนจนถึงองค์กรการกุศลต่างๆ เข้ามามีบทบาทมากขึ้นต่อการตัดสินใจในการดำเนินนโยบายต่างประเทศ สหราชอาณาจักรต้องตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงนี้ผ่านการเข้าไปมีบทบาทในระดับความร่วมมือแบบพหุภาคีที่สอดคล้องกับผลประโยชน์ของสหราชอาณาจักรมากขึ้น โดยเฉพาะในสหประชาชาติและสหภาพยุโรป ตลอดจนสร้างโครงข่ายของตนเอง (criss-crossing networks) เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์แบบทวิภาคี โดยเฉพาะกับรัฐที่กำลังจะกลายเป็นอำนาจผงาดขึ้นมาใหม่ (emerging powers) เช่น จีน อินเดีย บราซิล เป็นต้น รวมถึงใช้โอกาสนี้เพื่อส่งเสริมค่านิยมแบบเสรีนิยม อันได้แก่ เสรีภาพทางการเมือง แนวคิดการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจ และสิทธิมนุษยชน เพื่อเป้าหมายสูงสุดคือการส่งเสริมสถานะและอิทธิพลของสหราชอาณาจักรในเวทีโลก หรือกล่าวได้ว่าสหราชอาณาจักรยังคงเห็นตัวเองเป็นแสดงในระดับโลก ดังที่ปรากฏในสุนทรพจน์โครงข่ายโลก ของวิลเลียม เฮก (William Hague) รัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศในขณะนั้น (Foreign & Commonwealth Office, 2010) เป็นที่น่าสนใจอีกประการว่า แม้สุนทรพจน์ของเฮกจะให้ความสำคัญต่อการเพิ่มอิทธิพลและบทบาทในระดับโลกของสหราชอาณาจักรผ่านการมีส่วนร่วมในความร่วมมือแบบพหุภาคีมากขึ้น แต่เฮกเองก็ได้เน้นย้ำถึงความสัมพันธ์แบบทวิภาคีกับสหรัฐฯ ว่าเป็น

“พันธมิตรที่ไม่มีวันแตกสลาย” (unbreakable alliance) (Foreign & Commonwealth Office, 2010)

โดยหลักการอนุรักษ์นิยมเสรีในนโยบายต่างประเทศ คาเมรอนกับเฮกได้วางรากฐานมาตั้งแต่ ค.ศ. 2006 ครั้นเมื่อคาเมรอนขึ้นมารับตำแหน่งหัวหน้าพรรคอนุรักษนิยมและเฮกดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีกระทรวงต่างประเทศเงา จนกระทั่ง ค.ศ. 2007 คาเมรอนได้ประกาศรากฐานของหลักการอนุรักษ์นิยมเสรีในนโยบายต่างประเทศ อันประกอบด้วยหลัก 5 ประการ ได้แก่ การเข้าใจภัยคุกคามที่เผชิญอย่างทอ้งแท้ ประชาธิปไตยไม่ใช่แนวคิดที่สามารถเกิดขึ้นจากการผลักดันจากภายนอกได้อย่างรวดเร็ว ยุทธศาสตร์ที่สหราชอาณาจักรพึงมีต้องมีมากกว่ามาตรการทางการทหาร เราต้องการความร่วมมือแบบพหุภาคีรูปแบบใหม่เพื่อแก้ปัญหาที่เป็นวาระระดับโลก และเราต้องพยายามตอบสนองด้วยอำนาจทางศีลธรรม (moral authority) (The Guardian, 2006) หลักการดังกล่าวของคาเมรอนมักจะถูกวิพากษ์วิจารณ์ว่าการคัดลอกหลักการของแบลร์มาอย่างหยาบๆ ซ้ำร้ายหลักการของแบลร์ดูมีความชัดเจนและละเอียดกว่า (Honeyman, 2009, pp. 174-175)

การดำเนินนโยบายต่างประเทศของคาเมรอนได้เผชิญอุปสรรคอยู่บ้าง จากการที่กระบวนการตัดสินใจในการดำเนินนโยบายได้เปลี่ยนจากแบบประธานาธิบดี (presidential styles) ในสมัยของแบลร์สู่การเปิดโอกาสให้รัฐสภาเข้ามามีบทบาทมากขึ้น ดังนั้น การเข้ามาของคาเมรอนแทบจะไม่ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงต่อความสัมพันธ์พิเศษ แม้ความเข้มข้นและการถูกหยิบยกมาใช้ อาจจะไม่เทียบเท่ากับยุคสมัยของแบลร์ แต่ความสัมพันธ์ดังกล่าวก็ยังคงอยู่ ส่วนหนึ่งอาจจะมีมาจากความสัมพันธ์ส่วนตัวระหว่างคาเมรอนและโอบามาที่มีความใกล้ชิดและมีอุดมการณ์ทางการเมืองที่คล้ายคลึงกัน ประกอบกับความร่วมมือทางการทหารและข่าวกรองที่ใกล้ชิด แม้ทางวอชิงตันอาจมีความกังวลถึงการลดลงประมาณของสหราชอาณาจักรเกี่ยวกับความมั่นคงว่าอาจจะลดทอนขีดความสามารถของสหราชอาณาจักรในการรับมือภัยคุกคาม จากการลดลงประมาณกลาโหมครั้งใหญ่ใน ค.ศ. 2010 (Sanders, 2017, pp. 189-191) แต่สถานการณ์หลังเบร์กซีท ลอนดอนอาจจะมาถึงทางแยกในความสัมพันธ์พิเศษอีกครั้งเมื่อสหราชอาณาจักรได้ออกจากการเป็นสมาชิกของสหภาพยุโรปและการริเริ่มผลักดันแนวคิดโกลบอลบริเตน ปัจจัยจากสถานการณ์ดังกล่าวจะกระทบและส่งผลให้ความสัมพันธ์พิเศษก้าวเดินไปในทิศทางใด ผู้ศึกษาจะกล่าวถึงในบทต่อไป

2.2.3. วงกลมสุดท้าย “ยุโรป”

ยุโรปในสายตาของชนชั้นนำในลอนดอนมักมองว่าไม่ได้มีความสำคัญสูงสุด แม้กระทั่งในช่วงเวลาจักรวรรดิบริติชอยู่ในช่วงจุดสูงสุดหรือในทฤษฎีวงกลมมหัศจรรย์สามวงของเซอร์ซิล สายตาของชนชั้นนำในลอนดอนได้มองผลประโยชน์แห่งชาติไปอยู่ในภูมิภาคอื่นมากกว่ายุโรป อย่างไรก็ตามก็ไม่สามารถปฏิเสธความสำคัญที่ยุโรปมีต่อสหราชอาณาจักรที่มีผ่านความเชื่อมโยงทางประวัติศาสตร์และบทบาทของสหราชอาณาจักรอย่างยาวนานในฐานะผู้ที่คอยช่วยจัดระเบียบยุโรป เพราะการที่ยุโรปตกอยู่ในความวุ่นวาย สหราชอาณาจักรจะไม่สามารถออกไปแสวงหาผลประโยชน์ภายนอกภูมิภาคได้ ทำให้นำมาสู่คำถามที่สำคัญคือ ภายหลังจากสงครามโลกครั้งที่สองทำไมสหราชอาณาจักรเลือกส่งเสริมความสัมพันธ์ข้ามแอตแลนติกมากกว่าบทบาทนำในการบูรณาการยุโรป

ถ้าพิจารณาจากสภาพของยุโรปที่หลังเผชิญหน้ากับสงครามในสายตาของชนชั้นนำในลอนดอน ได้เกิดสถานะกลืนไม่เข้าคายไม่ออกในหมู่ชนชั้นนำของลอนดอน กล่าวคือ ประเทศส่วนใหญ่ในยุโรปเสียหายจากสงครามอย่างหนัก ภาคอุตสาหกรรม เศรษฐกิจ และระบบการเมืองถูกทำลายย่อยยับ ความอดอยากและหิวโหยสามารถพบเห็นได้ทั่วไป ทั้งในฝรั่งเศส อิตาลี กลุ่มประเทศต่ำและเยอรมนี ส่วนสหราชอาณาจักรมีความภาคภูมิใจในเกียรติภูมิของชาติที่มาจากความรุ่งเรืองในยุคจักรวรรดิและอัตลักษณ์ความเป็นชนชาติเกาะ (island race) ถูกเสริมสร้างด้วยชัยชนะในฐานะหนึ่งในผู้ยิ่งใหญ่ของฝ่ายสัมพันธมิตรจากสงครามโลกครั้งที่สอง รวมถึงความต้องการเป็นศูนย์กลางของกลุ่มประเทศที่พูดภาษาอังกฤษ ทำให้สหราชอาณาจักรหันเหความสนใจไปที่บทบาทในระดับโลกและในเขตอิทธิพลอื่นมากกว่าสนใจแค่ในยุโรป (Pfaltzgraff, 1969, p. 2) ประกอบกับอิทธิพลของสหราชอาณาจักรเองที่ถดถอยอย่างรวดเร็วเกินกว่าที่คาดการณ์และภัยคุกคามจากคอมมิวนิสต์ ทำให้สหราชอาณาจักรไม่ลังเลที่จะหันไปส่งเสริมความสัมพันธ์ของพันธมิตรแอตแลนติกมากขึ้นที่เกิดขึ้นไปพร้อมกับความพยายามรักษาอิทธิพลของตนผ่านการก่อสร้างสร้างเครือจักรภพแห่งรัฐ แต่เมื่อชนชั้นนำในลอนดอนเห็นว่าการบูรณาการยุโรปอาจจะเป็นช่องทางที่ทำให้ฟื้นคืนสถานะของตนเองในเวทีโลกได้ ชนชั้นนำในลอนดอนเหล่านี้แม้จะไม่เต็มใจ แต่ก็ยินดีที่จะหันเหความสนใจไปที่ยุโรป ทำให้สหราชอาณาจักรได้ฉายาว่า “ผู้ไม่เต็มใจเป็นยุโรป” (reluctant European) และ “หุ้นส่วนที่น่าอึดอัด” (an awkward partner) (Self, 2010, p. 112)

แต่การกล่าวหาว่าชนชั้นนำในลอนดอนในช่วงหลังสงครามได้ละทิ้งความสนใจต่อยุโรป อาจจะเป็นความเข้าใจที่คลาดเคลื่อน เพราะในช่วง ค.ศ. 1945-1955 สหราชอาณาจักรได้เข้าไปพัวพันกิจการของยุโรปแม้จะเป็นความร่วมมือในระดับเล็กน้อยก็ตาม ดังนั้น การที่จะเข้าใจนโยบายที่ลอนดอนมีต่อยุโรปในช่วงเวลาดังกล่าวนั้นจะต้องพิจารณาทัศนคติของชนชั้นนำในลอนดอนในช่วงระหว่างรัฐบาลแรงงานของคลีเมน แอตต์ลี (Clement Attlee) และรัฐบาลพรรคอนุรักษนิยมของ

เซอร์ซิด โดยรัฐบาลพรรคแรงงานของแอดดัลลี ในช่วงระหว่าง ค.ศ. 1945-1951 ได้ถูกวิพากษ์วิจารณ์ถึงการปฏิเสธโอกาสที่เข้าไปมีส่วนร่วมกับการบูรณาการยุโรปว่าเป็นความล้มเหลวจากจินตนาการทางการเมืองที่ไร้สาระที่มาจากความฝันของชนชั้นนำในลอนดอนที่วาดฝันถึงการที่ สหราชอาณาจักรเป็นผู้นำสหภาพตะวันตกและเครือจักรภพไปพร้อมกันจนนำไปสู่การก่อตั้งอำนาจที่สามเพื่อนำไปสู่การรักษาอิทธิพลและบทบาทของสหราชอาณาจักรในฐานะมหาอำนาจ แต่สิ่งที่ผู้คนมักจะละเลย คือ บทบาทของเออร์เนสต์ เบวิน (Ernest Bevin) รัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศในขณะนั้นซึ่งมีอิทธิพลและบทบาทสำคัญต่อการกำหนดทิศทาง การดำเนินนโยบายของสหราชอาณาจักร ได้แก่ การฟื้นคืนสถานะของฝรั่งเศสในฐานะ 1 ใน 4 ผู้ชนะสงคราม การก่อตั้งองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจเพื่อยุโรป (Organization for European Economic Co-operation; OEEC) การฟื้นฟูเศรษฐกิจของเยอรมัน และการก่อตั้งนาโต้ รวมถึงความฝันในการก่อตั้งสหภาพตะวันตกได้มีเบวินเป็นสถาปนิกคนสำคัญที่ผลักดันแนวคิดดังกล่าว นอกจากนี้ การเข้าไปมีส่วนร่วมดังกล่าวถือเป็นการสะท้อนให้เห็นว่าชนชั้นนำในลอนดอนเข้าใจอย่างชัดเจนว่าสหราชอาณาจักรไม่สามารถยืนนอกยุโรปได้ ดังนั้นการบอกว่าแอดดัลลี เบวินและพรรคแรงงานไม่แยแสต่อยุโรปอาจเป็นข้อกล่าวหาที่ดูไม่เป็นธรรม

แต่สิ่งหนึ่งที่เห็นได้ชัดคือเบวินมีแนวคิดต่อต้านระบบสหพันธ์ (federalism) ในมุมมองของเบวินการร่วมมือกันระหว่างรัฐในลักษณะองค์กรกับการร่วมมือระหว่างรัฐแบบที่มีองค์กรเหนือรัฐคอยกำกับอีกทีเป็นสิ่งที่รับไม่ได้เพราะการสละอำนาจอธิปไตยบางส่วนนั้นเป็นคนละเรื่องกัน ลอนดอนยินดีที่จะแสวงหาความร่วมมือกับยุโรปแต่ต้องไม่ใช่แบบมีองค์กรเหนือรัฐคอยกำกับอีกที เบวินเปรียบเทียบว่าความร่วมมือลักษณะดังกล่าวเปรียบได้กับกล่องที่เต็มไปด้วยผ้าไหมโสรจัน (Ibid, p. 117) ประกอบกับการร่วมมือลักษณะดังกล่าวได้จำกัดความเป็นอิสระในการดำเนินนโยบายของลอนดอนกับเครือจักรภพและความสัมพันธ์ข้ามแอตแลนติก ส่งผลให้ลอนดอนปฏิเสธการมีส่วนร่วมในองค์กรระหว่างประเทศที่มีกลไกเหนือรัฐในตลอดช่วงรัฐบาลของแอดดัลลี การปฏิเสธองค์กรเหนือรัฐของลอนดอนปรากฏให้เห็นอย่างชัดเจนในบทบาทของเบวินต่อการก่อตั้งสภาแห่งยุโรป (Council of Europe) ทำให้องค์กรดังกล่าวไม่ได้เป็นมากกว่าสถานที่พบปะของรัฐมนตรีกระทรวงต่างประเทศชาติในยุโรปมาพูดคุยกันและไม่สามารถบรรลุความสำเร็จที่เป็นรูปธรรม แม้มีกลไกสภา แต่ด้วยความพยายามของลอนดอนที่ร่วมกับกลุ่มประเทศแถบสแกนดิเนเวียได้ผลักดันให้บทบาทหลักอยู่กับคณะกรรมการเป็นหลักเพราะกลัวว่าต้องสละอำนาจอธิปไตยบางส่วนถ้าให้สภามีอำนาจ (Sanders, 2017, p. 137) ในขณะเดียวกัน ลอนดอนได้ปฏิเสธเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของแผนชุมชนที่นำไปสู่การก่อตั้งประชาคมถ่านหินและเหล็กกล้ายุโรป (European Coal and Steel Community; ECSC) เพราะชนชั้นนำในลอนดอนมองว่าไม่สอดคล้องกับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและยุทธศาสตร์

ของสหราชอาณาจักร (Warlouzet, 2018, pp. 956-957) การเข้าร่วมประชาคมถ่านหินและเหล็กกล้ายุโรปจะส่งผลเสียมากกว่าได้เพราะทำลายอุตสาหกรรมถ่านหินและเหล็กของสหราชอาณาจักรแทนที่จะได้ผลประโยชน์จากการเป็นสมาชิก (Ibid, p. 119)

เมื่อเข้าสู่ช่วงรัฐบาลพรรคอนุรักษ์นิยมของเซอร์ซิลในระหว่าง ค.ศ. 1951-1955 แม้เซอร์ซิลขึ้นชื่อว่าเป็นผู้สนับสนุนแนวคิดสหพันธรัฐยุโรปอย่างแรงกล้ามาโดยตลอด โดยเฉพาะแนวคิดในการจัดตั้งโครงสร้างการปกครองที่คล้ายคลึงสหรัฐอเมริกา (United States of Europe) ดังที่ปรากฏในสุนทรพจน์ที่ซูริค (Garrity, 2016) แต่ข้อเสนอของเซอร์ซิลได้วางบทบาทของสหราชอาณาจักรในฐานะผู้สนับสนุนมากกว่าเป็นผู้มีส่วนร่วมเสียเอง นอกจากนี้ในเดือน รัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศในขณะนั้น ได้แสดงทัศนคติที่ไม่ไว้วางใจต่อแนวคิดองค์กรเหนือรัฐเช่นเดียวกับเบวิน ทำให้ในช่วงรัฐบาลของเซอร์ซิล ลอนดอนปฏิเสธอย่างแข็งขันถึงการมีส่วนร่วมในองค์การระหว่างประเทศที่มีลักษณะเป็นองค์กรเหนือรัฐอย่างประชาคมความมั่นคงแห่งยุโรป (European Defence Community; EDC) มุมมองของชนชั้นนำในลอนดอนมองว่าการบูรณาการยุโรปต่อการฟื้นฟูยุโรปในช่วงหลังสงครามของลอนดอนเป็นสิ่งที่ไม่จำเป็นจะถูกส่งเสริมอย่างมาก เมื่ออิตาลีสามารถบรรลุข้อเสนอมให้เยอรมนีตะวันตกเข้าร่วมกันได้แทนที่อิตาลีจะผลักดันบทบาทของประชาคมความมั่นคงแห่งยุโรป นอกจากนี้ ความล้มเหลวของประชาคมความมั่นคงแห่งยุโรปยิ่งส่งเสริมมุมมองของลอนดอนว่าการบูรณาการยุโรปไม่มีโอกาสที่จะสำเร็จ แต่ในทางกลับกันความสำเร็จของประชาคมถ่านหินและเหล็กกล้ายุโรปกลับส่งเสริมให้รัฐในยุโรปตะวันตกเห็นความสำคัญของบูรณาการแห่งยุโรป (Self, 2010, pp. 119-120)

ขณะที่ขบวนการในการก่อตั้งประชาคมเศรษฐกิจยุโรปกำลังก่อตัวขึ้น ชนชั้นนำในลอนดอนมักโดนกล่าวหาว่าขาดความเข้าใจต่อการบูรณาการยุโรป แต่โดยแท้จริงแล้วชนชั้นนำตระหนักดีถึงกระบวนการที่กำลังเกิดขึ้น ดังที่ปรากฏให้เห็นการที่สหราชอาณาจักรได้ส่งผู้แทนเข้าไปร่วมเจรจาในคณะกรรมการ Spaak ซึ่งเป็นคณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้นตามผลการประชุมที่เมสซีนา (Messina Conference) ใน ค.ศ. 1955 แต่ผู้แทนของสหราชอาณาจักรไม่ประสบความสำเร็จในการโน้มน้าวให้ประเทศกลุ่มอินเนอร์ซิกส์ (inner six) จัดตั้งเขตการค้าเสรีแทนที่การตั้งสหภาพศุลกากรที่ตั้งกำแพงภาษีไว้สูงและนำไปสู่การถอนตัวจากที่ประชุมของสหราชอาณาจักร แต่การถอนตัวดังกล่าวไม่ได้ส่งผลกระทบใดๆ เพราะในท้ายที่สุด ประเทศกลุ่มอินเนอร์ซิกส์สามารถผลักดันให้เกิดการลงนามในสนธิสัญญาแห่งโรม (Treaty of Rome) ใน ค.ศ. 1957 นำไปสู่การก่อตั้งประชาคมเขตเศรษฐกิจยุโรปและประชาคมพลังงานปรมาณูแห่งยุโรป (EURATOM) ทำให้เกิดเป็นข้อถกเถียงว่าสหราชอาณาจักรเสียโอกาสจากการไม่สามารถผลักดันข้อเสนอของตนเอง แต่โวลแฟรม ไคเซอร์ (Wolfram Kaiser) ได้โต้แย้งว่าสหราชอาณาจักรไม่ได้ตรึงเข้าไปประชาคมเขตเศรษฐกิจยุโรปที่เมสซีนา เพราะลอนดอน

เลือกไม่ซื้อตัวขึ้นรถคันนั้นแต่แรก (Wurm, 1998, p. 255) คำแย้งดังกล่าวมาจากมุมมองของชนชั้นนำในลอนดอนที่มุ่งให้ความสำคัญกับบรรดาประเทศในเครือจักรภพ ถ้าลอนดอนตัดสินใจเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจยุโรป การตั้งกำแพงภาษีที่สูงอาจจะสร้างผลกระทบต่อการค้ากับประเทศในเครือจักรภพ นอกจากนี้การก่อตั้งประชาคมเขตเศรษฐกิจยุโรปได้ส่งผลให้ลอนดอนเปลี่ยนบทบาทที่มีต่อการบูรณาการยุโรปจากผู้สนับสนุนผู้ใจดี (benevolent supporter) กลายเป็นผู้ก่อวินาศกรรม (saboteur) (Warlouzet, 2018, p. 957)

ต่อมา ในช่วงรัฐบาลของอีเดนและแมคมิลแลน ลอนดอนเริ่มสร้างภาพความไม่น่าเชื่อถือของตลาดร่วม (common market) ในสายตาของสหรัฐฯ และเริ่มทำตัวเป็นคู่แข่งผ่านการก่อตั้งเขตการค้าเสรียุโรป (European free trade Area; EFTA) ใน ค.ศ. 1959 จากการที่ลอนดอนจงใจออกแบบเขตการค้าเสรียุโรปให้มีเป้าหมายทำลายความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของกลุ่มประเทศอินเนอร์ซิกส์จากการที่เขตการค้าเสรียุโรปมีโครงสร้างที่หลวมและมุ่งเน้นไปที่การกีดกันสินค้าอุตสาหกรรมเพื่อจูงใจให้เยอรมนีตะวันตกและกลุ่มประเทศต่ำตัดสินใจเข้าร่วมเป็นสมาชิก ในขณะที่ด้วยกันลอนดอนได้ออกแบบให้โครงสร้างของเขตการค้าเสรียุโรปสอดคล้องไปกับผลประโยชน์ของตน ด้วยการลดการกีดกันสินค้าเกษตรกับเครือจักรภพและระบบการเกษตรที่สหราชอาณาจักรให้เงินอุดหนุน (Self, 2010, p. 121) แต่ความหวังของแมคมิลแลนในการบ่อนทำลายประชาคมเศรษฐกิจยุโรปได้จบสิ้นลง เมื่อรัฐมนตรีในรัฐบาลเริ่มเล็งเห็นผลประโยชน์ต่อการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจยุโรป

นอกจากนี้ยังมีปัจจัยร่วมอื่นๆ อีก 6 ประการให้ชนชั้นนำในลอนดอนเริ่มสนใจเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจยุโรป ได้แก่ ประการแรกวิกฤตการณ์คลองสุเอซ ใน ค.ศ. 1957 ได้ทำลายความมั่นใจของสหราชอาณาจักร โดยเหตุการณ์นี้ได้ทำให้เกิดการตั้งคำถามเกี่ยวกับสถานะของมหาอำนาจของสหราชอาณาจักร ประการที่สอง ความต้องการของวอชิงตันที่ต้องการลดความพิเศษในความสัมพันธ์พิเศษเพื่อบีบบังคับให้สหราชอาณาจักรกลับมาให้ความสำคัญกับยุโรป ประการที่สาม ความล้มเหลวของลอนดอนในการเล่นบทบาทเป็นสะพานเชื่อมระหว่างสหรัฐฯ และโซเวียต ดังที่ปรากฏให้เห็นเป็นตัวอย่างในการประชุมที่ปารีส ค.ศ. 1960 ถือว่าเป็นความพยายามทางการทูตระดับโลกครั้งสุดท้ายที่ถูกริเริ่มโดยลอนดอน ประการที่สี่ วิกฤตการณ์การเงินของเขตสเตอร์ลิงในช่วงฤดูร้อนของ ค.ศ. 1961 ประการที่ห้า ความเคลือบแคลงสงสัยของสาธารณะต่อความแข็งแกร่งของเศรษฐกิจสหราชอาณาจักร (Ibid, pp. 121-123) และประการสุดท้ายลอนดอนต้องหาวิธีหยุดการแบกแย้งยุโรปตะวันตกที่กำลังแบ่งแยกด้วยเขตการค้าระหว่างประชาคมเศรษฐกิจยุโรปและเขตการค้าเสรียุโรป จากเหตุผลทั้งหมดทั้งหมดได้นำไปสู่การสมัครเข้าไปเป็นสมาชิกประชาคมเศรษฐกิจยุโรปของสหราชอาณาจักร (Pfaltzgraff, 1969, pp. 15-16)

ทว่าการขึ้นสู่ตำแหน่งประธานาธิบดีฝรั่งเศสของชาร์ล เดอโกล (Charles de Gaulle) ใน ค.ศ. 1958 ได้นำมาสู่การเปลี่ยนแปลงทิศทางการดำเนินนโยบายต่างประเทศของฝรั่งเศสครั้งใหญ่ เดอโกลต้องการให้ฝรั่งเศสมีปฏิสัมพันธ์กับชาติอื่นๆ ในฐานะชาติที่มีอธิปไตยอันอิสระและต้องการให้ประชาคมเศรษฐกิจยุโรปเป็นพื้นที่แห่งการร่วมมือเพื่อผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจเพียงอย่างเดียว ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของลอนดอนมาตลอด ทำให้เดือนตุลาคม ค.ศ. 1961 แมคมิลแลน ตัดสินใจนำสหราชอาณาจักรยื่นสมัครเข้าเป็นสมาชิกของประชาคมเศรษฐกิจยุโรป แมคมิลแลนทำการเปิดการเจรจากับเดอโกลที่เสมือนดูราบรีนดีเพราะเดอโกลได้แสดงจุดยืนชัดเจนว่าต้องการเชื่อมความสัมพันธ์กับสหราชอาณาจักรจนนำไปสู่การขยายความร่วมมือไปยังมิติความมั่นคงและทำให้สถาปัตยกรรมความมั่นคงของยุโรปเป็นอิสระจากอิทธิพลของสหรัฐฯ

จนกระทั่งการล้มเหลวของโครงการซีปนาวุธสกายโบลได้ชักจูงให้แมคมิลแลนผลักดันข้อตกลงใหม่อย่างข้อตกลงแนสซอ การบรรลุข้อตกลงดังกล่าวกลายเป็นขนวนให้ปารีสทำการวิโต้ใบสมัครของสหราชอาณาจักร เพราะเดอโกลมองว่าสหราชอาณาจักรมีความใกล้ชิดกับสหรัฐฯ มากเกินไป ทำให้การสมัครเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจยุโรปครั้งแรกของสหราชอาณาจักรล้มเหลว ลอนดอนได้พยายามสมัครเป็นสมาชิกอีกครั้งในเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 1967 แต่จบลงด้วยความล้มเหลวเฉกเช่นเดียวกับครั้งแรก เมื่อการเจรจาล้มระหว่างสหราชอาณาจักรและฝรั่งเศสได้รัวไหลจนกลายเป็นเรื่องอื้อฉาวของโซมส์ (Soames affair) หนึ่งในข้อตกลงล้นระหว่างลอนดอนและปารีสคือการผลักดันให้ประชาคมเศรษฐกิจยุโรปให้กลายเป็นเขตการค้าเสรี ประกอบกับชาติสมาชิกอื่นๆ สงสัยแรงจูงใจของสหราชอาณาจักร จนในท้ายที่สุด วิลสันต้องขอลอนดอนใบสมัครของสหราชอาณาจักรออกและได้ส่งผลให้ความสัมพันธ์ระหว่างสหราชอาณาจักรและฝรั่งเศสตกต่ำที่สุดตั้งแต่ ค.ศ. 1963 (Sanders, 2017, pp. 139-140) แต่การยื่นสมัครรอบที่สองกลับทำให้สหราชอาณาจักรกลับมาเป็นจุดสนใจอีกครั้งหนึ่ง (Wartlouzet, 2018, p. 959)

การขึ้นมาดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของอีทในเดือนมิถุนายน ค.ศ. 1970 ได้การเป็นหมุดหมายสำคัญต่อการผลักดันให้สหราชอาณาจักรเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการบูรณาการยุโรป เพราะอีทเป็นหนึ่งนักรการเมืองอาวุโสไม่กี่คนที่เชื่อมั่นในบูรณาการแห่งยุโรปตั้งแต่ในระยะแรกของการเข้ามาในอาชีพการเมืองของเขา ดังที่ปรากฏให้เห็นจากสุนทรพจน์ของอีทใน ค.ศ. 1950 ที่สนับสนุนให้สหราชอาณาจักรเข้าเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมถ่านหินและเหล็กกล้ายุโรป ทำให้เมื่อเข้ามาดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี อีทมีบทบาทสำคัญอย่างมากในการเจรจาและประสบความสำเร็จในการนำพา สหราชอาณาจักรเข้าเป็นสมาชิกของประชาคมเศรษฐกิจยุโรปในมกราคม ค.ศ. 1973 โดยปัจจัยความสำเร็จมาจากปัจจัยสามประการ ได้แก่ ประการแรก การลงจากตำแหน่งประธานาธิบดีฝรั่งเศสของเดอโกลในเดือนเมษายน ค.ศ. 1969 ส่งผลให้ฌอร์ฌ ปงปีตู (Georges Pompidou)

ขึ้นมาดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีต่อจากเดอโกล ซึ่งงปงปีดูมีมุมมองที่ต่างจากเดอโกลตรงเห็นความสำคัญของการบูรณาการยุโรปและเป็นผู้ช่วยโน้มน้าวให้สมาชิกชาติอื่นเห็นข้อดีของการให้สหราชอาณาจักรเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจยุโรป (Sanders, 2017, p. 140) ประการที่สองการที่ชนชั้นนำในลอนดอนได้ลดความสำคัญของเครือจักรภพและการเปลี่ยนรูปแบบการค้าของสหราชอาณาจักรที่หันมาใกล้ชิดยุโรปมากขึ้น ประการที่สาม การเสื่อมลงของความสัมพันธ์พิเศษระหว่างพันธมิตรแอตแลนติก-อเมริกัน แม้สหราชอาณาจักรประสบความสำเร็จในการเข้ามาเป็นสมาชิกแต่ในปีแรกการเป็นสมาชิกของสหราชอาณาจักรได้เผชิญหน้ากับอุปสรรคมากมายตั้งแต่ปัญหา นโยบายเกษตรร่วม (Common Agricultural Policy; CAP) การเจรจาเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการพัฒนาภูมิภาคยุโรป (the European regional development fund) สหภาพเศรษฐกิจและการเงิน (Economic and Monetary Union ; EMU) และนโยบายพลังงาน ทำให้สหราชอาณาจักรมีชื่อเสียงเกี่ยวกับการไม่เต็มใจและการมีเสียงแตกจนได้ฉายาว่าเป็นหุ้นส่วนที่น่าอึดอัด

ฉายาดังกล่าวเป็นที่ประจักษ์มากขึ้นในช่วงการดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของวินสตันรอบที่สอง เมื่อเรื่องกำหนดความสัมพันธ์กับยุโรปทำให้พรรคแรงงานแตกแยกเป็นสองฝ่าย เป็นฝ่ายสนับสนุนและฝ่ายต่อต้านการบูรณาการยุโรป โดยฝ่ายสนับสนุนเป็นพวกกลางซ้ายและพวกรัฐมนตรีส่วนฝ่ายต่อต้านเป็นพวกกลุ่มนักเคลื่อนไหวและสหภาพการค้า เพื่อแก้ไขสถานการณ์การแตกแยกในพรรค วิลสันอาศัยช่องโหว่ในข้อตกลงเป็นสมาชิกที่เจรจาโดยอู่ว่าการรับรองเป็นสมาชิกต้องได้รับการรับรองจากประชาชนอย่างเป็นเอกฉันท์ ในตอนแรกเสียงของประชาชนส่วนใหญ่คือต้องการที่จะออกจากความเป็นสมาชิกเพราะส่วนใหญ่เป็นพวกต่อต้านยุโรป ทว่าผู้มีสิทธิลงคะแนนส่วนใหญ่มีความรู้เพียงเล็กน้อยหรือถึงขั้นไม่รู้เลยเกี่ยวกับการบูรณาการยุโรปหรือปัญหาความสัมพันธ์กับยุโรปที่สหราชอาณาจักรกำลังเผชิญ ชำร่ายพวกที่ไม่รู้มักจะเป็นพวกต่อต้านยุโรปและฐานเสียงของพรรคแรงงาน ส่งผลให้วิลสันรีบทำการเจรจาข้อตกลงใหม่ในการประชุมที่ดับลินในเดือนมีนาคม ค.ศ. 1975 หรือ สามเดือนก่อนมีการลงคะแนน แล้วรีบประกาศไปว่าข้อตกลงใหม่จากการเจรจานั้นเป็นที่น่าพอใจ ทำให้เมื่อมีการจัดลงประชามติในเดือนมิถุนายน ค.ศ. 1975 ผลคะแนนเสียงพลิกต้องการให้สหราชอาณาจักรคงสมาชิกในประชาคมเศรษฐกิจยุโรปด้วยคะแนนร้อยละ 67.2 ต่อผู้ไม่เห็นด้วยร้อยละ 32.8 (Self, 2010, pp. 127-128) ผลการลงประชามติทำให้ข้อถกเถียงแห่งชาติที่กินระยะเวลาเกือบ 14 ปี จบลง อย่างไรก็ตาม ในสมัยรัฐบาลของเจมส์ คัลลาฮาน (James Callaghan) สหราชอาณาจักรได้รักษาฉายาหุ้นส่วนที่น่าอึดอัด ด้วยการเป็นชาติสมาชิกชาติเดียวที่ไม่เข้าร่วมกลไกอัตราแลกเปลี่ยน (Exchange Rate Mechanism; ERM) ในเดือนมีนาคม ค.ศ. 1979

เมื่อเข้าสู่ยุคของแทตเชอร์ในช่วงทศวรรษที่ 1980 ภาพลักษณ์ที่เธอมีต่อนโยบายยุโรปที่จดจำโดยผู้คนส่วนใหญ่คือการที่แทตเชอร์เป็นศูนย์กลางของแนวคิดต่อต้านยุโรปในช่วงที่ดำรงตำแหน่ง

นายกรัฐมนตรี แม้ในช่วงระหว่างรัฐบาลของแมคมิลแลนและอีท จุดยืนของแทตเชอร์ดูเหมือนเป็นผู้สนับสนุนการบูรณาการยุโรป โดยเฉพาะช่วงหลัง ค.ศ. 1975 แทตเชอร์ได้ไปไกลถึงขั้นกล่าวถึงพรรคอนุรักษนิยมว่าเป็นพรรคแห่งยุโรปเพื่อใช้เป็นจุดแข็งในการวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลพรรคแรงงานของคัลลาฮานที่ปฏิเสธเข้าร่วมกลไกอัตราแลกเปลี่ยน แต่เมื่อแทตเชอร์เข้ามาดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีใน ค.ศ. 1979 ท่าทีที่มีต่อยุโรปได้มีการเปลี่ยนแปลงไปเป็นลักษณะมือคัตต่อยุโรป สะท้อนให้เห็นว่าแทตเชอร์ไม่ใช่พวกสนับสนุนยุโรปแบบเดียวกับอีทและไม่ได้มองว่าอนาคตของ สหราชอาณาจักรนั้นอยู่กับการใกล้ชิดยุโรป ในทัศนะของเธอที่มีต่อยุโรปตามที่ที่ปรึกษาส่วนตัวของเธอได้นิยามไว้ว่า มีตั้งแต่ความเคลือบแคลงสงสัยจนไปถึงการเป็นศัตรูอย่างเปิดเผย เธอเชื่อว่าไม่ว่ากลุ่มไหนในยุโรปก็เป็นพวกที่มีวิสัยทัศน์เกี่ยวกับยุโรปที่ไม่ชัดเจนและเป็นพวกต่อต้านสหราชอาณาจักร เธอยังสงสัยว่าสิ่งที่ประชาคมเศรษฐกิจยุโรปกำลังทำคือการจำกัดเสรีภาพด้วยหน่วยงานราชการ เป็นสังคมนิยมแบบคืบคลาน (creeping socialism) กำหนดกฎระเบียบที่ไร้สาระ มุ่งเน้นการลดอธิปไตยของรัฐ และพยายามลดสำนึกของความเป็นชาติ (Ibid, p. 129) ด้วยมุมมองของเธอ ทำให้ในช่วงตลอดเวลาที่แทตเชอร์อยู่ในตำแหน่งเธอได้ใช้เวทีของประชาคมเศรษฐกิจยุโรปในการปกป้องผลประโยชน์แห่งชาติอย่างเต็มที่

ในปีแรกของการดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี แทตเชอร์ได้เรียกร้องให้มีการปฏิรูปเงินอุดหนุนครั้งใหญ่ด้วยการเตะถ่วงการดำเนินงานของคณะมนตรียุโรป (European council; EC) ซึ่งแทตเชอร์อ้างว่าไม่เป็นธรรมกับสหราชอาณาจักร จนนำไปสู่เหตุการณ์ตั้งคำถามเกี่ยวกับเงินอุดหนุนของสหราชอาณาจักร (British Budgetary Question; BBQ) (Warlouzet, 2018, p. 961) ในสายตาของแทตเชอร์ข้อเสนอที่อีทเจรจาและตกลงมานั้นขาดความเป็นธรรมจากการที่ใน ค.ศ. 1979 สหราชอาณาจักรต้องจ่ายเงินงบประมาณคิดเป็นร้อยละ 20 ของรายรับคณะมนตรียุโรปเพื่อเป็นเงินสนับสนุนให้ประชาคมเศรษฐกิจยุโรป ทั้งที่เป็นประเทศร่ำรวยอันดับที่ 7 จากสมาชิกทั้งหมด แต่กลับได้รับเงินอุดหนุนตอบแทนจากรายจ่ายของคณะมนตรียุโรปเพียงร้อยละ 8.7 (Self, 2010, p. 130) ซึ่งนำมาสู่วาทกรรมของเธอที่คนส่วนใหญ่จดจำ “ฉันต้องการเงินของฉันคืน” (I want my money back) (BBC, 2013b) การต่อสู้เพื่อเงินอุดหนุนกินเวลาไปเกือบ 4 ปี จนในเดือนมิถุนายน ค.ศ. 1984 ได้มีการบรรลุข้อตกลงใหม่ ส่งผลให้สหราชอาณาจักรได้รับเงินอุดหนุนเป็นจำนวนหนึ่งพันหนึ่งร้อยล้านปอนด์ พร้อมกับลดเงินอุดหนุนที่ต้องจ่ายให้คณะมนตรียุโรป

คำถามต่อเงินอุดหนุนถือเป็นชัยชนะของสหราชอาณาจักรและแทตเชอร์อย่างสมบูรณ์ นอกจากเรื่องเงินอุดหนุนแล้ว แทตเชอร์พร้อมเรียกร้องให้มีการปฏิรูปใดๆ ก็ตามที่เธอเห็นว่าสหราชอาณาจักรเสียผลประโยชน์ เช่น นโยบายเกษตรร่วมซึ่งเธอมองว่าใช้งบประมาณเกินความจำเป็น และผลผลิตทางการเกษตรบางอย่างที่ได้เงินอุดหนุนก็ถูกขายในราคาแพงเกินจริงในประเทศ

คอมมิวนิสต์ยุโรปตะวันออก เป็นต้น (Warlouzet, 2018, pp. 964-965) นอกจากนี้ แทตเชอร์ได้แสดงจุดยืนของเธอชัดเจนว่าไม่ได้สนับสนุนการรวมตัวเป็นสหภาพ จุดยืนดังกล่าวได้ปรากฏให้เห็นชัดเจนมากขึ้นใน ค.ศ. 1990 เมื่อฌัก เดลอร์ (Jacques Delors) เรียกร้องให้รัฐสภาแห่งยุโรป (European Parliament) กลายเป็นโครงสร้างประชาธิปไตยของประชาคมเศรษฐกิจยุโรป ส่วนคณะมนตรียุโรปกลายเป็นฝ่ายบริหาร และคณะมนตรี (Council of Ministers) เป็นวุฒิสภา (BBC, 2013b) อย่างไรก็ตาม นโยบายต่อยุโรปของแทตเชอร์มักถูกจดจำว่าเป็นฝ่ายต่อต้านการบูรณาการยุโรป แต่โลรองต์ วอลรูซเซท (Laurent Warlouzet) กลับยกย่องแทตเชอร์ว่าเป็นผู้สนับสนุนการบูรณาการยุโรปที่แท้จริงผ่านการผลักดันบทบาทของสหราชอาณาจักรเข้าไปมีส่วนกำหนดทิศทางของประชาคมเศรษฐกิจยุโรป (Warlouzet, 2018, p. 963) แม้ว่าท่าทีของแทตเชอร์ที่มีต่อยุโรปส่วนหนึ่งทำไปเพื่อหวังผลต่อความนิยมภายในประเทศด้วยก็ตาม

ในช่วงของเมเจอร์ ลอนดอนได้ดำเนินนโยบายในลักษณะเดียวกันกับแทตเชอร์แต่ลดความรุนแรงลงมา แต่ด้วยวิสัยทัศน์ของเมเจอร์ที่มีความคิดแบบสังคมนิยม ทำให้สหราชอาณาจักรเพิ่มการมีส่วนร่วมในการบูรณาการยุโรปมากขึ้น แม้ในช่วง ค.ศ. 1992 เมเจอร์ได้พาสหราชอาณาจักรออกจากกลไกอัตราแลกเปลี่ยน ประเด็นดังกล่าวได้กลายเป็นสาเหตุหนึ่งทำให้เมเจอร์และพรรคอนุรักษนิยมแพ้ในการเลือกตั้งทั่วไปใน ค.ศ. 1997 อย่างไรก็ตาม เมเจอร์สามารถพาสหราชอาณาจักรเข้าร่วมสหภาพยุโรปได้อย่างราบรื่นภายหลังเซ็นสนธิสัญญามาสทริชท์ (Maastricht Treaty) ใน ค.ศ. 1993 ซึ่งถือว่าเป็นหมุดหมายสำคัญในการเพิ่มบทบาทของสหราชอาณาจักรต่อยุโรปหลังจากนี้ (Sanders, 2017, pp. 153-154)

การขึ้นมาเป็นรัฐบาลของพรรคแรงงานตั้งแต่ ค.ศ. 1997 ได้เห็นการเปลี่ยนแปลงต่อท่าทีและการดำเนินนโยบายที่มีต่อยุโรปที่มีความแตกต่างจากรัฐบาลก่อนหน้า ภายใต้แบลร์ ผู้ที่ได้มีจุดยืนในเชิงบวกต่อการบูรณาการยุโรป ดังที่สะท้อนผ่านสุนทรพจน์ของเขาในที่ประชุมพรรคแรงงานตั้งแต่ช่วง ค.ศ. 1994-1996 โดยเฉพาะใจความในสุนทรพจน์ของเขาที่ชัทธัมเฮาส์ (Chatham House) ใน ค.ศ. 1995 ที่ผู้ศึกษาสรุปใจความสำคัญได้ว่าอิทธิพลของสหราชอาณาจักรในเวทีโลกขึ้นอยู่กับอิทธิพลและบทบาทในสหภาพยุโรป (Chatham house, 1995) แต่ถึงกระนั้นท่าทีสนับสนุนของแบลร์ก็ปรากฏให้เห็นข้อจำกัด เขาแสดงจุดยืนชัดเจนว่าไม่ต้องการให้สหภาพยุโรปกลายเป็นเอกรัฐ ดังที่เขาให้สัมภาษณ์ต่อหนังสือพิมพ์เดอะซันว่า *“ผมไม่ได้มีความสนใจหรือมีความต้องการให้เกิดเอกรัฐยุโรป ถ้ามีความพยายามที่จะผลักดันมันขึ้นมา ผมจะจัดการมันเอง”* (I will have no truck with a European superstate. If there are moves to create that dragon I will slay it) (The Guardian, 2007) ส่งผลให้เมื่อแบลร์ขึ้นมาดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีลอนดอนได้เล่นบทบาทนำในการสนับสนุนการบูรณาการยุโรปและความร่วมมือภายในสหภาพยุโรปในมิติทางด้านการทหาร เห็น

ได้จากการเข้าไปมีส่วนร่วมต่อการเจรจาและให้สัตยาบันสนธิสัญญาของสหภาพยุโรปที่แบลร์ใช้โอกาสนี้แสดงถึงความนิยมยุโรปในรัฐบาลใหม่ เช่น ปฏิญญาแซงต์มาโล (Saint-Malo declaration) ใน ค.ศ. 1998 สนธิสัญญาอัมสเตอร์ดัม (Treaty of Amsterdam) ใน ค.ศ. 1999 สนธิสัญญานีซ (Treaty of Nice) ใน ค.ศ. 2001 เป็นต้น นอกเหนือจากนี้ยังเห็นบทบาทสำคัญของสหราชอาณาจักรในการผลักดันการขยายตัวของสหภาพยุโรปในบรรดาอดีตรัฐบริวารของสหภาพโซเวียตในยุโรปตะวันออกและเป็นส่วนหนึ่งในการผลักดันให้สหภาพยุโรปมีบทบาทมากขึ้นในด้านความมั่นคงผ่านการพัฒนานโยบายต่างประเทศและความมั่นคงร่วมกัน (Common Foreign and Security Policy) (Holden, 2011, p. 159) รวมถึงได้มีการแสดงออกความนิยมยุโรปของเขาและวิพากษ์วิจารณ์การดำเนินนโยบายต่างประเทศของรัฐบาลในอดีตที่มีต่อการบูรณาการยุโรปอย่างต่อเนื่อง เช่น สุนทรพจน์ต่อรัฐสภายุโรป ใน ค.ศ. 2005 ที่แบลร์ได้กล่าวว่า “ผมเป็นพวกนิยมยุโรปที่มีความกระตือรือร้นและเป็นเสมอมา การโหวตครั้งแรกในชีวิตของผมคือการโหวตเกี่ยวกับการเป็นประชาคมที่ด้วยสมาชิกของสหราชอาณาจักรในประชาคมยุโรป ใน ค.ศ. 1975 และแน่นอนว่าผมโหวตเห็นชอบ” (I am a passionate pro-European. I always have been. My first vote was in 1975 in the British referendum on membership and I voted yes.) (Blair, 2005) หรือ สุนทรพจน์เกนต์ (Ghent speech) ใน ค.ศ. 2000 ที่แบลร์ได้วิพากษ์วิจารณ์การตัดสินใจของรัฐบาลในอดีตที่ตัดสินใจไม่เข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของการบูรณาการยุโรปจากการถอนตัวจากการประชุมที่เมสซีน่าว่าเป็น “การเอาหัวฝังดิน” (head in the sand) และถือเป็นความผิดพลาดในการดำเนินนโยบายต่างประเทศมากที่สุดในยุคหลังสงคราม (BBC, 2000b) การแสดงทำนองดังกล่าวของแบลร์ทำให้อาจจะมองได้ว่าแบลร์เป็นนายกรัฐมนตรีที่มีจุดยืนนิยมยุโรปที่สุคนับตั้งแต่ฮิท (Stephens, 2001, p. 67) และสอดคล้องไปกับการพยายามส่งเสริมบทบาทของลอนดอนในฐานะสะพานเชื่อมระหว่างสหรัฐฯ และยุโรป

อย่างไรก็ดี ถ้าพิจารณาถึงเป้าหมายและการกระทำของลอนดอนในยุคแบลร์ ผู้ศึกษามองว่าภาพลักษณ์ของการเป็นพวกนิยมยุโรปของแบลร์เป็นเพียงแค่อากหน้า ส่วนเนื้อแท้ก็คือความหวงแหนอธิปไตยเหนือสิ่งอื่นใดและต้องการใช้สหภาพยุโรปเป็นวิธีการส่งเสริมผลประโยชน์แห่งชาติและอิทธิพลของตนเองทั้งในภูมิภาคและระดับโลก ดังที่เห็นได้จากการกระทำของลอนดอนหลายอย่าง เช่น ความพยายามกีดกันไม่ให้กาย เวอร์ฮอฟสตัดต์ (Guy Verhofstadt) ผู้มาจากกลุ่มนิยมสหพันธรัฐขึ้นสู่ตำแหน่งประธานคณะกรรมการยุโรปในการเลือกตั้ง ค.ศ. 2004 การใช้บทบาทของประธานคณะมนตรียุโรปในการผลักดันผลประโยชน์แห่งชาติ การเตะถ่วงการเจรจาเกี่ยวกับสนธิสัญญารัฐธรรมนูญ (Constitutional Treaty) ในการเจรจารอบแรก เป็นต้น แม้กระทั่งการผลักดันให้มีการรับสมาชิกใหม่จากอดีตรัฐบริวารของสหภาพโซเวียตในยุโรปตะวันออกที่ดูเหมือนการสนับสนุนการบูรณาการยุโรป มีเป้าประสงค์ที่แท้จริงคือ การแสวงหาพันธมิตรเพิ่มเติมให้แก่

ความสัมพันธ์ข้ามแอตแลนติก (new Atlanticist) การส่งเสริมตลาดเปิดเสรี และแสวงหาแนวร่วมในการต่อต้านแนวคิดสหพันธรัฐ (Holden, 2011, pp. 159-163)

นอกจากนี้ท่าทีดังกล่าวของลอนดอนได้ถูกยืนยันผ่านสุนทรพจน์ของแบลร์ใน ค.ศ. 2006 ที่ยืนยันถึงทัศนะของแบลร์ต่อการบูรณาการยุโรปอย่างแท้จริง เขากล่าวว่า เขาเชื่อในการเข้าไปมีส่วนร่วมกับการบูรณาการของยุโรปอย่างลึกซึ้งมากขึ้น แต่การดำเนินการหรือไม่ถือเป็น “สิทธิอธิปไตยอันชอบธรรมของรัฐ ถ้ารัฐสนใจจะทำเช่นนั้น” (as of sovereign right, where it is in their interest to do so) (Prime Minister Office, 2006) ซึ่งคำพูดนี้ถูกสะท้อนผ่านเห็นชัดในการตัดสินใจของลอนดอนที่ไม่เข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของเขตสกุลยูโรและยังคงใช้เงินสกุลปอนด์เป็นสกุลหลักต่อไป ซึ่งแสดงถึงนัยยะสำคัญต่อการบูรณาการทางเศรษฐกิจลึกซึ้งกับทางสหภาพยุโรปที่มากขึ้น ส่วนหนึ่งการตัดสินใจลักษณะดังกล่าวมาจากสาธารณชนและชนชั้นนำบางส่วนกังวลต่อการขาดอิสระและสูญเสียอธิปไตยทางการเงิน (Segal, 2023) เพราะแบลร์ได้แสดงจุดยืนที่สนับสนุนการเข้าร่วมเขตสกุลยูโร แม้ว่าจะไม่ปรากฏหลักฐานแน่ชัดถึงการสนับสนุนดังกล่าวมาจากปัจจัยหรือสาเหตุใดเป็นพิเศษ (Holden, 2011, p. 162)

เมื่อบราวน์ขึ้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีแทนแบลร์ใน ค.ศ. 2007 ปัจจัยจากในยุคแบลร์อันได้แก่ สงครามต่อต้านการก่อการร้าย อันนำไปสู่ความเสื่อมถอยของความสัมพันธ์พิเศษที่กล่าวได้ว่ายังคงอยู่ แต่ไม่เข้มข้นเท่าเดิม ประกอบกับวิกฤตการเงิน ใน ค.ศ. 2008 ส่งผลให้แนวคิดแบบเสรีนิยมใหม่ของสหรัฐฯ ได้สูญเสียความน่าเชื่อถือลง และเป็นเหตุการณ์ที่ครอบงำการดำเนินนโยบายส่วนใหญ่ในช่วงสมัยของบราวน์ นอกจากนี้บราวน์ถูกจัดว่าเป็นกลุ่มนิยมยุโรปเฉกเช่นเดียวกับแบลร์ ส่งผลให้การดำเนินนโยบายต่อยุโรปของบราวน์ได้นำพาให้ลอนดอนหันไปให้ความสัมพันธ์กับสหภาพยุโรปมากขึ้น นโยบายตอบสนองต่อวิกฤตการณ์เงินโลกที่ถูกใช้โดยบราวน์ ได้ถูกหลายรัฐสมาชิกของสหภาพยุโรปนำไปปรับใช้กับนโยบายรับมือของตนเอง จนกล่าวได้ว่าสหราชอาณาจักรภายใต้บราวน์ได้ดำเนินนโยบายบทบาทนำในสหภาพยุโรปที่แท้จริง รวมถึงในสมัยของบราวน์ได้มีการลงนามในสนธิสัญญาลิสบอน (Treaty of Lisbon) ใน ค.ศ. 2007 เป็นหมุดหมายสำคัญต่อความต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมในการบูรณาการมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะด้านกฎหมาย แม้ต้องเผชิญเสียงวิพากษ์วิจารณ์จากสาธารณชนและพรรคอนุรักษนิยมว่าเป็นการจำยอมยกอธิปไตยของสหราชอาณาจักรให้แก่สหภาพยุโรปที่ไม่ผ่านความเห็นชอบของประชาชน จากการที่บราวน์ปฏิเสธที่จะทำประชามติเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว (Gardiner & McNamara, 2008) บราวน์ยังคงแสดงจุดยืนสนับสนุนการบูรณาการยุโรปอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในช่วง ค.ศ. 2009 ที่บราวน์ได้เน้นย้ำความสำคัญของยุโรปในนโยบายต่างประเทศของสหราชอาณาจักรมากขึ้น ดังที่ปรากฏในสุนทรพจน์ต่อรัฐสภายุโรปของเขา ที่เขา

กล่าวชัดเจนว่าต้องการสนับสนุนบทบาทของยุโรปให้มาแทนที่ฉันทามติอชิงตัน (Holden, 2011, p. 162)

อย่างไรก็ดี แม้ท่าทีของบราวน์มีต่อการบูรณาการยุโรปเป็นไปในเชิงบวกอย่างมาก แต่ในรัฐบาลของบราวน์ก็ยังคงมีความพยายามในการรักษาผลประโยชน์แห่งชาติบางอย่างอยู่บ้าง จากความพยายามรักษาความเป็นอิสระทางการเงิน เมื่อสหภาพยุโรปพยายามยกระดับและสร้างความเข้มแข็งกับระเบียบทางการเงินของตนเองมากขึ้น เนื่องจากจะนำไปสู่ผลกระทบกับสถาบันการเงินและภาคธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการเงินที่ตั้งอยู่ในลอนดอน (Traynor, 2009) ทำให้โดยสรุปแล้ว ภาพลักษณ์รัฐบาลของแบร์และบราวน์อาจจะถูกมองว่ามีความนิยมยุโรป แต่โดยเนื้อแท้รัฐบาลของแบร์และบราวน์ได้ดำเนินนโยบายต่อยุโรปไม่ได้มีความแตกต่างจากรัฐบาลก่อนหน้าที่มุ่งหวังในการรักษาผลประโยชน์แห่งชาติสูงสุด แต่ก็ปฏิเสธไม่ได้ถึงการที่แบร์และบราวน์เป็นนายกรัฐมนตรีที่มีจุดยืนนิยมยุโรปและสนับสนุนการบูรณาการมากที่สุดนับตั้งแต่สมัยของฮีท

ภายหลังการเลือกตั้งทั่วไปใน ค.ศ. 2010 ได้เห็นการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองของสหราชอาณาจักร เมื่อพรรคอนุรักษนิยมได้จัดตั้งรัฐบาลผสมร่วมกับพรรคเสรีประชาธิปไตย ถือเป็น การส่งสัญญาณว่าจะนำไปสู่การดำเนินนโยบายเชิงบวกและเข้าไปมีส่วนร่วมกับการบูรณาการยุโรปที่เข้มแข็งขึ้น ถ้าพิจารณาถึงสุนทรพจน์โครงข่ายโลกของเฮก ใน ค.ศ. 2010 ที่เน้นย้ำว่าสหราชอาณาจักรต้องให้ความสำคัญต่อการแสวงหาบทบาทที่มากขึ้นภายในสหภาพยุโรป (Foreign & Commonwealth Office, 2010) เพื่อนำไปสู่การเพิ่มอิทธิพลของสหราชอาณาจักรในเวทีโลก ประกอบกับจุดยืนของพรรคร่วมรัฐบาลอย่าง พรรคเสรีประชาธิปไตยที่แสดงให้เห็นอย่างเด่นชัดว่าเป็นพรรคที่นิยมยุโรป (Garnett et al., 2018, p. 304) ทำให้เป็นที่คาดว่าลอนดอนมีแนวโน้มที่จะให้ความสนใจต่อบทบาทภายในสหภาพยุโรปมากและทำให้เกิดสมดุลกับแนวคิดคัดต่อสหภาพยุโรป (Euro-scepticism) ที่เติบโตมากขึ้นในพรรคอนุรักษนิยม (Jokela, 2013, p. 5) ทว่าการที่อำนาจในการกำหนดและดำเนินนโยบายการต่างประเทศได้ขึ้นอยู่กับคาเมรอนและเฮก มากกว่าที่จะเปิดโอกาสให้นิค เคล็ก (Nick Clegg) หัวหน้าพรรคเสรีประชาธิปไตย ในฐานะรองนายกรัฐมนตรีเข้าไปมีส่วนร่วม เพราะในฐานะรองนายกรัฐมนตรี บทบาทส่วนใหญ่จะพัวพันเกี่ยวกับเรื่องภายในประเทศมากกว่าต่างประเทศ (Garnett et al., 2018, p. 305) ประกอบวิกฤตหนี้สาธารณะในหลายรัฐสมาชิกสหภาพยุโรปที่ส่งให้ความน่าเชื่อถือของเขตสกุลเงินยุโรปและความต้องการอย่างลึกซึ้งกับสหภาพยุโรปมาถึงจุดชะงัก ส่งผลให้รัฐบาลผสมของคาเมรอนมีท่าทีต่อต้านการบูรณาการยุโรปที่มีความลึกซึ้งขึ้น ดังที่ปรากฏในการจัดทำเอกสารทบทวนความสามารถของความสามารถ (Balance of Competences Review) ที่จัดทำขึ้นใน ค.ศ. 2012 เกี่ยวกับการตรวจสอบถึงความสามารถของสหภาพยุโรปสามารถทำอะไรได้บ้างและมีผลกระทบต่อสหราชอาณาจักรอย่างไร ซึ่งถือเป็นเอกสาร

สำคัญที่สะท้อนถึงความกังวลของรัฐบาลคาเมรอนต่อการบูรณาการยุโรป โดยเฉพาะในมิติการต่างประเทศ เช่น การต่อต้านไม่ให้สหภาพยุโรปเป็นตัวแทนหรือแสดงจุดยืนแทนรัฐสมาชิกต่อเรื่องที่เป็นความสามารถร่วมกัน (shared competences) ในการเจรจาพหุภาคีใดๆ เป็นต้น (Jokela, 2013, p. 6) รวมถึงเป็นภาพสะท้อนถึงกระแสการเติบโตของอคติที่มีต่อสหภาพยุโรปเพิ่มมากขึ้น

ในท้ายที่สุดแล้ว กระแสต้องการให้สหราชอาณาจักรออกจากการเป็นสมาชิกของสหภาพยุโรปได้เติบโตจนเป็นที่น่าตกใจ จนนำไปสู่การลงประชามติในวันที่ 23 มิถุนายน ค.ศ. 2016 ผลคะแนนออกมาด้วยชัยชนะของฝ่ายสนับสนุนให้ออกจากการเป็นสมาชิกของสหภาพยุโรป หรือกลุ่มเบร็กซิตเทียร์ (Brexiters) ได้กลายเป็นหนึ่งในเหตุการณ์ที่นำมาสู่การเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ต่อการดำเนินนโยบายการต่างประเทศของสหราชอาณาจักร โดยเฉพาะความร่วมมือกับยุโรป รวมถึงส่งผลให้สหราชอาณาจักรเริ่มผลักดันแนวคิดโกลบอลบริเตน ส่วนจะส่งผลอย่างไรต่อความสัมพันธ์กับยุโรป ผู้ศึกษาจะกล่าวถึงประเด็นนี้ในบทถัดไป

2.3 พรรคแรงงานใหม่กับการดำเนินนโยบายต่างประเทศแบบใหม่

หลังจากพรรคอนุรักษนิยมครองตำแหน่งเก้าอ้นายกรัฐมนตรียาวนานถึง 18 ปี ใน ค.ศ. 1997 พรรคแรงงานสามารถกลับมาชนะการเลือกตั้งอย่างถล่มทลายและสามารถครองเสียงข้างมากในสภาได้มากถึง 418 ที่นั่งในสภาผู้แทนราษฎร (UK political info) ทำให้การปรับภาพลักษณ์ของพรรคแรงงานภายใต้แนวคิด “แรงงานใหม่” (New Labour) ของแบลร์ประสบความสำเร็จอย่างงดงามและกลายเป็นเรื่องราวทางการเมืองที่สำคัญในหน้าประวัติศาสตร์การเมืองของสหราชอาณาจักร แต่ปฏิเสธไม่ได้เช่นกันว่าการเข้ามามีอำนาจของพรรคแรงงานใน ค.ศ. 1997 ถือได้ว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญในการดำเนินนโยบายต่างประเทศของสหราชอาณาจักรในต้นคริสต์ศตวรรษที่ 21 นอกจากนี้ผู้ศึกษาต้องการหยิบยกนโยบายต่างประเทศของพรรคแรงงานใหม่ขึ้นมาเพื่อเป็นตัวอย่างในการตอบสนองและจัดการต่อความเสื่อมถอยของสหราชอาณาจักรในหลังสงคราม เพื่อนำไปสู่การชี้ให้เห็นถึงความท้าทายที่เกิดขึ้นในการดำเนินนโยบายต่างประเทศในยุคหลังสงครามของสหราชอาณาจักร

ถ้าพิจารณาจากบริบทภายนอกในช่วงเวลานั้น โลกกำลังเข้าสู่คริสต์ศตวรรษใหม่ สงครามเย็นที่กินเวลาเกือบครึ่งศตวรรษจบลงด้วยการเสื่อมสลายของระเบียบโลกที่มีสองขั้วอำนาจจากการล่มสลายของสหภาพโซเวียตใน ค.ศ. 1992 การเสื่อมสลายของระเบียบโลกที่มีสองขั้วอำนาจได้กลายเป็นจุดเริ่มต้นของระเบียบโลกภายใต้ความเป็นเจ้าของสหรัฐอเมริกา (American hegemony)

แต่ความแน่นอนของวอชิงตันต่อแนวทางในการดำเนินนโยบายต่างประเทศ กลับกลายเป็นตัวแปรที่ไม่แน่นอนในการกำหนดนโยบายให้ชนชั้นนำในลอนดอน โดยเฉพาะหลังการประสบความสำเร็จของกองกำลังรักษาสันติภาพในโซมาเลียภายใต้การนำของสหรัฐฯ ทำให้ทางวอชิงตันเริ่มดำเนินนโยบายแบบโดดเดี่ยวตนเอง ส่วนในยุโรปได้มีการเปลี่ยนแปลงสำคัญเกิดขึ้นที่ส่งผลต่อสภาพแวดล้อมในระหว่างประเทศ ได้แก่ การล่มสลายของกำแพงเบอร์ลินส่งผลให้ประเทศเยอรมนี ตะวันตกและตะวันออกรวมตัวกันกลายเป็นรัฐที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจที่สูงขึ้น การล่มสลายของกลุ่มประเทศคอมมิวนิสต์และการขาดเสถียรภาพในยุโรปตะวันออก การฟื้นขึ้นมาของรัสเซียจากการล่มสลายของสหภาพโซเวียต แต่เหตุการณ์ที่สำคัญที่สุด คือ การลงนามในสนธิสัญญา มาสทริชท์ ใน ค.ศ. 1993 ประเทศสมาชิกในประชาคมเศรษฐกิจยุโรปได้เปลี่ยนผ่านความร่วมมือไปสู่การเป็นสมาชิกของสหภาพยุโรป (European union) ซึ่งเป็นองค์กรเหนือรัฐที่มีการทำทนายแนวความคิดิปไตยของรัฐ เช่น การใช้สกุลเงินร่วมกัน มีการใช้ข้อตกลงเชงเกน (Schengen Agreement) เพื่อให้ประชาชนในรัฐสมาชิกสามารถเดินทางข้ามไปมาได้โดยไม่ต้องใช้หนังสือเดินทาง

รวมถึงการพัฒนาทางเทคโนโลยีที่นำไปสู่ยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) เมื่อสำนึกความเป็นสากลได้เชื่อมโยงโลกด้วยกัน (global interconnectedness) ถือเป็นการทำทนายแนวความคิดิปไตยที่ชนชั้นนำของสหราชอาณาจักรเชื่อถือและพยายามรักษามาโดยตลอด นอกจากนี้บริบทภายในประเทศเองก็มีการเปลี่ยนแปลง การรวมกลุ่มทางสังคมและองค์กรทางการเมืองที่ได้พัฒนาตลอดในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 20 ได้ถูกลดความสำคัญลง เช่น พรรคการเมือง สหภาพการค้า กลุ่มทางศาสนา การเสื่อมถอยการแข่งขันของการเมืองภายในประเทศ การลดลงของสัดส่วนของผู้มาใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง และฐานคะแนนเสียงตามชนชั้น (class based politics) (McCormack, 2011, p. 106) ด้วยสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลง พรรคแรงงานใหม่จึงเป็นตัวแทนของอุดมการณ์ทางการเมืองในแบบยุคหลังสงครามเย็น (post-ideological politics) เพราะสิ่งที่พรรคพยายามนำเสนอคือการเป็นทางเลือกที่สาม (third way) ซึ่งเป็นคำที่นักวิชาการใช้นิยามถึงปรากฏการณ์การเกิดขึ้นมาของพรรคการเมืองที่มีอุดมการณ์ทางการเมืองในแบบยุคหลังสงครามเย็น ความเสื่อมของการรวมกลุ่มทางสังคมและองค์กรทางการเมืองทำให้พรรคเหล่านี้ละทิ้งสิ่งผูกมัดเอกลักษณ์ และตัวตนดั้งเดิม เช่น พรรคแรงงานใหม่ของแบลร์ได้ละทิ้งการเป็นกระบอกเสียงและตัวแทนของชนชั้นแรงงาน เป็นต้น

การเปลี่ยนแปลงทั้งในบริบทภายในและภายนอกทำให้รัฐบาลพรรคแรงงานต้องการนโยบายที่มีความแปลกใหม่ที่สอดคล้องไปกับความเปลี่ยนแปลง รวมถึงนโยบายการต่างประเทศ ทำให้ในช่วงรัฐบาลของแบลร์ได้มีการปรับวิสัยทัศน์ใหม่ทุกอย่างตั้งแต่ความหมายของการเป็นบริติช จนไปถึงการมีปฏิสัมพันธ์กับชาติอื่นและองค์กรระหว่างประเทศ เพื่อที่ได้ “เริ่มต้นใหม่” หรือนักวิชาการบางกลุ่ม

กล่าวว่า เป็นการดำเนินนโยบายต่างประเทศที่มีความนอกรีต (unorthodox) ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานการคิดซ้อนทับอยู่บนแนวคิดสองแบบ ได้แก่ แนวคิดแรกคือแนวคิดเกี่ยวกับการพึ่งพาอาศัยกัน (interdependent) ในระบบระหว่างประเทศและยุคโลกาภิวัตน์ ทำให้พรรคแรงงานใหม่เป็นพวกสนับสนุนสากลนิยม (Internationalism) โดยภายใต้สมมุติฐานของรัฐบาลพรรคแรงงานใหม่ ยุคโลกาภิวัตน์คืออุปสรรคสำคัญเพราะในแง่หนึ่งความคิดโลกาภิวัตน์ได้ทำลายธรรมชาติอธิปไตยของรัฐ (Daddow & Gaskarth, 2011, p. 2) จากการที่แรงขับเคลื่อนในระดับโลก (Global force) สามารถบ่อนทำลายความชอบธรรมของชนชั้นนำในการกำหนดทิศทางของรัฐได้ ทำให้รัฐต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบอำนาจของตนใหม่ในการเข้าไปมีส่วนร่วมในองค์กรระหว่างประเทศ

แต่ในอีกแง่หนึ่งนี่ก็คือโอกาสที่จะมีอิทธิพลในการกำหนดทิศทางของระบบระหว่างประเทศที่เปิดโอกาสให้สามารถเล่นบทบาทผู้นำในความร่วมมือระหว่างประเทศมากขึ้นและนำไปสู่การพานโยบายการต่างประเทศของสหราชอาณาจักรไปสู่นโยบายหนทางที่สาม (third way policy) ซึ่งน่าสนใจว่าแนวคิดหนทางที่สามคือความพยายามส่งออกวาระ (agenda) ภายในประเทศที่ไปยังเวทีระหว่างประเทศเพื่อที่ไว้ระดังกล่าวในการกำหนดทิศทางของระบบระหว่างประเทศ ซึ่งจิม บูลเลอร์ (Jim Buller) เสนอว่าการส่งออกการปฏิรูปภายในประเทศไปยังระหว่างประเทศถือเป็นลักษณะเฉพาะอย่างหนึ่งของนโยบายการต่างประเทศของรัฐบาลพรรคแรงงาน (Buller, 2004, pp. 196-197) เห็นได้จากแถลงการณ์เกี่ยวกับพันธกิจ (mission statement) ของกระทรวงการต่างประเทศที่กล่าวโดยโรบิน คูก (Robin Cook) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศในวันที่ 12 พฤษภาคม ค.ศ. 1997 มีเนื้อหว่า “ในโลกปัจจุบันที่นโยบายต่างประเทศไม่สามารถตัดขาดกับนโยบายภายในประเทศได้แต่ได้กลายเป็นศูนย์กลางของโครงการทางการเมืองใดๆ ก็ตาม” (modern world foreign policy is not divorced from domestic policy but a central part of any political programme. In order to achieve our goals for the people of Britain we need a foreign strategy that supports the same goals) (The Guardian, 1997) หรือที่แบลร์เคยโต้แย้งว่า “นโยบายต่างประเทศควรเป็นสิ่งที่ส่งเสริมและสะท้อนถึงเป้าหมายภายในประเทศ” (It should complement and reflect domestic goals) (Self, 2010, p. 218) คำพูดดังกล่าวได้สนับสนุนข้อเสนอของบูลเลอร์อย่างชัดเจน ส่วนแนวคิดที่สอง คือ การสร้างความมั่นใจเกี่ยวกับการเป็นบริติช และผลักดันให้สหราชอาณาจักรไปอยู่ในบทบาทแนวหน้าในเวทีระหว่างประเทศ ทำให้การเข้ามาของพรรคแรงงานใหม่ใน ค.ศ. 1997 ถือเป็นหมุดหมายสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงในการดำเนินนโยบายการต่างประเทศของสหราชอาณาจักร ดังนั้นผู้ศึกษาใช้โอกาสนี้กล่าวถึงความพยายามที่โดดเด่นของพรรคแรงงานในการผลักดันบทบาทของสหราชอาณาจักรในเวทีโลกผ่านมิติดังต่อไปนี้

2.3.1. ความพยายามในการกำหนดบทบาทของสหราชอาณาจักรในโลก

รัฐเปรียบเสมือนปัจเจกหนึ่งที่อยู่ใต้อำนาจที่ต้องการรู้ว่าตนเองจะมีปฏิสัมพันธ์อย่างไรในสังคม ซึ่งการที่จะเข้าใจว่าตนจะปฏิสัมพันธ์อย่างไรต้องเข้าใจถึงบทบาทที่ตนเองมีต่อสังคม ซึ่งในกรณีของรัฐนั้น การที่สามารถนิยามบทบาทของรัฐได้มีส่วนช่วยในการกำหนดทิศทางนโยบายต่างประเทศว่ารัฐจะดำเนินบทบาทและมีปฏิสัมพันธ์อย่างไรต่อเวทีระหว่างประเทศ ทำให้ต้องเข้าใจแนวคิดของอำนาจและอิทธิพลซึ่งเป็นศูนย์กลางของการทำความเข้าใจและกำหนดบทบาทของรัฐที่มีต่อเวทีระหว่างประเทศ ทำให้มีคำถามว่าอะไรคือแหล่งที่มาของอำนาจและอิทธิพลรัฐ ตามที่เจมส์ บาร์เบอร์ (James Barber) ได้สรุปจากข้อถกเถียงของ CPRS (Central Policy Review Staff หรือ Think-Tank) มองว่าอำนาจและอิทธิพลถูกกำหนดด้วยความแข็งแกร่งทางเศรษฐกิจของประเทศนั้น ถ้าใช้นิยามนี้เป็นตัวกำหนดอำนาจและอิทธิพล เศรษฐกิจคือตัวกำหนดทรัพยากรที่ใช้การดำเนินนโยบายต่างประเทศ (Barber, 1980, pp. 93-94) แต่อาจจะมีบางท่านที่มีข้อโต้แย้งว่า อำนาจและอิทธิพลของรัฐควรกำหนดจากศักยภาพและขีดความสามารถของรัฐ เช่น การเป็นสมาชิกถาวรของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ความสามารถในการดูแลภาวะผูกพันจากอดีตอย่างกรณีไซปรัสและ โรดีเชีย เป็นต้น ทำให้การยัดนิยามลักษณะนี้ สหราชอาณาจักรอาจถูกมองว่าเป็นมหาอำนาจก็ได้ แต่ถ้ามองให้ลึกซึ้งเข้าไปอีก ความสามารถในการกำหนดทิศทางของผลลัพธ์ของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นบนเวทีระหว่างประเทศก็เป็นหนึ่งในปัจจัยที่มหาอำนาจพึงมี ซึ่งสหราชอาณาจักรขาดขีดความสามารถดังกล่าว ดังที่ปรากฏให้เห็นในหลายเหตุการณ์สำคัญ เช่น วิกฤตการณ์สุเอซ ความพยายามที่เป็นสะพานเชื่อมระหว่างสหรัฐฯ และรัสเซียในช่วงต้นสงครามเย็น เป็นต้น ทำให้ผู้ศึกษาได้ข้อสรุปว่า สหราชอาณาจักรได้สูญเสียสถานะมหาอำนาจที่มีมาแต่เดิมในช่วงก่อนสงครามโลกครั้งที่สอง

อย่างไรก็ตาม มุมมองที่ว่าสหราชอาณาจักรได้สูญเสียบทบาทและสถานะของมหาอำนาจไป เป็นสิ่งที่ชนชั้นนำในลอนดอนยอมรับไม่ได้ ทำให้ชนชั้นนำในลอนดอนได้พยายามแสวงหาหาวิธีการรักษาบทบาทและอิทธิพลของสหราชอาณาจักรบนเวทีโลก ทำให้เกิดเป็นความหมกมุ่นกับความพยายามที่จะรักษาสถานะมหาอำนาจของตนในช่วงระหว่าง ค.ศ. 1945 จนถึงอย่างน้อยในช่วงทศวรรษที่ 1960 ในช่วงเวลาดังกล่าวชนชั้นนำในลอนดอนพยายามใช้ทรัพยากรลงทุนไปกับการรักษาอิทธิพลของตนในมิติทางการทหารและเศรษฐกิจ รวมถึงการพยายามรักษาบทบาทและเขตอิทธิพลของตนผ่านการดำเนินนโยบายต่างประเทศตามหลักวงกลมมหัศจรรย์ทั้งสามวง ดังที่แอกสัน อดีตรัฐมนตรีต่างประเทศของสหรัฐฯ กล่าวไว้ใน ค.ศ. 1962 ว่า “สหราชอาณาจักรได้สูญเสียจักรวรรดิและยังหาบทบาทของตนเองไม่เจอ” (Great Britain has lost an empire and has not yet found a role)

ถือเป็นคำวิพากษ์วิจารณ์ที่ชัดเจนที่สุดถึงสถานะบทบาทที่ระหว่างประเทศของสหราชอาณาจักรในหลังสงครามโลกครั้งที่สอง รวมถึงสะท้อนความไม่ชัดเจนในการเลือกบทบาทและการเล่นบทบาทที่เกินศักยภาพของตน (Self, 2010, p. 6) เพราะสหราชอาณาจักรได้พยายามเล่นบทบาทอำนาจอิสระ พยายามเล่นบทบาทที่แยกจากยุโรป พยายามเล่นบทบาทบนความสัมพันธ์พิเศษกับสหรัฐฯ และ พยายามเล่นบทบาทเป็นประมุขของเครือจักรภพ (Fraser, 2017, p. 32) วาทกรรมของแอดสันได้ เป็นสิ่งที่คอยหลอกหลอนชนชั้นนำในลอนดอนจวบจนถึงปัจจุบัน

ชนชั้นนำได้พยายามนิยามบทบาทของสหราชอาณาจักรในมิติของการต่างประเทศว่าคืออะไร มาโดยตลอด ซึ่งก็ต่างวนเวียนอยู่กับแนวคิดที่ “สหราชอาณาจักรมีบทบาทสำคัญในโลก” ซึ่งเป็นการ ใช้ภาษาแสดงให้เห็นความชัดเจนว่าสหราชอาณาจักรเข้าหาและมีพฤติกรรมอย่างไรบนเวทีระหว่าง ประเทศ แต่ในขณะที่เดียวกันมันก็ได้กลายเป็นความรับผิดชอบของชนชั้นนำที่ต้องนิยาม “บทบาท สำคัญในโลก” ผ่านการใช้คำนิยามง่ายๆ สั้นๆ ที่ใช้ทั่วไปในนโยบายการต่างประเทศของ สหราชอาณาจักรและวนเวียนซ้ำซากกับแนวคิดวงกลมมหัศจรรย์ทั้งสามวง เช่น อำนาจกึ่งกลาง (middle power) ของแทตเชอร์ การมีความสามารถในการชกข้ามรุ่น (punch above the weight) บนเวทีระหว่างประเทศของดักลาส เฮิร์ด (Douglas Hurd) เป็นต้น คำเหล่านี้คือตัวอย่างที่ชนชั้นนำ ในลอนดอนพยายามที่จะนิยามบทบาทของสหราชอาณาจักร แต่ชนชั้นนำเหล่านี้ไม่สามารถใช้ ประโยชน์จากคำนิยามเหล่านี้ได้อย่างเต็มที่ (McCourt, 2011, pp. 32-33) ทำให้ความพยายามของ การหานิยามบทบาทของสหราชอาณาจักรที่อยู่บนพื้นฐานการแสวงหาบทบาทสำคัญในโลกกลายเป็น ภารกิจที่ไม่จบสิ้น

ในช่วงของแบลร์ถือเป็นช่วงเวลาที่ไม่ได้มีความแตกต่างจากผู้ดำรงตำแหน่งก่อนหน้าที่ พยายามจะนิยามบทบาทและแสวงหาบทบาทของสหราชอาณาจักร จนกล่าวได้ว่าความพยายาม ดังกล่าวได้กลายเป็นธรรมเนียมของทุกรัฐบาล ในทัศนะของแบลร์ได้มองว่าสหราชอาณาจักรต้อง ดำเนินบทบาทเป็นอำนาจที่สำคัญ (Pivotal power) เพื่อสหราชอาณาจักรไม่จำเป็นต้องเลือกว่าจะ เป็นตัวแสดงที่ให้ความสำคัญเฉพาะกับวงกลมไหน เพราะแบลร์เห็นว่าสหราชอาณาจักรสามารถ ปรับตัวให้เป็นศูนย์รวมการผสมผสานที่เป็นเอกลักษณ์ในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่สามารถสร้าง ความแตกต่างต่อวิกฤตการณ์ใดๆ ที่เกิดขึ้นไม่ว่าจะเกิดในมิติใดก็ตาม (Sanders, 2017, pp. 2-3) ทำให้ตลอดระยะเวลาการดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของแบลร์ ลอนดอนได้พยายามดำเนินบทบาท เป็นสะพานเชื่อมข้ามแอตแลนติกระหว่างสหรัฐฯ และยุโรป รวมถึงบทบาทอื่นๆ ที่รัฐบาลพรรค แรงงานใหม่พยายามผลักดันผ่านการนิยามคำใหม่ๆ ได้แก่ การเป็นพลังเพื่อสิ่งที่ดีงามเพื่อโลกนี้ (Force for good in the world) ของแจ็ก สตรอว์ (Jack Straw) จุดศูนย์รวมของโลกของเดวิด มิลิแบนด์ (David Miliband) เพื่อความกระฉ่างต่อการศึกษาพัฒนาการในการดำเนินนโยบาย

ต่างประเทศของพรรคแรงงาน ผู้ศึกษาได้หยิบยกวิธีการศึกษาของเดวิด แมคคอร์ต (David McCort) เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ถึงความพยายามของรัฐบาลพรรคแรงงานใหม่ในการนิยามบทบาทของ สหราชอาณาจักรซึ่งแบ่งเป็นสองช่วงคือช่วงแรกระหว่าง ค.ศ. 1997-2002 และช่วงที่สอง ค.ศ. 2002-2010

ในช่วงแรกของรัฐบาลพรรคแรงงานใหม่ได้พยายามผลักดันความริเริ่มใหม่ในการดำเนินนโยบายการต่างประเทศ โดยสิ่งที่พรรคแรงงานใหม่พยายามทำคือการแก้ปัญหาสถานะก๊ลิ้นไม่เข้าคายไม่ออกเกี่ยวกับความสัมพันธ์ในความสัมพันธ์ระหว่างสหรัฐฯ และยุโรป ซึ่งเป็นเขตอิทธิพลหลักในนโยบายต่างประเทศของสหราชอาณาจักร แบลร์พยายามใช้จุดนี้ให้เป็นจุดแข็งของลอนดอนในการแสดงให้เห็นถึงจุดยืนของสหราชอาณาจักรบนเวทีโลก (Harvey, 2011, p. 7) และปฏิเสธความขัดแย้งกันของทั้งสองเขตอิทธิพลนี้ ดังที่ปรากฏให้เห็นในสุนทรพจน์วันที่ 10 พฤศจิกายน ค.ศ. 1997 ของแบลร์ ได้มีการปรากฏให้เห็นถึงการหยิบยกคำว่า “อำนาจที่สำคัญ” มาใช้ ดังที่แบลร์กล่าวถึงว่า “ในยุคหลังจักรวรรดิเราไม่สามารถที่จะเป็นมหาอำนาจได้ในแง่ของการทหาร แต่ด้วยพันธมิตรทางประวัติศาสตร์ของเรา เราสามารถเป็นจุดสำคัญได้” (We cannot in these post-Empire days be a super-power in a military sense... but, with our historic alliance, we can be pivotal) (McCourt, 2011, p. 36) การหยิบยกคำว่าจุดสำคัญขึ้นมาใช้เป็นความพยายามของแบลร์ในการฟื้นความสัมพันธ์พิเศษกับสหรัฐฯ ที่เสื่อมถอยในช่วงของเมเจอร์ ในขณะเดียวกัน แบลร์ได้ใช้โอกาสนี้แสดงจุดยืนที่ชัดเจนว่าต้องการส่งเสริมความสัมพันธ์กับยุโรป รวมถึงเป็นการส่งสัญญาณชัดเจนว่าสหราชอาณาจักรมีบทบาทสำคัญในฐานะการเป็นสะพานเชื่อมระหว่างสหรัฐฯ และยุโรป ดังที่แบลร์กล่าวว่า “เป้าหมายสำคัญของเราควรเป็นการส่งเสริมความสัมพันธ์กับสหรัฐฯ ให้ลึกซึ้งในทุกๆระดับ โดยเราเป็นสะพานเชื่อมระหว่างสหรัฐฯ และยุโรป” (Our aim should be to deepen our relationship with the US at all levels. We are a bridge between the US and Europe) (BBC, 1997)

นอกจากนี้ในสุนทรพจน์เดียวกัน แบลร์ได้ใช้โอกาสนี้กล่าวถึงแนวทางใหม่ในการดำเนินนโยบายต่างประเทศของพรรคแรงงานหรือหนทางที่สาม ซึ่งอยู่บนพื้นฐานการหลีกเลี่ยงทางเลือกที่ไม่พึงประสงค์ (stark choice) และการปรับใช้ยุทธศาสตร์เชิงปฏิบัติที่สามารถใช้งานได้ (McCourt, 2011, p. 37) แมคคอร์ตได้ชี้ให้เห็นว่าความพยายามในช่วงระหว่าง ค.ศ. 1997-2002 ของพรรคแรงงานใหม่นั้นประสบความสำเร็จอย่างมาก จากเหตุผลสองประการ คือ ประการแรกแบลร์ประสบความสำเร็จในการส่งเสริมความสัมพันธ์พิเศษให้เข้มแข็งขึ้น อย่างที่ผู้ศึกษาได้กล่าวไปในหัวข้อที่ 2.2.2 การดำเนินนโยบายของแบลร์ค่อนข้างพึ่งพาความสัมพันธ์พิเศษกับสหรัฐฯ เป็นอย่างมาก ประการที่สอง การแทรกแซงในวิกฤตการณ์คอโซโว แบลร์ไม่มีความกังวลต่อการใช้มาตรการ

แทรกแซงและเป็นผู้นำที่แสดงความมุ่งมั่นที่สุดในบรรดา 23 ชาติสมาชิกนาโต้ที่ต้องการเข้าไปแทรกแซงเหตุการณ์ดังกล่าวด้วยกำลังทหาร ความกล้าเสี่ยงและความมุ่งมั่นของแบลร์ได้กลายเป็นมรดกต่อการดำเนินนโยบายเข้าไปแทรกแซงทางการทหารของสหราชอาณาจักร แม้เหตุการณ์นี้ส่งผลด้วยข้อตกลงระหว่างรัสเซียกับสหรัฐฯ มากกว่าคำข่มขู่ว่าจะส่งกำลังทหารภาคพื้นของแบลร์ก็ตาม (Wallace & Phillips, 2009, p. 275) อย่างไรก็ตาม ผลลัพธ์ของเหตุการณ์ออกมาแสบกอย่างมางและถือเป็นชัยชนะของลอนดอนเพราะแสดงให้เห็นว่าอำนาจขนาดกลางอย่างสหราชอาณาจักรสามารถเลือกได้ว่าจะแทรกแซงเมื่อไรและที่ไหน (McCormack, 2011, p. 110) ในขณะเดียวกันความสัมพันธ์ระหว่างสหราชอาณาจักรกับยุโรปถือได้ว่าก้าวถึงจุดสูงสุด หลายประเทศในยุโรปมองลอนดอนเป็นตัวแสดงที่กระตือรือร้นต่อกระบวนการบูรณาการยุโรป ในขณะที่ลอนดอนได้ใช้ตลาดเดียวที่ใหญ่ที่สุดในโลกของสหภาพยุโรปเป็นตัวส่งเสริมทุนนิยมตลาดเสรีกั้นกรอง (moderated free market capitalism) ความสำเร็จในการดำเนินนโยบายต่างประเทศของแบลร์เป็นข้อพิสูจน์ให้เห็นว่าบทบาทของสหราชอาณาจักรในฐานะอำนาจที่สำคัญและการเป็นสะพานเชื่อมข้ามแอตแลนติกประสบความสำเร็จอย่างงดงาม

ในช่วงที่สอง แมคคอร์ธินิยามว่าสหราชอาณาจักรได้กลับไปสูญเสียบทบาทอีกครั้งหนึ่ง กล่าวคือ 5 ปีแรกระหว่าง ค.ศ. 1997-2002 ทิศทางนโยบายของพรรคแรงงานใหม่ถูกครอบงำโดยความต้องการสร้างบทบาทในการเป็นอำนาจที่สำคัญและสะพานเชื่อมข้ามแอตแลนติก เวลาที่เหลือในช่วงระหว่าง ค.ศ. 2002-2010 นโยบายของพรรคแรงงานใหม่ถูกครอบงำด้วยการล่มสลายของสะพานข้ามแอตแลนติก ซึ่งเกิดขึ้นภายหลังเหตุการณ์ 9/11 เหตุการณ์ที่กลายเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญที่เปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมภายนอกและทำให้วอชิงตันหันเหความสนใจไปกับสงครามต่อต้านการก่อการร้าย ส่งผลให้ลอนดอนตกอยู่ในสภาวะกลืนไม่เข้าคายไม่ออกจากการที่ต้องเลือกระหว่างรักษาความสัมพันธ์กับวอชิงตันหรือรักษาคู่ยืนของตน เมื่อรัฐบาลของบุชตัดสินใจบุกอิรักและเพิกเฉยต่อท่าทีของนานาชาติที่แสดงจุดยืนคัดค้านการกระทำของวอชิงตัน ในท้ายที่สุด แบลร์ได้ตัดสินใจแสดงจุดยืนสนับสนุนและยืนเคียงข้างทางวอชิงตัน การตัดสินใจเข้าร่วมกับสหรัฐฯ ในครั้งนี้ได้กลายเป็นจุดเริ่มต้นของการล่มสลายของสะพานข้ามแอตแลนติก สาเหตุสำคัญมาจากการที่หลายประเทศในยุโรปคัดค้านการกระทำของสหรัฐฯ เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะฝรั่งเศสที่ทำการวิวัฒน์ติของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ประกอบกับความล้มเหลวของลอนดอนในการเกลี้ยกล่อมให้ชาติในยุโรปหันมาสนับสนุนท่าทีของสหรัฐฯ ในการทำสงครามอิรักและขาดการสนับสนุนจากสาธารณชน ทำให้วาทกรรมเกี่ยวกับการเป็นอำนาจที่สำคัญและสะพานเชื่อมข้ามแอตแลนติกได้ค่อยๆ เลื่อนหายไปจากสุนทรพจน์ของชนชั้นนำในลอนดอนและกลายเป็นแนวคิดที่ถูกทอดทิ้งไปในที่สุด โดยเฉพาะหลังการลงจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของแบลร์ใน ค.ศ. 2007 สงครามอิรักได้

กลายเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญของรัฐบาลพรรคแรงงานใหม่ในการดำเนินนโยบายการต่างประเทศและความตกต่ำของคะแนนนิยม ส่งผลให้สหราชอาณาจักรกลับสู่วงจรเดิมในการเลือกให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ข้ามแอตแลนติกและกลับมาเป็นหุ้นส่วนที่น่าอึดอัดของยุโรปอีกครั้งหนึ่ง (McCourt, 2011, p. 44)

2.3.2. การนิยามอัตลักษณ์และการรักษาความเป็นหนึ่งเดียวของชาติ

ภายหลังการสิ้นสุดของสงครามโลกครั้งที่สอง ความเป็นบริติช (Britishness) ได้สูญเสียความเป็นอันหนึ่งอันเดียวและถูกท้าทายโดยบริบทร่วมสมัย เช่น การสูญเสียจักรวรรดิที่ทำหน้าที่เป็นเสมือนสำนักความเชื่อมโยงเชื้อชาติต่างๆ ในเกาะบริเตนและอาณานิคมทั่วโลก ความเสื่อมถอยทางเศรษฐกิจและการเมืองที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องภายหลังสงครามโลกครั้งที่สอง เป็นต้น ความอ่อนแอของความเป็นบริติชได้ทำให้ความเชื่อมโยงระหว่างอังกฤษ สกอตแลนด์ เวลส์ และไอร์แลนด์เหนืออ่อนแอลง ข้าราชการและชาตินิยมได้เริ่มต้นตัวในช่วงทศวรรษ 1960 ตลอดจนการเกิดข้อถกเถียงในสังคมที่เกี่ยวข้องกับอัตลักษณ์ทางการเมือง (political identity) เช่น การส่งเสริมให้กระจายอำนาจ (devolution) ไปยังสกอตแลนด์ เวลส์ และเวลส์ การตั้งคำถามเกี่ยวกับท่าทีในความสัมพันธ์ต่อยุโรป เป็นต้น ซึ่งข้อถกเถียงดังกล่าวได้สะท้อนถึงการขาดความชัดเจนในอัตลักษณ์แห่งชาติ จนนำไปสู่คำถามที่ใหญ่ที่สุดว่า “ความเป็นบริติชยังคงดำรงอยู่หรือไม่” ซึ่งคำถามดังกล่าวได้ท้าทายความเป็นหนึ่งเดียวของราชอาณาจักรและสร้างความหวาดกลัวว่าปัจจัยดังกล่าวจะนำไปสู่ความแตกแยกของสหราชอาณาจักร (Schnapper, 2011, pp. 48-49) ทำให้ลอนดอนเผชิญกับความท้าทายของการพยายามนิยามหรือสร้างนิยามใหม่ของความเป็นบริติช โดยความท้าทายสำคัญที่สุดคือการพยายามสร้างอัตลักษณ์ของชาติอย่างไรให้ทั้งอดีตและปัจจุบันสามารถอยู่ร่วมกันแบบไม่ขัดแย้งในตัวเอง (Tongyun Shi, 2008, p. 101) ความพยายามฟื้นฟูอัตลักษณ์ของชาติปรากฏให้เห็นตั้งแต่ในยุคของแทตเชอร์ที่มีความตั้งใจลบภาพลักษณ์ความเสื่อมสลายของสหราชอาณาจักรจากการสูญเสียจักรวรรดิและภาวะเศรษฐกิจถดถอย แทตเชอร์ได้ใช้ชัยชนะจากสงครามหมู่เกาะฟอล์กแลนด์ใน ค.ศ. 1982 ปลุกกระแสชาตินิยมและเสริมสร้างภาพลักษณ์ของสหราชอาณาจักรด้วยความสำเร็จทางการทหาร ดังที่ปรากฏในเนื้อหาของสุนทรพจน์ในการชุมนุมของพรคอนูร์กซ์นิยามที่เชลต์นัม (Cheltenham) กล่าวว่า

“สหราชอาณาจักรได้เลิกเป็นชาติที่ล่าถอย เราได้เจอความมั่นใจใหม่ที่เกิดจากการต่อสู้ทางเศรษฐกิจที่บ้านและการทดสอบและการค้นพบความจริงที่ห่างไป 8,000 ไมล์ ซึ่งความใหม่นี้ดังกล่าวนำมาจากการค้นพบตนเองอีกครั้งและเติบโตจากการฟื้นความเคารพตนเองของพวกเรา และในวันนี้ เรา

สามารถที่ชื่นชมยินดีในความสำเร็จของเราได้ในสงครามหมู่เกาะฟอล์กแลนด์และภูมิใจในความสำเร็จของเหล่าชายและหญิงจากกองกำลังทหารเฉพาะกิจของเรา แต่เราทำอย่างนั้นไม่ใช่ในฐานะของไฟที่กำลังเปล่งแสงริบหรี่สุดท้ายที่ซึ่งกำลังจะมอดดับในไม่ช้า ไม่! เราชื่นชมยินดีที่บริเตนสามารถจุดไฟแห่งจิตวิญญาณดีอีกครั้งหลังจากห่างหายไปหลายชั่วอายุคน ที่ซึ่งวันนี้กลับมาลุกไหม้โชติช่วงชัชวาลเหมือนดังในอดีต บริเตนได้เจอตัวตนของเธออีกครั้งในแอตแลนติกใต้และจะไม่หันหลังจากชัยชนะที่เธอได้รับ”

(We have ceased to be a nation in retreat. We have instead a new-found confidence—born in the economic battles at home and tested and found true 8,000 miles away. That confidence comes from the re-discovery of ourselves, and grows with the recovery of our self-respect. And so today, we can rejoice at our success in the Falklands and take pride in the achievement of the men and women of our Task Force. But we do so, not as at some last flickering of a flame which must soon be dead. No—we rejoice that Britain has re-kindled that spirit which has fired her for generations past and which today has begun to burn as brightly as before. Britain found herself again in the South Atlantic and will not look back from the victory she has won.) (Margaret Thatcher foundation)

มรดกของแทตเชอร์ต่อการสร้างอัตลักษณ์ของชาติได้คงอยู่มาถึงสมัยของเมเจอร์ แม้ไม่มีความร้อนแรงเท่ากับสมัยของแทตเชอร์ แต่ได้ถูกปลุกเร้าขึ้นมาบ่อยครั้ง เมื่อมาถึงในสมัยของแบลร์ มุมมองของพรรคแรงงานใหม่ที่มีต่ออัตลักษณ์ความเป็นบริติชค่อนข้างที่จะแตกต่างจากรัฐบาลพรรคอนุรักษนิยมเพราะสิ่งที่รัฐบาลพรรคแรงงานต้องการส่งเสริมคือการพึ่งพาอาศัยกันในระดับระหว่างประเทศ รวมถึงรัฐบาลพรรคแรงงานใหม่ต้องทำอะไรบางอย่างกับความหลากหลายทางเชื้อชาติและวัฒนธรรมที่กำลังถูกสังคมตั้งคำถามเกี่ยวกับความเป็นพลเมืองและความเป็นบริติชว่าคืออะไร จุดนี้เองทำให้พรรคแรงงานใหม่ต้องการสร้างอัตลักษณ์ใหม่ ต้องไม่อยู่บนความเป็นจักรวรรดินิยมในอดีต และไม่ได้อยู่บนพื้นฐานของความยิ่งใหญ่ทางแสนยานุภาพทางการทหาร แต่เป็นอะไรที่สามารถรักษาความเป็นหนึ่งเดียวภายในประเทศ ไปพร้อมกับการส่งเสริมความเป็นพหุวัฒนธรรมและวาระของถนนเวทีระหว่างประเทศไปด้วย ทำให้เป็นอัตลักษณ์ใหม่ที่ส่งเสริมเกี่ยวกับสังคมพหุวัฒนธรรมและอยู่บนพื้นฐานของคุณค่าแห่งความมั่นใจ (value of confident) ความสร้างสรรค์ ความอดทนอดกลั้น และการเป็นสังคมสำหรับทุกคน (inclusive society) (Wheeler & Dunne, 1998, p. 850) ทำให้รัฐบาลพรรคแรงงานได้เริ่มการรณรงค์ครั้งใหญ่ภายใต้ชื่อของการปรับภาพลักษณ์บริเตน (rebranding Britain) โดยอาศัยจุดแข็งของประเทศเกี่ยวกับอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ (Creative

Industries) และอุตสาหกรรมเชิงวัฒนธรรม (Culture Industry) ในการสร้างภาพลักษณ์ใหม่ขึ้นมา ภายใต้แนวคิด “บริทาเนียที่สง่างาม” (Cool Britannia) คุณได้กล่าวถึงการสร้างภาพลักษณ์ใหม่ว่า “ผมต้องการให้ประชาชนของเราภูมิใจในชาติของตน แต่ไม่ใช่เพราะชาติอื่นยำเกรงในแสนยานุภาพของเรา” (I want our people to be proud our country. not proud because another country afraid of our might) (Ibid)

นอกจากการสร้างภาพลักษณ์ใหม่แล้ว รัฐบาลของพรรคแรงงานใหม่ได้พยายามแก้ไขความไม่เป็นอันหนึ่งอันเดียวจากกระแสนิยมของสกอตแลนด์และเวลส์ที่ตื่นตัวขึ้นมาจนสิ้นคลอนการคงอยู่ของสหราชอาณาจักร ความพยายามนี้เป็นส่วนหนึ่งในโครงการปฏิรูปรัฐธรรมนูญของพรรคแรงงานที่ถูกริเริ่มมาตั้งแต่สมัยรัฐบาลแรงงานของคัลลาฮานใน ค.ศ. 1976 คัลลาฮานต้องการเสนอพระราชบัญญัติให้มีการจัดตั้งสมัชชา (assembly) ท้องถิ่นในสกอตแลนด์และเวลส์ แต่ร่างกฎหมายดังกล่าวกลับไม่ผ่านสภาเพราะพรรคอนุรักษนิยมและพรรคแรงงานบางส่วนเองไม่เห็นด้วยกับเรื่องนี้ รวมถึงผลประชามติใน ค.ศ. 1979 โดยในสกอตแลนด์มีผู้สนับสนุนร้อยละ 51.6 ส่วนในเวลส์มีผู้สนับสนุนเพียงร้อยละ 20.3 (Duclos, 2006, p. 159) ได้ทำให้ร่างกฎหมายถูกตีตกไปจากสภา โดยในช่วงสมัยของแทตเชอร์ พรรคชาติสกอตแลนด์ในสกอตแลนด์ (Scottish National Party ; SNP) กับกลุ่มไพลด์คัมรี (Plaid Cymru) ในเวลส์ได้รับการสนับสนุนมากขึ้นเป็นผลมาจากความไม่เป็นที่นิยมของแทตเชอร์ในสกอตแลนด์และเวลส์ จึงทำให้กระแสเรียกร้องต่อการให้สิทธิปกครองตนเองมีผู้สนับสนุนเพิ่มมากขึ้น

ดังนั้น รัฐบาลพรรคแรงงานของแบลร์ได้ตัดสินใจแก้ปัญหานี้ด้วยการให้สิทธิในการปกครองตนเองมากขึ้น จนนำมาสู่การลงประชามติใน ค.ศ. 1979 ซึ่งผลออกมาฝ่ายสนับสนุนในการให้จัดตั้งรัฐสภาท้องถิ่นเป็นฝ่ายชนะ โดยในสกอตแลนด์มีผู้สนับสนุนถึงร้อยละ 74.3 และในเวลส์ร้อยละ 50.3 (Ibid) ส่งผลให้มีการจัดตั้งรัฐสภาสกอตแลนด์ (Scottish Parliament) และเซเนส (Senedd) ในเวลส์ ในสายตาของแบลร์การกระจายอำนาจคือทางออกเดียวที่จะรักษาความเป็นอันหนึ่งอันเดียวของสหราชอาณาจักร ส่วนบรรทัดต้องการให้การกระจายอำนาจเป็นการส่งเสริมความภาคภูมิใจของชาติในฐานะที่เป็นประเทศแรกๆ ที่ประสบความสำเร็จในฐานะประเทศที่มีความหลากหลายทางเชื้อชาติ หลากหลายทางวัฒนธรรม และหลากหลายประเทศรวมอยู่ในรัฐเดียวกัน (Schnapper, 2011, p. 51) ซึ่งการกระจายอำนาจในครั้งนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสกอตแลนด์ (Secretary of State for Scotland) ได้ยืนยันว่าเรื่องของการกระจายอำนาจและกิจการสำคัญอื่นๆ ยังคงเป็นสิทธิขาดของลอนดอน ในขณะที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเวลส์ (Secretary of State for Welsh) ไม่ได้กล่าวชัดเจนว่ามีความคิดเห็นเฉกเช่นเดียวกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสกอตแลนด์ แต่ในท้ายที่สุดแล้ว การ

กำหนดทิศทางและดำเนินนโยบายในมิติที่สำคัญ ได้แก่ การต่างประเทศ ความมั่นคง เรื่องพิพาทระดับชาติ ยังคงเป็นความรับผิดชอบของรัฐบาลและรัฐสภาในลอนดอน (Robbins, 1998, p. 106)

ถึงแม้การกระจายอำนาจจะประสบความสำเร็จในการรักษาความเป็นอันหนึ่งอันเดียวของชาติ แต่การกระจายอำนาจก็ได้รับเสียงวิพากษ์วิจารณ์และสร้างความกังวลต่ออำนาจที่รัฐสภาท้องถิ่นมี โดยเฉพาะในอังกฤษ เช่น ข้อกังวลเกี่ยวกับว่าการให้อิสระแก่รัฐสภาท้องถิ่นถือเป็นจุดเริ่มต้นของการเป็นรัฐอิสระซึ่งจะนำมาสู่จุดจบของสหราชอาณาจักร สัดส่วนที่ไม่เท่าเทียมกันระหว่างสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสกอตแลนด์และอังกฤษ หรือแม้แต่ในมิติการต่างประเทศที่เหมือนจะไม่น่ามีความเกี่ยวข้องเพราะอย่างที่กล่าวไปในข้างต้นว่ายังเป็นมิติที่อยู่ในความรับผิดชอบของรัฐบาลและรัฐสภาในลอนดอน แต่ก็ยังมีมิติที่น่าสนใจจนอาจนำไปสู่จุดเริ่มต้นของการทำลายความเป็นหนึ่งเดียวทางนโยบายหรืออาจจะนำมาสู่จุดจบของสหราชอาณาจักรคือการกำหนดท่าทีต่อความสัมพันธ์กับยุโรป แม้การกระจายอำนาจอาจจะเสมือนเกี่ยวข้องแค่มิติภายในประเทศ แต่ได้เปิดพื้นที่แก่รัฐสภาและฝ่ายบริหารท้องถิ่นเข้าไปมีส่วนกับกิจการที่เกี่ยวข้องกับยุโรปโดยตรง

พอลีน ชนาเปอร์ (Pauline Schnapper) ได้เสนอว่าการกระจายอำนาจนั้นกระทบโดยตรงต่อนโยบายต่างประเทศของสหราชอาณาจักรด้วยเหตุผลสนับสนุน 5 ประการ ได้แก่ ประการแรก ลอนดอนเปิดโอกาสให้รัฐสภาและฝ่ายบริหารท้องถิ่นเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการกำหนดและจัดทำนโยบายต่อยุโรป แต่การตัดสินใจสุดท้ายยังขึ้นอยู่กับลอนดอน ประการที่สอง การนำกฎหมายสหภาพยุโรปมาใช้ โดยเฉพาะการจัดการเงินงบประมาณจากกองทุนโครงสร้างและการลงทุนของสหภาพยุโรป (European Structural and Investment Funds) แม้รัฐสภาและฝ่ายบริหารของท้องถิ่นมีอำนาจเต็มในการจัดการแต่มีอำนาจที่จำกัดจากการถูกบังคับให้เจรจากับลอนดอนก่อน ประการที่สาม เกิดข้อถกเถียงขึ้นว่าสิทธิและอำนาจในการรักษาผลประโยชน์ของท้องถิ่นตกอยู่กับใคร ระหว่างรัฐบาลในลอนดอนหรือรัฐบาลท้องถิ่น ประการที่สี่ รัฐบาลท้องถิ่นเริ่มพัฒนาความสัมพันธ์แบบทวิภาคีกับรัฐอื่นด้วยตนเองเพื่อตอบสนองผลประโยชน์ของตนเองเห็นได้จากกรณีของสกอตแลนด์ที่พยายามเชื่อมความสัมพันธ์แบบทวิภาคีกับวอชิงตันและปักกิ่ง และประการสุดท้าย รัฐบาลท้องถิ่นกลายเป็นผู้วิพากษ์วิจารณ์และบ่อนทำลายนโยบายต่างประเทศของลอนดอนเสียเอง เช่น วิพากษ์วิจารณ์การส่งทหารเข้าไปในโคโซโว ใน ค.ศ. 1999 และอิรัก ใน ค.ศ. 2003 รวมถึงการเรียกร้องให้ถอนทหารจากอัฟกานิสถาน ใน ค.ศ. 2009 การวิพากษ์วิจารณ์ดังกล่าวถึงขั้นทำให้เกิดความตึงเครียดระหว่างวอชิงตันและลอนดอน จากเหตุผลข้างต้นที่กล่าวมาได้ทำให้เกิดความซับซ้อนในกระบวนการจัดทำและดำเนินนโยบายต่างประเทศของสหราชอาณาจักร หรืออาจจะกล่าวได้ว่าสหราชอาณาจักรได้กลายเป็นระบบการบริหารแบบพหุระดับ (multi-level system of governance) ในขณะเดียวกัน การจัดตั้งรัฐบาลท้องถิ่นได้เปิดช่องทางให้มีการตั้งคำถามถึงความชอบ

ธรรมของลอนดอนในการเป็นตัวแทนนำเสนอและรักษาผลประโยชน์ของสหราชอาณาจักร (Schnapper, 2011, pp. 55-61)

2.3.3 มิติทางด้านจริยธรรม (Ethical Dimension)

มิติทางด้านจริยธรรม หนึ่งใน การดำเนินนโยบายการต่างประเทศของพรรคแรงงานใหม่ที่ “แปลกใหม่” และ “นอกรีต” จากการดำเนินนโยบายแบบดั้งเดิม การเปลี่ยนแปลงแบบสุดโต่งในนโยบายการต่างประเทศที่เกิดขึ้นในช่วงสมัยแรกของพรรคแรงงานใหม่ได้รับอิทธิพลมาจากทัศนคติของแบลร์ค่อนข้างมาก โดยโรเบิร์ต เซลฟ์ (Robert self) ได้อธิบายว่ากระบวนการจัดทำนโยบายต่างประเทศของแบลร์ได้มีลักษณะแบบประธานาธิบดี (Self, 2010, p. 217) แต่ก็ไม่สามารถปฏิเสธถึงบทบาทของคุณในฐานะรัฐมนตรีต่างประเทศที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการจัดทำนโยบายต่างประเทศไม่น้อยไปกว่าแบลร์ ภายหลังจากเข้าไปดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีต่างประเทศได้เพียง 10 วัน คุณได้ส่งสัญญาณถึงทิศทางใหม่ของการต่างประเทศผ่านแถลงการณ์พันธกิจของกระทรวงการต่างประเทศในวันที่ 12 พฤษภาคม ค.ศ. 1997 สาระสำคัญของแถลงการณ์ดังกล่าวคือ คุณต้องการให้กระทรวงการต่างประเทศไม่ใช่เพียงมีหน้าที่จัดการการแทรกแซงในภาวะวิกฤต (managing crisis intervention) เพียงเท่านั้น แต่จะขยายขอบเขตไปยังการพัฒนายุทธศาสตร์ในระยะยาว ผ่านการจัดการบริหารทางจริยธรรมให้แก่ นโยบายต่างประเทศและแสดงให้เห็นว่าผลประโยชน์แห่งชาติไม่ได้ถูกกำหนดจากมุมมองที่คับแคบของสังคมนั้นๆ เพื่อนำไปสู่การผลักดันเป้าหมายสูงสุดคือ “การทำให้สหราชอาณาจักรกลายเป็นพลังที่ดียิ่งเพื่อโลกนี้” (make Britain once again a force for good in the world) ด้วยการส่งเสริมค่านิยมและความมั่นใจในอัตลักษณ์ของเรา (The Guardian, 1997) แต่การที่คุณนำเรื่องมิติทางด้านจริยธรรมมาใส่ในนโยบายต่างประเทศได้เกิดข้อถกเถียงไปต่าง ๆ นานา ว่าอะไรคือแรงจูงใจที่ผลักดันต่อการกระทำของคุณ นักวิชาการบางกลุ่มมองว่าเป็นเพราะความกังวลที่ว่าเขากลายเป็นเพียงแค่ตัวประกอบ บางกลุ่มก็ได้แย้งว่าเพื่อส่งเสริมความสำเร็จของกลุ่มปีกซ้ายในพรรคด้วยการประทับอัตลักษณ์ของเขาไว้ในรัฐบาลแต่ไม่ได้คำนึงถึงการนำมาประยุกต์ใช้ในนโยบายระยะยาว หรือนักวิชาการบางกลุ่มได้เสนอว่าเพื่อสนองต่อกลุ่มรอยัลลิสต์ของพรรคที่ไม่พอใจเกี่ยวกับการเก็บรักษาอาวุธนิวเคลียร์ของพรรคแรงงานใหม่ (Self, 2010, pp. 219-220) แต่ไม่ว่าแรงจูงใจของคุณจะเป็นอะไร แต่คำว่า “จริยธรรม” เป็นคำที่ค่อนข้างยากในการนิยามและคุณเองได้ให้คำจำกัดความเกี่ยวกับการใส่จริยธรรมลงไปในนโยบายต่างประเทศค่อนข้างน้อย จากการที่เขาให้คำจำกัดความเพียงคำว่า “เป็นสิ่งถูกต้องที่ควรจะทำ” (Ibid, p. 218)

จากบริบทนโยบายพรรคแรงงานใหม่ตั้งแต่ ค.ศ. 1997 มิติจริยธรรมเข้ามาเกี่ยวข้องกับประเด็นเรื่องสิทธิมนุษยชนเป็นหลัก ดังที่ปรากฏในเนื้อหาแถลงการณ์ของพรรคแรงงานใหม่และแถลงการณ์ พันธกิจของกระทรวงการต่างประเทศ ใน ค.ศ. 1997 ที่ให้คำมั่นว่าจะนำเรื่องของสิทธิ

มนุษยชนเป็นศูนย์กลางของนโยบายการต่างประเทศและส่งเสริมประเด็นสิทธิมนุษยชนในต่างประเทศ (Labour party, 1997; The Guardian, 1997) แม้ว่าแนวคิดสิทธิมนุษยชนไม่ใช่ประเด็นใหม่ในการต่างประเทศของสหราชอาณาจักร เพราะในช่วงระหว่าง ค.ศ. 1989-1997 ถือเป็นช่วงที่แนวคิดเรื่องสิทธิมนุษยชนเริ่มมีการเติบโตในกระบวนการของการจัดทำนโยบาย เห็นได้จากการจัดตั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะและมีจัดฝึกอบรมบุคลากรทางการทูตในช่วงระหว่าง ค.ศ. 1989-1995 รวมถึงมีการหยิบยกแนวคิดเรื่องสิทธิมนุษยชนใส่เข้ามาในสุนทรพจน์และนโยบาย อย่างที่เจมี แกสคาร์ธ (Jamie Gaskarth) ได้เสนอว่า มีการหยิบยกคำที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชนมีการใช้อย่างแพร่หลายในสุนทรพจน์ในประเด็นอื่นของกระทรวงการต่างประเทศในระหว่าง ค.ศ. 1995-1997 แม้จะไม่มีสุนทรพจน์ที่อุทิศให้กับเรื่องสิทธิมนุษยชนโดยตรง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเรื่องสิทธิมนุษยชนไม่ใช่ประเด็นสำคัญในช่วงเวลานั้น

ส่วนในทางนโยบาย ประเด็นเรื่องสิทธิมนุษยชนถูกกล่าวถึงครั้งแรกในรายงานเดือนมกราคม ค.ศ. 1990 ที่ใช้ประกอบสมุดปกขาว ต่อมาประเด็นเรื่องสิทธิมนุษยชนถูกใช้เป็นเป้าหมายเชิงนโยบายครั้งแรกในนโยบายรัฐบาลที่ดีและการเคารพสิทธิมนุษยชน (good government and respect for human rights) ทำให้ประเด็นเรื่องสิทธิมนุษยชนถูกหยิบยกเป็นเป้าหมายอิสระครั้งแรก ใน ค.ศ. 1993 โดยในระหว่าง ค.ศ. 1995-1997 นโยบายรัฐบาลที่ดีและการเคารพสิทธิมนุษยชนจะถูกจัดให้เป็นหมวดหมู่ย่อยที่ห้าจากวัตถุประสงค์ห้าอย่างในการสร้างระบบระหว่างประเทศที่มีเสถียรภาพและสันติสุข แต่การผุดขึ้นมาของเรื่องสิทธิมนุษยชนในช่วงระหว่าง ค.ศ. 1991-1997 นั้นส่วนหนึ่งมาจากการโยงกับแนวคิดบรรทัดฐาน (normative concepts) อื่นๆ ในช่วงเวลานั้น เช่นใน ค.ศ. 1991 การปรากฏขึ้นมาของเรื่องสิทธิมนุษยชนเกิดภายหลังสหราชอาณาจักรได้ลงนามในปฏิญญาเครือจักรภพฮาราเร (Harare commonwealth declaration) หรือถูกนำไปเชื่อมโยงกับนโยบายอื่นๆ เช่น นโยบายส่งเสริมการศึกษาและมาตรฐานด้านสาธารณสุข ทำให้ประเด็นเรื่องสิทธิมนุษยชนในช่วงก่อนหน้ารัฐบาลพรรคแรงงานใหม่มีลักษณะเป็นจุดเริ่มต้นของนโยบายที่ใช้ในการโน้มน้าวเพื่อส่งเสริมการปฏิรูปในการบริหารจัดการของรัฐบาลและการสร้างบรรทัดฐานทางสังคมภายในประเทศหรือภูมิภาคอื่น แม้ประเด็นดังกล่าวได้แยกออกมาเป็นเป้าหมายในเชิงนโยบายแต่กลับขาดวิธีในการดำเนินการที่ชัดเจนว่าจะส่งเสริมประเด็นเรื่องสิทธิมนุษยชนหรือสามารถนำความเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจนแต่อย่างใด (Gaskarth, 2006, pp. 46-51) เพราะรัฐบาลของเมเจอร์ไม่ค่อยเต็มใจกับการจัดการปัญหานี้สักเท่าไร (Self, 2010, p. 220)

การนำเสนอมิติจริยธรรมเข้าในนโยบายการต่างประเทศของพรรคแรงงานใหม่ถือได้ว่าเป็นหมุดหมายสำคัญต่อการผลักดันให้ประเด็นเรื่องสิทธิมนุษยชนกลายเป็นเรื่องถูกให้ความสำคัญในการดำเนินนโยบายต่างประเทศ ดังที่ปรากฏในแถลงการณ์พันธกิจของกระทรวงการต่างประเทศที่

ประกาศว่ารัฐบาลพรรคแรงงานใหม่จะนำเรื่องสิทธิมนุษยชนเป็นศูนย์กลางของนโยบายการต่างประเทศ ซึ่งเท่ากับเป็นการประกาศว่าประเด็นสิทธิมนุษยชนได้ถูกยกระดับเป็นเป้าหมายเชิงนโยบายที่รัฐบาลต้องการจะผลักดันและให้ความสำคัญ รัฐบาลของพรรคแรงงานใหม่ประสบความสำเร็จหลายอย่างในการส่งเสริมเกี่ยวกับประเด็นสิทธิมนุษยชน เช่น อนุสัญญาออกอตตาวา (Ottawa Treaty) ว่าด้วยการห้ามใช้ ส่งออก และผลิตทุ่นระเบิด การผลักดันให้มีการจัดตั้งศาลอาชญากรรมระหว่างประเทศ (International Crimes Tribunal) และศาลอาชญากรรมสงครามระหว่างประเทศ (international war crimes tribunal) การผลักดันและร่างกฎหมายการส่งออกอาวุธของสหภาพยุโรป จัดตั้งกระทรวงการพัฒนาระหว่างประเทศ (Department for International Development) มีโครงการแลกเปลี่ยนบุคลากรระหว่างกระทรวงการต่างประเทศและองค์กรพัฒนาเอกชน (Non-government Organizations; NGO) เป็นต้น (Buller, 2004, p. 203) นอกจากนี้กระทรวงต่างประเทศได้เริ่มมีสุนทรพจน์ที่อุทิศให้ประเด็นเรื่องสิทธิมนุษยชนและการเพิ่มกิจกรรมของกระทรวงการต่างประเทศที่เกี่ยวข้องในประเด็นเรื่องสิทธิมนุษยชนอย่างไม่เคยเป็นมาก่อน (Gaskarth, 2006, p. 53)

ถึงแม้ได้ความก้าวหน้าในการผลักดันมติจริยธรรมและสิทธิมนุษยชนในช่วงรัฐบาลพรรคแรงงานใหม่ แต่นโยบายเกี่ยวกับเรื่องสิทธิมนุษยชนของรัฐบาลพรรคแรงงานใหม่มักถูกวิพากษ์วิจารณ์ถึงการมีสองมาตรฐาน เช่น กรณีเอกอูสโต ปิโนเช (Augusto Pinochet) อดีตประธานาธิบดีเผด็จการของชิลีที่ถูกจับในระหว่างเข้ารับการรักษาตัวในลอนดอนตามคำขอของผู้พิพากษาบาลทาสการ์ซอน (Baltasar Garzón) ที่ต้องการนำปิโนเชไปขึ้นศาลในข้อหาละเมิดสิทธิมนุษยชน จากการที่ปิโนเชถูกกล่าวหาว่ามีส่วนในการทรมานและสังหารชาวสเปน ทำให้ลอนดอนอยู่ในสภาวะกลืนไม่เข้าและคายไม่ออก เนื่องด้วยทางชิลีได้ประท้วงถึงการกระทำดังกล่าวว่าละเมิดความคุ้มกันทางการทูต (diplomatic immunity) เพราะปิโนเชยังคงดำรงตำแหน่งวุฒิสภา (Connett et al., 1998) หลังจากถูกเถียงประเด็นเรื่องสิทธิความคุ้มกันทางการทูตอยู่ 16 เดือน สุดท้ายลอนดอนยอมปล่อยปิโนเชกลับชิลีไป ทำให้รัฐบาลสหราชอาณาจักรถูกวิพากษ์วิจารณ์อย่างหนักจากนานาชาติ NGO และกลุ่มชาวชิลีพลัดถิ่นในสหราชอาณาจักร (BBC, 2000a) แต่ในทางตรงข้าม กรณีผู้ขอลี้ภัย (asylum seeker) ที่หนีปัญหาจากบ้านเกิดได้ถูกทางการของสหราชอาณาจักรผลักดันเพื่อส่งกลับไปให้เผชิญกับชะตากรรมในบ้านเกิดของตนเอง เช่น กรณีผู้ขอลี้ภัยชาวซูดาน (Voa news, 2009) นอกจากนี้รัฐบาลพรรคแรงงานใหม่ยังถูกวิพากษ์วิจารณ์เรื่องการขายและส่งออกอาวุธให้รัฐที่มีการละเมิดสิทธิมนุษยชน เช่น อินโดนีเซีย ปากีสถาน ซาอุดีอาระเบีย มาเลเซีย โอมาน เป็นต้น รวมถึงการคัดค้านและสนับสนุนท่าทีของสหรัฐที่ขัดขวางสหประชาชาติในการบรรจุขีปนาวุธพิสัยไกลที่ห้ามใช้คลัสเตอร์บอมบ์ (Cluster Bomb) เข้าไปในอนุสัญญาออกอตตาวา ทั้งที่ร้อยละ 90 ของการสูญเสียจากคลัสเตอร์บอมบ์

เป็นพลเรือน โดยสาเหตุสำคัญมาจากผู้ใช้ระเบิดประเภทนี้ส่วนใหญ่คือสหรัฐฯ และสหราชอาณาจักร (Self, 2010, pp. 229-230)

แต่บททดสอบที่แท้จริงของมติจริยธรรมในนโยบายการต่างประเทศของพรรคแรงงานใหม่นั้น อยู่ในวิกฤตการณ์โคโซโวใน ค.ศ. 1999 และเหตุการณ์บุกอิรักใน ค.ศ. 2003 การนำจริยธรรมมาใส่ในนโยบายต่างประเทศได้เปิดมิติใหม่ของการใช้กำลังทหารเข้าแทรกแซงโดยใช้ประเด็นเรื่องสิทธิมนุษยชนเป็นอาณัติเพื่อสร้างความชอบธรรมในการใช้กำลังทหารเข้าแทรกแซงเพื่อระงับสถานการณ์ดังกล่าว ถึงแม้การใช้ประเด็นเรื่องการเข้าไปแทรกแซงเพื่อมนุษยธรรม (Humanitarian Intervention) ไม่ใช่แนวคิดใหม่ที่เดียวในนโยบายการต่างประเทศของสหราชอาณาจักร เพราะมีแนวคิดที่ใกล้เคียงกันปรากฏอยู่ในเอกสารทบทวนความมั่นคง ค.ศ. 1966 (defense review 1966) เสนอให้จัดส่งกองกำลังขนาดเล็กเข้าไปช่วยเหลืออย่างเร่งด่วนกับประเทศเป็นมิตร โดยคาดหวังว่ากองกำลังขนาดเล็กจะสามารถป้องกันหายนะขนาดใหญ่ได้ (Ibid, p. 242)

วิกฤตการณ์โคโซโวใน ค.ศ. 1999 คือบททดสอบที่แท้จริงของการแทรกแซงเพื่อมนุษยธรรมของรัฐบาลพรรคแรงงานใหม่ จุดเริ่มต้นของวิกฤตการณ์โคโซโวเกิดจากความขัดแย้งตั้งแต่ ค.ศ. 1997 ระหว่างประชากรเชื้อสายมุสลิมอัลแบเนียที่ต้องการแยกตัวเป็นเอกราชกับกองกำลังรักษาความปลอดภัยชาวเซอร์เบียที่ปฏิบัติการต่อต้านก่อการร้ายอยู่ในพื้นที่ ความขัดแย้งได้ขยายตัวมากขึ้นภายหลังการเปิดปฏิบัติการโจมตีของเซอร์เบียอย่างโหดร้ายในกรกฎาคม ค.ศ. 1998 ส่งผลให้เกิดผู้ลี้ภัยนับล้านและหมู่บ้านเกือบสองร้อยแห่งถูกทำลาย ด้วยความล้มเหลวของการประชุมในแรมบอยเลต์ และการไม่สามารถผ่านมติของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ กัดดันให้รัฐบาลของแบลร์ตัดสินใจที่ใช้กรอบของนาโต้เข้าแทรกแซงเหตุการณ์ในโคโซโวที่เริ่มต้นด้วยการโจมตีทางอากาศซึ่งไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร แต่เหตุการณ์คลี่คลายลง เมื่อแบลร์ข่มขู่ว่าจะส่งกำลังภาคพื้นดินเข้าไป แม้หลักฐานใหม่ที่ฟังค์นพบได้เสนอว่าเหตุการณ์นี้สิ้นสุดลงเพราะข้อตกลงระหว่างรัสเซียกับสหรัฐฯ มากกว่าการข่มขู่ของแบลร์ อย่างไรก็ตาม แบลร์โต้แย้งว่าการแทรกแซงในโคโซโวเป็นสิ่งที่ชอบธรรมและจำเป็นเพราะวิธีการทางทูตที่สามารถใช้ได้ถูกใช้จนหมดแล้ว ส่งผลให้ไม่มีทางเลือกอื่นที่จะป้องกันอาชญากรรมต่อมนุษยชาติ ทำให้โคโซโวถูกสร้างภาพให้เป็นสงครามเพื่อมนุษยธรรม (humanitarian war) สำหรับผลที่ตามมาของการแทรกแซงทางการทหารดังกล่าว ในอีกมุมหนึ่ง วิกฤตการณ์โคโซโวได้สร้างอิทธิพลต่อของ แบลร์ในแง่ของการมีความมั่นใจในภาวะผู้นำตัวเองเพิ่มขึ้นอย่างมากและส่งเสริมกระบวนการจัดทำนโยบายต่างประเทศในแบบประธานาธิบดีของแบลร์ (Daddow, 2009, pp. 555-558) แต่ในอีกมุมหนึ่ง วิกฤตการณ์โคโซโวได้เสริมสร้างมติจริยธรรมในนโยบายการต่างประเทศของสหราชอาณาจักรอย่างมาก โดยเฉพาะการแทรกแซงทางการทหารเพื่อมนุษยธรรมที่เกิดขึ้นภายใต้หลักการของแบลร์ (The Blair Doctrine) ที่มีที่มาจากสุนทรพจน์ “หลักการแห่งชุมชน

ระหว่างประเทศ” (Doctrine of the International Community) หรือสุนทรพจน์ชิคาโก ใน ค.ศ. 1999 ที่อยู่บนพื้นฐานของการแทรกแซงแบบเสรีนิยม (liberal interventionism) และได้วางรากฐานการแทรกแซงกิจการรัฐอื่นด้วยกำลังทหารด้วยอาศัยอำนาจอธิปไตยจากประเด็นเรื่องมนุษยธรรมของสหราชอาณาจักร ประกอบด้วยหลักการ 5 ข้อ ได้แก่

- เราแน่ใจต่อกรณีนี้ของเราแล้วหรือยัง?
- เราใช้ช่องทางทางการทูตทั้งหมดแล้วหรือไม่?
- จากการประเมินสถานการณ์ในปัจจุบัน การเปิดปฏิบัติการทางทหารที่มีความรอบคอบและสมเหตุสมผลมีความเป็นไปได้หรือไม่?
- เรามีความเตรียมพร้อมต่อการรับมือสถานการณ์ดังกล่าวในระยะยาวหรือไม่?
- เรามีผลประโยชน์แห่งชาติเกี่ยวข้องพันหรือไม่? (Blair, 1999)

ดังนั้น การเข้าไปแทรกแซงในโคโซโวได้กลายเป็นจุดเริ่มต้นและแม่แบบของการเข้าไปแทรกแซงทางการทหารโดยอาศัยอำนาจอธิปไตยจากประเด็นเรื่องมนุษยธรรม ส่งผลให้สหราชอาณาจักรเข้าไปเกี่ยวข้องกับปฏิบัติการอื่นๆ ในอนาคต เช่น ซีเรีย ลیبิอา คองโก ติมอร์ตะวันออก รวมถึงสงครามต่อต้านการก่อการร้ายของสหรัฐ ทำให้กล่าวได้ว่าโคโซโวคือจุดสูงสุดของมิตติจริยธรรมในนโยบายการต่างประเทศของพรรคแรงงานใหม่ เพราะไม่เพียงแต่จะเป็นแม่แบบของการแทรกแซงเพื่อมนุษยธรรม แต่เป็นหลักฐานยืนยันถึงการแทรกแซงที่ไม่ได้อยู่บนพื้นฐานของข้อจำกัดทางวัตถุ ผลประโยชน์ทางยุทธศาสตร์ หรือการแก่งแย่งดินแดนเท่านั้น แต่ยังขยายไปถึงการใช้กำลังเพื่อปกป้องสิทธิมนุษยชนและพลเมืองอีกด้วย (McCormack, 2011, pp. 108-109)

ไม่เพียงแต่เป็นการวางหลักการต่อการแทรกแซงทางการทหาร สุนทรพจน์ดังกล่าวได้วางแนวทางให้สำหรับอนาคตของระเบียบและชุมชนระหว่างประเทศให้สอดคล้องกับยุคโลกาภิวัตน์ที่ปรากฏเป็นหลักการ 6 ข้อ ประกอบไปด้วย ประการแรก เรียกร้องให้มีการปฏิรูประเบียบการเงินระหว่างประเทศ ประการที่สอง ผลักดันการค้าเสรีในองค์การการค้าโลก (World Trade Organization; WTO) ประการที่สาม เรียกร้องให้มีการพิจารณาใหม่ถึงกระบวนการทำงานและการตัดสินใจของสหประชาชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ประการที่สี่ เรียกร้องให้นำได้ถอดบทเรียนจากวิกฤตการณ์โคโซโวเพื่อนำมาใช้ในการปฏิรูปองค์กรและโครงสร้าง ประการที่ห้า เคารพและให้ความสำคัญต่อพิธีสารเกียวโตและประเด็นสิ่งแวดล้อม เพื่อชะลอและหยุดการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และประการสุดท้าย ให้ความสำคัญและตรวจสอบปัญหาหนี้สินของประเทศโลกที่สามอย่างจริงจัง (Blair, 1999)

อย่างไรก็ตาม การบุกอิรักใน ค.ศ. 2003 ถือเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญในมติจริยธรรม เมื่อเกิดการล่มสลายของฉันทามติเกี่ยวกับแทรกแซงเพื่อมนุษยธรรมในตัวรัฐบาลของพรรคแรงงานใหม่ที่เกิดขึ้นจากภายใต้วิกฤตการณ์ในโคโซโว เพราะในครั้งนี้ แบลร์ไม่สามารถสร้างความชอบธรรมเหมือนวิกฤตการณ์โคโซโวและยังมีทางเลือกอื่นที่สามารถหลีกเลี่ยงสงครามได้ แม้แต่ตัวแสดงที่สำคัญในรัฐบาลอย่างคุณก็ได้ทำการลาออกเพื่อประท้วงการตัดสินใจเข้าร่วมสงครามอิรักของแบลร์ รวมถึงความเห็นจากทั้งภาคประชาชนและรัฐอื่นๆ ต่างสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันว่าไม่เห็นด้วยกับการทำสงครามครั้งนี้ (Wheeler & Dunne, 2004, pp. 22-23) ทำให้การแทรกแซงอิรักของแบลร์กลายเป็นการสนับสนุนลัทธิจักรวรรดินิยมใหม่ (neo imperialism) ของสหรัฐฯ แทนที่จะเป็นการทำเพื่อมนุษยธรรม ส่งผลให้การตัดสินใจสนับสนุนการบุกอิรักของแบลร์ได้กลายเป็นจุดเริ่มต้นของการเสื่อมถอยในความนิยมของพรรคแรงงานใหม่และกลายเป็นตราบาปของมติจริยธรรมในนโยบายการต่างประเทศของสหราชอาณาจักร

ทว่าความล้มเหลวของแบลร์และพรรคแรงงานใหม่ ทำให้จุดจบของการดำเนินนโยบายในการแทรกแซงทางมนุษยธรรม เพราะการนำมติจริยธรรมมาใช้เป็นวาระหนึ่งในการต่างประเทศได้กลายเป็นมรดกที่ตกทอดมายังรัฐบาลหลังพรรคแรงงานใหม่ในฐานะวาระที่ถูกให้ความสนใจอย่างมากในมติการต่างประเทศ ดังที่แนวคิดอนุรักษนิยมเสรีของคาเมรอนถูกวิพากษ์วิจารณ์และกล่าวหาว่าการคัดลอกหลักการของแบลร์มา มติจริยธรรมในการต่างประเทศก็ส่งอิทธิพลต่อมาแนวคิดโครงข่ายโลกของเขาก็ได้รับอิทธิพลมาจากมติทางด้านจริยธรรมของคุณ แต่มีการให้ความชัดเจนว่านโยบายต่างประเทศใหม่ภายใต้รัฐบาลผสมนำตัวเองไปผูกพันในเรื่องจริยธรรมและค่านิยมอย่างไร ดังที่ปรากฏในสุนทรพจน์โครงข่ายโลกของเขก ดังที่กล่าวว่า

“นโยบายต่างประเทศของเราควรให้การสนับสนุนต่อประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนและการลดความยากจนอย่างต่อเนื่องในฐานะแกนกลางที่ไม่อาจละเลยได้ และเราควรตอบสนองด้วยอำนาจทางศีลธรรมเสมอ โดยต้องพึงตระหนักเสมอว่าเมื่อความเสียหายเกิดขึ้นแล้ว มันเป็นสิ่งที่ยากที่จะฟื้นคืน”

(Our foreign policy should always have consistent support for human rights and poverty reduction at its irreducible core and we should always strive to act with moral authority, recognising that once that is damaged it is hard to restore.) (Foreign & Commonwealth Office, 2010)

ไม่ว่าในแง่ใดก็ตาม โลกบอลบริเตนที่ปรากฏให้เห็นถึงร่องรอยและอิทธิพลของมติด้านจริยธรรมในการดำเนินนโยบายต่างประเทศ ดังที่ปรากฏในเอกสารการทบทวนแบบบูรณาการ เช่น การเป็นพลัง

เพื่อสิ่งดีงามต่อโลกนี้ การให้ความสำคัญต่อผู้กับความยากจนและส่งเสริมการบรรลุเป้าหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน การใช้จ่ายเงินอุดหนุนภารกิจทางด้านมนุษยธรรม เป็นต้น

2.4 ความเปลี่ยนแปลงและความต่อเนื่องของนโยบายต่างประเทศของสหราชอาณาจักร

สิ่งที่ผู้ศึกษาต้องการชี้ให้เห็นในบทนี้คือ สงครามครั้งที่สองจบลงด้วยชัยชนะของสหราชอาณาจักร แต่สงครามได้สร้างความบอบช้ำให้กับสหราชอาณาจักรจนนำมาสู่การเสื่อมถอยในทุกด้าน จนเป็นสาเหตุให้เกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำและการล่มสลายของจักรวรรดิอาณานิคม ความเสื่อมถอยดังกล่าวได้นำไปสู่การล่มสลายของอำนาจบริติช ส่งผลให้สถานะของสหราชอาณาจักรถูกตั้งคำถามว่า “สหราชอาณาจักรมีบทบาทอย่างไรในโลกนี้” จนกลายเป็นมรดกที่ตกทอดให้แก่รัฐบาลยุคหลังสงคราม ทำให้ช่วงยุคหลังสงครามชนชั้นนำในลอนดอนได้พยายามตอบคำถามดังกล่าวด้วยความเชื่อว่าสหราชอาณาจักรยังคงมีบทบาทสำคัญในโลกนี้ จนนำไปสู่การดำเนินนโยบายและมีปฏิสัมพันธ์กับสามพื้นที่ใหญ่บนพื้นฐานแนวคิดวงกลมมหัศจรรย์สามวงของเซอร์ซิล ได้แก่ วงกลมแรกคือเครือจักรภพ ซึ่งเป็นสิ่งที่ควรจะมาทดแทนจักรวรรดิบริติชที่ล่มสลายลงหลังสงครามโลก จากการเกิดกระแสปลดปล่อยอาณานิคมและปัจจัยทางเศรษฐกิจ ทำให้ตลอดทศวรรษที่ 1950 ได้เห็นถึงความพยายามของสหราชอาณาจักรในการผลักดันให้เครือจักรภพเป็นฝ่ายที่สาม เพื่อใช้ในการส่งเสริมสถานะของตนให้กลับมายิ่งใหญ่อีกครั้ง แต่ภายหลังวิกฤตการณ์สุเอซ ใน ค.ศ. 1956 กลับสะท้อนถึงการเสื่อมความสำคัญของเครือจักรภพ เพราะรัฐสมาชิกในเครือจักรภพกลับไม่สนับสนุนจุดยืนของสหราชอาณาจักร และหันไปให้ความสนใจต่อการเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมเศรษฐกิจยุโรปเมื่อเป็นเช่นนี้ สถานะของเครือจักรภพจึงกลายเป็นเพียงพื้นที่ให้สหราชอาณาจักรมีปฏิสัมพันธ์กับรัฐสมาชิกผ่านสิทธิพิเศษทางความสัมพันธ์ (privilege connection) หรือเข้าไปช่วยเหลือบรรดาอดีตอาณานิคมในยามวิกฤต รวมถึงใช้เป็นพื้นที่ในการส่งเสริมทางด้านวัฒนธรรม สื่อ กีฬา และการช่วยเหลือทางมนุษยธรรม

วงกลมที่สองคือความสัมพันธ์ข้ามแอตแลนติกที่ถูกขับเคลื่อนด้วยพันธมิตรแอตแลนติก-อเมริกา หรือมักจะถูกเรียกว่า ความสัมพันธ์พิเศษ ซึ่งวงกลมนี้ถือได้ว่าเป็นวงกลมที่เป็นพันธมิตรและหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ที่สำคัญที่คอยส่งเสริมและสนับสนุนนโยบายต่างประเทศและความมั่นคงของสหราชอาณาจักรหรืออาจจะกล่าวได้ว่าเป็นสิ่งที่ขัดเขยชิตความสามารถของสหราชอาณาจักรที่หายไปพร้อมกับการล่มสลายของอำนาจบริติช และวงกลมสุดท้าย คือ ยุโรป ภายหลังช่วงสงครามโลกครั้งที่สอง การพัฒนาความสัมพันธ์กับรัฐในยุโรปเต็มไปด้วยอุปสรรค จากการที่ชนชั้นนำในลอนดอนไม่แน่ใจว่าควรมีแนวปฏิสัมพันธ์อย่างไรกับยุโรปในยุคที่ภูมิภาคนี้ให้ความสำคัญกับ การบูรณาการ

ยุโรป ความล้มเหลวดังกล่าวเกิดจากการที่ชนชั้นนำในลอนดอนค่อนข้างมีแนวคิดที่ให้ความสำคัญกับอธิปไตยของชาติเป็นสำคัญและมีอคติกับการเข้าไปมีส่วนร่วมกับการบูรณาการยุโรป เช่น เบวิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศในรัฐบาลของแอดดลี ที่มองว่าแนวคิดเหนือรัฐเป็นกล่องที่เต็มไปด้วยผ้าไหมโทรจัน ซึ่งการให้ความสำคัญกับอธิปไตยและการมีอคติ ทำให้สหราชอาณาจักรไม่ได้เข้าไปเป็นสมาชิกเริ่มต้นของ EEC จนกระทั่งเมื่อชนชั้นนำในลอนดอนเห็นว่าการบูรณาการยุโรปอาจจะเป็นหนทางที่ทำให้ฟื้นคืนบทบาทและสถานะของตนเองในเวทีโลกได้ ประกอบการเชื่อมความสำคัญของเครือจักรภพ ทำให้สหราชอาณาจักรได้เข้าเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมเศรษฐกิจยุโรปในเวลาต่อมา แต่ด้วยลักษณะของสหราชอาณาจักรที่มักคำนึงถึงผลประโยชน์ของตนเองเป็นหลัก ไม่ให้ความร่วมมือเต็มที่ในประชาคมยุโรป และมักจะทำสวนทางกับประเทศสมาชิกอื่นๆ อยู่บ่อยครั้ง จนได้รับฉายาว่าเป็น “หุ้นส่วนที่น่าอึดอัด” (awkward partner) หรือ “ผู้ไม่เต็มใจเป็นยุโรป” (reluctant European)

ทว่าการดำเนินนโยบายในลักษณะดังกล่าวได้ทำให้ผู้ศึกษาเห็นความท้าทายที่เกิดขึ้นในการดำเนินนโยบายต่างประเทศของสหราชอาณาจักรอยู่สามประการ ได้แก่

ความท้าทายประการแรก สหราชอาณาจักรมีสถานะคลุมเครือในเวทีโลกจากการไม่สามารถจัดวางตนเองได้อย่างชัดเจน กล่าวคือ ความเป็นมหาอำนาจของสหราชอาณาจักรเสื่อมสลายลงหลังสงครามโลกจากความเสื่อมถอยทางเศรษฐกิจและการแยกตัวเป็นเอกราชของดินแดนใต้อาณานิคม ซึ่งเดิมเป็นแหล่งกำหนดของอำนาจและอิทธิพลจักรวรรดิบริติช ยิ่งเมื่อสหราชอาณาจักรไม่สามารถกำหนดทิศทางของผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นในเวทีระหว่างประเทศอย่างวิฤตคลองสุเอซได้ ก็ได้ตอกย้ำให้เห็นว่าสหราชอาณาจักรสูญเสียความเป็นมหาอำนาจไปเสียแล้ว แต่ในเวลาเดียวกัน ชนชั้นนำในลอนดอนยังคงเชื่อว่า “สหราชอาณาจักรยังคงมีบทบาทสำคัญในโลก” และความเชื่อดังกล่าวนี้ได้กลายเป็นรากฐานสำคัญต่อการพยายามนิยามบทบาทของสหราชอาณาจักรในเวทีระหว่างประเทศ และยังเป็นภารกิจที่ยังคงไม่สิ้นสุดจนมาถึงทุกวันนี้ จนกลายเป็นธรรมเนียมว่าทุกรัฐบาลจะพยายามที่จะนิยามบทบาทของสหราชอาณาจักรในโลก แต่ชนชั้นนำในลอนดอนก็ไม่สามารถใช้ประโยชน์จากการนิยามบทบาทดังกล่าวได้อย่างเต็มที่

จากบทบาทอันคลุมเครือได้นำไปสู่ความท้าทายประการที่สอง คือ สหราชอาณาจักรมีเขตอิทธิพลที่ไม่ชัดเจน ดังที่จะเห็นถึงความพยายามของรัฐบาลลอนดอนในการพัฒนาความสัมพันธ์กับเขตอิทธิพลทั้งสามวงกลมไปพร้อมกันภายหลังสงครามโลกครั้งที่สอง และอย่างที่แอกสันได้เคยกล่าวไว้ว่า “เพราะสหราชอาณาจักรได้พยายามที่เล่นบทบาทอำนาจอิสระ โดยพยายามเล่นบทบาทที่แยกจากยุโรป พยายามเล่นบทบาทบนความสัมพันธ์พิเศษกับสหรัฐฯ และพยายามเล่นบทบาทเป็น

ประมุขของเครือจักรภพ” คำพูดนี้สะท้อนได้ชัดเจนถึงการที่สหราชอาณาจักรไม่ยอมเลือกเขตอิทธิพลของตนว่าจะอยู่ตรงไหน ได้สร้างภาวะกลืนไม่เข้าคายไม่ออกเกี่ยวกับความสมดุลในความสัมพันธ์ระหว่างสหรัฐอเมริกาและยุโรปที่เป็นปัญหาเรื่อยมา

ส่วนความท้าทายประการสุดท้าย คือ อัตลักษณ์แห่งชาติหรือความเป็นบริติชที่ได้อ่อนแอลงจากการล่มสลายของจักรวรรดิ กล่าวคือ ความเป็นบริติชเป็นสิ่งที่เชื่อมโยงระหว่างอังกฤษสกอตแลนด์ และเวลส์ ปัญหาอัตลักษณ์แห่งชาติได้นำไปสู่ปัญหาผลประโยชน์แห่งชาติของสหราชอาณาจักรที่ขาดความชัดเจนและไม่ตอบสนองผลประโยชน์กับทุกกลุ่ม อาจจะถูกกลามนำไปสู่การแตกแยกของสหราชอาณาจักร ซึ่งได้สะท้อนผ่านการเติบโตกระแสชาตินิยมภายหลังสงครามโลกครั้งที่สองในไอร์แลนด์เหนือ เวลส์ และสกอตแลนด์ ทำให้ประเทศที่เป็นส่วนหนึ่งของสหราชอาณาจักรเหล่านี้ พยายามเรียกร้องความมีอิสระจากลอนดอนมากขึ้น

ความท้าทายสามประการที่ผู้ศึกษาได้พยายามชี้ให้เห็นในข้างต้น มิใช่เป็นเรื่องที่ซับซ้อนนำ และผู้กำหนดนโยบายในลอนดอนมิได้รับรู้ แต่เป็นเรื่องที่รับรู้กันอย่างชัดเจนและได้ปรากฏให้เห็นความพยายามในการแก้ไขปัญหา ตัวอย่างที่ปรากฏให้เห็นชัดเจนที่สุดคือ ความริเริ่มในการดำเนินนโยบายต่างประเทศของรัฐบาลแรงงานใหม่สมัยแรกของแบลร์ ในช่วงระหว่าง ค.ศ. 1997-2002 ที่มุ่งเน้นไปในการแก้ปัญหาสถานะคลุมเครือในเวทีโลกจากการไม่สามารถจัดวางตนเองได้อย่างชัดเจนและการเกิดภาวะกลืนไม่เข้าคายไม่ออกเกี่ยวกับความสมดุลในความสัมพันธ์ระหว่างสหรัฐอเมริกาและยุโรป ภายใต้บริบทของระเบียบโลกชุดใหม่ที่ไม่มีความชัดเจนในเรื่องของภัยคุกคาม ทำให้แบลร์พยายามนิยามบทบาทของสหราชอาณาจักรว่าเป็นอำนาจที่สำคัญ (pivotal power) และมีบทบาทในฐานะการเป็นสะพานเชื่อมระหว่างสหรัฐฯ และยุโรป ซึ่งความริเริ่มดังกล่าวถือว่าประสบความสำเร็จด้วยดีในช่วงสมัยแรกของรัฐบาลแรงงานใหม่ จากการที่ลอนดอนมีความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นมากยิ่งขึ้นกับทางวอชิงตัน

เช่นเดียวกับการสัมพันธ์กับทางสหภาพยุโรปและรัฐสมาชิก หลายประเทศในยุโรปมองลอนดอนเป็นตัวแสดงที่กระตือรือร้นในกระบวนการบูรณาการยุโรป รวมถึงบทบาทนำของสหราชอาณาจักรในการผลักดันให้นาโตใช้กำลังทางอากาศและแสดงความมุ่งมั่นที่จะส่งกำลังทางบกเข้าไปแก้ไขในวิกฤตการณ์โคโซโว ซึ่งวิกฤตการณ์ดังกล่าวได้แสดงให้เห็นว่า อำนาจขนาดกลางอย่างสหราชอาณาจักรสามารถที่จะเลือกได้ว่าจะแทรกแซงที่ไหนและเมื่อไร นอกจากนี้รัฐบาลของพรรคแรงงานใหม่ ยังได้เพิ่มมิติจริยธรรมเข้ามาในการต่างประเทศเพื่อตอบสนองต่อภัยคุกคามรูปแบบใหม่จนส่งผลให้สหราชอาณาจักรกลายเป็นแม่แบบของการแทรกแซงเพื่อมนุษยธรรมและมีบทบาทนำที่สำคัญในหลายภารกิจเพื่อมนุษยธรรม จากผลลัพธ์เชิงบวกของนโยบายต่างประเทศของรัฐบาลพรรค

แรงงานใหม่สมัยแรก เป็นข้อพิสูจน์ให้เห็นว่าบทบาทของสหราชอาณาจักรในฐานะอำนาจที่สำคัญ และการเป็นสะพานเชื่อมข้ามแอตแลนติกประสบความสำเร็จอย่างงดงาม รวมถึงการนำมิติจริยธรรมเข้ามาในการต่างประเทศยังยกระดับบทบาทระดับโลกของสหราชอาณาจักรในฐานะตัวแสดงที่ตอบสนองต่อภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่เกิดขึ้นหลังสงครามเย็นสิ้นสุด

นอกจากนี้ ในช่วงสมัยแรกของรัฐบาลพรรคแรงงานใหม่ ยังได้มีความพยายามแก้ปัญหาอัตลักษณ์แห่งชาติ ด้วยการปรับภาพลักษณ์บริเตน (rebranding Britain) โดยอาศัยจุดแข็งของประเทศเกี่ยวกับอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ (Creative Industries) และอุตสาหกรรมเชิงวัฒนธรรม (Culture Industry) ในการสร้างภาพลักษณ์ใหม่ขึ้นมาภายใต้แนวคิดบริทาเนียที่สง่างาม รวมถึงรัฐบาลของพรรคแรงงานใหม่ได้พยายามแก้ไขความไม่เป็นอันหนึ่งอันจากกระแสนิยมของสกอตแลนด์และเวลส์ที่ตื่นตัวขึ้นมาในช่วงทศวรรษที่ 1960 ด้วยตรากฎหมายที่นำไปสู่การจัดตั้งรัฐสภาและฝ่ายบริหารท้องถิ่นของท้องถิ่นในสกอตแลนด์ เวลส์ และไอร์แลนด์เหนือ ในแง่หนึ่งการกระจายอำนาจถึงแม้จะประสบความสำเร็จในการรักษาความเป็นอันหนึ่งอันเดียวของชาติ อย่างน้อยก็ในช่วงที่รัฐบาลพรรคแรงงานใหม่อยู่ในอำนาจ แต่ในอีกแง่หนึ่ง การกระจายอำนาจได้เปรียบเสมือนระเบิดเวลาให้กับรัฐบาลในอนาคต เพราะได้เปิดพื้นที่แก่รัฐสภาและฝ่ายบริหารท้องถิ่นมีส่วนเข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจการกับสหภาพยุโรป

อย่างไรก็ดี แม้การตอบสนองต่อความท้าทายในการต่างประเทศของสหราชอาณาจักรช่วงรัฐบาลพรรคแรงงานใหม่เหมือนจะประสบความสำเร็จด้วยดี แต่การบุกอิรักใน ค.ศ. 2003 ของสหรัฐฯ ได้สร้างสภาวะกลืนไม่เข้าและคายไม่ออกให้กับลอนดอนที่ต้องเลือกว่าจะรักษาความสัมพันธ์พิเศษกับสหรัฐฯ ด้วยการตัดสินใจส่งกำลังทหารร่วมกับสหรัฐฯ หรือ ยืนกรานตามการตัดสินใจของสหภาพยุโรปที่ไม่ตัดสินใจแทรกแซงทางกำลังทหาร ในท้ายที่สุดแล้วลอนดอนได้ตัดสินใจเข้าร่วมกับทางสหรัฐฯ ซึ่งได้นำมาสู่ความล้มเหลวของบทบาทการเป็นสะพานข้ามแอตแลนติกและอำนาจสำคัญระหว่างสหรัฐฯ และยุโรป ภายหลังจากนี้ วาทกรรมเกี่ยวข้องกับการเป็นสะพานข้ามแอตแลนติกและอำนาจสำคัญระหว่างสหรัฐฯ และยุโรปได้เริ่มเลือนหายไปจากสุนทรพจน์ของชนชั้นนำในลอนดอน โดยเฉพาะภายหลังการลงจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของแบลร์ใน ค.ศ. 2007 แนวคิดในการกำหนดบทบาทดังกล่าวได้ถูกทอดทิ้งไปในท้ายที่สุด

สงครามอิรักถือเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญของรัฐบาลพรรคแรงงานใหม่ในทั้งมิติการต่างประเทศ และการเมืองภายในที่นำมาสู่จุดเริ่มต้นของจุดจบรัฐบาลพรรคแรงงานใหม่ รวมถึงเป็นบททดสอบสำคัญของพรรคแรงงานใหม่และแบลร์ต่อภารกิจกำหนดบทบาทของสหราชอาณาจักรในโลก ซึ่งผลลัพธ์ได้เป็นที่ประจักษ์ว่าพรรคแรงงานใหม่และแบลร์ล้มเหลว ส่งผลให้สหราชอาณาจักรกลับสู่

วงจรมุ่งในการแสวงหาและนิยามบทบาทของตนในโลกแห่งนี้ พร้อมกับความท้าทายในการดำเนินนโยบายต่างประเทศที่ยังไม่ถูกแก้ไขและสะท้อนถึงความล้มเหลวของชนชั้นนำในการควบคุมหรือกำหนดสภาพแวดล้อมภายนอก อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์การออกจากความเป็นสมาชิกของสหภาพยุโรปของสหราชอาณาจักร หรือ เบร็กซิตได้ทำให้คำถามต่อบทบาทของสหราชอาณาจักรมีความซับซ้อนมากกว่าเดิม ส่งผลให้รัฐบาลพรรคอนุรักษนิยมของเมย์และจอห์นสันตอบสนองด้วยการผลักดันแนวคิดโกลบอลบริเตนขึ้นมา จึงเป็นประเด็นที่ผู้ศึกษากล่าวถึงในบทถัดไป

บทที่ 3

เบริกซิทและโกลบอลบริเตน

ในบทที่ผ่านมา ผู้ศึกษาได้กล่าวถึงพัฒนาการในการดำเนินนโยบายต่างประเทศของสหราชอาณาจักรภายหลังการสิ้นสุดของสงครามโลกครั้งที่สอง ที่หันไปให้ความสนใจต่อพื้นที่ใหญ่อยู่สามแห่ง ได้แก่ เครือจักรภพ ความสัมพันธ์พิเศษ และยุโรป รวมถึงความท้าทายต่อการดำเนินนโยบายต่างประเทศที่เกิดขึ้น แต่ในบทนี้ ผู้ศึกษาจะให้ความสนใจต่อความสัมพันธ์ที่มีต่อยุโรปที่นำไปสู่เหตุการณ์เปลี่ยนแปลงทางนโยบายที่สำคัญที่สุดครั้งหนึ่งของสหราชอาณาจักร นั่นคือเหตุการณ์ที่มีชื่อว่า “เบริกซิท” หรือ การออกจากความเป็นสมาชิกสหภาพยุโรปของสหราชอาณาจักร ซึ่งถือเป็นเหตุการณ์ที่ได้สร้างผลกระทบต่อสหราชอาณาจักรอย่างมาก โดยเฉพาะจุดยืนและทิศทางของนโยบายต่างประเทศของสหราชอาณาจักรในยุคหลังเบริกซิทที่จะก้าวเดินไปทางใด อย่างไรดี รัฐบาลพรรคอนุรักษนิยมได้มีความพยายามส่งสัญญาณถึงทิศทางดังกล่าวผ่านสุนทรพจน์ของบอริส จอห์นสันและเทเรซา เมย์ จากการออกมากล่าวถึงแนวคิดโกลบอลบริเตน ซึ่งเป็นแนวคิดเกี่ยวกับการนำสหราชอาณาจักรกลับมามีบทบาทสำคัญในโลกอีกครั้งหนึ่ง แต่แนวคิดดังกล่าวกลับถูกวิพากษ์วิจารณ์อย่างมากถึงการขาดความชัดเจนถึงนิยาม วัตถุประสงค์ แนวทาง ฯลฯ ทว่าการลงจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของเมย์ ได้กลายเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาแนวคิดโกลบอลบริเตนที่เสมือนจะจบสิ้นลงแค่ในฐานะสโลแกน แต่การขึ้นมาดำรงตำแหน่งของจอห์นสัน ในฐานะหัวหน้าพรรคอนุรักษนิยมและนายกรัฐมนตรีแทนเมย์ ได้กลายเป็นหมุดหมายสำคัญของแนวคิดโกลบอลบริเตนที่ได้พัฒนาจากสโลแกนที่ขาดความชัดเจนไปสู่ยุทธศาสตร์ในการดำเนินนโยบายต่างประเทศ ภายหลังการเผยแพร่เอกสารการทบทวนแบบบูรณาการในเดือนมีนาคม ค.ศ. 2021 ซึ่งเอกสารดังกล่าวอาจจะเป็นกุญแจสำคัญที่ตอบคำถามว่า โกลบอลบริเตนสุดท้ายคืออะไร มีเป้าหมายอะไร และส่งผลอย่างไรกับทิศทางการดำเนินนโยบายต่างประเทศของสหราชอาณาจักร

3.1 เบริกซิท

ในวันที่ 23 มิถุนายน ค.ศ. 2016 ได้มีการจัดลงประชามติที่เป็นตัวกำหนดสมาชิกภาพของสหราชอาณาจักรในสหภาพยุโรปว่าจะอยู่ต่อหรือสิ้นสุดการเป็นสมาชิก ซึ่งการลงประชามติครั้งนี้ไม่ได้เป็นแต่เป็นตัวกำหนดทิศทางของสหราชอาณาจักรที่มีต่อสหภาพยุโรปและจุดยืนในเวทีโลกเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการเงิน การธนาคาร ภาคธุรกิจ และมิติอื่นๆ ที่ถูกผูกโยงกับสถานะสมาชิกสหภาพยุโรป

ของสหราชอาณาจักร โดยผลลัพธ์ของการลงประชามติได้มีหลายฝ่ายคาดการณ์ว่าชัยชนะจะตกอยู่กับผู้สนับสนุนให้สหราชอาณาจักรอยู่กับสหภาพยุโรป อย่างไรก็ตามผลการลงคะแนนกลับออกมาแบบที่ทุกฝ่ายคาดไม่ถึง เมื่อชัยชนะตกไปอยู่กับฝ่ายสนับสนุนให้ออกจากการเป็นสมาชิก หรือกลุ่ม เบริกซิทเทียร์ เพื่อเชื่อมโยงไปถึงแนวคิดโกลบอลบริเตน ทำให้ผู้ศึกษาจะหยิบยกเหตุการณ์นี้ขึ้นมาสำรวจว่าอะไรคือสาเหตุและปัจจัยที่นำไปสู่ชัยชนะของฝ่ายเบริกซิทเทียร์และผลกระทบที่ตามมาของเบริกซิทเทียร์เกิดขึ้นบ้างในภาพรวม

3.1.1 การลงประชามติใน ค.ศ. 2016

เหตุการณ์เบริกซิทใน ค.ศ. 2016 ไม่ใช่ครั้งแรกที่มีการตั้งคำถามต่อการเป็นสมาชิกของสหภาพยุโรป เพราะคำถามดังกล่าวได้เคยถูกหยิบยกขึ้นมาในสมัยของวินสัน ภายหลังที่เข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจยุโรปได้เพียง 2 ปี ดังที่ผู้ศึกษากล่าวถึงในบทที่ผ่านมาว่า การตั้งคำถามครั้งนั้นมาจากความแตกแยกในพรรคแรงงานต่อจุดยืนของพรรคที่มีต่อยุโรปและประชาคมเศรษฐกิจยุโรปที่ได้บานปลายไปสู่การปลุกกระแสเรียกร้องให้สหราชอาณาจักรออกจากการเป็นสมาชิกของประชาคมเศรษฐกิจยุโรป ส่งผลให้วินสันตัดสินใจให้มีการทำประชามติเพื่อที่ยุติความแตกแยกในพรรคและเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความต้องการว่าต้องการอยู่ต่อกับประชาคมเศรษฐกิจยุโรปหรือไม่ ผลของการลงประชามติในครั้งนั้นจบลงด้วยชัยชนะของฝ่ายสนับสนุนให้เป็นสมาชิกด้วยผู้สนับสนุนร้อยละ 67.2 ทำให้สหราชอาณาจักรยังคงเป็นสมาชิกของประชาคมเศรษฐกิจยุโรปและพัฒนาเป็น สหภาพยุโรปในเวลาต่อมา ต่อมาใน ค.ศ. 2013 คำถามต่อการเป็นสมาชิกสหภาพยุโรปของสหราชอาณาจักรได้ถูกหยิบยกขึ้นมาเป็นประเด็นอีกครั้งในช่วงก่อนการเลือกตั้งทั่วไป เมื่อคาเมรอนได้มีการให้คำมั่นสัญญาว่าจะให้คนในสหราชอาณาจักรเป็นผู้ตัดสินใจถึงการที่จะอยู่หรือออกจากสหภาพยุโรป ด้วยการจัดลงประชามติเพื่อให้คนในสหราชอาณาจักรได้ตัดสินใจชะตากรรมด้วยตัวเอง ถ้าพรรคอนุรักษนิยมเป็นผู้ชนะการเลือกตั้งทั่วไปที่กำลังจะมาถึง (BBC, 2013a) การหยิบยกเรื่องดังกล่าวขึ้นมาเป็นสิ่งเดิมพัน ส่งผลให้เกิดคำถามที่สำคัญขึ้นว่า ทำไมคาเมรอนถึงตัดสินใจที่จะยอมให้มีการลงประชามติที่สุ่มเสี่ยงกลายเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญของประเทศ แม้คาเมรอนได้ประกาศจุดยืนชัดเจนว่าเขาต้องการให้สหราชอาณาจักรอยู่ในสหภาพยุโรป (The Guardian, 2013) ฮาโรลด์ คลาร์ก (harold clarke) ได้อธิบายถึงการกระทำของคาเมรอนว่าเป็น “นักพนันที่ชอบเสี่ยงดวง” ซึ่งเห็นได้จากการกระทำที่ผ่านมามาตลอดชีวิตการเมืองของเขาตั้งแต่ขึ้นมาเป็นหัวหน้าพรรคอนุรักษนิยมมีแต่เรื่องเสี่ยงดวง ได้แก่ การปฏิรูปพรรคอนุรักษนิยมภายหลังขึ้นสู่ตำแหน่งหัวหน้าพรรค การก่อตั้งรัฐบาลผสมร่วมกับพรรคเสรีนิยมประชาธิปไตยที่เกิดขึ้นครั้งแรกในรอบ 70 ปี และการยินยอมให้มีการจัดการลงประชามติในเรื่องการแยกตัวเป็นเอกราชของสกอตแลนด์ (Clarke et al., 2017, pp. 2-3)

ดังนั้นการลงประชามติเกี่ยวกับเรื่องสหภาพยุโรปไม่ได้แตกต่างกันจากการเสียดวงครั้งอื่นๆ ทำให้คาเมรอนได้อาศัยช่วงเวลาที่ยุโรปอยู่ในบรรยากาศของกระแสคลื่นแห่งการต่อต้านสหภาพยุโรปที่กำลังเติบโตเพิ่มขึ้นอย่างทวีคูณจากวิกฤตยูโรโซน (Eurozone crisis) (Bale & Webb, 2015, p. 43) เป็นแรงผลักดันให้เขาและพรรคอนุรักษนิยมชนะการเลือกตั้งทั่วไปใน ค.ศ. 2015 จากการหยิบยกประเด็นดังกล่าวมาเรียกคะแนนนิยม นอกจากนี้ ความมั่นใจของคาเมรอนได้ถูกเสริมด้วยคะแนนผลโพลของหลายสำนักที่เห็นว่าสหราชอาณาจักรจะยังอยู่ในสหภาพยุโรปอย่างแน่นอนถ้ามีการจัดลงประชามติเกิดขึ้น โดยผลจากการสำรวจของ โอพินียม รีเสิร์ช (Opinium Research) ที่ศึกษาผลโพลจากหนังสือพิมพ์ได้แสดงให้เห็นว่า 6 จาก 7 ของผลโพลหรือคิดเป็นร้อยละ 80 ของผลโพลทั้งหมดที่ปรากฏบนหนังสือพิมพ์ได้แสดงให้เห็นว่า ฝ่ายสนับสนุนสหภาพยุโรปเป็นฝ่ายชนะ เช่นเดียวกับการศึกษาของแล็ดโบร็อกส์ (Ladbrokes) บริษัทพนันในสหราชอาณาจักรได้พบว่าร้อยละ 90 ของผลโพลเชื่อว่า สหราชอาณาจักรจะอยู่กับ สหภาพยุโรป (Bruce, 2016) นอกจากนี้ คะแนนผลโพลของสำนักอื่นๆ ส่วนใหญ่ได้ชี้ไปในลักษณะเดียวกัน เช่น ผลโพลของ What UK Thinks อยู่ที่ร้อยละ 52 (What uk thinks, 2016) Elections Etc อยู่ที่ร้อยละ 53.3 (Fisher & Shorrocks, 2016) เป็นต้น รวมถึงในระหว่างช่วงเลือกตั้งทั่วไป ค.ศ. 2015 ได้มีการสอบถามนักวิชาการ นักข่าว และผู้สำรวจประชามติ (pollster) จำนวน 600 คน เกี่ยวกับทิศทางของการลงประชามติ โดยร้อยละ 87 มองว่าสหราชอาณาจักรยังคงอยู่กับ สหภาพยุโรป (Clarke et al., 2017, p. 3)

การเติมพันของคาเมรอนประสบความสำเร็จอย่างงดงาม ทำให้พรรคอนุรักษนิยมสามารถรักษาการเป็นรัฐบาลได้ในสมัยที่ 2 และชนะแบบเสียงข้างมากด้วยคะแนน 331 ที่นั่ง (BBC, 2015) ถือเป็นชัยชนะเสียงข้างมากของพรรคอนุรักษนิยมที่ไม่เคยเกิดขึ้นตั้งแต่การเลือกตั้งทั่วไปปี ค.ศ. 1992 ที่พรรคอนุรักษนิยมได้ไป 336 ที่นั่ง (Uk political info) ทำให้การเลือกตั้งทั่วไปใน ค.ศ. 2015 ถือได้ว่าประสบความสำเร็จอย่างมากสำหรับพรรคอนุรักษนิยม แต่ทว่าผลประชามติกลับไม่ได้เป็นไปตามที่ทุกฝ่ายคาดการณ์ไว้ ในวันที่ 23 มิถุนายน ค.ศ. 2016 หรือวันที่จัดให้มีการลงประชามติที่ตัดสินว่าสหราชอาณาจักรจะอยู่ต่อหรือออกจากสหภาพยุโรป ผลคะแนนได้สร้างความตกตะลึงกับทุกฝ่าย เมื่อฝ่ายเบริกซิทเทียร์ได้รับชัยชนะด้วยคะแนนร้อยละ 51.9 ต่อร้อยละ 48.1 (BBC, 2016a) ส่งผลให้คาเมรอนตัดสินใจลาออกจากตำแหน่งเพื่อรับผิดชอบกับความล้มเหลวของตนและสหราชอาณาจักรได้ก้าวสู่เส้นทางของการเจรจาออกจากความเป็นสมาชิกของสหภาพยุโรป การเติมพันครั้งนี้จะส่งผลให้ชื่อของคาเมรอนกลายเป็นนายกรัฐมนตรีที่ถูกจดจำเพียงไม่ต่างจากอีดอนที่นำสหราชอาณาจักรไปพัวพันในวิกฤตการณ์คลองสุเอซ และแบลร์ที่นำสหราชอาณาจักรเข้าสู่สงครามอิรัก

คริส ชอร์ (Chris Shore) ได้ตั้งข้อสังเกตว่าความมั่นใจของคาเมรอนได้นำมาสู่ความผิดพลาดที่สำคัญที่สุดคือ การที่คาเมรอนไม่ได้สั่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเตรียมพร้อมแผนรองรับกรณีที่ต้องออกจากสหภาพยุโรป (Shore, 2021, p. 5) นอกจากนี้ผู้ศึกษายังตั้งข้อสังเกตเพิ่มเติมอีกว่า การตัดสินใจที่ผิดพลาดของคาเมรอน นอกจากชอบเสี่ยงและมีความมั่นใจที่สูง ความผิดพลาดของคาเมรอนได้มาจากการประเมินการสนับสนุนจากสมาชิกพรรคอนุรักษนิยมสูงไป ถ้าพิจารณาถึงมรดกของแทตเชอร์และกระแสต่อต้านฯ ที่เพิ่มสูงขึ้นในหลังทศวรรษที่ 2010 อย่างที่เดเมียน กรีน (Damian Green) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากพรรคอนุรักษนิยม ได้กล่าวไว้ว่า “ไม่มีผู้นำพรรคอนุรักษนิยมคนไหนตลอด 20 ปีพูดสิ่งที่ดีเกี่ยวกับยุโรป” (no Tory leader for twenty years had said anything good about Europe) (Higazy, 2020, p. 3)

ชัยชนะของฝ่ายเบร์กซิสเทียร์ในการลงประชามติ ค.ศ. 2016 กล่าวได้ว่าเป็นชัยชนะที่เป็นผลลัพธ์ของทัศนคติแบบสภาวะยกเว้นของบริติช อดีตต่อสหภาพยุโรป พวกต่อต้านยุโรปที่เป็นพวกเกลียดกลัวต่างชาติ (anti-European xenophobia) ขว้างพลอมที่เกิดจากการปลุกปั่นของพวกประชานิยม (demagogic populism) และพวกหวนนึกถึงวันวานในยุคจักรวรรดิ (Imperial nostalgia) ซึ่งไปผสมกับปัจจัยอื่นๆ อีกที่เสริมสร้างกระแสความต้องการออกจากสหภาพยุโรป ได้แก่ กระแสการได้กลับและความโกรธแค้นต่อมาตรการรัดเข็มขัด (austerity) ของรัฐบาลนานนับทศวรรษ ความผิดหวังต่อการเป็นสมาชิกสหภาพยุโรปของสหราชอาณาจักร การคำนวณแบบคร่าวๆ ต่อผลประโยชน์ของการอยู่เป็นสมาชิกต่อ (Shore, 2021, p. 3) แต่ในทันทันนี้ ผู้ศึกษาจะขอหยิบยกมาเพียงสองประเด็นคือ สภาวะยกเว้นของบริติชและอดีตต่อสหภาพยุโรป ปัจจัยที่ผู้ศึกษามองว่ามีความเกี่ยวข้องต่อการผลักดันแนวคิดโกลบอลบริเตน

3.1.1.1 สภาวะยกเว้นของบริติช (British exceptionalism)

ในบทที่ผ่านมา ผู้ศึกษาได้ทำการหยิบยกคำพูดของเซอร์ซิลที่ปรากฏในสุนทรพจน์วงกลมมหัศจรรย์ ซึ่งมีคำหนึ่งที่ผู้ศึกษาได้กล่าวถึงแต่ไม่ได้หยิบยกนิยามและความสำคัญของคำดังกล่าวที่มีต่อการรับรู้ของชนชั้นนำในลอนดอน คำนั้นคือ “สภาวะยกเว้นของบริติช” โดยสภาวะยกเว้นของบริติช คือ มุมมองที่สหราชอาณาจักรมองตัวเองว่ามีความแตกต่างและพิเศษจากรัฐอื่นๆ ที่อยู่บนทวีปยุโรป ส่งผลให้สหราชอาณาจักรมีพฤติกรรมไม่สอดคล้องและรู้สึกแปลกแยกกับรัฐอื่นๆ บนแผ่นดินยุโรป โดยจอห์น แมซเซจกา (John Macejka) นิยามถึงสภาวะยกเว้นของบริติชว่า “เป็นมุมมองที่โลกสวย” (rose tinted) ของประชาชนสหราชอาณาจักรที่มองสหราชอาณาจักรในโลกแห่งความเป็นจริง (Macejka, 2021, p. 60) โดยปัจจัยที่ส่งผลทำให้เกิดสภาวะยกเว้นของบริติชนั้นมาจากพัฒนาการทางประวัติศาสตร์และสภาพที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ที่เป็นเกาะได้เปิดโอกาสให้

สหราชอาณาจักรสามารถหลีกเลี่ยงตัวเองจากความขัดแย้งและความวุ่นวายในยุโรป ดังนั้นในช่วงหลังสงครามนโปเลียนถือเป็นจุดกำเนิดของสภาวะยกเว้นของบริติช ภายหลังจากสหราชอาณาจักรได้พยายามปลีกตัวออกจากกิจการภายในยุโรป ดังที่ปรากฏในแถลงการณ์ของลอร์ดคาสเซิลเรจ (Lord Castlereagh) รัฐมนตรีต่างประเทศของสหราชอาณาจักรขณะนั้นที่แสดงจุดยืนของลอนดอนผ่านหนังสือราชการ (state paper) ในวันที่ 5 พฤษภาคม ค.ศ. 1820 ว่า สหราชอาณาจักรไม่ต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมใดๆ ในระบบใดๆ ที่มีส่วนในการกำกับดูแลยุโรป ประกอบกับระเบียบที่สถาปนาขึ้นในหลังสงครามนโปเลียนคือคองเกรสแห่งเวียนนา (congress of Vienna) มีเสถียรภาพมากพอที่จะทำให้ยุโรปไม่เกิดสงครามใหญ่เฉกเช่นสงครามนโปเลียนอีกจนถึง ค.ศ. 1914 (Corzier, 2020, p. 636) สันติภาพในยุโรปหลังสงครามนโปเลียนเปิดโอกาสให้สหราชอาณาจักรเริ่มโดดเดี่ยวตัวเองจากกิจการและความขัดแย้งภายในยุโรป จนคำนิยามเฉพาะถึงการปลีกตัวของสหราชอาณาจักรว่า “การโดดเดี่ยวอย่างสง่างาม” (splendid isolation) (Macejka, 2021, p. 55) หรือสอดคล้องกับสิ่งที่แฮโรลด์ เทมเปอร์ลีย์ (harold temperley) ได้นิยามความสัมพันธ์ระหว่างสหราชอาณาจักรและยุโรปใน ค.ศ. 1822 ว่า

“ไม่มีการแทรกแซงใดๆ ไม่มีนโยบายระบบตำรวจยุโรป ทุกชาติทำเพื่อตัวเองและพระเจ้าจะเป็นคนตัดสินใจเอง สมดุลแห่งอำนาจ เคารพแค่ในข้อเท็จจริงไม่ใช่เพื่อทฤษฎีที่จับต้องไม่ได้ เคารพสิทธิของสนธิสัญญาแต่ก็ระมัดระวังในการขยายมัน...อังกฤษไม่ใช่ยุโรป...ขอบเขตยุโรปขยายไปถึงแค่ชายฝั่งมหาสมุทรแอตแลนติก แต่ขอบเขตของอังกฤษเริ่มที่ชายขอบนั้นแหละ”

(Non-intervention; no European police system; every nation for itself, and God for us all; balance of power; respect for facts, not for abstract theories; respect for treaty rights, bat caution in extending them...England not Europe...Europe’s domain extend to the shores for the Atlantic, England’s begins there)(Corzier, 2020, p. 637)

การโดดเดี่ยวดังกล่าวเปิดโอกาสให้สหราชอาณาจักรสามารถพัฒนาเศรษฐกิจให้มีความเจริญรุ่งเรืองที่ควบคู่กับการขยายจักรวรรดิอาณานิคม ซึ่งถือเป็นหลักฐานชี้ให้เห็นเด่นชัดว่าผลประโยชน์แห่งชาติของสหราชอาณาจักรอยู่นอกยุโรป เมื่อเข้าสู่ช่วงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20 สหราชอาณาจักรได้แปลงเปลี่ยนไปสู่การเป็นจักรวรรดิที่มีอาณานิคมกระจายอยู่ทั่วโลก จนมีขนาดเศรษฐกิจใหญ่เป็นอันดับหนึ่งและสร้างการค้าแบบผูกขาดผ่านโครงข่ายอาณานิคม การส่งออกของสหราชอาณาจักรในยุคนี้มักจะเทียบเท่ากับการส่งออกครึ่งหนึ่งของสหภาพยุโรปในปัจจุบัน (Macejka, 2021, pp. 55-56) และมีส่วนแบ่งการค้าในเศรษฐกิจโลกคิดร้อยละ 23 ใน ค.ศ. 1880 (Self, 2010, p. 16) ทำให้สามารถมองได้ว่าสหราชอาณาจักรเป็นมหาอำนาจในยุคนี้ นอกจากนี้

การที่ภูมิศาสตร์เป็นเกาะ ได้เอื้ออำนวยต่อลอนดอนในการเข้าเกี่ยวพันกับความมั่นคงและความขัดแย้งในยุโรป จากการที่ลอนดอนไม่ได้ถูกจำกัดแค่เพียงใช้เครื่องมือทางการทหาร แต่มีอิสระที่จะเลือกว่าจะใช้เครื่องมือทางเศรษฐกิจ การเมือง หรือการทหาร ในการจัดการกับกิจการและความขัดแย้งในยุโรปได้อิสระกว่ารัฐบนแผ่นดินยุโรป ทำให้บทบาทส่วนใหญ่ของสหราชอาณาจักรกลายเป็นผู้ไกล่เกลี่ยมากกว่าที่จะเข้าไปเป็นคู่ขัดแย้งเสียเอง (Corzier, 2020, p. 637) นอกจากนี้ ภูมิศาสตร์ความเป็นเกาะก็ยังคงเป็นตัวส่งเสริมที่ทำให้คนในสหราชอาณาจักรรู้สึกแปลกแยกกับคนยุโรปบนแผ่นดินใหญ่ แม้โลกในปัจจุบันได้ก้าวเข้าสู่ยุคโลกโลกาภิวัตน์ที่โลกไร้พรมแดน

นอกจากเรื่องที่ตั้งทางภูมิศาสตร์และพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ในช่วงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 19-20 การที่สหราชอาณาจักรเข้าร่วมสงครามโลกถึงสองครั้งและก้าวออกมาจากสงครามอย่างผู้ชนะในสงครามทั้งสองรอบยิ่งเสริมสร้างความภาคภูมิใจในการเป็นบริติชอย่างมาก โดยเฉพาะสงครามโลกครั้งที่สองที่มีความสำคัญมากเกี่ยวกับแนวคิดสภาวะยกเว้นของบริติชในปัจจุบันและความเชื่อมโยงกับเบร์กชิต (Macejka, 2021, pp. 55-57) โดยในสงครามโลกครั้งที่หนึ่งหรือ “สงครามที่จบสงครามทั้งหมด (war to end all wars)” สหราชอาณาจักรได้เข้าสู่สงครามเพียงเพราะสหราชอาณาจักรรับประกันเอกราชของเบลเยียม ในช่วงตลอดสี่ปีของสงครามระหว่าง ค.ศ. 1914-1918 ได้สร้างความสูญเสียอย่างมหาศาลต่อรัฐที่ได้เข้าร่วมและนำมาสู่การล่มสลายของระบอบกษัตริย์ในยุโรป สหราชอาณาจักรได้ก้าวออกมาจากสงครามอย่างผู้ชนะและเกิดเสียหายเพียงเล็กน้อยถ้าเปรียบเทียบกับรัฐอื่นๆ ในยุโรป แต่สงครามโลกครั้งที่หนึ่งได้ลดทอนอำนาจทางเศรษฐกิจและการเงินของสหราชอาณาจักรลงไปเล็กน้อย (Corzier, 2020, pp. 637-638) อย่างไรก็ตาม สงครามโลกครั้งที่หนึ่งได้สร้างความภาคภูมิใจให้กับชาวสหราชอาณาจักรในฐานะผู้ชนะสงคราม แต่ในขณะเดียวกัน สงครามโลกครั้งที่หนึ่งก็ได้สร้างความหวาดกลัวสงครามให้กับชนชั้นนำในลอนดอน จนเป็นสาเหตุให้ดำเนินนโยบายผิดพลาดและนำพายุโรปก้าวสู่ยุคแห่งความขาดเสถียรภาพในช่วงทศวรรษที่ 1930 จากภาวะเศรษฐกิจถดถอยและความวุ่นวายทางการเมืองภายในประเทศ ส่งผลให้ลอนดอนต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจการของยุโรปมากขึ้นอย่างไม่เต็มใจ จนอาจจะกล่าวได้ว่าในทศวรรษที่ 1930 คือช่วงเวลาที่มีสภาวะยกเว้นของบริติชได้ถูกทำลายอย่างมาก จากท่าทีของลอนดอนที่ต้องไปข้องเกี่ยวกับกิจการยุโรป ตลอดสมัยระหว่างสงคราม (interwar period) โดยเฉพาะช่วงการขึ้นสู่อำนาจของอดอล์ฟ ฮิตเลอร์ (Adolf Hitler) (Ibid, p. 641)

ดังที่กล่าวไปในข้างต้นถึงทัศนคติของชนชั้นนำในลอนดอนที่หวาดกลัวสงคราม ส่งผลให้ลอนดอนพยายามเลี่ยงการใช้กำลังและหันมาดำเนินนโยบายการจำยอมสละ (Appeasement) เพื่อหลีกเลี่ยงสงครามแบบในสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง ซึ่งในท้ายที่สุดการดำเนินนโยบายของลอนดอนประสบความสำเร็จล้มเหลว เมื่อฮิตเลอร์ตัดสินใจบุกโปแลนด์ในวันที่ 1 กันยายน ค.ศ. 1939 ด้วยการขาด

ความเตรียมพร้อมและมุ่งเน้นไปที่การหลีกเลี่ยงสงครามของสหราชอาณาจักร และฝรั่งเศสได้นำไปสู่หายนะทางการทหารในช่วง ค.ศ. 1939-1940 ที่จบลงด้วยการจำนนของฝรั่งเศสและการล่าถอยของทหารสัมพันธมิตรในดันเคิร์ก (Dunkirk) ส่งผลให้ภาคพื้นทวีปของยุโรปเกือบทั้งหมดตกอยู่ภายใต้การยึดครองของนาซีเยอรมัน

การล่าถอยออกจากยุโรปของฝ่ายสัมพันธมิตรได้นำไปสู่ยุทธการแห่งบริเตน (battle of Britain) เมื่อฝ่ายนาซีเยอรมันพยายามครองน่านฟ้าและทำลายขวัญกำลังใจของชาวสหราชอาณาจักร เพื่อเปิดทางให้กับการรุกรานเกาะอังกฤษในปฏิบัติการสิงโตทะเล (Operation Sealion) จึงทำให้ยุทธการแห่งบริเตนกลายเป็นหมุดหมายสำคัญในการทำความเข้าใจต่อความภาคภูมิใจของคนสหราชอาณาจักรในยุคร่วมสมัย กล่าวคือ การโจมตีทางอากาศของนาซีเยอรมันมุ่งไปที่การทำลายขวัญกำลังใจโดยมุ่งเป้าโจมตีเมืองใหญ่ที่มีพลเรือนอยู่จำนวนมากควบคู่ไปกับการตัดขีดความสามารถในการทำสงครามของสหราชอาณาจักร แต่การคาดเดาที่ผิดพลาดของบรรดาชนชั้นนำนาซีเยอรมัน และความต้อติงของประชาชนชาวสหราชอาณาจักรที่ไม่ยอมแพ้ แม้เกิดความเสียหายอย่างมหาศาลที่มีมูลค่าเทียบเท่ากับ 4.5 พันล้านปอนด์ในปัจจุบันและมีผู้คนเสียชีวิตกว่า 70,000 คน (Macejka, 2021, p. 58) ทำให้ ณ เวลานั้นสหราชอาณาจักรกลายเป็นรัฐเดียวในยุโรปที่ยังไม่พ่ายแพ้และยอมจำนนต่อนาซีเยอรมัน ซึ่งข้อเท็จจริงดังกล่าวได้กลายเป็นความภาคภูมิใจและส่วนหนึ่งในศักดิ์ศรีของชาวสหราชอาณาจักรที่ยังคงปรากฏให้เห็นได้ในทุกวันนี้ ส่งผลให้เมื่อสงครามสิ้นสุดลงได้เกิดความเชื่อว่า การเข้าร่วมสงครามของสหราชอาณาจักรมีส่วนสำคัญอย่างมากต่อผลลัพธ์ของสงครามและความเหนือกว่าของสหราชอาณาจักรได้ช่วยโลกใบนี้ไว้จากการทำลายของนาซีเยอรมัน แม้จะเป็นความเชื่อดังกล่าวได้ละเลยข้อเท็จจริงในบทบาทของสหรัฐฯ และพันธมิตรชาติอื่นๆ ก็ตาม นอกจากนี้ แมชเสกซ์ก็ได้ตั้งข้อสังเกตอีกว่า สงครามโลกทั้งสองครั้งได้สร้างความอคติและความไม่เชื่อใจต่อเยอรมันที่เป็นคู่สงครามเก่าที่ได้หยั่งรากลึกลงไปประชาชนชาวสหราชอาณาจักร (Ibid, pp. 57-58)

ในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่สอง อย่างที่ผู้ศึกษาได้กล่าวถึงความตกต่ำของสหราชอาณาจักรในบทที่ผ่านมา ถึงการล่มสลายของอำนาจบริติชในแง่ของเศรษฐกิจ อำนาจ และอิทธิพลในเวทีโลก แต่ทว่าเยอรมนี คู่ขัดแย้งเก่าในสงครามโลกทั้งสองครั้งและฝรั่งเศสชาติที่เสียหายอย่างหนักจากการเป็นสนามรบในสงครามโลกทั้งสองสามารถก้าวข้ามการครอบงำทางเศรษฐกิจของสหราชอาณาจักรที่มีมาอย่างยาวนานได้ ด้วยการผลักดันประชาคมเศรษฐกิจยุโรป ซึ่งส่งผลให้เยอรมันและฝรั่งเศสกลายเป็นรัฐที่มีอิทธิพลมากขึ้นในยุโรป ในขณะที่สหราชอาณาจักรมีอิทธิพลถดถอยลง ไม่ได้อยู่ในฐานะที่มีขีดความสามารถใดๆ ที่ลดทอนอิทธิพลของทั้งสองชาติ เห็นได้จากความล้มเหลวในการผลักดันเขตการค้าเสรียุโรป การล่มสลายของระบบการค้าผูกขาดที่ไปพร้อมกับจักรวรรดิอาณานิคม และการเสื่อมความสำคัญของเขตสเตอร์ลิงในฐานะสกุลเงินสำคัญที่ใช้ในการแลกเปลี่ยน ทำให้

สหราชอาณาจักรมีทางเลือกไม่มากนัก นอกจากการเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งประชาคมเศรษฐกิจยุโรป
 อย่างที่ผู้ศึกษาได้กล่าวถึงไปในบทที่ผ่านมา

ทว่าความรู้สึกเล็กๆ ของในบรรดาเหล่าชนชั้นนำและผู้คนในสหราชอาณาจักร ได้รู้สึกถึงการ
 แบ่งแยกมาโดยตลอดจากความรู้สึกสงสัยเคลือบแคลง ไม่ไว้วางใจ และอคติต่อเยอรมันที่ได้ปรากฏขึ้นมา
 ในช่วงหลังสงคราม ทศวรรษดังกล่าวปรากฏให้เห็นได้อย่างชัดเจนในเอกสารหลายชิ้นของรัฐ เช่น
 รายงานของคณะทำงานร่วมของกระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงการคลัง บอร์ดการค้า และ
 สำนักงานความสัมพันธ์เครือจักรภพ ในเดือนเมษายน ค.ศ. 1956 ได้ปรากฏให้เห็นถึงข้อถกเถียง
 เกี่ยวกับความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับยุโรป ซึ่งมีการกล่าวถึงอย่างชัดเจนเกี่ยวกับภัยคุกคามที่สำคัญที่สุด
 ต่อผลประโยชน์ของสหราชอาณาจักร คือ การเป็นเอกราชและเติบโตของเยอรมนี รายงานฉบับนี้ได้
 กล่าวถึงความจำเป็นอย่างมากที่สหราชอาณาจักรต้องมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับยุโรปภาคพื้นทวีปใน
 มิติทางทหารและเศรษฐกิจอย่างลึกซึ้ง เพื่อไม่ให้ยุโรปตกอยู่ภายใต้ความเป็นเจ้าของเยอรมนี
 (Corzier, 2020, pp. 647-648) นอกจากนี้ความไม่พอใจของคนสหราชอาณาจักรต่อการที่เยอรมันมี
 อิทธิพลมากขึ้นในยุโรปได้เกิดขึ้นจากมุมมองว่านั่นคือดูหมิ่นและปฏิเสธถึงความเสถียรของทหารและ
 ประชาชนของสหราชอาณาจักรต่อสู้เพื่อปกป้องการครอบงำจากเยอรมันในสงครามโลกทั้งสองครั้งที่
 ผ่านมา (Macejka, 2021, p. 60)

แม้ในยุคปัจจุบัน ความรู้สึกหวาดระแวงเยอรมันของคนสหราชอาณาจักรไม่ได้จางหายไป
 โดยเฉพาะในหมู่นักชนชั้นนำที่ปรากฏให้ความรู้สึกดังกล่าวปรากฏให้เห็นได้อย่างเด่นชัด เมื่อชนชั้นนำใน
 ลอนดอนแสดงจุดยืนอย่างชัดเจนว่าไม่พอใจและไม่ต้องการให้เกิดการรวมชาติของเยอรมนี เช่น
 การที่แทตเชอร์พูดอย่างชัดเจนในบทสนทนากับมิกฮาอิล กอร์บาชอฟ (Mikhail Gorbachev) ผู้นำโซ
 เวียตในขณะนั้นว่า “พวกเราไม่ต้องการเยอรมนีที่รวมเป็นหนึ่งเดียว” (We do not want the
 unification of Germany) (Margaret Thatcher Foundation) หรือการที่นิโคลัส ริดลีย์ (Nicholas
 Ridley) รัฐมนตรีกระทรวงการคลังและอุตสาหกรรมได้ออกมาพูดผ่านบทสัมภาษณ์ที่ผู้สัมภาษณ์ได้
 สอบถามเกี่ยวกับประธานของธนาคารกลางเยอรมนี (president of Bundesbank) ต้องการเจรจา
 เกี่ยวกับสหราชอาณาจักรเข้าร่วมนโยบายการเงินของยุโรป (European monetary policy) ว่า
 “ทั้งหมดนี้คือวิธีการที่ได้รับการออกแบบโดยเยอรมันในการยึดครองทั้งยุโรป” (This is all German
 racket designed to take over the whole of Europe) (Corzier, 2020, p. 650)

นอกจากนี้ คำแสลงมีความหมายไม่ดีเคยถูกใช้เรียกคนเยอรมันในสงครามโลกครั้งที่สอง เช่น
 ฮันส์ (Hun) เคราต์ (Kraut) นาซี (Nazi) ได้ถูกหยิบยกมาใช้อธิบายเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเยอรมันใน
 สถานการณ์ร่วมสมัยตามเหตุการณ์ในสื่อ (Lever, 2020) เช่น เรื่องฟุตบอล (Sun, 2010) อยากรู้ก็ดี

ในช่วงหลังเบร็กซิต สื่อของสหราชอาณาจักรมักจะพยายามหลีกเลี่ยงการใช้คำเหล่านี้ซึ่งสอดคล้องกับคนสหราชอาณาจักรที่มองคนเยอรมันในแง่บวกมากขึ้น (Lever, 2020) นอกจากความรู้สึกไม่พอใจต่อเยอรมนี คนสหราชอาณาจักรเกิดความรู้สึกไม่พอใจต่อฝรั่งเศส จากการที่มีอิทธิพลมากขึ้นในยุโรป และการมีจุดยืนไม่สนับสนุนสหราชอาณาจักรเข้าร่วมเป็นสมาชิก ประชาคมเศรษฐกิจยุโรป ได้สร้างความไม่พอใจต่อรัฐเสาสหภาพทั้งสองในการบูรณาการยุโรป ทำให้เมื่อ สหราชอาณาจักรเข้าเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมยุโรปแล้วได้แสดงพฤติกรรมสวนทางกับรัฐอื่นจากความรู้สึกแบ่งแยกและการคำนึงถึงผลประโยชน์แห่งชาติมากกว่าสิ่งอื่นใด จนได้ฉายาว่า “ผู้ไม่เต็มใจเป็นยุโรปและหุ้นส่วนที่น่าอึดอัด” อย่างที่ผู้ศึกษาได้กล่าวถึงในบทที่ผ่านมา

ถ้ากล่าวโดยสรุป สิ่งที่คนสหราชอาณาจักรเห็นภาพสะท้อนของตัวเองผ่านสภาวะยกเว้นของบริติชคือ ประเทศที่ในศตวรรษก่อนเคยเป็นมงกุฎเพชร (crown jewels) ของยุโรปทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง และการทหาร ประเทศที่ไม่จำเป็นต้องอาศัยความช่วยเหลือจากอำนาจภายนอกดังที่เยอรมันและฝรั่งเศสทำ ประเทศที่แสดงให้เห็นอย่างต่อเนื่องถึงความยืดหยุ่นและมีพลังอำนาจมากมายมหาศาลในสงครามโลกทั้งสองครั้งด้วยการบดขยี้และเอาชนะเยอรมันถึงสองครา ประเทศที่สามารถหาทางอยู่รอดและกลับมารุ่งโรจน์ได้เสมอ และประเทศที่การคงอยู่เปรียบเสมือนแสงสว่างนำทางของประชาธิปไตยและเสรีภาพ (beacon of democracy and liberty) (Macejka, 2021, p. 60) ซึ่งมุมมองดังกล่าวได้สร้างทั้งความภาคภูมิใจ ความเหนือกว่า และอคติ จนส่งผลให้คนสหราชอาณาจักรไม่ได้รู้สึกเป็นหนึ่งเดียวกับยุโรป เห็นได้จากผลสำรวจเกี่ยวกับทัศนคติและความเชื่อของคนสหราชอาณาจักรที่จัดทำโดยเดอะการ์ดเดียน (the Guardian) ใน ค.ศ. 2015 ได้แสดงให้เห็นว่าประชาชนชาวสหราชอาณาจักรถึงร้อยละ 61 ไม่ได้รู้สึกว่าความเป็นยุโรปนั้นเป็นสิ่งที่ระบุตัวตนของตนเอง อีกร้อยละ 26 มองว่าความเป็นยุโรปนั้นเป็นสิ่งที่ระบุตัวตนของตนเองเพียงเล็กน้อย โดยมีเพียงร้อยละ 13 ที่รู้สึกตัวเองเป็นส่วนหนึ่งของความเป็นยุโรป (Mann, 2015) ซึ่งผลโพลดังกล่าวได้สอดคล้องกับสิ่งที่แอนดรูว์ โครซีเออร์ (Andrew Crozier) เสนอว่าผลผลิตที่สำคัญที่สุดของสภาวะยกเว้นของบริติชคือการสร้างให้คนสหราชอาณาจักรรู้สึกว่าสหราชอาณาจักรตั้งอยู่ในยุโรป แต่ไม่ใช่ยุโรป (Corzier, 2020, p. 641) ด้วยทัศนะ มุมมอง และผลผลิตของสภาวะยกเว้นของบริติชที่ถูกหล่อหลอมขึ้นมาเกือบสองศตวรรษทำให้เกิดความรู้สึกแบ่งแยกจากยุโรป จึงไม่แปลกที่สภาวะยกเว้นของบริติชจะเป็นหนึ่งในต้นตอที่นำไปสู่การเกิดเบร็กซิต ส่งเสริมแนวคิดเกี่ยวกับการต่อต้านสหภาพยุโรปในสหราชอาณาจักร และโยฮานาดีตันรุ่งโรจน์ (Grant, 2008, pp. 2-3) ทำให้ ผู้ศึกษาได้ข้อสรุปว่าการเกิดเบร็กซิตไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นภายในไม่กี่ปีและการผลักดันจากปัจจัยแวดล้อมไม่กี่อย่าง แต่มันมีปัจจัยที่เกิดจากรากเหง้าทางประวัติศาสตร์ที่ถูกสั่งสมมาอย่างยาวนาน

3.1.1.2 แนวคิดเกี่ยวกับอคติสหภาพยุโรป

แนวคิดเกี่ยวกับการต่อต้านสหภาพยุโรปเป็นคำที่เกิดขึ้นในสหราชอาณาจักร ที่นักวิชาการพยายามอธิบายเกี่ยวกับการกระทำชนชั้นนำในลอนดอนของสหราชอาณาจักรที่นำไปสู่การมีพฤติกรรมเป็นผู้ไม่เต็มใจเป็นยุโรปและหุ้นส่วนที่น่าอึดอัด แต่แนวคิดเกี่ยวกับการต่อต้านสหภาพยุโรปนั้นเป็นอุดมการณ์ทางการเมืองหรือไม่ จากการศึกษา ผู้ศึกษาค้นพบว่ากระแสแนวคิดเกี่ยวกับการต่อต้านสหภาพยุโรปไม่ได้มีการเกิดขึ้นแค่ในสหราชอาณาจักรเท่านั้น แต่ได้ปรากฏให้เห็นในหลายประเทศในยุโรป เช่น ฝรั่งเศส อิตาลี เนเธอร์แลนด์ ฮังการี เป็นต้น ทว่าสิ่งหนึ่งที่กระแสการต่อต้านสหภาพยุโรปทั่วทั้งยุโรปมีร่วมกันคือ ความไม่พอใจที่มุ่งไปยังการบูรณาการและกลไกต่างๆ ของสหภาพยุโรป จนนำไปสู่การวิพากษ์วิจารณ์และโจมตีการขาดประสิทธิภาพของสหภาพยุโรป เช่น กระแสเฟร็กซิต (Frexit) ที่เกิดขึ้นในระหว่างการเลือกตั้งประธานาธิบดีฝรั่งเศส ค.ศ. 2017 กระแสต่อต้านยุโรปที่เกิดขึ้นในฮังการีที่มาจากความกังวลผู้อพยพและการปฏิรูปรัฐธรรมนูญให้สอดคล้องกับกฎของสหภาพยุโรป เป็นต้น (Usherwood, 2020, p. 31) จากตัวอย่างสิ่งที่แตกต่างกันของกลุ่มผู้สนับสนุนแนวคิดนี้ คือ การมีจุดยืน การเหยียดหยามประเด็น และมีแนวทางที่ใช้ในการโจมตีสหภาพยุโรปเป็นของตนเอง ไม่ได้มีรูปแบบเฉพาะหรือตายตัวกับแนวคิดเกี่ยวกับการต่อต้านสหภาพยุโรป แม้มีประเด็นร่วมกันอย่างเรื่อง เช่น อธิปไตย ผู้อพยพ ปัจจัยทางเศรษฐกิจ (Taggart & Szczerbiak, 2018, p. 6)

นอกจากนี้ในกลุ่มผู้สนับสนุนกระแสต่อต้านสหภาพยุโรปยังสามารถจัดกลุ่มย่อยได้อีกสองกลุ่มคือ กลุ่มผู้สนับสนุนกระแสต่อต้านสหภาพยุโรปอย่างอ่อน (soft Euroscepticism) ที่เรียกร้องให้มีการปฏิรูปกลไกของสหภาพยุโรป และกลุ่มผู้สนับสนุนกระแสต่อต้านสหภาพยุโรปอย่างสุดโต่ง (hard Euroscepticism) ที่มีเป้าหมายเพียงอย่างเดียวคือการออกจากสหภาพยุโรป (JCMS, 2022) อย่างไรก็ตาม แนวคิดเกี่ยวกับการต่อต้านสหภาพยุโรปไม่ได้เป็นอุดมการณ์แต่อย่างใด เพราะผู้ต่อต้านต่างมีอุดมการณ์ทางการเมืองที่หลากหลายและต่างกัน ดังที่ปรากฏในกรณีของการรณรงค์เกี่ยวกับเบร็กซิตของกลุ่มรณรงค์ที่มีชื่อว่า Vote Leave ที่จัดตั้งขึ้นในเดือนตุลาคม ค.ศ. 2015 โดยมีแกนนำของกลุ่มคือ แมทธิว เอลเลียต (Matthew Elliott) และโดมินิก คัมมิงส์ (Dominic Cummings) กลุ่มดังกล่าวมีจุดประสงค์เพื่อรณรงค์สนับสนุนการออกจากการเป็นสมาชิกสหภาพยุโรป แต่เป็นที่น่าสนใจว่าแกนนำและสมาชิกของกลุ่มมีที่มาจากทั้งพรรคอนุรักษนิยมและพรรคแรงงานซึ่งมีอุดมการณ์ทางการเมืองแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง (Shore, 2021, pp. 7-8) ทำให้ผู้ศึกษามองว่าแนวคิดเกี่ยวกับการต่อต้านสหภาพยุโรปไม่ได้เกี่ยวกับเรื่องของอุดมการณ์ แต่คือลักษณะของแนวทางการปฏิบัติที่สร้างขึ้นมาจากความกังวลและผลประโยชน์ส่วนตัวแสดงทางการเมืองภายใต้

บริบทของสถานการณ์ ณ ขณะนั้น (Usherwood, 2020, p. 31) ทำให้เป็นที่น่าสนใจว่าประเด็นความสัมพันธ์กับยุโรปเป็นเรื่องที่ทั้งฝ่ายซ้ายและขวาในสหราชอาณาจักรต่างสามารถเห็นพ้องร่วมกันได้

สำหรับพัฒนาการแนวคิดดังกล่าว สามารถสืบย้อนไปได้ตั้งแต่ก่อน ค.ศ. 1973 เมื่อตัวแสดงทางการเมืองและชนชั้นนำในลอนดอนมีแนวคิดที่ไม่เห็นด้วยกับองค์กระหวางประเทศที่มีลักษณะที่เป็นองค์กรเหนือรัฐ อย่างที่ผู้ศึกษาได้มีการกล่าวถึงในบทที่ผ่านมาว่าความกังวลที่สุดเหนือสิ่งอื่นใดของชนชั้นนำในลอนดอนคือเรื่องอธิปไตยและการต่อต้านการเข้าตลาดร่วมซึ่งชนชั้นนำในลอนดอนมองว่าไม่สอดคล้องกับผลประโยชน์แห่งชาติหรือกล่าวได้ว่าชนชั้นนำในลอนดอนเป็นพวกแอนตี้มาร์เก็ตเตอร์ (anti-marketeer) ซึ่งเห็นได้จากการยื่นข้อเสนอแบบทั้งหมดหรือไม่มีเลย (all or nothing) ที่เกินกว่ากลุ่มอินเนอร์ซิกจะยอมรับได้ในระหว่างกระบวนการเจรจาก่อตั้งประชาคมเศรษฐกิจยุโรปที่การประชุมในแมสซิงา ซึ่งในท้ายที่สุดนำไปสู่การถอนตัวของสหราชอาณาจักรจากการประชุม แต่อย่างไรก็ตามเรื่องดังกล่าวยังเป็นที่ถกเถียงกันแคในกลุ่มชนชั้นนำและตัวแสดงทางการเมืองยังไม่ได้แพร่หลายลงในระดับประชาชนทั่วไป (Ibid) ดังที่ปรากฏให้เห็นในการลงประชามติใน ค.ศ. 1975 ของวิลสันที่เกิดขึ้นจากความต้องการในการยุติความแตกแยกภายในพรรคอนุรักษนิยมถึงทิศทางความสัมพันธ์ที่สหราชอาณาจักรควรมีต่อยุโรป ทำให้การลงประชามติใน ค.ศ. 1975 เป็นหลักฐานที่ชัดเจนว่าประเด็นความสัมพันธ์กับยุโรปเป็นเรื่องที่ถูกให้ความสนใจแคในหมู่ชนชั้นนำและตัวแสดงทางการเมือง ส่วนในระดับภาคประชาชนจะเป็นความกังวลจากการแทรกแซงภายนอกที่มีผลต่อชีวิตประจำวันมากกว่าการแทรกแซงทางนโยบายหรืออธิปไตยของชาติจากประชาคมยุโรป อย่างไรก็ตามการลงประชามติใน ค.ศ. 1975 ได้เป็นจุดเปลี่ยนสำคัญที่ทำให้กระแสการต่อต้านฯ ได้มีการแพร่หลายมากขึ้นและเรื่องความสัมพันธ์ของสหราชอาณาจักรที่มีต่อยุโรปได้เริ่มเป็นประเด็นสนใจแก่สาธารณชนมากขึ้น โดยเฉพาะหลังการขึ้นมาดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของแทตเชอร์ (Higazy, 2020, p. 1)

อย่างที่ผู้ศึกษาได้กล่าวถึงบทบาทของแทตเชอร์ที่มีต่อความสัมพันธ์ของสหราชอาณาจักรที่มีต่อยุโรปว่า ในแง่มุมหนึ่งแทตเชอร์คือศูนย์กลางของการต่อต้านการบูรณาการกับยุโรป แต่ในอีกแง่มุมหนึ่งบทบาทของแทตเชอร์คือการผลักดันให้สหราชอาณาจักรเป็นตัวแสดงที่มีความสำคัญมากขึ้นในเวทีของประชาคมเศรษฐกิจยุโรป ทว่าบทบาทดังกล่าวได้สร้างอิทธิพลอย่างมากต่อพัฒนาการของกระแสการต่อต้านฯ ที่เริ่มเปลี่ยนหัวข้อถกเถียงและโจมตีไปให้ความสำคัญต่อเนื้อหาของความเป็นสมาชิก ผ่านการมุ่งเน้นซ้ำแหล่นโยบายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับประชาคมเศรษฐกิจมากกว่าเป็นการถกเถียงเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงจุดยืนของสหราชอาณาจักรในเวทีระหว่างประเทศ (Usherwood, 2020, p. 31) แต่มรดกของแทตเชอร์ได้มีผลกระทบสำคัญในรัฐบาลของเมเจอร์ซึ่งตรงกับช่วงเวลาใน

การลงนามสนธิสัญญามาสทริชท์ ที่แปลงเปลี่ยนประชาคมเศรษฐกิจยุโรปสู่สหภาพยุโรป แม้ดูเหมือนว่าจะเป็นการก้าวสำคัญสู่การมีส่วนร่วมกับการบูรณาการยุโรปอีกขั้นหนึ่ง ในขณะเดียวกัน ได้ส่งผลให้กระแสต่อต้านฯ ยิ่งเติบโตมากยิ่งขึ้น ทั้งในหมู่ชนชั้นนำและประชาชนทั่วไป เพราะผู้สนับสนุนของแทตเชอร์ได้นำเนื้อหาของสนธิสัญญามาสทริชท์มาใช้ปลุกกระดมถึงสิ่งที่แทตเชอร์เคยเตือนเกี่ยวกับการสร้างองค์กรเหนือรัฐและการดำเนินนโยบายในลักษณะสังคมนิยมของสหภาพยุโรป ประเด็นถกเถียงของกลุ่มผู้สนับสนุนกระแสการต่อต้านฯ ได้มีพัฒนาไปอีกครั้ง เมื่อมีความพยายามเกี่ยวกับการใช้เงินสกุลเดียวกันในสหภาพยุโรป ทำให้กลุ่มผู้สนับสนุนกระแสการต่อต้านฯ เริ่มหวาดระแวงว่าถ้าเริ่มจากใช้สกุลเงินเดียวกัน อิทธิพลของสหภาพยุโรปในอนาคตอาจจะเริ่มลามไปยังเรื่องอื่นๆ ที่มีความสำคัญมากยิ่งขึ้น ดังที่จอห์น เรดวู้ด (John Redwood) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคอนุรักษนิยมที่มีจุดยืนเป็นผู้สนับสนุนกระแสการต่อต้านฯ ได้ออกมากล่าวหาว่าสนธิสัญญามาสทริชท์จะเป็นก้าวสำคัญที่นำไปสู่การเกิดประเทศเดียว ประเทศที่ชื่อว่ายุโรป (Higazy, 2020, p. 3)

กระแสการต่อต้านฯ ได้เติบโตมากขึ้นในช่วงทศวรรษ 2000 โดยเฉพาะหลังวิกฤตการณ์หนี้สินหรือวิกฤตยูโรโซนที่เกิดขึ้นภายหลังวิกฤตเศรษฐกิจ ใน ค.ศ. 2008 และทวีความรุนแรงมากขึ้นใน ค.ศ. 2010 จนนำไปสู่วิกฤตหนี้สาธารณะอย่างรุนแรงในกรีซ โปรตุเกส ไอร์แลนด์ สเปน และอิตาลี หรือรู้จักกันในชื่อกลุ่มประเทศ PIIGS สถานการณ์หนี้สินไม่มีที่ท่าว่าจะดีขึ้นจนต้องขอความช่วยเหลือจากสหภาพยุโรปและกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund; IMF) ให้เข้ามาช่วยเหลือจากวิกฤตดังกล่าว อย่างไรก็ตาม ปัญหาหนี้สินได้ส่งผลต่อความน่าเชื่อถือและเศรษฐกิจของยุโรปในภาพรวม โดยเฉพาะปัญหาการใช้เงินสกุลเดียวกันของสหภาพยุโรปที่ทำให้สมรรถภาพในการแข่งขันของประเทศสมาชิกบางประเทศลดลง (ปาริฉัตร จันทิ, 2011, p. 10) สำหรับกลุ่มผู้สนับสนุนกระแสการต่อต้านฯ ในสหราชอาณาจักร วิกฤตยูโรโซนได้สร้างความชอบธรรมให้กับมุมมอง (narrative) ของกระแสการต่อต้านฯ (Taggart & Szczerbiak, 2018, pp. 7-8) ในการหยิบยกเงื่อนไขทางเศรษฐกิจของสหภาพยุโรปต่อมาตรการรัดเข็มขัดและภาระที่สหราชอาณาจักรต้องแบกรับการช่วยเหลือทางการเงินแก่ประเทศสมาชิกที่ได้รับผลกระทบจากวิกฤตการณ์ดังกล่าวมาเป็นประเด็นในการโจมตี จนกระแสการต่อต้านฯ ได้รับการสนับสนุนมากขึ้น ความนิยมของกระแสการต่อต้านฯ ถูกสะท้อนให้เห็นจากการเลือกตั้งทั่วไปของสหราชอาณาจักร ใน ค.ศ. 2010 มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากพรรคอนุรักษนิยมที่เป็นฝ่ายนิยมยุโรปเหลือเพียงแค่ 7 คน (Higazy, 2020, p. 3) และการผงาดขึ้นมาของพรรคเอกราชแห่งสหราชอาณาจักร (UK Independence Party; UKIP) ในช่วงต้นและกลางของทศวรรษที่ 2010 ที่สามารถคว้าที่นั่งได้ถึง 163 ที่นั่งในการเลือกตั้งท้องถิ่น (Ayres, 2014, p. 1) และชนะ 24 ที่นั่งจาก 73 ที่นั่งในการเลือกตั้งรัฐสภายุโรปใน ค.ศ. 2014 (ibid) ซึ่งถือเป็นครั้งแรกในการเลือกตั้งระดับชาติตั้งแต่ ค.ศ. 1906 ที่

พรรคอื่นนอกจากพรรคอนุรักษนิยมหรือพรรคแรงงานได้รับคะแนนนิยม (popular vote) จากประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งเป็นจำนวนมาก ซึ่ง UKIP ได้รับคะแนนเสียงไปถึงร้อยละ 27 จากผู้มาลงคะแนนทั้งหมด (UK in a changing Europe, 2021, p. 3)

การผงาดขึ้นมาของกระแสต่อต้านฯ ในฐานะการเมืองกระแสหลัก ทำให้กระแสต่อต้านฯ มีอิทธิพลในการจัดทำนโยบายจะเห็นได้ชัดเจนในยุคหลังเบริกซิท ซึ่งสามารถเห็นได้จากภาษาและวาทกรรมที่ใช้โดยกลุ่มผู้สนับสนุนกระแสต่อต้านฯ เช่น กลับมาควบคุมพรมแดน (take back control of the UK's borders) ซึ่งภาษาและวาทกรรมดังกล่าวไปปรากฏในเอกสารตีพิมพ์ของรัฐบาลใน ค.ศ. 2018 ที่ชื่อว่า “กลับมาควบคุมพรมแดน กฎหมาย และเงินของเรา” ที่เป็นหลักฐานถึงการใช้ภาษาและวาทกรรมที่ใกล้เคียงกันในการสื่อสาร นอกจากนี้บุคคลที่มีส่วนสำคัญในกระบวนการตัดสินใจในการกำหนดนโยบายต่างมาจากกลุ่มที่สนับสนุนเบริกซิท โดยเฉพาะจอห์นสันที่ขึ้นดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศในรัฐบาลของเมย์และดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีในช่วงระหว่าง ค.ศ. 2019-2022 รวมถึงรัฐมนตรีที่สำคัญของรัฐบาลจอห์นสันเกือบทั้งหมดมาจากกลุ่มสนับสนุนเบริกซิท เช่น ลิซ ทรัสส์ (Liz Truss) โดมินิค ราบ (Dominic Raab) เป็นต้น ส่งผลให้ภาษาและวาทศิลป์ต่างๆ ของกระแสต่อต้านฯ ยังเป็นส่วนหนึ่งในวาทศิลป์ที่ปรากฏเป็นส่วนในนโยบายของสหราชอาณาจักรไปในช่วงหลายปีที่ผ่านมาเนื่องจากการใช้ภาษา และอุปมาของกระแสต่อต้านฯ ได้อิทธิพลจากรูปแบบภาษาของประชานิยม (Usherwood, 2020, pp. 32-33) ซึ่งรวมถึงแนวคิดโกลบอล บริเตนที่ถูกนำมาขยายความให้มีความชัดเจนมากขึ้นโดยจอห์นสัน

3.1.2 การเจรจาข้อตกลงในการออกจากการเป็นสมาชิก

ภายหลังคะแนนของการลงประชามติออกมาอย่างเป็นทางการ ทำให้เป็นที่แน่ชัดแล้วว่าสหราชอาณาจักรต้องการออกจากสหภาพยุโรป คาเมรอนได้ตัดสินใจลาออกในวันที่ 24 มิถุนายน ค.ศ. 2016 ภายหลังความล้มเหลวการลงประชามติเบริกซิทและจะดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีถึงวันที่พรรคอนุรักษนิยมมีการเลือกหัวหน้าพรรคใหม่ ภายหลังมีกระบวนการสรรหาหัวหน้าพรรคและนายกรัฐมนตรีคนใหม่ ในวันที่ 13 มิถุนายน ค.ศ. 2016 สหราชอาณาจักรได้นายกรัฐมนตรีคนใหม่คือ เทเรซา เมย์ ผู้ได้รับชัยชนะจากการเลือกตั้งหัวหน้าพรรคอนุรักษนิยมภายหลังแอนเดรีย เลดซัม (Andrea Leadsom) ถอนตัวจากการเลือกตั้งหัวหน้าพรรค ซึ่งเธอได้ให้เหตุผลเกี่ยวกับการถอนตัวของเธอเป็นไปเพื่อผลประโยชน์ของชาติ เพราะในขณะนี้ประเทศต้องการรัฐบาลที่เข้มแข็งและเป็นอันหนึ่งอันเดียวเพื่อกำหนดทิศทางหลังเบริกซิท (Asthana et al., 2016) ภายหลังได้รับตำแหน่งนายกรัฐมนตรี เมย์ได้จัดตั้งหน่วยงานใหม่และแต่งตั้งให้ผู้สนับสนุนของกลุ่มเบริกซิทหลายคนเข้าไปมี

ส่วนในการกำหนดนโยบาย ได้แก่ จัดตั้งกรมการออกจากสหภาพยุโรป (Department for Exiting the European Union) ภายใต้การดูแลของเดวิด เดวิส (David Davis) และกรมการค้าระหว่างประเทศ (Department for International Trade) ภายใต้การดูแลของเลียม ฟ็อกซ์ (Liam Fox) รวมถึงแต่งตั้งให้จอห์นสันดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศ และฟิลิป แฮมมอนด์ (Philip Hammond) ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง (UK in a changing Europe, 2021, p. 6) แต่เมย์ไม่สามารถเริ่มต้นกระบวนการ จากการที่จينا มิลเลอร์ (Gina Miller) ได้ดำเนินการฟ้องร้องต่อศาลสูงสุด (Supreme Court) ของสหราชอาณาจักรว่ารัฐบาลในลอนดอนไม่มีอำนาจในการเรียกใช้มาตราที่ 50 ของสนธิสัญญา Lisbon โดยที่ไม่ผ่านความเห็นชอบของรัฐสภา ซึ่งศาลวินิจฉัยว่ารัฐบาลต้องผ่านความเห็นชอบของรัฐสภาในกระบวนการถอนตัวออกจากสหภาพยุโรป และปฏิเสธคำอุทธรณ์ของรัฐบาล (BBC, 2017) ส่งผลให้รัฐบาลของเมย์ต้องขอความเห็นชอบจากสภา ก่อนเริ่มดำเนินการเจรจา ต่อมาในวันที่ 1 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 2017 สภาผู้แทนราษฎรได้ผ่านร่างข้อตกลงการถอนตัวของสหภาพยุโรป ด้วยคะแนนเสียง 498 ต่อ 114 (UK in a changing Europe, 2021, p. 7) ซึ่งถือเป็นการมอบอำนาจให้นายกรัฐมนตรีใช้มาตราที่ 50 เพื่อเริ่มกระบวนการเจรจากับทางสหภาพยุโรป

ในวันที่ 2 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 2017 รัฐบาลได้ปล่อยเอกสารที่มีชื่อว่า “การถอนตัวและการเป็นหุ้นส่วนรูปแบบใหม่กับสหภาพยุโรปของสหราชอาณาจักร” (The United Kingdom’s exit from and new partnership with the European Union) ซึ่งเป็นเอกสารแสดงวิสัยทัศน์เกี่ยวกับเป้าหมายในการเจรจากับเบริกซิทไว้ 12 ข้อ ได้แก่

- ให้ความแน่นอนและความชัดเจนในแนวทางต่อการเจรจา
- กลับมาควบคุมกฎหมายของเราเอง
- เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสหภาพ ด้วยการบรรลุข้อตกลงที่ทุกฝ่ายในสหภาพพอใจ 4.) ปกป้องความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นและผูกพันทางประวัติศาสตร์อย่างยาวนานกับไอร์แลนด์ และรักษาพื้นที่ในการเดินทางร่วม (Common Travel Area)
- ควบคุมผู้อพยพ
- รักษาสิทธิของพลเมืองสหภาพยุโรปในสหราชอาณาจักรและพลเมืองสหราชอาณาจักรในสหภาพยุโรป
- ปกป้องสิทธิแรงงาน
- รับประกันการค้าเสรีในตลาดยุโรป
- บรรลุข้อตกลงการค้าใหม่กับประเทศอื่นๆ

- รับประกันว่าสหราชอาณาจักรยังคงเป็นพื้นที่ที่ดีที่สุดสำหรับวิทยาศาสตร์และนวัตกรรม
- ความร่วมมือในการต่อสู้กับอาชญากรรมและการก่อการร้าย
- ส่งมอบการออกจากสหภาพยุโรปที่เป็นระเบียบและราบรื่น (Department for Exiting the European Union, 2017, pp. 7-8)

ต่อมาในวันที่ 29 มีนาคม ค.ศ. 2017 สหราชอาณาจักรได้มีการเรียกใช้มาตราที่ 50 ของสนธิสัญญา Lisbon อย่างเป็นทางการ โดยมีการแจ้งเจตจำนงอย่างเป็นทางการถึงความต้องการออกจากความเป็นสมาชิกของสหภาพยุโรปและได้เริ่มมีการเจรจาครั้งแรกในวันที่ 19 มิถุนายน ค.ศ. 2017 ถือเป็นจุดเริ่มต้นการเจรจาที่ยาวนานเกือบ 3 ปี

การเจรจาได้สร้างความกังวลต่อทุกฝ่ายถึงผลลัพธ์ที่จะออกมาเป็นข้อตกลงในลักษณะ “ซอฟต์เบร็กซิต” (soft Brexit) เปรียบเทียบทางลงที่สวยงามของสหราชอาณาจักรที่จะสูญเสียที่นั่งในรัฐสภายุโรป แต่ก็ยังคงยังสามารถรักษาการเข้าถึงตลาดเดี่ยวยุโรปและสหภาพศุลกากร (customs union) รวมถึงสินค้าและบริการจากสหราชอาณาจักรยังคงได้ประโยชน์จากการไม่ถูกเก็บภาษีนำเข้า แต่อาจจะต้องแลกด้วยการปฏิบัติตามกฎหมายบางอย่างและจ่ายเงินสนับสนุนให้ยุโรป จึงทำให้ข้อตกลงนี้มีความใกล้เคียงกับข้อตกลงระหว่างสหภาพยุโรปกับนอร์เวย์ ไอซ์แลนด์ และลิกเตนสไตน์ (Liechtenstein) ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกแต่ได้สิทธิประโยชน์บางอย่างจากสหภาพยุโรป หรือข้อตกลงในลักษณะ “ฮาร์ดเบร็กซิต” (hard Brexit) ที่สิทธิประโยชน์ของสหราชอาณาจักรในการเข้าถึงตลาดเดี่ยวยุโรปและสหภาพศุลกากรถูกยกเลิกทั้งหมด การนำเข้า-ส่งออกสินค้าและบริการของสหราชอาณาจักรต้องดำเนินการตามเงื่อนไขภาษีนำเข้าและเสียเปรียบในการแข่งขันจากสินค้าที่มีราคาถูกกว่า แต่แลกกับการที่สหราชอาณาจักรสามารถมีสิทธิอย่างเต็มที่เหนือพรมแดนตนเอง (Sims, 2018) หรือกรณีแย่งที่สุดคือการไม่มีข้อตกลงใดๆ (No deal) แต่ก่อนที่การเจรจาจะบรรลุข้อตกลงใดๆ เมย์ได้ตัดสินใจลาออกและพ้นจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีในวันที่ 24 มิถุนายน ค.ศ. 2019 ภายหลังข้อตกลงเบร็กซิตของเธอถูกปฏิเสธในสภาถึงสามรอบและเธอเริ่มสูญเสียการสนับสนุนจากสมาชิกผู้แทนจากพรรคอนุรักษนิยม แม้เธอสามารถชนะในการลงคะแนนไม่ไว้วางใจภายในพรรคเธอในเดือนธันวาคม ค.ศ. 2018 และการลงคะแนนไม่ไว้วางใจในรัฐสภาในเดือนมกราคม ค.ศ. 2019 แต่การโหวตไม่ไว้วางใจภายในพรรคอนุรักษนิยมได้สะท้อนให้เห็นว่าเธอสูญเสียการสนับสนุนของสมาชิกพรรคร้อยละ 37 (BBC, 2018) ในท้ายที่สุดได้กลายเป็นแรงกดดันร่วมกับความล้มเหลวในการผลักดันข้อตกลงเบร็กซิตที่กดดันให้เมย์ลงจากตำแหน่ง

การลาออกของเมย์ได้เปิดทางให้จอห์นสันขึ้นมาดำรงตำแหน่งหัวหน้าพรรคอนุรักษนิยมและนายกรัฐมนตรี ภายหลังจากที่จอห์นสันชนะการเลือกตั้งหัวหน้าพรรคอนุรักษนิยมในวันที่ 23 มิถุนายน

ค.ศ. 2019 ด้วยคะแนนร้อยละ 66 ต่อร้อยละ 34 ของเจเรมี ฮันท์ (Jeremy Hunt) (UK in a changing Europe, 2021, p. 23) ต่อมาในวันที่ 29 มกราคม ค.ศ. 2020 รัฐสภายุโรปมีมติอย่างท่วมท้นอนุมัติข้อตกลงถอนตัวออกจากสหภาพยุโรป (Withdrawal Agreement) ของสหราชอาณาจักร ด้วยคะแนน 621 ต่อ 49 คะแนน (Ibid, p. 29) ส่งผลให้วันที่ 31 มกราคม ค.ศ. 2020 เวลา 23.00 น. สหราชอาณาจักรได้เข้าสู่ช่วงเปลี่ยนผ่าน (transition period) แต่การเจรจาข้อตกลงเบริกซิทยังคงดำเนินต่อไปท่ามกลางความกังวลว่าสหราชอาณาจักรจะไม่สามารถบรรลุข้อตกลงใดๆ ได้และความกลัวนั้นถูกส่งเสริมมากขึ้นภายหลังจอห์นสันออกมาอ้างว่ามีความเป็นไปได้สูงถึงการออกจากสหภาพยุโรปโดยไม่มีข้อตกลง (Stewart et al., 2020) แต่ท้ายที่สุดจอห์นสันสามารถบรรลุข้อตกลงเบริกซิทในวันที่ 24 ธันวาคม ค.ศ. 2020 (UK in a changing Europe, 2021, p. 31) ภายใต้ข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือและการค้า (EU-UK Trade and Cooperation Agreement: TCA) ซึ่งได้มีการลงนามในวันที่ 30 ธันวาคม ค.ศ. 2020 และมีผลบังคับใช้ในวันที่ 1 เมษายน ค.ศ. 2021 (European Commission, 2021)

3.1.3 ผลกระทบของเบริกซิท

การออกจากการเป็นสมาชิกสหภาพยุโรปของสหราชอาณาจักรถือได้ว่าเป็นการบรรลุเป้าประสงค์ตามความคาดหวังของผู้สนับสนุนเบริกซิทคือการทำที่สหราชอาณาจักรสามารถกลับมาควบคุมพรมแดนและมีอธิปไตยอย่างสมบูรณ์โดยที่ไม่จำเป็นต้องทำตามกฎระเบียบและข้อบังคับของสหภาพยุโรปและประหยัดเงินหลายล้านที่ต้องจ่ายอุดหนุนให้กับสหภาพยุโรป รวมถึงเป็นการเปิดโอกาสให้สหราชอาณาจักรสามารถแสวงหาผลประโยชน์และกำหนดอนาคตได้ด้วยตนเอง ถึงแม้ว่ากรรมของกลุ่มผู้สนับสนุนเบริกซิทดูหอมหวานเกี่ยวกับอนาคตอันสดใสที่สหราชอาณาจักรกลับมา มีอธิปไตยอย่างสมบูรณ์ แต่กลับเป็นอนาคตราคาแพงที่แลกมาด้วยการสูญเสียผลประโยชน์ทั้งหมดที่ได้รับจากสหภาพยุโรป เช่น การเข้าถึงตลาดร่วมและสหภาพศุลกากร การเคลื่อนย้ายแรงงานเสรี เป็นต้น ซึ่งได้สร้างผลกระทบอย่างมหาศาลให้แก่สหราชอาณาจักร แต่การยกนามากล่าวทั้งหมดนี้อาจจะไม่ได้มีความเกี่ยวข้องกับงานศึกษาของผู้ศึกษามากนัก ทำให้ผู้ศึกษาจะหยิบยกเพียงปัญหาสำคัญที่อาจจะบั่นทอนขีดความสามารถของสหราชอาณาจักรในการส่งมอบโกลบอลบริเตนในอนาคตดังต่อไปนี้

3.1.3.1 ปัญหาการขาดแคลนแรงงาน ห่วงโซ่อุปทาน และค่าครองชีพพุ่งสูง

ภายหลังการสิ้นสุดการเป็นสมาชิกสหภาพยุโรปของสหราชอาณาจักร ได้ส่งผลให้สหราชอาณาจักรเผชิญกับปัญหาขาดแคลนแรงงานอย่างหนัก จนกล่าวได้ว่าเป็นผลกระทบโดยตรงจาก เบริกซิทที่ส่งผลให้การเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีที่เป็นผลประโยชน์ที่ได้รับจากการเป็นสมาชิกของสหภาพยุโรปถูกยกเลิกทันทีที่ช่วงเปลี่ยนผ่านสิ้นสุดลง และภายใต้กฎการเข้าเมือง (immigration rules) ของสหราชอาณาจักร พลเมืองจากสหภาพยุโรปไม่ได้รับสิทธิพิเศษใดๆ อีกต่อไป ทำให้ต้องดำเนินการขอวีซ่าเข้ามาทำงานเช่นเดียวกับแรงงานจากประเทศอื่นๆ ซึ่งมีขั้นตอนที่ยุ่งยากและมีเงื่อนไขหลายอย่าง (Institution for government, 2022) ประกอบกับการระบาดของโรคโควิด-19 (covid-19) ที่ส่งผลให้เกิดการล็อกดาวน์และกฎระเบียบข้อบังคับต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการระบาดของโรคโควิด-19 ได้กลายเป็นแรงจูงใจให้แรงงานที่เป็นพลเมืองจากสหภาพยุโรปจำนวนมากตัดสินใจกลับประเทศของตนเอง (Sandford & Hanrahan, 2022)

ในช่วงระหว่าง ค.ศ. 2004-2019 ได้เห็นการเติบโตของแรงงานจากสหภาพยุโรปอย่างคงที่ (Devine & Powell, 2021, p. 3) จาก ค.ศ. 2004 มีแรงงานจากสหภาพยุโรปเพียงประมาณ 5 แสนคน (Clegg, 2016) ได้พุ่งขึ้นไปสูงถึง 2.4 ล้านคน (Sumption & Fernández-Reino, 2018, p. 6) ใน ค.ศ. 2017 ทำให้หลายภาคส่วนของสหราชอาณาจักรมีการพึ่งพิงแรงงานจากสหภาพยุโรปเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะแรงงานทักษะต่ำที่ส่วนใหญ่มาจากประเทศในยุโรปตะวันออกที่เคยเป็นอดีตประเทศคอมมิวนิสต์เก่าหรือประเทศกลุ่ม EU-8 (MacLellan, 2020) อ้างอิงจากงานการศึกษาของ Migration Observatory เห็นได้ว่าแรงงานทักษะต่ำถึงระดับต่ำ-กลาง มีสัดส่วนแรงงานจากสหภาพยุโรปสูงมาก โดยใน ค.ศ. 2017 แรงงานทักษะระดับต่ำ-กลาง (Lower-middle) มีจำนวนถึง 781,000 คน และแรงงานทักษะระดับต่ำมีจำนวนสูง 503,000 คน (Sumption & Fernández-Reino, 2018, p. 7) แต่ใน ค.ศ. 2020 เริ่มเห็นการลดลงของแรงงานจากสหภาพยุโรป จนปัจจุบันแรงงานสหภาพยุโรปที่ทำงานในสหราชอาณาจักรลดลงเหลือ 2.2 ล้านคน (Andrew Powell et al., 2022, p. 23) โดยแบ่งเป็น แรงงานทักษะระดับต่ำ-กลาง เหลือ 677,000 คน และแรงงานทักษะระดับต่ำ 331,000 คน โดยมีแนวโน้มจะลดลงอย่างต่อเนื่อง (Fernández-Reino & Rienzo, 2022) ไม่เพียงแต่จากการที่กฎระเบียบต่างๆ ไม่ได้มีการให้สิทธิพิเศษกับพลเมืองสหภาพยุโรป แต่ยังรวมถึงพลเมืองสหภาพยุโรปบางส่วนเกิดความรู้สึกที่ว่าตนไม่เป็นที่ต้อนรับอีกแล้วภายหลังที่มีการจัดลงประชามติ (Institution for government, 2022)

ปัญหาการขาดแคลนกลายเป็นปัญหาที่มีความสำคัญอย่างมากต่อสหราชอาณาจักร เพราะแรงงานทั้งสองระดับต่างมีส่วนสำคัญอย่างมากต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ภาคธุรกิจ

ภาคอุตสาหกรรม งานบริการ และห่วงโซ่อุปทาน เนื่องจากสหราชอาณาจักรไม่สามารถหาแรงงานมาทดแทนได้ เช่น งานที่ใช้ทักษะระดับต่ำที่มีคนสหราชอาณาจักรเพียงร้อยละ 9 หรือ 2,234,000 คน ประกอบอาชีพในกลุ่มนี้ ถ้าเทียบกับงานทักษะระดับสูงอยู่ที่ร้อยละ 30 งานทักษะระดับสูง-กลางอยู่ที่ร้อยละ 29 และงานทักษะระดับต่ำ-กลางอยู่ที่ร้อยละ 32 เป็นต้น (Fernández-Reino & Rienzo, 2022) เห็นได้ว่าคนสหราชอาณาจักรทำงานในกลุ่มอาชีพทักษะระดับต่ำเป็นจำนวนน้อย การหายไปของแรงงานจากสหภาพยุโรปทำให้หลายภาคส่วนได้เริ่มรับผลกระทบจากการขาดแคลนแรงงาน โดยเฉพาะงานที่ใช้แรงงานทักษะต่ำ

การขาดแคลนแรงงานแสดงให้เห็นถึงความอ่อนไหวของสหราชอาณาจักรที่ต้องพึ่งพาแรงงานต่างชาติในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก เห็นได้จากภาคการขนส่งที่กำลังขาดแคลนคนขับรถบรรทุกที่เป็นหัวใจสำคัญของภาคการขนส่ง ในช่วงก่อนการระบาดของโควิด-19 แรงงานจากสหภาพยุโรปคิดเป็นร้อยละ 10 ของคนขับรถบรรทุกทั้งหมด แต่ในช่วงระหว่างเดือนมีนาคม ค.ศ. 2020 ถึงเดือนมีนาคม ค.ศ. 2021 แรงงานขับรถบรรทุกจากสหภาพยุโรปได้ลดลงไปถึงร้อยละ 37 ถ้าเป็นในสถานการณ์ปกติผู้ประกอบการอาจจะสามารถให้แรงงานทดแทนได้ แต่เบริกซิททำให้เป็นการยากที่จะหาแรงงานจากสหภาพยุโรปมาทดแทนแรงงานที่หายไป (Institution for government, 2022) ไม่แต่เพียงภาคการขนส่งเท่านั้น ภาคธุรกิจอื่นๆ ได้รับผลกระทบไม่แตกต่างกัน ในภาคการเกษตร การขาดแคลนแรงงานได้สร้างผลกระทบอย่างมากต่อการเก็บเกี่ยว เช่น พื้นที่เก็บเกี่ยวหลายแห่งผลผลิตทางการเกษตรต้องถูกปล่อยให้เน่า โรงฆ่าสัตว์ไม่สามารถดำเนินการฆ่าสัตว์ได้ จนสัตว์มากกว่า 1 แสน 5 หมื่นตัวไม่สามารถดำเนินการฆ่าได้ตามแผนที่วางไว้ เป็นต้น (Fox, 2022) เมื่อมาประกอบกับการระบาดของโควิด-19 และกฎระเบียบการค้าใหม่ระหว่างสหภาพยุโรปและสหราชอาณาจักร ได้ก่อให้เกิดผลกระทบการหยุดชะงักห่วงโซ่อุปทาน ส่งผลให้ภาพของการซูเปอร์มาร์เก็ตขาดแคลนสิ่งของป้อนน้ำไม่มีน้ำมันให้บริการ และตู้สินค้าตักค้างที่ทำเรือได้กลายเป็นภาพที่ปรากฏให้เห็นทั่วไปในสหราชอาณาจักร

นอกจากนี้ การหยุดชะงักห่วงโซ่อุปทานเมื่อนำมาประกอบกับสถานการณ์ปัจจุบัน เช่น การตั้งกำแพงภาษีและการต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการส่งออกของสหภาพยุโรป การพุ่งสูงของราคาพลังงานที่เกิดขึ้นจากสงครามรัสเซีย-ยูเครน ส่งผลให้ค่าครองชีพในสหราชอาณาจักรสูงขึ้น เกิดการขาดแคลนของใช้จำเป็น ผู้ประกอบการมีต้นทุนการผลิตสูงขึ้น ส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อภาคส่วนต่างๆ ในเศรษฐกิจ จนทำให้ผู้ศึกษาได้ข้อสรุปว่าสถานการณ์หลังเบริกซิทไม่ได้สดใสเหมือนวาทกรรมและคำสัญญาต่างๆ ของกลุ่มเบริกซิทเทียร์ที่วาดฝันถึงโอกาสใหม่ๆ ในการทำธุรกิจ ภาษีที่ถูกลง และค่าครองชีพที่ลดลง นอกจากนี้มีการคาดการณ์จากองค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Organization for Economic Co-operation and Development; OECD) ว่าเบริกซิท

อาจจะส่งผลให้เศรษฐกิจของสหราชอาณาจักรเติบโตน้อยที่สุดในกลุ่ม G7 และรั้งอันดับรองสุดท้ายในกลุ่ม G20 (BBC, 2022h)

ผลกระทบเป็นวงกว้างของเบร็กซิต ทำให้กลุ่มผู้ที่เคยสนับสนุนการเบร็กซิตเริ่มรู้สึกไม่พอใจ และเสียโอกาสต่างๆ ที่สหราชอาณาจักรจะสามารถทำได้ภายใต้สหภาพยุโรป ความไม่พอใจดังกล่าวถูกสะท้อนผ่านผลสำรวจของ Statista Research Department ที่ได้ทำการสำรวจเกี่ยวกับความคิดเห็นของคนสหราชอาณาจักรจากกลุ่มตัวอย่าง 1,707 คนว่าเบร็กซิตเป็นการตัดสินใจที่ถูกต้องหรือไม่ ซึ่งเป็นที่น่าสนใจว่ามีผู้คิดเห็นถึงร้อยละ 47 ว่าการออกจากสหภาพยุโรปเป็นการตัดสินใจที่ผิด (Statista Research Department, 2022) หรือจากคำสัมภาษณ์ของเอียน เพิร์ค (Ian Perks) เจ้าของกิจการประมงที่เคยแสดงออกชัดเจนว่าเขาสนับสนุนการออกจากสหภาพยุโรปอย่างเต็มที่ในการลงประชามติใน ค.ศ. 2016 เขาได้ออกมาให้สัมภาษณ์ถึงการที่รู้สึกวุ่นวายจะคิดผิดที่ให้การสนับสนุนและแสดงถึงความกังวลต่อต้นทุนที่เพิ่มขึ้นที่สวนทางกับรายได้ที่ลดลงจากการต้องดำเนินการตามกฎระเบียบต่างๆ ของสหภาพยุโรปที่ถูกนำมาใช้ในหลังเบร็กซิต (ITV News, 2022)

3.1.3.2 ปัญหาเกี่ยวกับพิธีสารไอร์แลนด์เหนือ (Northern Ireland Protocol)

การออกจากการเป็นสมาชิกสหภาพยุโรปของสหราชอาณาจักรทำให้การค้าระหว่างสหราชอาณาจักรและสหภาพยุโรปเป็นไปตามข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือและการค้าที่มีผลบังคับใช้ในวันที่ 1 เมษายน ค.ศ. 2021 ซึ่งข้อตกลงดังกล่าวได้มีกฎระเบียบที่เข้มงวดและมาตรฐานที่สูงเกี่ยวกับการนำเข้าสินค้า โดยเฉพาะสินค้าประเภทอาหารและการเกษตร อย่างไรก็ตาม บริเวณพื้นที่ของไอร์แลนด์เหนือจัดเป็นพื้นที่เดียวของสหราชอาณาจักรที่มีพรมแดนทางบกติดกับสหภาพยุโรป กล่าวคือ บริเวณพรมแดนระหว่างไอร์แลนด์เหนือและสาธารณรัฐของไอร์แลนด์ ซึ่งในช่วงก่อนเบร็กซิตการขนส่งสินค้าไม่เป็นปัญหาและไม่มีความจำเป็นต้องใช้เอกสารหรือการตรวจตราใดๆ (BBC, 2022c) เมื่อการรณรงค์เกี่ยวกับเบร็กซิตเริ่มขึ้นได้เกิดความกังวลในสหภาพยุโรปว่าไอร์แลนด์เหนืออาจจะกลายเป็นจุดบอดที่ใช้ในการลักลอบนำสินค้าจากสหราชอาณาจักรที่ไม่เป็นไปตามกฎระเบียบและมาตรฐานของสหภาพยุโรปในอนาคต (Channel 4 News, 2022) ส่งผลให้เมื่อเปิดการเจรจาในข้อตกลงเบร็กซิต ประเด็นเกี่ยวกับไอร์แลนด์เหนือจึงกลายเป็นประเด็นที่สร้างความกังวลให้แก่ทั้งสองฝ่าย เพราะไม่เพียงแต่ความกังวลเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในข้างต้นเท่านั้น แต่ในมุมมองของชนชั้นนำในลอนดอน พื้นที่ในไอร์แลนด์เหนือยังคงมีความอ่อนไหวอยู่มาจากความขัดแย้งระหว่างกลุ่มยูเนียนิส (Unionists) ที่สนับสนุนการรวมตัวกับสหราชอาณาจักรกับกลุ่มชาตินิยมที่ต้องการ

รวมตัวเข้ากับสาธารณรัฐไอร์แลนด์ สถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างสองกลุ่มได้มีแนวโน้มคลี่คลายลง ภายหลังจากลงนามข้อตกลงศุกร์พ่ายเคย์ (Good Friday Agreement) ทว่าพรมแดนระหว่างไอร์แลนด์เหนือและสาธารณรัฐไอร์แลนด์ยังคงจุดอ่อนไหวและสุ่มเสี่ยงต่อการเกิดความรุนแรงได้ (Wallenfeldt, 2019)

ทำให้เมื่อข้อตกลงเบริคxitออกมา ได้มีส่วนระบุเกี่ยวกับไอร์แลนด์เหนือโดยเฉพาะ หรือเป็นส่วนที่ถูกเรียกว่า “พิธีสารไอร์แลนด์เหนือ” โดยพิธีสารดังกล่าวรับรองว่าจะไม่มีการสร้างด่านตรวจสอบหรือสิ่งกีดขวางใดๆ ที่เกี่ยวข้องตรงพรมแดนระหว่างไอร์แลนด์เหนือและสาธารณรัฐไอร์แลนด์ แต่จะดำเนินการตรวจสอบสินค้าที่นำเข้ามาจากสหราชอาณาจักรในบริเวณท่าเรือของไอร์แลนด์เหนือให้เป็นตามกฎระเบียบและมาตรฐานของสหภาพยุโรป (HM government, 2021) ทว่าพิธีสารดังกล่าวได้ทำให้กลุ่มยูเนียนนิสและชนชั้นนำในลอนดอนบางส่วนมองข้อตกลงดังกล่าวว่าเป็นการบ่อนทำลายบูรณภาพของตลาดภายในสหราชอาณาจักร (integrity of the internal British market) และทำให้อัตลักษณ์ของชุมชนยูเนียนนิส (unionist community) ถูกตัดขาดจากดินแดนอื่นๆ ของสหราชอาณาจักร (Cate McCurry, 2021) นอกจากนี้พิธีสารดังกล่าวยังก่อให้เกิดผลกระทบต่อห่วงโซ่อุปทานและการขาดแคลนแรงงานในหลายภาคส่วน (Partington, 2022) รวมถึงผลกระทบที่ร้ายแรงที่สุด คือ พิธีสารไอร์แลนด์เหนือได้ก่อให้เกิดปัญหาการเมืองภายในไอร์แลนด์เหนือ โดยมีสาเหตุจากการที่ไอร์แลนด์เหนือไม่มีรัฐบาลท้องถิ่น แม้มีการจัดการเลือกตั้งสมาชิกไอร์แลนด์เหนือในเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 2022 ซึ่งพรรคซินน์เฟน (Sinn Féin) หรือกลุ่มชาตินิยมได้รับชัยชนะ แต่ด้วยตามข้อตกลงศุกร์พ่ายเคย์ การต้องจัดตั้งฝ่ายบริหารต้องมาจากทั้งฝ่ายชาตินิยมและยูเนียนนิส (Northern Ireland Office, 1998) ซึ่งในกรณีดังกล่าว พรรคซินน์เฟนได้รับสิทธิในการเลือกรัฐมนตรีคนที่หนึ่ง (first ministers) ทำให้พรรคสหภาพประชาธิปไตย (Democratic Unionist Party; DUP) หรือกลุ่มยูเนียนนิสที่ได้รับเสียงในสภาเป็นลำดับที่สองต้องเลือกองรัฐมนตรีคนที่หนึ่ง (deputy first ministers) แต่พรรคสหภาพประชาธิปไตยปฏิเสธที่จะเลือกองรัฐมนตรีคนที่หนึ่ง จนกว่าที่รัฐบาลสหราชอาณาจักรจะยกเลิกพิธีสารไอร์แลนด์เหนือ ส่งผลให้พรรคซินน์เฟนไม่สามารถจัดตั้งรัฐบาลและทำหน้าที่บริหารได้ แม้จะเป็นผู้ชนะในการเลือกตั้งทั่วไป โดยเจฟฟรีย์ โด널ด์สัน (Jeffrey Donaldson) หัวหน้าพรรคสหภาพประชาธิปไตยได้กล่าวว่า “พิธีสารไอร์แลนด์เหนือและข้อตกลงศุกร์พ่ายเคย์ไม่สามารถดำรงอยู่ด้วยกันได้” (The Northern Ireland Protocol and Good Friday Agreement cannot exist together”) เขาได้ให้เหตุผลเพิ่มเติมว่าพิธีสารบ่อนทำลายฉันทามติร่วมระหว่างชุมชนทั้งสองในการทำให้สถาบันทางการเมืองสามารถขับเคลื่อนได้ การกระทำดังกล่าวของพรรคสหภาพประชาธิปไตยได้รับการกดดันอย่างหนักจากทางลอนดอน (BBC,

2022e) เพราะการล้มเหลวในการจัดตั้งฝ่ายบริหารอาจจะนำไปสู่ความวุ่นวายในไอร์แลนด์เหนืออีกครั้ง

ทรัสต์ รัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศของสหราชอาณาจักร ได้ชี้แจงกับรัฐสภาว่าปัญหาดังกล่าวไม่ได้มีการคาดการณ์ไว้ว่าจะเกิดขึ้น (BBC, 2022f) ส่วนทางจอห์นสันได้ออกมายอมรับว่าเขาลงนามในพิธีสารดังกล่าวเพราะคาดหวังว่าทางสหภาพยุโรปจะไม่บังคับใช้พิธีสารดังกล่าวที่ดูไม่มีความจำเป็น (Merrick, 2022) ทำให้ ณ ขณะนั้น ลอนดอนได้เสนอวิธีแนวทางในการแก้ปัญหาด้วยการจัดตั้งช่องทางการขนส่งขึ้นมาสองช่องทาง ได้แก่ ช่องทางสีเขียวและช่องทางสีแดง โดยช่องทางสีเขียวเป็นช่องทางสำหรับสินค้าที่ส่งออกไปยังไอร์แลนด์เพียงอย่างเดียวและไม่จำเป็นต้องมีการตรวจสอบใดๆ ในขณะที่ช่องทางสีแดงเป็นช่องทางสำหรับสินค้าที่ส่งออกไปยังสหภาพยุโรป ซึ่งจะดำเนินการตามกฎระเบียบและมาตรฐานของสหภาพยุโรปตามปกติ ซึ่งทรัสต์ได้กล่าวถึงวิธีการแบ่งช่องทางว่าจะทำให้สินค้าที่ผลิตจากสหราชอาณาจักรสามารถเคลื่อนไหวได้อย่างอิสระและไม่จำเป็นต้องวุ่นวายกับระเบียบที่ไม่จำเป็น (unnecessary bureaucracy) และการกีดกันทางกฎระเบียบ (regulatory barriers) ทรัสต์ได้ยืนยันถึงความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องรีบดำเนินการและจะไม่รอเจรจากับทางสหภาพยุโรป (BBC, 2022f) ซึ่งการรีบเร่งดำเนินการตามข้อเสนอดังกล่าวของสหราชอาณาจักร โดยปราศจากความเห็นชอบจากสหภาพยุโรปถือเป็นการละเมิดข้อตกลงและกฎหมายระหว่างประเทศ รวมถึงเป็นการทำลายชื่อเสียงของสหราชอาณาจักรบนเวทีโลกและความเชื่อใจที่ชาติอื่นมีต่อการปฏิบัติตามพันธสัญญาของสหราชอาณาจักรที่มีต่อสนธิสัญญาต่างๆ ที่ได้ให้สัตยาบัน (Mason & Rankin, 2022)

ส่วนทางด้านสหภาพยุโรป มารอช เซฟโควิช (Maros Sefcovic) รองประธานของคณะกรรมการยุโรป ได้ออกมาพูดถึงการกระทำที่ทางลอนดอนพยายามเปลี่ยนแปลงพิธีสารดังกล่าวว่า “พูดกันแบบตรงๆ มันผิดกฎหมาย” (So let's call a spade a spade, this is illegal) และเซฟโควิชได้เสริมอีกว่าการกระทำดังกล่าวจะทำให้ไม่มีทางเลือกเหลือมากนัก นอกจากการดำเนินการทางกฎหมาย (BBC, 2022d) โดยเบื้องต้นทางสหภาพยุโรปได้เสนอแนวทางการแก้ไขเบื้องต้นได้แก่ 1) ลดภาษีศุลกากรและลดการตรวจสอบทางสุขอนามัย (sanitary checks) ในสินค้าจากสหราชอาณาจักรไปยังไอร์แลนด์เหนือ 2) ลดงานเอกสารที่ต้องใช้สำหรับสินค้าการเกษตรและอาหารเหลือสามหน้าต่อรถขนส่งหนึ่งคัน 3) ผ่อนคลายกฎระเบียบเพื่อให้สินค้าจำพวกเนื้อแปรรูปแช่แข็ง ทางสหภาพยุโรปให้เวลาทางลอนดอน 2 เดือน เพื่อพิจารณาและเริ่มเจรจา (BBC, 2022c)

อย่างไรก็ดี สถานการณ์ยิ่งย่ำแย่ลง เมื่อทรัสต์ได้ขึ้นมาดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีในเดือนกันยายน ค.ศ. 2022 ทรัสต์พร้อมเดินหน้าแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยที่การเจรจากับบรัสเซลส์ยังไม่เสร็จ

สิ้น จนบรัสเซลส์ได้ชูกับลอนดอนว่าหากต้องดิ่งจะดำเนินตามมาตรการดังกล่าวโดยการเจรจาพูดคุยกับทางสหภาพยุโรปยังไม่เสร็จสิ้น ส่งผลให้สหภาพยุโรปจะตอบโต้ด้วยการตั้งกำแพงภาษีที่สูงกับสินค้าจากสหราชอาณาจักร ซึ่งการกระทำดังกล่าวจะนำไปสู่สงครามการค้าระหว่างสหราชอาณาจักรและสหภาพยุโรป ทว่าการเปลี่ยนรัฐบาลใหม่ของสหราชอาณาจักรในเดือนตุลาคม ค.ศ. 2022 จากทรัสต์มาเป็นซูนัค ถือเป็นสัญญาณที่ดีของการปรับความสัมพันธ์ระหว่างลอนดอนและบรัสเซลส์ เพราะซูนัคได้แสดงจุดยืนที่ชัดเจนว่าต้องการปรับสัมพันธ์กับสหภาพยุโรปใหม่ ภายหลังจากความสัมพันธ์ระหว่างสหราชอาณาจักรและสหภาพยุโรปได้มีความตึงเครียดในช่วงสองรัฐบาลที่ผ่านมา ส่งผลให้ทั้งสองฝ่ายได้ดำเนินการเจรจาเพื่อแก้ไขปัญหาพิธีสารไอร์แลนด์เหนือและสามารถบรรลุข้อตกลงใหม่ที่มีชื่อว่า “แผนงานวินด์เซอร์” (Windsor Framework) ที่มีการนำข้อเสนอช่องทางสีเขียวและสีแดงมาปรับใช้ รวมถึงยังได้มีการเพิ่มกลไกพิเศษ คือ “สตอร์มอนต์เบรก” (Stormont brake) ที่สามารถยับยั้งกฎระเบียบที่มีการปรับปรุงหรือเพิ่มเติมจากสหภาพยุโรปได้บางส่วน อย่างไรก็ตาม สถานการณ์ไร้ฝ่ายบริหารในไอร์แลนด์เหนือยังไม่สามารถคลี่คลายลงได้ เพราะกลุ่มยูเนี่ยนนิสยึดมั่นในจุดยืนเดิมและปฏิเสธที่จะเลือกรองรัฐมนตรีคนไหน

3.1.3.3 กระแสการแยกตัวเป็นเอกราชและความเป็นไปได้ของการแตกแยกของสหภาพ

อย่างที่คุณศึกษาได้หยิบยกในบทที่ผ่านมาว่าความเป็นบริติชที่เป็นสิ่งเชื่อมโยงอัตลักษณ์อื่นๆ ที่ประกอบสร้างขึ้นเป็นสหราชอาณาจักรกำลังอ่อนแอลงเป็นอย่างมากเป็นผลมาจากการล่มสลายของอำนาจบริติชและความท้าทายต่างๆ ที่เกิดขึ้นในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่สอง แต่เบร็กซิตถือเป็นความท้าทายที่ใหญ่ที่สุดต่อความแตกแยกของสหราชอาณาจักร เมื่อพิจารณาถึงผลการลงประชามติใน ค.ศ. 2016 ที่ปรากฏในตารางที่ 1 จะเห็นได้ว่าผู้คนในสกอตแลนด์และไอร์แลนด์เหนือสนับสนุนการอยู่ต่อกับสหภาพยุโรป โดยเฉพาะสกอตแลนด์ที่คะแนนของผู้โหวตให้ออกกับอยู่ต่อมีความแตกต่างอย่างชัดเจน

พื้นที่	ผู้โหวตให้ออกจากสหภาพยุโรป	ผู้โหวตให้อยู่ต่อกับสหภาพยุโรป	ผู้ออกมาใช้สิทธิ (ร้อยละ)
อังกฤษ	15,188,406 (53.4)	13,266,996 (46.6)	73
สกอตแลนด์	1,018,322 (38)	1,661,191 (62)	67.2
เวลส์	854,572 (52.5)	772,347 (47.5)	71.7
ไอร์แลนด์เหนือ	349,442 (44.2)	440,707 (55.8)	62.7

ตารางที่ 1 ผลการลงประชามติเกี่ยวกับสมาชิกภาพในสหภาพยุโรปของสหราชอาณาจักรใน ค.ศ.

2016

ที่มา : (BBC, 2016a)

ผลคะแนนลงประชามติใน ค.ศ. 2016 เป็นตัวสะท้อนให้เห็นว่าเบร็กซิตไม่ได้ตอบสนองต่อผลประโยชน์แห่งชาติทุกชาติที่อยู่ในสหราชอาณาจักร และมีแนวโน้มที่จะเป็นการตอบสนองต่อผลประโยชน์แห่งชาติของอังกฤษเสียมากกว่า ถ้าพิจารณาถึงคะแนนเสียงที่โหวตให้ออกจากสหภาพยุโรป ทำให้เบร็กซิตกลายเป็นประเด็นที่เสริมสร้างความต้องการจะแยกเป็นอิสระของกลุ่มชาตินิยมที่ต้องการแยกตัวออกจากสหภาพ โดยเฉพาะกลุ่มชาตินิยมในสกอตแลนด์ที่มีความพยายามมาอย่างยาวนานในผลักดันการแยกตัวเป็นเอกราช ทำให้ตลอดช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่สองได้เห็นความพยายามของลอนดอนที่พยายามขัดขวางและรักษาการคงอยู่ของสกอตแลนด์ในสหภาพมาโดยตลอด โดยเฉพาะความพยายามกระจายอำนาจที่เปิดโอกาสให้สกอตแลนด์มีฝ่ายบริหารและนิติบัญญัติของตนเองที่เกิดขึ้นในสมัยรัฐบาลพรรคแรงงานของแบลร์ซึ่งผู้ศึกษาได้กล่าวถึงรายละเอียดไปในบทที่ผ่านมา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ใน ค.ศ. 2014 ได้มีการให้ลงประชามติการเป็นเอกราชของสกอตแลนด์ แม้ฝ่ายสนับสนุนให้เป็นเอกราชจะประสบความสำเร็จแพ้ด้วยคะแนนผู้สนับสนุนการแยกตัวเป็นเอกราชอยู่ที่ร้อยละ 44.70 และมีผู้ออกมาใช้สิทธิมากถึงร้อยละ 84.59 (BBC, 2014) อย่างไรก็ตาม สหราชอาณาจักรกำลังถูกรุมเร้าด้วยปัญหาผลกระทบจากเบร็กซิตและการระบาดของโควิด-19 ในทุกด้าน ทำให้เรื่องประชามติการเป็นเอกราชของสกอตแลนด์กลายเป็นประเด็นที่ถูกหยิบยกขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง เห็นได้จากกรณีที่สกอตแลนด์ได้ตีพิมพ์ร่างพระราชบัญญัติการแยกตัวเป็นเอกราชของสกอตแลนด์ (Draft Independence Referendum Bill) ในปี ค.ศ. 2021 (Cabinet Secretary for the Constitution, 2021) รวมถึงนิโคลา สเตอร์เจียน (Nicola Sturgeon) มุขมนตรีสกอตแลนด์ได้ประกาศว่ากำลังเริ่มการรณรงค์เรื่องการแยกตัวออกเป็นเอกราชอีกครั้งและวางแผนที่จะจัดการลงประชามติในตุลาคม ค.ศ. 2023 จากผลสำรวจโดย Ipsos จัดทำขึ้นในเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 2022 จากกลุ่มตัวอย่าง 1 พันคน ได้แสดงให้เห็นความกังวลของชาวสกอต โดยเฉพาะเรื่องค่าครองชีพที่พุ่งสูงที่ได้กลายเป็นประเด็น

อันดับแรกที่ถูกละทิ้ง และผลสำรวจยังแสดงให้เห็นอีกว่าคนสกอตมีความไม่พอใจอย่างมากต่อรัฐบาลของจอห์นสันคิดเป็นร้อยละ 83 ของกลุ่มตัวอย่าง นอกจากนี้ในมุมมองเกี่ยวกับเรื่องเอกราชถึงเป็นที่น่าสนใจมากที่คนสนับสนุนให้แยกตัวเป็นเอกราชอยู่ที่ร้อยละ 50 ของกลุ่มตัวอย่าง และส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการจัดการลงประชามติคิดเป็นร้อยละ 65 โดยมองว่าควรจัดภายในสิ้นปี ค.ศ. 2023 ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 32 และเห็นว่าไม่ควรจัดเลยคิดเป็นร้อยละ 31 (Ipsos, 2022, pp. 12-14)

จากผลสำรวจดังกล่าว ทำให้จอห์น เคอร์โทซ์ (John Curtice) ผู้เชี่ยวชาญในแบบสำรวจ (polling expert) ได้ออกมาให้ความเห็นว่ายังเป็นระดับปกติ ไม่ได้น่าตกใจมากเพราะแสดงให้เห็นว่าคนสกอตแลนด์ยังไม่ได้ให้การสนับสนุนมากพอต่อการแยกตัวเป็นเอกราชตามที่สเตอร์เจียนคาดหวัง แต่ในขณะเดียวกัน ฝ่ายสนับสนุนในการอยู่ต่อกับสหราชอาณาจักรก็ไม่ได้เป็นกลุ่มส่วนใหญ่มากพอที่จะได้รับชัยชนะแบบเด็ดขาดและการสนับสนุนการแยกตัวเป็นเอกราชอาจเพิ่มขึ้นในอนาคตอีก (BBC, 2022g) แต่เป็นที่จับตาว่าผลกระทบจากเบร็กซิตจะกลายเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการสนับสนุนต่อการแยกตัวเป็นเอกราชหรือไม่ เพราะถ้าเกิดการแยกตัวเป็นเอกราชของสกอตแลนด์เกิดขึ้นจริง จะส่งผลกระทบอย่างมหาศาลต่อสหราชอาณาจักรไม่ว่าจะเป็นมิติทางความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง รวมถึงอาจจะกลายเป็นโดมิโนที่นำไปสู่การแยกตัวของรัฐอื่นๆ ในสหราชอาณาจักร

นอกจากสกอตแลนด์แล้ว สถานการณ์ในไอร์แลนด์เหนือก็มีความสับสนยิ่งขึ้น จากปัญหาพิธัสาร์ไอร์แลนด์เหนือกำลังเกิดผลกระทบทางเศรษฐกิจและการเมืองที่อาจจะเป็นประเด็นที่นำไปสู่การแยกตัวของไอร์แลนด์เหนือจากสหราชอาณาจักร โดยจากผลสำรวจส่วนใหญ่ชี้ไปทางเดียวกันว่าผู้สนับสนุนให้ไอร์แลนด์รวมตัวกันนั้นมีเพิ่มขึ้น (Doyle, 2022) เช่น ผลสำรวจของ The Northern Ireland Life and Times ในปี ค.ศ. 2021 พบว่าร้อยละ 63 มองว่ามีความเป็นไปได้ที่เห็นการรวมตัวของไอร์แลนด์ภายหลังเบร็กซิต ซึ่งเพิ่มขึ้นจาก ค.ศ. 2020 ที่กลุ่มดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 58 (Hayward et al., 2022) ผลสำรวจดังกล่าวได้เป็นสัญญาณที่ชัดเจนว่าลอนดอนต้องให้ความสนใจต่อไอร์แลนด์เหนือมากขึ้น เพื่อไม่ให้ไอร์แลนด์เหนือแยกตัวเป็นอิสระจนนำไปสู่การรวมตัวของไอร์แลนด์ (United Ireland)

3.2 โกลบอลบริเตน

จากการพิจารณาสถานการณ์หลังเบร็กซิตได้ทำให้ผู้ศึกษาได้ข้อสรุปถึงสถานการณ์ที่ซับซ้อนในลอนดอนกำลังเผชิญภายหลังเบร็กซิต จนนำไปสู่โจทย์ใหญ่ 3 ข้อที่สะท้อนถึงความไม่มั่นคงที่เกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อดำเนินนโยบายต่างประเทศของสหราชอาณาจักร ประกอบด้วย

- โจทย์แรก คือ ชนชั้นนำในลอนดอนได้เผชิญกับความไม่ชัดเจนภายหลังเบร็กซิต จากการที่คาเมรอนมีความมั่นใจต่อผลการลงประชามติเป็นอย่างมาก จนไม่ได้มีการสั่งการให้หน่วยงานต่างๆ เตรียมแผนรับมือต่อสถานการณ์เลวร้ายที่สุด ถ้าผลการลงประชามติไม่ได้เป็นไปตามที่คาดการณ์
- โจทย์ที่สอง คือ การเจรจาเกี่ยวกับข้อตกลงเบร็กซิตได้เป็นไปอย่างล่าช้า จากการที่มีลอร์ดได้ดำเนินการฟ้องร้องต่อศาลสูงสุด (Supreme Court) ของสหราชอาณาจักรว่ารัฐบาลในลอนดอนไม่มีอำนาจในการเรียกใช้มาตราที่ 50 ของสนธิสัญญาลิสบอน และศาลวินิจฉัยว่ารัฐบาลต้องผ่านความเห็นชอบของรัฐสภาในกระบวนการถอนตัวออกจากสหภาพยุโรป ซึ่งเป็นกระบวนการที่ต้องใช้เวลาในการดำเนินการ
- โจทย์ที่สาม คือ พันธมิตรและหุ้นส่วน โดยเฉพาะ ชนชั้นนำในวอชิงตันที่เป็นพันธมิตรหุ้นส่วนใกล้ชิดต่อการดำเนินนโยบายต่างประเทศและความมั่นคงของลอนดอนได้แสดงความกังวลต่อความชัดเจนดังกล่าว รวมถึงตัวแสดงต่างๆ ภายในประเทศ โดยเฉพาะกลุ่มเบร็กซิตเชียร์และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคอนุรักษนิยม ต่างเกิดความสงสัยต่อทิศทางของสหราชอาณาจักรภายหลังเบร็กซิตที่ขาดความชัดเจน

จากโจทย์ดังกล่าวข้างต้น ประกอบกับมรดกการล่มสลายของอำนาจบริติชที่ได้สร้างความรู้สึกไม่มั่นคงให้แก่ชนชั้นนำในลอนดอนต่อสถานะของสหราชอาณาจักรในเวทีโลก รัฐบาลอนุรักษนิยมในขณะนั้นได้ตัดสินใจสร้างสโลแกนโกลบอลบริเตน (Global Britain) และผลักดันโดยรัฐบาลพรรคอนุรักษนิยมของเมย์ เพื่อเป็นการส่งสัญญาณทิศทางภายหลังเบร็กซิต จากการปรากฏให้เห็นการหยิบยกสโลแกนนี้ขึ้นมาพูดถึงครั้งแรกในวันที่ 2 ธันวาคม ค.ศ. 2016 โดยจอห์นสัน จากสุนทรพจน์หัวข้อ “ก้าวผ่านเบร็กซิต: โกลบอลบริเตน” (Beyond Brexit: a Global Britain) โดยมองว่าโกลบอลบริเตนคือการผลักดันบทบาทของสหราชอาณาจักรที่มีต่อการสร้างสันติภาพและความมั่นคงในทั่วโลก ดังที่ปรากฏใน สุนทรพจน์ส่วนหนึ่งของจอห์นสันที่กล่าวว่า

“เมื่อข้าพเจ้าพูดถึงโกลบอลบริเตน และความจำเป็นของเราต่อการที่จะผูกมัดตนเองเพื่อสร้างสันติภาพและความมั่งคั่งในโลก เราคือตัวแสดงหลัก โกลบอลบริเตนจะเป็นนโยบายต่างประเทศระดับโลกที่แท้จริง และนี่เป็นสารที่ข้าพเจ้าต้องการจะสื่อถึงทุกท่าน ณ ที่นี้ ในวันนี้ และข้าพเจ้าขอเตือนว่านี่เป็นครั้งแรกในสุนทรพจน์ที่กำหนดกลยุทธ์นโยบายต่างประเทศของเรา ซึ่งจะ เป็นแนวทางระดับโลกที่เป็นประโยชน์ต่อสหราชอาณาจักรและโลกแห่งนี้”

(When I speak of Global Britain – and the need for us to commit ourselves to the peace and prosperity of the world. We are a protagonist – a global Britain

running a truly global foreign policy. And my message to you today, and I serve due warning that this is the first in a series of speeches setting out our foreign policy strategy, is that this global approach is in the interests both of Britain and the world.) (Foreign & Commonwealth Office, 2016)

หลังจากนั้น โกลบอลบริเตนได้ถูกหยิบยกขึ้นมาพูดอีกครั้งสุนทรพจน์เกี่ยวกับ 12 ข้อเร่งด่วนสำคัญต่อการเจรจาเบร็กซิตโดยเมย์และได้กล่าวถึงโกลบอลบริเตน คือ การแสดงจุดยืนให้พันธมิตรและหุ้นส่วนเห็นชัดเจนว่า สหราชอาณาจักรหลังเบร็กซิตต้องการก้าวเดินไปในทิศทางใด ดังที่ปรากฏในสุนทรพจน์ตอนหนึ่งว่า

“ข้าพเจ้าอยากให้เราเป็นโกลบอลบริเตนที่แท้จริง ซึ่งคือการเป็นเพื่อนและเพื่อนบ้านที่ดีที่สุดต่อหุ้นส่วนยุโรปของเรา แต่ในขณะเดียวกันก็เป็นประเทศที่สามารถไปได้ไกลเกินกว่าพรมแดนของยุโรปและเป็นประเทศที่สามารถออกไปสู่ระดับโลกเพื่อสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนเก่าและพันธมิตรใหม่ที่เหมือนกัน”

(I want us to be a truly Global Britain – the best friend and neighbour to our European partners, but a country that reaches beyond the borders of Europe too. A country that goes out into the world to build relationships with old friends and new allies alike.) (Prime Minister's Office, 2017)

และเมย์ยังเน้นย้ำว่าเบร็กซิตไม่ได้หมายถึงการที่สหราชอาณาจักรถอยออกจากบทบาทในระดับโลก แต่เป็นเวลาที่เหมาะสมต่อการที่สหราชอาณาจักรจะก้าวไปสู่การสร้างสิ่งที่เรียกว่าโกลบอลบริเตนที่แท้จริง (Ibid)

แม้ดูเหมือนว่าเป็นทางออกสำหรับสหราชอาณาจักรในยุคหลังเบร็กซิตเพราะสุนทรพจน์ดังกล่าวแสดงให้เห็นวิสัยทัศน์ ทิศทาง และความทะเยอทะยานของสหราชอาณาจักรในยุคหลังเบร็กซิตที่ต้องการรักษาบทบาทสำคัญของตน แต่สุนทรพจน์ของเมย์และจอห์นสันเกี่ยวกับโกลบอลบริเตน ได้สร้างความสับสนต่อเป้าหมายและความชัดเจนของคำดังกล่าวจากการที่ทั้งสองสุนทรพจน์มีประเด็นที่ขัดแย้งกันหลายจุด เช่น สุนทรพจน์ของจอห์นสันกล่าวว่าโกลบอลบริเตนคือการที่สหราชอาณาจักรมีภาระผูกพันต่อการสร้างสันติภาพเพื่อความมั่นคงและความมั่นคงในระดับโลก ส่วนของเมย์บอกว่าโกลบอลบริเตนคือการแสดงจุดยืนให้พันธมิตรและหุ้นส่วนเห็นถึงความชัดเจนว่า สหราชอาณาจักรหลังเบร็กซิตต้องการก้าวเดินไปในทิศทางใด ซึ่งความไม่ชัดเจนของโกลบอลบริเตนก่อให้เกิดความกังวลดังที่ปรากฏในรายงานของคณะกรรมการการต่างประเทศใน ค.ศ. 2018 ที่ได้กล่าวถึงผลลัพธ์ในการศึกษาเกี่ยวกับสโลแกนโกลบอลบริเตนว่า

“คำวิพากษ์วิจารณ์ที่พวกเราได้ยินบ่อยที่สุดจากพยานคือสิ่งที่ชัดเจนที่สุดเกี่ยวกับ
โกลบอลบริเตนคือความไม่ชัดเจนเกี่ยวกับความหมายของมัน มันคืออะไรกันแน่ และความสำเร็จของ
มันวัดจากอะไร”

(The most frequent complaint we have heard from several witnesses is that
the only thing that is clear about Global Britain is that it is unclear what it means,
what it stands for or how its success should be measured) (Foreign Affairs
committees, 2018)

สโลแกนโกลบอลบริเตนถูกโจมตีอย่างหนักถึงการขาดความชัดเจน การปราศจากทิศทางแนว
ทางการปฏิบัติที่ชัดเจน ขาดมุมมองต่อสภาพแวดล้อมในระดับระหว่างประเทศ เป็นความฝันแฟนตาซี
เกี่ยวกับจักรวรรดิของสหราชอาณาจักร และไม่ได้เป็นการตอบคำถามถึงบทบาทของ
สหราชอาณาจักร แต่ก่อนที่ชนชั้นนำในลอนดอนได้ตอบคำถามเพิ่มเติมใดๆ ที่ตัวแสดงต่างๆ มีต่อ
โกลบอลบริเตน ความล้มเหลวในการเจรจาเกี่ยวกับข้อตกลงเบริกซิทได้ส่งผลให้เมย์พ้นจากตำแหน่ง
นายกรัฐมนตรีในวันที่ 24 มิถุนายน ค.ศ. 2019 โกลบอลบริเตนจึงไม่ได้มีความคืบหน้าหรือปรากฏ
ความชัดเจนมากขึ้น จนกระทั่งการเข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของจอห์นสัน ได้ส่งผลให้
โกลบอลบริเตนถูกผลักดันให้มีความชัดเจน ดังที่เริ่มมีการปรากฏความชัดเจนครั้งแรกเกี่ยวกับ
โกลบอลบริเตนผ่านพระราชดำรัสของพระราชินี (The Queen’s speech) ในเดือนธันวาคม ค.ศ.
2019 ที่ปรากฏในเอกสารดังกล่าวว่า โกลบอลบริเตนคือการที่สหราชอาณาจักรยังคงบทบาทสำคัญใน
ระดับโลก ผ่านการเสริมสร้างความเข้มแข็งของบทบาทสหราชอาณาจักรบนเวทีโลกในฐานะ
ผู้สนับสนุนการค้าเสรี ความมั่นคงร่วมกัน (collective security) และเป็นกำลังเพื่อสิ่งที่ดีในโลกแห่ง
นี้ เพื่อท้าทายกับปัญหาในระดับโลก เช่น ปัญหาภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง รวมถึงส่งเสริม
ความสัมพันธ์กับพันธมิตรและสถาบันต่างๆ ที่ช่วยส่งเสริมอิทธิพลและความมั่นคงของ
สหราชอาณาจักร เช่น นาโต ไฟร์อายส์ เป็นต้น (Prime Minister’s Office, 2019, p. 143) และ
โกลบอลบริเตนเริ่มถูกขยายความให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ภายหลังرابได้ออกมากล่าวเพิ่มเติมถึงสามเสา
หลักของโกลบอลบริเตน ได้แก่ 1.) การแสดงให้เห็นว่าสหราชอาณาจักรยังเป็นพันธมิตร หุ่นส่วน และ
เพื่อนที่ดีที่สุดเท่าที่เป็นไปได้กับเพื่อนบ้านยุโรป 2.) เป็นผู้สนับสนุนระดับโลกต่อการค้าเสรีและ
เท่าเทียม 3.) เป็นกำลังเพื่อสิ่งที่ดีในโลกแห่งนี้ (UK Parliament, 2020)

ต่อมารัฐบาลของจอห์นสันได้จัดทำและเผยแพร่เอกสารการทบทวนแบบบูรณาการออกมา
เดือนมีนาคม ค.ศ. 2021 ทำให้โกลบอลบริเตนถูกยกระดับจากสโลแกนสู่การเป็นยุทธศาสตร์เชิงรุกที่
ครอบคลุมทุกระดับของนโยบายความมั่นคง การป้องกัน การพัฒนา และการต่างประเทศอย่างเป็น

ทางการ โดยมีเป้าหมายคือการผลักดันให้สหราชอาณาจักรเป็นผู้สนับสนุนระดับโลกต่อการค้าเสรีและเท่าเทียม (Global champion of free and fair trade) เป็นกำลังเพื่อสิ่งที่ดีในโลกแห่งนี้ (Force for good in the world) และสนับสนุนในการสร้างระบบระหว่างประเทศที่เสรีและเปิดกว้าง (Open international order) เป้าหมายดังกล่าวได้สะท้อนให้เห็นถึงความทะเยอทะยานของสหราชอาณาจักรที่ต้องการมีบทบาทนำในอนาคตเกี่ยวกับด้านเศรษฐกิจ ความมั่นคง การแก้ปัญหาความท้าทายระดับโลก การนำเสนอคุณค่าของความเป็นบริติชบนเวทีระหว่างประเทศ และการกำหนดระเบียบระหว่างประเทศ รวมถึงตอบคำถามที่ใหญ่ที่สุดในการต่างประเทศว่าสหราชอาณาจักรมีบทบาทอย่างไรในปัจจุบัน ซึ่งจอห์นสันได้กล่าวถึงเอกสารการทบทวนแบบบูรณาการในครั้งนี้ว่า “เป็นเอกสารทบทวนครั้งใหญ่ที่ตั้งแต่การสิ้นสุดของสงครามเย็น” (the largest of its kind since the end of the Cold War) (UNA-UK, 2021) นอกจากนี้ กระทรวงกลาโหมได้จัดทำและเผยแพร่เอกสารการป้องกันประเทศในยุคแห่งการแข่งขัน (Defence in a Competitive Age) เพื่อเป็นแนวทางและรายละเอียดในการดำเนินการในมิติทางการทหารและการดำเนินการของกองทัพให้สอดคล้องกับเอกสารการทบทวนแบบบูรณาการที่ออกมาในช่วงใกล้เคียงกัน

3.2.1 Global Britain in a competitive age

เอกสารการทบทวนแบบบูรณาการเป็นเอกสารที่ว่าด้วยแนวทางและการแสดงวิสัยทัศน์สำหรับการดำเนินการภายใต้ยุทธศาสตร์โกลบอลบริเตน โดยหัวใจสำคัญของการทบทวนแบบบูรณาการในครั้งนี้คือแสดงความรับผิดชอบที่มากขึ้นต่อความมั่นคงและความยืดหยุ่น (resilience) เพื่อให้พลเมืองของสหราชอาณาจักรถูกปกป้องจากภัยคุกคามรูปแบบต่างๆ (Cabinet Office, 2021a, p. 11) และในเอกสารฉบับนี้ยังได้นิยามเพิ่มเติมว่าสหราชอาณาจักรภายใต้ยุทธศาสตร์โกลบอลบริเตนคือประเทศยุโรปที่มีผลประโยชน์ในระดับโลกและดำเนินตามรอยประวัติศาสตร์ด้วยการดำเนินบทบาทนำในระดับระหว่างประเทศ (Ibid) แต่อย่างไรก็ตามเอกสารฉบับนี้ไม่ได้ให้ความกระจ่างชัดเจนมากขึ้นเกี่ยวกับนิยามคำว่าโกลบอลบริเตนว่ามีความหมายอย่างไร โดยเอกสารได้กล่าวถึงเพียงแค่ว่าความหมายของโกลบอลบริเตนถูกนิยามได้ดีที่สุดผ่านการกระทำมากกว่าคำพูด (Ibid, p. 14) โดยสาระสำคัญของเอกสารการทบทวนแบบบูรณาการมีดังต่อไปนี้

1. วิสัยทัศน์ของนายกรัฐมนตรีสำหรับสหราชอาณาจักรใน ค.ศ. 2030

ภายใต้แนวคิดโกลบอลบริเตน มีวิสัยทัศน์ที่แสดงความทะเยอทะยานอยู่ 10 ข้อที่จ่อห็นสัน
ต้องการผลักดัน ประกอบด้วย

- สร้างสหราชอาณาจักรที่มีความแข็งแกร่งขึ้นกว่าเดิม ปลอดภัยมากขึ้น และมีความยืดหยุ่นมากขึ้น
- สหราชอาณาจักรจะมีส่วนสำคัญมากขึ้นในการรักษาระเบียบระหว่างประเทศเพื่อให้ยังเป็นสังคมเปิดกว้างและมีเศรษฐกิจที่รุ่งเรืองสืบต่อไป
- สหราชอาณาจักรจะเป็นศูนย์กลางของโครงข่ายของประเทศที่มีจุดประสงค์เหมือนกันและการรวมกลุ่มที่มีความยืดหยุ่น เพื่อแสดงความมุ่งมั่นต่อการปกป้องสิทธิมนุษยชนและสนับสนุนค่านิยมสากล
- สหราชอาณาจักรจะต้องถูกยอมรับเป็นมหาอำนาจทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยจะเป็นผู้นำในการผลักดันกฎระเบียบระดับโลกเกี่ยวกับเทคโนโลยี ไซเบอร์ ดิจิทัล ข้อมูล และนำนวัตกรรมที่เกิดจากวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาส่งเสริมความรุ่งเรืองและความได้เปรียบเชิงยุทธศาสตร์ (strategic advantage)
- สหราชอาณาจักรจะกลายเป็นมหาอำนาจทางอำนาจเหนี่ยวนำ
- สหราชอาณาจักรจะยังคงบทบาทสำคัญในมิติของความมั่นคง การทูต และการพัฒนา รวมถึงการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งและลดความยากจนลง โดยสหราชอาณาจักรตั้งเป้าถึงการเป็นตัวอย่างสำหรับแนวทางแบบบูรณาการต่อการจัดการปัญหาความท้าทายในระดับโลก
- ในฐานะที่เป็นชาติที่พึ่งพาการค้าทางทะเล สหราชอาณาจักรจะเป็นผู้สนับสนุนระดับโลกต่อการค้าเสรีและเท่าเทียม นอกจากนี้ความเปิดกว้างทางเศรษฐกิจของสหราชอาณาจักรจะต้องถูกปกป้องจากการทุจริต การล่อลวง การอาศัยช่องโหว่ และการขโมยในทรัพย์สินทางปัญญา
- ปัญหาสภาวะอากาศเปลี่ยนแปลงและการแก้ปัญหาการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ จะถูกจัดเป็นวาระระหว่างประเทศที่สำคัญของสหราชอาณาจักร
- หน่วยงานทางการทูต (diplomatic service) เหล่าทัพ และหน่วยงานทางความมั่นคงต้องดำเนินการด้วยประสิทธิภาพและมีแนวทางใหม่ให้สอดคล้องกับขนาดขององค์กร คุณภาพของการดำเนินงานของหน่วยงานเหล่านี้จะถูกกำหนดความคล่องตัว ตอบสนองอย่างรวดเร็ว และมีการบูรณาการทางดิจิทัล (digital integration) นอกจากนี้จะให้ความสำคัญเพิ่มเติมเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม การฝึก และการช่วยเหลือผู้อื่น

- สหราชอาณาจักรยังคงรักษาขีดความสามารถในการป้องปรามทางนิวเคลียร์ นอกจากนี้ขีดความสามารถทางการทหารของสหราชอาณาจักรจะถูกขยายให้มีขอบเขตที่ครอบคลุมทั่วโลก (Global Reach) และมีการบูรณาการให้ครอบคลุมทั้งห้ามิติของขอบเขตการปฏิบัติการ ได้แก่ บก อากาศ ทะเล อวกาศ และไซเบอร์ ซึ่งในอนาคตสหราชอาณาจักรจะพัฒนาโครงการทางอวกาศที่เต็มไปด้วยการขับเคลื่อนไอเดียใหม่ และจะเป็นหนึ่งในผู้นำทางไซเบอร์

2. การประเมินภัยคุกคามทางยุทธศาสตร์ (Strategic threat assessment) ใน ค.ศ. 2030

ในเอกสารฉบับนี้ได้มีการประเมินและคาดเดาถึงการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมในเวทีระหว่างประเทศ ค.ศ. 2030 โดยมีปัจจัยสำคัญที่ผลักดันการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมในเวทีระหว่างประเทศ ดังต่อไปนี้

2.1 เกิดการเปลี่ยนแปลงทางภูมิรัฐศาสตร์และภูมิเศรษฐศาสตร์ (Geo-economics)

เอกสารฉบับนี้มองว่าระเบียบระหว่างประเทศจะมุ่งสู่การเป็นโลกหลายขั้วอำนาจ (multipolar world) ซึ่งสหรัฐฯ ยังคงเป็นอภิมหาอำนาจ (super power) ทางการทหาร เศรษฐกิจ และการทูต โดยพื้นที่บริเวณยูโร-แอตแลนติก (Euro-Atlantic) เปรียบเสมือนพื้นที่หลังบ้านของสหราชอาณาจักรจะยังคงเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญต่อความมั่นคงและรุ่งโรจน์ของสหราชอาณาจักร โดยมองว่ารัสเซียจะยังคงเป็นภัยคุกคามที่สำคัญและโดยตรงที่สุดต่อสหราชอาณาจักร (Ibid, p. 26) มุมมองที่มีต่อรัสเซียถือเป็นมุมมองที่มีความต่อเนื่องจากเอกสารการทบทวนแบบบูรณาการฉบับก่อนหน้าที่มีการจัดทำขึ้นใน ค.ศ. 2015 ที่ได้มีการจัดให้รัสเซียเป็นภัยคุกคามจากการที่รัสเซียเป็นตัวแสดงที่มีขีดความสามารถสูง แต่ไม่สามารถคาดเดาพฤติกรรมได้ (Cabinet Office, 2015, p. 18) นอกจากนี้ศูนย์กลางทางด้านเศรษฐกิจและการเมืองจะเคลื่อนย้ายไปยังภูมิภาคอินโด-แปซิฟิกส่งผลให้เกิดสิ่งต่อไปนี้

- จีนกลายเป็นคู่แข่งโดยระบบ (systemic competitor) จากการที่จีนมีลักษณะการปกครองที่เป็นลักษณะอำนาจนิยมและมีค่านิยมที่แตกต่างจากสหราชอาณาจักร ได้ขึ้นมามีบทบาทสำคัญมากขึ้นในเวทีระหว่างประเทศและกลายเป็นปัจจัยหนึ่งส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางภูมิรัฐศาสตร์ในช่วงทศวรรษที่ 2020 อย่างไรก็ตามด้วยความสำคัญทางเศรษฐกิจที่จีนมีทำให้สหราชอาณาจักรมีความจำเป็นที่ต้องมีส่วนร่วมทางการค้าและการลงทุนกับจีน รวมถึงการร่วมมือกับจีนในการแก้ปัญหาความท้าทายระดับโลกยังคงเป็นสิ่งที่มี

ความสำคัญ เช่น ปัญหาภูมิสภาวะอากาศเปลี่ยนแปลง (Ibid, p. 26) อย่างไรก็ตาม การที่จีนเป็นคู่แข่งโดยระบบได้สร้างความท้าทายต่อความมั่นคง ความรุ่งโรจน์ และค่านิยมของสหราชอาณาจักรและพันธมิตร (Cabinet Office, 2021a, p. 62) ส่งผลให้ผู้ศึกษามองว่าชนชั้นนำในลอนดอนเลือกมีความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนกับทางจีน

- เกิดการโยกย้ายดุลแห่งอำนาจทางเศรษฐกิจของโลก (global balance of economic power) ไปยังภูมิภาคอินโด-แปซิฟิกที่มีตลาดเกิดใหม่และประชากรชนชั้นกลางเติบโตอย่างก้าวกระโดด ส่งผลให้สินค้าและบริการที่มีมูลค่าสูงขึ้น ถือเป็นโอกาสสำคัญทางการค้าสำหรับสหราชอาณาจักรที่มีความเข้มแข็งในด้านนี้ นอกจากนี้จะเกิดการเปลี่ยนแปลงข้อมูลประชากร (demographic) ประชากรโลกจะพุ่งสูงขึ้นไปถึง 8.6 พันล้านคน ใน ค.ศ. 2030 แต่ขาดความสมดุลจากการที่ประชากรส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ (Ibid)
- โควิด-19 กลายเป็นปัจจัยสำคัญที่สร้างผลกระทบต่อเศรษฐกิจและการเมืองโลก โดยผลกระทบของโควิด-19 ต่อเศรษฐกิจจะเห็นได้ชัดเจนในตลอดช่วงครึ่งทศวรรษนี้ต่อการบั่นทอนการเติบโตและเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ รวมถึงขัดขวางต่อกระบวนการโลกาภิวัตน์ด้วยการเร่งแนวโน้มการหันหาสู่ระดับภูมิภาคและระดับชาติมากขึ้น ซึ่งส่งผลทำให้การเปิดเสรีทางการค้า (trade liberalization) ล่าช้าลงและมีการกีดกันทางการค้ามากขึ้นที่ถูกผลักดันด้วยเงื่อนไขทางเศรษฐกิจและการเมืองของรัฐในระบบระหว่างประเทศและการเพิ่มขึ้นของการใช้นโยบายทางเศรษฐกิจและการค้าที่มีความก้าวร้าวในการแข่งขันระหว่างรัฐ นอกจากนี้โควิด-19 ยังส่งผลให้เกิดการชะลอการขจัดความยากจนในระดับโลก ที่จะถูกชะลอจาก ค.ศ. 2030 ไปยัง ค.ศ. 2045 (Ibid, p. 27) และเป็นตัวเร่งความขัดแย้งระหว่างรัฐที่มีระบอบและค่านิยมต่างกันในทศวรรษที่กำลังจะถึง (Ibid, p. 28)
- รัฐอำนาจขนาดกลางมีความสำคัญมากขึ้น เมื่อรัฐเหล่านี้ร่วมมือกันในลักษณะกลุ่ม แต่การรวมกลุ่มดังกล่าวจะนำไปสู่การแข่งขันที่ทำให้เกิดยุทธธาภิวัตน์ (militarization) ความตึงเครียดทางทะเล และการต่อสู้เหนือค่านิยมและกฎระเบียบที่มีความเชื่อมโยงกับการค้าและเทคโนโลยี
- ตัวแสดงที่ไม่ใช่รัฐจะมีบทบาทสำคัญมากขึ้น โดยเฉพาะบริษัทเทคโนโลยีขนาดใหญ่ที่มีแนวโน้มจะเติบโตมากขึ้น นอกจากนี้การที่เทคโนโลยีพัฒนาอย่างก้าวกระโดดจะส่งผลให้ในประเทศที่ปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยมีแนวโน้มจะเห็นความเหลื่อมล้ำที่ชัดเจนขึ้น ซึ่งจะสร้างความไม่พอใจต่อสังคมและการเมือง ส่งให้รัฐบาลพยายามอย่างหนักในการตอบสนองต่อความพึงพอใจในเรื่องของความมั่นคงและความมั่งคั่งของประชากร โดยความพยายามดังกล่าวจะถูกบ่อนทำลายด้วยข้อมูลบิดเบือน สำหรับรัฐที่ปกครองด้วยระบอบ

อำนาจนิยมอาจจะเผชิญหน้ากับปัญหาในลักษณะที่คล้ายกัน แต่รัฐบาลอาจจะตอบสนองด้วยวิธีการที่แตกต่างกัน เช่น มีการใช้เทคโนโลยีเพื่อการสอดส่องและการควบคุมการแสดงออกทางการเมือง และการที่เทคโนโลยีพัฒนาอย่างก้าวกระโดด จะส่งผลให้ประชากรทั่วโลกสามารถเข้าถึงการศึกษาได้มากขึ้น โดยใน ค.ศ. 2050 ผู้คนส่วนใหญ่จะสามารถเข้าถึงการเรียนการสอนออนไลน์ได้อย่างง่ายดายและส่งผลให้ประชากรที่มีทักษะการอ่านเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 95 (Ibid, p. 27)

2.2 เกิดการแข่งขันในเชิงระบบ (systemic competition)

เอกสารฉบับนี้มองว่าจะเกิดการแข่งขันขึ้นในระบบระหว่างประเทศระหว่างรัฐที่มีค่านิยมและระบอบการปกครองต่างกัน ส่งผลให้เกิดความตึงเครียดระหว่างรัฐประชาธิปไตยและรัฐอำนาจนิยมที่แข่งขันกันเพื่อกำหนดกฎระเบียบและปทัศฐานสำหรับระเบียบระหว่างประเทศในอนาคต (Ibid, p. 28) โดยตัวแสดงที่ไม่ใช่รัฐจะเข้ามามีส่วนร่วมในการแข่งขัน ส่งผลให้การแข่งขันมีความซับซ้อนมากขึ้นและทำให้ทศวรรษหน้าเกิดความขาดเสถียรภาพและมีความไม่แน่นอนต่อสภาพแวดล้อมในระบบระหว่างประเทศที่มีความขัดแย้งสูงขึ้นและอาจจะลุกลามเป็นความขัดแย้งด้วยอาวุธ นอกจากนี้รัฐต่างๆ จะแสวงหาการครอบครองอาวุธที่มีความทันสมัยและเทคโนโลยีทางการทหาร (novel military technologies) เพื่อครองความเหนือกว่าและเทคโนโลยีขั้นสูงอาจจะสามารถเข้าถึงได้ง่ายขึ้นด้วยเทคโนโลยีที่มีความก้าวกระโดด เช่น โดรน ระเบิดแสวงเครื่อง (improvised explosive device) ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพเชิงกลยุทธ์ (strategic stability) (Ibid, p. 29)

นอกจากนี้รัฐต่างๆ จะมีการใช้การดำเนินงานนโยบายต่างประเทศด้วยกลไกทางเศรษฐกิจ (Economic Statecraft) การกีดกันทางการค้า ชาตินิยมทางเศรษฐกิจ (economic nationalism) การกีดกันการเข้าถึงทรัพยากรธรรมชาติที่ขาดแคลน เป็นเครื่องมือหนึ่งในการแข่งขันครั้งนี้ในการบ่อนทำลายผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและความมั่นคงของรัฐคู่แข่ง รวมถึงใช้ในการกดดันเพื่อผลประโยชน์บางอย่าง ส่งผลให้อาจจะมีการแข่งขันเพื่อทรัพยากรธรรมชาติที่ขาดแคลน เช่น ธาตุหายาก (rare earth) (Ibid, p. 29) ส่วนพื้นที่ที่มีความสำคัญขึ้นมาใหม่ เช่น อวกาศ พื้นที่ทางไซเบอร์ จะมีการแข่งขันเพื่อกำหนดมาตรฐานและการเข้าถึงทรัพยากร โดยการแข่งขันเชิงระบบครั้งนี้จะสร้างแรงกดดันต่อสถาปัตยกรรมของความร่วมมือระดับพหุภาคี (Multilateral architecture) ที่มีอยู่เดิม ส่งผลให้รากฐานของกฎระเบียบและปทัศฐานถูกทดสอบและบั่นทอน

2.3 การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดด

การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดดส่งผลให้เกิดมีพื้นที่การแข่งขันใหม่ เช่น พื้นที่ไซเบอร์ อวกาศ เป็นต้น และยังส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของสังคม เศรษฐกิจ และรูปแบบของความสัมพันธ์ระหว่างรัฐ พลเมือง และภาคเอกชน รวมถึงส่งผลให้ตัวแสดงที่ไม่ใช่รัฐ โดยเฉพาะบริษัทที่มีความเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีขนาดใหญ่ มีบทบาทมากขึ้นในกระบวนการเปลี่ยนแปลงของภูมิรัฐศาสตร์ นอกจากนี้การมีขีดความสามารถในการก้าวหน้าและใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจะกลายเป็นหนึ่งในตัวชี้วัดที่สำคัญต่อการเป็นมหาอำนาจ แต่อย่างไรก็ตามการก้าวกระโดดของเทคโนโลยีก็ได้สร้างความท้าทายรูปแบบใหม่จากการกระทำที่ไม่เป็นมิตร และความท้าทายต่อเสรีภาพและสิทธิส่วนบุคคล เช่น การใช้ข้อมูลบิดเบือนในการบ่อนทำลายความเป็นอันหนึ่งอันเดียวทางสังคม การใช้ประโยชน์จากข้อมูลส่วนตัวเพื่อผลิตนวัตกรรมใหม่ การปฏิบัติตลาดแรงงานด้วยปัญญาประดิษฐ์ เป็นต้น

2.4 ความท้าทายข้ามชาติ

ความท้าทายข้ามชาติจะมีความท้าทายมากขึ้นและต้องอาศัยความร่วมมือระดับโลกเพื่อรับมือ เช่น การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ พลวัตของสุขภาพโลก (Global Health) กระแสการอพยพย้ายถิ่นฐาน (migratory flows) ขบวนการก่อการร้ายและกลุ่มหัวรุนแรง และองค์การอาชญากรรมข้ามชาติ

3. กรอบการดำเนินการทางยุทธศาสตร์ใน ค.ศ. 2025 (strategic framework to 2025)

เพื่อเป็นการตอบสนองต่อความท้าทายที่ปรากฏในวิสัยทัศน์ของนายกรัฐมนตรีและการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมแห่งการแข่งขันใน ค.ศ. 2030 ทำให้สหราชอาณาจักรต้องมีแนวทางระยะยาวที่สามารถระดมและบริหารทรัพยากรทุกอย่างของรัฐบาลถูกใช้ให้สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน และสามารถบริหารจัดการความขัดแย้งที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงทำให้เกิดความสมดุลในการปกป้องพลเมือง เศรษฐกิจ และวิถีชีวิตผ่านมาตรการส่งเสริมความมั่นคงและความยืดหยุ่นระหว่างการแข่งขันและร่วมมือระหว่างรัฐ (Ibid, p. 17) เพื่อให้การดำเนินการทางยุทธศาสตร์สอดคล้องกับความต้องการในข้างต้น ส่งผลให้เกิดกรอบการดำเนินการทางยุทธศาสตร์ใน ค.ศ. 2025 เพื่อจะเป็นเครื่องมือสนับสนุนให้กับชนชั้นนำในอนาคตสามารถบรรลุเป้าหมายในระยะ

ยาว ซึ่งกรอบดังกล่าวจะกำหนดเป้าหมายในความมั่นคงแห่งชาติและนโยบายต่างประเทศ (Ibid, p. 18) ซึ่งมี 4 เป้าหมายประกอบด้วย

- รักษาความได้เปรียบเชิงยุทธศาสตร์ผ่านการมีวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ก้าวล้ำ เพื่อกระชับจุดยืนของสหราชอาณาจักรในฐานะชาติแถวหน้าในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมถึงเป็นผู้รับผิดชอบต่ออำนาจทางไซเบอร์ (cyber power) คือขีดความสามารถในการปกป้องและส่งเสริมผลประโยชน์ของชาติผ่านพื้นที่ไซเบอร์ (Ibid, p. 40)
- กำหนดอนาคตระบบระหว่างประเทศที่เปิดกว้าง (open international order) เพื่อให้แน่ใจสังคมและเศรษฐกิจที่เปิดกว้างยังสามารถเฟื่องฟูได้ในยุคดิจิทัล รวมถึงสร้างโลกที่อำนวยความสะดวกประชาธิปไตยและค่านิยมสากล
- เสริมสร้างความมั่นคงที่บ้านและต่างแดนผ่านการทำงานใกล้ชิดกับพันธมิตรและหุ้นส่วน ในการแก้ปัญหาทางความมั่นคงที่มาในรูปแบบทางกายภาพและออนไลน์
- สร้างความยืดหยุ่นที่บ้านและต่างแดน ผ่านการเพิ่มขีดความสามารถในการคาดการณ์ ป้องกัน เตรียมตัว ตอบโต้ และฟื้นฟูจากความเสียหายทุกรูปแบบ

เพื่อสหราชอาณาจักรสามารถขับเคลื่อนเป้าหมายของกรอบการดำเนินการทางยุทธศาสตร์ได้ ทำให้ สหราชอาณาจักรต้องมีการเสริมสร้างขีดความสามารถและศักยภาพให้สอดคล้องกับกรอบการดำเนินการทางยุทธศาสตร์ดังต่อไปนี้

3.1 การเสริมสร้างความได้เปรียบเชิงยุทธศาสตร์ผ่านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

เพื่อตอบสนองต่อการประเมินภัยคุกคามทางยุทธศาสตร์ในช่วงต้นที่มองว่าการพัฒนาเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดดจะเป็นปัจจัยสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมในเวทีระหว่างประเทศ ทำให้กรอบการดำเนินการทางยุทธศาสตร์ได้ตั้งเป้าหมายไว้ 2 ประการ ได้แก่ ประการแรกคือส่งเสริมการเติบโตทางอำนาจวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของสหราชอาณาจักรเพื่อรักษาความได้เปรียบเชิงยุทธศาสตร์ และประการที่สองคือเพื่อรักษาตำแหน่งของสหราชอาณาจักรในฐานะอำนาจทางไซเบอร์ที่มีความรับผิดชอบและเป็นประชาธิปไตย เพื่อที่จะสามารถปกป้องและส่งเสริมผลประโยชน์ผ่านพื้นที่ไซเบอร์

เพื่อที่จะสามารถบรรลุเป้าหมายดังกล่าวและดำเนินการให้มีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของนายกรัฐมนตรีที่ต้องการผลักดันให้สหราชอาณาจักรกลายเป็นมหาอำนาจทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ใน ค.ศ. 2030 (Ibid, p. 4) และการสถาปนารากฐานขีดความสามารถวิทยาศาสตร์และ

เทคโนโลยีเพื่อแปลงเปลี่ยนขีดความสามารถดังกล่าวเป็นอิทธิพลในการออกแบบและใช้เทคโนโลยีอุบัติใหม่ที่มีความสำคัญ (Ibid, p. 36) เพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายดังกล่าวกรอบการดำเนินการจึงให้ความสำคัญกับการกระทำต่อไปนี้

3.1.1 รัฐบาลต้องจัดทำเอกสารยุทธศาสตร์ไซเบอร์ที่ครอบคลุมทุกระดับภายใน ค.ศ. 2021 ที่มุ่งเป้าไปยังการเสริมสร้างระบบนิเวศทางไซเบอร์ การสร้างระบบดิจิทัลที่มีความยืดหยุ่น ส่งเสริมพื้นที่ไซเบอร์ที่เสรี เปิดกว้าง และสงบสุข ส่งเสริมให้ผู้นำทางเทคโนโลยีสำคัญต่อการเป็นอำนาจทางไซเบอร์ และเสริมสร้างขีดความสามารถในการตรวจจับ ก่อทวน และป้องปรามภัยคุกคาม (Ibid, p. 41) นอกจากนี้ได้มีการจัดตั้งและเสริมสร้างขีดความสามารถของหน่วยงานที่รับผิดชอบทางไซเบอร์ โดยเฉพาะ ได้แก่ ศูนย์รักษาความปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ (National Cyber Security Centre; NCSC) และกองกำลังไซเบอร์แห่งชาติ (National Cyber Force; NCF) ที่ก่อตั้งใน ค.ศ. 2020 และมีหน้าที่รับผิดชอบในปฏิบัติการจู่โจม การป้องกัน และการข่าวกรองในพื้นที่ไซเบอร์ (Ibid, pp. 40-42)

3.1.2 เพื่อการสร้างรากฐานขีดความสามารถวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รัฐบาลสหราชอาณาจักรจะเพิ่มการลงทุนในการวิจัยและพัฒนาให้ได้อย่างละ 2.4 ของ GDP ภายใน ค.ศ. 2027 และจัดการลงทุนเพื่อจัดตั้งหน่วยงานอิสระเพื่อการวิจัยและพัฒนาสิ่งประดิษฐ์ขั้นสูง (the advance research and invention agency; ARIA) มีหน้าที่รับผิดชอบในการวิจัยที่มีความเสี่ยงสูง ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และการวิจัยทั่วไปผ่านการทดลอง (Ibid, p. 36) นอกจากนี้การวิจัยที่มีความเสี่ยงสูงจะถูกให้ความสำคัญผ่านยุทธศาสตร์วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ค.ศ. 2020 ของกระทรวงกลาโหม เพื่อนำเทคโนโลยีจากการวิจัยดังกล่าวนำไปใช้ในการปรับปรุงกองทัพให้มีความทันสมัย ผ่านการลงทุนจากงบประมาณกลาโหมอย่างน้อย 6.6 พันล้านปอนด์ เพื่อนำไปใช้ในการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีขั้นสูง (Ibid, p. 38)

3.1.3 สร้างโครงข่ายในหุ้นส่วนความร่วมมือเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

3.1.4 สหราชอาณาจักรจะนำยุทธศาสตร์อวกาศระดับชาติ ค.ศ. 2021 มาใช้ โดยถือเป็นครั้งแรกที่เกิดการบูรณาการทางนโยบายร่วมกันระหว่างทหารและพลเรือนในกิจการอวกาศ ภายใต้ยุทธศาสตร์ดังกล่าวส่งผลให้สหราชอาณาจักรจะดำเนินการต่อไปนี้

- จัดตั้งกองบัญชาการอวกาศ (space command) ภายในฤดูร้อน ค.ศ. 2021
- พัฒนาขีดความสามารถในการเปิดตัวเชิงพาณิชย์ (commercial launch) ภายในสหราชอาณาจักร

- พัฒนาขีดความสามารถทางอวกาศที่สำคัญเพื่อใช้ในกิจการทางการทหารและพลเรือน
- ให้การสนับสนุนภาคส่วนกิจการอวกาศ (space sector) ในการตระหนักถึงผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจจากตลาดที่มีพลวัตและเกิดใหม่เพื่อขยายอิทธิพลของสหราชอาณาจักรในพื้นที่อวกาศ
- ป้องกันการขยายตัวเทคโนโลยีที่สร้างภัยคุกคามในอวกาศ
- เพิ่มความร่วมมือระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องและสอดคล้องกับเป้าหมายในอวกาศของสหราชอาณาจักร

3.1.4) การยกระดับนโยบายต่างประเทศเพื่อกำหนดทิศทางของระเบียบระหว่างประเทศ

เพื่อเป็นการตอบสนองต่อระบบระหว่างประเทศที่มุ่งสู่การเป็นโลกที่มีหลายขั้วอำนาจและการเกิดสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยการแข่งขัน สหราชอาณาจักรจำเป็นต้องสร้างขีดความสามารถเพื่อที่แข่งขันและมีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทางของระเบียบระหว่างประเทศในอนาคตภายใต้ค่านิยมที่สหราชอาณาจักรยึดถือ แต่อย่างไรก็ตามภายใต้การประเมินถึงสภาพแวดล้อมในเวทีระหว่างประเทศจะเต็มไปด้วยการแข่งขันเพื่อกำหนดค่ากฎระเบียบและปทัศฐาน แต่สหราชอาณาจักรคงเชื่อและแสดงความมุ่งมั่นอย่างลึกซึ้งต่อความร่วมมือในระดับพหุภาคี โดยเฉพาะสหประชาชาติ สหราชอาณาจักรจึงแสดงความมุ่งมั่นในการเสริมสร้างองค์กระหว่างประเทศที่มีความสำคัญให้มีความเข้มแข็งขึ้น เช่น องค์การการค้าโลก (World Trade Organization; WTO) องค์การอนามัยโลก (World Health Organization; WHO)

นอกจากนี้การที่ความท้าทายระดับโลกมีความท้าทายมากขึ้น ทำให้สหราชอาณาจักรเชื่อว่าปัญหาดังกล่าวจะได้รับการแก้ไขถ้าทุกฝ่ายร่วมมือกัน แม้ประเทศที่มีค่านิยมที่แตกต่างกัน ดังนั้นเพื่อที่จะสามารถบรรลุตามที่ได้กล่าวถึงข้างต้น กรอบการดำเนินการทางยุทธศาสตร์จึงได้กำหนดเป้าหมายขึ้นมา 3 ประการได้แก่ ประการแรก สนับสนุนสังคมที่เปิดกว้างและปกป้องสิทธิมนุษยชน ประการที่สอง ปรับปรุงเศรษฐกิจโลกให้เปิดกว้างและยืดหยุ่นผ่านการฟื้นคืนความเชื่อใจที่มีต่อการค้าเสรีและเท่าเทียมที่สร้างให้ดียิ่งขึ้นในยุคหลังโควิด-19 และประการที่สามปรับปรุงระบบระหว่างประเทศให้พัฒนาไปสู่พรมแดนแห่งอนาคต (future frontiers) อย่างพื้นที่ไซเบอร์และอวกาศที่กำลังจะเป็นพื้นที่แห่งอนาคตสำหรับกิจกรรมทางสังคม เศรษฐกิจ และการทหาร ซึ่งกฎระเบียบและปทัศฐานในปัจจุบันกำลังดีขึ้นอย่างมากเพื่อรักษาสันติภาพในพื้นที่เหล่านั้น (Ibid, pp. 44-45)

3.1.5 กรอบการดำเนินงานการหันหาสู่ภูมิภาคอินโด-แปซิฟิก

การปรากฏของประเด็นภูมิภาคอินโด-แปซิฟิกในเอกสารฉบับนี้เป็นสิ่งที่สะท้อนถึงสหราชอาณาจักรได้ให้การยอมรับถึงความสำคัญของภูมิภาคอินโด-แปซิฟิก ส่งผลให้สหราชอาณาจักรต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมอย่างลึกซึ้งในมิติของเศรษฐกิจและความมั่นคงของภูมิภาคที่มากขึ้นในภูมิภาคนี้ รวมถึงลอนดอนได้พยายามใช้โอกาสนี้ส่งเสริมค่านิยมสังคมที่เปิดกว้าง กว้างขวาง และปทัศฐานในระเบียบระหว่างประเทศ ทำให้เป็นครั้งแรกนับตั้งแต่ต้นนโยบายการล่าถอยจากตะวันออกของสุเอซของวิลสันที่สหราชอาณาจักรพยายามกลับเข้ามามีบทบาทสำคัญอย่างเต็มรูปแบบในภูมิภาค โดยสหราชอาณาจักรมีเป้าหมายคือการเป็นชาติยุโรปที่กว้างขวางที่สุดและมีการปรากฏตัวในภูมิภาคที่บูรณาการที่สุด โดยมุ่งเน้นไปยังการแสดง ความมุ่งมั่นในระยะยาว ใกล้ชิด และลึกซึ้งกับชาติหุ้นส่วนทั้งแบบทวิภาคีและพหุภาคี (Ibid, p. 66) โดยสหราชอาณาจักรต้องการวางบทบาทตัวเองในฐานะผู้นำของชาติหุ้นส่วนในภูมิภาคและต้องการผลักดันบทบาทตัวเองผ่านความร่วมมือที่มีอยู่เดิมในภูมิภาคทั้งในแบบทวิภาคีและพหุภาคี เช่น ความตกลงการป้องกันประเทศร่วมกันห้าฝ่าย (five power defence arrangements) รวมถึงเข้าไปมีส่วนร่วมด้วยความร่วมมือในภูมิภาค เช่น อาเซียน เวทีหมู่เกาะแปซิฟิก (Pacific island forum) และทำงานใกล้ชิดกับประเทศยุโรปชาติอื่นๆ (Ibid)

3.1.6 การเพิ่มขีดความสามารถในการป้องกันและการทหารให้สอดคล้องกับภัยคุกคาม

เอกสารการทบทวนแบบบูรณาการฉบับนี้ได้วางวิสัยทัศน์เกี่ยวกับการสร้างกำลังทหารที่มีขีดความสามารถในการปฏิบัติการที่วุ่มโลกและมีขีดความสามารถในการบูรณาการปฏิบัติให้ครอบคลุมทั้งห้ามิติของขอบเขตการปฏิบัติการ ซึ่งเอกสารนี้ได้เสนอแนวทางที่เข้มข้นมากขึ้น เพื่อนำไปสู่การเพิ่มขึ้นขีดความสามารถผ่านการใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและการนำแนวคิดปฏิบัติการแบบบูรณาการร่วม (Integrated Operating Concept) ค.ศ. 2025 มาปรับใช้เพื่อให้ทุกเหล่าทัพสามารถปฏิบัติการได้ครอบคลุมทั้งห้ามิติร่วมกับเครื่องมืออื่นๆ ของรัฐ (Ibid, p. 19) และการปรับปรุงกองทัพให้สอดคล้องกับการประเมินภัยคุกคาม โดยเฉพาะในกองทัพเรือที่มีรายละเอียดชัดเจนเกี่ยวกับการพัฒนาขีดความสามารถ แต่ไม่ได้มีการกล่าวถึงการลดถอนขีดความสามารถที่มีอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งผู้ศึกษาจะกล่าวถึงแบบละเอียดในบทถัดไป นอกจากนี้เอกสารฉบับนี้ได้เน้นย้ำถึงบทบาทของสหราชอาณาจักรในนาโตว่ามีความสำคัญมากที่สุดต่อความมั่นคงภูมิภาคส่วนหลังบ้านของสหราชอาณาจักรและแสดงความมุ่งมั่นอย่างแน่วแน่ต่อการใช้จ่ายงบประมาณทางกลาโหมให้สอดคล้องกับกฎระเบียบของ นาโต

สหราชอาณาจักรได้ใช้จ่ายทางกลาโหมคิดเป็นร้อยละ 2.2 ของ GDP และตั้งเป้าถึงการเพิ่มงบประมาณทางกลาโหมอีก 2.4 หมื่นล้านปอนด์ในตลอด 4 ปี (Ibid, p. 72) รวมถึงยกระดับ

อุตสาหกรรมการป้องกันประเทศผ่านการดำเนินการภายใต้ยุทธศาสตร์อุตสาหกรรมการป้องกันประเทศและความมั่นคง (defence and security industrial strategy) เพื่อให้เหล่าทัพได้อาวุธที่สอดคล้องกับความต้องการ (Ibid, p. 73) และยกระดับขีดความสามารถในการป้องกันทางนิวเคลียร์ของสหราชอาณาจักรโดยการเพิ่มการสะสมซีปนาวุธในคลังจาก 180 หัวรบ เป็นไม่เกิน 260 หัวรบ (Ibid, p. 76) โดยเอกสารการทบทวนแบบบูรณาการได้มีการประเมินภัยคุกคามทางยุทธศาสตร์อย่างที่ได้กล่าวไปในข้างต้น โดยแสดงชัดเจนถึงภัยคุกคามจากรัสเซีย จีน กลุ่มอุดมการณ์สุดโต่งหัวรุนแรง และอาชญากรรมข้ามชาติ รวมถึงภัยคุกคามจากพวกแดช (daesh) หรือกลุ่มอิสลามหัวรุนแรงในอิรักและซีเรีย ซึ่งสหราชอาณาจักรแสดงจุดยืนที่ชัดเจนยังคงแสดงจุดยืนชัดเจนถึงการมีส่วนร่วมกับนานาชาติในการปราบปรามกลุ่มดังกล่าว (Ibid, p. 63)

เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายดังกล่าว กรอบการดำเนินการทางยุทธศาสตร์ได้ตั้งเป้าหมายไว้สามประการ ได้แก่ ประการแรก ตอบสนองกับภัยคุกคามจากรัฐในบ้านและต่างแดนด้วยการเพิ่มความสามารถของสหราชอาณาจักร หุ้นส่วน และพันธมิตรในการตรวจจับ การทำความเข้าใจ คุณสมบัตินี้ และการตอบสนองอย่างรวดเร็วในทุกมิติ รวมถึงสร้างขีดความสามารถร่วมกันเพื่อตอบโต้ภัยคุกคามที่เกิดจากรัฐทั้งทางกายภาพและไซเบอร์ รวมถึงเพิ่มขีดความสามารถในการก่อแวนและป้องกันของกำลังทหารผ่านการมีส่วนร่วมในต่างแดน ประการที่สอง การจัดการความขัดแย้งและการขาดเสถียรภาพ และประการที่สาม การยกระดับความมั่นคงของมาตุภูมิด้วยการแก้ปัญหาความท้าทายทางความมั่นคงข้ามชาติ (Ibid, pp. 69-70)

3.1.7 การพัฒนาระหว่างประเทศ

เอกสารการทบทวนแบบบูรณาการฉบับนี้ได้แสดงจุดยืนชัดเจนและยืนยันถึงการที่สหราชอาณาจักรเป็นชาติที่มีฐานะเป็นผู้นำผลักดันการพัฒนาระหว่างประเทศเพื่อต่อสู้กับความยากจนและส่งเสริมการบรรลุเป้าหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) (Ibid, p. 46) ผ่านการฟื้นคืนเงินช่วยเหลือให้ได้ร้อยละ 0.7 ของรายได้ประชาชาติ (gross national income; GNI) เมื่อสถานการณ์อำนวย (Ibid, p. 5) และการจัดกระทรวงใหม่คือกระทรวงการต่างประเทศและการพัฒนา (Foreign, Commonwealth and Development Office) เพื่อนำเอาผู้เชี่ยวชาญทางการทูตและการพัฒนา รวมถึงทำให้เกิดการบูรณาการทางนโยบายร่วมกันระหว่างการทูตและการพัฒนา ภายใต้กระทรวงเดียวกัน (Ibid, p. 19) นอกจากนี้ยังจะมีการตีพิมพ์เอกสารยุทธศาสตร์ฉบับใหม่เกี่ยวกับการพัฒนาระหว่างประเทศที่สอดคล้องกับกรอบการดำเนินการทางยุทธศาสตร์ใน ค.ศ. 2025 (Ibid, p. 46)

3.1.8 การสร้างประเทศให้มีความยืดหยุ่น

เอกสารการทบทวนแบบบูรณาการเห็นถึงความสำคัญของการเตรียมพร้อมรับมือถึงวิกฤตการณ์ระดับโลก เช่น การระบาดของโลกอุบัติใหม่ในลักษณะเดียวกับโควิด-19 ซึ่งไม่น่าจะเป็นวิกฤตการณ์ระดับโลกครั้งสุดท้ายในทศวรรษ 2020 เอกสารฉบับนี้จึงให้ความสำคัญต่อการให้สหราชอาณาจักรสร้างความยืดหยุ่น มุ่งแก้ปัญหาในระดับรากฐานที่ทำให้เกิดความเสียหาย และเพิ่มการเตรียมความพร้อมของสหราชอาณาจักรต่อการยืดหยุ่นและฟื้นฟูจากวิกฤต กรอบการดำเนินการทางยุทธศาสตร์ได้มีการกำหนดเป้าหมาย 3 ประการ ประกอบด้วย ประการแรก การสร้างสหราชอาณาจักรที่มีความยืดหยุ่น ผ่านการพัฒนายุทธศาสตร์ความยืดหยุ่นของชาติที่มีความครอบคลุมที่มุ่งเน้นไปที่ยกระดับการเตรียมพร้อมและการเตรียมตัวของชาติ (Ibid, p. 88) ประการที่สอง การแก้ปัญหาสภาวะอากาศเปลี่ยนแปลงและการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ และประการสุดท้ายสร้างความยืดหยุ่นให้กับระบบสาธารณสุข ด้วยการเสริมสร้างการเตรียมพร้อมต่อโรคระบาดและเพื่อหลีกเลี่ยงความผิดพลาดจากบทเรียนในการระบาดของโควิด-19 (Ibid, p. 87)

3.2.2 ภาพรวมของเอกสารการทบทวนแบบบูรณาการ

สำหรับเอกสารการทบทวนแบบบูรณาการ ถ้าให้ผู้ศึกษานิยามแบบสั้นๆ เอกสารฉบับนี้คือผลผลิตของความรู้สึกไม่มั่นคงของสหราชอาณาจักรที่เกิดขึ้นในยุคหลังเบร็กซิตที่ถูกซ้ำเติมด้วยโควิด-19 ที่สร้างผลกระทบอย่างมหาศาลต่อเศรษฐกิจของสหราชอาณาจักร และมรดกการล่มสลายของอำนาจบริติชที่ทำให้สหราชอาณาจักรยังคงไม่สามารถนิยามบทบาทในเวทีโลกของตนเองได้ ส่งผลให้สถานะและอิทธิพลของสหราชอาณาจักรถูกสั่นคลอน ตลอดจนมันคือแนวทางสำหรับการตอบสนองต่อความท้าทายและแสดงความต้องการยกระดับอิทธิพลของสหราชอาณาจักรในยุคหลังเบร็กซิตที่มีสภาพแวดล้อมในระบบระหว่างประเทศเต็มไปด้วยการแข่งขัน รวมถึงเป็นการส่งสัญญาณถึงทิศทางของสหราชอาณาจักรหลังเบร็กซิตว่าสหราชอาณาจักรยังคงมีบทบาทที่สำคัญในโลกนี้ และหันไปให้ความสำคัญกับผลประโยชน์ที่เกินกว่าพรมแดนยุโรป สิ่งที่ทำให้เอกสารฉบับนี้มีความแตกต่างจากเอกสารทบทวนใน ค.ศ. 2010 และ ค.ศ. 2015 คือความชัดเจนเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ที่รัฐบาลสหราชอาณาจักรแสดงให้เห็นชัดเจนว่ามีความต้องการยุทธศาสตร์ที่สามารถนำเครื่องมือและนโยบายต่างๆ ของรัฐบาลทุกชิ้นมาใช้ร่วมกันเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายในระยะยาว ค.ศ. 2030 (Strachan, 2021, p. 166) จนกล่าวได้ว่านี่คือมหายุทธศาสตร์ (Grand strategy) ที่ถูกออกแบบมาเพื่อตอบสนองยุคแห่งความไม่แน่นอนที่เต็มไปด้วยการแข่งขัน อย่างไรก็ตาม แอนโทนี คอร์ดแมน (Anthony Cordesman) ได้ชี้ให้เห็นว่าเอกสารการทบทวนแบบบูรณาการเหมือนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกิจการกลาโหมส่วนใหญ่ของตะวันตกและสหรัฐฯ คือ มีความคลุมเครือเกี่ยวกับวาทศิลป์ทาง

ยุทธศาสตร์ (strategic rhetoric) และให้ความสนใจเกี่ยวกับงบประมาณมากเกินไป (Cordesman, 2021, p. 2) โดยเฉพาะการใช้วาทศิลป์ทางยุทธศาสตร์ที่มักจะมีการนิยามศัพท์ขึ้นมาใหม่แต่ขาดการให้นิยามความหมายที่ชัดเจนแก่มัน ปรากฏให้เห็นชัดที่สุดคือ การที่คำว่าโกลบอลบริเตนที่เอกสารชิ้นนี้ไม่ได้มีการนิยามความหมายที่ชัดเจนแก่มัน รวมถึงเอกสารชิ้นนี้ได้ขาดการชี้ชัดเกี่ยวกับแนวทางที่ชัดเจนต่อการรับมือภัยคุกคามบางอย่าง เช่น สหราชอาณาจักรมีแนวทางการรับมืออย่างไรต่อการเป็นคู่แข่งโดยระบบของจีน (Ibid, p. 5)

นอกจากนี้ ฮิว สตาร์ชาน (Hew Strachan) ได้ชี้ให้เห็นว่า โกลบอลบริเตนถูกกำหนดภายใต้ความไม่เต็มใจที่ต้องตัดสินใจเพิ่มการแสดงความมุ่งมั่นซึ่งไม่สอดคล้องกับงบประมาณและทรัพยากรที่แทบจะไม่มีให้ (Strachan, 2021, p. 164) ซึ่งผู้ศึกษามองว่าไม่ใช่เรื่องแปลกใหม่ในการกำหนดนโยบายต่างประเทศและความมั่นคงของสหราชอาณาจักร ที่ต้องแสดงความมุ่งมั่นและดำเนินบทบาทของตนเกินกว่าทรัพยากรที่ตนเองมี อย่างที่ลอว์เรนซ์ ฟรีดแมน (Lawrence Freedman) ได้ชี้ว่า การดำเนินนโยบายต่างประเทศและกลาโหมในยุคหลังสงครามโลกครั้งที่สองของสหราชอาณาจักรคือความไม่สอดคล้องกันระหว่างทรัพยากรและภาระผูกพัน เมื่อความต้องการใช้งบประมาณมีสูงขึ้น ซึ่งสวนทางกับเศรษฐกิจที่ปฏิเสธจะผลิตทรัพยากรและงบประมาณที่สอดคล้องกับภาระผูกพัน (Freedman, 1983, pp. 62-63) ข้อเสนอดังกล่าวปรากฏให้เห็นได้อย่างชัดเจนภายในเนื้อหาของเอกสารการทบทวนแบบบูรณาการที่แสดงให้เห็นความทะเยอทะยานของลอนดอน เช่น การหวนกลับไปยังภูมิภาคอินโด-แปซิฟิกโดยมีเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างบทบาทและสถาปนาการปรากฏตัวของตนเองในภูมิภาค ไปพร้อมกับการมีบทบาทนำในภูมิภาคยูโร-แอตแลนติกผ่านนาโต้ เป็นต้น แต่ความทะเยอทะยานดังกล่าวได้สวนทางกับทรัพยากรและเศรษฐกิจของสหราชอาณาจักร ณ ขณะนี้

ในแง่ของการประเมินภัย เอกสารฉบับนี้ถือเป็นการตอบสนองต่อภัยคุกคามที่เกิดขึ้นภายในระบบระหว่างประเทศจากรัสเซียที่เป็นภัยคุกคามต่อเนื่องจากเอกสารทบทวนแบบบูรณาการฉบับ ค.ศ. 2015 ที่ถูกว่าสร้างความท้าทายต่อภูมิภาคยูโร-แอตแลนติกที่เปรียบเสมือนสวนหลังบ้านของสหราชอาณาจักร และการผงาดขึ้นมาของจีนที่ได้ท้าทายกฎระเบียบ ปทัณฐาน และค่านิยมในระเบียบระหว่างประเทศชุดปัจจุบัน รวมถึงเพื่อเป็นตอบสนองต่อการขึ้นมาที่มีความสำคัญของศูนย์กลางทางภูมิรัฐศาสตร์และภูมิเศรษฐศาสตร์ใหม่ที่กำลังเคลื่อนย้ายไปยังภูมิภาคอินโดแปซิฟิกที่กำลังจะกลายเป็นพื้นที่แข่งขันเพื่อผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่สำคัญ ประเทศที่มีอำนาจขนาดกลางจะมีอิทธิพลมากขึ้นผ่านการรวมตัวกัน การเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดด และการเกิดพื้นที่ที่มีความสำคัญที่ใหม่อย่างพื้นที่ไซเบอร์และอวกาศ จากสภาพแวดล้อมและภัยคุกคามดังกล่าวข้างต้นได้ส่งผลให้ใน ค.ศ. 2030 จะเกิดการแข่งขันเพื่อกำหนดกฎระเบียบ และปทัณฐานในระเบียบระหว่างประเทศ ส่งผลให้ระเบียบระหว่างประเทศเต็มไปด้วยการแข่งขัน ความขัดแย้ง และขาดเสถียรภาพ

ดังนั้นเพื่อตอบสนองต่อความไม่แน่นอนภายในระเบียบระหว่างประเทศ ทำให้เอกสารการทบทวนแบบบูรณาการฉบับนี้ได้เปลี่ยนแปลงการตัดสินใจที่เกิดขึ้นจากรัฐบาลในอดีตที่มีภาระผูกพันสองอย่าง การตัดสินใจประการแรก คือ การยกเลิกการตัดงบประมาณทางการทหารที่เป็นผลผูกพันจากเอกสารทบทวนใน ค.ศ. 2010 และ ค.ศ. 2015 ที่เกิดขึ้นในรัฐบาลของคาเมรอน ซึ่งถือเป็นการตัดลดงบประมาณครั้งใหญ่ที่สุดนับตั้งแต่การสิ้นสุดของสงครามเย็น ทำให้งบประมาณกลาโหมของสหราชอาณาจักรลดลงจากร้อยละ 2.9 ของ GDP ใน ค.ศ. 2009 เหลือร้อยละ 1.9 ของ GDP ใน ค.ศ. 2018 (The world Bank, 2021) และมีการตัดทอนขีดความสามารถในปัจจุบันของทุกเหล่าทัพในแง่ของการลดบุคลากรและปลดประจำการอาวุธยุทโธปกรณ์ โดยเฉพาะราชนาวีที่ต้องปลดเรือบรรทุกเครื่องบินสองลำสุดท้ายของชั้นอิลัสเทรียส (Illustrious) ไปก่อนก่อนที่เรือบรรทุกเครื่องบินชั้นอลิซาเบธจะสามารถปฏิบัติการได้อย่างเต็มรูปแบบ (Cabinet Office, 2010b, pp. 31-35) เนื่องจากเรือบรรทุกเครื่องบินใหม่ทั้งสองลำยังอยู่ในกระบวนการก่อสร้าง และรอการส่งมอบเครื่องบินขับไล่ F-35 จากทางสหรัฐฯ ทำให้เกิดช่องว่างและลดถอนขีดความสามารถของทัพเรือ ซึ่งเอกสารการทบทวนแบบบูรณาการพยายามที่จะแก้ไขการตัดสินใจดังกล่าว ด้วยการเพิ่มงบประมาณทางด้านกลาโหมใน ค.ศ. 2021 ให้ขึ้นมาเป็นร้อยละ 2.2 ของ GDP และสัญญาว่าจะเพิ่มงบประมาณอีก 2.4 หมื่นล้านปอนด์ภายใน 4 ปี ซึ่งถือว่าการเพิ่มงบประมาณทางกลาโหมครั้งใหญ่ภายหลังการสิ้นสุดของสงครามเย็น เพื่อพัฒนาขีดความสามารถให้สอดคล้องกับภัยคุกคาม ความต้องการที่จะสามารถปฏิบัติการได้ครอบคลุมทั้ง 5 มิติ และขยายขอบเขตการปฏิบัติการไปทั่วโลก

และการตัดสินใจประการที่สองคือ การกลับลำในนโยบายการล่าถอยจากตะวันออกของสุเอซของรัฐบาลวิลสันใน ค.ศ. 1968 ถึงแม้ว่าสหราชอาณาจักรจะไม่ได้ทำการถอนตัวแบบทั้งหมดเสียทีเดียวเพราะมีความจำเป็นต้องพึ่งพาเส้นทางทะเลดังกล่าวในการนำสิ่งของพื้นฐานและการค้าทางทะเลในบริเวณอ่าวเปอร์เซียและมหาสมุทรอินเดีย ซึ่งเห็นได้จากคองการปรากฏตัวบางส่วนไว้ในภูมิภาคผ่านความร่วมมือแบบพหุภาคี การจัดตั้งฐานทัพ และความร่วมมือทางกลาโหม เช่น การจัดตั้งฐานทัพเรือในโอมานและบาร์เรน ฐานปฏิบัติการส่วนหน้าในดิเอโกการ์เซีย (diego garcia) การคงหน่วยงานสนับสนุนและจัดตั้งคณะทำงานทางความมั่นคง (defence staff) ในสิงคโปร์ เป็นต้น ดังนั้นกรอบการดำเนินการหันหาภูมิภาคอินโด-แปซิฟิกในเอกสารการทบทวนแบบบูรณาการถือเป็นการแสดงการยอมรับของชนชั้นนำในลอนดอนถึงความสำคัญที่ภูมิภาคดังกล่าวจะมีในอนาคตและได้พยายามผลักดันบทบาทของสหราชอาณาจักรในภูมิภาคผ่านความร่วมมือแบบพหุภาคีและพหุภาคีที่ตนมีอยู่แล้ว รวมถึงการแสวงหาความร่วมมือใหม่ๆ จากตัวแสดงและองค์กรในภูมิภาค เพื่อนำไปสู่การเพิ่มอิทธิพลและบทบาทภายในภูมิภาคของตนเอง รวมถึงอาจจะมองได้ว่าสหราชอาณาจักรพยายามต้องการรักษาสถานะดั้งเดิมในภูมิภาคไม่ให้มีการเปลี่ยนแปลงจากการผงาดของจีนที่กำลังดำเนิน

นโยบายที่ก้าวร้าวในการขยายอิทธิพลของตน จนนำไปสู่ความขัดแย้งกับตัวแสดงต่างๆ ภายในภูมิภาค เช่น ข้อพิพาทในทะเลจีนใต้และทะเลจีนตะวันออก ความขัดแย้งที่ก่อโดยการขยายอิทธิพลของจีนจะเป็นตัวบ่อนทำลายผลประโยชน์ของสหราชอาณาจักรในภูมิภาคเสียเอง โดยเฉพาะการค้าทางทะเลของสหราชอาณาจักรที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบโดยตรงจากการขยายตัวของข้อพิพาทสู่ความขัดแย้งเต็มรูปแบบ ดังนั้นเพื่อส่งสัญญาณที่ชัดเจนถึงการกลับมาของสหราชอาณาจักรในภูมิภาค ลอนดอนได้ส่งหมวดเรือบรรทุกเครื่องบินไปปฏิบัติภารกิจ 6 เดือน แล่นจากเกาะอังกฤษไปสู่ปลายทางที่ญี่ปุ่น

อย่างไรก็ดี เอกสารฉบับได้เน้นย้ำถึงบทบาทของสหราชอาณาจักรที่มีต่อความมั่นคงของยุโรปและความสำคัญในการเป็นสมาชิกของนาโต้ที่เปรียบได้กับหัวใจสำคัญต่อความมั่นคงของสหราชอาณาจักร เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับหุ้นส่วนและชาติพันธมิตรเห็นว่าเบริกซิทจะไม่นำไปสู่นาซิส (NAXit) หรือการที่สหราชอาณาจักรต้องการละทิ้งบทบาทภายในนาโต้ของตนเองที่เกิดขึ้นท่ามกลางกระแสเบริกซิท (Cordesman, 2021, p. 4) โดยเอกสารนี้ได้แสดงให้เห็นว่าสหราชอาณาจักรยังคงมีบทบาทในนาโต้และแสดงความมุ่งมั่นในการสนับสนุนนาโต้อย่างต่อเนื่องในทุกมิติ เช่น ยกกระตือรือร้นกำลังตอบโต้ฉุกเฉินและฐานปฏิบัติการส่วนหน้า ดำเนินการตามแนวคิดใหม่เกี่ยวกับการป้องกันและป้องปรามของนาโต้ ยังปฏิบัติการภายในพื้นที่ยุโรป-แอตแลนติกในนามของนาโต้ โดยจะมุ่งเน้นการปฏิบัติการในพื้นที่ทางเหนือและทางใต้ของยุโรป เป็นต้น (Cabinet Office, 2021a, pp. 72-73) รวมถึงการแสดงให้เห็นถึงการเน้นย้ำถึงภาระผูกพันที่สหราชอาณาจักรมีต่อมาตราที่ 5 ของนาโต้ (Ibid, p. 71)

นอกเหนือจากประเด็นดังกล่าวข้างต้น เอกสารฉบับนี้ได้มีสิ่งที่น่าสนใจอยู่สองประเด็น คือ การแสดงให้เห็นความรับรู้ของผู้จัดทำนโยบายที่เห็นมองว่า ทศวรรษหน้าสิ่งที่จะกำหนดการเป็นอำนาจที่สำคัญในโลกคือการมีวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ก้าวล้ำเพราะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจะมีผลต่อทุกมิติ ซึ่งจะส่งผลให้รัฐอำนาจขนาดกลางสามารถแข่งขันกับรัฐขนาดใหญ่ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้ารัฐอำนาจขนาดกลางรวมกลุ่มกัน เอกสารดังกล่าวจึงแสดงให้เห็นความทะเยอทะยานของชนชั้นนำในลอนดอนที่ต้องการผลักดันให้สหราชอาณาจักรเป็นมหาอำนาจทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพราะการเป็นมหาอำนาจดังกล่าวเท่ากับการสามารถรองความเหนือกว่าเชิงยุทธศาสตร์ได้ในทุกมิติ สามารถควบคุมการออกแบบเทคโนโลยี มีส่วนในการกำหนดกฎระเบียบเกี่ยวกับเทคโนโลยีอุบัติใหม่ ส่งผลให้เอกสารการทบทวนแบบบูรณาการสนับสนุนการลงทุนในมิตินี้อย่างมาก เช่น การวิจัยและพัฒนาถึง 1.5 หมื่นล้านปอนด์ (Ibid, p. 100) ใช้งบประมาณสนับสนุนต่อวัฒนธรรมและกีฬา การลงทุนในอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ (Creative Industries) 150 ล้านปอนด์ เป็นต้น (Ibid, p. 50) เพื่อผลักดันให้ประเทศที่เป็นอำนาจขนาดกลางอย่างสหราชอาณาจักรสามารถมีอิทธิพลมากขึ้นในเวทีระหว่างประเทศอย่างที่ชนชั้นนำได้มีการคาดการณ์ไว้ในเอกสารว่าเทคโนโลยีสามารถแปลง

เปลี่ยนเป็นอิทธิพล (Ibid, p. 36) กล่าวคือ ยุทธศาสตร์โกลบอลบริเตนต้องการผลักดันให้สหราชอาณาจักรมีบทบาทสำคัญในโลกผ่านอำนาจเหนียวแน่นและการมีเทคโนโลยีที่ก้าวล้ำ ทว่าความพยายามดังกล่าวผู้ศึกษามองว่าน่าจะเป็นความทะเยอทะยานเกินตัวของสหราชอาณาจักร ถ้าพิจารณาถึงสถานะเศรษฐกิจและผลกระทบของสงครามรัสเซีย-ยูเครนที่สหราชอาณาจักรกำลังเผชิญ

ประเด็นที่สองคือ การที่เอกสารฉบับนี้ได้ประกาศว่าสหราชอาณาจักรเปลี่ยนจุดยืนเกี่ยวกับการเป็นผู้ปกป้องระเบียบระหว่างประเทศที่มีกฎระเบียบเป็นรากฐาน สำหรับในมุมมองของชนชั้นนำในลอนดอนอาจมองว่ามันไม่สอดคล้องกับผลประโยชน์ของสหราชอาณาจักรเพราะกฎระเบียบระหว่างประเทศเป็นตัวขัดขวางผลประโยชน์ ดังที่สตาร์ชาน เสนอว่า การที่สหราชอาณาจักรเปลี่ยนจุดยืนต่อระเบียบระหว่างประเทศที่มีกฎระเบียบเป็นรากฐาน เป็นเพราะ สหราชอาณาจักรเองก็เป็นคนละเมิดกฎระเบียบเหล่านั้นเสียเองพอกับการเป็นผู้สร้างกฎ ซึ่งเห็นได้จากการกระทำของสหราชอาณาจักรในหลายกรณี เช่น ใน ค.ศ. 2003 ได้สนับสนุนสหรัฐฯ ในสงครามอิรัก ซึ่งเป็นสงครามที่ขาดความชอบธรรมและปราศจากอาณัติจากสหประชาชาติ ใน ค.ศ. 2011 อาศัยอาณัติจากสหประชาชาติเกี่ยวกับการปกป้องผู้ที่ไม่ใช่กำลังรบในเบงกาซี แต่สุดท้ายการแทรกแซงของสหราชอาณาจักรและพันธมิตรก็ได้นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงระบอบ (Strachan, 2021, p. 167) ใน ค.ศ. 2022 สหราชอาณาจักรได้พยายามละเมิดกฎหมายระหว่างประเทศด้วยความพยายามเปลี่ยนเงื่อนไขในพิธีสารไอร์แลนด์เหนือโดยไม่ผ่านการเจรจากับทางสหภาพยุโรป เป็นต้น

โดยเฉพาะการวิพากษ์วิจารณ์พฤติกรรมจีนในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล (United Nations Convention on the Law of the Sea) ทำให้ลอนดอนตกอยู่ในสถานะกลืนไม่เข้าคายไม่ออกและทำให้จุดยืนของลอนดอนต่อการปกป้องระเบียบระหว่างประเทศที่มีกฎระเบียบเป็นรากฐานอ่อนแอลง เพราะในขณะที่ลอนดอนวิพากษ์วิจารณ์การกระทำของจีนในทะเลจีนใต้ สหราชอาณาจักรก็ปฏิเสธคำตัดสินของศาลกฎหมายทะเลระหว่างประเทศ (International Tribunal for the Law of the Seas) ในกรณีข้อพิพาทของหมู่เกาะชากอส (Chagos islands) ระหว่างมอริเชียส (Mauritius) กับสหราชอาณาจักร (Harding, 2021) รวมถึงยังมีข้อกล่าวหาถึงอาชญากรรมต่อมนุษยชาติจากการย้ายชาวเกาะเพื่อให้สหรัฐฯ สามารถเปิดฐานทัพได้ (Harding, 2019) ส่งผลให้ลอนดอนพยายามที่จะส่งเสริมแนวคิดใหม่เกี่ยวกับระบบระหว่างประเทศที่เสรีและเปิดกว้าง ทว่าเอกสารการทบทวนแบบบูรณาการก็ไม่ได้ให้ความหมายที่ชัดเจนเกี่ยวกับระบบระหว่างเสรีและเปิดกว้างว่ามีความแตกต่างกับระเบียบระหว่างประเทศที่มีกฎระเบียบเป็นรากฐานอย่างไร ประกอบกับพฤติกรรมและคำพูดที่แสดงจุดยืนของลอนดอนที่ชี้ชัดว่าพยายามปกป้องระเบียบระหว่างประเทศที่มีกฎระเบียบเป็นรากฐานหรือระเบียบโลกเสรีนิยมที่มีสหรัฐอเมริกาเป็นแกนนำ ส่งผลให้ผู้ศึกษาไม่เข้าใจความหมายและเป้าประสงค์ที่แท้จริงของคำดังกล่าว

3.2.3 นัยยะทางการเมืองของโกลบอลบริเตน

นอกจากแนวคิดโกลบอลบริเตนจะเป็นการส่งสัญญาณถึงทิศทางที่สหราชอาณาจักรต้องการก้าวเดินไปในยุคแห่งความแน่นอนที่เกิดขึ้นภายหลังเบร็กซิต แนวคิดโกลบอลบริเตนคือผลผลิตของสภาวะยกเว้นและกระแสการต่อต้านยุโรปที่ฝังรากลึกมาอย่างยาวนานในสังคมและการเมืองของสหราชอาณาจักร ทำให้ดูผิวเผินแล้วแนวคิดโกลบอลบริเตนอาจจะไม่ใช่เรื่องใหม่ ถ้าพิจารณาถึงการที่พวกแอนตี้มาเก็ตเทียร์ก็เคยใช้แนวคิดที่ใกล้เคียงกันเพื่อรณรงค์การลงประชามติใน ค.ศ. 1975 คือ “ออกจากยุโรปและมุ่งสู่ระดับโลก” (out of Europe and into the world) (Saunders, 2020, p. 1160) ถือเป็นการสะท้อนว่าการรับรู้ของชนชั้นนำ นักการเมือง และผู้กำหนดนโยบายบางส่วนยังคงมองว่าผลประโยชน์ของสหราชอาณาจักรไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปจากยุคจักรวรรดิที่ความสนใจของลอนดอนหันเหไปยังนอกเหนือพรมแดนยุโรป นอกจากนี้ถ้ามองเข้าไปในพรรคอนุรักษนิยม จะพบว่าแนวคิดโกลบอลบริเตนก็ไม่ได้เป็นเรื่องใหม่แต่อย่างใด ใน ค.ศ. 1997 ลอร์ดมัลคอล์ม เพียร์สัน (Malcolm Pearson) ได้ก่อตั้งกลุ่มโกลบอลบริเตน (Global Britain group) เพื่อรณรงค์ให้สหราชอาณาจักรออกจากยุโรป

ริชาร์ด เฮย์ตัน (Richard Hayton) มองว่าอุดมการณ์ที่อยู่เบื้องหลังโกลบอลบริเตนคือกระแสการต่อต้านยุโรปแบบโลกานิยม (Geocentric) กระแสดังกล่าวถือเป็นมรดกจากยุคจักรวรรดิที่อาศัยการใช้อำนาจความเป็นเจ้าผ่านการครอบงำเศรษฐกิจโลกในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 19 และนโยบายทะเลเปิด (open seas policy) ที่มุ่งเน้นไปยังการเคลื่อนย้ายอย่างเสรีของแรงงานและทุน (Hayton, 2017, p. 12) จึงทำให้มีนักวิชาการอีกหลายท่านมองว่าโกลบอลบริเตนคือการที่สหราชอาณาจักรโหยหาอดีตอันรุ่งโรจน์และเป็นมุมมองที่ยึดติดอยู่กับอดีตของตนเอง เช่น โอลิเวอร์ เทนเนอร์ (Oliver Tunner) ที่เสนอว่า โกลบอลบริเตนคือ “ปกรณัมแห่งจักรวรรดิ” (Narrative of Empire) ที่พยายามผลักดันความทะเยอทะยานด้วยการใช้ข้อเท็จจริงจากความสำเร็จในอดีตของยุคจักรวรรดิและภาพลักษณ์ของจักรวรรดิที่ในสายตาของสาธารณชนแล้วยังคงมีความหมายและสมเหตุสมผล (Turner, 2019, pp. 2-5) แอนโทนี บาร์เน็ตต์ (Anthony Barnett) มองว่ามันคือ สูตรสำเร็จที่ยังก้องกังวานจากยุคจักรวรรดิ (Saunders, 2020, p. 1160) โอลิเวอร์ ไชคส์ (Olivier Sykes) มันคือการโหยหาอดีตผ่านหลักเสรีนิยมและการค้าเสรี (Sykes, 2018, p. 30) อย่างไรก็ตาม ผู้ศึกษากลับมีความเห็นที่แตกต่างว่า สิ่งที่โกลบอลบริเตนพยายามทำเสนอไม่ใช่การโหยหาถึงอดีตในยุคจักรวรรดิแต่เป็นการขายฝันอนาคตที่ดีกว่าภายหลังปลดปล่อยตนเองออกจากพันธนาการของสหภาพยุโรปที่สร้างข้อจำกัดต่างๆ ให้แก่สหราชอาณาจักร อย่างที่โรเบิร์ต ซอนเดอร์ส (Robert Saunder) เสนอว่า

โกลบอลบริเตนคือปกรณัมเกี่ยวกับความยิ่งใหญ่ (Narrative of greatness) โดยมีการโหยหาอดีตเปรียบเสมือนแค่สารตั้งต้น ไม่ใช่การใช้สูตรสำเร็จจากยุคจักรวรรดิในอดีตที่ผลักดันโกลบอลบริเตน (Saunders, 2020, p. 1160) ซึ่งจะสอดคล้องกับวาทกรรมของพวกเบร็กซิตที่เรียกร้องให้พยายามรณรงค์มาตลอดว่าเบร็กซิตคือความหวังของการเป็นสหราชอาณาจักรที่ดีขึ้น มีอธิปไตยอย่างเต็มที่ในการกำหนดอนาคตของตนเอง และกลับไปมีบทบาทสำคัญในระดับโลก ภายหลังจากปลดปล่อยตัวเองจากสหภาพยุโรป

สำหรับจอห์นสัน ผู้ศึกษาไม่สามารถยืนยันได้ว่าเขามีมุมมองเดียวกันกับกลุ่มเบร็กซิตที่เชียร์หรือไม่ เพราะมีหลักฐานสนับสนุนว่าเขาไม่ใช่เป็นทั้งเบร็กซิตที่เชียร์หรือกลุ่มสนับสนุนให้อยู่ต่อกับสหภาพยุโรป ทำให้ผู้ศึกษามองว่าจอห์นสันเป็นนักฉวยโอกาสใช้แค่ประเด็นเบร็กซิตในการแสวงหาผลประโยชน์และความก้าวหน้าทางการเมืองของตนเอง เห็นได้จากพฤติกรรมและความก้าวหน้าทางการเมืองของจอห์นสันหลายปีที่ผ่านมา ประกอบกับมีสำนักข่าวหลายแห่งชี้ว่า จอห์นสันเขียนบทความขึ้นมาสองชิ้นในช่วงก่อนที่มีการลงประชามติใน ค.ศ. 2016 โดยฉบับแรกเป็นฉบับที่ไม่ได้ตีพิมพ์ได้เขียนสนับสนุนเกี่ยวกับการอยู่กับสหภาพยุโรปและเห็นถึงความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการอยู่ในตลาดเดียว (Single Market) ของสหภาพยุโรปเพราะเบร็กซิตจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรง (economic shock) ทำลายสถานะสหราชอาณาจักรในเวทีโลก และอาจจะนำไปสู่การแตกแยกของสหราชอาณาจักร (Elgot, 2016) ฉบับที่สองเป็นบทความสนับสนุนเบร็กซิตก่อนที่สองวันถัดมาในวันที่ 21 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 2016 เขาตัดสินใจณรงค์ให้กลุ่มเบร็กซิตที่เชียร์ ทำให้เขากลายเป็นหนึ่งในตัวแทนที่สำคัญของกลุ่มเบร็กซิตที่เชียร์

แม้เขาไม่สามารถผลักดันตนเองไปถึงตำแหน่งหัวหน้าพรรคอนุรักษนิยมได้ ภายหลังจากไมเคิล โกว (Michael Gove) ออกมากล่าวหาว่า เขาไม่มีความสามารถเพียงพอในการสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวเพื่อพาชาติผ่านวิกฤตการณ์ ไม่ว่าจะในฐานะหัวหน้าพรรคหรือนายกรัฐมนตรี (BBC, 2016b) ส่งผลให้เขาต้องถอยออกจากความเป็นแคนดิเดตในการเลือกตั้งหัวหน้าพรรคอนุรักษนิยมใน ค.ศ. 2016 อย่างไรก็ตาม บทบาทของจอห์นสันในฐานะผู้สนับสนุนเบร็กซิต ส่งผลให้เขาเข้าไปรับตำแหน่งรัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศในรัฐบาลของเมย์ ซึ่งเป็นช่วงเวลาประจวบเหมาะกับความคิดโกลบอลบริเตนได้ถูกเผยแพร่และถูกพูดเป็นครั้งแรกโดยจอห์นสัน ทำให้ผู้ศึกษาตั้งข้อสังเกตว่า จอห์นสันเป็นผู้ริเริ่มและสถาปนาผู้อยู่เบื้องหลังในสโลแกนดังกล่าวในฐานะหนทางของสหราชอาณาจักรในยุคหลังเบร็กซิต ทำให้เขาถือดีในการผลักดันแนวคิดนี้ต่อท่ามกลางกระแสวิพากษ์วิจารณ์ของแนวคิดโกลบอลบริเตน จนนักข่าวของ BBC ได้ล้อเลียนเขาเกี่ยวกับโกลบอลบริเตนว่า “บริเตนของจอห์นสันหรือโกลบอลบริเตน” (Johnson’s Britain or Global Britain) (BBC, 2021a) ทำให้ผู้ศึกษามองว่าการที่จอห์นสันเปรียบได้กับตัวแทนของกลุ่มเบร็กซิตที่เชียร์ ส่งผลให้

ความสำเร็จหรือล้มเหลวของโกลบอลบริเตนได้กลายเป็นหนึ่งตัวชี้วัดว่าเบร็กซิตนั้นประสบความสำเร็จหรือไม่

ส่วนในมุมมองของจอห์นสันแล้วโกลบอลบริเตนอาจจะเป็นปกรณัมเกี่ยวกับความถ้ำพิจารณาจากสุนทรพจน์แรกที่เขากล่าวถึงโกลบอลบริเตนที่มีการกล่าวถึงบทบาทในอดีตของสหราชอาณาจักรที่มีต่อสันติภาพโลก ตั้งแต่สงครามโปเลียนจนกระทั่งสงครามโลกครั้งที่สอง (Foreign & Commonwealth Office, 2016) เพื่อเป็นข้อพิสูจน์และสนับสนุนว่าถ้าในอดีตสหราชอาณาจักรสามารถทำได้ ในปัจจุบันและอนาคตสหราชอาณาจักรก็ยังสามารถทำได้ แต่จะมีแนวทางที่แตกต่างจากอดีต โดยเขากล่าวว่า

“พวกเราในยุคปัจจุบันมีสิทธิที่จะพบวิธีในการเปลี่ยนแปลงแนวทางที่เป็นมรดกผู้รักชาติจากบรรพบุรุษในยุควิกตอเรีย แต่การยืนหยัดเพื่อระเบียบระหว่างประเทศของโลกเสรีนิยมในยุคที่มีความซับซ้อนและวุ่นวายในช่วงตอนต้นของคริสต์ศตวรรษที่ 21 ข้าพเจ้าเชื่อว่าประเทศนี้เป็นพลังที่มากพอที่จะเป็นกำลังให้สิ่งที่ดีงาม ด้วยศักยภาพที่สามารถทำได้มากกว่าที่เป็นในตอนนี้อย่างแน่นอนและเราจะไม่ประหม่าที่จะพูดอย่างนั้น”

(we in our generation have rightly found much to reproach in the vaulting jingo of our Victorian ancestors. But in sticking up for a liberal international order in the confusion and discord of the early 21st century, I believe this country is overwhelmingly a force for the good with the potential to do even more and we should not be nervous of saying so.) (Foreign & Commonwealth Office, 2016)

หรือ จากบทความสนับสนุนเบร็กซิตที่เขาได้เขียนไว้ว่า

“เราเคยชินกับการมีพี่เลี้ยงจากบรัสเซลส์ จนเราเคยชินเกินกว่าที่จะจินตนาการถึงอนาคตที่เป็นอิสระได้ เราเคยขับเคลื่อนจักรวรรดิที่ใหญ่ที่สุดเท่าที่โลกเคยเห็นด้วยประชากรและข้าราชการที่จำนวนค่อนข้างน้อย พวกเราจะไม่สามารถที่จะจัดการข้อตกลงแค่นี้ไม่ได้จริงหรือ?”

(We have become so used to Nanny in Brussels that we have become infantilised, incapable of imagining an independent future. We used to run the biggest empire the world has ever seen, and with a much smaller domestic population and a relatively tiny Civil Service. Are we really unable to do trade deals?) (Johnson, 2016)

และการที่เขากล่าวไว้ในส่วนวิสัยทัศน์ ค.ศ. 2030 ในเอกสารการทบทวนแบบบูรณาการ สะท้อนได้อย่างดีว่า สหราชอาณาจักรกำลังก้าวสู่ยุคใหม่แต่ยังใช้อยู่อดีตเป็นตัวขับเคลื่อนและมอบ ความชอบธรรมให้แก่โกลบอลบริเตน ดังที่กล่าวว่า

“สหราชอาณาจักรได้เริ่มประวัติศาสตร์บทใหม่ เราจะเปิดกว้างสู่โลกภายนอก อิสระที่จะเดิน ไปตามทางของเรา มีความสุขกับเครือข่ายของเพื่อนและหุ้นส่วนจากทั่วโลก.....เพื่อให้เป็นไปตาม ประวัติศาสตร์ของเรา สหราชอาณาจักรยังคงดำเนินบทบาทสำคัญในระดับสากลต่อความมั่นคง ร่วม ธรรมชาติในระดับพหุภาคี การต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศและความเสี่ยงทาง สาธารณสุข การแก้ปัญหาค่าความขัดแย้ง และการลดความยากจน”

(the UK has started a new chapter in our history. We will be open to the world, free to tread our own path, blessed with a global network of friends and partners In keeping with our history, the UK will continue to play a leading international role in collective security, multilateral governance, tackling climate change and health risks, conflict resolution and poverty reduction.) (Cabinet Office, 2021a, p. 11)

จากสุนทรพจน์ดังกล่าวข้างต้น ถือเป็นหนึ่งในหลักฐานหลายชิ้นที่สะท้อนถึงมุมมองและความ เชื่อของชนชั้นนำในลอนดอน โดยเฉพาะในกลุ่มเบริกซิทเทียร์ที่มองว่าสหราชอาณาจักรยังคงมี บทบาทที่สำคัญและภาวะผูกพันกับโลกแห่งนี้ นอกจากนี้ โกลบอลบริเตนเปรียบเสมือนแผนกำหนด เป้าหมายในหลังเบริกซิทของพวกเบริกซิทเทียร์ในพรรคอนุรักษนิยมที่พยายามจะเอาตัวรอดจากการ ไม่ได้เตรียมพร้อมไปกับเบริกซิท ดังนั้นความสำเร็จของโกลบอลบริเตนจึงเป็นหนึ่งในตัวชี้วัดให้เห็นถึง การตัดสินใจเบริกซิทเป็นสิ่งที่ถูกต้อง จึงเห็นความดีใจของกลุ่มเบริกซิทเทียร์ในพรรคอนุรักษนิยม พยายามผลักดันสโลแกนโกลบอลบริเตน แม้ต้องเผชิญเสียงวิพากษ์วิจารณ์อย่างหนักจากตัวแสดง อื่นๆ ภายในประเทศ ที่ไม่เว้นแต่จากบรรดาผู้สนับสนุนเบริกซิทด้วยกัน ถึงความคลุมและไม่มี ความชัดเจนใดๆ ทั้งที่มีการกล่าวถึงตั้งแต่ ค.ศ. 2017 แต่เพิ่งปรากฏความชัดเจนใน ค.ศ. 2019

ผู้ศึกษาพบความน่าสนใจว่าความชัดเจนดังกล่าวได้เกิดขึ้นพร้อมกับสโลแกน “ทำให้เบริกซิท เสร็จสิ้น” (Get Brexit Done) ที่ถือเป็นสโลแกนหลักของพรรคอนุรักษนิยมในช่วงการเลือกตั้งทั่วไป ค.ศ. 2019 เมื่อพรรคอนุรักษนิยมให้คำมั่นว่า “เจรจาเบริกซิทให้เสร็จสิ้น เพื่อทำให้สหราชอาณาจักร สามารถปลดปล่อยศักยภาพได้อย่างเต็มที่” (Conservative Party, 2019) ทำให้ผู้ศึกษามองว่า ความชัดเจนดังกล่าวเกิดขึ้นพร้อมกับความกลัวภายในพรรคอนุรักษนิยมถึงความล้มเหลวในการส่ง มอบเบริกซิทจะส่งผลให้พรรคกลับมาเป็นรัฐบาลยากยิ่งขึ้นในการเลือกตั้งทั่วไปในครั้งหน้า (Hayton,

2022, p. 351) ประกอบกับการเลือกตั้งทั่วไปถือเป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมที่พรรคต้องแสดงให้เห็นถึงวิสัยทัศน์และแนวทางหลังเบริกซิท เพื่อให้สอดคล้องกับความสนใจของสาธารณชนและเป็นการแสดงความมุ่งมั่นในการส่งมอบเบริกซิทให้เสร็จสิ้น ส่งผลให้สโลแกนโกลบอลบริเตนเริ่มมีความชัดเจนขึ้นในเดือนธันวาคม ค.ศ. 2019 จากการเผยแพร่พระราชดำรัสของพระราชินี และการที่รัฐบาลได้ออกมาให้คำมั่นถึงการเผยแพร่เอกสารการทบทวนแบบบูรณาการว่าจะมีการเผยแพร่ออกมาในต้นปี ค.ศ. 2020 แต่การเผยแพร่เอกสารดังกล่าวเกิดความล่าช้าเป็นผลจากโควิด-19 ทำให้เอกสารดังกล่าวได้เผยแพร่ออกมาในเดือนมีนาคม ค.ศ. 2021 แทน (House of Commons, 2020) ดังนั้น ทำให้ผู้ศึกษามองว่าการเกิดขึ้นมาของสโลแกนโกลบอลบริเตนที่ต่อมาได้รับการยกระดับเป็นยุทธศาสตร์ ในมุมมองหนึ่งมันคือการสร้างทางลงสำหรับรัฐบาลและพรรคอนุรักษนิยมที่พยายามเอาตัวรอดจากเบริกซิทที่รัฐบาลพรรคอนุรักษนิยมของคาเมรอนไม่ได้เตรียมแผนการรับมือให้เป็นรูปธรรมและขาดทิศทางที่ชัดเจน

3.2.4 โกลบอลบริเตนกับการปรับเปลี่ยนความสำคัญในพื้นที่ของวงกลมมหัศจรรย์

สิ่งเบริกซิทนำมานั้นคือความรู้สึกไม่มั่นคงของสหราชอาณาจักร จากการที่หุ้นส่วนและพันธมิตรกังวลต่อท่าทีของสหราชอาณาจักรที่จะมีต่อในยุคหลังเบริกซิท ซึ่งเอกสารการทบทวนแบบบูรณาการได้ยืนยันถึงการที่สหราชอาณาจักรยังคงมีความสำคัญในโลกต่อมิตินี้ความมั่นคง เศรษฐกิจ และกิจการต่างๆ บนเวทีระหว่างประเทศ แต่สิ่งที่น่าสนใจที่เกิดขึ้นในเอกสารการทบทวนแบบบูรณาการคือการเปลี่ยนแปลงความสำคัญในพื้นที่วงกลมมหัศจรรย์ ในความสัมพันธ์พิเศษระหว่างสหราชอาณาจักรและสหราชอาณาจักรหรือวงกลมแองโกลสเฟียร์ ปฏิเสธไม่ได้ว่าเบริกซิทได้ทำให้เกิดความสั่นคลอนในความสัมพันธ์พิเศษระหว่างวอชิงตันและลอนดอน แม้ความสัมพันธ์พิเศษจะมีความทนทานอย่างมากต่อความรู้สึกไม่เป็นที่มิตรระหว่างรัฐบาล แรงกดดันจากภายในประเทศ และการเป็นคู่แข่งทางเศรษฐกิจ แต่จากการศึกษาในบทที่ผ่านมาชี้ให้เห็นว่าความสัมพันธ์พิเศษเองก็มีทั้งขาขึ้นและขาลง ทำให้เบริกซิทอาจจะเป็นปัจจัยนำไปสู่ความสัมพันธ์ไปสู่ขาลงระหว่างทั้งสองชาติ

โดยมีมาจากสาเหตุสองประการที่ทำให้ชนชั้นนำในวอชิงตันเกิดความกังวลต่อเบริกซิท ได้แก่ ประการแรก สหรัฐฯ สูญเสียผลประโยชน์จากการมีอิทธิพลทางอ้อมเพื่อกำหนดทิศทางของสหภาพยุโรปในอนาคตและการเข้าถึงข้อมูลการเมืองภายในของสหภาพยุโรป ประการที่สอง ความกังวลต่อการสนับสนุนของสาธารณชนที่ให้การสนับสนุนเบริกซิทที่ส่งสัญญาณถึงความสนใจกับประเด็นภายในประเทศและอยากโดดเดี่ยวตนเองจากนานาชาติมีจำนวนมากขึ้นในสังคมสหราชอาณาจักร ซึ่งกลุ่มคนเหล่านี้แสดงท่าทีว่าจะให้ความสำคัญกับการมีอิสระจากภาวะผูกพันระหว่างประเทศ (Oppermann, 2017, pp. 2-3) นอกจากสองประเด็นดังกล่าวทั้งสองฝ่ายต่างมี

จุดยืนไม่ตรงกันในหลายเรื่องในสมัยประธานาธิบดีทรัมป์ เช่น ข้อตกลงปารีส ข้อตกลงนิวเคลียร์ อิหร่าน การแบนหัวเว่ย เป็นต้น และทางลอนดอนยังกล่าวหาว่าทางวอชิงตันกระทำการบางอย่างไม่มีการปรึกษา เช่น การสังหารคาเซ็ม ซูลีมานี (Qasem Soleimani) นายพลคนสำคัญของอิหร่าน เป็นต้น แม้จะมีการเปลี่ยนผู้นำสหรัฐฯ จากของทรัมป์สู่โจ ไบเดน (Joe Biden) ทางวอชิงตันยังคงแสดงจุดยืนชัดเจนว่ามีความเคลือบแคลงสงสัยต่อเบริกซ์ที่อยู่ โดยเฉพาะการที่ไบเดนประกาศจุดยืนของตนอย่างชัดเจนว่าเบริกซ์ต้องไม่กระทบต่อข้อตกลงกูดฟายเดย์และความกังวลต่อการที่จอห์นสันมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับทรัมป์ รวมถึงรัฐบาลของไบเดนมีความสนใจต่อการเพิ่มบทบาทของสหรัฐฯ ในความร่วมมือระดับพหุภาคี ส่งผลให้วอชิงตันต้องการเปิดสัมพันธ์ใกล้ชิดกับทางสหภาพยุโรปแทน กระชับความสัมพันธ์พิเศษกับลอนดอน ทำให้ในภาพรวมแล้วลอนดอนอาจจะมีความสัมพันธ์ที่ดีกับทางวอชิงตันในสมัยทรัมป์มากกว่าสมัยไบเดน จากการที่ทรัมป์แสดงจุดยืนอย่างเปิดเผยว่าสนับสนุนเบริกซ์และการค้าเสรีระหว่างสองชาติ (Mix, 2021, pp. 14-16) ไม่เพียงแต่ความกังวลต่อเบริกซ์ทางวอชิงตันเองได้แสดงความกังวลต่อการลดทอนขีดความสามารถทางด้านการทหารของสหราชอาณาจักร จนกระทบความน่าเชื่อถือและพึ่งพาได้ของลอนดอนในสายตาของวอชิงตัน (MacAskill, 2018b; Press Association, 2015)

จากบทที่ผ่านมาผู้ศึกษาได้ชี้ให้เห็นว่าสหราชอาณาจักรต้องพึ่งพาความสัมพันธ์พิเศษเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะมิติของการป้องกัน ความมั่นคง และการข่าวกรอง ที่เป็นศูนย์กลางของความสัมพันธ์พิเศษ นอกจากนี้ สหราชอาณาจักรต้องพึ่งพาอาศัยขีดความสามารถของสหรัฐฯ ในการป้องปรามและป้องกันภัยคุกคามปกติและนิวเคลียร์ ประกอบกับมูลค่าทางเศรษฐกิจระหว่างชาติทั้งสอง สหรัฐฯ ถือเป็นตลาดส่งออกที่ใหญ่ที่สุดของสหราชอาณาจักร โดยใน ค.ศ. 2021 คิดเป็นร้อยละ 14.7 (Clark, 2022) และมีมูลค่า 5.17 หมื่นล้านดอลลาร์ (The Observatory of Economic Complexity, 2022) ดังนั้นการที่ความสัมพันธ์พิเศษมีรอยร้าวสหราชอาณาจักรจะเป็นผู้ได้รับผลกระทบมากที่สุดทั้งในแง่ของความมั่นคงและเศรษฐกิจ (Hill, 2019, pp. 147-148) ทำให้รัฐบาลจอห์นสันได้พยายามใช้ยุทธศาสตร์ โกลบอลบริเตนเพื่อกระชับความสัมพันธ์ผ่านการแสดงจุดยืนให้วอชิงตันเห็นว่าลอนดอนยังคงเป็นพันธมิตรที่พึ่งพาได้มากที่สุดอยู่เสมอ ดังที่ปรากฏในเนื้อหาของเอกสารการทบทวนแบบบูรณาการที่ยืนยันความสัมพันธ์อันใกล้ชิดของทั้งสองที่มีการกล่าวซ้ำถึงสองครั้งว่า

“สหรัฐฯ ยังคงเป็นความสัมพันธ์แบบทวิภาคีที่มีความสำคัญที่สุด ที่มีความจำเป็นต่อพันธมิตรและกลุ่มที่สำคัญ เช่น นาโต้ และไฟว์อาย และยังเป็นคู่ค้าแบบทวิภาคีและนักลงทุนภายในรายใหญ่ที่สุด”

(The United States will remain our most important bilateral relationship, essential to key alliances and groups such as NATO and the Five Eyes, and our largest bilateral trading partner and inward investor.) (Cabinet Office, 2010b, p. 20)

“สหรัฐฯ ยังคงเป็นพันธมิตรและหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ที่สำคัญที่สุดของสหราชอาณาจักร”

(The United States will remain the UK’s most important strategic ally and partner.) (Ibid, p. 60)

นอกจากนี้ในเอกสารการทบทวนแบบบูรณาการได้แสดงให้เห็นถึงความต้องการยกระดับความสัมพันธ์ในมิติความมั่นคงและการป้องกันที่เป็นแกนกลางของความสัมพันธ์ของทั้งสองชาติ รวมถึงต้องการทำงานร่วมกันเกี่ยวกับเทคโนโลยีอุบัติใหม่ ความร่วมมือเกี่ยวกับการป้องกันนิวเคลียร์ ยกกระดับความร่วมมือทางเศรษฐกิจให้ครอบคลุมการค้าดิจิทัล ยกกระดับการปกป้องทรัพย์สินทางปัญญา การเร่งพัฒนาเศรษฐกิจให้มุ่งไปสู่แนวคิดเศรษฐกิจคาร์บอนต่ำ (Low carbon economy) และการร่วมแก้ปัญหาการเคลื่อนย้ายเงินผิดกฎหมาย (Illicit Financial Flows) (Ibid)

ภายหลังเอกสารทบทวนมีการเผยแพร่ออกมาได้เห็นความร่วมมือทางความมั่นคงครั้งสำคัญที่เกิดขึ้น คือการจัดส่งหมวดเรือบรรทุกเครื่องบินไปยังภูมิภาคอินโด-แปซิฟิกในกรอบระยะเวลา 6 เดือน ซึ่งผู้ศึกษาตั้งข้อสังเกตว่าจุดประสงค์ที่แท้จริงของการส่งเรือบรรทุกเครื่องบินเข้าไปในภูมิภาคคือการแสดงให้เห็นทางวอชิงตันเห็นว่าลอนดอนเป็นพันธมิตรที่พึ่งพาได้มากที่สุดของวอชิงตัน รวมถึงเป็นการส่งสัญญาณของการกลับมาของสหราชอาณาจักรผ่านการแสดงอำนาจและแสดงให้เห็นถึงจุดยืนที่ลอนดอนมีต่อสถานการณ์ในภูมิภาค จะเห็นได้จากคำพูดของจอห์นสันสั้นกล่าวถึงการส่งเรือบรรทุกเครื่องบินไปยังภูมิภาคนี้ว่า

“พวกเขาจะแสดงอำนาจไม่เพียงแต่อำนาจแข็งด้วยขีดความสามารถทางการทหารที่เยี่ยมยอด แต่ยังรวมถึงการแสดงอำนาจเหนียวแน่น ได้แก่ ค่านิยมที่เรายึดมั่น ความเชื่อของเราในประชาธิปไตยและในหลักนิติธรรม และสิ่งหนึ่งที่เรากำลังทำอยู่อย่างชัดเจนคือแสดงให้เห็นเพื่อนของเราในจีนเห็นถึงการที่เราเชื่อในกฎหมายระหว่างประเทศทางทะเลและแน่นอนว่าเป็นการแสดงให้เห็นด้วยความมั่นใจไม่ใช่ด้วยวิธีการเผชิญหน้า เราไม่ต้องการเป็นปฏิปักษ์กับใคร แต่เราคิดว่าสหราชอาณาจักรกำลังดำเนินบทบาทสำคัญกับเพื่อนและหุ้นส่วน เช่น อเมริกัน ดัตช์ ออสเตรเลีย อินเดีย และอื่นๆ อีกมากมาย ต่อการสนับสนุนหลักนิติธรรมและระเบียบระหว่างประเทศที่มีกฎระเบียบเป็นรากฐานที่พวกเราทุกคนต่างพึ่งพา และเป็นหนึ่งในหลายๆ สิ่งที่หมวดเรือบรรทุกเครื่องบินนี้กำลังทำ”

(They'll be projecting not just Britain's hard power – our military capabilities which are obviously extraordinary – but also our soft power: our values, what we stand for, our belief in democracy, in the rule of law and one of the things, We'll be doing clearly is showing our friend in China that we believe in international law of the sea and in a confident but not a confrontational way We don't want to antagonize anybody, but we do think that the United Kingdom plays a very important role, with friends and partners – the Americans, the Dutch, the Australians, the Indians, many, many others – in upholding the rule of law, the international rules-based system on which we all depend, and that's one of the many things that this Carrier Strike Group will be doing) (Forces News, 2021)

การจัดส่งหมวดเรือบรรทุกเครื่องบินเข้าไปในภูมิภาคอินโด-แปซิฟิกในครั้งนี้ ไม่ได้มีเพียงแต่เรือรบของทางราชนาวีของสหราชอาณาจักรเท่านั้น แต่ยังประกอบด้วยเรือพิฆาตสหรัฐฯ ยูเอสเอส ซัลลิแวน (USS The Sullivans) และ เรือฟริเกตเนเธอร์แลนด์ เรือหลวง เอเวอร์ทเซน (HNLMS Evertsen) รวมถึงฝูงบินเครื่องบินขับไล่ F-35 รุ่น B จาก VMFA-211 ของนาวิกโยธินสหรัฐฯ (forces net editor, 2021) ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความต้องการในการยกระดับความร่วมมือในมิติของความมั่นคง แต่ในขณะเดียวกัน มันแสดงให้เห็นถึงสหราชอาณาจักรมีขีดความสามารถไม่เพียงพอและต้องพึ่งพาในขีดความสามารถของสหรัฐฯ

นอกจากการส่งเรือบรรทุกเครื่องบินในภูมิภาคแล้ว ยังมีการก่อตั้งความร่วมมือทางความมั่นคงออกุส (AKUS) ขึ้นมาภายหลังระหว่างมีการแถลงการณ์ร่วมกันระหว่างผู้นำของสหราชอาณาจักร สหรัฐฯ และออสเตรเลียในวันที่ 15 กันยายน ค.ศ. 2021 โดยออกุสเป็นข้อตกลงความร่วมมือทางความมั่นคงระหว่าง สหราชอาณาจักร สหรัฐฯ และออสเตรเลียที่มุ่งเน้นเสริมสร้างขีดความสามารถทางการทหาร (Brooke-Holland et al., 2021, pp. 4-5) โดยนับเป็นข้อตกลงทางความมั่นคงที่ใหญ่ที่สุดของทั้งสามชาติ จากข้อตกลงนี้สหรัฐฯ ตกลงถ่ายทอดเทคโนโลยีเรือดำน้ำพลังงานนิวเคลียร์ให้แก่ออสเตรเลีย นอกจากนี้ ความร่วมมือของข้อตกลงได้ครอบคลุมความร่วมมือทางด้านปัญญาประดิษฐ์ ไซเบอร์ และเทคโนโลยีควอนตัม ถึงแม้ว่าผู้นำของทั้งสามชาติได้กล่าวไปในลักษณะเดียวกันว่าความร่วมมือนี้เป็นไม่ได้เจาะจงว่าเป็นการตอบสนองความคุกคามในภูมิภาคจากประเทศไหนเป็นพิเศษ เพียงแต่ต้องการรักษาเสถียรภาพ ความมั่นคงในภูมิภาค และขับเคลื่อนผลประโยชน์ทางยุทธศาสตร์ที่มีร่วมกันของทั้งสามชาติ (Brooke-Holland et al., 2021, pp. 13-19) แต่เป็นที่เข้าใจตรงกันว่าเป็นการตอบสนองต่อท่าทีที่ก้าวร้าวและการขยายตัวอย่างรวดเร็วของกองเรือชายฝั่งของจีน ที่โดยพฤตินัยแล้วคือกองทัพเรือของจีน รวมถึงการที่จีนพยายามขยาย

อิทธิพลไปในหลายพื้นที่ของภูมิภาค เช่น ประเทศในหมู่เกาะแปซิฟิก (Aljazeera, 2022) ในมุมมองของลอนดอน ออกุสไม่ใช่แค่เพียงตอบสนองต่อท่าทีที่ก้าวร้าวของจีนเพียงเท่านั้น แต่เป็นความต้องการแสดงให้เห็นถึงการที่ลอนดอนสามารถเป็นหุ้นส่วนและพันธมิตรที่สามารถเชื่อถือและพึ่งพาได้ นอกจากนี้ยังเป็นที่น่าจับตาคือความร่วมมือนี้จะขยายตัวไปรวมไปถึงภาวะผูกพันทางการทหาร (military comment) ด้วยหรือไม่ในอนาคต หรือจะถูกไปประยุกต์ใช้ร่วมกับข้อตกลงอื่นๆ เพื่อใช้ในการป้องปรามหรือเผชิญหน้าจีนหรือไม่ เช่น QUAD (Quadrilateral Security Dialogue) ไฟว์อัย ความตกลงการป้องกันประเทศร่วมกันห้าฝ่าย และแอนซุส (ANZUS)

ทำให้ผู้ศึกษาได้ข้อสรุปว่าสหราชอาณาจักรยังคงเป็นพันธมิตรและหุ้นส่วนที่สำคัญของทางวอชิงตัน ด้วยสถานการณ์ในโลกปัจจุบันที่มีการแข่งขันสูงขึ้นระหว่างสหรัฐฯ และจีน ผู้ศึกษามองว่าสัมพันธพิเศษจะยังคงมีอยู่ต่อไป มันเป็นการยากที่ทางวอชิงตันจะตัดสินใจทิ้งพันธมิตรที่พิสูจน์ตัวเองมาเกือบศตวรรษถึงการเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ที่พึ่งพาได้มาโดยตลอด ยิ่งประกอบด้วยสถานการณ์ปัจจุบันที่มีความตึงเครียดมากขึ้นในยูเครน เมื่อรัสเซียตัดสินใจเปิดปฏิบัติการทางพิเศษทำให้ทรัพยากรของทางวอชิงตันต้องถูกแบ่งไปทางยุโรปมากขึ้นเพื่อสนับสนุนยูเครนและป้องปรามพฤติกรรมที่ก้าวร้าวของรัสเซียต่อชาติพันธมิตรในยุโรป แต่ความสนใจของวอชิงตันกับอยู่ทางภูมิภาคอินโด-แปซิฟิก ท่ามกลางการผงาดของจีนที่ได้ท้าทายสถานะที่เป็นอยู่ของภูมิภาคอินโด-แปซิฟิกที่ถูกสร้างขึ้นในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่สองโดยสหรัฐฯ ทำให้ผู้ศึกษามองเบริกซิทไม่ใช่ประเด็นสำคัญมากพอที่จะทำลายหรือลดระดับความสัมพันธ์พิเศษ ในช่วงเวลาที่ทางวอชิงตันต้องการพันธมิตรที่แบ่งเบาภาระผูกพันทางความมั่นคงของตนเอง ในขณะที่ลอนดอนเองก็พยายามที่จะกระชับความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับทางวอชิงตันเพื่อใช้ขีดความสามารถของสหรัฐฯ ในการบรรลุเป้าหมายของตนเองเช่นกัน ทำให้ภายใต้ยุทธศาสตร์โกลบอลบริเตน วงกลมแองโกลสเฟียร์ได้ถูกยกระดับความสำคัญขึ้นไปอีกขั้น

ในส่วนความสัมพันธ์กับยุโรป ลอนดอนได้ระมัดระวังการถูกโดดเดี่ยวภายหลังกระบวนการถอยหลังการทำให้เป็นยุโรป (De-Europeanization) ผ่านการกระชับความสัมพันธ์แบบทวิภาคีกับรัฐในยุโรปและยืนยันบทบาทของตนเองที่มีต่อความมั่นคงของยุโรป เพื่อเป็นการยืนยันว่าเบริกซิทเป็นการนำอธิปไตยและอิสระในการตัดสินใจของตนกลับมาเท่านั้น ไม่ได้จะนำไปสู่การโดดเดี่ยวและละทิ้งภาระผูกพันในมิติความมั่นคง เพราะอย่างที่กล่าวไปในข้างต้นว่ามีความกังวลจากชาติพันธมิตรและหุ้นส่วนว่าเบริกซิทจะนำไปสู่นาซิส ส่งผลให้สหราชอาณาจักรได้มีความพยายามยกระดับความร่วมมือที่มีต่อนาโต้และความร่วมมือแบบทวิภาคีกับประเทศในยุโรป ไม่เพียงเพื่อยืนยันจุดยืนของตนเองที่มีต่อยุโรป แต่ยังตอบสนองต่อภัยคุกคามต่อภูมิภาค ดังที่ปรากฏในเอกสารการทบทวนแบบบูรณาการที่แสดงให้เห็นถึงความสำคัญที่ยุโรปยังมีต่อสหราชอาณาจักรว่า

“เพื่อนบ้านและพันธมิตรยุโรปของเรายังคงเป็นหุ้นส่วนที่มีความสำคัญ สหราชอาณาจักรจะเป็นชาติยุโรปเพียงชาติเดียวที่มีส่วนร่วมมากที่สุดต่อความมั่นคงของพื้นที่ยุโรปแอตแลนติกใน ค.ศ. 2030 เราจะทำงานร่วมกับหุ้นส่วนของเราในการปกป้องค่านิยมที่เรามีร่วมกัน ต่อต้านภัยคุกคามร่วม และสร้างความยืดหยุ่นในบริเวณเพื่อนบ้านของเรา เราจะรักษาความเชื่อมโยงความเชื่อมโยงทางวัฒนธรรมและผู้คนของเรา รวมถึงคาดหวังถึงโอกาสที่พวกเราจะได้ร่วมมือกัน ซึ่งรวมถึง การพัฒนาเทคโนโลยีสีเขียวและการฟื้นคืนสีเขียวจากโควิด-19”

(Our European neighbours and allies remain vital partners. The UK will be the greatest single European contributor to the security of the Euro-Atlantic area to 2030. We will work with our partners to defend our common values, counter shared threats and build resilience in our neighbourhood. We will also sustain our people and cultural ties, and look for opportunities to collaborate, including in developing green technology and through a green recovery from COVID-19.) (Cabinet Office, 2021a, p. 60)

ข้อความดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นถึงพื้นที่ยุโรป-แอตแลนติกยังเป็นพื้นที่สำคัญต่อความมั่นคงของสหราชอาณาจักรและทำให้สหราชอาณาจักรมุ่งเสริมสร้างความมั่นคงร่วมในภูมิภาค โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อภัยคุกคามอย่างรัสเซียดำเนินนโยบายที่มีความก้าวร้าวมากขึ้น ทำให้สหราชอาณาจักรได้อาศัยกรอบความร่วมมือที่มีอยู่เดิมในภูมิภาค ได้แก่ นาโต้ที่เปรียบเสมือนแกนกลางของความมั่นคงของสหราชอาณาจักร เห็นได้จากในเอกสารการทบทวนแบบบูรณาการที่แสดงให้เห็นถึงการที่สหราชอาณาจักรมีบทบาทและต้องการทำงานร่วมกับพันธมิตรนาโต้เพื่อทำการป้องปรามทางนิวเคลียร์ แบบปกติ และไฮบริดท์ (Ibid, p. 60) โดยสหราชอาณาจักรได้อาศัยการลงทุนขีดความสามารถทางบก ทางทะเล และทางอากาศของตนเพื่อเป็นการยกระดับขีดความสามารถของนาโต้ ซึ่งเห็นได้จาก สหราชอาณาจักรได้ทำการยกระดับกองกำลังตอบโต้ฉุกเฉินและฐานปฏิบัติการส่วนหน้า เห็นได้จากการให้เรือหลวงเฮสเอ็มเอส ปรีน ออฟ เวลล์ (HMS Prince of Wales) ได้กลายเป็นเรือธงของกองกำลังตอบโต้ฉุกเฉินนาโต้ (navaltoday, 2022) การเสริมกำลังในปีตะวันออกของนาโต้เมื่อมีการรุกรานของรัสเซียเริ่มขึ้นในยูเครนตั้งแต่กุมภาพันธ์ ค.ศ. 2022 โดยสหราชอาณาจักรได้เสริมกำลังเข้าไปมากกว่า 8 พันนาย (Grierson, 2022) การซ้อมรบของนาโต้เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการปฏิบัติการร่วมที่เกิดขึ้นในตลอดช่วง ค.ศ. 2021-2022 เช่น โค เรสปอนด์ ค.ศ. 2022 (cold response 2022) เนปจูน สไตรก์ 22 (Neptune Strike 22) เป็นต้น

นอกจากยกระดับความร่วมมือกับนาโต้ เอกสารการทบทวนแบบบูรณาการได้แสดงให้เห็นถึงความต้องยกระดับความร่วมมือแบบทวิภาคีกับประเทศยุโรปหลายประเทศ โดยมุ่งเน้นไปที่มิติทางเศรษฐกิจและความมั่นคง เช่น ฝรั่งเศส เยอรมัน โปแลนด์ อย่างไรก็ตาม ความสัมพันธ์กับทางสหภาพยุโรปถึงแม้ในเอกสารการทบทวนแบบบูรณาการว่ายินดีที่คงความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและความมั่นคงไว้ (Cabinet Office, 2010b, p. 60) แต่เป็นประเด็นที่ชนชั้นนำในลอนดอนได้พยายามหลีกเลี่ยงที่จะกล่าวถึง ประกอบกับผลกระทบจากเบร็กซิตที่ได้แสดงผลเกิดเป็นรูปธรรม จนส่งผลให้ความสัมพันธ์กับทางสหภาพยุโรปได้ย่ำแย่ลงและนำไปสู่ความเสี่ยงสงครามทางการค้าในช่วงรัฐบาลของทรัมป์ โดยมีสาเหตุสำคัญมาจากพิธีสารไอร์แลนด์เหนืออย่างที่คุณศึกษาได้กล่าวถึงรายละเอียดไปก่อนหน้า นอกจากนี้ ในระหว่างเดินทางเยือนยูเครน เมื่อวันที่ 9 เมษายน ค.ศ. 2022 จอห์นสันได้เสนอจัดตั้งพันธมิตรขึ้นมาใหม่ระหว่างสหราชอาณาจักร ยูเครน โปแลนด์ ลิทัวเนีย ลัตเวีย เอสโตเนีย และตุรกี (LRT.lt, 2022) โดย Corriere della Sera หนังสือพิมพ์อิตาลีได้เรียกมันว่า เครือจักรภพแห่งยุโรป (European Commonwealth) และนิยามว่าเป็นระบบเศรษฐกิจ การเมือง และพันธมิตรทางการทหารรูปแบบที่เป็นทางเลือกจากสหภาพยุโรป (Armellini, 2022) ผู้ศึกษามองว่าลอนดอนพยายามอาศัยสิ่งที่ประเทศเหล่านี้มีร่วมกันคือความหวาดระแวงที่มีต่อท่าทีที่ก้าวร้าวของรัสเซียและมีความไม่พอใจต่อท่าทีของฝรั่งเศสและเยอรมันที่ตอบสนองต่อการรุกรานของรัสเซียอย่างล่าช้าและไม่เต็มใจ แต่อย่างไรก็ตามด้วยการที่มีรายละเอียดเปิดเผยน้อยมากจึงทำให้ไม่ทราบรายละเอียดแน่ชัด และเป็นไปได้ว่าอาจจะเป็นแค่แนวคิดที่ยากเกินกว่าจะเป็นจริงถ้าพิจารณาถึงศักยภาพของสหราชอาณาจักรและผลตอบแทนทางเศรษฐกิจที่สหภาพยุโรปมอบให้แก่ประเทศสมาชิก ทำให้ผู้ศึกษามองว่าเป็นแนวคิดที่ต้องการขายฝันให้กับกลุ่มที่ไม่พอใจกับท่าทีของฝรั่งเศสและเยอรมนี รวมถึงความพยายามของจอห์นสันที่ต้องการผลักดันบทบาทของสหราชอาณาจักรในยุโรปและสงครามรัสเซีย-ยูเครนเท่านั้น

ทำให้ผู้ศึกษาได้ข้อสรุปเกี่ยวกับวงกลมยุโรปว่า ภายใต้ยุทธศาสตร์โกลบอลบริเตนได้ให้ความสำคัญกับมิติทางความมั่นคงเป็นหลักเพื่อเป็นการหลีกเลี่ยงการโดดเดี่ยวตนเองและตอบสนองต่อภัยคุกคามที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะจากรัสเซีย โดยมีการยกระดับความร่วมมือทางความมั่นคงผ่านนาโต้และการกระชับความร่วมมือแบบทวิภาคีที่มีอยู่เป็นสำคัญ ในขณะที่เดียวกัน ได้มีความพยายามหลีกเลี่ยงการพูดถึงประเด็นความสัมพันธ์และความร่วมมือต่างๆ กับทางสหภาพยุโรป ซึ่งผู้ศึกษามองว่านี่คือผลกระทบจากหลักคิดและวาทกรรมของเบร็กซิตต่อการต่างประเทศของสหราชอาณาจักร

ในส่วนของวงกลมสุดท้ายหรือวงกลมเครือจักรภพนั้น อย่างที่คุณศึกษาได้กล่าวไปในบทที่แล้วว่าภายหลังจากสหราชอาณาจักรเข้าเป็นสมาชิกของประชาคมเศรษฐกิจยุโรป เครือจักรภพได้

เชื่อมความสำคัญลงในนโยบายต่างประเทศของสหราชอาณาจักรและกลายเป็นองค์กรที่ไม่ได้มีเป้าหมายทางการเมือง แต่มุ่งเน้นในเรื่องของวัฒนธรรม กีฬา การศึกษา และการช่วยเหลือทางมนุษยธรรมเป็นหลัก แต่ภายใต้ยุทธศาสตร์โกลบอลบริเตน เอกสารการทบทวนแบบบูรณาการได้ชี้ว่า เครื่องจักรภาพเป็นช่องทางในการส่งเสริมระเบียบระหว่างประเทศที่ยืดหยุ่นและเปิดกว้าง รวมถึงใช้ในการส่งเสริมค่านิยมที่สหราชอาณาจักรยึดถือ (Cabinet Office, 2010b, pp. 61-62) อย่างไรก็ตาม คริสโตเฟอร์ ฮิลล์ (Christopher Hill) กลับมองว่า มันเป็นเรื่องยากที่เครื่องจักรภาพจะให้ความสำคัญแบบจริงจังในนโยบายต่างประเทศของสหราชอาณาจักรเพราะโครงสร้างขององค์กรมันหละหลวม และมีความหลากหลายเกินไป รวมถึงเป็นการยากที่จะทำให้สมาชิกเห็นพ้องในจุดยืนเดียวกันและความที่สมาชิกมีความแตกต่างกันเกินไปในแง่ของขีดความสามารถทางเศรษฐกิจ (Hill, 2019, p. 106)

แต่ผู้ศึกษามองต่างจากฮิลล์ว่าเครื่องจักรภาพถูกใช้เป็นช่องทางที่ลอนดอนขยายอิทธิพลของตนในฐานะอำนาจเหนี่ยวนำเกี่ยวกับการช่วยเหลือทางด้านสิทธิมนุษยธรรม ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายของเครื่องจักรภาพ นอกจากนี้ การที่สมาชิกของเครื่องจักรภาพส่วนใหญ่เคยเป็นอดีตอาณานิคมของสหราชอาณาจักร ผู้ศึกษามองว่าสหราชอาณาจักรกำลังใช้ประเทศอดีตอาณานิคมของตนเป็นช่องทางในการผลักดันตัวเองกลับเข้าไปในภูมิภาคอินโด-แปซิฟิกผ่านการยกระดับความสัมพันธ์แบบทวิภาคีกับประเทศสมาชิก รวมถึงเป็นช่องทางในการขยายอิทธิพลและการบรรลุข้อตกลงการค้าใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับมุมมองของฮิลล์ที่มองว่าเครื่องจักรภาพยังพอมีประโยชน์อยู่บ้างในแง่ของสิทธิพิเศษทางความสัมพันธ์ (privilege connection) (Hill, 2019, p. 107) ดังที่เนื้อหาของเอกสารการทบทวนแบบบูรณาการได้ยอมรับของอินเดีย มาเลเซีย สิงคโปร์ ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ ที่เป็นประเทศอดีตอาณานิคมและเป็นสมาชิกของเครื่องจักรภาพที่สหราชอาณาจักรแสวงหาการยกระดับความสัมพันธ์ทั้งในแบบทวิภาคีและพหุภาคี โดยเฉพาะอินเดียมองได้ว่าเป็นชาติที่สหราชอาณาจักรให้ความสนใจในการกระชับความสัมพันธ์อย่างมาก จะเห็นได้จากในเอกสารการทบทวนแบบบูรณาการที่ได้ระบุไว้ว่าต้องการยกระดับความสัมพันธ์ทางการค้าและการลงทุน โดยเฉพาะในมิติของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมถึงยกระดับความร่วมมือในมิติความมั่นคงเพื่อสร้างความปลอดภัยให้กับมหาสมุทรอินเดียมากขึ้น (Cabinet Office, 2010b, p. 62)

จากความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ส่งผลให้สหราชอาณาจักรเริ่มดำเนินการยกระดับความสัมพันธ์เชิงรุกกับอินเดียมากขึ้น ในด้านเศรษฐกิจ ได้มีการตกลงที่จะมีการเจรจาการยกระดับหุ้นส่วนการค้า (Enhanced Trade Partnership) ในวันที่ 4 พฤษภาคม ค.ศ. 2021 และเริ่มมีการเจรจารอบแรกในวันที่ 13-28 มกราคม ค.ศ. 2022 และการเจรจารอบที่สองในวันที่ 7-18 มีนาคม ค.ศ. 2022 โดยเป้าประสงค์ของเจรจาเพื่อบรรลุข้อตกลงการค้าเสรีระหว่างทั้งสองชาติคาดว่าจะ

สามารถทำให้มูลค่าการส่งออกจากสหราชอาณาจักรไปอินเดียเพิ่มสูงขึ้นระหว่าง 8.8-16.7 ล้านปอนด์ ใน ค.ศ. 2035 ซึ่งจะเพิ่มมูลค่า GDP ของสหราชอาณาจักรระหว่าง 3.3-6.6 พันล้านปอนด์ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขหลังจากการบรรลุการเจรจา (Ward, 2022, pp. 2-3)

ในมิติของความมั่นคง สหราชอาณาจักรได้ส่งหมวดเรือบรรทุกเครื่องบินเข้ามาอย่างที่ได้กล่าวถึงไปในข้างต้นและได้แวะเทียบท่าที่เมืองมุมไบ ประเทศอินเดีย ในระหว่างวันที่ 21-23 ตุลาคม ค.ศ. 2021 เพื่อเข้าร่วมการซ้อมรบทางทะเลในชื่อ กงกัน ศากติ (Konkan Shakti) (Indian navy, 2021) โดยทรัสส์ได้กล่าวถึงการแวะเมืองมุมไบของหมวดเรือบรรทุกเครื่องบินว่า

“ความร่วมมือที่ใกล้ชิดมากขึ้นในมิติของการป้องกันและความมั่นคงระหว่างสหราชอาณาจักรและอินเดีย จะเป็นการเกื้อหนุนความใกล้ชิดแบบลึกซึ้งทางเศรษฐกิจและทำให้ประเทศทั้งสอง รวมถึงดินแดนโดยรอบ ปลอดภัยมากขึ้น”

(Closer defence and security partnerships between the UK and India underpin deeper economic ties and make both countries, as well as the wider region, safer) (Reuters, 2021)

การแวะเทียบท่าของหมวดเรือบรรทุกเครื่องบินถือเป็นการส่งสัญญาณชัดเจนถึงความต้องการของลอนดอนในการยกระดับความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดในมิติความมั่นคงและการป้องกันกับอินเดีย นอกจากนี้ จอห์นสันได้เยือนอินเดียในระหว่างวันที่ 21-22 เมษายน ค.ศ. 2022 เพื่อกระชับความสัมพันธ์แบบทวิภาคีของทั้งสองชาติ ตลอดจนมีการพูดคุยกันระหว่างเจ้าหน้าที่ระดับสูงของทั้งฝ่ายเกี่ยวกับการป้องกัน การทูต และการค้า เช่น การสนับสนุนอินเดียในการพัฒนาเครื่องบินขับไล่รุ่นใหม่และเทคโนโลยีที่อินเดียต้องการเพื่อตอบสนองต่อภัยคุกคามในมหาสมุทรอินเดีย ความร่วมมือทางด้านพลังงานสีเขียว การพูดคุยเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเจรจาข้อตกลงการค้าเสรี เป็นต้น (Prime Minister's Office, 2022b) ข้อตกลงในลักษณะเดียวกันได้ปรากฏให้เห็นในข้อตกลงระหว่างสหราชอาณาจักรและออสเตรเลีย จากการเจรจาจนสามารถบรรลุหลักการของข้อตกลง (Agreement in Principle) การค้าเสรีกับสหราชอาณาจักรในเดือนมิถุนายน ค.ศ. 2021 (Webb, 2022) ข้อตกลงดังกล่าวได้ถูกนำไปใช้ประสบความสำเร็จเชิงสัญลักษณ์ของการส่งเสริมการค้าเสรีก่อนมีการประชุม G7 และการบรรลุข้อตกลงออกุส การเปิดการเจรจาและบรรลุข้อตกลงข้างต้น ผู้ศึกษามองว่า คือ การส่งสัญญาณถึงความต้องการของสหราชอาณาจักรที่ต้องการมีบทบาทสำคัญและตอกย้ำการกลับเข้ามาในภูมิภาคอินโด-แปซิฟิก

นอกจากการบรรลุข้อตกลงใหม่แล้ว สหราชอาณาจักรยังได้กระชับความสัมพันธ์กับอดีตอาณานิคมผ่านกรอบความร่วมมือที่มีอยู่ในภูมิภาคอยู่เดิมแล้ว ได้แก่ ความตกลงการป้องกันประเทศ

ร่วมกันห้าฝ่าย ซึ่งได้มีการจัดการซ้อมรบกันอย่างต่อเนื่องในชื่อ เบอรัซามา ชิลด์ (Bersama Shield) ซึ่งใน ค.ศ. 2022 มาเลเซียได้เป็นเจ้าภาพ (BenarNews staff, 2022) รวมถึงสหราชอาณาจักรได้เริ่มสถาปนาการปรากฏตัวในภูมิภาคอย่างถาวร โดยเริ่มจากการส่งเรือตรวจการณ์ไกลฝั่ง (Offshore Patrol Vessel) ได้แก่ เรือหลวง ทามาร์ (HMS Tamar) และ เรือหลวง สเปนีย์ (HMS Spey) เข้ามาประจำการในภูมิภาคไปอีก 5 ปี เนื่องจากราชนาวีมีฐานทัพเรือในภูมิภาคที่ค่อนข้างจำกัดจึงจำเป็นต้องอาศัยประเทศพันธมิตรในภูมิภาคในการเป็นท่าเรือเพื่ออำนวยความสะดวกทางด้านโลจิสติกส์ ทำให้เกือบร้อยละ 80 ของเรือหลวงทั้งสองต้องอยู่ในทะเลเป็นหลัก (Nakajima, 202) การส่งเรือหลวงดังกล่าวเข้ามาได้สะท้อนถึงปัญหาด้านโลจิสติกส์ที่ต้องได้รับการแก้ไขถ้าสหราชอาณาจักรต้องการสถาปนาการปรากฏตัวในภูมิภาคอย่างถาวร ซึ่งผู้ศึกษามองว่าในอนาคตอาจจะได้เห็นการเพิ่มจำนวนของเรือรบของราชนาวีและฐานทัพของสหราชอาณาจักรในภูมิภาคอินโด-แปซิฟิกเพิ่มมากขึ้นเมื่อเรือพิฆาตแบบที่ 26 และ 31 เข้าประจำการ (John Bradford, 2021) โดยเฉพาะในประเทศอดีตอาณานิคมที่อาจจะเห็นการขยายตัวของฐานทัพเรือของสหราชอาณาจักรเพื่อตอบสนองต่อการปรากฏตัวของเรือที่เพิ่มขึ้นในภูมิภาค ทำให้ผู้ศึกษาได้ข้อสรุปว่าวงกลมเครือจักรภพอาจจะไม่ได้หมดความสำคัญจากนโยบายต่างประเทศของสหราชอาณาจักรภายใต้ยุทธศาสตร์โกลบอลบริเตนที่เดียว เพราะสหราชอาณาจักรได้อาศัยสิทธิพิเศษทางความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นภายในเครือจักรภพ เป็นช่องทางในการพัฒนาความสัมพันธ์แบบทวิภาคีกับบรรดาอดีตอาณานิคมของตน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของตนเองในการขยายอิทธิพลในเวทีโลก

3.2.5 โกลบอลบริเตน สำเร็จ หรือ ล้มเหลว

การวัดความสำเร็จของโกลบอลบริเตน ผู้ศึกษามองว่าอาจจะเร็วไป ถ้ายึดตามเอกสารทบทวนแบบบูรณาการตามกรอบการดำเนินการทางยุทธศาสตร์ที่มีการตั้งเป้าหมายระยะสั้นที่จับต้องได้อย่างน้อยใน ค.ศ. 2025 และเป้าหมายระยะยาวอย่างน้อยที่จับต้องได้ในทศวรรษที่ 2030 ทำให้หลายความริเริ่มและการยกระดับความสามารถยังอยู่ในระหว่างการดำเนินการ แต่ถ้าเอาระยะเวลาที่เป็นตัวชี้วัดเหล่านี้ออกไป โกลบอลบริเตนประสบความสำเร็จจะอะไรไปแล้วบ้าง แล้วส่งผลอย่างไรต่ออิทธิพลและสถานะของสหราชอาณาจักรบนเวทีโลก ถ้าพิจารณาจากเป้าหมาย 3 ประการหลักของโกลบอลบริเตน อันได้แก่ การเป็นผู้สนับสนุนการค้าเสรี การเป็นพลังเพื่อสิ่งที่ดีงามต่อโลกใบนี้ และการส่งเสริมระบบระหว่างประเทศที่เสรีและเปิดกว้าง จะเห็นได้ว่าสหราชอาณาจักรไม่ได้ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรในการผลักดันสามเป้าหมายนี้ แต่การที่ผู้ศึกษาให้ข้อสรุปในลักษณะนี้อาจจะดู

กว้างและไม่เป็นธรรม ดังนั้น เพื่อความชัดเจนผู้ศึกษาจะเจาะลึกในแต่ละเป้าหมายให้ดูว่าลอนดอนได้ประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใดในการบรรลุในแต่ละเป้าหมาย

เป้าหมายแรก การเป็นผู้สนับสนุนการค้าเสรี อย่างที่ได้มีการกล่าวไปในข้างต้นว่าลอนดอน 2021 ได้พยายามเปิดการเจรจาบรรลุข้อตกลงการค้าเสรีกับหลายประเทศดังที่กล่าวไปในข้างต้น รวมถึงได้ใช้เวทีการประชุม G7 ใน ค.ศ. 2021 เป็นพื้นที่ในการส่งเสริมการค้าเสรี โดยความพยายามทั้งหมดดังกล่าวเป็นไปเพื่อการแสวงหาตลาดใหม่เพื่อมาแทนที่การสูญเสียสิทธิพิเศษการเข้าถึงตลาดขนาดใหญ่ของสหภาพยุโรป ทว่าข้อตกลงการค้าเสรีดังกล่าว โดยเฉพาะกับออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ที่ถูกกล่าวถึงโดยรัฐบาลของจอห์นสันว่าเป็นข้อตกลงทางการค้าที่เป็นข้อตกลงการค้า “ครั้งประวัติศาสตร์” และเป็นข้อตกลงการค้าเสรีฉบับแรกหลังเบริกซิทที่มีผลบังคับใช้ โดยข้อตกลงกับออสเตรเลียถูกพิสูจน์แล้วว่าสอดคล้องไปตามคำวิพากษ์วิจารณ์ของจอร์จ ยูสตีซ (George Eustice) อดีตรัฐมนตรีกระทรวงสิ่งแวดล้อม การเกษตร และชนบท (secretary of state for environment, food and rural affairs) ในรัฐบาลจอห์นสันที่ออกมากล่าวภายหลังว่า “เสียมากกว่าได้” (given away far too much for far too little in return) (Keane, 2022) สอดคล้องกับการประเมินของภาครัฐที่ได้เผยแพร่ออกมาภายหลังว่า ข้อตกลงการค้ากับออสเตรเลียจะช่วยให้เศรษฐกิจของสหราชอาณาจักรเติบโตเพียงร้อยละ 0.08 ใน ค.ศ. 2035 หรือคิดเป็นมูลค่าประมาณ 2.3 พันล้านปอนด์ นอกจากนี้ยังมีการคาดการณ์อีกว่าข้อตกลงการค้าเสรีดังกล่าวจะเปิดช่องทางให้สินค้าการเกษตรจากออสเตรเลียทะลักเข้ามายังสหราชอาณาจักร ทำให้เกษตรกรของสหราชอาณาจักรต้องปรับตัวเพื่อแข่งขันกับสินค้าของออสเตรเลีย (Partington, 2021) ส่วนข้อตกลงการค้ากับนิวซีแลนด์มีผลต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจสหราชอาณาจักรน้อยมาก เพราะมีสัดส่วนทางการค้าคิดเป็นร้อยละ 0.2 (Edgington, 2022)

นอกจากข้อตกลงการค้าสองฉบับข้างต้น นับตั้งแต่ ค.ศ. 2021 สหราชอาณาจักรประสบความสำเร็จในการลงนามข้อตกลงการค้าเพิ่มมาอีกสองฉบับ คือ ข้อตกลงการค้าดิจิทัลกับสิงคโปร์ และยูเครน ในขณะที่การเจรจาข้อตกลงการค้าเสรีอื่นๆ อีกหลายฉบับยังอยู่ในขั้นตอนของการเจรจากับหลายประเทศ เช่น อินเดีย เม็กซิโก เกาหลีใต้ แคนาดา เป็นต้น แต่เป็นที่น่าสนใจว่าข้อตกลงการค้าเสรีที่กลุ่มเบริกซิทเทียร์ได้มีความคาดหวังไว้สูงมากว่าจะสามารถมาทดแทนผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่สูญเสียไปพร้อมกับเบริกซิทอย่างข้อตกลงการค้าเสรีสหรัฐฯ และสหราชอาณาจักร (Ibid) ไม่มีแนวโน้มว่าจะมีการดำเนินการเจรจาต่อหรือบรรลุข้อตกลงใดๆ ในเร็ววัน นับตั้งแต่เริ่มเปิดการเจรจาในเดือนตุลาคม ค.ศ. 2020 (Webb, 2023)

ส่วนการที่สหราชอาณาจักรสามารถบรรลุข้อตกลงและเตรียมลงนามในความตกลงหุ้นส่วนยุทธศาสตร์เศรษฐกิจเอเชีย-แปซิฟิก (omprehensive and Progressive Agreement of Trans-Pacific Partnership; CPTPP) หนึ่งในประเด็นที่ถูกกล่าวถึงในเอกสารทบทวนแบบบูรณาการถือเป็นสิ่งที่ต้องจับตามองในระยะยาว แต่ก็ถือเป็นความสำเร็จในแง่หนึ่งที่ลอนดอนสามารถบรรลุการเจรจาได้จากการคาดการณ์ของหลายฝ่าย การเข้าไปมีส่วนร่วมของสหราชอาณาจักรใน CPTPP จะเปิดโอกาสให้ลอนดอนใช้ CPTPP ในการขยายอิทธิพลและบทบาทของตนเองในการกำหนดสถาปัตยกรรมการค้าโลก (global trade architecture) และใช้เป็นช่องทางส่งเสริมการค้าเสรี ในส่วนของเศรษฐกิจ ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์สูงสุดจะเป็นในกลุ่มของภาคอุตสาหกรรมเครื่องตี๋ม ไบยาสูบ และยานยนต์ (Department for International Trade, 2021, p. 42) ให้ประเด็นของการเป็นผู้สนับสนุนการค้าเสรี ผู้ศึกษาได้ข้อสรุปว่า ในขณะที่โกลบอลบริเตนยังไม่ประสบความสำเร็จใดๆ เป็นชิ้นเป็นอัน เนื่องจากข้อตกลงการค้าเสรีที่มีการบรรลุและบังคับใช้นั้นไม่ได้สร้างความแตกต่างมากนักในแง่ของผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ในขณะที่ข้อตกลงการค้าอีกหลายฉบับยังอยู่ในขั้นตอนการเจรจา แต่ไม่ได้แสดงที่ว่าจะสามารถบรรลุผลใดๆ ในเร็ววัน นอกจากนี้เศรษฐกิจของสหราชอาณาจักรได้เข้าสู่ภาวะถดถอยอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ ค.ศ. 2021 จากการเติบโตที่ช้าและไม่ฟื้นตัวจากโควิดอย่างเต็มที่ (Milliken & Bruce, 2023) รวมถึงไม่สามารถตอบสนองต่อคำขู ความคาดหวัง และการขายฝันอันสวยหรูของกลุ่มเบร็กซิตเทียร์

เป้าหมายที่สอง การเป็นพลังเพื่อสิ่งที่ดีงามต่อโลกใบนี้ อาจจะกล่าวได้ว่า เป็นเป้าหมายที่ลอนดอนประสบความสำเร็จที่สุด ดังที่ปรากฏในความมุ่งมั่นที่สหราชอาณาจักรแสดงในการสนับสนุนยูเครนในการตอบโต้รัสเซียที่ก่อสงครามอันไม่ชอบธรรมที่ถูกแสดงเป็นความช่วยเหลือรูปแบบต่างๆ ได้แก่ การช่วยเหลือเป็นยุทธโศปกรณ์และการเงินที่รวมเป็นมูลค่ากว่า 4.6 พันล้านปอนด์ การฝึกบุคลากรภายใต้ปฏิบัติการอินเตอร์เฟล็กซ์ (Operation Interflex) มาตรการคว่ำบาตรต่างๆ เป็นต้น (Mills, 2023, pp. 10-11) ตลอดจนบทบาทที่มีต่อนาโต้ในการตอบสนองต่อการรุกรานยูเครนของรัสเซียเป็นไปตามดังที่ผู้ศึกษาได้หยิบยกขึ้นมาในหัวข้อก่อนหน้า จนส่งผลให้ลอนดอนได้เสริมสร้างความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับหลายประเทศในยุโรปตะวันออก ดังที่ปรากฏให้เห็นในความสัมพันธ์ระหว่างลอนดอนและวอร์ซอที่ได้มีการยกระดับความสัมพันธ์ให้ใกล้ชิดมากจากการลงนามเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ ค.ศ. 2030 (the 2030 Strategic Partnership) ที่มุ่งเน้นในความร่วมมือและการมีสัมพันธ์อันลึกซึ้งในด้านของการป้องกันประเทศ ความมั่นคง และการต่างประเทศ (HM government, 2023b) และการออกแถลงการณ์ร่วมต่อคำมั่นสัญญาที่ทาลลินน์ (The Tallinn Pledge) ระหว่างรัฐมนตรีกลาโหมสหราชอาณาจักร โปแลนด์ เอสโตเนีย ลัตเวีย ลิทัวเนีย และตัวแทนจากเดนมาร์ก เช็ก เนเธอร์แลนด์ และสโลวาเกียในการให้คำมั่นว่าจะให้การสนับสนุนยูเครนอย่างถึงที่สุดในการ

ต่อต้านรัสเซีย (HM government, 2023a) รวมถึงการยืนยันภาวะผูกพันที่ตนเองมีต่อนาโต้และความมั่นคงของยุโรปให้กับหุ้นส่วนและพันธมิตร

ทว่าการเล่นบทบาทนำของลอนดอนในสงครามรัสเซีย-ยูเครนได้นำไปสู่การลดถอนขีดความสามารถทางการทหารของสหราชอาณาจักรอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะกองทัพบก ซึ่งสวนทางกับสิ่งที่โกลบอลบริเตนต้องการ คือ การเพิ่มขีดความสามารถทางการทหารของสหราชอาณาจักร เพื่อลดความเคลือบแคลงสงสัยและกังวลของพันธมิตรและหุ้นส่วนต่อเรื่องดังกล่าว สาเหตุของการลดถอนขีดความสามารถทางการทหารมาจากการที่สหราชอาณาจักรได้ทำการถ่ายโอนและมอบอาวุธจำนวนหนึ่งที่เป็นอาวุธในประจำที่เหล่าทัพต่างๆ ใช้งานให้แก่กองทัพยูเครน เช่น รถถังชาเลนเจอร์ 2 (Challenger 2) ปืนใหญ่อัตตราจรเอเอส 90 (AS-90) ขีปนาวุธพิสัยไกลสโตมชาโดว์ (storm shadow long-range missile) เป็นต้น รวมถึงอาวุธและกระสุนในคลังหลายประเภท ซึ่งสหราชอาณาจักรไม่มีขีดความสามารถที่จะสามารถจัดหาและชดเชยอาวุธเหล่านี้ได้ในทันที จากการที่อุตสาหกรรมไม่ได้รองรับและขาดงบประมาณ เช่น รถถังชาเลนเจอร์ 2 ที่กองทัพบกมีประจำการอยู่ 227 คัน แต่จำนวนใช้ได้จริงอยู่ที่ประมาณ 148-157 คัน (Saballa, 2023) การส่งมอบรถถังให้ยูเครนจำนวน 14 คัน ถือเป็นการสูญเสียรถถังในประจำการประมาณร้อยละ 10 และไม่สามารถทดแทนได้ เนื่องจากได้ทำการปิดสายการผลิตและไม่มีแผนที่จะจัดหารถถังใหม่เพิ่ม เนื่องจากกองทัพบกสหราชอาณาจักรมีแผนจะอัปเกรดรถถังชาเลนเจอร์ 2 จำนวน 148 คัน เป็นชาเลนเจอร์ 3 (Challenger 3) ตามโครงการทหารแห่งอนาคต (future soldier) แทนการจัดหารถถังรุ่นใหม่ เป็นต้น (Ministry of Defence, 2021a, p. 54)

ประกอบกับสถานะของกองทัพที่ถูกตัดลดงบประมาณอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะ การตัดลดงบประมาณและกำลังพลครั้งใหญ่ใน ค.ศ. 2010 ที่ลดทอนขีดความสามารถของทุกเหล่าทัพให้อยู่ในสถานะ “กองกำลังกลวงเปล่า” (hollow force) จากการที่มีทรัพยากร บุคลากร และยุทธโศปกรณ์ไม่สอดคล้องกับภาวะผูกพัน สถานะดังกล่าวกำลังจะถูกซ้ำเติมโดยการลดถอนขีดความสามารถจากสงครามรัสเซีย-ยูเครน ที่อาจจะนำไปสู่ “ความเสี่ยงทางขีดความสามารถ” (capability risks) (Haynes, 2023) บั่นทอนขีดความสามารถในการตอบสนองต่อภัยคุกคาม ซึ่งสร้างความกังวลให้กับเจ้าหน้าที่ระดับสูงของกองทัพสหรัฐฯ ในฐานะพันธมิตรที่ใกล้ชิดที่มองว่ากองทัพบกของสหราชอาณาจักรไม่ใช่กำลังรบแถวหน้าและไม่จัดเป็นกำลังรบระดับเทียร์ 1 แต่ก็เป็นเทียร์ 2 (Ibis) ซึ่งความกังวลดังกล่าวอาจจะส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ทั้งสองชาติในอนาคต จากการวิเคราะห์ในข้างต้นส่งผลให้ผู้ศึกษาได้ข้อสรุปว่า สหราชอาณาจักรประสบความสำเร็จในการสร้างภาพลักษณ์ของตนเองในฐานะพลังเพื่อสิ่งที่ตั้งามต่อโลกใบนี้ผ่านสงครามรัสเซีย-ยูเครน ทว่าภาพลักษณ์ดังกล่าวอาจมาด้วยการลดถอนขีดความสามารถทางการทหารของตนเอง จนทำให้ไม่สอดคล้องกับกรอบแผนการการ

ลงทุนในเอกสารทบทวนแบบบูรณาการที่มุ่งยกระดับเหล่าทัพของสหราชอาณาจักรให้มีความทันสมัยภายในทศวรรษ 2030 ถ้าคำนึงถึงภาวะเศรษฐกิจที่สหราชอาณาจักรต้องเผชิญเข้าไปอีกปัจจัย ถือได้ว่าสหราชอาณาจักรจ่ายเป็นราคาที่สูงมากเพื่อตอบสนองต่อเป้าหมายนี้

เป้าหมายที่สาม การส่งเสริมระบบระหว่างประเทศที่เสรีและเปิดกว้าง แม้เอกสารทบทวนแบบบูรณาการไม่ได้ให้นิยามอย่างชัดเจนว่าระหว่างประเทศที่ “เสรีและเปิดกว้าง” มีความหมายหรือแตกต่างกับระบบปัจจุบันอย่างไร แต่ก็ได้มีการกำหนดเป้าหมายย่อยที่นำไปสู่การบรรลุเป้าหมายดังกล่าว ผ่านการสร้างโลกที่อำนวยต่อแนวคิดประชาธิปไตยและค่านิยมสากล อันได้แก่ การสร้างสังคมที่เปิดกว้าง ปกป้องสิทธิมนุษยชน การสร้างเศรษฐกิจโลกที่เปิดกว้างและยืดหยุ่น และการสร้างระเบียบระหว่างประเทศเพื่อพรมแดนแห่งอนาคต ซึ่งเราจะเห็นความล้มเหลวของสหราชอาณาจักรในเป้าหมายนี้อย่างสิ้นเชิง หรือ อย่างน้อยที่สุดยังไม่มีผลลัพธ์ที่สามารถจับต้องได้ ยกตัวอย่างเช่น กรณีข้อพิพาทของหมู่เกาะชากอสระหว่างมอริเชียสกับสหราชอาณาจักรที่เห็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนโดยสหราชอาณาจักร ความพยายามส่งเสริมบทบาทนำของตนเองในฐานะผู้แก้ปัญหาที่เป็นวาระระดับโลกผ่านการแก้ปัญหาสภาวะอากาศเปลี่ยนแปลงในเวที COP 26 โดยที่ไม่มีการออกกฎหมายภายในประเทศให้สอดคล้องกับเป้าหมายและความพยายามดังกล่าว เป็นต้น

จากประเด็นทั้งหมดในข้างต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การลดขีดความสามารถทางการทหารและการเกิดภาวะเศรษฐกิจถดถอยที่มีสาเหตุสำคัญจากสงครามรัสเซีย-ยูเครน ประกอบกับการขาดทรัพยากรและงบประมาณที่สามารถใช้ไปลงทุนตามที่เอกสารการทบทวนแบบบูรณาการเสนอ เพื่อนำไปสู่การยกระดับอำนาจแข็งและอำนาจเหนี่ยวนำของสหราชอาณาจักรได้เป็นตัวสะท้อนให้เห็นถึงพลังอำนาจที่สหราชอาณาจักรสามารถมีปฏิสัมพันธ์หรือมีอิทธิพลต่อรัฐหรือเหตุการณ์ในเวทีระหว่างประเทศนั้นลดลง อย่างไรก็ดี โกลบอลบริเตนได้เห็นความสำเร็จบางอย่างในการปรับความสัมพันธ์กับพันธมิตรและหุ้นส่วนจากการที่ลอนดอนยังคงสามารถรักษาความสัมพันธ์พิเศษกับวอชิงตันไว้ได้และหลีกเลี่ยงการโดดเดี่ยวตนเองจากพันธมิตรและหุ้นส่วนในยุโรป รวมถึงสามารถสถาปนาการปรากฏตัวภายในภูมิภาคอินโด-แปซิฟิกท่ามกลางทรัพยากรจำกัด อันเนื่องมาจากสงครามรัสเซีย-ยูเครนที่ได้ดึงความสนใจของลอนดอนไปยังยุโรป แต่ลอนดอนก็ยังคงสามารถส่งเรือรบเข้ามาประจำการภายในภูมิภาค ยกกระดับความสัมพันธ์กับญี่ปุ่นในฐานะพันธมิตรที่สำคัญที่สุดภายในภูมิภาค และเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของ CPTTP ถ้าคำนึงถึงความสำเร็จเหล่านี้อาจจะกล่าวได้ว่าผลลัพธ์ของโกลบอลบริเตนเป็นสิ่งที่ปนเปผลมกันไประหว่างความสำเร็จและล้มเหลว แต่ส่วนหนึ่งก็ต้องยอมรับว่าเป้าหมายอย่างนี้ อยู่ในขั้นตอนการดำเนินการ แต่ทว่าถ้าพิจารณาถึงความต้องการของลอนดอนที่ต้องการเพิ่มอิทธิพลและบทบาทในระดับโลกมากขึ้นอาจจะกล่าวได้ว่าโกลบอลบริเตนไม่ได้ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร

3.2.6 จุดจบของโกลบอลบริเตน

โกลบอลบริเตนได้แสดงให้เห็นความสำเร็จในบางประการที่ทำให้ดูเหมือนว่าชนชั้นนำในลอนดอนเสมือนมีความก้าวหน้าในการส่งมอบโกลบอลบริเตน และอาจจะประสบความสำเร็จในการกำหนดบทบาทของสหราชอาณาจักรในโลก ทั้งนี้โกลบอลบริเตนกลับเผชิญอุปสรรคสำคัญ อันเห็นได้จากภาวะเศรษฐกิจถดถอยที่สหราชอาณาจักรกำลังเผชิญอันเป็นผลกระทบมาจากเบร็กซิต โควิด และสงครามระหว่างรัสเซียและยูเครน ได้ส่งผลให้เกิดการขาดแคลนแรงงาน ปัญหาเศรษฐกิจชะลอตัว และเติบโตได้ต่ำกว่าที่คาดคิด ราคาพลังงานและค่าครองชีพที่พุ่งสูงขึ้น ซึ่งบีบให้รัฐบาลต้องลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น อันสวนทางกับเอกสารการทบทวนแบบบูรณาการที่ต้องการให้ใช้จ่ายมหาศาลเพื่อยกระดับขีดความสามารถของสหราชอาณาจักรให้สอดคล้องกับเป้าหมายและสภาพแวดล้อมใน ค.ศ. 2030

ยิ่งเมื่อประกอบกับปัญหาการเมืองภายในสหราชอาณาจักรที่เกิดขึ้นในช่วงระหว่างเดือนกรกฎาคมถึงตุลาคม ค.ศ. 2022 ด้วยแล้วก็ยิ่งทำให้เห็นถึงปัญหาซับซ้อนซึ่งส่งผลต่อยุทธศาสตร์โกลบอลบริเตน เริ่มต้นจากจอห์นสันสั่นถือนำสมาชิกพรรคกดดันให้ลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ภายหลังจากเผชิญกับข่าวฉาวทั้งการจัดงานเลี้ยงละเมิดมาตรการโควิดของรัฐบาล และรองประธานวิปรัฐบาลถูกกล่าวหาว่าลวนลามชาย 2 คน (BBC, 2022a) การลาออกของจอห์นสันส่งผลให้พรรคอนุรักษนิยมต้องเลือกหัวหน้าพรรคและนายกรัฐมนตรีคนใหม่ ซึ่งสมาชิกผู้แทนและสมาชิกพรรคอนุรักษนิยมได้เลือกทรัสส์ขึ้นมาดำรงตำแหน่งต่อจากจอห์นสัน ท่ามกลางการคาดเดาว่าทรัสส์อาจจะมีการยกเครื่องยุทธศาสตร์โกลบอลบริเตนครั้งใหญ่ให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมในระยะเป็ยระหว่างประเทศ

อย่างไรก็ดี ทรัสส์ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีได้เพียง 45 วัน ก็ได้ลงจากตำแหน่ง เนื่องจากการกลับลำในนโยบายมินิบัตเจท (mini-budget) ที่ได้สร้างผลกระทบทางเศรษฐกิจจากเงินปอนด์อ่อนค่าลง และดอกเบี้ยพันธบัตรรัฐบาลปรับตัวสูงขึ้น ส่งผลให้นักลงทุนขาดความเชื่อมั่น และไม่สามารถแก้ปัญหาเงินเฟ้อในสหราชอาณาจักรที่ได้ปรับตัวไปสูงสุดถึงร้อยละ 11.1 (Statistics, 2022) ถือเป็นอัตราเงินเฟ้อสูงที่สุดตั้งแต่ ค.ศ. 1981 (Trading economics, 2022) นอกจากนี้ ความล้มเหลวในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจยังส่งผลให้คะแนนนิยมของพรรคอนุรักษนิยมตกลงอย่างมีนัยยะสำคัญ (Bond, 2022) ดังนั้นเมื่อนายกรัฐมนตรีคนใหม่ ซุนด์ เข้ารับตำแหน่งในปลายเดือนตุลาคม ค.ศ. 2022 ได้แสดงท่าทีอย่างชัดเจนถึงความเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำ เพราะความสำเร็จหรือล้มเหลวย่อมส่งผลต่อการอยู่รอดของรัฐบาล และอนาคตของพรรคอนุรักษนิยมในการเลือกตั้งทั่วไปใน ค.ศ. 2024

ถึงแม้ว่าการต่างประเทศไม่ได้เป็นเรื่องที่มีความเร่งด่วนเท่ากับการแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจ รัฐบาลของซุนคังต้องรีบเร่งที่แสดงให้เห็นทิศทางและวิสัยทัศน์ แต่เป็นที่แน่ชัดแล้วว่ารัฐบาลของซุนคังได้ตัดสินใจดำเนินนโยบายการต่างประเทศที่มีความคล้ายคลึงกับยุทธศาสตร์โกลบอลบริเตนที่จอห์นสันได้วางไว้ในบางประการ เห็นได้จากสุนทรพจน์ของซุนคังในงานเลี้ยงประจำปี ลอร์ด เมเยอร์ (Lord Mayor's Banquet) ที่ซุนคังได้แสดงวิสัยทัศน์ในนโยบายต่างประเทศครั้งแรกของเขา โดยสุนทรพจน์ดังกล่าวมีสาระสำคัญที่น่าสนใจอยู่สองประเด็น ได้แก่ ประเด็นแรก การปรับความสัมพันธ์กับสหภาพยุโรป จากสุนทรพจน์ดังกล่าวซุนคังแสดงให้เห็นว่าต้องการปรับสัมพันธ์กับสหภาพยุโรป (Prime Minister's Office, 2022a) ภายหลังความสัมพันธ์ระหว่างลอนดอนและบรัสเซลส์เกิดความตึงเครียดจากปัญหาพิธีสารไอร์แลนด์เหนือ (Northern Ireland Protocol) จากการที่สองรัฐบาลที่ผ่านมามองว่าพิธีสารฉบับดังกล่าวได้บ่อนทำลายบูรณภาพของตลาดภายในสหราชอาณาจักร (McCurry, 2021) และได้มีความพยายามเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขในข้อตกลงดังกล่าวให้สอดคล้องกับความต้องการของตนเอง โดยไม่ผ่านความเห็นชอบจากสหภาพยุโรป และซุนคังได้ยืนยันว่าสหราชอาณาจักรจะไม่เอาตนเองเข้าไปผูกพันกับกฎหมายของสหภาพยุโรปโดยเด็ดขาด (Prime Minister's Office, 2022a) ซึ่งเป็นความพยายามปฏิเสธท่ามกลางกระแสก่อนหน้าว่ารัฐบาลของซุนคังต้องการจะปรับความสัมพันธ์ระหว่างสหราชอาณาจักรและสหภาพยุโรปให้มีคล้ายคลึงความสัมพันธ์ระหว่างสวีเดนและสหภาพยุโรป (BBC, 2022b)

และประเด็นที่สอง การดำเนินนโยบายเชิงกร้าวและเผชิญหน้ากับจีนมากขึ้น จากสุนทรพจน์ดังกล่าวของซุนคังได้กล่าวว่า “ยุคทองของความสัมพันธ์สหราชอาณาจักร-จีนได้จบสิ้นแล้ว” (Prime Minister's Office, 2022a) ถือเป็นคำพูดสำคัญที่แสดงให้เห็นจุดยืนของลอนดอนในการดำเนินนโยบายที่เชิงกร้าวและเผชิญหน้ากับจีนมากขึ้นในอนาคต แม้รัฐบาลที่ผ่านมาของจอห์นสันได้แสดงมุมมองที่มีร่วมกันกับรัฐบาลของซุนคังที่มองจีนในฐานะคู่แข่งโดยระบบและได้แสดงจุดยืนต่อจีนสอดคล้องกับทางวอชิงตัน เช่น การเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของอูกัส แต่รัฐบาลของจอห์นสันได้พยายามหลีกเลี่ยงการใช้ถ้อยคำที่แสดงถึงการเผชิญหน้าและมีความพยายามในการรื้อฟื้นความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจกับจีน นอกจากสาระสำคัญดังกล่าวข้างต้น ซุนคังยังได้ให้ความมั่นใจอีกว่ารัฐบาลจะมีการจัดทำเอกสารทบทวนแบบบูรณาการฉบับใหม่ในปีหน้าเพื่อให้รายละเอียดที่มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้นเกี่ยวกับทิศทางนโยบายต่างประเทศของรัฐบาลชุดนี้ (Ibid)

อย่างไรก็ตาม ผู้ศึกษาได้ตั้งข้อสังเกตว่า คำว่า “โกลบอลบริเตน” ได้หายไปจากสุนทรพจน์ของซุนคังอย่างสิ้นเชิง เช่นเดียวกับเจ้าหน้าที่ระดับสูงของรัฐบาลต่างไม่ได้มีการกล่าวถึง “โกลบอลบริเตน” อีกแต่อย่างใด รวมถึงเอกสารการทบทวนแบบบูรณาการฉบับใหม่ที่มีการกล่าวถึงเอกสารฉบับดังกล่าวอยู่บนพื้นฐานเอกสารการทบทวนแบบบูรณาการฉบับ ค.ศ. 2021 แต่ก็ไม่ได้มี

การหยิบยกคำว่า “โกลบอลบริเตน” มาใช้อีกแต่อย่างไร ทำให้กล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า นี่เป็นการส่งสัญญาณถึงจุดจบของโกลบอลบริเตน

3.3 บทสรุปของโกลบอลบริเตน

ในบทที่ผ่านมา ผู้ศึกษาได้พยายามชี้ให้เห็นว่า การต่างประเทศของสหราชอาณาจักรภายใต้การล่มสลายของอำนาจบริติชในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่สอง ได้ทำให้เกิดปัญหาใหญ่ที่สุดในการต่างประเทศของสหราชอาณาจักรว่า “สหราชอาณาจักรมีบทบาทอย่างไรในโลก” เพื่อเชื่อมโยงมายังบทนี้ว่า เหตุการณ์เบริกซิทหรือการออกจากสหภาพยุโรปของสหราชอาณาจักรได้ทำให้ปัญหาดังกล่าวมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น จนทำให้บทบาทและจุดยืนของสหราชอาณาจักรในเวทีระหว่างประเทศถูกสั่นคลอนยิ่งกว่าเดิม นอกจากนี้ผู้ศึกษาต้องการชี้ให้เห็นอีกว่าเหตุการณ์เบริกซิทเป็นผลผลิตจากทัศนะแบบสภาวะยกเว้นของบริติช และอคติต่อสหภาพยุโรป ที่ถูกบ่มเพาะมาอย่างยาวนาน จากเหตุผลทางประวัติศาสตร์ และภูมิศาสตร์ ที่สร้างความรู้สึกให้ชนชั้นนำในลอนดอน และประชาชนชาวสหราชอาณาจักร โดยเฉพาะ ชาวอังกฤษไม่รู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับยุโรป จนนำไปสู่การตัดสินใจก้าวเดินออกจากสหภาพยุโรปใน ค.ศ. 2016 ทว่าการตัดสินใจดังกล่าวกลับไม่มีหนทางหรือแนวทางการดำเนินการที่ชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การขาดทิศทางที่ชัดเจนของสหราชอาณาจักรภายหลังเบริกซิท ส่งผลให้รัฐบาลพรรคอนุรักษนิยมได้ตัดสินใจหยิบยกสโลแกนโกลบอลบริเตนขึ้นมาเพื่อส่งสัญญาณชัดเจนไปยังตัวแสดงต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศถึงทิศทางที่สหราชอาณาจักรได้เลือกเดินหลังเบริกซิท

แม้สโลแกนดังกล่าวได้รับเสียงวิพากษ์วิจารณ์ถึงความคลุมเครือและขาดเป้าประสงค์ที่ชัดเจน รวมถึงแสดงให้เห็นความขัดแย้งกันเองในบรรดาชนชั้นนำในพรรคอนุรักษนิยมว่าต้องการให้โกลบอลบริเตนมีความหมายอย่างไร อย่างไรก็ตามกลางเสียงวิพากษ์วิจารณ์อย่างหนัก สโลแกนดังกล่าวได้รับการผลักดันให้เป็นยุทธศาสตร์ที่มีความครอบคลุมและชัดเจนมากขึ้น ภายหลังจากจอห์นสันขึ้นมาดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีที่แสดงให้เห็นถึงเจตจำนงที่ต้องการผลักดันให้การเจรจาเบริกซิทเสร็จสิ้น จนกล่าวได้ว่ายุทธศาสตร์โกลบอลบริเตนคือแนวทางสำหรับการตอบสนองต่อความทะเยอทะยานและความต้องการยกระดับอิทธิพลของสหราชอาณาจักรในยุคหลังเบริกซิท ที่เป็นผลผลิตจากแนวคิดแบบสภาวะยกเว้นของบริติชและอคติต่อสหภาพยุโรป รวมถึงสะท้อนให้เห็นการรับรู้ของชนชั้นนำในลอนดอนที่มองว่า “สหราชอาณาจักรยังคงมีบทบาทที่สำคัญในโลก” และ “ทศวรรษหน้าคือทศวรรษแห่งการแข่งขัน” อย่างไรก็ตาม โกลบอลบริเตนได้ทำการกลับลำการตัดสินใจของรัฐบาลในอดีตสองอย่างคือ การกลับเข้าไปในภูมิภาคอินโด-แปซิฟิก และการเพิ่มงบประมาณ

กลาโหมเพื่อปรับปรุงกองทัพให้มีความทันสมัย นอกจากนี้ก็โกลบอลบริเตนถือเป็นความพยายามครั้งใหม่ของลอนดอนในการปรับความสัมพันธ์ของวงกลมมหัศจรรย์เสียใหม่ ดังที่ปรากฏให้เห็นว่า ลอนดอนได้แสดงเจตจำนงในการนำพาตนเองไปใกล้ชิดกับทางวอชิงตันมากขึ้นและใช้เครือข่ายของประเทศอดีตอาณานิคมเพื่อเพิ่มอิทธิพลของตนเองในเวทีโลก แม้เบริกซิทบังคับให้ชนชั้นนำในลอนดอนหลีกเลี่ยงการอธิบายความสัมพันธ์กับสหภาพยุโรปและมุ่งเน้นไปกระชับความสัมพันธ์แบบทวิภาคีกับชาติยุโรป

อย่างไรก็ตาม โกลบอลบริเตนมีนัยยะสำคัญมากกว่ายุทธศาสตร์ที่มีความครอบคลุมในทุกมิติและความพยายามที่จะตอบคำถามถึงบทบาทของสหราชอาณาจักรในเวทีโลก สำหรับกลุ่มเบริกซิท เทียร์มันคือปรณัมเกี่ยวกับความยิ่งใหญ่ของการนำพาประเทศก้าวเดินไปสู่สิ่งที่ยิ่งใหญ่กว่า ภายหลังจากการปลดปล่อยตนเองเป็นอิสระจากอิทธิพลของสหภาพยุโรป สำหรับจอห์นสันมันคือผลงานชิ้นสำคัญที่เขาต้องการแสดงให้เห็นในฐานะผู้ส่งมอบเบริกซิทและนำพาประเทศก้าวข้ามเหตุการณ์ครั้งสำคัญจากการที่เขาเป็นผู้ริเริ่มและสถาปนาคนสำคัญที่ผลักดันสโลแกนดังกล่าวให้เป็นยุทธศาสตร์ และสำหรับพรรคอนุรักษนิยมมันคือหนทางของความอยู่รอดจากการขาดความพร้อมสำหรับโลก ภายหลังจากเบริกซิท แต่การส่งมอบโกลบอลบริเตนได้ถูกสั่นคลอนจากปัญหาภายในพรรคภายในของรัฐบาลพรรคอนุรักษนิยมที่ส่งผลให้มีการเปลี่ยนนายกรัฐมนตรีถึง 3 คนในระยะเวลาเพียงสั้นๆ ที่ถูกซ้ำเติมด้วยปัญหาจากภาวะเศรษฐกิจ การกำหนดเป้าหมายไม่สอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดเพื่อใช้ในการส่งมอบโกลบอลบริเตน และการเปลี่ยนแปลงท่าทีของลอนดอนที่มีต่อสหภาพยุโรป ภายหลังจากการขึ้นมาดำรงตำแหน่งของซูนัค ทำให้ในท้ายที่สุด ปัจจัยดังกล่าวได้ส่งผลให้แนวคิดโกลบอลบริเตนได้ตายลงอย่างช้าๆ ไปพร้อมกับการลงจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของจอห์นสัน อย่างไรก็ตาม ยุทธศาสตร์โกลบอลบริเตนได้ทิ้งมรดกบางอย่างที่มีอิทธิพลต่อการเสริมสร้างศักยภาพบางประการของประเทศไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเพิ่มงบประมาณกลาโหมและบทบาทของเหล่าทัพต่างๆ โดยเฉพาะกองทัพเรือที่ผู้ศึกษากำลังจะกล่าวถึงในบทต่อไป

บทที่ 4

โกลบอลบริเตนและราชนาวิ

จากบทที่ผ่านมา ผู้ศึกษาได้พยายามชี้ให้เห็นความทะเยอทะยานของชนชั้นนำของสหราชอาณาจักรที่เกิดขึ้นภายใต้สโลแกน “โกลบอลบริเตน” ที่ต่อมาได้มีการยกระดับเป็นยุทธศาสตร์ภายใต้รัฐบาลของจอห์นสัน ภายใต้ยุทธศาสตร์ดังกล่าว ได้เห็นแผนการและความทะเยอทะยานที่ได้เรียกร้องการลงทุนและใช้งบประมาณมหาศาลไปในหลายหน่วยงานและเครื่องมือขึ้นต่างๆ ของรัฐ โดยเฉพาะการเพิ่มงบประมาณทางกลาโหม ทำให้ในบทนี้ ผู้ศึกษาต้องการนำเสนอให้เห็นว่าเพื่อตอบสนองต่อความทะเยอทะยาน ความเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ และภัยคุกคามที่ถูกระบุไว้ในยุทธศาสตร์โกลบอลบริเตน ได้ส่งผลให้ชนชั้นนำในลอนดอนกลับมาให้ความสำคัญกับราชนาวิของสหราชอาณาจักร ภายหลังจากความเสื่อมถอยอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่การสิ้นสุดของสงครามโลกครั้งที่สอง

4.1 สถานะและบทบาทของราชนาวิสหราชอาณาจักรก่อนยุทธศาสตร์โกลบอลบริเตน

การทำสงครามทางทะเล (Naval Warfare) ถือเป็นลักษณะการทำสงครามและเป็นขีดความสามารถที่รัฐตั้งแต่ยุคกรีกโบราณต่างให้ความสนใจ แต่ด้วยข้อจำกัดของเทคโนโลยีในช่วงเวลานั้น ทำให้บทบาทของกองทัพเรือไม่ได้มีไปมากกว่าการครองน่านน้ำและการขนส่งกำลังทหาร ดังที่ปรากฏให้เห็นในสงครามเพโลพอนนีเซียน (Peloponnesian War) ระหว่างเอเธนส์กับสปาร์ตาสงครามพิวนิก (Punic War) ระหว่างโรมกับคาร์เธจ ส่งผลให้แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นศูนย์กลางของกำลังอำนาจทางทะเล (maritime power) ได้มีความสำคัญมาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะเมื่อเทคโนโลยีการเดินเรือและการทำสงครามมีการพัฒนาให้ทันสมัยมากขึ้น ยิ่งทำให้บทบาทของกองทัพเรือมีความสำคัญมากขึ้นตามไปด้วย (Sechi, 2020, p. 6) ทั้งบทบาทช่วงระหว่างสงครามที่เป็นหน้าที่หลักของกำลังรบทางเรือ เช่น การปิดล้อม การสนับสนุนกองกำลังทางบก การครองอากาศ เป็นต้น หรือแม้แต่บทบาทในช่วงสันติภาพที่ไม่คาดคิดว่ากำลังรบทางทะเลสามารถเข้าไปมีบทบาทได้อำนาจทางทะเลมีความสำคัญและซับซ้อนมากขึ้นท่ามกลางการพัฒนาของแนวคิดกฎหมาย การเมืองและเทคโนโลยี เช่น การทำให้เส้นทางเดินเรือปลอดภัย การรักษาสถานะของทะเลหลวง (high sea) และน่านน้ำ การทูตทางนาวิ (navy diplomacy) การกิจความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม เป็นต้น (Martin, 1985)

ในสหราชอาณาจักร ราชนาวิไม่เพียงแต่เกี่ยวข้องกับบทบาทในยามสงครามหรือสันติภาพเท่านั้น แต่ได้เกี่ยวข้องกับการสร้างอัตลักษณ์ของความเป็นชาติ หรือความเป็นบริติช จากการที่สหราชอาณาจักรประกอบด้วยหลายกลุ่มคนที่ต่างมีอัตลักษณ์ของตนแต่ดั้งเดิม ทำให้ต้องการสถาบันที่นำเสนอความเป็นสหราชอาณาจักรอย่างแท้จริง ดังนั้นราชนาวิได้ถูกนำมาเป็นเครื่องมือเพื่อนำกลุ่มคนที่อยู่ภายใต้สหราชอาณาจักรที่มีอัตลักษณ์ความเป็นชาติเป็นของตน อันได้แก่ ชาวอังกฤษ ชาวสกอต ชาวเวลส์ และชาวไอร์แลนด์ ทำให้เกิดความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียว จุดร่วมกัน หรือส่งเสริมอัตลักษณ์ร่วมกันภายใต้ลักษณะเฉพาะในการเป็นบริติช (British characteristics) ที่ล้าไปกับอัตลักษณ์ของความเป็นชนชาวเกาะ (island race) และสัญลักษณ์ที่ยืนยันสถานะของสหราชอาณาจักรในเวทีโลก รวมถึงฉายภาพในเอกลักษณ์ของความเป็นบริติชที่แท้จริง ส่งผลให้กองทัพเรือของสหราชอาณาจักรถูกเรียกว่า ราชนาวิสหราชอาณาจักร เพื่อนำเสนอการเป็นสถาบันของสหราชอาณาจักรที่แท้จริง มากกว่าการเจาะจงว่าเป็นกองทัพเรือของชาติใดชาติหนึ่งในสหราชอาณาจักร เช่น ราชนาวิอังกฤษ รวมถึงได้ใช้วิธีการเฉลิมฉลอง ธรรมเนียม และการบอกเล่าเรื่องราวต่างๆ เพื่อทำให้ส่งเสริมเกิดความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวภายใต้ความเป็นบริติช ได้แก่ พิธีสวนสนามทางเรือ (fleet reviews) การตั้งชื่อเรือ พิธีการปล่อยเรือ เป็นต้น (Kristensen, 2017, pp. 27-35)

สำหรับกิจการของกองทัพเรือสามารถสืบย้อนกลับไปได้ถึงยุคสมัยของพระเจ้าอัลเฟรดมหาราช (Alfred the Great; ค.ศ. 871-899) เมื่อทรงรับสั่งให้ต่อเรือจำนวนหนึ่งใน ค.ศ. 896 เพื่อทำการปิดล้อมฐานที่มั่นของชาวเดนในแคว้นนอร์ทัมเบรีย (Northumbria) และป้องกันการปล้นสะดมของชาวเดนในบริเวณชายฝั่งของอังกฤษ ทำให้กล่าวได้ว่าพระเจ้าอัลเฟรดมหาราชเป็นชาวอังกฤษคนแรก ที่เห็นความสำคัญของกำลังอำนาจทางทะเล ทว่าเรือรบที่พระองค์ครอบครองนั้นมีขนาดเล็กเกินไปกว่าที่จะเรียกว่าเป็นกองทัพเรือ (Kemp, 1969, p. 11) อย่างไรก็ตาม การเติบโตการค้าทางทะเลระหว่างอังกฤษและภาคพื้นทวีปยุโรปในช่วงระหว่างคริสต์ศตวรรษที่ 13-16 ประกอบเทคโนโลยีการต่อเรือและการเดินเรือมีความก้าวหน้า รวมถึงธรรมชาติของหลักการทำสงครามได้มีการเปลี่ยนแปลงไป จากการที่เรือขนาดเล็กต้องแล่นเทียบไปยังเรือศัตรูเพื่อทำการรบในระยะประชิดสู่การใช้เรือขนาดใหญ่ที่ติดปืนใหญ่ที่มีความสามารถยิงทำลายข้าศึกจากระยะไกล ทำให้พระเจ้าเฮนรี่ที่ 8 (Henry VIII; ค.ศ. 1509-1547) เล็งเห็นความสำคัญของกำลังอำนาจทางทะเล ส่งผลให้ในรัชสมัยของพระองค์ได้มีการจัดตั้งกองเรือหลวง (Navy Royal) ให้เป็นกำลังรบทางทะเลอย่างถาวร พร้อมทั้งมีการก่อตั้งคณะกรรมการกองทัพเรือ (Navy Board) ภายใต้การกำกับดูแลของพลเรือเอกกิตติมศักดิ์ (Lord High Admiral) เพื่อจัดอบรมนายทหารและบริหารกองทัพเรือที่มีความเป็นทหารอาชีพและขนาดใหญ่โตมากขึ้น การจัดตั้งพลเรือเอกกิตติมศักดิ์และคณะกรรมการกองทัพเรือ

ได้กลายเป็นรากฐานสำคัญที่นำไปสู่การพัฒนาเป็นกองบัญชาการทัพเรือ (The Admiralty) ที่มีหน้าที่บริหารจัดการราชนาวีในปัจจุบัน (Ibid, pp. 13-14)

เมื่อเข้าสู่สมัยของสมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบธที่ 1 (Elizabeth I; ค.ศ. 1533-1603) ได้มีการพัฒนาแนวคิดเกี่ยวกับการใช้กองเรือหลวงเพื่อสร้างจักรวรรดิทางทะเล ที่ถูกเขียนในหนังสือความทรงจำอันทั่วไปและหายาก (General and Rare Memorials) โดยจอห์น ดี (John Dee) หนังสือดังกล่าวถือเป็นครั้งแรกที่มีการกล่าวถึงเป็นลายลักษณ์อักษรเกี่ยวกับแนวคิดจักรวรรดิบริติช แนวคิดดังกล่าวได้รับความสนใจอย่างมากในหมู่ที่ปรึกษาและนายทหารเรือของสมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบธที่ 1 ส่งผลให้มีการผลักดันเรือการจัดตั้งอาณานิคมและขยายขนาดกองเรือรบหลวง ทว่าเป็นความพยายามส่วนใหญ่มาจากภาคเอกชนเป็นหลัก เพราะสมเด็จพระราชินีทรงมองว่าการสร้างจักรวรรดิทางทะเลมีค่าใช้จ่ายที่มหาศาล ยิ่งตามแผนการของดินที่บังคับให้อังกฤษต้องมีกองเรือถึง 6 กอง พร้อมจัดตั้งท่าเรือกระจายอยู่ทั่วโลกอาจจะมีค่าใช้จ่ายสูงถึงปีละ 2 แสนปอนด์ ถือเป็นรายจ่ายที่มากเกินไปในสายตาพระองค์ (Spence, 2016, pp. 25-34) อย่างไรก็ตาม ในรัชสมัยของสมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบธที่ 1 ได้มีการพัฒนาเกี่ยวกับบทบาทของกองทัพเรือผ่านการพัฒนายุทธศาสตร์ทางทะเล (maritime strategy) อย่างก้าวกระโดดที่เกิดขึ้นภายใต้หลักคิดที่มองว่าสามารถใช้กองทัพเรือทำลายเศรษฐกิจของข้าศึก ผ่านการปิดล้อม โจมตีเส้นทางการเดินเรือ และการโจมตีท่าเรือ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายสูงสุดคือการครองทะเล (Sechi, 2020, p. 7) รวมถึงรูปแบบและกระบวนการเรือในการรบที่มีอิทธิพลจนถึงตอนต้นคริสต์ศตวรรษที่ 19 (Kemp, 1969, p. 14)

ต่อมาเมื่อเข้าสู่ช่วงสมัยของลอร์ดโอลิเวอร์ ครอมเวล (Oliver Cromwell) ผู้ดำรงตำแหน่งเป็นลอร์ดพิทักษ์ชาติ (Lord Protector) หรือช่วงเวลาที่ยกเลิกปกครองในลักษณะสาธารณรัฐ ภายหลังสงครามกลางเมืองที่นำไปสู่การประหารชีวิตพระเจ้าชาร์ลส์ที่ 1 (Charles I; ค.ศ. 1600-1649) กองทัพเรือสาธารณรัฐอังกฤษถูกยกระดับอย่างมาก จากการมีบทบาทสำคัญในการเข้ายึดครองไอร์แลนด์ ปราบกบฏสกอต ปิดล้อมกองเรือฝายนิยมกษัตริย์ และการปราบปรามโจรสลัดในขณะเดียวกัน ความเฟื่องฟูของการค้าและการขนส่งสินค้าไปมาระหว่างโลกใหม่และยุโรปที่เฟื่องฟูขึ้นจากการประสบความสำเร็จในการจัดตั้งอาณานิคมในทวีปอเมริกา ทว่ากิจการดังกล่าวถูกผูกขาดโดยบริษัทชาวดัตช์ ที่ไม่เว้นแต่อาณานิคมของอังกฤษเองที่ต้องพึ่งพาเรือสินค้าของดัตช์ในการขนส่งไปมาระหว่างทวีป ส่งผลให้มีการตราพระราชบัญญัติการเดินเรือ (Navigation Acts) ค.ศ. 1651 มีสาระสำคัญคือการทำให้อาณานิคมโพ้นทะเลกลายเป็นวาระของรัฐสภาอังกฤษ และการค้าขายกับอาณานิคมเหล่านั้นเป็นสิทธิขาดของอังกฤษ เพื่อลดการพึ่งพาการใช้เรือสินค้าของต่างชาติและส่งเสริมการพึ่งพาตนเอง รวมถึงการตราพระราชบัญญัตินี้ถือเป็นก้าวสำคัญสู่การสร้างจักรวรรดิอาณานิคมและการสร้างความเป็นเจ้าของอังกฤษในอนาคตอันใกล้ (Spence, 2016, p. 36) ผลลัพธ์

ของการตราพระราชบัญญัติการเดินเรือได้นำไปสู่สงครามระหว่างอังกฤษและดัตช์ในระหว่าง ค.ศ. 1652-1654 จากการที่อังกฤษใช้พระราชบัญญัติดังกล่าวเข้ายึดเรือสินค้าของดัตช์ ต่อมาอังกฤษได้จับมือกับฝรั่งเศสเพื่อทำสงครามกับสเปนในสงครามแองโกล-สเปน (Anglo-Spanish War) ระหว่าง ค.ศ. 1654-1660 ถือเป็นการทำสงครามเพื่อขยายจักรวรรดิอาณานิคมครั้งแรกของอังกฤษ ส่งผลให้กองเรืออังกฤษถูกมองว่ามีความสำคัญต่อการดำเนินนโยบายเพื่อสนองความทะเยอทะยานเพื่อขยายจักรวรรดิอาณานิคม และมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง (Spence, 2016, pp. 36-37)

กองเรือประจำการที่เข้มแข็งที่ถูกพัฒนาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่สมัยพระเจ้าเฮนรีที่ 8 จนถึงสมัยลอร์ดโอลิเวอร์ ครอมเวลล์ได้เป็นมรดกที่ตกทอดสำคัญ ส่งผลให้เมื่อพระเจ้าชาร์ลส์ที่ 2 (Charles II; ค.ศ. 1660-1685) ได้ขึ้นเสวยราชสมบัติ พระองค์ทรงครอบครองเรือรบในประจำการมากถึง 154 ลำ พร้อมกับนายทหารและลูกเรือมากประสบการณ์ ทำให้ใน ค.ศ. 1660 พระองค์ได้ก่อตั้งราชนาวีที่เป็นที่รู้จักกันในปัจจุบันและได้เห็นบทบาทของราชนาวีมีส่วนสำคัญอย่างต่อเนื่องในการทำสงคราม การสร้างจักรวรรดิอาณานิคม ปกป้องการค้าในดินแดนโพ้นทะเล และการสำรวจดินแดนในเอเชีย แอฟริกา และเอเชียตลอดช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 17-18 ภายหลังการสิ้นสุดของสงครามนโปเลียนถือเป็นช่วงเวลาแห่งความรุ่งเรืองและการก้าวสู่จุดสูงสุดของจักรวรรดิบริติชในช่วงระหว่างคริสต์ศตวรรษที่ 19 ถึงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20 หรือเป็นช่วงเวลาที่ถูกเรียกว่า “แพกซ์บริแทนนิกา” (Pax Britannica) ส่งผลให้ราชนาวีได้ดำเนินบทบาทสำคัญที่เปรียบได้กับ “ตำรวจโลก” (world police man) จากการที่ลอนดอนดำเนิน “นโยบายเรือปืน” (Gunboat diplomacy) เพื่อขจัดการค้าทาส ดำเนินการสำรวจ รักษาผลประโยชน์ของจักรวรรดิในต่างแดน และส่งเสริมการค้าเสรี แต่ไม่ได้มีการดำเนินนโยบายเพื่อแสวงหาการยึดครองดินแดนใหม่เพิ่มเติมมากนัก (Preston, 1987, pp. 13-14; Spence, 2016, p. 72) ขณะเดียวกันช่วงเวลาดังกล่าว ถือเป็นจุดสูงที่ราชนาวีที่ไม่มีกองทัพเรือชาติใดสามารถเทียบเท่าได้ทั้งจำนวน บุคลากร เทคโนโลยี และขอบเขตการปฏิบัติการ ความเหนือกว่าของราชนาวีได้ส่งผลให้ราชนาวีกลายเป็นเครื่องมือสำคัญที่ถูกนำมาใช้สร้างความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวและอัตลักษณ์ร่วมของความเป็นบริติชดังที่กล่าวไปในข้างต้น โดยเฉพาะในช่วงระหว่างการแข่งขันอาวุธทางเรือก่อนสงครามโลกครั้งที่ 1 ระหว่างจักรวรรดิบริติชและจักรวรรดิเยอรมัน (Kristensen, 2017, pp. 30-31) เมื่อสหราชอาณาจักรเข้าสู่สงครามโลกทั้งสองครั้ง ราชนาวีได้แสดงให้เห็นว่ามีบทบาทสำคัญต่อความอยู่รอดและชัยชนะในสงครามของสหราชอาณาจักร และพันธมิตรมากเพียงใด ตั้งแต่การมีบทบาทสำคัญในการปิดล้อมจักรวรรดิเยอรมันสู่การเป็นปราการด่านสุดท้ายที่ป้องกันไม่ให้นาซีเยอรมันรุกรานเกาะอังกฤษ

การสิ้นสุดของสงครามโลกครั้งที่สอง ราชนาวีได้ถูกทิ้งไว้ด้วยเรือจำนวนมาก โดยเฉพาะเรือรบที่มีขีดความสามารถในการกิจต่อต้านเรือดำน้ำ การกักขังพลขึ้นบก และการกักขัง (escort

duties) (Ellner, 2006, p. 26) แต่การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก ได้นำมาสู่การลดทอนบทบาทและสถานะความสำคัญของราชนาวิสหราชอาณาจักรลง โดยเฉพาะภาวะเศรษฐกิจถดถอยของสหราชอาณาจักรและการเสื่อมถอยของจักรวรรดิบริติชภายหลังสงครามโลกครั้งที่สอง จนสหราชอาณาจักรได้ถูกลดทอนบทบาทในเวทีโลกและไม่ได้เป็นมหาอำนาจทางทะเลอันดับหนึ่งอีกต่อไป ส่งผลให้ทรัพยากรและความสนใจของชนชั้นนำในลอนดอนที่จะบำรุงรักษาหรือลงทุนกับการสร้างเสริมหรือรักษาราชนาวิให้มีขนาดใหญ่ลดลง จนนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงต่อราชนาวิทีกว่าได้ว่าแทบจะเริ่มต้นที่ที่สงครามได้สิ้นสุดลง จากการทยอยปลดประจำการเรือรบในประเภทของเรือประจัญบานและเรือบรรทุกเครื่องบินที่ถูกใช้งานมายาวนานและล้าสมัย รวมถึงยกเลิกเรือรบที่อยู่ในระหว่างกระบวนการการต่อ เนื่องจากสงครามได้สิ้นสุดลง ทำให้ราชนาวิไม่มีความจำเป็นต้องการเรือรบเพิ่ม แต่การปะทุของสงครามเกาหลีในช่วงต้นทศวรรษที่ 1950 ได้มีการเพิ่มงบประมาณให้แก่ทางราชนาวิเป็นการชั่วคราวและนำไปสู่โครงการพัฒนาเรือฟริเกตสมัยใหม่ (Brown & Moore, 2012)

การเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญที่ส่งผลให้เกิดการปรับลดขนาดและบทบาทของราชนาวิครั้งใหญ่ได้เกิดขึ้นช่วงปลายทศวรรษที่ 1950 ครั้นรัฐบาลของแมคมิลแลนต้องการปรับลดรายจ่ายในงบประมาณกลาโหมและหันไปให้ความสนใจต่อการฟื้นฟูเศรษฐกิจของสหราชอาณาจักร ดังที่เอกสารปกขาว ค.ศ. 1957 หรือ เอกสารทบทวนของแซนด์ดี (Sandys review) ถือเป็นการทบทวนนโยบายการป้องกันเชิงยุทธศาสตร์ครั้งใหญ่และครั้งแรก ตั้งแต่การสิ้นสุดของสงครามโลกครั้งที่สอง เอกสารปกขาวสะท้อนให้เห็นถึงทัศนะของชนชั้นนำในลอนดอนที่เล็งเห็นว่า อิทธิพลของสหราชอาณาจักรในเวทีโลกขึ้นอยู่กับความเข้มแข็งและการส่งออกที่ดี ถ้าปราศจากสิ่งเหล่านี้แล้วเป็นไปไม่ได้ที่สหราชอาณาจักรจะมีกำลังทหารที่เข้มแข็งในระยะยาว ดังนั้นต้องมีการปรับลดงบประมาณกลาโหมเพื่อรักษาความเข้มแข็งทางการเงินและเศรษฐกิจ แต่ในขณะนั้นภัยคุกคามจากคอมมิวนิสต์ยังชัดเจนและโดยตรงต่อสหราชอาณาจักร เอกสารดังกล่าวจึงได้แสดงให้เห็นว่าชนชั้นนำในลอนดอนต้องการหันไปหวังพึ่งอาวุธทันสมัย ได้แก่ ซีปนาวุธและอาวุธนิวเคลียร์ ที่ไม่เพียงแต่เป็นสัญลักษณ์บ่งบอกของการเป็นมหาอำนาจของสหราชอาณาจักรบนเวทีโลก (Spence, 2016, p. 239) แต่ชดเชยการใช้จ่ายงบประมาณกลาโหมจำนวนมากเพื่อรักษากำลังรบขนาดใหญ่ เพราะชนชั้นนำในลอนดอนมองว่ากำลังรบแบบทั่วไปจะมีบทบาทเพียงเล็กน้อยในกรณีที่สงครามแบบเต็มรูปแบบเกิดขึ้น (Mills et al., 2023, pp. 9-11) ทัศนะดังกล่าวได้รวมถึงราชนาวิทีก่อนที่เอกสารดังกล่าวชื่อว่า “ไม่เห็นบทบาทที่ชัดเจนเมื่อสงครามเต็มรูปแบบในระดับโลกแบบปะทุขึ้น” (Cabinet Office, 1957, p. 6) ประกอบกับการทดลองอาวุธนิวเคลียร์ของสหรัฐที่หมู่เกาะบิกินีใน ค.ศ. 1946 ได้ชี้ให้เห็นถึงประสิทธิภาพของอาวุธนิวเคลียร์ว่าสามารถทำลายล้างกองเรือขนาดใหญ่ได้อย่างสิ้นซาก (Brown & Moore, 2012, p. 10)

ผลจากเอกสารดังกล่าวได้ทำให้เกิดการปรับลดขนาดและโครงสร้างของราชนาวีใน ค.ศ. 1958 ได้มีการปรับลดเรือรบประจำการจาก 820 ลำ เหลือ 228 ลำ ส่งผลให้ราชนาวีเหลือเรือรบทุกเครื่องบินเพียง 4 ลำ จากที่เคยมีสูงสุดถึง 57 ลำ ใน ค.ศ. 1945 ในขณะที่กองเรือสำรวจราว 500 ลำถูกขายเพื่อรอกการทำลายและแยกชิ้นส่วน รวมถึงเรือประจัญบานชั้นพระเจ้าจอร์จที่ 5 (King George V Class Battleship) ที่ถูกส่งไปยังกองเรือสำรวจทั้งหมด และมีการปรับลดกำลังพลลงจาก 1,280,000 นาย เหลือ 75,000 นาย (Kemp, 1969, p. 294; Preston, 1987, p. 170) รวมถึงโครงการพัฒนาเรือรบรุ่นใหม่หลายโครงการได้ถูกยกเลิกเพื่อนำทรัพยากรไปใช้กับการพัฒนาเรือดำน้ำตติขีปนาวุธข้ามทวีปพลังนิวเคลียร์ (Ballistic Missile Submarines) (Brown & Moore, 2012, p. 9) ต่อมาในทศวรรษที่ ค.ศ. 1960 ราชนาวีได้ปรับลดขนาดกองเรือเหลือประมาณ 140 ลำ และได้มีการยุบกองเรือทะเลเมดิเตอร์เรเนียนจากการที่ภูมิภาคดังกล่าวได้ถูกลดความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์ ส่งผลให้ตั้งแต่ ค.ศ. 1967 ราชนาวีได้เหลือกองเรือแค่สองกอง ได้แก่ กองเรือตะวันตก (western fleet) มีขอบเขตปฏิบัติการในแอตแลนติกและเมดิเตอร์เรเนียน และกองเรือตะวันออกไกล (far east fleet) ที่ขอบเขตปฏิบัติการลดเหลือแค่ภูมิภาคตะวันออกกลาง ภายหลังนโยบายการล่าถอยจากตะวันออกไกลของสุเอซของรัฐบาลวิลสันในปลายทศวรรษที่ 1960

ภายหลังการจัดทำเอกสารทบทวนความมั่นคง ค.ศ. 1966 ราชนาวีได้เผชิญกับการถูกตัดลดงบประมาณอีกครั้งที่สำคัญ โดยเฉพาะการยกเลิกโครงการเรือรบทุกเครื่องบินรุ่นใหม่ในโครงการ CVA-01 เรือพิฆาตประเภทที่ 82 (type 82 destroyer) และเรือฟริเกตประเภทที่ 19 (type 19 frigate) ตลอดจนมีการปลดประจำการเรือรบทุกเครื่องบินขนาดใหญ่อย่างต่อเนื่องและปิดฐานทัพโพ้นทะเลหลายแห่ง (Brown, 2023, p. 21; Spence, 2016, pp. 247-248) ถือเป็นการลดทอนขีดความสามารถของราชนาวีในการแสดงแสนยานุภาพและสร้างข้อจำกัดต่อการตอบสนองในภาวะผูกพันต่อบทบาทของสหราชอาณาจักรต่อพันธมิตรและเวทีโลก แต่ลอนดอนได้พยายามแสดงให้เห็นว่าการปรับลดขนาดของราชนาวีไม่ได้ส่งผลกระทบต่อภาวะผูกพันและการรักษาผลประโยชน์ในต่างแดนแต่อย่างใด เช่น ปฏิบัติการวินเทจ (Operation Vantage) ใน ค.ศ. 1961 (Speller, 2005, pp. 175-176) ภารกิจลาดตระเวนเบียร์รา (Beira Patrol) ในระหว่าง ค.ศ. 1966-1975 (Spence, 2016, pp. 248-249) เป็นต้น นอกจากนี้ ในช่วงปลายทศวรรษที่ 1950 ถึงทศวรรษที่ 1960 ราชนาวีได้เข้าไปพัวพันกับภารกิจรักษาสันติภาพหรือความขัดแย้งภายในบรรดาอดีตอาณานิคม อย่างไรก็ตาม ใน ค.ศ. 1969 ราชนาวีได้รับการกิจสำคัญต่อจากกองทัพอากาศในฐานะกองทัพที่รับผิดชอบต่อการรักษาขีดความสามารถในการป้องปรามและโจมตีตอบโต้ด้วยอาวุธนิวเคลียร์จากการเข้าประจำการของเรือดำน้ำตติขีปนาวุธข้ามทวีปพลังนิวเคลียร์ ชั้นเรสซาลูชั้นที่พัฒนาขึ้นภายใต้โครงการโพลาลิส (Preston, 1987, pp. 182-183)

เมื่อเข้าสู่ช่วงทศวรรษที่ 1970 ราชนาวีได้ถอนตัวออกจากในตะวันออกไกลเกือบสิ้นเชิง ภายหลังจากปิดฐานทัพแห่งสุดท้ายในอ่าวเปอร์เซียในบาเรนและการส่งมอบฐานทัพบนเกาะสิงคโปร์ให้แก่รัฐบาลสิงคโปร์ใน ค.ศ. 1971 แม้มีความพยายามจะเปิดฐานทัพใหม่ในออสเตรเลีย แต่ด้วยข้อจำกัดทางเศรษฐกิจและงบประมาณกลาโหม ส่งผลให้ข้อเสนอดังกล่าวถูกปิดตกไปโดยรัฐบาลในลอนดอน ทำให้สหราชอาณาจักรคงบทบาทภายในภูมิภาคผ่านการเป็นส่วนหนึ่งของความตกลงการป้องกันประเทศร่วมกันห้าฝ่าย (Spence, 2016, p. 248) และมีการคงหมวดเรือฟริเกตขนาดเล็กไว้ที่ฮ็อกกิงจนถึง ค.ศ. 1976 เฉกเช่นเดียวกับช่วงทศวรรษที่ 1960 ราชนาวีได้เผชิญกับการตัดลดงบประมาณและกำลังพลอย่างต่อเนื่องทั้งจากรัฐบาลพรรคอนุรักษนิยมและพรรคแรงงาน ส่งผลให้ใน ค.ศ. 1976 ราชนาวีได้มีขนาดเล็กที่สุดในรอบ 80 ปี (Preston, 1987, p. 184) และได้มีการปลดประจำการเรือหลวงอาร์ครอยัล (HMS Ark Royal) เรือบรรทุกเครื่องบินขนาดใหญ่ (Fleet carrier) แบบดั้งเดิมลำสุดท้ายในกองเรือใน ค.ศ. 1978 ส่งผลให้ราชนาวีเหลือเพียงแค่เรือบรรทุกเครื่องบินขนาดเล็กแบบดั้งเดิมและแบบที่ใช้อากาศยานขึ้นลงแบบดิ่งประจำการแค่ 2 ลำใน ค.ศ. 1982 ได้แก่เรือหลวงเฮร์มิส (HMS Hermes) และเรือหลวงอินวินซิเบิ้ล (HMS Invincible)

การรับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของแทตเชอร์ใน ค.ศ. 1979 ราชนาวีได้เผชิญกับการตัดลดงบประมาณและกำลังพลครั้งใหญ่อีกครั้ง ที่เทียบเท่าได้กับผลลัพธ์ของเอกสารทบทวนของแซนด์ จากการจัดทำเอกสารทบทวนความมั่นคง ค.ศ. 1981 หรือเอกสารการทบทวนของน็อต (Nott Review) เอกสารดังกล่าวเกิดขึ้นจากความต้องการของรัฐบาลของแทตเชอร์ ที่ต้องการปรับนโยบายความมั่นคงและศักยภาพกองทัพของสหราชอาณาจักรให้สอดคล้องกับความกับภาวะเศรษฐกิจและการเงินที่สหราชอาณาจักรกำลังเผชิญ เพื่อที่เหล่าทัพต่างๆ ของสหราชอาณาจักรสามารถจัดหายุทธโศปกรณ์และดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างให้สอดคล้องกับทรัพยากรที่มี เอกสารดังกล่าวได้ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นเร่งด่วนถึงการจัดหาระบบป้องกันขีปนาวุธพิสัยไกลเพื่อมาทดแทนขีปนาวุธโพลาริสผ่านโครงการไตรเดนและฟื้นฟูกำลังสำรอง (reserve force) เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการป้องกันและสอดคล้องไปกับภัยคุกคามของโซเวียต แต่ทว่าผลลัพธ์ที่ร้ายแรงของเอกสารดังกล่าวคือราชนาวีถูกตัดทอนงบประมาณและกำลังพลมากที่สุดในบรรดาเหล่าทัพด้วยกัน จากการศึกษาที่ต้องเปลี่ยนผ่านไปสู่กองเรือที่มีความสมดุลในจำนวน (balanced fleet) ทำให้ต้องปลดประจำการเรือพิฆาตและเรือฟริเกตที่ล้ำสมัยเพื่อลดการนำเรือเก่าไปปรับปรุงยืดอายุการใช้งาน ครึ่งชีวิต (mid-life modernization) ทำการขายเรือบรรทุกเครื่องบินหนึ่งชั้นอินวินซิเบิ้ลหนึ่งลำที่เพิ่งทำการต่อเสร็จสิ้นให้แก่ออสเตรเลียเพื่อลดรายจ่ายในการบำรุงรักษา ยกเลิกโครงการพัฒนาเรือพิฆาตประเภทที่ 44 (type 44 destroyer) และปลดประจำการเรือยกพลขึ้นบกสองลำ (Brown & Moore, 2012, p. 9) การปรับลดขนาดกองเรือดังกล่าวได้เป็นการลดทอนขีดความสามารถการจัดส่งกำลัง

นอกประเทศ (expeditionary capability) ของสหราชอาณาจักรเป็นอย่างมาก จนส่งผลให้สหราชอาณาจักรไม่สามารถดำเนินภารกิจดังกล่าวได้เพียงลำพังและได้เปลี่ยนผ่านบทบาทของราชนาวีไปสู่การมุ่งเน้นในภารกิจปราบปรามเรือดำน้ำมากขึ้น (Ministry of Defence, 1981, pp. 8-10) รวมถึงได้เสนอให้ตัดทอนงบประมาณที่มอบให้แก่ราชนาวีถึงร้อยละ 57 ส่งผลให้ข้อเสนอของเอกสารการทบทวนของนีออตถือเป็นความเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ครั้งสุดท้ายของราชนาวีก่อนการสิ้นสุดของสงครามเย็น

เอกสารดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าในสายตาของชนชั้นนำในลอนดอนได้มองว่าบทบาทของราชนาวีนั้นมีความสำคัญที่ลดลง จากการที่หันไปพึ่งพาอาวุธนิวเคลียร์ในการป้องปรามภัยคุกคามจากสหภาพโซเวียตมากกว่าสิ่งอื่นใด อย่างไรก็ตาม ผลิตภัณ์จากสงครามหมู่เกาะฟอล์คแลนด์ใน ค.ศ. 1982 ได้ทำให้ชนชั้นนำในลอนดอนเปลี่ยนทัศนคติที่มีต่อราชนาวีและกลับลำในการตัดสินใจตามข้อเสนอของเอกสารทบทวนความมั่นคง ค.ศ. 1981 พร้อมทั้งได้เห็นความสำคัญในบทบาทราชนาวีมากขึ้นในฐานะเครื่องมือรักษาผลประโยชน์และอธิปไตยของชาติ ส่งผลให้ราชนาวียังสามารถรักษาเรือบรรทุกเครื่องบินชั้นอินวินซิเบอริ์ได้ครบทั้งสามลำ นอกจากนี้ยังได้รับงบประมาณเพิ่มมาจำนวนหนึ่งเพื่อชดเชยกับเรือที่สูญเสียไปในสงครามและยกระดับขีดความสามารถการป้องกันทางอากาศในระบบอาวุธของเรือบรรทุกเครื่องบิน เรือพิฆาต และเรือฟริเกตที่ถูกค้นพบว่ามีความอ่อนจนนำไปสู่ความสูญเสียของเรือรบหลายลำในสงครามหมู่เกาะฟอล์คแลนด์ (Mills et al., 2023, pp. 17-18) รวมถึงเรือรบที่ลำสมัยใหม่ส่วนใหญ่ได้ถูกปลดประจำการหรือขายให้ต่างชาติทั้งหมดเมื่อสิ้นทศวรรษ ได้แก่ เรือพิฆาตชั้นเค้าท์ตี้ (County-class) เรือฟริเกตประเภทที่ 12 (type 12 Frigate) เรือฟริเกตชั้นเลนเดอร์ (Leander-class) (Preston, 1987, pp. 219-221)

จากช่วงเวลาตั้งแต่ภายหลังการสิ้นสุดของสงครามโลกจนถึงการสิ้นสุดของสงครามเย็น ทำให้ผู้ศึกษาได้ข้อสรุปแบบในภาพรวมว่า ถือเป็นช่วงเวลาถดถอยของราชนาวีที่เกิดจากการเสื่อมสลายของจักรวรรดิและภาวะเศรษฐกิจถดถอยของสหราชอาณาจักรเป็นสำคัญ ส่งผลให้ราชนาวีได้เปลี่ยนบทบาทจากเครื่องมือสำคัญในการสนับสนุนลัทธิล่าอาณานิคมและรักษาจักรวรรดิบริติชให้คงอยู่ด้วยกองเรือขนาดใหญ่ที่กระจายอยู่ทั่วทุกมุมโลก ได้เปลี่ยนผ่านไปสู่กองเรือขนาดเล็กที่มุ่งเน้นไปที่การมีขีดความสามารถในการป้องปรามทางนิวเคลียร์และกองเรือของสหภาพโซเวียตเป็นหลัก (Ibid, p. 183) แต่เพื่อให้เห็นภาพที่ชัดเจนขึ้น ผู้ศึกษาสามารถสรุปบทบาทของราชนาวีในตลอดช่วงสงครามเย็นได้ว่าสามารถจัดแบ่งออกได้เป็น 3 บทบาทที่สำคัญนอกเหนือจากการปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ต่างแดนของสหราชอาณาจักรที่ถือเป็นบทบาทพื้นฐานที่เป็นมาตลอด ดังต่อไปนี้

บทบาทแรกและบทบาทสำคัญที่สุดของราชนาวีในช่วงสงครามเย็น คือ การรักษาขีดความสามารถในการป้องปรามนิวเคลียร์ของสหราชอาณาจักร ผ่านเรือดำน้ำดีดซีปนาวุธข้ามทวีปพลังนิวเคลียร์ที่ติดตั้งซีปนาวุธโพลาลิส ดังที่ผู้ศึกษาได้กล่าวไปในข้างต้นว่าราชนาวีได้รับบทบาทดังกล่าวต่อจากกองทัพอากาศหลวง (Royal Airforce) ใน ค.ศ. 1969 ส่งผลให้สหราชอาณาจักรเป็นเครื่องมือสำคัญในการรับประกันความมั่นคงของสหราชอาณาจักร แต่ในขณะเดียวกัน ผู้ศึกษาได้ตั้งข้อสังเกตว่า การได้รับบทบาทให้รักษาขีดความสามารถในการป้องปรามนิวเคลียร์ของสหราชอาณาจักร ได้ยืนยันความสำคัญลำดับต้นๆ ของราชนาวีมีต่อยุทธศาสตร์ความมั่นคงของสหราชอาณาจักร ทว่าบทบาทดังกล่าวได้กลายเป็นข้อจำกัดทางงบประมาณในการพัฒนาขีดความสามารถและการดำเนินภารกิจด้านอื่นๆ ของราชนาวีจากการที่ชนชั้นนำในลอนดอนได้นำทรัพยากรไปลงกับโครงการพัฒนานิวเคลียร์และเรือดำน้ำดีดซีปนาวุธข้ามทวีปพลังนิวเคลียร์

บทบาทที่สอง คือ บทบาทของสหราชอาณาจักรต่อนาโตที่ถือเป็นหัวใจสำคัญในนโยบายต่างประเทศของสหราชอาณาจักรภายหลังการสิ้นสุดของสงครามโลกครั้งที่สอง แน่นนอนว่าภารกิจสำคัญนาโตคือภาระผูกพันต่อขีดความสามารถทางนิวเคลียร์ นอกเหนือจากนั้นบทบาทของราชนาวีในนาโต ประกอบด้วย 4 ภารกิจหลัก ได้แก่

- การปิดล้อมและป้องปรามกำลังรบผิวน้ำและใต้น้ำของสหภาพโซเวียตในบริเวณมหาสมุทรแอตแลนติก ถือว่าเป็นภารกิจสำคัญของราชนาวีตลอดช่วงเวลาของสงครามเย็น
- การเสริมกำลังในพื้นที่ทางตอนเหนือของนอร์เวด้วยกำลังรบพิเศษคอมมานโดจำนวน 3 กองพล บทบาทนี้ถือเป็นหนึ่งในบทบาทที่สำคัญของราชนาวีที่มีต่อนาโตเมื่อเข้ากลางทศวรรษที่ 1970 บทบาทนี้ได้เริ่มถูกตั้งคำถาม ภายหลังรัฐบาลของคิลลาฮานตัดสินใจยกเลิกโครงการจัดหาเรืออู่ลำเลียงพลสะเทินน้ำสะเทินบก (amphibious transport dock) จำนวน 2 ลำ (Cabinet Office, 1975, p. 114) บทบาทนี้ได้เกิดข้อจำกัดมากขึ้นภายหลังการจัดทำเอกสารการทบทวนของน็อตที่บันทึกข้อคิดความสามารถการจัดส่งกำลังนอกประเทศ ทว่าการกลับลำในการตัดสินใจของรัฐบาลภายหลังสงครามหมู่เกาะฟอล์คแลนด์ได้ทำให้สหราชอาณาจักรยังสามารถรักษาทะยานี้ แต่ประสิทธิภาพของบทบาทดังกล่าวยังเป็นข้อกังขาจากการที่ราชนาวีตัดสินใจขายเรือหลวงเฮอริมิสให้แก่อินเดียใน ค.ศ. 1984 โดยที่ไม่มีการจัดหาเรือรบใหม่เพื่อมาทดแทนบทบาทเรือบรรทุกเฮลิคอปเตอร์ (Landing Helicopter Dock) ของเรือหลวงเฮอริมิส (Dorman, 1999, p. 172)

- การกิจปราบปรามเรือดำน้ำให้กับหมวดเรือบรรทุกเครื่องบินของนาโต้ด้วยกำลังรบผิวน้ำและกำลังทางอากาศ ราชนาวิกได้ยกระดับความสำคัญนี้มากขึ้นตั้งแต่หลังช่วงปลายทศวรรษที่ 1950 เมื่อราชนาวิกได้ทยอยปลดประจำการเรือบรรทุกเครื่องบินแบบดั้งเดิม ทำให้ขีดความสามารถของราชนาวิกครั้งหนึ่งถูกให้ความสำคัญไปที่ภารกิจในการปราบปรามเรือดำน้ำ (Kemp, 1969, p. 299) บทบาทนี้ถูกให้ความสำคัญมากขึ้นในช่วงทศวรรษที่ 1980 ดังที่เอกสารการทบทวนของน็อตได้เน้นย้ำความสำคัญในการยกระดับขีดความสามารถของภารกิจปราบปรามเรือดำน้ำผ่านการจัดหาเรือฟริเกตประเภทที่ 23 (type 23 frigate) เฮลิคอปเตอร์ และตอร์ปิโดรุ่นใหม่ (Ministry of Defence, 1981, p. 10) การยกระดับดังกล่าวสอดคล้องไปกับการปรับเปลี่ยนยุทธวิธีของกองทัพเรือสหรัฐที่ให้ความสำคัญขีดความสามารถในการโจมตี (offensive posture) (Dorman, 1999, p. 172)
- การเสริมกำลังแก๊งเรือนาโต้เพื่อรักษาเส้นทางเดินเรือระหว่างทวีปอเมริกาเหนือและภาคพื้นทวีปยุโรป

และบทบาทสุดท้าย คือ การสถาปนาหรือรักษาการปรากฏตัวของสหราชอาณาจักรในภูมิภาคต่างๆ ทั่วโลก บทบาทดังกล่าวได้ถูกลดทอนความสำคัญภายหลังการเสื่อมอิทธิพลของสหราชอาณาจักรและการเสื่อมสลายของจักรวรรดิบริติช จนกล่าวได้ว่ากลายเป็นเป้าหมายรองลงมาของราชนาวิก แต่มักถูกใช้กองบัญชาการกองทัพเรือเป็นเหตุผลเพื่อโน้มน้าวเจ้าหน้าที่ระดับสูงในรัฐบาลถึงการปรับลดขนาดกองเรือ สำหรับรูปแบบภารกิจที่สนับสนุนบทบาทดังกล่าวสามารถจัดแบ่งออกเป็นสองรูปแบบ ได้แก่ รูปแบบแรก คือ การส่งกำลังรบไปประจำการในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งอย่างถาวร เช่น การลาดตระเวนอาร์มิลลา (Armillar patrol) ในอ่าวเปอร์เซีย เป็นต้น และรูปแบบที่สอง คือ การจัดส่งหมวดเรือรบที่ส่วนใหญ่ผู้นำโดยเรือบรรทุกเครื่องบินไปยังภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก แต่บทบาทการรักษาการของสหราชอาณาจักรในภูมิภาคต่างๆ ถือเป็นภารกิจที่ใช้ทรัพยากรมหาศาลจากการที่ต้องหมุนเวียนเรือรบที่ราชนาวิกมีอยู่อย่างจำกัดเข้าไปยังพื้นที่ต่างๆ ที่ต้องการ (Dorman, 1999, p. 173) นอกจากนี้ ผู้ศึกษาได้ตั้งข้อสังเกตจากรูปแบบภารกิจที่สอง บทบาทของเรือบรรทุกเครื่องบินในราชนาวิกได้ผูกโยงอยู่กับความสนใจต่อภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก สังเกตได้จากภายหลังการถอนตัวจากทางตะวันออกของสุเอซและหันมาสนใจกับยุโรปมากขึ้น ราชนาวิกได้ถูกขนขึ้นนำในลอนดอนปีบั้งคั้งให้ทยอยปลดประจำการเรือบรรทุกเครื่องบินจนกระทั่งขีดความสามารถ จนสามารถสังเกตเห็นได้ตั้งแต่ช่วงทศวรรษที่ 1970 และปรากฏให้เห็นอย่างเด่นชัด ในเอกสารการทบทวนของน็อตที่ปีบั้งคั้งให้ราชนาวิกมีเรือบรรทุกเครื่องบินได้เพียงสองลำ นอกจากนี้เรือบรรทุกเครื่องบินชั้นอินวินซิเบิ้ลที่มาทดแทน ได้มีขนาดที่เล็กลงและขีดความสามารถในการขนอากาศยานที่ลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับเรือที่

ปลดประจำการไป ทำให้ขีดความสามารถและกำลังรบเรือบรรทุกเครื่องบินถูกจำกัดและถดถอยอย่างต่อเนื่อง จนหายไปอย่างสิ้นเชิงใน ค.ศ. 2011

เมื่อเข้าสู่ทศวรรษที่ 1990 การล่มสลายของสหภาพโซเวียต และรัฐคอมมิวนิสต์ในยุโรป ตะวันออก ถือเป็นสัญลักษณ์ในการสิ้นสุดของสงครามเย็น และสร้างความเปลี่ยนแปลงต่อสภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ครั้งสำคัญ ตั้งแต่การสิ้นสุดของสงครามโลกครั้งที่สอง ทำให้ชนชั้นนำในลอนดอนได้มีการประเมินสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง แล้วปรากฏว่าไม่มีภัยคุกคามที่ชัดเจนและโดยตรงต่อสหราชอาณาจักร ส่งผลให้ชนชั้นนำในลอนดอนในช่วงทศวรรษที่ 1990 หันไปลดการใช้จ่ายงบประมาณทางกลาโหมที่ลดลงจากร้อยละ 3.98 ของ GDP ใน ค.ศ. 1990 ลดลงเหลือร้อยละ 2.42 ของ GDP ใน ค.ศ. 1999 (Kirk-Wade, 2023, p. 8) ทว่าราชนาวิถือเป็นเหล่าทัพที่ได้รับผลกระทบน้อยที่สุดจากการสิ้นสุดของสงครามเย็น เริ่มจากการจัดทำเอกสารทบทวนทางยุทธศาสตร์ใน ค.ศ. 1990 หรือ เอกสารทบทวนทางเลือกแห่งการเปลี่ยนแปลง (Options for change) สะท้อนให้เห็นทัศนคติของชนชั้นนำในขณะนั้น ที่ประเมินสภาพแวดล้อมได้เข้าสู่ “ยุคแห่งการปันผลสันติภาพ” (the peace dividend) (Mills et al., 2023, p. 19) ส่งผลให้เอกสารชิ้นนี้เสนอการลดงบประมาณทางกลาโหมและปรับโครงสร้างกองทัพทุกเหล่าทัพให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมใหม่ กองทัพบกได้ตกเป็นเป้าหมายสำคัญในการปรับลดงบประมาณและกำลังพลครั้งนี้ สำหรับราชนาวิ เอกสารดังกล่าวได้เสนอให้มีการปรับลดขนาดกองเรือพิฆาตและฟริเกตเหลือเพียง 40 ลำ ปรับลดขนาดกองเรือดำน้ำเหลือ 16 ลำ ยกเลิกโครงการจัดหาเรือดำน้ำพลังงานดีเซล ปรับลดจำนวนเครื่องบินลาดตระเวนทางทะเลลงร้อยละ 15 และลดจำนวนบุคลากรเหลือ 6 หมื่นคน (Brown & Moore, 2012, p. 9; Brown, 2023, pp. 212-213; Mills et al., 2023, p. 20) ทำให้ในภาพรวมแล้วราชนาวิถูกทิ้งไว้กับบทบาทและลักษณะเดิมเฉกเช่นกับช่วงสงครามเย็น แต่มีขนาดที่เล็กลง (Dorman, 1999, p. 174)

อย่างไรก็ดี สงครามอ่าวเปอร์เซียครั้งที่หนึ่งในเดือนสิงหาคม ค.ศ. 1990 และสงครามกลางเมืองในยูโกสลาเวียใน ค.ศ. 1992 ได้ทำให้การประเมินสภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ตามเอกสารทบทวนยุทธศาสตร์ใน ค.ศ. 1990 ถูกวิพากษ์วิจารณ์ถึงความน่าเชื่อถือของการประเมินดังกล่าว จนต้องมีการจัดทำเอกสารทบทวนยุทธศาสตร์หลังสงครามเย็นขึ้นมาอีกฉบับใน ค.ศ. 1994 ที่ให้ความสำคัญโดยเฉพาะต่อการทบทวนการใช้จ่ายงบประมาณกลาโหม ส่งผลให้ราชนาวิถูกปรับลดบุคลากรลงอีก 1,900 นายภายในสิ้นปี ค.ศ. 1994 (Brown, 2023, p. 214) ต่อมาใน ค.ศ. 1995 ได้มีการเผยแพร่เอกสาร BR1806 หรือ เอกสารรากฐานหลักนิยมทางทะเลของบริติช (the fundamental of British maritime doctrine) ที่ชี้ให้เห็นความสำคัญของอำนาจทางทะเลต่อบทบาทและอิทธิพลของสหราชอาณาจักรภายใต้ความเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ที่เกิดขึ้นภายหลังการสิ้นสุดของสงครามเย็นเป็นอย่างมาก ทำให้เอกสาร BR1806 ชี้ให้เห็นเพิ่มเติมว่า

กำลังทหารของสหราชอาณาจักรจะเข้าไปพัวพันกับความขัดแย้งทางทหารน้อยกว่าบทบาททางการทูตที่จะมีความสำคัญมากขึ้น โดยเฉพาะภารกิจรักษาสันติภาพและสงครามจำกัด (limited war) (Directorate of Naval Staff Duties, 1995) ส่งผลให้บทบาทหลักของราชนาวีได้มุ่งเน้นไปที่การแสดงแสนยานุภาพและการสงครามนอกประเทศ (expeditionary warfare) เพื่อตอบสนองต่อบทบาทดังกล่าวราชนาวีต้องให้ความสำคัญต่อหน่วยงานหลัก (core unit) ต่อไปนี้ เพื่อตอบสนองต่อบทบาทดังกล่าว เรือบรรทุกเครื่องบิน หน่วยสำหรับปฏิบัติการภารกิจสะเทินน้ำสะเทินบก (amphibious forces) และเรือดำน้ำติดขีปนาวุธข้ามทวีปพลังนิวเคลียร์ รวมถึงเพื่อสนับสนุนภารกิจของหน่วยงานหลัก หน่วยงานสนับสนุนประกอบไปด้วย เรือพิฆาตต่อต้านอากาศยาน เรือฟริเกต เรือสำหรับภารกิจต่อต้านสงครามทุ่นระเบิด (Mine Warfare) และกองบินทหารเรือ (Ibid) ทำให้เอกสาร BR1806 เป็นครั้งแรกที่สะท้อนให้เห็นว่าทัศนคติของชนชั้นนำในลอนดอน ที่ให้ความสำคัญกับขีดความสามารถมากกว่าจำนวนของยุทธโศปกรณ์ ดังที่เป็นหลักการปรากฏในเอกสารการทบทวนของนีออต ใน ค.ศ. 1981 หรือเอกสารในลักษณะเดียวกัน ที่มุ่งเน้นไปที่การกำหนดจำนวนเรือรบที่ราชนาวีควรมีในประเภทต่างๆ (Dorman, 1999, pp. 175-176) รวมถึงได้ชี้ชัดว่าบทบาทของราชนาวีในหลังสงครามเย็นได้มุ่งไปในทิศทางใด

ต่อมาในปลายทศวรรษที่ 1990 ได้มีการจัดทำเอกสารทบทวนยุทธศาสตร์ทางความมั่นคงครั้งใหญ่อีกครั้งหนึ่งที่เกิดขึ้นใน ค.ศ. 1998 หรือช่วงของรัฐบาลแบลร์ที่กำลังมีการปรับเปลี่ยนการดำเนินนโยบายต่างประเทศและความมั่นคงครั้งใหญ่ เอกสารดังกล่าวมีชื่อว่า การทบทวนยุทธศาสตร์กลาโหม (Strategic Defence Review) ค.ศ. 1998 ได้สะท้อนการประเมินสภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ของชนชั้นนำในลอนดอนที่มองว่า มีความไม่แน่นอนและเกิดจากภัยคุกคามที่มีจุดศูนย์กลางหลายจุด (multi-centric threats) และถือเป็นเอกสารฉบับแรกที่สะท้อนให้เห็นว่าชนชั้นนำในลอนดอนมองว่าการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีมีผลต่อยุทธศาสตร์ทางทหาร ขีดความสามารถและประสิทธิภาพของปฏิบัติการ (Mills et al., 2023, p. 24) ส่งผลให้เอกสารดังกล่าวได้ชี้ให้เห็นข้อสรุปสองประการ ได้แก่ ความจำเป็นในการผลักดันกองกำลังรบนอกประเทศที่สามารถเคลื่อนพลได้อย่างรวดเร็ว (rapidly deployable expeditionary force) ที่มีความสามารถในการรับมือภัยคุกคามได้ทุกระดับทุกพื้นที่ในโลก และการประสานงานระหว่างผู้เชี่ยวชาญของสามเหล่าทัพมาใช้เพื่อดึงประสิทธิภาพของปฏิบัติการให้สูงสุด ในขณะเดียวกันต้องกำจัดการซ้ำซ้อนของเหล่าทัพ (Ibid)

เพื่อตอบสนองต่อข้อสรุปดังกล่าว เอกสารดังกล่าวได้ชี้ว่าต้องมีการปรับบทบาทของราชนาวีจากการทำสงครามทะเลเปิด (open-ocean warfare) ไปสู่ปฏิบัติการพิทักษ์กำลังรบ (Force protection) และปฏิบัติการตามแนวขอบฝั่ง ส่งผลให้มีการประกาศถึงโครงการพัฒนาเรือบรรทุก

เครื่องบินรุ่นใหม่ (Future Aircraft Carrier programme; CVF) จำนวน 2 ลำ ที่มีศักยภาพสามารถขนอากาศยานประเทศต่างๆ ได้มากถึง 50 ลำ ที่มาพร้อมกับอากาศยานปีกคงที่รุ่นใหม่ (fixed-wing aircraft) จากโครงการเครื่องบินขับไล่โจมตีร่วม (Joint Strike Fighter program) หรือต่อมาคือเครื่องบินขับไล่ F-35 เรือบรรทุกเครื่องบินลำใหม่จะเข้าประจำการอย่างรวดเร็วที่สุดใน ค.ศ. 2012 และมาแทนที่เรือบรรทุกเครื่องบินชั้นอินวินซิเบิ้ลทั้งสามลำที่เริ่มทยอยปลดประจำการ ซึ่งเรือบรรทุกเครื่องบินจากโครงการ CVF คือ เรือบรรทุกเครื่องบินชั้นออลิชาเบธ ถือเป็นเรือบรรทุกเครื่องบินขนาดใหญ่ที่สุดของราชนาวีตั้งแต่การปลดประจำการเรือบรรทุกเครื่องบินชั้นออดาเซียส (Audacious class) ในช่วงทศวรรษที่ 1970 รวมถึงได้ยืนยันการจัดหาเรือดำน้ำโจมตีนิวเคลียร์ชั้นแอสตู (Astute class) เพื่อมาทดแทนเรือดำน้ำรุ่นเก่าจำนวน 3 ลำ

นอกจากนี้ได้ประกาศถึงการปรับปรุงให้ทันสมัยของกองกำลังสะเทินน้ำสะเทินบกของราชนาวี การจัดหาเรือเพิ่มสำหรับกองเรือสนับสนุนของราชนาวี ได้แก่ เรือขนน้ำมัน เรือพยาบาล และเรือสำหรับภารกิจต่อต้านสงครามทุ่นระเบิด และการปรับปรุงเรือดำน้ำแบบปกติให้มีขีดความสามารถในการยิงขีปนาวุธร่อนนำวิถีระยะไกลโทมาฮอว์ก (Tomahawk) ใดๆ ก็ดี เอกสารดังกล่าวได้ประกาศถึงการลดขนาดของราชนาวี จากการปรับลดจำนวนเรือพิฆาตและเรือฟริเกตจาก 35 ลำ ให้เหลือ 32 ลำ ลดจำนวนเรือดำน้ำจาก 12 ลำ ให้เหลือ 10 ลำ และลดบุคลากรลงอีก 1,400 นาย (Ibid, pp. 36-37) ภายหลังจากตีพิมพ์เอกสารเอกสารทบทวนยุทธศาสตร์กลาโหมที่แสดงถึงความต้องการปลดประจำการเรือพิฆาตประเภทที่ 42 (Type 42 destroyer) ใน ค.ศ. 1999 ราชนาวีได้ประกาศถึงความต้องการจัดหาเรือพิฆาตประเภทที่ 45 (Type 45 destroyer) มาทดแทนเรือพิฆาตประเภทที่ 42 ที่เปรียบได้กับกระดูกสันหลังของกองเรือผิวน้ำ จำนวน 12 ลำ (House of Commons Public Accounts Committee, 2009, p. 1) จากความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวที่เกิดขึ้นตลอดช่วงทศวรรษที่ 1990 ทำให้ผู้ศึกษามองว่าราชนาวีได้รับผลกระทบจากการสิ้นสุดของสงครามเย็นน้อยมาก เมื่อเปรียบเทียบกับเหล่าทัพอื่น แม้ได้ถูกปรับลดให้มีขนาดเล็กลง แต่ได้มีโครงการต่างๆ เพื่อยกระดับความสามารถของเรือรบให้มีความทันสมัยสอดคล้องไปกับเทคโนโลยี ภารกิจ และบทบาทที่เปลี่ยนแปลง

เมื่อเข้าสู่ช่วงทศวรรษที่ 2000 ขนชั้นนำในลอนดอนหันไปให้ความสนใจต่ออารยระดับขีดความสามารถในการรับมือกับสงครามอสมมาตร (Asymmetric Warfare) และปฏิบัติต่อต้านการก่อการร้าย เป็นผลมาจากสงครามต่อต้านก่อการร้ายที่ได้นำไปสู่ปฏิบัติการทางทหารของนาโต้ในอัฟกานิสถานใน ค.ศ. 2001 และปฏิบัติการทหารต่ออิรักนำโดยสหรัฐฯ ใน ค.ศ. 2003 ความสนใจดังกล่าวได้เริ่มปรากฏให้เห็นในเอกสารทบทวนยุทธศาสตร์กลาโหมฉบับปรับปรุง ค.ศ. 2002 (Mills et al., 2023, p. 26) ใน ค.ศ. 2003 ราชนาวีได้แสดงบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในปฏิบัติการทหาร

ต่ออิรักนำโดยสหรัฐฯ ผ่านการจัดส่งหมวดเรือบรรทุกเครื่องบินเข้าไปครองน่านน้ำและทำการสนับสนุนกองกำลังภาคพื้นจากชายฝั่ง (Brown, 2023, p. 244) รวมถึงกองกำลังนาวิกโยธินของราชนาวีได้ถูกดึงเข้าไปใช้ในภารกิจรักษาความสงบในของนาโตในอัฟกานิสถาน แต่ในเอกสารปกขาวฉบับใหม่ ค.ศ. 2003 หรือเอกสารปกขาวเรื่องการส่งมอบความมั่นคงในโลกแห่งความเปลี่ยนแปลง (Delivering Security in a Changing World) ที่มุ่งเน้นไปที่การยกระดับขีดความสามารถของเหล่าทัพให้สอดคล้องกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ภายใต้ทัศนะของชนชั้นนำในลอนดอนที่มองว่าเหล่าทัพต่างๆ ของสหราชอาณาจักรจะเผชิญกับภารกิจที่หลากหลายและขอบเขตกว้างมากขึ้น ที่เกิดขึ้นจากภารกิจรักษาสันติภาพและภารกิจต่อต้านการก่อการร้าย จนอาจจะทำให้ไม่สามารถตอบสนองต่อเหตุการณ์ฉุกเฉินต่างๆ ในทุกที่ได้ ในขณะที่เดียวกันทุกเหล่าทัพต้องเตรียมตัวรับมือกับสงครามอสมมาตรจากตัวแสดงที่เป็นรัฐและไม่ใช่อรัฐมากขึ้น รวมถึงความพร้อมรับมือกับการที่ตัวแสดงเหล่านี้พร้อมจะใช้อาวุธอานุภาพทำลายล้างสูง (weapon of mass destruction) ส่งผลให้นามาสู่ข้อสรุปให้มีการลดขนาดปฏิบัติการที่สหราชอาณาจักรสามารถดำเนินการได้ เพื่อนำมาสู่การดำเนินการรับมือสงครามอสมมาตรและปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้ายได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น (Mills et al., 2023, p. 26) ในภาพรวมผู้ศึกษาตั้งข้อสังเกตว่าเอกสารฉบับนี้ไม่ได้นำมาซึ่งความเปลี่ยนแปลงใดมากนัก จนกล่าวได้ว่าเป็นการรายงานความก้าวหน้าและปรับปรุงกรอบที่ถูวางไว้ในเอกสารทบทวนยุทธศาสตร์กลาโหม ค.ศ. 1998

นอกจากนี้ การจัดทำเอกสารดังกล่าวสอดคล้องไปกับแนวคิดความสามารถในการเปิดใช้งานเครือข่าย (Network Enabled Capability) กล่าวคือ ยกระดับประสิทธิภาพของกองทัพผ่านการใช้ระบบสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ (Ministry of Defence, 2003, p. 11) ส่งผลให้มีการตัดลดงบประมาณในการจัดหา พัฒนา หรือปลดประจำการยุทโธปกรณ์ของเหล่าทัพต่างๆ สำหรับราชนาวีเอกสารฉบับดังกล่าวได้มีการยืนยันการจัดซื้อเรือบรรทุกเครื่องบินลำใหม่ทั้ง 2 ลำตามที่เอกสารทบทวนยุทธศาสตร์กลาโหม ค.ศ. 1998 ประกาศไว้ แต่ในขณะเดียวกันราชนาวีได้เผชิญกับการปรับลดขนาดและปลดประจำการยุทโธปกรณ์เก่า จากการปรับลดขนาดเรือพิฆาตและเรือฟริเกตเหลือ 25 ลำ ส่งผลให้มีการลดการจัดหาเรือพิฆาตประเภทที่ 45 จากที่มีการประกาศไว้ในตอนแรกที่ 12 ลำ เหลือ 8 ลำ ลดจำนวนเรือฟริเกตประเภทที่ 23 จาก 16 ลำ เหลือ 13 ลำ ลดจำนวนเรือดำน้ำจาก 12 ลำ เหลือ 8 ลำ ลดจำนวนเรือสำหรับภารกิจต่อต้านสงครามทุ่นระเบิด และลดบุคลากรอีก 1,500 นาย (Ibid, p. 7)

อย่างไรก็ดี การเกิดวิกฤตเศรษฐกิจใน ค.ศ. 2008 ได้กลายเป็นเหตุการณ์สำคัญที่ส่งผลให้ชนชั้นนำในลอนดอนได้ถูกบีบบังคับให้มีการตัดสินใจปรับลดงบประมาณกลาโหมครั้งใหญ่ ดังที่ปรากฏในเอกสารทบทวนยุทธศาสตร์ความมั่นคงและกลาโหม ค.ศ. 2010 (Strategic Defence and

Security Review 2010) ถือเป็น การปรับลดงบประมาณและกำลังพลครั้งใหญ่ที่สุดของราชนาวิกัปตันตั้งแต่การสิ้นสุดของสงครามเย็น ในภาพรวม เอกสารดังกล่าวได้กำหนดให้มีการปรับลดงบประมาณกลาโหมถึงร้อยละ 8 และราชนาวิกัปตันเป็นเหล่าทัพที่ได้รับผลกระทบมากที่สุดจากการต้องปลดประจำการเรือรบหลายลำ โดยที่ไม่มีเรือรบมาทดแทนจนนำไปสู่ช่องว่างในขีดความสามารถ (capability gaps) ได้แก่ การปรับลดกำลังรบผิวน้ำของราชนาวิกัปตันเหลือ 19 ลำ จากการปลดประจำการหลวงอาร์ครอยัล เรือฟริเกตประเภทที่ 23 และเรือที่ลำสมัยรุ่นอื่นๆ ที่ยังประจำการพร้อมกับการปลดประจำการอากาศยานขึ้นลงแนวดิ่งที่มีประจำการอยู่ในราชนาวิกัปตันทั้งหมด รวมถึงได้มีการปรับลดกำลังพลของราชนาวิกัปตันอีก 5000 นาย และมีการดึงเรือหลวงอิลลัสเทรียส (HMS Illustrious) และเรือหลวงโอเชียน (HMS Ocean) ออกจากการประจำการเพื่อไปทำการศึกษาว่าเรือรบลำใดเหมาะสมกับชนและปฏิบัติการด้วยเฮลิคอปเตอร์ (Cabinet Office, 2010b, pp. 22-23) ก่อนที่จะมีการปลดประจำการเรือหลวงอิลลัสเทรียสใน ค.ศ. 2014 การปรับลดยุทธโศปกรณ์และกำลังพลดังกล่าวได้กระทบต่อขีดความสามารถของราชนาวิกัปตันเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการสูญเสียขีดความสามารถทั้งหมดของหมวดเรือบรรทุกเครื่องบินจนลดทอนขีดความสามารถในการแสดงแสนยานุภาพและการปรากฏทางเรือของราชนาวิกัปตัน แม้มีความพยายามจัดตั้งหน่วยกำลังรบนอกประเทศร่วม (joint expeditionary force) ขึ้นมาแทนที่และรักษาขีดความสามารถในการตอบสนองต่อวิกฤตการณ์ต่างๆ ในโลก อย่างไรก็ตามก็ตีเอกสารชิ้นนี้ยืนยันถึงการนำเรือฟริเกตประเภทที่ 26 (type 26 frigate) มาทดแทนเรือฟริเกตประเภทที่ 23

ต่อมา การผนวกโครเมียของรัสเซียใน ค.ศ. 2014 ในสายของชนชั้นนำในลอนดอนเหตุการณ์ดังกล่าวได้เป็นหมุดหมายสำคัญที่นำไปสู่การเปลี่ยนต่อสภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ครั้งใหญ่ตั้งแต่การสิ้นสุดของสงครามเย็น เมื่อชนชั้นนำในลอนดอนได้หันกลับมามองรัสเซียเป็นภัยคุกคามอีกครั้ง ดังที่ปรากฏในเอกสารทบทวนยุทธศาสตร์กลาโหมและความมั่นคง ค.ศ. 2015 (Strategic Defence and Security Review 2015) ถือเป็นเอกสารฉบับแรกที่มีการนำประเด็นความมั่นคงแห่งชาติและ (National Security Strategy) และประเด็นเกี่ยวกับกลาโหมมารวมอยู่ภายใต้เอกสารฉบับเดียวกัน เอกสารดังกล่าวได้มีการชี้ว่า รัสเซียเป็นตัวแสดงที่เป็นภัยคุกคามโดยตรงต่อสหราชอาณาจักรและพันธมิตร จากการที่รัสเซียมีพฤติกรรมก้าวร้าว มุ่งสู่การเป็นรัฐอำนาจนิยม และถูกรอบงำด้วยกระแสชาตินิยม จนนำไปสู่การผนวกโครเมียของรัสเซียอย่างผิดกฎหมายและปราศจากการยอมรับจากนานาชาติ (Cabinet Office, 2015, p. 18) รวมถึงได้มีการเน้นย้ำว่าภัยคุกคามต่อสหราชอาณาจักร ยังมาจากการก่อการร้ายรูปแบบต่างๆ เช่น กลุ่มหัวรุนแรง ผู้ก่อการร้าย ตัวแสดงที่เป็นรัฐและไม่ใช่อำนาจ นอกเหนือได้ชี้ให้เห็นความสำคัญของเทคโนโลยีที่ส่งผลให้ภัยคุกคามมีความยากลำบากมากขึ้นในการรับมือและระเบียบโลกอันมีกฎระเบียบเป็นรากฐานกำลังพังทลาย (Mills et

al., 2023, p. 37) เอกสารฉบับนี้ได้มีการประกาศถึงการยกระดับขีดความสามารถของราชนาวิ เช่น การเพิ่มจำนวนเรือฟริเกต การเพิ่มบุคลากรอีก 400 นาย การจัดหาเรือดำน้ำติดซีปนาวุธข้ามทวีป พลังนิวเคลียร์รุ่นใหม่เข้ามาประจำการ เป็นต้น (Cabinet Office, 2015, pp. 30-31) แต่เอกสารฉบับนี้ไม่ได้ให้ความสนใจต่อราชนาวิเป็นพิเศษ ถ้าเปรียบเทียบกับเอกสารการทบทวนแบบบูรณาการที่ผู้ศึกษากำลังจะกล่าวถึงในหัวข้อถัดไป

หากกล่าวโดยสรุป การสิ้นสุดของสงครามเย็นไม่ได้นำมาซึ่งความเปลี่ยนแปลงในสถานะและบทบาทของราชนาวิ จนกระทั่งการเข้ามาของรัฐบาลพรรคแรงงานใน ค.ศ. 1997 ที่ได้เห็นบทบาทของราชนาวิที่มีความสำคัญมากขึ้น ในฐานะเครื่องมือชิ้นสำคัญที่ช่วยให้สหราชอาณาจักรสามารถเล่นบทบาทนำและขยายอิทธิพลของตนเองในเวทีโลกจากการที่ลอนดอนพยายามแสวงหาบทบาทเข้าไปจัดการเหตุการณ์ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นทั่วโลกผ่านการแทรกแซงทางการทหารและภารกิจรักษาสันติภาพ ดังที่ได้ปรากฏในเนื้อหาของเอกสารทบทวนยุทธศาสตร์กลาโหม ค.ศ. 1998 และแนวทางการต่างประเทศใหม่ที่ผู้ศึกษากล่าวถึงในบทที่ 2 แต่ทว่าการให้ความสำคัญแก่ราชนาวิของชนชั้นนำในลอนดอนทำให้ภาวะผูกพันที่เพิ่มขึ้นของราชนาวิสวนทางกับขนาดกำลังรบของราชนาวิที่มีขนาดเล็กลงเรื่อยๆ จนเริ่มกลายเป็นข้อจำกัดสำคัญต่อการตอบสนองต่อบทบาทดังกล่าว อย่างไรก็ตาม วิกฤตการเงินใน ค.ศ. 2008 ราชนาวิได้ถูกตัดลดงบประมาณและกำลังพล ส่งผลให้เกิดการลดทอนขีดความสามารถของราชนาวิในหลายด้าน โดยเฉพาะการปลดประจำการเรือหลวงอาร์ครอยัลและอากาศยานขึ้นลงแนวดิ่งทั้งหมดก่อนเวลาอันควร ทำให้ภารกิจของหมวดเรือบรรทุกเครื่องบินหายไปจากราชนาวิอย่างสิ้นเชิง จนลดทอนขีดความสามารถในการแสดงยานุภาพและสร้างข้อจำกัดให้แก่ชนชั้นนำในลอนดอนในการตอบสนองต่อภาวะผูกพันและการรักษามลประโยชน์แห่งชาติในต่างแดน ตัวอย่างเช่น การแทรกแซงทางการทหารของนาโตในลิเบีย ค.ศ. 2011 ได้สร้างข้อจำกัดให้แก่ทางลอนดอนอย่างมากในการบังคับใช้เขตห้ามบิน (Ellwood, 2013a, pp. 22-23)

4.2 สถานะและบทบาทของราชนาวิภายใต้โกลบอลบริเตน

ใน ค.ศ. 2016 ประชาชนชาวสหราชอาณาจักรได้ตัดสินใจออกจากการเป็นสมาชิกของสหภาพยุโรปหรือเหตุการณ์เบร็กซิต ดังที่ผู้ศึกษาได้พยายามเสนอไปในบทที่ผ่านมามาว่า เพื่อตอบสนองต่อความไม่ชัดเจนและการขาดเตรียมพร้อมต่อเบร็กซิต ชนชั้นนำในลอนดอนได้เริ่มผลักดันแนวคิดโกลบอลบริเตนขึ้นมาในช่วงรัฐบาลของเมย์ ก่อนที่จะได้ถูกยกระดับเป็นยุทธศาสตร์ในช่วงรัฐบาลของจอห์นสัน จากการเผยแพร่เอกสาร 2 ชิ้นในเดือนมีนาคม ค.ศ. 2021 ที่กำหนดทิศทางการดำเนินนโยบายต่างประเทศและความมั่นคง รวมถึงทิศทางในการลงทุนและยกระดับขีดความสามารถด้าน

ต่างๆ ได้แก่ เอกสารชิ้นแรก คือ เอกสารการทบทวนแบบบูรณาการ ที่ผู้ศึกษาได้กล่าวถึงไปในบทที่ผ่านมาว่า สะท้อนถึงทัศนะของชนชั้นนำในลอนดอน ที่ต้องการผลักดันบทบาทของสหราชอาณาจักรให้กลับมามีความสำคัญในโลกอีกครั้ง รวมถึงสหราชอาณาจักรควรจะทำอย่างไรต่อผลประโยชน์และภัยคุกคามที่เปลี่ยนแปลง ภายใต้สภาพแวดล้อมในเวทีระหว่างประเทศของทศวรรษที่ 2030 สำหรับส่วนที่สำคัญที่สุดของเอกสารฉบับนี้คือการระบุถึงอย่างชัดเจนว่า รัสเซียเป็นภัยคุกคามโดยตรงที่สุดของสหราชอาณาจักร และจีนเป็นคู่แข่งโดยระบบ รวมถึงยอมรับถึงการกลับมาที่มีความสำคัญของภูมิภาคอินโด-แปซิฟิก และเอกสารชิ้นที่สอง คือ เอกสารการป้องกันประเทศฯ จัดทำขึ้นโดยกระทรวงกลาโหม สำหรับสาระสำคัญของเอกสารดังกล่าวคือ การวางกรอบดำเนินการว่าเหล่าทัพต่างๆ ของสหราชอาณาจักรควรรับมือความเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์เชิงยุทธศาสตร์ (strategic landscape) ในทศวรรษที่ 2030 และความทะเยอทะยานในบทบาทระดับโลกของสหราชอาณาจักร (Brooke-Holland, 2021, pp. 2-3) แต่เหนือสิ่งอื่นใด คือ เอกสารทั้งสองได้ยอมรับว่า สหราชอาณาจักรเป็น “ชาติทางทะเล” (maritime national) จากการที่ความรุ่งโรจน์และความมั่นคงของสหราชอาณาจักรขึ้นอยู่กับความมั่นคงทางทะเล (Cabinet Office, 2021a, p. 7; Ministry of Defence, 2021a, p. 48) และถือเป็นการยกประเด็นทางทะเลกลับมาที่มีความสำคัญอีกครั้งในยุทธศาสตร์ระดับชาติ

จากเอกสารทั้งสองชิ้นในข้างต้น ทำให้ผู้ศึกษาได้ข้อสรุปว่า ความสำเร็จโกลบอลบริเตนขึ้นอยู่กับดำเนินการแสวงหาบทบาทนำและรักษาการมีปฏิสัมพันธ์อย่างยั่งยืนกับตัวแสดงและกิจกรรมสำคัญต่างๆ ในโลก เพื่อในท้ายที่สุดแล้วการดำเนินนโยบายลักษณะดังกล่าวจะสามารถนำพาสหราชอาณาจักรกลับไปสู่การมีบทบาทสำคัญในโลก นอกจากนี้จากการตีความเอกสารดังกล่าวทำให้ผู้ศึกษามองเห็นหลักการสองประการที่เกิดขึ้นจากเอกสารดังกล่าว เพื่อนำไปสู่การผลักดันให้โกลบอลบริเตนประสบความสำเร็จตามทัศนะนี้ ได้แก่ หลักการแรก ยุทธศาสตร์โกลบอลบริเตนต้องการผลักดันให้สหราชอาณาจักรต้องเล่นบทบาทส่งเสริมและปกป้องค่านิยมสากลอย่างเปิดเผยและเชิงรุก สำหรับในหลักการที่สอง เพื่อการมีประสิทธิภาพสูงสุดของยุทธศาสตร์โกลบอลบริเตน สหราชอาณาจักรต้องไม่โดดเดี่ยวตนเองและต้องพยายามผลักดันความร่วมมือที่มีประสิทธิภาพกับรัฐที่มีแนวคิดเดียวกัน ไปพร้อมกับการแสดงบทบาทนำในทุกครั้งเท่าที่จะเป็นไปได้ จากข้อสรุปและการตีความของผู้ศึกษาทำให้เกิดคำถามที่สำคัญว่า ราชนาวิมีส่วนอย่างไรต่อการผลักดันให้โกลบอลบริเตนประสบความสำเร็จ

จากบทบาทของราชนาวินับตั้งแต่การสิ้นสุดของสงครามโลกครั้งที่สองจวบจนถึงปัจจุบันที่ผู้ศึกษาได้ทำการนำเสนอไปในหัวข้อที่ผ่านมา อันได้แก่ การปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ต่างแดนของสหราชอาณาจักร การรักษาขีดความสามารถในการป้องปรามนิวเคลียร์ของสหราชอาณาจักร บทบาทในการสนับสนุนภารกิจของนาโต้และพันธมิตรภายใต้การผูกพันของสหราชอาณาจักร และ

การสถาปนาและรักษาปรากฏตัวของสหราชอาณาจักร บทบาทในลักษณะนี้ถือเป็นการแสดงออกถึงอำนาจแข็ง ในขณะที่เดียวกัน ราชนาวิสามารถถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือในส่งเสริมการเผยแพร่อำนาจเหนี่ยวนำ เช่น การส่งเสริมและยกระดับความสัมพันธ์ใกล้ชิดระหว่างรัฐ การส่งเสริมกติกาสากลว่าด้วยเสรีภาพทางการเดินเรือ เป็นต้น จากบทบาทของราชนาวิข้างต้น ประกอบกับข้อสรุปของเอกสารทั้งสองฉบับ ทำให้กล่าวในอีกนัยยะหนึ่งได้ว่า ราชนาวิเป็นหนึ่งในเครื่องมือสำคัญของลอนดอนที่สามารถแสดงให้เห็นถึงพันธมิตร หุ้นส่วน และศัตรู ว่าสหราชอาณาจักรพร้อมที่จะแสดงบทบาทนำ และปกป้องค่านิยมที่นานาชาติต่างให้การยอมรับ

ยกตัวอย่าง เช่น มาตรการสร้างความเชื่อมั่นและการกระทำเชิงสัญลักษณ์ ที่นำเสนอสหราชอาณาจักรในฐานะประเทศเสรีนิยมทางทะเล (liberal maritime nation) ที่พร้อมที่จะแสดงบทบาทนำในการส่งเสริมและปกป้องกติกาสากลที่กำลังถูกท้าทายจากตัวแสดงบางตัว (Germond, 2021) ราชนาวิได้แสดงให้เห็นสิ่งนี้ในเหตุการณ์เผชิญหน้าระหว่างเรือหลวงดีเฟนเดอร์ (HMS Defender) เรือพิฆาตประเทศที่ 45 ของราชนาวิกกับกองเรือรัสเซียในน่านน้ำไครเมียที่ถือเป็นอาณาเขตของยูเครนตามกฎหมายระหว่างประเทศ (BBC, 2021b) การกระทำดังกล่าวของราชนาวิถือเป็นการแสดงความเต็มใจของสหราชอาณาจักรในการปกป้องเสรีภาพทางการเดินเรือ รวมถึงสร้างความเชื่อมั่นกับยูเครนในฐานะหุ้นส่วนและพันธมิตร เช่นเดียวกับการดำเนินนโยบายหันเหสู่ภูมิภาคอินโด-แปซิฟิกของลอนดอน ราชนาวิถือเป็นกุญแจสำคัญ ต่อการสถาปนาการปรากฏตัวภายในภูมิภาคของสหราชอาณาจักรและสร้างความเชื่อมั่นให้กับหุ้นส่วนและพันธมิตรต่อภาวะผูกพันของสหราชอาณาจักรที่มีต่อความรุ่งโรจน์และความมั่นคงของภูมิภาค ผ่านการจัดส่งหมวดเรือบรรทุกเครื่องบินและเรือตรวจการณ์ไกลฝั่งเข้ามาภายในภูมิภาค โดยเฉพาะการจัดส่งเรือบรรทุกเครื่องบินไม่เพียงแต่เป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับหุ้นส่วนและพันธมิตร แต่ยังเป็นการแสดงให้เห็นถึงจุดยืนเชิงรุกของสหราชอาณาจักรในฐานะผู้เล่นทางทะเลระดับโลก (global maritime player) รวมถึงราชนาวิเป็นเครื่องมือสำคัญตอบสนองต่อภัยคุกคามที่ถูกระบุโดยชนชั้นนำในลอนดอน อันได้แก่ รัสเซียและจีน จากการที่ตัวแสดงทั้งสองได้พยายามท้าทายกติกาสากล จากการเข้าอ้างสิทธิในพื้นที่ทางทะเล เช่น น่านน้ำบริเวณไครเมีย ทะเลจีนใต้ เป็นต้น

จากความสำคัญของราชนาวิในฐานะเครื่องมือขึ้นสำคัญในยุทธศาสตร์โกลบอลบริเตนที่ผู้ศึกษาได้พยายามชี้ให้เห็น ได้ส่งผลให้ชนชั้นนำในลอนดอนได้เพิ่มทรัพยากรและงบประมาณเพื่อขยายขนาดของราชนาวิให้สอดคล้องไปกับบทบาท ภาวะผูกพัน และสภาพแวดล้อมแห่งการแข่งขันในทศวรรษที่ 2030 ดังที่จอห์นสันได้กล่าวไว้

“เราจะใช้จ่ายประมาณกลาโหมที่เพิ่มขึ้น เพื่อฟื้นคืนสถานะของสหราชอาณาจักรในฐานะอำนาจทางทะเลแถวหน้าของยุโรป... หากมีนโยบายหนึ่งที่เสริมความแข็งแกร่งให้กับสหราชอาณาจักรในทุกแง่มุมเท่าที่จะเป็นไปได้ นั่นคือการต่อเรือเพิ่มให้ราชนาวิก” (Prime Minister's Office, 2020)

(We shall use our extra defence spending to restore Britain's position as the foremost naval power in Europe... If there was one policy which strengthens the UK in every possible sense, it is building more ships for the Royal Navy.)

คำมั่นข้างต้นได้สะท้อนถึงการให้ความสำคัญของชนชั้นนำในลอนดอนที่มีต่อราชนาวิกในปัจจุบัน ส่งผลให้ในเอกสารทบทวนแบบบูรณาการและเอกสารการป้องกันประเทศฯ มุ่งเน้นไปที่การยกระดับขีดความสามารถและขยายขอบเขตการปฏิบัติการของราชนาวิก มีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

- 1) เพิ่มจำนวนเรือรบผิวน้ำจาก 19 ลำ เป็น 24 ลำ ภายในต้นหรือกลางทศวรรษที่ 2030 (Childs, 2021, p. 4) และยกระดับขีดความสามารถด้านต่างๆ ของราชนาวิก โดยเฉพาะการที่ของกองเรือขนาดเล็กอย่างราชนาวิกสามารถตอบสนองเชิงยุทธศาสตร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านการจัดการและวิจัยเรือรบและยุทโธปกรณ์ที่มีความทันสมัย ได้แก่
 - เพิ่มงบประมาณในการลงทุนกับอุตสาหกรรมต่อเรือปีละ 1.7 พันล้านปอนด์ต่อปี (Ministry of Defence, 2021a, p. 50)
 - เรือฟรีเกตประเภทที่ 26 หรือ โกลบอลคอมแบต (Global Combat Ship) จำนวน 8 ลำ ในฐานะเรือฟรีเกตที่มีภารกิจมุ่งเน้นไปการปราบปรามเรือดำน้ำและรับผิดชอบในฐานะเรือคุ้มกันในหมวดเรือบรรทุกเครื่องบิน (Ministry of Defence, 2017a, p. 21; 2021a, p. 50) เรือฟรีเกตชั้นนี้จะมาแทนเรือฟรีเกตประเภทที่ 23 ที่ประจำการมายาวนานเกือบ 30 ปี
 - เรือฟรีเกตประเภทที่ 31e (Type 31e Frigate) จำนวน 5 ลำ ในฐานะเรือฟรีเกตอเนกประสงค์และมีรากฐานการออกแบบมาจากเรือฟรีเกตประเภทที่ 26 เรือฟรีเกตชั้นนี้จะมาแทนเรือฟรีเกตประเภทที่ 23 ที่ประจำการมายาวนานเกือบ 30 ปี รวมถึงเรือฟรีเกตชั้นนี้ได้มีการพัฒนาสำหรับส่งออกไปประเทศพันธมิตร (Ministry of Defence, 2021a, p. 50)
 - เรือฟรีเกตประเภทที่ 32 (Type 32 Frigate) รุ่นใหม่ที่ถูกรออกแบบมาสำหรับภารกิจปกป้องน่านน้ำ รักษาการปรากฏตัวในต่างแดน และสนับสนุนแนวคิดกองกำลังตอบโต้ชายฝั่ง (Littoral Response Group) (Ibid) แต่เรือฟรีเกตประเภทนี้ยังอยู่ในขั้นตอนการออกแบบ

- เรือพิฆาตประเทศที่ 83 (Type 83 destroyer) เรือพิฆาตรุ่นใหม่ถูกอกให้มาแทนที่เรือพิฆาตประเภทที่ 45 และจะเข้าประจำการในช่วงประมาณปลายทศวรรษที่ 2030
- พัฒนากองเรือมีความเป็นอัตโนมัติมากขึ้นและสามารถปรับตัวเข้ากับเทคโนโลยีอุบัติใหม่ขึ้นได้โดยง่าย
- เรือดำน้ำตติขีปนาวุธข้ามทวีปพลังนิวเคลียร์ชั้นเดรดนอต (Dreadnought class) จำนวน 4 ลำ ที่เข้ามาประจำการแทนที่เรือดำน้ำตติขีปนาวุธข้ามทวีปพลังนิวเคลียร์ชั้นแวนการ์ด (Vanguard class) อย่างเร็วสุดในช่วงต้นทศวรรษที่ 2030 (Cabinet Office, 2021a, p. 77) เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการป้องปรามนิวเคลียร์ของสหราชอาณาจักรให้เท่าทันกับเทคโนโลยี มีการคาดการณ์ว่าจะใช้จ่ายงบประมาณกลาโหมที่ร้อยละ 6.4-8.5 ของทศวรรษที่ 2020-2030 เพื่อโครงการพัฒนาและต่อเรือดำน้ำชั้นเดรดนอต (Dempsey, 2021)
- ยืนยันการจัดการเรือดำน้ำจู่โจมพลังนิวเคลียร์ชั้นแอสตูจำนวน 7 ลำ และเงินสนับสนุนในโครงการพัฒนาเรือดำน้ำพลังนิวเคลียร์รุ่นใหม่ที่จะประจำการในครึ่งหลังของคริสต์ศตวรรษนี้ (Ministry of Defence, 2021a, p. 49)
- การจัดหาเรือในภารกิจสนับสนุนด้านโลจิสติกส์เพิ่มเติม 3 ลำ เพื่อยกระดับขีดความสามารถของราชนาวีในการปฏิบัติการระดับโลก โดยเฉพาะหมวดเรือบรรทุกเครื่องบินสามารถปฏิบัติการได้อย่างเป็นอิสระมากขึ้น
- จัดหาเครื่องบินขับไล่เอฟ-35 ประเภทบี ให้ครบ 48 เครื่องภายใน ค.ศ. 2025 เพื่อยกระดับขีดความสามารถการปฏิบัติการของเรือบรรทุกเครื่องบินให้ถึงขีดสุด แต่เครื่องบินดังกล่าวเป็นการแบ่งใช้ระหว่างราชนาวีและกองทัพอากาศหลวง (Cabinet Office, 2021a, p. 102)
- การพัฒนาระบบต่อต้านทุ่นระเบิดทางทะเล (Mine Hunting Capability) อัตโนมัติร่วมกับฝรั่งเศส (Ministry of Defence, 2021a, p. 48)
- ลงทุนมากกว่า 4 พันล้านปอนด์ เพื่อยกระดับกองกำลังสะเทินน้ำสะเทินบกผ่านการพัฒนากองกำลังคอมมานโดแห่งอนาคต (future commando force) และปรับปรุงเรือสนับสนุนชั้นเบย์ (Bay Class support ship) ให้มีขีดความสามารถจู่โจมพื้นที่ชายฝั่ง (littoral strike capability) ที่รุนแรงและว่องไวมากขึ้น เพื่อสนับสนุนภารกิจของกองกำลังพิเศษ (Ibid)

- พัฒนาขีดความสามารถในการเฝ้าระวังมหาสมุทรแบบหลายบทบาท (Multi-Role Ocean Surveillance capability) เพื่อปกป้องโครงสร้างพื้นฐานสำคัญใต้ทะเล เช่น สายเคเบิลใต้ทะเล
 - พัฒนาขีปนาวุธต่อต้านเรือรบรุ่นใหม่เพื่อมาทดแทนขีปนาวุธต่อต้านเรือรบฮาร์พูน (Harpoon ship to ship missiles)
- 2) การขยายขอบเขตของการปฏิบัติการแนวหน้า (Forward presence) ได้แก่
- ราชนาวิกเรือรบการปรากฏตัวทางเรือในระดับโลกด้วยเรือรบ เรือดำน้ำ กะลาสี และนาวิกโยธินด้วยจำนวนที่มากขึ้น (Ibid)
 - เรือตรวจการณ์ไกลฝั่งจะถูกส่งไปยังภูมิภาคอินโด-แปซิฟิก และดินแดนโพ้นทะเลของสหราชอาณาจักร ได้แก่ ฟอล์คแลนด์ ยิบรอลต้า และดินแดนโพ้นทะเลในแคริบเบียน เพื่อให้เรือพิฆาตและเรือฟริเกตสามารถไปปฏิบัติการกิจอื่น (Ibid, p. 49)
 - กองกำลังตอบโต้ชายฝั่งจะถูกส่งออกไปปฏิบัติการเพื่อสนับสนุนภารกิจของหมวดเรือบรรทุกเครื่องบินใน ค.ศ. 2023
 - กองกำลังตอบโต้ชายฝั่งจะถูกจัดส่งเข้าไปยังภูมิภาคยูโร-แอตแลนติกใน ค.ศ. 2021 (Ibid, p. 49) และภูมิภาคอินโด-แปซิฟิกใน ค.ศ. 2023 รวมถึงเรือฟริเกตประเภทที่ 31 จะถูกส่งเข้าไปประจำการยังภูมิภาคอินโด-แปซิฟิกในปลายทศวรรษนี้ (Ibid, p. 32)

อย่างไรก็ดี ท่ามกลางการลงทุนมหาศาลต่อราชนาวิกที่เพิ่มขึ้นภายใต้ยุทธศาสตร์โกลบอลบริเตน การลงทุนดังกล่าวได้ถูกวิพากษ์วิจารณ์จากหลายฝ่ายว่าน้อยเกินไปในการส่งมอบขีดความสามารถของราชนาวิกให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์และภัยคุกคาม แต่อย่างน้อยในมุมมองของเจ้าหน้าที่ระดับสูงของราชนาวิก ได้มองเป็นสัญญาณที่ดีจากชนชั้นนำในลอนดอนที่เปลี่ยนท่าทีต่อราชนาวิก ภายหลังจากตัดถอนงบประมาณและขีดความสามารถนานนับทศวรรษ (Childs, 2021, p. 4) แต่ถ้าพิจารณาถึงสถานการณ์และปัจจัยต่างๆ ในปัจจุบัน โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจ ผู้ศึกษาได้มองเห็นความท้าทายต่อการยกระดับขีดความสามารถของราชนาวิกให้กลับมาสู่การเป็นกองทัพเรือแถวหน้าของยุโรป ได้แก่

- 1) ความท้าทายในเรื่องของทรัพยากรและงบประมาณ ทรัพยากรและงบประมาณที่สามารถนำมาใช้กับแผนการยกระดับขีดความสามารถของราชนาวิกคิดเป็นร้อยละ 14 ของงบประมาณประจำปีของกลาโหม (Nuss, 2022, p. 60) ถ้าเกิดสถานการณ์ที่รัฐบาลต้องจำใจตัดลดงบประมาณ ไม่ว่าจะสาเหตุที่นั้นเกิดจากมาตรการรัดเข็มขัด การเปลี่ยน

ลำดับความสำคัญ หรือสาเหตุอื่นๆ ยังไม่นับรวมถึงการที่โครงการพัฒนาต่างๆ อาจจะใช้งบประมาณเกินกว่าที่ตั้งไว้ แผนการดังกล่าวอาจจะตกเป็นเป้าหมายในการตัดงบประมาณ โดยเฉพาะโครงการจัดหาและพัฒนาเรือรบรุ่นใหม่อาจจะตกเป็นเป้าในลำดับแรกๆ ส่งผลให้เกิดการลดถอนจำนวนเรือรบที่ต้องการจัดหา เช่น กรณีของเรือพิฆาตประเภทที่ 45 ในตอนแรกได้มีการตั้งเป้าในการจัดหาไว้ 12 ลำ แต่ด้วยงบประมาณในการพัฒนาและวิจัยที่พุ่งสูงขึ้นไปมากกว่า 6 พันล้านปอนด์ รวมถึงโครงการมีความล่าช้าและเรือรบมีการปรับราคาสูงขึ้น ส่งผลให้มีการปรับลดลงจำนวนเรือที่ราชนาวีต้องการจัดหาจาก 12 ลำ เหลือเพียง 6 ลำ (Lombardi & Rudd, 2013, pp. 11-112) เป็นต้น กรณีดังกล่าวอาจจะเกิดขึ้นซ้ำอีกครั้ง ในโครงการพัฒนาเรือรบรุ่นใหม่ในปัจจุบัน

- 2) ความท้าทายในช่องว่างของขีดความสามารถ ที่เกิดขึ้นจากการปลดประจำการเรือรบรุ่นเก่าโดยไม่มีเรือรบรุ่นใหม่เข้ามาทดแทน และความล่าช้าในการประจำการเรือรบรุ่นใหม่ จากเอกสารการป้องกันประเทศฯ ได้แสดงให้เห็นถึงเจตจำนงในการปลดประจำการเรือฟริเกตประเภทที่ 23 ที่มีอายุมากที่สุดจำนวน 2 ลำ ได้แก่ เรือหลวงมอนมัท (HMS Monmouth)(Allison, 2021) และเรือหลวงมอนโทส (HMS Montrose) (Royal Navy, 2023) ทั้งที่เรือฟริเกตประเภทที่ 26 ยังไม่พร้อมประจำการ จากคำกล่าวของรัฐมนตรีกระทรวงกลาโหม เบน วอลล์เชซ (Ben Wallace) ต่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ต่อสถานะของเรือฟริเกตประเภทที่ 26 ในตุลาคม ค.ศ. 2022 ได้แสดงให้เห็นว่าโครงการเรือรบดังกล่าวได้ล่าช้ากว่ากำหนดการไปถึง 12 เดือน และใช้งบประมาณเกินกว่าที่คาดการณ์ไว้ 233 ล้านปอนด์ (Forces News, 2022) ถ้าราชนาวีตัดสินใจปลดประจำการเรือฟริเกตประเภทที่ 23 เพิ่มเติม และเรือฟริเกตประเภทที่ 26 ยังไม่พร้อมประจำการภายในกลางทศวรรษนี้ อาจส่งผลให้กองเรือพิฆาตและเรือฟริเกตของราชนาวีลดลงเหลือเพียง 16 ลำ ใน ค.ศ. 2026 (Nuss, 2022, pp. 59-60) การเกิดช่องว่างในขีดความสามารถอาจจะไม่เพียงเกิดขึ้นแค่ในเรือรบผิวน้ำ แต่อาจจะรวมถึงเรือประเภทอื่นๆ ในราชนาวี เช่น เรือสำรวจ เรือสำหรับภารกิจต่อต้านสงครามทุ่นระเบิด เรือโลจิสติก เป็นต้น จาก ค.ศ. 2022 ราชนาวีได้ปลดประจำการเรืออื่นๆ เพิ่มเติมอีก 5 ลำโดยที่ไม่มีเรือเข้ามาทดแทนในภารกิจดังกล่าว (Navylookout, 2023) การเกิดช่องว่างในขีดความสามารถจะเป็นการบั่นถอนขีดความสามารถของราชนาวีในการตอบสนองสถานการณ์ต่างๆ มากขึ้น เนื่องจากการขาดแคลนเรือ ดังที่ปรากฏให้เห็นจากการหันมาพึ่งพาเรือตรวจการณ์ไกลฝั่งในภารกิจต่างๆ มากขึ้นและตลอดการรุกรานยูเครนของรัสเซีย ได้ส่งผลให้เรือรบผิวน้ำเกือบทั้งหมดของราชนาวีติดพันภารกิจในพื้นที่ยูโร-แอตแลนติก

- 3) ความท้าทายจากการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่อาจนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงลำดับความสำคัญทางยุทธศาสตร์ ซึ่งอาจนำไปสู่การบ่อนทำลายแผนหรือปรับลดการยกระดับขีดความสามารถของราชนาวี เช่น การเปลี่ยนรัฐบาลที่มาจกพรรคอื่น

4.3 ราชนาวีภายใต้โกลบอลบริเตน

การเชื่อมความสำคัญอย่างต่อเนื่องของราชนาวีในสายตาของชนชั้นนำในลอนดอน ตั้งแต่การสิ้นสุดของสงครามโลกครั้งที่สองที่เกิดขึ้นจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีในการทำสงคราม การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ ภาวะเศรษฐกิจถดถอย และการเสื่อมสลายของจักรวรรดิ ได้ส่งผลให้ชนชั้นนำในลอนดอน ลดอนขีดความสามารถของราชนาวีอย่างต่อเนื่อง ดังที่ปรากฏในเนื้อหาของเอกสารทบทวนของแซนด์ใน ค.ศ. 1957 เอกสารการทบทวนของนีออต ค.ศ. 1981 และเอกสารทบทวนยุทธศาสตร์ความมั่นคงและกลาโหม ค.ศ. 2010 ถือเป็นเอกสารความมั่นคงขึ้นสำคัญที่สะท้อนให้เห็นความเสื่อมของราชนาวีในสายตาชนชั้นนำ ที่พร้อมจะยอมปรับลดขีดความสามารถของราชนาวีเพื่อสนองเป้าหมายบางอย่าง อย่างไรก็ตาม ผู้ศึกษาได้ชี้ให้เห็นว่า ภายใต้รัฐบาลของจอห์นสันและยุทธศาสตร์โกลบอลบริเตน ที่ต้องการแสวงหาบทบาทที่สำคัญและเพิ่มอิทธิพลของสหราชอาณาจักรในเวทีโลก ได้นำราชนาวีกลับมาสู่แถวหน้าของการต่างประเทศและความมั่นคงของสหราชอาณาจักรอีกครั้งหนึ่ง

การเผยแพร่เอกสารสองฉบับใน ค.ศ. 2021 ได้แก่ เอกสารการทบทวนแบบบูรณาการและเอกสารการป้องกันประเทศฯ ถือเป็นเอกสารส่งสัญญาณที่สำคัญ ต่อการยกระดับความสำคัญของราชนาวีในสายตาของชนชั้นนำในลอนดอน ตลอดจนเอกสารดังกล่าวได้ชี้ให้เห็นว่าราชนาวีคือเครื่องมือสำคัญต่อการส่งมอบยุทธศาสตร์โกลบอลบริเตน และได้มีการกำหนดกรอบยกระดับขีดความสามารถของราชนาวีภายในทศวรรษ ค.ศ. 2030 เพื่อให้พร้อมรับมือความเปลี่ยนแปลงในสภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์และภัยคุกคาม การยกระดับขีดความสามารถดังกล่าว เช่น การประจำการเรือรบรุ่นใหม่ และการพัฒนาซีปนาวุธต่อต้านเรือรบรุ่นใหม่ เป็นต้น ทว่าผู้ศึกษาได้มองเห็นความท้าทายต่อการยกระดับขีดความสามารถของราชนาวี 3 ประการ ได้แก่ ความท้าทายในเรื่องของทรัพยากรและงบประมาณ ความท้าทายเรื่องช่องว่างในขีดความสามารถ ที่เกิดขึ้นจากการปลดประจำการเรือรบรุ่นเก่าโดยไม่มีเรือรบรุ่นใหม่เข้ามาทดแทน ความล่าช้าในการประจำการเรือรบรุ่นใหม่ และความท้าทายจากการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ทำให้ประเด็นนี้ยังต้องติดตามกันต่อไปว่า ความฝันของจอห์นสันที่จะนำพาราชนาวีให้กลับมาสู่การเป็นกองทัพอเรือแถวหน้าของยุโรปจะเป็นอย่างไร

บทที่ 5

บทวิเคราะห์และสรุปผลการศึกษา

การปรากฏตัวขึ้นมาของแนวคิด “โกลบอลบริเตน” มักถูกกล่าวถึงจากสื่อและนักวิชาการ บางกลุ่มว่าเป็นการตอบสนองต่อเบร็กซิตโดยรัฐบาลสหราชอาณาจักร แต่ผู้ศึกษาได้มองเห็นต่างออกไปและพยายามโต้แย้งว่าโกลบอลบริเตนเป็นมากกว่าการตอบสนองต่อเบร็กซิต ดังที่ปรากฏในสมมุติฐานของผู้ศึกษาที่ตั้งไว้ว่า มันคือการส่งสัญญาณเด่นชัดถึงการที่สหราชอาณาจักรจะเพิ่มบทบาทของตนเองมากขึ้นในระดับโลกและเป็นไปเพื่อตอบสนองต่อภัยคุกคามในปัจจุบัน เพื่อยืนยันถึงข้อโต้แย้งดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงได้หยิบยกกรอบการศึกษาแนวคิดสังคมนิยมคลาสสิกใหม่ของ ริปลส์แมน ทาเลียเฟอร์โร และโลเบลล์ที่ปรากฏในหนังสือ Neoclassical Realism, the State, and Foreign Policy ซึ่งผู้ศึกษาได้เลือกแนวทางการเมืองของการประเมินของภัยคุกคามและได้แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ระดับคือ

1) ภัยคุกคามในระดับระบบ

หากวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องและทัศนคติของชนชั้นนำ โดยเฉพาะทัศนคติของบอริส จอห์นสัน อดีตรัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศในรัฐบาลของเมย์ช่วงระหว่าง ค.ศ. 2016-2018 และนายกรัฐมนตรีช่วงระหว่างค.ศ. 2019-2021 ช่วงเวลาที่แนวคิดโกลบอลบริเตนได้เริ่มปรากฏและพัฒนาขึ้นมา โดยผู้ศึกษาได้เปรียบจอห์นสันเหมือนสถาปนิกที่อยู่เบื้องหลังการผลักดันแนวคิดดังกล่าว จากสโลแกนให้กลายเป็นมหายุทธศาสตร์ ที่รวมเอาทั้งมิติของการทหาร การทูต และเศรษฐกิจให้เป็นรูปเป็นร่าง ดังที่แนวคิดสังคมนิยมคลาสสิกใหม่ได้เสนอไว้ ทำให้ในเบื้องต้นผู้ศึกษามองว่าโกลบอลบริเตนคือ เป็นการดำเนินนโยบายเชิงรุกที่สะท้อนความทะเยอทะยานด้วยการใช้เครื่องมือทุกชิ้นที่รัฐมีอยู่ เพื่อสุดท้ายแล้วนำไปสู่การเพิ่มอิทธิพลและบทบาทสำคัญของสหราชอาณาจักรในเวทีโลก เช่น การเป็นมหาอำนาจทางวิทยาศาสตร์ การเป็นศูนย์กลางของพันธมิตรและหุ้นส่วนที่มีความคิดเหมือนกัน การพยายามสถาปนาอิทธิพลของตนเองภายในภูมิภาคอินโด-แปซิฟิก เป็นต้น ส่งผลให้เห็นพฤติกรรมของสหราชอาณาจักร เช่น การพัฒนาขีดความสามารถการแสดงผลงานภาพจากการลงทุนในการยกระดับขีดความสามารถของราชนาวีให้มีขนาดใหญ่ขึ้นและนำขีดความสามารถเรือบรรทุกเครื่องบินของตนกลับมา การพยายามแสดงบทบาทในฐานะผู้สนับสนุนการค้าเสรีผ่านการประชุม G7 การแสดงพยายามแสดงบทบาทนำในการต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศผ่านเวที COP26 การแสดงบทบาทนำในการสนับสนุนยูเครนและการออกมาตรการลงโทษรัสเซียจากพฤติกรรมอันก้าวร้าว เป็นต้น

จากพฤติกรรมการแสดงออกดังกล่าวทำให้ดูเหมือนว่าเนื้อแท้ของโกลบอลบริเตนคือความพยายามแสวงหาอิทธิพลและกำหนดสภาพแวดล้อมภายนอกให้สอดคล้องไปกับผลประโยชน์แห่งชาติของสหราชอาณาจักร แม้ความพยายามดังกล่าวไม่ได้สอดคล้องกับความเป็นจริงที่เกิดขึ้น เพราะหากคำนึงถึงสถานะของสหราชอาณาจักรที่เป็นอำนาจขนาดกลางไม่มีทางเป็นไปได้ที่ลอนดอนจะสามารถกำหนดสภาพแวดล้อมภายนอกให้สอดคล้องกับประโยชน์แห่งชาติหรือแสวงหาอิทธิพลเพื่อนำไปสู่การเป็นความเป็นเจ้า (Hegemon) แต่หากพิจารณาอย่างรอบคอบขึ้นผ่านการหยิบยกแนวคิดสังคมนิยมเชิงป้องกันมากช่วยวิเคราะห์เพิ่มเติมตามโกลบอลเซ็นอ ทำให้ผู้ศึกษามองว่า สถานะปัจจุบันของสหราชอาณาจักรถือเป็นส่วนประกอบหนึ่งของระเบียบระหว่างประเทศที่มีกฎระเบียบเป็นรากฐานหรือระเบียบโลกเสรีนิยมที่มีสหรัฐอเมริกาเป็นแกนนำที่กำลังถูกสั่นคลอนจากตัวแสดงบางตัวที่กำลังท้าทายความเป็นเจ้าของสหรัฐฯ ประกอบกับสถานะของสหราชอาณาจักรภายหลังสงครามโลกครั้งที่สองได้ถูกลดทอนจากมหาอำนาจสู่อำนาจขนาดกลางจากการที่ขีดความสามารถของสหราชอาณาจักรได้ลดทอนลงทุกมิติภายหลังการล่มสลายของอำนาจบริติชและความเคลือบแคลงสงสัยจุดยืนของสหราชอาณาจักรหลังเบริกซ์ของเหล่าพันธมิตร

โดยเฉพาะ สหรัฐฯ ที่เกิดความเคลือบแคลงสงสัยต่ออนาคตหลังเบริกซ์ไม่ชัดเจนและการพึ่งพาได้ในขีดความสามารถของสหราชอาณาจักรที่กำลังลดทอนลงอย่างต่อเนื่องในทุกมิติ ประกอบกับมรดกของการล่มสลายของอำนาจบริติชที่ส่งผลให้ลอนดอนไม่สามารถนิยามและจัดวางบทบาทของตนเองได้อย่างชัดเจน ทำให้ความพยายามต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายใต้ยุทธศาสตร์โกลบอลบริเตนเป็นเพียงแค่หนทางหนึ่งที่สหราชอาณาจักรพยายามแสวงหาความมั่นคงปลอดภัยสูงสุดจากความไม่มั่นคงของตนเองที่เกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์ดังกล่าวและความเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมที่คาดว่าจะเกิดใน ค.ศ. 2030 โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงอย่างก้าวกระโดดของเทคโนโลยี ผ่านการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านต่างๆ และพยายามสร้างความเชื่อมั่นกับพันธมิตร เพื่อรักษาและคงอิทธิพลที่เหลือของตนในเวทีโลก รวมถึงพยายามรักษาระเบียบชุดนี้ที่ลอนดอนได้รับประโยชน์สูงสุดให้สามารถดำเนินต่อไปได้ท่ามกลางการทำทลายกฎระเบียบ ปทัณฐาน และค่านิยมในระเบียบระหว่างประเทศชุดปัจจุบันจากตัวแสดงที่เป็นรัฐอำนาจนิยมพยายามแสวงหาการเปลี่ยนแปลง จนทำให้ระเบียบโลกมุ่งสู่การโลกหลายขั้วอำนาจและเกิดการแข่งขันระหว่างรัฐประชาธิปไตยและรัฐอำนาจนิยมเพื่อกำหนดกฎระเบียบและปทัณฐานสำหรับระเบียบระหว่างประเทศในอนาคต

2) ภัยคุกคามในระบบย่อย

สำหรับภัยคุกคามในระบบย่อย หรือ ภัยคุกคามภายในภูมิภาค จากการศึกษาวិเคราะห์เอกสารการทบทวนแบบบูรณาการและเอกสารการป้องกันประเทศฯ แสดงให้เห็นชัดว่าความสนใจของชนชั้นนำในลอนดอนได้มุ่งไปยังสองภูมิภาคที่ผลประโยชน์และโอกาสของสหราชอาณาจักรปรากฏให้เห็นเด่นชัด คือ ภูมิภาคยูโร-แอตแลนติก ภูมิภาคที่เปรียบได้กับสวนหลังบ้านของสหราชอาณาจักร กับภูมิภาคอินโด-แปซิฟิก ภูมิภาคที่กำลังกลายเป็นศูนย์กลางทางภูมิรัฐศาสตร์และเศรษฐกิจศาสตร์ ทำให้สหราชอาณาจักรมุ่งแสวงหาความมั่นคงภายในภูมิภาคดังกล่าว ท่ามกลางภัยคุกคามที่อุบัติขึ้น

ในภูมิภาคยูโร-แอตแลนติก การระบุงภัยคุกคามภายในภูมิภาคของชนชั้นนำในลอนดอนถือเป็นผลต่อเนื่องจากเอกสารทบทวนยุทธศาสตร์กลาโหมและความมั่นคง ค.ศ. 2015 ที่เกิดขึ้นจากการผนวกไครเมียของรัสเซียใน ค.ศ. 2014 ทำให้ชนชั้นนำในลอนดอนเปลี่ยนมุมมองที่มีต่อรัสเซียจากความต้องการแสวงหาความร่วมมือสู่การมองว่าเป็นตัวแสดงมีพฤติกรรมคาดเดาไม่ได้และเป็นภัยคุกคามที่โดยตรงที่สุดต่อสหราชอาณาจักรและพันธมิตรภายในภูมิภาค ในขณะที่เดียวกันทัศนะของชนชั้นนำภายในลอนดอนได้แสดงออกอย่างต่อเนื่องว่า รัสเซียคือภัยคุกคาม เช่น พลเอก เซอร์นิโคลัส คาร์เตอร์ (Nicholas Carter) หัวหน้าคณะเสนาธิการ (the chief of the general staff) ได้ออกมากล่าวในระหว่างการให้สัมภาษณ์กับสถาบันรอยัลยูไนเต็ดเซอร์วิส (Royal United Services Institute) ใน ค.ศ. 2018 ว่ารัสเซียคือภัยคุกคามจากรัฐที่ใหญ่ที่สุดต่อสหราชอาณาจักรตั้งแต่การสิ้นสุดของสงครามเย็น (MacAskill, 2018a) รวมถึงได้มีการสร้างภาพลักษณ์ให้รัสเซียเป็นภัยคุกคามภายในภูมิภาคมาโดยตลอดผ่านวาทกรรมต่างๆ เช่น เพื่อนบ้านอันตรายที่สุด (most dangerous neighbour) (Posternyak & Boeva-Omelechko, 2018, p. 10)

ส่วนหนึ่งที่มีความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองชาติได้มุ่งไปสู่จุดแตกหักอย่างรวดเร็วมาจากการมีการขาดความสนใจร่วม การมีอุดมการณ์ที่แตกต่างกัน และภูมิหลังความสัมพันธ์ของทั้งสองชาติ ประกอบกับความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองชาติได้ขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ระหว่างวอชิงตันและมอสโกที่มีแนวโน้มเสื่อมทรามลง จนกล่าวได้ว่าความสัมพันธ์ของทั้งสองชาติยังคงตกอยู่ภายใต้อิทธิพลฉาบที่ศรัณแบบสงครามเย็น จากเหตุผลทั้งหมดในข้างต้น ได้ส่งผลให้ภายใต้ยุทธศาสตร์โกลบอลบริเตน ชนชั้นนำในลอนดอนได้ระบุให้รัสเซียเป็นภัยคุกคามทางด้านนิวเคลียร์ ภัยคุกคามทางกำลังทางทหารแบบปกติ และภัยคุกคามระดับย่อย (sub-threshold threat) ต่อความมั่นคงของภูมิภาคยูโร-แอตแลนติกมากที่สุด จากการมีกองทัพที่ทันสมัยและความสามารถในการบูรณาการกิจกรรมของรัฐทั้งหมด ประกอบ

กับความที่พร้อมจะเสี่ยงของชนชั้นนำในक्रमลินได้ทำให้รัสเซียเป็นตัวแสดงที่มีขีดความสามารถสูงและคาดเดาไม่ได้

การกำหนดให้รัสเซียเป็นภัยคุกคามของชนชั้นนำในลอนดอน ได้กลายเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำยุทธศาสตร์โกลบอลบริเตนมุ่งเน้นการพัฒนาขีดความสามารถทางการทหารและกระชับความสัมพันธ์กับพันธมิตรภายในภูมิภาค เพื่อป้องปรามภัยคุกคามจากรัสเซีย เช่น การพัฒนาขีดความสามารถในการเฝ้าระวังมหาสมุทรแบบหลายบทบาทที่เกิดขึ้นจากการที่รัสเซียลงทุนไปกับการเสริมสร้างขีดความสามารถได้ทะลุจนมากพอที่จะคุกคามโครงสร้างพื้นฐานสำคัญได้ทะเล การยกระดับและรักษาขีดความสามารถการป้องปรามทางนิวเคลียร์ การออกแบบและประจำการเรือรบรุ่นใหม่ที่สุดดคล้องกับภัยคุกคามจากการโจมตีระยะไกลแบบแม่นยำของรัสเซียที่มีขีดความสามารถสูง การแสวงหาบทบาทนำในนาโต้เพื่อตอบสนองภัยคุกคามตามแบบและนอกแบบจากรัสเซีย เป็นต้น

อย่างไรก็ดี เหตุการณ์เบริกซิทใน ค.ศ. 2016 ได้กระทบต่อความสามารถของสหราชอาณาจักรในการตอบสนองต่อพฤติกรรมที่คาดเดาไม่ได้ของรัสเซีย จากการที่พันธมิตรภายในภูมิภาคเคลื่อนแคลงสงสัยต่อท่าทีของลอนดอนว่าเหตุการณ์เบริกซิทจะนำไปสู่การละทิ้งภาระผูกพันของสหราชอาณาจักรต่อภูมิภาคหรือไม่ ส่งผลให้พฤติกรรมของสหราชอาณาจักรภายในภูมิภาคมุ่งเน้นที่การแสดงบทบาทนำในนาโต้และกระชับความสัมพันธ์กับหุ้นส่วนและพันธมิตรภายในภูมิภาค เพื่อพยายามหลีกเลี่ยงการโดดเดี่ยวตนเองและสร้างความเชื่อมั่นว่าการเบริกซิทไม่ได้เป็นการส่งสัญญาณถึงการละทิ้งภาระผูกพันภายในภูมิภาค เพียงแต่เป็นการทวงคืนอธิปไตยและเป็นอิสระต่อการดำเนินนโยบาย

สำหรับภูมิภาคอินโด-แปซิฟิก สหราชอาณาจักรได้มีผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจอย่างมหาศาลภายในภูมิภาค ทำให้สหราชอาณาจักรต้องพึ่งพาเส้นทางการค้าทางทะเล ดังที่ปรากฏในเอกสารการทบทวนแบบบูรณาการว่าการค้ากับภูมิภาคอินโด-แปซิฟิกคิดเป็นร้อยละ 17.5 ของการค้าสหราชอาณาจักรทั่วโลก ส่งผลให้ชนชั้นนำในลอนดอนเห็นพ้องกันว่า จีนเป็นภัยคุกคาม ดังที่ปรากฏในเอกสารการทบทวนแบบบูรณาการ เอกสารการป้องกันประเทศในยุคแห่งการแข่งขัน และคำพูดของชนชั้นนำในลอนดอนที่เรียกร้องให้ลดความสัมพันธ์ฉันมิตรกับจีนและกำหนดให้จีนเป็นคู่แข่งในระบบ รวมถึงท่าของลอนดอนที่สนับสนุนจุดยืนของสหรัฐฯ ในภูมิภาคอินโด-แปซิฟิก แม้ว่าการแสดงออกดังกล่าวยังถือว่าคลุมเครือในช่วงรัฐบาลของจอห์นสัน ดังที่มีเนื้อหาบางส่วนของเอกสารการทบทวนแบบบูรณาการ และคำพูดของจอห์นสันเองที่แสดงถึงความต้องการแสวงหาผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจกับจีน สำหรับสาเหตุที่ชนชั้นนำในลอนดอนได้ระบุให้จีนเป็นภัยคุกคาม ไม่เพียงแต่ค่านิยมและอุดมการณ์ทางการเมืองที่แตกต่าง ประกอบกับการที่จีนพยายามเข้าไปมีอิทธิพลเหนือประเทศ

อำนาจขนาดกลางและพยายามทำกฎระเบียบ ปทัณฐาน และค่านิยม เช่น การทำลายหลักเสรีภาพในการเดินจากอ้างสิทธิในทะเลจีนใต้และทะเลจีนตะวันออก การละเมิดสิทธิมนุษยชนชาวอุยกูร์ในซินเจียง ปัญหาอธิปไตยของไต้หวัน เป็นต้น

อนึ่ง ท่าทีดังกล่าวไม่เพียงแต่เป็นการทำลายระเบียบโลกเสรีนิยม แต่ยังขัดผลประโยชน์ของสหราชอาณาจักรที่พยายามขยายอิทธิพลเข้ามายังภูมิภาคอินโด-แปซิฟิกจากการมีท่าทีขัดขวางผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและการกลับมาในภูมิภาคของสหราชอาณาจักรมาก ทว่าลอนดอนก็ได้ใช้โอกาสนี้ในการแสดงจุดยืนที่ชัดเจนว่าต้องการกระชับความสัมพันธ์กับทางสหรัฐฯ ให้ใกล้ชิดยิ่งขึ้น ส่งผลให้ลอนดอนได้ดำเนินนโยบายหลายอย่างเพื่อทำการป้องปรามการขยายอิทธิพลของจีนและพยายามแสวงหาการเข้าไปมีส่วนร่วมกับความมั่นคงภายในภูมิภาค เช่น การจัดส่งหมวดเรือบรรทุกเครื่องบินไปยังภูมิภาคอินโด-แปซิฟิก การเป็นส่วนหนึ่งในการก่อตั้งความร่วมมือทางความมั่นคงออกุส การกระชับความสัมพันธ์กับประเทศอดีตอาณานิคมและกลุ่มความตกลงการป้องกันประเทศร่วมกันห้าฝ่าย การส่งเรือตรวจการชายฝั่งระยะไกลเข้ามาประจำการในภูมิภาค เป็นต้น ทว่าท่าทีของสหราชอาณาจักรที่มีต่อจีนไม่ได้เป็นไปเพียงต้องการป้องปรามจีนเท่านั้น ลอนดอนได้ใช้โอกาสนี้สร้างความเชื่อมั่นและกระชับความสัมพันธ์กับพันธมิตรของตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สหรัฐฯ ที่ลอนดอนต้องการแสดงให้เห็นว่าตนเองยังเป็นพันธมิตรที่พึ่งพาได้มากที่สุดของทางวอชิงตันเสมอ

ในขณะเดียวกัน การที่ชนชั้นนำในลอนดอนได้ระบุชัดเจนว่าเงินคือภัยคุกคาม ไม่ได้เพียงเกิดจากแค่ความทะเยอทะยานของจีนเท่านั้น แต่ยังเกิดจากการขยายขีดความสามารถของจีนในหลายด้านอย่างก้าวกระโดดในระยะเวลาเพียงไม่กี่ปี โดยเฉพาะการขยายตัวของกองเรือจีนได้สร้างความวิตกกังวลอย่างมากให้แก่ชนชั้นนำในลอนดอนที่กังวลว่าจะเป็นความท้าทายต่อการหันเหความสนใจของลอนดอนไปยังภูมิภาคอินโด-แปซิฟิก ดังที่มีเน้นย้ำไว้ในเอกสารการป้องกันประเทศฯ ว่า การปรับปรุงให้ทันสมัยและขยายตัวของกองเรือจีนเป็นหนึ่งในปัจจัยที่ทำให้ชนชั้นนำในลอนดอนตัดสินใจยกระดับขีดความสามารถทางทะเลของตนเอง

อย่างไรก็ดี การเปลี่ยนแปลงรัฐบาลในสหราชอาณาจักรที่เกิดขึ้นช่วงตุลาคม ค.ศ. 2022 เมื่อริชี ซูแน็คได้ขึ้นมาดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีและความเปลี่ยนแปลงในผู้นำในลอนดอนครั้งนี้ได้กลายเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญในความสัมพันธ์ระหว่างลอนดอน-ปักกิ่ง จากสุนทรพจน์ของซูแน็คในงานเลี้ยงประจำปี ลอร์ด เมเยอร์ ที่กล่าวว่ายุคทองของความสัมพันธ์สหราชอาณาจักร-จีนได้จบสิ้นแล้ว ทำให้เป็นการส่งสัญญาณที่ชัดเจนว่า ไม่มีความลังเลหรือคลุมเครือใดๆ ในความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองชาติอีกต่อไป ทำให้ชนชั้นนำในลอนดอนมีความชัดเจนมากขึ้นต่อการระบุงบการเงินเป็นภัยคุกคามในระบบ หรือในเอกสารการทบทวนแบบบูรณาการฉบับใหม่ใช้คำว่า “ความท้าทายที่กำหนดยุคสมัย”

(epoch-defining challenge) (Cabinet Office, 2023, p. 3) แม้ว่าการหยิบยกคำดังกล่าวมาใช้จะ ส่วนทางกับท่าทีของจีนที่คุกคามผลประโยชน์ของสหราชอาณาจักรในภูมิภาคอินโด-แปซิฟิกมากกว่า การคุกคามสหราชอาณาจักรโดยตรงแบบที่รัสเซียแสดงออก

นอกจากจีนแล้ว จีนชั้นนำในลอนดอนได้ระบุให้เกาหลีเหนือและอิหร่านเป็นภัยคุกคามใน ภูมิภาคที่กระทบต่อประโยชน์ของสหราชอาณาจักรจากการที่ทั้งสองชาติมีโครงการพัฒนาอาวุธ นิวเคลียร์และการกระทำอื่นๆ ที่ทำลายเสถียรภาพของภูมิภาค เช่น การเข้ายึดเรือสินค้า การทดสอบ อาวุธนิวเคลียร์ของเกาหลีเหนือ การให้การสนับสนุนของอิหร่านต่อองค์กรที่ถูกขึ้นบัญชีเป็นองค์กร ก่อการร้าย เป็นต้น จากพฤติกรรมของตัวแสดงดังกล่าวข้างต้น ชี้ชัดว่าอาจจะกระทบต่อผลประโยชน์ ของสหราชอาณาจักรภายในภูมิภาค ดังนั้น ราชนาวิจึงเป็นกุญแจสำคัญต่อการสถาปนาการปรากฏตัว การเข้าไปมีส่วนร่วมต่อความมั่นคง และการปกป้องผลประโยชน์ของ สหราชอาณาจักรภายในภูมิภาค จากภัยคุกคามรูปแบบต่างๆ โดยเฉพาะภัยคุกคามต่อเส้นทางเดินเรือที่ภัยคุกคามสามารถสร้าง ผลกระทบต่อเศรษฐกิจและความน่าเชื่อถือของสหราชอาณาจักร

3) ภัยคุกคามในระดับภายในประเทศ

สำหรับภัยคุกคามในระดับประเทศ ผู้ศึกษามองว่าเป้าหมายสำคัญที่สุดของจีนชั้นนำใน รัฐบาลพรรคคอมมิวนิสต์นิยมคือการรักษาความอยู่รอดของรัฐบาลที่กำลังถูกสั่นคลอนและทำลายจาก เหตุการณ์เบร์กชิต ทำให้ในสายของจีนชั้นนำของรัฐบาล ตัวแสดงเกือบจะทุกตัวแสดงไม่ว่าจากภาค การเมือง ภาคธุรกิจ และภาคประชาชน ไม่เว้นแต่กลุ่มเบร์กชิตเทียร์และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคคอมมิวนิสต์นิยมต่างคุกคามความอยู่รอดของรัฐบาลที่เกิดขึ้นภายใต้บริบทของเบร์กชิต ดังที่ปรากฏ ให้เห็นในช่วงรัฐบาลของเมย์ที่ไม่เพียงแต่ต้องเผชิญอุปสรรคจากการเจรจาข้อตกลงเบร์กชิตจนทำให้ ความคืบหน้าในกระบวนการเจรจาประสบความสำเร็จล่าช้า เช่น การฟ้องร้องระหว่างมิลเลอร์และรัฐบาล สหราชอาณาจักรเกี่ยวกับอำนาจในการเรียกใช้มาตราที่ 50 ของสนธิสัญญาสิทธิสงบ รวมถึงต้องเผชิญ กับกระแสความไม่พอใจถึงความไม่ชัดเจนต่ออนาคตของสหราชอาณาจักรภายหลังเบร์กชิต ส่วนหนึ่ง ถือเป็นความผิดของคาเมรอนที่มีความมั่นใจต่อการลงประชามติจนขาดการเตรียมการใดๆ ต่อ เหตุการณ์เบร์กชิต ในขณะเดียวกัน กลุ่มเบร์กชิตเทียร์ในรัฐบาลของเมย์ก็ต้องการส่งสัญญาณอะไร บางอย่างว่ามีแผนการนำพาของสหราชอาณาจักรกลับไปยิ่งใหญ่และมีอนาคตที่สวายนามรออยู่ ภายหลังเบร์กชิตอย่างแน่นอน ประกอบกับรัฐบาลของเมย์ต้องการเรียกความเชื่อมั่นต่อรัฐบาลและ ภาคธุรกิจกลับมา จนทำให้บุคคลสำคัญในรัฐบาลต้องเริ่มส่งสัญญาณความก้าวหน้าเกี่ยวกับอนาคต ของ สหราชอาณาจักร จนกลายเป็นที่มาของแนวคิดโกลบอลบริเตน

แนวคิดโกลบอลบริเตน เริ่มมีการปรากฏให้เห็นครั้งแรกในสุนทรพจน์หัวข้อก้าวผ่านเบริกซิท: โกลบอลบริเตนของจอห์นสัน เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ เมื่อ ธันวาคม ค.ศ. 2016 ถือเป็นก้าวสู่การพูดถึงโกลบอลบริเตนครั้งแรก หลังจากนั้นได้มีการหยิบยกขึ้นมาพูดอีกครั้งในสุนทรพจน์เกี่ยวกับ 12 ข้อเร่งด่วนสำคัญต่อการเจรจาเบริกซิทโดยเมย์ แต่สัญญาที่ส่งออกมากลับคลุมเครือและขาดความชัดเจน จนเป็นโกลบอลบริเตนที่มีความเป็นสโลแกนมากกว่าแผนงานหรือยุทธศาสตร์หลังเบริกซิท ทำให้เกิดความกังวลและถูกวิพากษ์วิจารณ์อย่างหนักจากตัวแสดงต่างๆ ภายในประเทศ รวมถึงความหมายอันคลุมเครือของโกลบอลบริเตนนี้เองยังสะท้อนให้เห็นถึงความขัดแย้งกันเองในบรรดาชนชั้นนำและผู้กำหนดนโยบายในพรรคอนุรักษนิยมต่อการต้องการนิยามความหมายและทิศทางของโกลบอลบริเตน

ความหมายอันคลุมเครือและการขาดความชัดเจนของโกลบอลบริเตนได้คงอยู่ไปตลอดช่วงรัฐบาลของเมย์ที่เผชิญวิกฤตต่างๆ จากความล้มเหลวในการไม่สามารถบรรลุข้อตกลงเบริกซิท จนกระทั่งการขึ้นสู่ตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของจอห์นสันจากการเลือกตั้งทั่วไปในปลายปี ค.ศ. 2019 ที่นำพาพรรคอนุรักษนิยมได้รับชัยชนะอย่างท่วมท้นจากสโลแกน “ทำให้เบริกซิทเสร็จสิ้น” ส่งผลให้แนวคิดโกลบอลบริเตนได้ถูกพัฒนาขึ้นไปพร้อมกับเจตนารมณ์อันแน่วแน่ของรัฐบาลจอห์นสันที่ต้องการเจรจาเบริกซิทให้เสร็จสิ้น เพื่อเป็นการส่งสัญญาที่ชัดเจนต่อตัวแสดงภายในและภายนอกประเทศว่าสหราชอาณาจักรหลังเบริกซิทจะก้าวเดินต่อไปในทิศทางใด จนทำให้โกลบอลบริเตนสามารถถูกยกระดับจากสโลแกนไปยังมหายุทธศาสตร์สำเร็จ

จากทั้งหมดนี้ทำให้ผู้ศึกษาพอได้ข้อสรุปว่า ภัยคุกคามในระดับภายในประเทศเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดต่อการผลักดันโกลบอลบริเตนขึ้นมา จากสาเหตุที่ว่าประเด็นเกี่ยวกับอนาคตของสหราชอาณาจักรหลังเบริกซิทถือเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดที่คุกคามความอยู่รอดของรัฐบาลพรรคอนุรักษนิยม และเป็นตัวแปรสำคัญในการกำหนดอนาคตของพรรคอนุรักษนิยมในการเลือกตั้งทั่วไปในครั้งหน้า จนบีบบังคับให้ชนชั้นนำในพรรคอนุรักษนิยมต้องส่งสัญญาบางอย่างเพื่อแสดงความชัดเจนบางอย่างเพื่อให้ตัวแสดงทุกฝ่ายเกิดความพอใจ อย่างไรก็ตาม ระยะเวลาการทำการวิจัย ผู้ศึกษาได้ค้นพบประเด็นที่น่าสนใจว่าโกลบอลบริเตนไม่ได้ถูกก่อสร้างขึ้นจากการประเมินภัยคุกคามและตอบสนองต่อเบริกซิทเท่านั้น แต่เป็นความต่อเนื่องจากการล่มสลายของอำนาจบริติชที่นำไปสู่การลดทอนขีดความสามารถ และทรัพยากร ที่ต่างมีผลต่อ “พลังอำนาจหรืออำนาจ” ในการมีปฏิสัมพันธ์หรืออิทธิพลต่อรัฐอื่นๆ ในเวทีโลกของสหราชอาณาจักร ความเสื่อมสลายทางพลังอำนาจได้ส่งผลให้สถานะและบทบาทของสหราชอาณาจักรในเวทีโลกถูกลดทอนจาก “มหาอำนาจ” สู่ “อำนาจขนาดกลาง”

จนทำให้เกิดคำถามที่สำคัญต่อชนชั้นนำว่า “สหราชอาณาจักรมีบทบาทสำคัญอย่างไรต่อโลกนี้” ดังที่แอสตัน อติตรีฐมนตริต่างประเทศของสหรัฐฯ ได้กล่าวถึงการต่างประเทศของสหราชอาณาจักร จนกลายเป็นคำพูดโด่งดังที่ได้ลอกหลอนชนชั้นนำในลอนดอนมาโดยตลอด จากการทำแอสตันกล่าวว่า “สหราชอาณาจักรได้สูญเสียจักรวรรดิและยังหาไม่บทบาทของตนเองไม่เจอ” การเปลี่ยนแปลงของสถานะและบทบาทของสหราชอาณาจักรส่งผลให้ชนชั้นนำในลอนดอนหมกมุ่นกับความพยายามตอบคำถามดังกล่าวข้างต้นภายใต้ความเชื่อว่า “สหราชอาณาจักรยังคงมีบทบาทสำคัญต่อโลกนี้” จนนำไปสู่การกำเนิดแกนหลักการดำเนินนโยบายต่างประเทศของสหราชอาณาจักรที่ตอบสนองต่อความเสื่อมสลายทางอำนาจของสหราชอาณาจักร หลักการดังกล่าวคือ “วงกลมมหัศจรรย์สามวงของเซอร์ซิล” เพื่อเป็นการรักษาอิทธิพลและบทบาทของสหราชอาณาจักรในเวทีโลก

อย่างไรก็ตาม นอกเหนือจากประเด็นในช่วงต้น ผลการศึกษาได้ชี้ชัดไปในทางเดียวกันว่า ยุทธศาสตร์โกลบอลบริเตนถือเป็นการนำราชนาวิของสหราชอาณาจักรกลับมาสู่แถวหน้าในการดำเนินนโยบายต่างประเทศและความมั่นคงของสหราชอาณาจักร ดังที่ปรากฏให้เห็นชนชั้นนำในลอนดอนยินยอมใช้จ่ายและลงทุนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถของราชนาวิให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงในสภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์และภัยคุกคามตามที่ปรากฏในเอกสารการทบทวนแบบบูรณาการ และเอกสารการป้องกันประเทศฯ โดยเฉพาะการยกระดับขีดความสามารถทางนิวเคลียร์และการต่อเรือประเภทต่างๆ เพิ่มเติม แต่ความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวยังเป็นประเด็นที่ต้องติดตาม เพราะไม่ได้ยืนยันว่าชนชั้นนำในลอนดอนจะประสบความสำเร็จตามแผนการที่มีการวางไว้ ดังที่ปรากฏให้เห็นข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ในสมุดปกขาวและเอกสารทบทวนความมั่นคงฯ ว่าแผนการปรับปรุงและเพิ่มขีดความสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ส่งผลให้ผู้ศึกษาได้ชี้ให้เห็นความท้าทายต่อแผนการปรับปรุงและเพิ่มขีดความสามารถของราชนาวิภายใต้ยุทธศาสตร์โกลบอลบริเตน ได้แก่ ความท้าทายในเรื่องของทรัพยากรและงบประมาณ ความท้าทายในช่องว่างในขีดความสามารถที่เกิดขึ้นจากการปลดประจำการเรือรบรุ่นเก่าโดยไม่มีเรือรบรุ่นใหม่เข้ามาทดแทนและความล่าช้าในการประจำการเรือรบรุ่นใหม่ และความท้าทายจากการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง

โดยสรุปแล้ว ผลการศึกษาของผู้ศึกษาสนับสนุนและพิสูจน์ให้เห็นว่าสมมุติฐานในการศึกษาที่ตั้งไว้มีความเป็นไปได้ และเป็นการตอบคำถามการวิจัยของผู้ศึกษาที่ตั้งไว้ นอกจากนี้ ผู้ศึกษาได้ค้นพบเพิ่มเติมอีกว่า โกลบอลบริเตนเป็นความพยายามของลอนดอนในแสวงหาความมั่นคงท่ามกลางความไม่แน่นอนจากปัจจัยต่างๆ และบทบาทของสหราชอาณาจักรในเวทีโลกภายหลังการล่มสลายของอำนาจบริติช ตลอดจนเป็นวิธีการเอาตัวรอดของรัฐบาลและพรรคอนุรักษนิยมจากการขาดเตรียมความพร้อมจากเหตุการณ์เบร์กชิต

อย่างไรก็ดี ในระหว่างทำการศึกษานี้ ผู้ศึกษาได้พบว่ามีข้อจำกัดบางประการ จึงขอตั้งเป็นข้อสังเกตไว้ คือ ข้อจำกัดการเข้าถึงข้อมูล ยังมีข้อมูลบางอย่างที่ผู้ศึกษาไม่ทราบ เนื่องจากไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ จากการที่ผู้ศึกษาค้นหาข้อมูลส่วนใหญ่ผ่านทางออนไลน์เป็นหลัก นอกจากนี้ ผู้ศึกษามองว่างานศึกษาชิ้นนี้ขาดการเข้าถึงคำสัมภาษณ์ของบุคคลที่มีส่วนในการจัดทำยุทธศาสตร์และนโยบาย ทำให้งานศึกษาชิ้นนี้ไม่สามารถทำการศึกษาให้ลงลึกเหมือนดังความตั้งใจแรกของผู้ศึกษาที่อยากทราบถึงผู้มีส่วนสำคัญและส่วนได้ส่วนเสียต่อการผลักดันยุทธศาสตร์ดังกล่าว

บรรณานุกรม

- Aljazeera. (2022). *China eyes security pact in talks with Pacific islands in Fiji*. Retrieved 2022, 26 June from <https://www.aljazeera.com/news/2022/5/30/china-eyes-security-pact-in-talks-with-pacific-islands-in-fiji>
- Allen, H. C. (1985). A Special Relationship? [Succeeding John Bull: America in Britain's Place, D. Cameron Watt]. *Journal of American Studies*, 19(3), 403-413.
<http://www.jstor.org/stable/27554649>
- Allison, G. (2021). *Frigate HMS Monmouth cut from Royal Navy fleet*. Retrieved 2023, 1 May from <https://ukdefencejournal.org.uk/frigate-hms-monmouth-cut-from-royal-navy-fleet/>
- Andrew Powell, Devine, B., & Clark, H. (2022). *UK labour market statistics*. Retrieved from <https://researchbriefings.files.parliament.uk/documents/CBP-9366/CBP-9366.pdf>
- Armellini, A. (2022). *UK wants to include Ukraine in 'European Commonwealth': Report*. Retrieved 2022, 26 June from <https://www.aa.com.tr/en/europe/uk-wants-to-include-ukraine-in-european-commonwealth-report/2599081>
- Arnstein, W. L. (1988). *Britain yesterday and today : 1830 to the present* (5th ed. ed.). Heath and Company.
- Asthana, A., Mason, R., & Elgot, J. (2016). *Andrea Leadsom pulls out of Conservative leadership race*. Retrieved 2022, 26 June from <https://www.theguardian.com/politics/2016/jul/11/conservative-leadership-andrea-leadsom-pulls-out-of-race>
- Ayres, S. (2014). *Local elections 2014*. Retrieved from <https://researchbriefings.files.parliament.uk/documents/RP14-33/RP14-33.pdf>
- Bale, T., & Webb, P. (2015). The Conservatives: Their Sweetest Victory? *Parliamentary Affairs*, 41-53.
https://www.researchgate.net/publication/281470019_The_Conservatives_Their_Sweetest_Victory
- Barber, J. (1980). Britain's Place in the World. *British Journal of International Studies*,

- 6(2), 93-110. <http://www.jstor.org/stable/20096883>
- BBC. (1997). *Tony Blair's five guiding lights*. Retrieved 2022, 15 January from http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/29353.stm
- BBC. (2000a). *2000: Pinochet escapes torture trial charges*. Retrieved 2022, 27 January from http://news.bbc.co.uk/onthisday/hi/dates/stories/march/2/newsid_2771000/2771229.stm
- BBC. (2000b). *UK destiny in Europe - Blair*. Retrieved 2023, 14 July from http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/politics/652963.stm
- BBC. (2013a). *David Cameron promises in/out referendum on EU*. Retrieved 2022, 26 June from <https://www.bbc.com/news/uk-politics-21148282>
- BBC. (2013b). *Thatcher and her tussles with Europe*. Retrieved 2021, 10 December from <https://www.bbc.com/news/uk-politics-11598879>
- BBC. (2014). *Scotland-decides*. Retrieved 2022, 26 June from <https://www.bbc.co.uk/news/events/scotland-decides/results>
- BBC. (2015). *UK Election 2015*. Retrieved 2022, 26 June from <https://www.bbc.co.uk/news/election/2015/results/england>
- BBC. (2016a). *EU referendum*. Retrieved 2022, 26 June from https://www.bbc.co.uk/news/politics/eu_referendum/results
- BBC. (2016b). *Michael Gove: Boris Johnson wasn't up to the job*. Retrieved 2022, 26 June from <https://www.bbc.com/news/uk-politics-36677028>
- BBC. (2017). *The Brexit Supreme Court case ruling explained*. Retrieved 2022, 26 June from <https://www.bbc.com/news/uk-politics-38733090>
- BBC. (2018). *Theresa May survives confidence vote of Tory MPs*. Retrieved 2022, 26 June from <https://www.bbc.com/news/uk-politics-46547246>
- BBC. (2021a). (Season 2022. *BBC News 11/06/2021*).
- BBC. (2021b). *HMS Defender: Russian jets and ships shadow British warship*. Retrieved 2023, 1 May from <https://www.bbc.com/news/world-europe-57583363>
- BBC. (2022a). *Boris Johnson resigns: Five things that led to the PM's downfall*. Retrieved 2022, 30 November from <https://www.bbc.com/news/uk-politics-62070422>

- BBC. (2022b). *Brexit: Rishi Sunak rules out deal that relies on EU law alignment*. Retrieved 2022, 15 December from <https://www.bbc.com/news/uk-politics-63700905>
- BBC. (2022c). *Brexit: What is the Northern Ireland Protocol?* Retrieved 2022, 26 June from <https://www.bbc.com/news/explainers-53724381>
- BBC. (2022d). *EU takes new legal action against UK over post-Brexit deal changes*. Retrieved 2022, 26 June from <https://www.bbc.com/news/uk-politics-61809459>
- BBC. (2022e). *NI Protocol: Government urges DUP to return to Stormont 'as soon as possible*. Retrieved 2022, 26 June from <https://www.bbc.com/news/uk-northern-ireland-61794892>
- BBC. (2022f). *Northern Ireland: Liz Truss sets out new law on post-Brexit trade deal*. Retrieved 2022, 26 June from <https://www.bbc.com/news/uk-politics-61475899>
- BBC. (2022g). *Scottish independence: Will there be a second referendum?* Retrieved 2022, 26 June from <https://www.bbc.com/news/uk-scotland-scotland-politics-50813510>
- BBC. (2022h). *UK to see slowest growth of developed countries, says OECD*. Retrieved 2022, 26 June from <https://www.bbc.com/news/business-61729892>
- BenarNews staff. (2022). *Malaysia to host 4 nations for Bersama Shield military drills*. Retrieved 2022, 26 June from <https://www.benarnews.org/english/news/malaysian/training-exercise-03182022114124.html>
- Biscop, S. (2018). BREXIT, STRATEGY, AND THE EU: BRITAIN TAKES LEAVE. Egmont Paper 100, February 2018. In.
- Black, J. (2005). A Post-Imperial Power? Britain and the Royal Navy. *Orbis*, 49. <https://doi.org/10.1016/j.orbis.2005.01.009>
- Blair, T. (1999). *Doctrine of the International Community*. Retrieved 2023, 14 July from <http://www.britishpoliticalspeech.org/speech-archive.htm?speech=279>
- Blair, T. (2005). *Full text: Tony Blair's speech to the European parliament*. Retrieved 2023, 14 July from <https://www.theguardian.com/politics/2005/jun/23/speeches.eu>
- Bond, D. (2022). *Conservatives' popularity crashes to its lowest point in 15 years*.

- Retrieved 2022, 30 November from
<https://www.standard.co.uk/news/politics/conservatives-tory-popularity-labour-ipsos-poll-rishi-sunak-liz-truss-b1041353.html>
- Branley, J. M. (2019). *Post-Cold War submarine force changes* [text, Fort Leavenworth, KS : US Army Command and General Staff College]. BASE. United States, North America. <https://apps.dtic.mil/sti/citations/AD1084859>
- Brooke-Holland, L. (2021). *Defence Command Paper 2021: Summary*.
<https://commonslibrary.parliament.uk/research-briefings/cbp-9181/>
- Brooke-Holland, L., Curtis, J., & Mills, C. (2021). *The AUKUS agreement*. Retrieved from
<https://researchbriefings.files.parliament.uk/documents/CBP-9335/CBP-9335.pdf>
- Brown, D. k., & Moore, G. (2012). *Rebuilding the Royal Navy: Warship Design since 1945*. Seaforth Publishing.
- Brown, P. (2023). *Elizabeth's Navy : Seventy Years of the Postwar Royal Navy*. Osprey Publishing.
- Bruce, A. (2016). *UK 'Remain' camp gains ground in EU poll, bookmakers lengthen Brexit odds*. Retrieved 2022, 26 June from <https://www.reuters.com/article/us-britain-eu-odds-idUSKCN0YC0E8>
- Buller, J. (2004). Foreign and European policy. In M. J. Smith & S. Ludlam (Eds.), *Governing as new labour : Policy and politics under Blair* (1st ed. ed.). Palgrave Macmillan.
- Cabinet Office. (1957). *Statement on defence 1957* Retrieved from
<http://filestore.nationalarchives.gov.uk/pdfs/small/cab-129-86-c-57-84-34.pdf>
- Cabinet Office. (1975). *Statement on the defence estimates 1975*. Retrieved from
<http://filestore.nationalarchives.gov.uk/pdfs/small/cab-129-181-c-21.pdf>
- Cabinet Office. (2010a). *The Coalition: our programme for government*. Retrieved from
https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/78977/coalition_programme_for_government.pdf
- Cabinet Office. (2010b). *Securing Britain in an Age of Uncertainty: The Strategic Defence and Security Review*. Retrieved from
<https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/att>

achment_data/file/62482/strategic-defence-security-review.pdf

Cabinet Office. (2015). *National Security Strategy and Strategic Defence and Security Review 2015*. Retrieved from

https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/478933/52309_Cm_9161_NSS_SD_Review_web_only.pdf

Cabinet Office. (2021a). *Global Britain in a Competitive Age: the Integrated Review of Security, Defence, Development and Foreign Policy*. Retrieved from

<https://www.gov.uk/government/publications/global-britain-in-a-competitive-age-the-integrated-review-of-security-defence-development-and-foreign-policy>

Cabinet Office. (2021b). *Global Britain in a Competitive Age: the Integrated Review of Security, Defence, Development and Foreign Policy*. Retrieved from

https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/975077/Global_Britain_in_a_Competitive_Age_-_the_Integrated_Review_of_Security__Defence__Development_and_Foreign_Policy.pdf

Cabinet Office. (2023). *Integrated Review Refresh 2023 Responding to a more contested and volatile world*. Retrieved from

<https://www.gov.uk/government/publications/integrated-review-refresh-2023-responding-to-a-more-contested-and-volatile-world>

Cabinet Secretary for the Constitution, E. A. a. C. (2021). *Draft Independence Referendum Bill*. Retrieved from <https://www.gov.scot/publications/draft-independence-referendum-bill/>

Cate McCurry. (2021). *Identity of the unionist community 'sacrificed for the NI Protocol'*. Retrieved 2022, 26 June from

<https://www.newsletter.co.uk/news/politics/identity-of-the-unionist-community-sacrificed-for-the-ni-protocol-3250861>

Channel 4 News. (2022). *Brexit isn't over: the Northern Ireland Protocol explained*.

<https://www.youtube.com/watch?v=s2QRYUfPwOI>

Chatham house. (1995). *The future for Europe*. Retrieved 2023, 14 July from

<https://www.chathamhouse.org/sites/default/files/publications/2016-06-08-EU1995.pdf>

- Childs, N. (2021). *IISS First Sea Lord's Sea Power Conference 2021: Conference Report*.
<https://www.iiss.org/globalassets/media-library---content--migration/files/events/2021/first-sea-lords-sea-power-conference-2021---report.pdf?la=en>
- Clark, A. (2020). *We are with Europe, but not of it*. Retrieved 2023, 9 May from
<https://www.afr.com/world/europe/we-are-with-europe-but-not-of-it-20200131-p53weg>
- Clark, D. (2022). *Leading export markets for trade in goods in the United Kingdom in 2021, by share of exports*. <https://www.statista.com/statistics/284708/united-kingdom-uk-largest-export-markets-by-export-value/>
- Clarke, H. D., Goodwin, M., & Whiteley, P. (2017). *Brexit, Why Britain vote to leave European union*. Cambridge university press.
- Clegg, R. (2016). *UK Labour Market: August 2016*. Retrieved 2022, 26 June from
<https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/employmentandemployeetypes/bulletins/uklabourmarket/august2016>
- Coker, C. (2003). Foreign and Defence Policy In J. Hollowell (Ed.), *Britain since 1945* (pp. 3-18). Blackwell.
- Commonwealth Foreign & Development Office. (2020). *Statistics on International Development: Final UK Aid Spend 2019*. Retrieved from
<https://www.gov.uk/government/statistics/statistics-on-international-development-final-uk-aid-spend-2019/statistics-on-international-development-final-uk-aid-spend-2019>.
- Connett, D., Hooper, J., & Beaumont, P. (1998). *Pinochet arrested in London*. Retrieved 2022, 27 January from
<https://www.theguardian.com/world/1998/oct/18/pinochet.chile>
- Conservative Party. (2019). *Get Brexit done and unleash Britain's potential*. Retrieved 2022, 26 June from <https://www.conservatives.com/our-plan/get-brexit-done-and-unleash-britains-potential>
- Cordesman, A. (2021). *Global Britain in Competitive age and Defence in a competitive age : A Critique*. <https://www.csis.org/analysis/global-britain-competitive-age-and-defence-competitive-age-critique>

- Cordesman, A. H. (2018). *Chinese Strategy, Military Forces, and Economics: The Metrics of Cooperation, Competition and/or Conflict* (Chinese Strategy, Military Forces, and Economics:, Issue. <http://www.jstor.org/stable/resrep22483.19>
- Corzier, A. J. (2020). British exceptionalism: pride and prejudice and Brexit. *International Economics and Economic Policy*, 17, 635-658.
<https://link.springer.com/article/10.1007/s10368-020-00469-z>
- Daddow, O. (2009). 'Tony's War'? Blair, Kosovo and the Interventionist Impulse in British Foreign Policy. *International Affairs (Royal Institute of International Affairs 1944-)*, 85(3), 547-560. <http://www.jstor.org/stable/27695030>
- Daddow, O., & Gaskarth, J. (2011). Introduction: Blair, Brown and New Labour's Foreign Policy, 1997–2010. In O. Daddow & J. Gaskarth (Eds.), *British Foreign Policy: The New Labour Years* (pp. 1-27). Palgrave Macmillan UK.
https://doi.org/10.1057/9780230307315_1
- Davis, R. (2015). *three majestic circles*. Retrieved 2021, 20 November from <https://winstonchurchill.org/publications/finest-hour/finest-hour-160/articles-wsc-s-three-majestic-circles/>
- Deighton, A. (2019). Brave New World? Brave Old World? *Contemporary European History*, 28(1), 31-34. <https://doi.org/10.1017/S0960777318000747>
- Dempsey, N. (2021). *UK Defence Expenditure*.
<https://commonslibrary.parliament.uk/research-briefings/cbp-8175/>.
- Department for Education. (2014). *Guidance on promoting British values in schools published*. <https://www.gov.uk/government/news/guidance-on-promoting-british-values-in-schools-published>
- Department for Exiting the European Union. (2017). *The United Kingdom's exit from and new partnership with the European Union*. Retrieved from https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/589191/The_United_Kingdoms_exit_from_and_partnership_with_the_EU_Web.pdf
- Department for Exiting the European Union. (2018). *EU Exit : Taking back control of our borders, money and laws while protecting our economy, security and Union*.

- Retrieved from
https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/760826/EU_Exit_Taking_back_control_of_our_borders_money_and_laws_while_protecting_our_economy_security_and_Union.pdf
- Department for International Trade. (2021). *UK Accession to CPTPP: The UK's Strategic Approach*. London: Department for International Trade, Retrieved from
https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/1027860/dit-cptpp-uk-accession-strategic-approach.pdf
- Devanny, J., & Berry, P. (2021). "Gulf Security is Our Security": Global Britain and UK Gulf Strategy, 2010-20. *Defence Studies*, 21(2), 141-161.
<https://doi.org/10.1080/14702436.2021.1874244>
- Devine, B., & Powell, A. (2021). *Employment by country of birth and nationality*. Retrieved from
<https://researchbriefings.files.parliament.uk/documents/SN07056/SN07056.pdf>
- Directorate of Naval Staff Duties. (1995). *The Fundamentals of British Maritime Doctrine*.
- Dorman, A. M. (1999). 'Back to the Future': the Royal Navy in the Twenty-First Century. In A. Dorman, M. L. Smith, & M. R. H. Uttley (Eds.), *The Changing Face of Maritime Power* (pp. 167-184). Palgrave Macmillan UK.
https://doi.org/10.1057/9780230509610_13
- Doyle, J. (2022). *Will the N Ireland election pave the way for a united Ireland?* Retrieved 2022, 26 June from
<https://www.aljazeera.com/opinions/2022/5/3/will-the-n-ireland-election-pave-the-way-for-a-united-ireland>
- Dray, S. (2021). '*Global Britain*' and the British Armed Forces.
<https://lordslibrary.parliament.uk/global-britain-and-the-british-armed-forces/>
- Dubow, S. (2011). 'MACMILLAN, VERWOERD, AND THE 1960 'WIND OF CHANGE' SPEECH'. *The Historical Journal*, 54(4), 1087-1114. <http://www.jstor.org/stable/41349633>
- Duclos, N. (2006). The 1997 devolution referendums in Scotland and Wales. *French Journal of British Studies*, 14(1), 151-264.
<https://journals.openedition.org/rfcb/1187>

- Edgington, T. (2022). *Brexit: What trade deals has the UK done so far?* Retrieved 2023, 14 July from <https://www.bbc.com/news/uk-47213842>
- Elgot, J. (2016). *Secret Boris Johnson column favoured UK remaining in EU.* Retrieved 2022, 26 June from <https://www.theguardian.com/politics/2016/oct/16/secret-boris-johnson-column-favoured-uk-remaining-in-eu>
- Ellner, A. (2006). Carrier Airpower in the Royal Navy during the Cold War: The International Strategic Context. *Defense & Security Analysis*, 22(1), 23-44. <https://doi.org/10.1080/14751790600577108>
- Ellwood, T. (2013a). *Leveraging UK Carrier Capability A Study into the Preparation for and Use of the Queen Elizabeth-Class Carriers.* <https://rusi.org/publication/occasional-papers/leveraging-uk-carrier-capability>.
- Ellwood, T. (2013b). *Leveraging UK Carrier Capability A Study into the Preparation for and Use of the Queen Elizabeth-Class Carriers.* <https://rusi.org/publication/occasional-papers/leveraging-uk-carrier-capability>.
- European Commission. (2021). *The EU-UK Trade and Cooperation Agreement.* Retrieved 2022, 26 June from https://ec.europa.eu/info/strategy/relations-non-eu-countries/relations-united-kingdom/eu-uk-trade-and-cooperation-agreement_en
- Fernández-Reino, M., & Rienzo, D. C. (2022). *Migrants in the UK labour market: an overview.* <https://migrationobservatory.ox.ac.uk/resources/briefings/migrants-in-the-uk-labour-market-an-overview/>
- Fisher, S., & Shorrocks, R. (2016). *Final Combined EU Referendum Forecast.* <https://electionsetc.com/2016/06/23/final-combined-eu-referendum-forecast/>
- Forces net editor. (2021). *UK Carrier Strike Group 2021: Who's Joining HMS Queen Elizabeth On Deployment?* Retrieved 2022, 26 June from <https://www.forces.net/news/what-ships-squadrons-and-aircraft-make-uk-carrier-strike-group>
- Forces News. (2021). *Carrier Strike Group 21: PM Says Formation Will Project UK's Military 'Hard Power'.* <https://www.youtube.com/watch?v=bprxLnTQVWI&list=LL&index=180>
- Forces News. (2022). *Royal Navy's Type 26s delayed by a year at an extra cost of*

- £233m. Retrieved 2023, 1 May from <https://www.royalnavy.mod.uk/news-and-latest-activity/news/2023/april/17/20230417-montrose-decommissioned>
- Foreign & Commonwealth Office. (2010). *Britain's Foreign Policy in a Networked World*. Retrieved 2023, 14 July from <https://www.gov.uk/government/speeches/britain-s-foreign-policy-in-a-networked-world--2>
- Foreign & Commonwealth Office. (2016). *Beyond Brexit: a Global Britain*. Retrieved 2022, 26 June from <https://www.gov.uk/government/speeches/beyond-brexit-a-global-britain>
- Foreign Affairs committees. (2018). *The idea of 'Global Britain'*. Retrieved 2022, 26 June from https://publications.parliament.uk/pa/cm201719/cmselect/cmfa/780/78005.htm#_idTextAnchor007
- Fox, B. (2022). *Post-Brexit labour shortages risk 'permanent' damage to UK farming*. Retrieved 2022, 26 June from <https://www.euractiv.com/section/uk-europe/news/post-brexit-labour-shortages-risk-permanent-damage-to-uk-farming/>
- Fraser, S. (2017). What will Britain's role be now? *The World Today*, 73(6), 32-33. <http://www.jstor.org/stable/45180970>
- Freedman, L. (1983). British Defence Policy After the Falklands. In J. Baylis (Ed.), *Alternative Approaches to British Defence Policy* (pp. 62-75). Palgrave Macmillan UK. https://doi.org/10.1007/978-1-349-17293-1_3
- Gardiner, N., & McNamara, S. (2008). *The EU Lisbon Treaty: Gordon Brown Surrenders Britain's Sovereignty*. Retrieved 2023, 14 July from <https://www.heritage.org/europe/report/the-eu-lisbon-treaty-gordon-brown-surrenders-britains-sovereignty>
- Garnett, M., Mabon, S., & Smith, R. (2018). *British Foreign Policy since 1945*. Routledge.
- Garrity, P. (2016). *Churchill, Britain, and European Unity*. Retrieved 2021, 20 November from <https://winstonchurchill.hillsdale.edu/churchill-britain-and-european-unity/>
- Gaskarth, J. (2006). Ethical policies or empty promises? New labour and human rights in British foreign policymaking. *The International Journal of Human Rights*, 10(1), 45-60. <https://doi.org/10.1080/13642980500386115>

- Germond, B. (2021). *Global Britain and seapower*. Retrieved 2023, 1 May from
- Gerstein, J. (2009). *Obama, Brown: Isn't that special*. Retrieved 2023, 14 July from <https://www.politico.com/story/2009/03/obama-brown-isnt-that-special-019571>
- Glencross, A., & McCourt, D. (2018). Living Up to a New Role in the World: The Challenges of "Global Britain". *Orbis*, 62(4), 582-597. <https://doi.org/10.1016/j.orbis.2018.08.010>
- Grant, C. (2008). Why is Britain Euroscepticism https://www.cer.eu/sites/default/files/publications/attachments/pdf/2011/essay_eurosceptic_19dec08-1345.pdf
- Grierson, J. (2022). *UK to send 8,000 soldiers to eastern Europe on expanded exercises*. Retrieved 2022, 26 June from <https://www.theguardian.com/uk-news/2022/apr/28/uk-to-send-8000-soldiers-to-eastern-europe-on-expanded-exercises>
- Harding, A. (2019). *Chagos Islands dispute: UK accused of 'crimes against humanity' by Mauritius*. Retrieved 2022, 26 June from <https://www.bbc.com/news/world-50924704>
- Harding, A. (2021). *UN court rules UK has no sovereignty over Chagos islands*. Retrieved 2022, 26 June from <https://www.bbc.com/news/world-africa-55848126>
- Harvey, M. (2011). Perspectives on the UK's Place in the World.
- Haynes, D. (2023). *US general warns British Army no longer top-level fighting force, defence sources reveal*. Retrieved 2023, 14 July from <https://news.sky.com/story/us-general-warns-british-army-no-longer-top-level-fighting-force-defence-sources-reveal-12798365>
- Hayton, R. (2017). British Conservatism after the vote for Brexit: the ideological legacy of David Cameron. In T. U. o. Leeds (Ed.).
- Hayton, R. (2022). Brexit and party change: The Conservatives and Labour at Westminster. *International Political Science Review*, 43(3), 345-358. <https://doi.org/10.1177/01925121211003787>
- Hayward, K., Komarova, M., & Rosher, B. (2022). *Political Attitudes in Northern Ireland after Brexit and under the Protocol*. https://www.ark.ac.uk/ARK/sites/default/files/2022-05/update147_0.pdf

- Hemmings, J. (2018). *Global Britain in the Indo-Pacific*.
<https://henryjacksonsociety.org/wp-content/uploads/2018/05/Global-Britain-in-the-Indo-Pacific-WEB.pdf>
- Higazy, A. (2020). Eurocepticism, Thatcherism and Brexit. <https://www.e-ir.info/2020/02/26/eurocepticism-thatcherism-and-brexit/>
- Hill, C. (2019). *The Future of British Foreign Policy: Security and Diplomacy in a World after Brexit* Polity press.
- Hinds, A. (1999). STERLING AND DECOLONIZATION IN THE BRITISH EMPIRE, 1945–1958. *Social and Economic Studies*, 48(4), 97-116.
<http://www.jstor.org/stable/27865168>
- HM government. (2021). *Protocol on Ireland/Northern Ireland*. Retrieved 2022, 26 June from <https://www.legislation.gov.uk/eut/withdrawal-agreement/attachment/1/adopted>
- HM government. (2023a). *Joint Statement – The Tallinn Pledge*. Retrieved 2023, 14 July from <https://www.gov.uk/government/news/joint-statement-the-tallinn-pledge>
- HM government. (2023b). *UK and Poland strengthen foreign policy, security and defence cooperation* <https://www.gov.uk/government/news/uk-and-poland-strengthen-foreign-policy-security-and-defence-cooperation>
- Holden, P. (2011). Still ‘Leading from the Edge’? New Labour and the European Union. In O. Daddow & J. Gaskarth (Eds.), *British Foreign Policy: The New Labour Years* (pp. 157-169). Palgrave Macmillan UK. https://doi.org/10.1057/9780230307315_9
- Honeyman, V. (2009). David Cameron and Foreign and International Policy. In S. Lee & M. Beech (Eds.), *The Conservatives under David Cameron: Built to Last?* Palgrave Macmillan.
- House of Commons. (2020). *The Integrated Review: A look ahead to the Government’s review*. Retrieved 2022, 26 June from <https://commonslibrary.parliament.uk/research-briefings/cbp-9052/>
- House of Commons Public Accounts Committee. (2009). *Ministry of Defence: Type 45 Destroyer Thirtieth Report of Session 2008–09*. Retrieved from <https://publications.parliament.uk/pa/cm200809/cmselect/cmpublicacc/372/372.pdf>

- Hughes, J. R. T. (1958). Financing the British War Effort [Financial Policy, 1939-45. (History of the Second World War, United Kingdom Civil Series), R. S. Sayers, Keith Hancock]. *The Journal of Economic History*, 18(2), 193-199.
<http://www.jstor.org/stable/2115103>
- Indian navy. (2021). *Maiden India UK Joint Tri Service Exercise KONKAN SHAKTI*. Retrieved 2022, 26 June from <https://www.indiannavy.nic.in/content/maiden-india-uk-joint-tri-service-exercise-konkan-shakti-0>
- Institution for government. (2022). *What is causing supply chain problems?* . Retrieved 2022, 26 June from <https://www.instituteforgovernment.org.uk/publication/supply-chains/causes>
- Ipsos. (2022). *Scottish political monitor*.
<https://www.ipsos.com/sites/default/files/ct/news/documents/2022-05/ipsos-scottish-political-monitor-may-2022-charts.pdf>
- ITV News. (2022). *Brexit cost the UK billions in lost trade and tax revenues, research finds | ITV News*.
<https://www.youtube.com/watch?v=S0osFjN4MX0&list=LL&index=4&t=26s>
- JCMS. (2022). *Neither in, nor out: How the Eurozone crisis gave rise to Disobedient Euroscepticism*. Retrieved 2022, 26 June from <https://jcms.ideason europe.eu/2022/01/19/neither-in-nor-out-how-the-eurozone-crisis-gave-rise-to-disobedient-euroscepticism/>
- John Bradford. (2021). *Naval Engagements Will Brace the United Kingdom's Indo-Pacific Tilt* Retrieved 2022, 26 June from <https://amti.csis.org/naval-engagements-will-brace-the-united-kingdoms-indo-pacific-tilt/>
- Johnson, B. (2016). *Boris Johnson exclusive: There is only one way to get the change we want – vote to leave the EU*. Retrieved 2022, 26 June from
- Jokela, J. (2013). *David Cameron's European policy*. <https://www.fia.fi/wp-content/uploads/2017/01/bp124.pdf>
- Keane, D. (2022). *Former minister George Eustice claims Australia post-Brexit trade deal 'not actually good for the UK'*. Retrieved 2023, 22 June from <https://www.standard.co.uk/news/politics/george-eustice-australia-brexit-trade-deal-uk-b1039875.html>

- Kemp, P. K. (1969). *History of the Royal Navy*. G. P. Putnam's Sons.
- Kirk-Wade, E. (2023). *UK defence expenditure*.
<https://researchbriefings.files.parliament.uk/documents/CBP-8175/CBP-8175.pdf>
- Kristensen, I. M. (2017). *British Identity and the Royal Navy - Tension between a Fear of Losing Naval Supremacy and Pride in the Royal Navy* [Master's Degree Thesis, University of Oslo]. <https://www.duo.uio.no/handle/10852/57887>
- Labour party. (1997). *new Labour because Britain deserves better*. Retrieved 2022, 25 January from <http://www.labour-party.org.uk/manifestos/1997/1997-labour-manifesto.shtml>
- Lester, P. (2009). *Obama's 'special' gift to Brown? 25 DVDs*. Retrieved 2023, 14 July from <https://www.theguardian.com/world/deadlineusa/2009/mar/06/film-list-gordon-brown-barack-obama>
- Lever, P. (2020). *What are the realities and prospects of the UK's relations with continental Europe's most significant partner?* Retrieved 2022, 26 June from <https://rusi.org/explore-our-research/publications/commentary/what-do-germans-make-uk>
- Liberal Democrat. (2010). *Liberal Democrat Manifesto 2010*.
<https://www.markpack.org.uk/files/2015/01/Liberal-Democrat-manifesto-2010.pdf>
- Lobell, S. E., Ripsman, N. M., & Taliaferro, J. W. (2009). *Neoclassical Realism, the State, and Foreign Policy*. Cambridge University Press.
<https://chula.idm.oclc.org/login?url=https://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=nlebk&AN=269173&site=eds-live>
- Lombardi, B., & Rudd, D. (2013). The Type 45 Daring-Class Destroyer. *Naval War College Review*, 66(3), 103-119. <https://digital-commons.usnwc.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1393&context=nwc-review>
- Lowe, N. (2009). *Mastering modern British history* (4th ed. ed.). Palgrave Macmillan.
- LRT.lt. (2022). *Johnson proposes alternative union with Ukraine, may include Baltic states*. Retrieved 2022, 26 June from <https://www.lrt.lt/en/news-in-english/19/1704219/johnson-proposes-alternative-union-with-ukraine-may-include-baltic-states-media>

- MacAskill, E. (2018a). *Russia is biggest threat to UK since cold war, says head of British army*. Retrieved 2023, May 1 from <https://www.theguardian.com/politics/2018/jan/22/russia-is-biggest-threat-since-cold-war-says-head-of-british-army>
- MacAskill, E. (2018b). *US defence secretary intervenes in UK military budget row*. Retrieved 2022, 15 December from <https://www.theguardian.com/politics/2018/jul/02/us-defence-secretary-james-mattis-uk-military-spending>
- Macejka, J. (2021). The connection between British Exceptionalism and Brexit. *North Carolina Journal of European Studies*, 2, 54-63.
- MacLellan, K. (2020). *UK heralds end of 'cheap labor from Europe' with post-Brexit immigration system*. Retrieved 2022, 26 June from <https://www.reuters.com/article/us-britain-eu-immigration-idUSKBN20C2OB>
- Mann, J. (2015). *Britain Uncovered survey results: the attitudes and beliefs of Britons in 2015*. Retrieved 2022, 26 June from <https://www.theguardian.com/society/2015/apr/19/britain-uncovered-survey-attitudes-beliefs-britons-2015>
- Margaret thatcher foundation. *MT conversation with Mikhail Gorbachev*. Retrieved 2022, 26 June from <https://www.margaretthatcher.org/document/112005>
- Margaret thatcher foundation. *Speech to Conservative Rally at Cheltenham 1982*. Retrieved 2022, 25 January from <https://www.margaretthatcher.org/document/104989>
- Marine Management Organization. (2020). *UK Commercial Sea Fisheries Landings by EEZ 2012-2019 report*. Retrieved from https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/923599/2020-UK_Commercial_Sea_Fisheries_Landings_by_EEZ_2012_-_2019_report.pdf
- Maritime UK. (2021). *About Us*. . <https://www.maritimeuk.org/about/about-us/>
- Martin, L. (1985). The Use of Naval Forces In Peacetime. *Naval War College Review*, 38(1), 4-14. <http://www.jstor.org/stable/44636427>

- Mason, R., & Rankin, J. (2022). *UK risks reputation if it breaches Northern Ireland protocol, warns May*. Retrieved 2022, 26 June from <https://www.theguardian.com/uk-news/2022/may/10/uk-risks-reputation-if-it-breaches-northern-ireland-protocol-warns-may>
- McCormack, T. (2011). From 'Ethical Foreign Policy' to National Security Strategy: Exporting Domestic Incoherence. In O. Daddow & J. Gaskarth (Eds.), *British Foreign Policy: The New Labour Years* (pp. 103-122). Palgrave Macmillan UK. https://doi.org/10.1057/9780230307315_6
- McCourt, D. (2011). The New Labour Governments and Britain's Role in the World. In O. Daddow & J. Gaskarth (Eds.), *British Foreign Policy: The New Labour Years* (pp. 31-47). Palgrave Macmillan UK. https://doi.org/10.1057/9780230307315_2
- McCurry, C. (2021). *The identity and ethos of the unionist community within the UK was sacrificed for the Northern Ireland Protocol, it has been claimed*. Retrieved 2022, 30 November from <https://www.newsletter.co.uk/news/politics/identity-of-the-unionist-community-sacrificed-for-the-ni-protocol-3250861>
- Merrick, R. (2022). *Boris Johnson admits agreeing Northern Ireland Protocol rules but 'hoped' EU would not apply them*. Retrieved 2022, 26 June from <https://www.independent.co.uk/news/uk/politics/boris-johnson-northern-ireland-protocol-b2080813.html>
- Milliken, D., & Bruce, A. (2023). *UK economy makes slow start to 2023 as inflation weighs*. Retrieved 2023, 14 July from <https://www.reuters.com/markets/europe/uk-economic-growth-unrevised-01-first-quarter-2023-2023-06-30/>
- Mills, C. (2023). *Military assistance to Ukraine since the Russian invasion*. <https://commonslibrary.parliament.uk/research-briefings/cbp-9477/>
- Mills, C., Brooke-Holland, L., & Walker, N. (2023). *A brief guide to previous British defence reviews*. <https://commonslibrary.parliament.uk/research-briefings/cbp-7313/>
- Ministry of Defence. (1981). *The United Kingdom Defence Programme: The Way Forward*. Retrieved from <https://c59574e9047e61130f13-3f71d0fe2b653c4f00f32175760e96e7.ssl.cf1.rackcdn.com/991284B4011C44C9AEB>

423DA04A7D54B.pdf

Ministry of Defence. (2003). *Defence White Paper: Delivering Security in a Changing World*. Retrieved from

https://webarchive.nationalarchives.gov.uk/ukgwa/20121026065214/www.mod.uk/NR/rdonlyres/051AF365-0A97-4550-99C0-4D87D7C95DED/0/cm6041l_whitepaper2003.pdf

Ministry of Defence. (2017a). *National Shipbuilding Strategy: The Future of Naval Shipbuilding in the UK*. Retrieved from

https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/643873/NationalShipbuildingStrategy_lowres.pdf

Ministry of Defence. (2017b). *Uk Maritime Power Jdp 0-10*. Retrieved from

https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/662000/doctrine_uk_maritime_power_jdp_0_10.pdf

Ministry of Defence. (2021a). *Defence in a Competitive Age*. Retrieved from

https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/974661/CP411_-Defence_Command_Plan.pdf

Ministry of Defence. (2021b). *Defence in a Competitive Age*. Retrieved from

https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/974661/CP411_-Defence_Command_Plan.pdf

Mix, D. (2021). *The United Kingdom: Background, Brexit, and Relations with the United States*. <https://sgp.fas.org/crs/row/RL33105.pdf>

Nakajima, Y. (2022). *U.K. navy to station new vessels in Indo-Pacific for 5 years*. Retrieved 2022, 26 June from <https://asia.nikkei.com/Editor-s-Picks/Interview/U.K.-navy-to-station-new-vessels-in-Indo-Pacific-for-5-years>

navaltoday. (2022). *HMS Prince of Wales begins journey as NATO's flagship*. Retrieved 2022, 26 June from <https://www.navaltoday.com/2022/01/11/hms-prince-of-wales-begins-journey-as-nato-flagship/>

Navylookout. (2023). *Why has the Royal Navy decommissioned 6 ships in a year?*

Retrieved 2023, May 1 from <https://www.navylookout.com/why-has-the-royal-navy-decommissioned-6-ships-in-a-year/>

Northern Ireland Office. (1998). *The Belfast Agreement*. Retrieved from

- <https://www.gov.uk/government/publications/the-belfast-agreement>
- Nuss, M. W. (2022). *Commitments and Capabilities: The Royal Navy in the 21st Century* [Naval Postgraduate School]. <https://apps.dtic.mil/sti/citations/AD1173457>
- Office for budget responsibility. (2017). *Post-World War II debt reduction*. Retrieved 2021, 10 November from <https://obr.uk/box/post-world-war-ii-debt-reduction/>
- Oppermann, K. (2017). "Brexit" and the politics of resilience in the U.S.-UK special relationship. In U. o. Sussex (Ed.).
- Partington, R. (2021). *UK-Australia trade deal is more golden duck than golden goose*. Retrieved 2023, 14 July from <https://www.theguardian.com/business/2021/dec/17/uk-australia-trade-deal-is-more-golden-duck-than-golden-geese>
- Partington, R. (2022). *CBI warns UK government over Northern Ireland protocol*. Retrieved 2022, 26 June from <https://www.theguardian.com/uk-news/2022/jun/13/cbi-warns-uk-government-over-northern-ireland-protocol>
- Patalano, A. (2019). *UK Defence from the 'Far East' to the 'Indo-Pacific'*. <https://policyexchange.org.uk/wp-content/uploads/2019/07/UK-Defence-from-the-%E2%80%98Far-East%E2%80%99-to-the-%E2%80%98Indo-Pacific%E2%80%99.pdf>
- Peden, G. C. (2012). SUEZ AND BRITAIN'S DECLINE AS A WORLD POWER. *The Historical Journal*, 55(4), 1073-1096. <http://www.jstor.org/stable/23352191>
- Pfaltzgraff, R. L. (1969). BRITISH FOREIGN POLICY AND EUROPEAN INTEGRATION, 1957–1961. In *Britain Faces Europe* (pp. 1-21). University of Pennsylvania Press. <http://www.jstor.org/stable/j.ctv512vxd.4>
- Phythian, M. (2011). From Asset to Liability: Blair, Brown and the 'Special Relationship'. In O. Daddow & J. Gaskarth (Eds.), *British Foreign Policy: The New Labour Years* (pp. 188-204). Palgrave Macmillan UK. https://doi.org/10.1057/9780230307315_11
- Pitts-Tucker, A. (2020). Analysing the 'Special Relationship' between the US and UK in a Transatlantic Context. <https://www.e-ir.info/2020/08/02/analysing-the-special-relationship-between-the-us-and-uk-in-a-transatlantic-context/>
- Posternyak, K., & Boeva-Omelechko, N. (2018). The formation of the image of Russia in

- the British political mass media discourse. *Acta Scientiarum. Language and Culture*, 40, 41086. <https://doi.org/10.4025/actascilangcult.v40i2.41086>
- Press Association. (2015). *US army chief 'very concerned' about impact of cuts on British forces*. Retrieved 2022, 15 December from <https://www.theguardian.com/politics/2015/mar/02/us-army-chief-of-staff-concern-defence-budget>
- Preston, A. (1987). *History of the Royal Navy in the 20th Century* Presidio Press.
- Prime Minister's Office. (2017). *The government's negotiating objectives for exiting the EU: PM speech*. Retrieved 2022, 26 June from <https://www.gov.uk/government/speeches/the-governments-negotiating-objectives-for-exiting-the-eu-pm-speech>
- Prime Minister's Office. (2019). *Queen's Speech 2019*. Retrieved from <https://www.gov.uk/government/speeches/queens-speech-2019>
- Prime Minister's Office. (2020). *PM statement to the House on the Integrated Review: 19 November 2020*. Retrieved 2023, May 1 from <https://www.gov.uk/government/speeches/pm-statement-to-the-house-on-the-integrated-review-19-november-2020>
- Prime Minister's Office. (2022a). *PM Speech to the Lord Mayor's Banquet: 28 November 2022*. Retrieved 2022, 15 December from <https://www.gov.uk/government/speeches/pm-speech-to-the-lord-mayors-banquet-28-november-2022>
- Prime Minister's Office. (2022b). *PM: UK-India partnership 'brings security and prosperity for our people'*. Retrieved 2022, 26 June from <https://www.gov.uk/government/news/pm-uk-india-partnership-brings-security-and-prosperity-for-our-people--2>
- Prime Minister Office. (2006). *Speech on the future of Europe*. Retrieved 2023, 14 July from <https://webarchive.nationalarchives.gov.uk/ukgwa/+/number10.gov.uk/page9003>
- Reuters. (2021). *UK foreign minister to discuss security, defence ties with India*. Retrieved 2022, 26 June from <https://www.reuters.com/world/uk/uk-foreign-minister-discuss-security-defence-ties-with-india-2021-10-22/>

- Robbins, K. (1998). Britain and Europe: Devolution and Foreign Policy. *International Affairs (Royal Institute of International Affairs 1944-)*, 74(1), 105-117.
<http://www.jstor.org/stable/2624669>
- Roger, J. (2017). *Global Britain' and the Future of the British Armed Forces*.
<https://henryjacksonsociety.org/shop-hjs/global-britain-and-the-future-of-the-british-armed-forces/>
- Royal navy. (2017). *The Royal Navy Today, Tomorrow and Towards 2025*. Retrieved from
https://www.fleetairarmoa.org/Content/sites/FAAOA/pages/164/The_Future_Navy_Vision0.PDF.
- Royal Navy. (2023). *Navy bids farewell to 'a fine ship' as stalwart frigate HMS Montrose is retired*. Retrieved 2023, 1 May from <https://www.royalnavy.mod.uk/news-and-latest-activity/news/2023/april/17/20230417-montrose-decommissioned>
- Royal Navy. (n.d.). Operations | Royal Navy. . <https://www.royalnavy.mod.uk/news-and-latest-activity/operations>.
- Saballa, J. (2023). *British Army Only Has 157 Operational Challenger 2 Tanks: Report*. Retrieved 2023, 14 July from
<https://www.thedefensepost.com/2023/03/10/british-army-challenger-tanks/>
- Sanders, D. H. D. P. (2017). *Losing an empire, finding a role : British foreign policy since 1945* (2nd ed. ed.). Palgrave Macmillan.
- Sandford, A., & Hanrahan, L. (2022). *A year since Brexit: How bad are the UK's labour shortages now?* . Retrieved 2022, 26 June from
<https://www.euronews.com/2021/12/30/a-year-since-brexit-how-bad-are-the-uks-labour-shortages-now>
- Saunders, R. (2020). Brexit and Empire: 'Global Britain' and the Myth of Imperial Nostalgia. *The Journal of Imperial and Commonwealth History*, 48(6), 1140-1174. <https://doi.org/10.1080/03086534.2020.1848403>
- Schnapper, P. (2011). New Labour, Devolution and British Identity: The Foreign Policy Consequences. In O. Daddow & J. Gaskarth (Eds.), *British Foreign Policy: The New Labour Years* (pp. 48-62). Palgrave Macmillan UK.
https://doi.org/10.1057/9780230307315_3

- Sechi, G. (2020). *Naval power after the cold war: the role of the royal navy in today's global context*. [Master's Degree Thesis, Luiss Guido Carli].
<http://tesi.luiss.it/27491/>
- Segal, T. (2023). *Why the U.K. Doesn't Use the Euro*. Retrieved 2023, 14 July from
<https://www.investopedia.com/ask/answers/100314/why-doesnt-england-use-euro.asp>
- Self, R. (2010). *British foreign and defence policy since 1945 : challenges and dilemmas in a changing world*. Palgrave Macmillan.
- Sharp, P. (1997). *Thatcher's Diplomacy: The Revival of British Foreign Policy*. Palgrave Macmillan.
- Shore, C. (2021). Britain, Brexit and Euroscepticism
<https://www.berghahnjournals.com/view/journals/ajec/30/2/ajec300201.xml>
- Sims, A. (2018). *What is the difference between hard and soft Brexit? Everything you need to know*. Retrieved 2022, 26 June from
<https://www.independent.co.uk/news/uk/politics/brexit-hard-soft-what-is-the-difference-uk-eu-single-market-freedom-movement-theresa-may-a7342591.html>
- Sönnichsen, N. (2021). *Origin countries of imported crude oil and natural gas liquids to the United Kingdom (UK) in 2019*.
<https://www.statista.com/statistics/381963/crude-oil-and-natural-gas-import-origin-countries-to-united-kingdom-uk/>
- Speller, I. (2005). Naval Diplomacy. In I. Speller (Ed.), *The Royal Navy and Maritime Power in the Twentieth Century*. Frank Cass.
- Spence, D. O. (2016). *A History of the Royal Navy: Empire and Imperialism* (First edition ed.). I.B.Tauris.
- Statista Research Department. (2022). *In hindsight, do you think Britain was right or wrong to vote to leave the European Union?* Retrieved 2022, 26 June from
<https://www.statista.com/statistics/987347/brexit-opinion-poll/>
- Statistics, O. f. n. (2022). *Consumer price inflation, UK: October 2022*. Retrieved 2022, 30 November from
<https://www.ons.gov.uk/economy/inflationandpriceindices/bulletins/consumerpriceinflation/october2022>

- Stephens, P. (2001). The Blair Government and Europe [<https://doi.org/10.1111/1467-923X.00344>]. *The Political Quarterly*, 72(1), 67-75.
<https://doi.org/https://doi.org/10.1111/1467-923X.00344>
- Stewart, H., Elgot, J., & O'Carroll, L. (2020). *Boris Johnson: no-deal Brexit now a 'strong possibility'*. Retrieved 2022, 26 June from
<https://www.theguardian.com/politics/2020/dec/10/boris-johnson-tells-cabinet-to-prepare-for-no-deal-brexit>
- Storey, I. (2020). Can the UK Achieve Its Naval Ambitions in the Indo-Pacific?. *Diplomat*(73), C198-C203.
<https://chula.idm.oclc.org/login?url=https://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=poh&AN=147280765&site=eds-live>
- Strachan, H. (2021). Global Britain in competitive age : strategy and the integrated review. *Journal of the British Academy*, 9, 161-177.
<https://www.thebritishacademy.ac.uk/documents/3346/JBA-9-p161-Strachan.pdf>
- Sumption, M., & Fernández-Reino, M. (2018). *Exploiting the Opportunity? Low-Skilled Work Migration After Brexit*. <https://migrationobservatory.ox.ac.uk/wp-content/uploads/2018/08/Exploiting-the-Opportunity-Low-Skilled-Work-Migration-After-Brexit.pdf>
- Sun, T. (2010). *World Cup 2010: England v Germany in the papers*. Retrieved 2022, 26 June from <https://www.theguardian.com/media/gallery/2010/jun/25/world-cup-2010-england-germany>
- Sykes, O. (2018). Post-geography worlds, new dominions, left behind regions, and 'other' places: unpacking some spatial imaginaries of the UK's 'Brexit' debate. In.
- Taggart, P., & Szczerbiak, A. (2018). Putting Brexit into Perspective: The effect of the Eurozone and Migration Crises and Brexit on Euroscepticism in European states. *Journal of European Public Policy*, 25, 1194-1214.
<https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/13501763.2018.1467955?scroll=top&needAccess=true>

- The Commonwealth. *London Declaration of 1949*. Retrieved 2023, 14 July from <https://production-new-commonwealth-files.s3.eu-west-2.amazonaws.com/migrated/history-items/documents/London%20Declaration%20of%201949.pdf>
- The Guardian. (1997). *Robin Cook's speech on the government's ethical foreign policy*. Retrieved 2022, 10 January from <https://www.theguardian.com/world/1997/may/12/indonesia.ethicalforeignpolicy>
- The Guardian. (2006). *David Cameron's speech "Conservative party leader's speech on foreign policy and national security"*. Retrieved 2023, 14 July from <https://www.theguardian.com/politics/2006/sep/11/conservatives.speeches>
- The Guardian. (2007). *Tony Blair's key quotes*. Retrieved 2023, 14 July from <https://www.theguardian.com/politics/2007/apr/26/tonyblair.labour>
- The Guardian. (2013). *David Cameron promises in-out EU referendum - video*. Retrieved 2022, 26 June from <https://www.theguardian.com/politics/video/2013/jan/23/david-cameron-eu-referendum-video>
- The Military Mutual. (2017). *The UK Military and Humanitarian Aid*. Retrieved April 22 from <https://www.themilitarymutual.com/news/military-humanitarian-aid/>.
- The Observatory of Economic Complexity. (2022). *UNITED KINGDOM-UNITED STATES*. Retrieved 2022, 26 June from <https://oec.world/en/profile/bilateral-country/usa/partner/gbr>
- The world Bank. (2021). *Military expenditure (% of GDP) - United Kingdom 1960-2020*. Retrieved 2022, 26 June from <https://data.worldbank.org/indicator/MS.MIL.XPND.GD.ZS?locations=GB>
- Till, G. (2010). GREAT BRITAIN GAMBLES WITH THE ROYAL NAVY. *Naval War College Review*, 63(1), 33-60. <https://chula.idm.oclc.org/login?url=https://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=poh&AN=48384095&site=eds-live>
- Till, G. (2019). *Brexit & Southeast Asia : Return of British Naval Presence?* In. Singapore,

Australia.

- Tongyun Shi. (2008). British National Identity in the 21st Century *Intercultural Communication Studies XVII, 1*, 102-114. <https://web.uri.edu/iaics/files/11-Tongyun-Shi.pdf>
- Trading economics. (2022). *United Kingdom Inflation Rate*. Retrieved 2022, 30 November from <https://tradingeconomics.com/united-kingdom/inflation-cpi>
- Traynor, I. (2009). *Gordon Brown to resist EU attempts to control Britain's financial sector*. Retrieved 2023, 14 July from https://www.theguardian.com/business/2009/jun/17/gordon-brown-financial-brussels-summit?CMP=gu_com
- Turner, O. (2019). Global Britain and the Narrative of Empire. *Political Quarterly, 90*(4), 727-734. <https://doi.org/10.1111/1467-923X.12739>
- Ugwukah, A. (2014). The Relevance of the Commonwealth of Nations In Today's World *Historical Research Letter, Vol 4*, 18-24.
- UK in a changing Europe. (2021). Brexit Timeline. <https://ukandeu.ac.uk/wp-content/uploads/2021/01/UKICE-Timeline-v3.pdf>
- UK Parliament. *Contemporary context: Commonwealth of Nations*. Retrieved 2021, 20 November from <https://www.parliament.uk/about/living-heritage/evolutionofparliament/legislative scrutiny/parliament-and-empire/contemporary-context/>
- UK Parliament. (2020). *Dominic Raab MP tells MPs of plans for a 'Global Britain'*. Retrieved 2022, 26 June from <https://www.parliament.uk/business/news/2020/february/statement-on-global-britain/>
- Uk political info. *1992 General election results summary*. Retrieved 2022, 26 June from <https://www.ukpolitical.info/1992.htm>
- Uk political info. *1997 General election results summary*. Retrieved 2021, 28 December from <https://www.ukpolitical.info/1997.htm>
- Uk political info. *2001 General election results summary*. Retrieved 2021, 1 December from <https://www.ukpolitical.info/2001.htm>

- Uk political info. *2005 General election results summary*. Retrieved 2021, 1 December from <https://www.ukpolitical.info/2005.htm>
- UNA-UK. (2021). *UNA-UK initial statement in response to the Integrated Review*. Retrieved 2022, 26 June from <https://una.org.uk/news/una-uk-initial-statement-response-integrated-review>
- Usherwood, S. (2020). Euroscepticism after Brexit. *Political Insight*, 11(2), 30-33. <https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/2041905820933373?journalCode=plia>
- Vickers, R. (2011). *The Labour Party and the World, Volume 2 : Labour's Foreign Policy Since 1951*. Manchester University Press. <https://chula.idm.oclc.org/login?url=https://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=nlebk&AN=514927&site=eds-live>
- Voa news. (2009). *Darfur Refugees Risk Deportation from Britain*. Retrieved 2022, 27 January from <https://www.voanews.com/a/a-13-2007-10-08-voa30/400653.html>
- Wallace, W., & Phillips, C. (2009). Reassessing the Special Relationship. *International Affairs (Royal Institute of International Affairs 1944-)*, 85(2), 263-284. <http://www.jstor.org/stable/27694974>
- Wallenfeldt, J. (2019). the Troubles. In J. Wallenfeldt (Ed.).
- Ward, M. (2022). *UK India trade negotiations*. Retrieved from <https://researchbriefings.files.parliament.uk/documents/CDP-2022-0035/CDP-2022-0035.pdf>
- Warlouzet, L. (2018). Britain at the Centre of European Co-operation (1948-2016): Britain at the Centre of European Co-operation. *JCMS: Journal of Common Market Studies*, 56, 955-970. <https://doi.org/10.1111/jcms.12701>
- Webb, D. (2022). *UK-Australia Free Trade Agreement*. Retrieved 2022, 26 June from <https://commonslibrary.parliament.uk/research-briefings/cbp-9484/>
- Webb, D. (2023). *Progress on UK free trade agreement negotiations* Retrieved 2023, 14 July from <https://researchbriefings.files.parliament.uk/documents/CBP-9314/CBP-9314.pdf>
- What uk thinks. (2016). *EU Referendum Poll of Polls*. Retrieved 2022, 26 June from

<https://whatukthinks.org/eu/opinion-polls/poll-of-polls/>

Wheeler, N. J., & Dunne, T. (1998). Good International Citizenship: A Third Way for British Foreign Policy. *International Affairs (Royal Institute of International Affairs 1944-)*, 74(4), 847-870. <http://www.jstor.org/stable/2625373>

Wheeler, N. J., & Dunne, T. (2004). *Moral Britannia? Evaluating the Ethical Dimension in Labour's Foreign Policy*. <https://fpc.org.uk/publications/moral-britannia-evaluating-the-ethical-dimension-in-labours-foreign-policy/>

World Population Review. (2021). *GDP Ranked by Country 2021*.

<https://worldpopulationreview.com/countries/countries-by-gdp>

Wurm, C. A. (1998). Britain and European integration 1945-1963 [British Policy Towards France, 1945-51, Robert Woodhouse; The Schuman Plan and the British Abdication of Leadership in Europe, Edmund Dell; Using Europe, Abusing the Europeans. Britain and European Integration, 1945-63, Wolfram Kaiser; The Throw That Failed. Britain's Original Application to Join the Common Market, Lionel Bell; Britain and European Unity, 1945-1992, John W. Young]. *Contemporary European History*, 7(2), 249-261.

<http://www.jstor.org/stable/20081665>

ณัฐนันท์ กำแพงสิน. (2019). Global Britain รุ่งหรือรอด?: อนาคตของสหราชอาณาจักรหลังจากการถอนสมาชิกภาพออกจากสหภาพยุโรป ; Global Britain?: The Future of the United Kingdom after the Withdrawal from the European Union [article in journal/newspaper]. วารสารยุโรปศึกษา. <https://so02.tcithaijo.org/index.php/jes/article/view/199695/139470>

ปาริฉัตร จันโทริ. (2011). วิฤตการณ์เงินสกุลยูโร: ทางออกและอนาคตเงินสกุลยูโร. วารสารยุโรปศึกษา, 19(1), 4-29.

<https://so02.tcithaijo.org/index.php/jes/article/view/195931/136183>

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นายธนภัทร จังพานิช
วัน เดือน ปี เกิด	10 กันยายน 2539
สถานที่เกิด	เพชรบุรี

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY